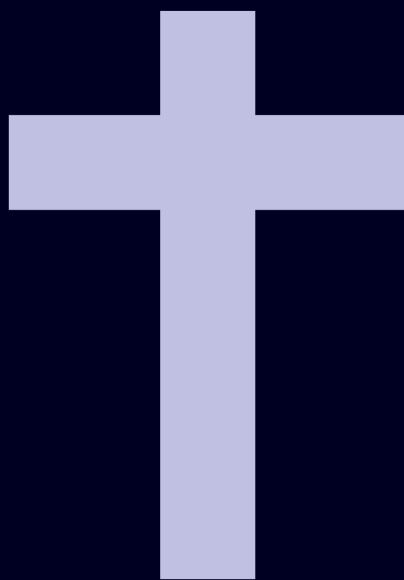

Edolo Bible

Ruth, Matthew, Mark, Acts, 1 & 2 Timothy, Titus, and John's
Letters in the Edolo Language of Papua New Guinea

Edolo Bible
Ruth, Matthew, Mark, Acts, 1 & 2 Timothy, Titus, and John's Letters in the
Edolo Language of Papua New Guinea
Sampela hap Buk Baibel long tokples Edolo long Niugini

copyright © 2010-2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Edolo

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 4 Oct 2022
688323a7-0b01-555d-b52f-07c624ea681b

Contents

Uludi	1
Madiu	7
Maga	69
Yone	103
Abosolo	147
Age Dimodi	200
Agedu Dimodi	208
Daidasa	214
Age Yone	218
Agedu Yone	224
Osoda Yone	225

Uludi

Elimelege idiage efegele äudä amolali Moaba asi amo

¹ Isilale udia dolö beaha aligilo gini maadeia, gudi mogelo amoliamu beaha nebegi, Yuda segea ami sege eso edefademalä maala sidë i edefade gelola misi. Amala hamosebegida Bedeleheme ami fii dolö afädë sosogoda Yuda, amilahilä gäheo i odoa sege näiadodi Moaba namolö asi. Dolö asi amo ie udiage ie dolö malö äudäge ili biyidia asi.

² Dolö amoie ëida Elimelege, ie udiada Naomi, malö äudä amolele ëida Malonole Gilionole. Ili sosogoda Efalada, Yuda fii ie gaamu edefade Bedeleheme dibeä amilahilä Moaba namolö asi. ³⁻⁵ Ili gäheo i nabülasi afädë gadoi ami nelö. Ami nea Elimelege baagoi. Baagosebegida Naomi, ie malö äudä amolali, hilido nelö. Hilido nea efegele äudä amolea Moaba udia amogi nii. Dolisä äudä amolele ëida Obale Uludile. Ele neala ami salea Gilionole Malonole helegela ami baagoi. Egoa efegele äudä amolali baagoibua Naomi hido ami sulo.

Naomi asi amo gadola Uludia bégëla Bedeleheme obégëi amo

⁶ Naomi ami salea nabelebe Dafidilo Geloia ie udia dolö neala obeägilasilahilä dafidi esoi dilo amo fisilahilä molö naha dialeala säi nabi. Amo nabalahlilä efege idia didalo äudä amola ili Moaba digila moholöla daia.

⁷ Naomila efege idia didalo äudä amolali segea ami sulo amo digilahilä, Yuda segea moholö asi. ⁸ Asi amo awälahlilä gaso, idiafa amilahilä Naomia efege idia äudä amolema sähalea, Alida hali segea diemebalä samolö obégëmalo. Alia nemage baagoi amolimage mala hedabi hamosa nelö amo gadola Dafidilo Geloia alima hedabi hamomolömelë. ⁹⁻¹⁰ Dafidilo Geloia ali ugila negemäia. Dolö elöma mosalo. Dafidilo Geloia ali hedabola ugila negemolömelëla säla ïahagola säla ï. Amala säla ïaha nelolahilä, Naomia udia äudä amole helegela neala mimilahilä, ali samialola säla ï. Amala säi amole udia äudä amolea diisa nea Naomima gelolafali sähalea, Alida obégëmolö made. Di sosogo neebee di awäsego gadola nihiligila moholömelëla säi.

¹¹ Amala säsebegi, Naomia säla obégësalea, Nie nidiwi alie, alida dofä wila hali mosöa obégëmäiala helësësamelë. Nebaläda alida edo nea moholö. Ali nimäia na dolö malö elö sogobamolöi gabule. Alida mosöa bahila obégëmalo. ¹²⁻¹³ Na walio gasigi dolö fila awäla malö äudä sogobalahilä amea ali nimäiale. Neda sesalebe made gabule. Ali hali segea bahila obégëmalo. Malö äudä amea ali nimäialahlilä beaha samolöle. Ele helësëla ali memalä samolöle. Nie nidiwi alie, Dafidilo Geloia nema edefade baagi ï amo gadola alimage amai amogi bobasësawela säi. ¹⁴ Amo säi amo nabalahlilä elea bu elö dii. Diisa nelolahilä Obaea egoame Naomi gaula mimilahilä, mosalo, hawiola sälahilä hi segea obégëi. Uludia egoame sali gaula nea, neda dofä obégëmolö mademelëla säi. ¹⁵ Amala säsebegi, Naomia ema säla obégësalea, Die disama amoda e hile sosogo neebeege hile gode neebeege obégëi amo dige amo gadola obégëmalola säi. ¹⁶ Amala säsebegi, Uludia säla obégësalea, Dia ne bahila obégëmalola sämabu. Di awäsego gadola ne moholömelë. Di fisebee amige ne samolömelë. Di sosogo neebe amoge ne sosogo namolömelë. Die Geleiyesali Gode neebe amoge nie Geleiyesali Gode namolömelë. ¹⁷ Di baagosebee amige ne baagomolömelë. Baagosebee amida baumäiamelë. Baagoeamu ali neala hido hidolasimolömelë. Na ado walio säi amo gadola bégëla made hamoseda, Dafidilo Geloia edefade neebe amea nema yöi imäiamelëla säla ï. ¹⁸ Amala

säsebegi, Naomia beahamelebe Uludia ebalä moholöla gelosebegi, ea ado säla made, ¹⁹ amilasilahilä udia äudä amole awäla Bedeleheme beselagalai. Beselagalasebegi, Bedeleheme udia dolö nefolalo amolia fudugilahilä udiafali amolia sähalea, E, goda Naomi gabule ma, nowëla säi. ²⁰ Amala säsebegi, Naomia säla obëgësalea, Nema Naomila sämabu. Nema Malala sämo. (Naomi nilile ado sälada obeägisa. Amase, Malada nilile ado sälada Gamogaila sämola säi). Gode Edefade Sulubadelaie Geloï neebe amea nema gamogai yafie hamola, nihinege neala gamogalasimelë. ²¹ Amo gala ne wila awähaleada ne sosogoma asi gaso, walio Dafidilo Geloia sigi obëgësaleada ne memalä misimelë. Gode Dafidilo Sulubadelaie Geloï neebe amea yöï amo gadoi i ameada edoie nie ei Naomila sämolö gabula säla i.

²² Goweda Naomi efege idia Uludile Moaba sege digila obëgëla misi amoie ado dialea. Ele Bedeleheme ami beselagalasolo amo gala helebe guläia gadoi ëida bali dafidi sagai dilo amo mi gawila damusa nebegi beselagalai.

2

Uludi e Boasaie sagaia hamoi hamosa nelo amo

¹ Dolö dafidilo ei sälo afädë ie ëida Boasa. Eda Naomi ie egoa Elimelege baagoi amoie fii afädëgila sosogo gadoi nelo.

² Segeyo afädëgi Uludia Naomima nabahalea, Na helebe guläia gadoi ëida bali sagaia damulo neebe amea damula hamoi hamosa nebea ami damui fisigi sisi digafui dibe amo misila audulela nabi. Afädëa ie baagido hobeala misila aligi misialola sämolöla helësësamelëla säi. Amala säsebegi, Naomia säla obëgësalea, Nie nidiwie, dia amamalola säla i. ³ Amo nabalahlilä Uludi e awäla hamoi hamolo amoli baagido hobeala helebe guläia gadoi bali gägä neala gagaula awäha nelo. Helebe guläia gadoi bali sagai dilo amoda Elimelege sosogo Boasaie sagai dilo.

⁴ Boasa hi e Bedeleheme nelolahilä maala beselagalai. E beselagalahalea ie hamoi hamosa nefolalo amolima sähalea, Dafidilo Geloï e dilibalä namiäiamelëla säi. Amala säsebegi, ie hamoi hamolo nefolalo amolia emage, dige Dafidilo Geloia ugila negemäiamelëla säi. ⁵ Boasaea ie hamoi beaha aligilo nelo amoma nabahalea, Udia dolisä neebe gagoweda nowëla nabi. ⁶ Amala nabasebegi, hamoi beaha aligilo amea säla obëgësalea, Udia dolisä goda Moaba segeala Naomibalä wi misi amo gabio. ⁷ Ea nema nabahalea, Hamoi hamolo dolö nefolalebego baagido helebe guläia gadoi bali gägä digafui dibego misila aligi hobeala mudulela nabasio. E yosefali maalahilä hamoi hamosamu nelo amo gaso, holöfali hele fila awälahlilä hamoi hamosa neagola säi. ⁸ Amala säsebegi, Boasaea sähalea, Udia dolisäo, sagai odoagi nofe dabalala auloeo. Gui udia hamoi hamolo nefolalebe go ilibalä helebe guläia gadoi bali gägä gomu misisa namialo. ⁹ Dolö ilia hamoi hamosebego abidi hamosebelela fädäla bealahilä udiafalibalä gegedola hamoi hahamola awäha namialo. Dolö wi nefolalebe golima, Iliä dima nafade hamoloeola säimelë. Di ödä molö haläsedä, ilia ödä iigi usi dië bimolömelë amogi mualola säla i. ¹⁰ Boasaea ado amo säsebegi, Uludia nagadaia gumusula dia idogolahilä Boasama sähalea, Dia nema mala hedabi go hamosegoda mi edoie amaha. Neda sege wagadi made fii udia misi saleawela säi. ¹¹ Amala säsebegi, Boasaea säla obëgësalea, Die digua baagolahilä salea mala hedabi, digoamema hamoila säi amo nabimelë. Dia dië dieme diadoge dië segege digila udia dolö dia dawa made beahage melëlo madebalä namolö misila säi amo nabimelë. ¹² Dia mala hedabi hamoi amoie Dafidilo Geloia dimage amo gadola hamomäia. Dafidilo Geloia dige amo gadola sigi namiäia. Dafidilo

Geloïie augia hawa musügä namolö misi goïege bidi edefade nimäiamelëla säla i. ¹³ Uludia säla obëgësalea, Dolö edefadeye, die hamoi hamolo udia sefolalebe amolibalä afädëdi made sulo amo dia ado hedabi nebalä säi ameadane neala gelolasimelë. Amalahilä dia nema mala hedabi hamomäiala säla i.

¹⁴ Molö molö nea Boasaea Uludima bu sähalea, Wahalo gadoi beledi difolalebe gowegi gelebi ëfë gägä ödäbalä gela molö guwi samolö misiëla säi. Amala säsebegi, Uludi e hamoi hamolo amolibalä maala sebegi, Boasaea helebe guläia gadoi bali gobei odoa amogi Uludi muäia neala i amo naala bolesalea odoa fea digai. ¹⁵ Uludi e molö naha maadelahilä awäla helebe guläia gadoi bali amo bu misila aligi awäha nelo. Uludi awäse gaalu, Boasaea ie hamoi hamolo dolö amolima sähalea, Uludia helebe guläia gadoi bali doboi dibeadigogi nelea maaseda, ema nemomabio. ¹⁶ Doboibalea ami helebe guläia gadoi bali gogidamusaleada odoa e neala gaumäia damula guigula mosalo. Amo neala gausegida dilia ema nimabula säloeo.

¹⁷ Uludia helebe guläia bali amo neala misisa nebegimu eso digala deadi. Ea amo misila neaha maadelahilä, helebe guläia gadoi bali amo molö mogela hedefala negei. Molö hedefala negei amoie yöida gilobabulasi gadoi.

¹⁸ Uludia helebe guläia gadoi bali amo ägüla awäla mosöa egoamema olei. Esoa helesalea molö nahalea fea digai ägüi amoge egoamegali muäia neala i.

¹⁹ Amo gadola hamoi amo bealahilä Naomia Uludima nabahalea, Di walio helebe guläia gadoi bali neala misila hamoi hahamola awäha nelogoda dolö nowëa sagaia hamosa nelola nabi. Dolö dima hedabi hamolo gomada Geleiyesali Godeie obeägilasiloa ege obeägilasimäiamelëla säi. Amala sälebe Uludia säla obëgësalea, Na helebe guläia gadoi bali sagaia hamoi hamosa nelo amoda dolö afädë Boasaea sagaia hamosolomelëla säla i. ²⁰ Uludia ado amo säla iasebegi, Naomia sähalea, Dafidilo Geloineebe ameadabaagoi amolibaläge sebe welibaläge hamomolömelëla säla negei amoda asialo made nebe ameadabaasa ege neala obeägilasimäiala sähawela säi. Naomia bu sähalea, Boasa goda dofä nili sosogofali fii afädë neamelë. Ali fidila negeomolöge beaha namolöge mala dibe amo gadola dolö goea hamomolömelëla säla i. ²¹ Amala säsebegi, Uludia sähalea, Eage nema ado afädë gomalä säsio. Neda ie hamoi hamolo udia amolibalä hamoi hahamola awäha nea helebe guläia gadoi bali misila modoala agusolo amo gala fisimalaimelëla säla i. ²² Amala sälebe, Naomia Uludima sähalea, Nidiwie, go säi go gadolafali Boasaie hamoi hamolo udia nefolalebegobalä gedola ie helebe guläia gadoi bali sagaia guimu hamosa namialo. Dolö elöie helebe guläia gadoi bali sagaidonofe dabalala awäseda, di neala nafadelasimolö dië bimolömelëla säla i.

²³ Uludia Boasaie hamoi hamolo nefolalo amolibalä helebe guläia gadoi bali gägäge widigägäge modoala dobola nelegela awäha nelo amo gadola hamola wagalahilä wagala afiase amo gadola modoala wagala asi. Mosö midilöda hile egoame salibalä diahamu nea hamola afufusa nelo.

3

Naomia Uludiie dolö hogosamelëla säi amo

¹ Segeyo afädëgi Naomia Uludima sähalea, Di nimäia na die dolö afädë hogosamelë. Dolöbalä hedabola filo amo gadola di segegi hedabola fodögila fimäiamelëla säla i. ² Dia helësësebele. Helebe guläia gadoi bali sagaia ie hamoi hamolo udiabalä dilia hamoi hamolasilo dolö amoda Boasamelë. Dolö amoda nili sosogofalimelë. E walio gasigi awäla helebe guläia gadoi bali gägä amo dobisa namolömelë. ³ Die domalo nigime hëmalö. Nigime hëlahilä weli gafisigäi negemalo. Negelahilä fagulo hedabifali salugamalo.

Amalahilä helebe guläia gadoi bali amo gägä dobisa neebee ami awälahilä Boasaea di melëloea musügä awäla namialo. Ea hamoi hamosa maadelahilä molö ödäle muäia fu iala namialo. ⁴ Naha maadelahilä diasebegoda abododi diasebelela fädäla bimalo. Fädäla bealahilä ie fagulo figi gauia adala emo sөгëa ami midialo. Amala hamosegida gomalä hamomalola hi fädäla säla imolömelëla säla i. ⁵ Amala säsebegi, Uludia säla obөгësalea, Dia säsego gadola na hamomolömelëla säi. ⁶ Amala sälahilä Uludia egoame salia hamomalola säi amo gadola hamosa maadelahilä helebe guläia gadoi bali gägä dobisa neebee ami asi.

⁷ Boasa e hamoi hamosa nelolahilä molö ödä mai. Naala asigi dusugala awäla süwiasebegi, helebe guläia gadoi bali hedefala dobi nelegela fedai dilo amo agesugi adi. Amala adi dibegi Uludi e geleä geleäla awäla Boasaie fagulo figi dibe amo geleä bidi gauia adala ie emo sөгëa ami adi. ⁸ Gasi mogogi Boasa e fudugila adi besusalea beahamelebe udia afädë ie emo sөгëa ami maala adi dibe meli. ⁹ Bealahilä ea nabahalea, Di nowëla nabi. Amo nabalahilä Uludia säla obөгësalea, Neda Uludi, die hamoi hamolo udia amomelë. Die fagulo bidia ne gesumäiamelë. Amoie mida, dida Elimelegeie sosogofali gabugi, dia ne sigi aligila ugila negemäiamelëla säi. ¹⁰ Boasaea amo nabalahilä Uludima sähalea, Nidiwi, Dafidilo Geloia dima hedabi hamomäia. Dia walio hamoi ameadä dafidi hamosa nelo amo baagila awäla hido elöi hedabi hamoimelë. Malisä yafie nea, odoa nelegei yafie negelo, odoa busadäoi, amoli afädëa di nimäiala made helësëi gabu. ¹¹ Nidiwie, asigi säosäomabu. Udia dolö wi nefolalebe sulubadelaeadä dida udia hedabifali saleala säha. Dia nema hamomäiala säsebe amoda na hamosa maademolömelë. ¹² Dia säi amoda dofä. Neda digua baagoi amoie sosogo. Na di beaha namolö gaso, dolö afädë di beaha namolöi neamelë. Amomadale dafidi fädäla nabolömelë. ¹³ Walioda gui wäla midialo. Diala aiyo yosefali ne awäla dolö amea abilia säsebelela fädäla nabolömelë. Ea di sigi namolöla säседа, amo dofea. Ea haboimelëla säседа, Dafidilo Geloie eigi nea sähawe sosogoea beaha aligilo mala dibe amo gadola hamomolöda nie dibe amo gadola hamomolömelë. Walioda sege yomäia beahalea gui midialola säla i. ¹⁴ Amala säsebegi, Uludi e Boasa dibeä ami adi amo udia dolöea siia melëloeala helësëlahilä Boasaea musügä fodolofali nowela yosefali mosalola säi amo gadola aabela nowei. Boasaeada udia dolöea Uludi e, e adi dibeä ami diala asi gabula made helësëmäia amala säi. ¹⁵ Nowesebegi, Boasaea ema sähalea, Dia fagulo go idogoi fösimola säi. Amo gadola Uludia fösisebegi, Boasaea helebe guläia gadoi bali gägä amogi adu äudä i, amoie yöida gilo nabülasä äudä gadoi amo ägümalai. Uludia bali gägä amo ägümäia Boasaea nigila ägüsi. Uludi e amo ägüla asi baagido Boasa e Bedeleheme gaamugi asi.

¹⁶ Obөгëla awäla egoame sali mosöa sebee ami beselagalasebegi, egoame sali amea nabahalea, Nidiwi, gelola abilia hamoila nabi. Amala nabasebegi, Uludia Boasaea säi amoge hamoi amoge hulu sulubadela säla iaha maadei. ¹⁷ Ea säla wagahalea sähalea, Boasaea di sebee obөгësalea memalä ne badumu obөгëmäiala made beasila, helebe guläia gadoi bali gägä adu äudä i ägüi amo gomelëla säi. ¹⁸ Amala säsebegi, Naomia Uludima sähalea, Nafege udia, di holöfali beaha samialo. Walio Boasaea hamosebego abilia hamola dafogäsebelela bimolömelë. Boasaea abilia hamogimolöi walebelela bimolöie idi hogosamu nea. Beagolese amo gadolada e hele samolömelëla säi.

¹ Boasa e awäla udia dolö gedolo segea nogila digalo idiafa ami sulo. E fii heleia made Elimelegeie sosogo elö säi amo maasebe meli. Boasaea dolö amoma sähalea, Ae, nedoo, gui samolö misië. Na dima ado holöfali sädeläla säi. Amala säsebegi, dolö amo maala sulo. ² Amala maala sebegi, Boasaea segea ami dolö beaha aligilo nabülasi nefolalo amoli maala ffigimalola säla i. Amala säsebegi, ili maala sefolalo. ³ Ea ie sosogo amoma sähalea, Naomida Moaba asi nelo amo bahila misi saleamelë. Eada alile sosogo Elimelegeie sege nalä amo dolö afädëa nimäiala helësësaleamelë. ⁴ Amaimo, dia helësëmäia säla iahago. Dia sege amo nimolö helësëseda, beaha aligilo nabülasi sefolalebegowe ilile siigi sämo. Neda di baagia gabugi sege amo dia nimäia. Made nimolö galëda, haboila sämola säi. Amala säla iasebegi, dolö amea säla obëgësalea, Sege amo na nimolömelëla säi. ⁵ Amalebe Boasaea ema sähalea, Dia Naomiië sege nimolö galëda, Moaba udia Malonoie udia didalo Uludige digali nimalo. Amalahilä sege amoda baagoi amoie sosogoie ëigi diamiäiala säi. ⁶ Ado amala sälebe dolö amea sähalea, Sege amo na nimolö gaso, na neaseda, nihine nelegei negelo made gadoi busadäoi namolö gabugi. Ne haboi. Na made nimolömelë. Dihï helësëse amo gadola hamomalola säi. ⁷ (Siiba Isilale udia dolö ilile mala gowe gadola hamolo negei. Udia didaloie ado sähaleage, amase, sege nalä nimolöie ado sähaleage amogi bidigi sämolö made säla wagahagola sähaleada emo usililo gila bidi nelo dolö amogali ilo negei.) ⁸ Dolö amea Boasama sähalea, Dia bidia nimalola säi. Amala sälahilä ie emo usililo amo dugala Boasagali i. ⁹ Amala iasebegi, Boasaea mala gaui busa nabülasi sefolalo amolimage udia dolö odoa maala sefolalo amolimage sähalea, Dili sulubadela sebegoie sidaia sähago. Dafidida Elimelegeie segege nelegei dilo amoge malö äudä Malonole Gilonolele segege nelegei dilo amoge Naomia beaha nelo nelebo amoda na neahawe. ¹⁰ Amase, Moaba udia Uludida Malono baagoi amoie udia didalo sulo amoge na neahawe. Amala hamosebeweada baagosalea sege nalä dibe amoda Malono hile ëigimu ie sosogoie diamiäia. Baagoi amoie sosogo afädë sebe amoliada ie ëi amo helësësa namiäiamelë. Na walio säi amoda diliage nabala siiage meli amomelëla säla i. ¹¹ Amala sälahilä dolö nabülasi amoliage udia dolö bea misi sefolalo amoliage sähalea, Ä, niliage beaha. Udia go die mosöa awäseda, Dafidilo Edefadea ugila negesegi nilile Isilaleie naye mäu Eleselole Eleale gadoi samiäiamelë. Elea malö malei ägüi amo gadola udia goweage malö malei ägümäiamelë. Amase, dihidida Efalada sosogo amoie ëi sälo nea, Bedeleheme udia dolö beaha aligilo dafidilo namolömelë. ¹² Dafidilo Geloia dolisä go alima aligila malö ägüsebe ameadä Yuda Damalalea malö sogobai nilile mäu Felese sosogo gadoi di sosogo namiäiamelëla säi. ¹³ Segeyo amo gala Uludi nealahilä Boasaie udia salea. Dafidilo Edefadea ele neala obeägilasilahilä Uludi e fagulo hagui sebe meli. Amalahilä ea dolö malö afädë neegela ägüimelë. ¹⁴ Udia sefolalo amolia Naomima säla iahalea, Dafidilo Edefadeie ëi gauia adadi. Ea di dihidö samiäiala fisigisila made. Die diaye afädë di beaha namiäia i gabumelë. Malö goeada Isilale udia dolö beaha aligilo dafidilo namolömelë. ¹⁵ Diefege idiaea dima boba hamosebegoada dia dolö malö gifalädalä gadoi sogobai amai galebeda, amolima boba hamolabio amoda nagadaialahilä die diefege idiaea dima boba hamoi gabugo. Amaimo, ea malö walio ägüi goeada di gelolasila sigi aligila beaha aliligi awäha nea di udia sali hamomolömelëla säla i.

Boasage ie mäu nelo amoge

¹⁶ Naomia dolö malö dubo amo sogobala gaula nea obëbësa nelo. Amala hamolahiläda dubo amo Naomia beaha nelo. ¹⁷ Udia ga made sefolalo amolia

malö amoïe ëi Obedi negei. Ëi amo negelahilä ilia säla sogosalea sähalea, Naomigali dolö malö afädë sogobala i gabuwela säi. Hobealada Obediïe malöda Yesi. Yesiïe malöda Debidi.

¹⁸⁻²² Goweda Felese sosogo awäha nea Debidi beselagalai amo dialea. Feleseïe malöda Hesolono. Hesolonoïe malöda Alama. Alamaïe malöda Aminadaba. Aminadabaïe malöda Nasono. Nasonoïe malöda Salomono. Salomonoïe malöda Boasa. Boasaïe malöda Obedi. Obediïe malöda Yesi. Yesiïe malöda Debidi. Amala fifii misi dialea. Hä amo.

Ado Mala Hedabi Madiuea Dëdëi Neala olelo oboba

Ado Mala Hedabi Madiuie bebagi dëdëla negei dibe amogida, gomalä säi dialea. Asialo made ado dafidi säla negei amogida, Godea hamomolömelëlage, imolömelëlage säla negei amoda Yesu e misi amoma gausiala digai. Yesueada Yu udia dolömu damula moholö made, udia dolö mogela made, sulubadela damula moholö misi.

Madiuie bebagi ado dëdëla negei amogi mi gäwila dëdëida, Melia Yesu neegela ägüi amoge, Yonea Yesu ödägi gei amoge, mugabe Saidania Yesu fedogola meli amoge, dëdëla negei dialea. Amase, elöda, Yesu e Galili nea, ado mala säla olelela aliligi asi amoge, udia dolö oloi difolalo amoli neala wahiladidigila asi amoge, dëdëla negei dialea. Yesu e Galili sege digila nawesa namolö awäla Yalusaleme beselagalai amoge, salele afädëgi hamosa nelo amoge, e baagola bedefasebegi, Godea e nowela ifosi amoge, amoli dëdëla negei dialea.

Ado Mala Hedabi ameada Yesu eda säla olelelo edefademalä nelo amo neala ulufai dialea. Yesueada Godeie ado mala säla negei dibe amoda, geloi iso gäwi gowe gadoi dialeamelëlage, amase, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami gowe gadoi dialeamelëlage, gelolafali ulufadigisa nelo.

Yesuea mala olelesa nelo amoda Madiuea geloi iso gäwi bia amoli gegedola dëdëla negei amoda gowe.

Age - Yesu e segebidaia ami fedala salea, udia dolö Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amo mi hamola nefolalebe amolile asigi hedabola negela namolöge, hamoi hamomolöge, hedabi dibe amomu salugamolöge, hobea Godebalä namolöge, amoli säla olelesa nelo. (Hogoli 5-7)

Agedu - Yesuie bëgëla aulo nefolalo amoli hamoi hamomolö afufumäia, Yesuea ilima gomalä hamomalola säla i dialea. (Hogoli 10)

Osoda - Yesuea Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialeamelëla ado besula yafie säla iaha nelo. (Hogoli 13)

Biyidu - Yesu dofä bëgëla aulo nefolalebe amolida, gowe gadoi namolö dialeamelëla säi. (Hogoli 18)

Bi - Yesuea segeyo aligila wagahalea hamomolö amoge, amase, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami moholö amoge, ado säla negei amo dialea. (Hogoli 24-25)

*Yesu Gelesoie yaua mäulali aliligi misi amolile ei
(Ulugu 3.23-28)*

¹ Dëdëla negei difolalebe goida, Yesu Gelesoie yaua mäulali aliligi misi amolile ei dialea. Yesu Gelesoie yaua mäuda Abalahamale Debidile nelo.

² Abalahamaie malöda Aisaga. Aisagaie malöda Yeigaba. Yeigabaie malöda Yuda, ie edoolali nefolalo amoli.*

³ Yudaie malöda Felesele Selale. Elele emeda Damala. Amase, Feleseie malöda Hesolono. Hesolonoie malöda Alama.

⁴ Alamaie malöda Aminadaba. Aminadabaie malöda Nasono. Nasonoie malöda Salomono.

⁵ Amase, Salomonoie malöda Boasa. Boasaie emeda Elehaba. Boasaie malöda Obedi. Obediie emeda Uludi. Obediie malöda Yesi.

⁶ Amase, Yesiie malöda beaha aligilo Gini Debidu.

* **1:2:** 1.2 Yudala ie edoolalida Isilale sosogo giwilasi beselagalai amoie yaua mäuda amoli.

Debidiie malöda Solomono. Dafidi Solomonoie emeda Uliäie udia sulo.*

⁷ Solomonoie malöda Elehoboama. Elehoboamaie malöda Abia. Abiaie malöda Aša.

⁸ Asaie malöda Yehosafada. Yehosafadaie malöda Yeholama. Yeholamaie malöda Usia.

⁹ Usiaie malöda Yodama. Yodamaie malöda Ahasa. Ahasaie malöda Hesegia.

¹⁰ Hesegiaie malöda Manasa. Manasaie malöda Amono. Amonoie malöda Yosaea.

¹¹ Yosaeaie malöda Yehoiagini, ie edoolali nefolalo amoli. Amo gaaluda, Isilale ili sigi awäla Babilonomu galadigi nefolalo amo.

¹² Ili Babilonomu galadigi nefolaloa amilada, Yehoiaginiie malöda Sealadieie. Sealadieieie malöda Selubabele.

¹³ Selubabeleie malöda Abiuda. Abiudaie malöda Eliagimi. Eliagimiie malöda Asolo.

¹⁴ Asoloie malöda Sadogo. Sadogoie malöda Agima. Agimaie malöda Eliudi.

¹⁵ Eliudiie malöda Eleasala. Eleasalaie malöda Madani. Madaniie malöda Yeigaba.

¹⁶ Yeigabaie malöda Yosebe. Yosebeda Meliie egoa. Meliada Yesu neegela ägüi. Yesumada Gelesola sälo amo.* Amala aliligi misi.

¹⁷ Ei amolida Abalahama nelo amila maala Debidi nelo amilada damo silasi nelo. Debidilahilä Isilale udia dolö ili Babilonomu galadigia amilage damo silasi nelo. Oböla Babilono galadigia amila Afädë Memelei e misia amilage damo silasimu nelo.

*Melia Yesu Geleso neegela ägüi
(Ulugu 2.1-7)*

¹⁸ Yesu Geleso ägüla maasolo amo gala, gomalä hamoi. İe eme Meli Yosebegali olei sulo. Yosebea, aso, made neala sebegi, Godeie Gesami Hedabifalä malö dubo i amo, ili sefolalo amolia beagolei. ¹⁹ Egoa Yosebe eda dolö mogoi ameada, udia dolö nefolalebe amolia Meli e hewalasiloea, eada geleä musügä Meli fisimolöla helësësa nelo.

²⁰ Amala helësëlahilä, e adi simasia beahaleamelebe, Dafidilo Geloie selesaiia fii afädë ulufadigilahilä, Yosebema ado säla iahalea, Debidiie malö Yosebee, Meli die udia samiäia nimolö amoda bedämabio. E fagulo hagui sebe amoda Godeie Gesami Hedabia negesimelë. ²¹ Eada dolö malö afädë neegela ägümolömelë. Neegela ägülahilä, ie ei Yesu negemalo. Mida, ea ie udia dolö nafade hamoi amoli hëla fisila damula moholömelëla säla i.*

²² Dafidi Dafidilo Geloia ie bea säloa aligila bea säla negei amo gadola gausiala digamolöie, nelebo sulubadela amala hamoi. ²³ Bea säla negei amoda gowe. Dolisä dolöbalä made nawelo afädëa fagulo hagui sulolahilä, dolö malö neegela ägümolömelë. Malö amoie ei Emanuele negemolömelëla säla dödëla negei dialea. İe amoie mida gomalä, Gode nilibalä nea. *Aisaea 7.14*

²⁴ Yosebe adi nowela awälahilä, Dafidilo Geloie selesaiia fii ema ado säi amo gadola bëgëla, ea Meli nii. ²⁵ Neasebegi, Melia malö made ägüla maala saleada, Yosebebalä made nawela sulo. Giso ägüla maasebegida, Yosebea malö amoie ei Yesu negei.

* **1:6:** 1.6 Dödëla negei dibe adogogi udia odoa ei difolalebegoda fii odoa dili gaso, Isilalema fila misi amolile ei. Damalale Elehabaleda fiida Gainana. Uludi eda fiida Moaba. Amase, Solomonoie eme Badasiba afädëfali emuda Isilale udia. Gasoda, dafidi eda Hidi sosogo dolö afädë Uliama fila asi.

* **1:16:** 1.16 Gelesoda Giligi ado. Hibulu ado sälada Mesaalea sälo. Gelesole Mesaalea nilile ado sälada Afädë Memelei. * **1:21:** 1.21 Yesuda Giligi ado. Hibulu adoeada Yasua. Nilile ado sälada Godea damula aulo.

2

Sege wagadi made eso maasidola dawadigi dolöea bea misi

¹ Heledo eda beaha aligilo gini nelo amo gaalu, Yudia segea gaamu afädë ëi Bedeleheme ami Melia Yesu neegela ägüi.* Ägüsebegi, dolö odo gasumili melëlo mala dawadigi nefolalo amoli sege wagadi made eso maasidola maala Yalusaleme beselagalai. ² Beselagalalahilä, ilia sähalea, Yu udia dolöie beaha aligilo gini namolö malö dubo neegela ägüi amoda, abidi dialea. Ìe gasumili eso maasido neebe amo bealahilä, nilia ìe ëi gauia adamolö mofiaimelëla säi. ³ Ado amala säi amo nabalahilä, beaha aligilo Gini Heledo e asigi säosäosa nelo. Amase, Yalusaleme ami nefolalo amoli sulubadelaage, amalamu helësësa nefolalo. ⁴ Säosäolahilä, Heledoea Yu udia dolöie gobela ilo busa nefolalo amolige, amase, mala dawadigi nefolalo amolige gegedomalolahilä, ilima nabahalea, Afädë Memelei amoda sege abidi neegela ägümolöla nabi. ⁵ Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Yudia segeamadi gaamu afädë ëi Bedeleheme amimelë. Amala säsebe amoie mida, bea sälo nelo amea säla dëdëla negei dibe amoda gowe.

⁶ Bedeleheme, Yudia segegida, dida Yudia segeie gaamu ilibia edefade difolalebe amoli hawa made. Dige sege edefademelë. Amoie mida, dima aligila sigi aligilo afädë beselagalamolömelë. Eada sugua sibi sigi aligilo amo gadola, nìe Isilale udia dolö sigi namolömelëla säla dëdëla negei dialeala säi. *Maiga 5.2*

⁷ Amala säi amo nabalahilä, Heledoea geleä musügä dolö dawadigi eso maasidola mofiai amoli welahilä, dilia gasumili amoda abola melila ea ilima fädäla nabi. ⁸ Nabala ili Bedeleheme mosalolahilä, ea ilima sähalea, Dilia malö amo hedabolafali hogolahilä beagoleseda, nage ìe ëi gauia adamolö moholöie nema säla ìmalola säla ì. ⁹ Gini amea amala säi amo nabalahilä, ili awäha nebegi, gasumili dafidi eso maasido meli amo dafidi awäla, malö dibeami aumala aligisi.* ¹⁰ Ili gasumili amo bealahilä, ilile iso asigigila edefademalä obeägimolö beselagalai. ¹¹ Aumala aligisi neebe amo bealahilä, dolö amoli mosö afädë neebe amoie mumusogi digai. Nogila digalahilä, ilia malöge ìe eme Melige bealahilä, emo gumu sasagala fia idogolahilä sefolalea, malö amoie ëi gauia adaha sefolalo. Amalahilä, ilia igi gologe, i heale gobesegei höba gafisigä hedabi baëla aligilo amoge, amase, i afädëie heale sigä gäha made misiäia hëlo ëi muwege, amoli ägüi amo Yesugali somodala ì.*

¹² Amala somodala ìalahilä, ili misi idi amogi made, idi elögi obëgëi. Amoie mida, ilia simasia beahaleamelebe, Godea ilima sähalea, Heledo neebeamada obëgëmabiola säi amo nabalahilä, hilile segea amala obëgëi.

Fisäla Isibi asi

¹³ Dawadigi dolö amoli afiaibua, Yosebea simasia beahaleamelebe, Dafidilo Geloie selesäia fii afädë maala ulufadigilahilä sähalea, Di nowela malöle emele sigi, dili fisäla Isibi mosalo. Awäla neëgi, na dima bu elö säla ìmolöie ami beaha namialo. Mida, Heledoea malö go nufudadigimolöie hogomolömelëla säi. ¹⁴ Amala säsebegi, Yosebe nowela malöle emele sigi, ili gasigi fisäla Isibi asi. ¹⁵ Isibi awälahilä, eda Heledo baagomäialahilä Isibimu nelo. Amoda dafidi Dafidilo Geloia ìe bea säloma aligila bea säla negei amo gausiala digamolöie, amala hamoi. Bea säla negei amoda gowe.

* **2:1:** 2.1 Gini Heledo ameada, Yudia segege, sege odo Yudia ga madela dilo amoge, Heledo eamu beaha nelo gasoda, eda Olomoie Gini edefade ëi Sisala sälo amo hawa nelo. * **2:9:** 2.9 Yalusalemela Bedelehemeda mia made made, holöbö gilomida gödölasi gadoi, Dodomonala Aya gadola. * **2:11:** 2.11 Nelebo ohodoa ì amolida gädili elögi bidi edefadea nea aulo.

Nie nafege Isibi segeala na weimmelä
säla dädëla negei dialea.

Hosea 11.1

Malësä malei nufudadidigisa maadei

¹⁶ Heledoeada dolö dawadigi amolia e gadiaboi gabula helësëlahilä, e edefademalä mihaläi. Edefademalä mihalälähilä, Bedeleheme amige, amase, sege Bedeleheme ga madela sebea amige, dolö malësä gäheo i äudä sulo amolige, gäheo i äudä, aso, made baagi sulo amolige, ea sulubadela baagomäia nufudaha maademalola säi. Dolö dawadigi amolia gasumili mi gäwila neia idogoimelëla säla i amo helësëlahilä, amala nufualai. ¹⁷ Amo hamoi amoda bea sälo Yelemaeaea dafidi bea säla negei amo gausiala digai. Amoie säla negei dibe amoda gowe.

¹⁸ Alama gaamugi ado afädë säsebe, ado amoda edefade didigaola diisa neebe amoda nabaha nea. Eleseloea ie malölaligi diisebe amo. Ili hä maade amea, afädëa e neala adoea aeasisila made sämäiala helësësa saleala säla dädëla negei dialea. *Yelemaea 31.15*

Yosebelali Isibila obëgëi amo

¹⁹ Heledo baagoibua, Yosebe Isibi ami nea simasia beahaleamelebe, Dafidilo Geloie selesaia fii afädë maala ulufadigilahilä ²⁰ ema sähalea, Di nowela malöle emele sigi Isilale segea mosalo. Mida, malö amo nufulöla helësësa nefolalo amolida, hä, baagosa maadeimelëla säi. ²¹ Amala säsebegi, Yosebe e nowela malöle emele sigi, Isilale segea obëgëi. ²² Ili obëgësalea, Yosebea Agelausada ie eedo bedefala Yudiaie beaha aligilo gini neamelëla säi amo nabalähilä, eda ami obëgëmolö bedäi. Bedäla nebegi, ea simasia beahaleamelebe, Godea ema mosabiosebegi, e Galili segea ami awälä ²³ bobala Nasalese gaamugi asi. Amala hamoi amoda bea sälo nefolalo amolia bea säla negesalea, Eda Nasalese fii neala sämolömelëla dafidi säla negei amo gausiala digai.

3

*Ödägi gelo Yonea ado mala säla iaha nelo amo
(Maga 1.1-8, Ulugu 3.1-18, Yone 1.19-28)*

¹ Gäheo i odoa nelolahilä*, ödägi gelo Yone e Yudiamadi sege nafade udia dolö aligisia made ami ulufala maalahilä, mala säla iaha nelo. ² Ea säla iahalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amo ga made dibe amea, dili asigi besumalola säla iaha nelo.* ³ Godea bea sälo Aisaeama aligila Yoneie dafidi bea säla negesalea sähalea,

Sege nafade udia dolö aligisia made ami nea, afädëa wesalea sähalea, Dafidilo Geloie misiäia idi daiala hamogilasimalo. Ie idida mogola fodolasimalola säha neamelëla säla dädëla negei dialea. *Aisaea 40.3*

⁴ Yone eda sugua gamele hilia fagulo hamoi amo salugalähilä, sugua gafodo gadoia malibu negela nelo. Eada galiawage, äwi ödäge naha nelo.* ⁵ Udia dolö Yalusalemeläge, Yudia sege dibe amo sulubadelagilage, sege ödä Yodona ga

* **3:1:** 3.1 Giligi adoda Segeyo amo gaalula dädëla negei dialea gaso, hogoli agedu baagiada hogoli osodaie gäheo i nabülasi äudäie odoai gödölasi gadoi nelo. * **3:2:** 3.2 Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebela säi amoge, amase, Godea Beaha Maadela Sigi Neebela säi amoge, ado amole säi amoda Gode eda dofä udia dolöle nelebo sulubadela dibe amolele Gini namolöla säi. * **3:4:** 3.4 Ado egowea fagulo gäige molö naha neloge säi ameada, Yone eda bea sälo dolö afädë Elaia gadoi galea. Agedu Gini 1.8ge, Malagai 4.5ge, Madiu 11.14ge, amase, 17.10-13ge bimalo.

made dibe a milage, Yone nee bea maahamu nelo. ⁶ Ili a nafade hamoi amo säla sisiase begi, ea ili ödä Yodonagi gei.

⁷ Felesi dolö amolige, Sadiusi dolö amolige yafie Yonea ili ödägi gemäia maaha nee be amo bealahilä, ea ilima sähalea, Dilida baagolo nubaie malö ne be go, Godea së ia idogomolö amogi, made naala fisäla moholömelëla dilima nowëa säla iasio. ⁸ Dilia asigi besui amoie gägä ulufala negemalo. ⁹ Dilia dihilidomu sähalea, Abalahamada nilile mäu nelola sämolö dialeala helësëmabio.* Na ado afädë säla iahago. Nabualo. Godea igi difolalebe gowegi neala gaulahilä, Abalahamaie yaua mäu hamolasimolöi neamelë. ¹⁰ I nefolalebe mia ami gabi negesisi dialea. I gägä hedabi made negelo nefolalebe amolida, sulubadela abalahilä, nulogi gobesa maademolömelë.

¹¹ Dili asigi besui ameada na dili ödäea gelasilömelë. Hobe a ne baagia afädë moholö amoda, ne holöfalimelë neebewe gadoi made, eda ilibia edefade neamelë. Na ie emo usililo gaumolö dofea made neawe. Eada Gesami Hedabiage, nulo söaeage dili gelasimolömelë. ¹² Eada helebe guläia gadoi ei widiie gägä do bilahilä, isole düle mogemäia nelebo gasala sadia adogolo nama gadoi afädë gaula nea. Mogesa maadelahilä, ea widi gägä amo negelo mosöa ami negesilahilä, ie widi do bilo sege amo gëgelë doaladigilahilä, dü fisi amoli nulo usilo made, wisamu nee bea ami gobemolömelëla Yonea säi.

*Yonea Godeie malö Yesu ödägi gelasi amo
(Maga 1.9-11, Ulugu 3.21-22)*

¹³ Segeyo amo gaalu, Yesu e Galilila ödä Yodona dibe a ami maalahilä, e Yonea ödägi gelasimäia misi. ¹⁴ Maase begi, Yonea Yesuea oböla asigi bedefala ödägi made gemolöla sämäia, ea nabahalea, Dia ne ödägi gemolöi dialea gasoda, na di ödägi gemäia, ne nee bea misi golela nabi. ¹⁵ Amala nabase begi, Yesuea säla obëgësalea, Walio amala hamomäiamelë. Mala go hamosaleada, Godea hamesebe amoda hamosa maademolö dialeala säi. Amala säse begi, Yonea ema üi.

¹⁶ Yonea Yesu ödägi gei. Yesu ödägila agesua fodolo aliga adogoi amole, mu dog a negelahilä, ea haea maliabu hagila digalo amo gadola, Godeie Gesami digala edaia fisebe amo meli. ¹⁷ Amo gaalu, selesaia mosöala ado afädë säia idogosalea, Egoweda nie malöfalä, nihä boba hamosa neawela säi.

4

*Mugabe busaea Yesuea nafade hamomabelela fedogola bimolöie misi amo
(Maga 1.12-13, Ulugu 4.1-13)*

¹ Amala hamose begi, mugabe busaea Yesuea nafade hamomabelela fedogola bimolöie, Godeie Gesamia Yesu e sege nafade udia dolö aligisia made ami sigi fedala ifosi. ² Amala sigi fedala ifosi nea, Yesu e segeyo nabülasi biyidia, yobage gasigige, molö made naala neamu, sidëa baagosa nelo. ³ E amala sidëa baagosa ne begi, nafade hamomalalo mugabe busa amo maalahilä sähalea, Di Godeie malö nea galëda, igi difolalebe gowelima wahalo hamomalamola säi.

⁴ Amala säse begi, Yesuea säla obëgësalea, Ado säla dëdëla negei dibe ame a sähalea, Udia dolöea wahalomu nalahiläda namolöi mademelë. Ado sulubadela Godeie nafiala maase be amolia namolöila dëdëla negei dialeala säi. *Mala Bu Egei 8.3*

⁵ Amala säla obëgëse begi, mugabe busaea Yesu sigi, gaamu hido elöi Yalusaleme ami awäla, gobela ilo mosöa ilibiafalä gadogo ifosilahilä, ⁶ ema

* **3:9:** 3.9 Ili a Abalahamada nilile mäu nelola ado amala sälo ameada, së molö dibe a ami made naala, sigisala moholöla helësëlo ame a, Yonea amala helësëmabiola säi.

sähalea, Di Godeie malö nea galëda, guilahilä nea hä di dihï nila sadia idogomo. Amoie ado afädë säla dëdëla negei dibe amea sähalea, Godea ie selesaia fii amolima die säla imolömelë. Säla iaseda, igia die emo daualoea, ilia ilile naaboea di gauia adogomolömelëla säla dëdëla negei dialeala säi. *Sama 91.11-12*

⁷ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Ado elö gomalä säla dëdëla negei dibe amea sähalea, Dafidilo Geloi, die Gode neebe amo, fedogola bimabiola dëdëla negei dialeala säi. *Mala Bu Egei 6.16*

⁸ Amala säsebegi, mugabe busaea segebi ilibia edefade neebedaia ami Yesu sigi fedalahilä, sege föi dibe sulubadelaie gädili elö elöla amoge, ilile nelebo hedabi difolalebe amoge olesa maadei. ⁹ Olesa maadelphilä sähalea, Dia ne mia emo gumu sasagalahilä, nie ei gauia adaseda, nelebo sulubadela beasebe egowelida, digali iaha maademolömelëla säi.

¹⁰ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Ai. Saidani. Di moholöi mosö. Ado säla negei dibe amea sähalea, Dafidilo Geloi, die Gode neebe amo, dia ie ei gauia adamalolage, amase, hilemu hamoi hamomalolage dëdëla negei dialeala säi. *Mala Bu Egei 6.13*

¹¹ Amala säla obëgësebegi, mugabe busaea Yesu digila asi. Asibua, selesaia fii Yesu neebea maala, ilia e ugila negei.

*Yesuea Galili ami hamoi mi gäwila hamosa nelo
(Maga 1.14-15, Ulugu 4.14-15)*

¹² Yone e galabaia mosöa neala säi amo nabalahlilä, Yesu e Galili segea obëgëi. ¹³ Obëgëla awälahlilä, e Nasalese gaamu digila, Gabaniama gaamugi namolö asi. Gabaniama gaamuda, oeabo edefade dibe amoie agesugi Sebulunilele Nafadalilele sege dilo.* ¹⁴ Amo hamoi amoie Godea ie bea sälo Aisaeama aligila, bea säla negei amo gausiala digai.

¹⁵ Sebuluni segege, Nafadali segege, ei odoada, idi oeabo edefade dibeamadi ami aulo sege amoge, ödä Yodona agesugi dibe sege amoge, amase, Disiligi Galiligi udia dolö fii odoa yafie maala sefolalebe sege amoge, amolida Sebulunilele Nafadalilele segemu.

¹⁶ Segea ami udia dolö gasimi sagaigi nefolalebe amoliada, yo digalo edefade-malä melimelë. Baagoloie sege augi hawa nefolalebe amolimada yo digala beselegalaimelëla säla dëdëla negei dialea. *Aisaea 9.1-2*

¹⁷ Segeyo amo gaalu, Yesuea mi gäwila säla iahalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amo ga made dibe amea, dilia asigi besumalola säla iaha nelo.

*Yesuea dolö biyidia seme digiisa nebegi wei
(Maga 1.16-20, Ulugu 5.1-11)*

¹⁸ Yesu e Galili oeabo edefade dibe amoie agesudilä awäha nea, ea seme digiilo dolö äudä elowole ëole meli. Elöda Saimono, ie ei elöda Fida, amase, ie edoo Ädulule meli. Eleada ödä edefade amogi seme digiisa nelo. ¹⁹ Ele bealahilä, Yesuea elema sähalea, Alia seme nelo amo gadola, udia dolö nimäia na alima neala oleledelä. Ne bëgëla misiëla säi. ²⁰ Amala säsebegi, elea elele selëgë amoli digila, fodolofali e bëgëla asi. ²¹ Amila awäha nea, ea edoole edoole elö neebe meli. Elöda Sebediie malö Yemese, amase, elöda ie edoo Yone. Elea elele eedobalä ödä du amodaia selëgë hamogisa neebe meli. Bealahilä, Yesuea ele wesebegi, ²² fodolofali elea ödä duge, eedoge digila, Yesu bëgëla asi.

* **4:13:** 4.13 Siiba Isilale sosogo äudä Sebulunile Nafadalileda, Galili oeabo agesugi ami filo. Gaso, Yesu e neebe amo gaalu, sege amoda Galili bolobinisi amogi dilo.

*Yesuea mala säla oleleladigi, oloi wahiladidigisa nelu
(Ulugu 6.17-19)*

²³ Yesuea Galili sege sulubadelagi nawesa neada, ilile gedolo mosöa säla olelesalea, Beaha Maadela Sigi Neebe amoie Ado Mala Hedabi säla oleleladigi, udia dolö amoligi olo elö elöla oloi wahiladigi, amase, domalo nalafadela nawei sulubadela wahiladidigisa nelu. ²⁴ Amala hamosa nelu amo, udia dolö Siliamadi nefolalo amoli sulubadela nabaha maadei.* Nabaha maadelahilä, ilia udia dolö olo elö elöla oloi amolige, së edefade sësa difolalo amolige, amase, mugabe fedai difolalo amolige, amulämei difolalo amolige, fii si sefolalo amolige, sulubadela neala gaula e neebee maasebegi, ea amoli wahisa maadei. ²⁵ Udia dolö yafie Galili amilage, Gaamu Nabülasimadilage, Yalusalemelage, Yudiamadilage, ödä Yodona näiado alömodilage, e bögëla afiai.

5

*Obeägisa neala säi
(Ulugu 6.20-23)*

¹ Yesuea udia dolö yafie negegila nefolalebe amo bealahilä, e gau afädë amo fedala, segebidaia ami sulo.* Amala sebegi, ie bögëla aulo amoli e sebee ami mafusebegi, ² ea mi gäwila nafi dagala ilima säla olelesalea sähalea,* ³ Odoaea asigigi helësésalea, nie iso asigi dofea made gabula helësësa nefolalebe amolida, obeägisa nea. Mida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoda ilile dialeamelë. ⁴ Diisa nefolalebe amolida, obeägisa nea. Mida, Godea ili bobasëla aealasi-molömelë. ⁵ Hili nagadaiala aligilo nefolalebe amolida, obeägisa nea. Mida, sege dibe amo sulubadela Godea iligali imolömelë. ⁶ Sidëa baagosa neebe amoli molöle ödäle gelola hamese amo gadola, mala mogoi hamomolö gelola hamesebe amolida, obeägisa nea. Mida, Godea ili neala nobalasisa maademolömelë. ⁷ Odoa bobasëla ugila negelo nefolalebe amolida, obeägisa nea. Mida, Godea ili bobasëla ugila negemolömelë. ⁸ Asigi gagadelai amolida, obeägisa nea. Mida, ilia Gode bimolömelë. ⁹ Daluloie hamoi hamosa nefolalebe amolida, obeägisa nea. Mida, ilima Godeie malö neala sämolömelë. ¹⁰ Mala mogoi hamolo amoie së naha nefolalebe amolida, obeägisa nea. Mida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoda ilile dialeamelë. ¹¹ Dilia ne bögëla mofiasebegoie, dolö odoaea dili gagadesege, sëlasisege, ado nafade elö elöla wäfalä säsäla dili hololösege, mala amoli gadoi dilima hamoseda, dili obeägisa nea. ¹² Dilia edefademalä obeägisa namialo. Mida, selesaia mosöa dilile bidi edefade negei dialea. Dili maadeia, bea sälo dafidi nefolalo amolige së amo gadola wäla naha nefolalömelëla säla i.

* **4:24:** 4.24 Segeyo Olomoea Yuda beaha nelu amo gaaluda, Galilile Isilalelemadida holöbö bolobinisi edefade ameada, Olomo iliada bolobinisi Siliäla sälo. * **5:1:** 5.1 Yu ilile malada, dawadigi amolia udia dolöma säla olelesaleada salea sälo. Madiu 13.2, 24.3, Ulugu 4.20 bimalo. * **5:2:** 5.2 Madiu 4.23-25eage, amase, Madiu 9.35eage sähaleada, Yesueada hamoi nofe äudä hamosa nelola säi dialea. Amolegi agha, ea udia dolö ilima säla olelesalea nelu. Amase, ageduda, oloi elö elöla difolalo amolige neala wahiladigisa nelu. Amo gadola, Madiu 5-7 amo nilia beaseda, Yesuea udia dolöma säla olelesalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoie säida, ado nahui dialea. Hobealada, Madiu 8-9gi Yesuea oloi difolalo amoli wahisa nelola sedalu säi amo dialeamelë. Yesuea ado sedadela bia säi Madiu bebägi dëdëi dibe amoligida, agha go. Yesuea segebidaia fedala salea säi. Ado amoda Hogoli 5-7 amogi dialea.

*Dilida ëbile yo digalole gadoila säi
(Maga 9.50, Ulugu 14.34-35)*

¹³ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Udia dolö sulubadelaie ëbi gadoida, dili nebegomelë. Èbiië hëdälo amo hogosa heleseda, edoea bu hëdälasimolöi gabu. Èbi nafade amo gadoida, iso gäwi madela, nagadaia sadia gasegi, udia dolöie emoea daiasalomelë. ¹⁴ Udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amolile yo digalo gadoida, dili nebegomelë. Gaamu afädë segebidaia dibe amoda, hagumolöi made dialea. ¹⁵ Amase, afädëa gamali yola sagasilahiläda, falo hawa negelo mademelë. Amala negelo made, aulidaia negesege, mosö amogi difolalebe amoli yo digaha maadelomelë. ¹⁶ Amo gadola, dilile yo digalo udia dolöea bimäia, yo digalasimolö dialea. Dilia mala hedabi hamose amo bease amea, ilia dilile Diado selesaia mosöa neebe amoie ëi gauia adamäiala säla i.

Mosese nebegi Ado säla negei amoie Yesuea säla olelei

¹⁷ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Mosese nebegi Ado säla negei amoge, bea sälo nefolalo amolia mala säla olelesa nelo amoge, na hailadigimolöie misi gabula helësëmabio. Na hailadigimolöie made misi. Iliä ado säla negei amo gausiala digamolöie ne misi neawe. ¹⁸ Na dilima dofä sähago. Naga föige, mu giwige dibe amo gaalu, Mosese nebegi Ado säla negei dibe amogi ado damui afädëge, dudumu afädëge, dofä made hogosa helemolömelë. Mala sulubadela ado amogi dëdëla negei amo gausiala digamäia, mala amo diamolöi diamolömelë. ¹⁹ Amaimo, afädëa mala säla negei amogi, mala holöfalä afädë memalä gabula, damula, amase, odoaeage damumäia olelelo neebe amoda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami emada, dofä gidogofalä neala sämolömelë. Amo gadola made, afädëa mala säla negei amo gadola hamola, odoaeage hamomäia olelelo neebe amoda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami emada, ilibia edefadela sämolömelë. ²⁰ Amai gabugi, na dilima ado afädë säla iahago. Dilia mala mogoi hamolo amoda, mala dawadigi nefolalebe amoliage, Felesi dolö nefolalebe amoliage hamolo amo gadola made, dilia ili baagila awäla made hamoseda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami dofä made moholömelëla säla i.

*Yesuea yöla habobalo amo hamogimolöie ado säi
(Ulugu 12.57-59)*

²¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Siibafalä udia dolö nefolalo amolima ado sälo dilia nabelo amea sähaleada, Udia dolö baagomäia nu-fuabio. Afädëa amala hamoseda, gudimolö dië bimolömelëla sälo. ²² Amai gaso, na dilima säla iahago. Afädëa ië edoobalä mihaläsedä, gudimolö dië bimolömelë. Amase, afädëa ië edooma dida dofea madela nolealeseda, Galisolö dolö neebea ami sigi awäla gudimolömelë. Gasoda, afädëa ië edooma dida nafadefalä asigi maade nebegola säsedä, Heli segea nulo gobei dibeä ami moholömelë. ²³ Amaimo, dia nelebo imolöie gobela ilo aulidaia negemolö nea, dië didooea dima nelebo afädëgi habobai neala helësëla obëgësedä, ²⁴ hä, nelebo imolö gaui amoda, gobela ilo auli ga made ami negesilahilä, dafidi dië didoo neebea dalumolö mosalo. Dalula asi obëgëlahilä, nelebo imolö negei amo imalo.

²⁵ Ado nii dolö afädëa dibalä gudimolöie awähala säsedä, aso, gudimolö segea ami made beselagalala, idiafa ebalädale fodolofalä hamogimalo. Gudimolöie sigi awäsedä, gudi mogelo dolö neebe amoma di gaula ialahilä, mogelo dolö ameada di dadi gaui amolima ialahilä, di galabaia mosöa ami ifosiloea. ²⁶ Na dilima dofä sähago. Amala hamoseda, dia nafade hamoi amoie bidi

nelo amo gadola neaha maademäia, galabaia mosöa ifosi neamu, made moholömelëla säla i.

Yesuea udia fa neloie säi amo

²⁷ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Ado säi dilia nabelo amea sähaleada, Udia dolö fa nimabiola sälo. ²⁸ Amai gaso, na dilima gomalä säla iahago. Dolö afädëa udia siia bealahilä gesami awäседа, udia amo hä asigia fa niimelë. ²⁹ Die si dafädi goea di neala digalasiseda, beselala sadia gamalo. Die domaloie sosogo gogi afädë maade nea, namolöda dofea galea. Die domalo sulubadela aligisa maadei neëgida, Heli segea sadia idogomolö amoda, nafade gabugi. ³⁰ Amase, die naabo dafädi goea di neala digalasiseda, naabo amo damula sadia gamalo. Die domaloie sosogo gogi afädë maade nea, namolöda dofea galea. Die domalo sulubadela aligisa maadei neëgida, Heli segea moholö amoda, nafade gabugila säla i.

*Yesuea dolöea udia nii fisiloie säi
(Madiu 19.9, Maga 10.11-12, Ulugu 16.18)*

³¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Ado elö sälo amoda gowe. Dolö afädëa ie udia fisiseda, ea beba dëdëlahilä, ie udiama imolö dialeala säi gabio. ³² Amai gaso, na dilima säla iahago. Dolö afädëie udiäea dolö elöbalä mala nafade hamoigi made, ie udia amo fisiseda, ie udia amea dolö fa nimäia fa nimalalasilimelë. Dolö afädëa dolö elöie udia memalä fisi amo neaseda, ameage udia amo fa nimolömelëla säla i.

Yesuea migaläia diigila säloie säi

³³ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Siibafali udia dolö nefolalo amolima ado sälo dilia nabelo amea sähaleada, Migaläia diigila ado gelola säla negei amoda, made fisila, Dafidilo Geloima migaläia diigila ado gelola säla negei amoda, hamomalola sälo. ³⁴ Amai gaso, na dilima säla iahago. Migaläia diigila ado gelola säla negemabio. Mudaiala säla diigimabio. Mida, mudaiada Godea beaha maadela filo dialeamelë. ³⁵ Naga föigige säla diigimabio. Mida, naga föida Godeie emoea emosaia idala filo dialeamelë. Amase, Yalusalemege säla diigimabio. Mida, Yalusalemeda beaha aligilo Gini edefade neebe amoie gaamumelë. ³⁶ Dihile busa säla, migaläia diigila ado gelola säla negemabio. Mida, dia busa hili afädë neala dihi falemolöige, yabumolöige ulimelë. ³⁷ Afädë hamomolö galëda, ü, ailemu sämalö. Ado odoage baala säsedä, ado amo baala sälo amolida, mugabe busa nafadefalimadila maasebe amo sähamelëla säla i.

*Dilia hamola obëgëmbiola säi
(Ulugu 6.29-30)*

³⁸ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Ado säi dilia nabelo amea sähaleada, Afädëa elöie si besela digiseda, ie siige besela digilomelë. Amase, afädëa elöie bese besela digiseda, ie besege besela digilomelëla sälo. ³⁹ Amai gaso, na dilima säla iahago. Afädëa dilima nafade hamosedä, dilia bu dabemabio. Afädëa die ba dafädimadi nufudasedä, ba näiadogoge olemalo. ⁴⁰ Afädëa die fagulo sedi amo gudi mogeloea imalamolöie, dibalä gudimolö sigi awäседа, die gögi fagulo daia salugalo amo bu baala imalo. ⁴¹ Afädëa gelolafali di dofe afädë mosalasedä, ebalä dofe äudä mosalo.* ⁴² Afädëa nelebo afädë go imola säsedä, hä egali imalo. Amase, afädëa hobeä iduläie bidi negesagola säsedä, auaula baagi imabiola säla i.

* **5:41:** 5.41 Dofe afädëla säi amoda holöbö Dodomonala Dauba gadolaie säi.

*Yesuea ado nii neebe amo boba hamomalola säi
(Ulugu 6.27-28,32-36)*

⁴³ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Siiba ado sälo dilia nabelo amea sähaleada, Die damelëbalä boba hamosaleada, dibalä ado nii nefolalebe amolibalä habobala namialola sälo. ⁴⁴ Amai gaso, na dilima gomalä säla iahago. Dilibalä ado nii nefolalebe amolibalä boba hamola, amase, dili neala sälasisa nefolalebe amoli hedabomäia, Godema adolasisa namialo. ⁴⁵ Ameada, dilile Diado selesaia mosöa neebe amoie malö neala olemolömelë. Mida, eada nafade hamolomage, hedabi hamolomage, ie eso neelasilo neada, mala mogoi hamolomage, mala mogoi made hamolomage, sege digalasilo nea. ⁴⁶ Dili boba hamolo amolimu boba hamoseda, dilia edo bidi nimolö. Dagisi muni nelo nefolalebe amoliage amo gadola hamolo nea madele. ⁴⁷ Dilia dilile didoo amolalimamu haeafula aeahaleada, odoada baagila aulole. Udia dolö Gode helësëlo made nefolalebe amoliage amo gadola hamolo nea madele. ⁴⁸ Amai galëda, dilile Diado selesaia mosöa hedabi mogoifalä neebe amo gadola, dilige hedabi mogoifalä namialola säla i.

6

Yesuea odoa ugila negeloie mala olelei

¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dilia Godeie mala helësëla hamosaleada, udia dolö nefolalebe amolia dili bimäiala, ilile sidaiada made hamomalo. Amala hamoseda, dilile Diado selesaia mosöa neebe amea diligali bidi imolö dibe amo imolöi made bimolömelë.

² Amaloea, gumusui nefolalebe amoligali nelebo afädë iaseda, odoa ilile sidaia gugusämäiala gelola uuala säla imabio. Asigi fea negelo nefolalebe amoliada bimäialahilä, gedolo mosöage, idiafage, odoaea ilile ëi gauia adamäia, amala hamolo nea. Na dilima dofä sähago. Amoie bidida hä nii aguimelë.

³ Amaimo, dilia afädë gumusui neebe amogali afädë iahaleada, naabo dafädia hamosebegoda, naabo fefeädia made bimäia, ⁴ musügä imalo. Amala iaseda, dilile Diadoea dili hido hidolaea musügä hamosebego beaha neebe amea, diligali bidi imolömelëla säla i.

*Yesuea Godema adoloie mala olelei
(Ulugu 11.2-4)*

⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dili nefolalebegoea Godema adosaleada, udia dolö asigi fea negelo nefolalebe amolia hamolo amo gadola made hamomalo. Ilile asigiada, udia dolö odoa nefolalebe amolia bimäialahilä, gedolo mosöage, idi edefade osogoloage, nowela nea Godema adomolömu hamelo nea. Na dilima dofä sähago. Amoie bidida hä nii aguimelë. ⁶ Amala hamolo amo gadola made, dilia Godema adomolö neada, dihilile mosö hogoli afädëgi nogila digala idi galadigimalo. Amalahilä, dilile Diado siia bimolöi made neebe amoma adomalo. Amala adoseda, dilile Diadoea dili hido hidolaea musügä hamosebego beaha neebe amea, diligali bidi imolömelë. ⁷ Dilia Godema adosaleada, udia dolö odoa Gode made helësëlo nefolalebe amolia memalä säla dabolo amo gadola sämabio. Amolia sedade olögöla adosebe ameada, Godea nabulöla helësëlo. ⁸ Amalo amo, dilida ili gadoi namiabio. Dili nefolalebegoea nelebo sulubadela nimolöi amolida dilile Diadoma aso, adola made neëgi, dafidi eadale dawadigisa maadei neamelë.

⁹ Amaimo, Godema ado gomalä sämalo.

Nilile Nado selesaia mosöa nebego, die ëi amo hedabifali hido elöi namiäia hamesa neawe. ¹⁰ Die Beaha Maadela Sigi Neebe amo misiäia hamesa neawe. Dia hamesebe amoda, selesaia mosöa nefolalebe amolia

hamolo amo gadola, nagadaia nefolalebe niliage hamodelä hamesa neawe. ¹¹ Walio molö molö amo, walio imalo. ¹² Odoaea nilima asiala hamosegi fisilo amo gadola, dia nilia asiala hamoi amolige fisimalo. ¹³ Nili neebeawi fedogola bimolö made negesimäia. Mugabe busa nafadefali neebe amoda, dia neala yolasimalo.

¹⁴ Amaimo, udia dolö odoaea dilima asiala hamoi amo fisiseda, dilile Diado selesaia mosöa neebe amea dilia asiala hamoi amolige fisimolömelë.

¹⁵ Gasoda, udia dolö odoaea dilima asiala hamoi amo made fisiseda, dilile Diadoea dilia asiala hamoi amolige made fisimolömelëla säla i.

Yesuea molö made naala namolöie mala olelei

¹⁶ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dilia Gode helësëla molö made naala neada, udia dolö odoa asigi fea negelo nefolalebe amolia odagi augia idala aligilo amo gadola namiabio. Udia dolö amoliada molö made naha gabula helësëmäia, ilia ilile odagi nigime hëla made aligilo nea. Na dilima dofä sähago. Amoie bidida hä nii aguimelë. ¹⁷ Amai gaso, dilia molö made naala, dilile odagi nigime hëlahilä, busagia weli negemalo. ¹⁸ Amala hamomolö amoie mida, udia dolö odoa nefolalebe amolia dili bealahilä, molö made naala nefolalebe amo made helësëmäia, dilile Diado siia bimolöi made neebe ameamu helësëmäia hamolomelë. Amala hamoseda, dilile Diadoea dili hido hidolaea musügä hamosebego beaha neebe amea, diligali bidi imolömelëla säla i.

*Nelebo hedabi selesaia mosöa gafedela negeloie mala säi
(Ulugu 12.33-34, 11.34-36, 16.13)*

¹⁹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Nagadaia nefolalebeawi, gasiämoea nulö dibe wige, asömalö gaisa baasia wige, fa nelo amolia mosö dagabola fa nelo neebea wige, dilile nelegei hedabi gafedela negesa namiabio. ²⁰ Amala hamolo dibe wi made, selesaia mosöa gasiämoea made nulö dibe amige, asömalö gaisa made baasia amige, fa neloea mosö dagabola made fa neasia amige, dilile nelegei hedabi gafedela negesa nami-alo. ²¹ Mida, dilile nelegei hedabi dibe amida, dilile boba hamolo amoda amimu diamolömelë.

²² Siida domaloie yo digalo gamali gadoi nea. Dilile si hedabi neëda, dilile domalo sulubadelagi yo digaha maadei namolömelë. ²³ Amase, dilile domalogi yo digalo neebe amo gasimi sagai diëda, gasimi sagai amoda edela gasimi sagalomelë.

²⁴ Afädëa dafidilo äudäie galabaia hamoi gadoi hamolasilo namolö ulimelë. Eada dafidilo elö amo bimolö habobalahilä, elö amo boba hamosa namolömelë. Dafidilo elö amo hedabola ugila negesaleada, oböla elö amo gadiabomolömelë. Dilia Godeiege, muniiege, helegelaie galabaia hamoi gadoi hamolasilo namolö ulimelëla säla i.

*Asigia säosäoloie säi
(Ulugu 12.22-31)*

²⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Amoieda, na dilima sähago. Molöle ödäle edo molödulage, domalogi edo salugamolödulage säla, dilile namolö amoie asigia säosäola namiabio. Molö aso, nigia galahilä, udia dolö namolö amoda dafidilo madele. Amase, faguloge aso, nigia galahilä, domaloda dafidilo madele. ²⁶ Haea hagila nawiaha dibe amo bimo. Haea amolida molö hawage sagalo made, molö faige geqedola negelo made, amase, negelo mosöage negelo made. Amalo gasoda, dilile Diado selesaia mosöa neebe amea molö hilima iaha neamelë. Haea amoli holöbö gidogolahilä, udia dolö dili dafidilo nebego madele. ²⁷ Nowëa hile nagadaia namolö amo

holöfali baalasimolödu. Dofä maademelë. ²⁸ Faguloie asigia säosäola namolö amoda edoie. Mama amoli memalä bäulahilä, gägä negelo amo abeahäla fedaha aligilodula helësëmo. Iliä hamoige made hamolo, amase, ëfëge made nolo neamelë. ²⁹ Amai gaso, na dilima säla iahago. Nelebo yafie negelo Solomonoda, ie fagulo hedabifali salugalo amoda, ilile momadoi hido elöi amo gadoi made nelo. ³⁰ Giisi memalä bäui walio nefolalebe egowelida, aiyo dolöea damula gobelomelë. Asigi holöfali negei nefolalebela dilie, Godea giisi nefolalebe amolida memalä momadolasilo. Amo gadola made, dofä baagila awäla, dili nefolalebegoge fagulo gämäia imolö madele. ³¹ Amaimo, nilia molöle ödäle edo molödulage, fagulo edo salugamolödulage säla, dilia asigia säosäola namiabio. ³² Amo gadolada, udia dolö Gode helësëlo made nefolalebe amolia, nelebo amoli gadoi helësësamu aligilo nea. Mi elöda, dilile Diado selesaia mosöa neebe ameadä, dili nefolalebegoea nelebo sulubadela nimolöi amolida dawadigisa maadei neamelë. ³³ Amaimo, ie Beaha Maadela Sigi Neebe amole, ea dilia hamomäia hamesa neebe amoledale hogosa namialo. Amala hogosa aligiseda, ea nelebo amoli dibe amo sulubadela dilima baala imolömelë. ³⁴ Amai galë, walio neada dilia aiyoie asigia säosäola namiabio. Aiyoieda, segeyo aiyo hi asigia säosäosa namolö. Segeyo afädëie yöi dibe amoda amoïemu dialeamelëla säla i.

7

Odoaea hamose amo mogesebe amoie säi (Ulugu 6.37-38,41-42)

¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Godea dilia hamosebego mogeloea, odoaea hamosebe amoge made mogemalo. ² Mida, dilia odoaea hamosebe amo beala memelelo amo gadola, dilia hamosebe amoge beala memelemolömelë. Amase, dilia odoa beala mogelo amo gadola, dili bealage amo gadola wäla mogemolömelë. ³ Amaimo, dilia dilile didooie sihidoa gëgelë holöbö dibe alogola sälo amo, amai dihilile sihidoa i gäi gadoi dibe amo helësëla made sälo amoda edoie. ⁴ Dilia dihilile sihidoa i gäi gadoi dialea wäla, oböla dilile didooma sähalea, Die sihidoa gëgelë holöbö dibe alogo neahagola abeahäla sämolö gabu. ⁵ Asigi fea negelo nefolalebela dili, dihilile sihidoa i gäi gadoi dibe amodale neadigilahilä, hobeala dilile didooie sihidoa gëgelë holöbö dibe amo hedabola beala nimolöi bimolömelë.

⁶ Nelebo Godema odala ilo dibe amogi, dilia ügülogali imabio. Amase, dilile helebe näia gadoi hedabifali hido elöi difolalebe amoli suguagali sadia idogomabio. Amala hamoseda, ilia nelebo amolida emoea daiasala obëgëia welahilä, dili emosala nolealela mihimolömelëla säla i.

Imola sämolöge, hogomolöge, idi gai dugimola sämolöge (Ulugu 11.9-13, 6.31)

⁷ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Imola sämalo. Imoseda, diligali imolömelë. Hogosa namialo. Hogosa aligiseda, dilia beagolemolömelë. Idi gai dugimola säha namialo. Idi gai dugimola säha aligiseda, di digamäia idi gai doga negesimolömelë. ⁸ Mida, udia dolö sulubadelaëa imosa nefolalebe amolia nimolömelë. Hogosa nefolalebe amolia beagolemolömelë. Amase, idi gai dugimola säha nefolalebe amolima idi gai doga negesimolömelë. ⁹ Malö eedo nefolalebego, dilile malöea wahalo imola säseda, dili afädëa igi neala imolöle. ¹⁰ Amase, malöea eedoma seme imola säseda, dili afädëa dabaea neala imolöle. ¹¹ Eedola dihilidilida nafade hamolo nea gaso, dilile malöma hedabi ilo amoda dawa. Amo gadola made, dofä baagila awäla, dilile Diado selesaia mosöa neebe amea imola säsebe amoma nelebo hedabi imolömelë.

¹² Odoaea mala sulubadela dilima hamomäiala hamelo amo gadola, amase, diliage odoa ilima amo gadola wäla hamomalo. Mida, Mosese nebegi Ado säla negei amoge, bea sälo nefolalo amolia ado säla negei amoge, amolia säi amoie iso gäwida gommelëla säla i.

*Dilida idi doga negei dedeleigi digamalola säi
(Ulugu 13.24)*

¹³ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Idi doga negei dedelei holöfali amogi digamalo. Mida, nafadelo segea aulo idi doga negeida edefade dialea, amase, idi amoge uahabai dialea. Udia dolö yafieda amogimu awäha nea. ¹⁴ Amai gaso, namolöfali segea aulo idi doga negeida dedelei holöfali dialea, amase, idige nelebolei dialea. Udia dolö afädë afädëlaeamu amo beagolelo neala säla i.

*Wäfali bea sälo nefolalebe amolile säi
(Ulugu 6.43-44)*

¹⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Wäfali bea sälo nefolalebe amoli helësëla, idihë namialo. Ili sugua sibi aeai gadoi, dili neebea mulo nea gaso, iso asigida nufudaha maadelo ilua ügülo gadoi nea. ¹⁶ Ilile gägä negesebe amo dilia bealahilä, wäfali bea sälo gabula helësëmolömelë. Gufaeo gadoi neebe amomada, gägä hedabi ëi gelebi negesegei failole. Amase, buudi äyo ëfë gadoi amomada äfäeo gägä negesegei failole. ¹⁷ Amo gadoi, i hedabi nefolalebe amoli sulubadelaeadä gägä hedabi negelo nea gaso, i nafade nefolalebe amoliada gägä nafade negelo nea. ¹⁸ I hedabi nefolalebe amoliada, gägä nafade negemolö uli nea, amase, i nafade nefolalebe amolia gägä hedabi negemolö uli nea. ¹⁹ I gägä hedabi made negelo nefolalebe amolida, sagai eedoea sulubadela abalahilä, nulogi sadia galo. ²⁰ Amaimo, ilile gägä negesebe amo dilia bealahilä, golidä wäfali bea sälo gabula helësëmolömelë.

²¹ Sulubadelaä ne wesalea, Dafidilo Geloie, Dafidilo Geloie säha nefolalebe amolida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami made digamolö. Nie Nado selesaia mosöa neebe amea hamesebe amo gadola hamosa nefolalebe amolimu digamolömelë. ²² Godea gudimolö segeyo amo gala, udia dolö yafiea nema sähalea, Dafidilo Geloie, Dafidilo Geloie, die ëigila nilia ado bea sälage, amase, die ëi säla nilia mugabe fedai nesiladigilage, amase, geloi melëlo made gadoi yafiege die ëigila hamosa nelo amodala sämolömelë. ²³ Amala säsedä, na ilima sähalea, Dilida na dofä dawa made. Mala nafade hamolo dili, ne neebeawi made, bahila afiamola sämolömelëla säla i.

*Dolö äudäea mosö ulië säi amo
(Maga 1.22, Ulugu 6.47-49)*

²⁴ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Amaimo, sulubadelaä na ado säsebeweli nabala bëgëla hamosebe amolida, dolö afädë asigi gäwia igidaia mosö uli amo gadoi nefolalea.* ²⁵ Amala uli nebegi, hä, sege digalage, ödä bëi nedalage, fo guula maalage, mosö amo gelola nidäla asi gaso, made dagaboi. Mida, igau geloidaia uli nelo amea. ²⁶ Amaimo, sulubadelaä na ado säsebeweli nabala made bëgëla hamosebe amolida, dolö afädë asigi made gäwia ödä bosedäia mosö uli amo gadoi nefolalea. ²⁷ Amala uli nebegi, hä, sege digalage, ödä bëi nedalage, fo guula maalage, mosö amo gelola nidäla awäsebegi, mosö dagabola digala nafademolöi nafadeila säla i.

²⁸ Yesuea ado amoli sulubadela säha maadesebegi, udia dolö yafie negegila nefolalo amolia ea olelei amo nabalahlä, asigigi fudugisa sefolalo. ²⁹ Mida,

* **7:24:** 7.24 Giligi adoea dëdëida, igidaia mosö ulila säi. Mida, Isilale iliada igidaia mosö olelo amo helësëla amala säi. Nilia ägaudaia mosö olelo amo gadola.

ilile mala dawadigi nefolalo amolia säla olelelo amo gadola made, eada geloi gaulahilä, geloi hido elöi säla olelei amogi.

8

Yesuea dolö gudubu hamoi afädë wahilasi (Maga 1.40-45, Ulugu 5.12-16)

¹ Yesu e segebidaia amila digasebegi, udia dolö yafie nefolalo amoli e bögëla asi. ² Amala awäha nebegi, dolö afädë gudubu hamoi nelo amo Yesu neebee maalahilä, emo gumu sasagaia idogola salea sähalea, Dafidilo Geloie, dia ne wahimäiala helësësa, hä dia ne wahilasimolöi nebegola säi.* ³ Amala säsebegi, ie naabo mogodigia gala, dolö amo diigisalea sähalea, Na amala helësësa, wahimola säi. Amala säsebegi, dolö gudubu hamoi amo hä fodolofali wahii.* ⁴ Amala hamolahilä, Yesuea ema sähalea, Dofä asiala elöma säloeo. Gobela ilo dolö neebee ami di siia bimäia olemolö mosalo. Amalahilä, di wahii go ilima olemolöie, Mosesea nelebo odala imalala säla negei dibe amo gadola, nelebo amo odala imalola säla i.

Yesuea ami sigi aligilo afädëie hamoi hamolasilo wahilasi (Ulugu 7.1-10)

⁵ Amila awälahilä, Yesu e Gabaniama beselagalasebegi, Olomo ilile ami hädali afädë beaha aligilo afädë Yesu neebee maalahilä, ema hähafilila sähalea, ⁶ Dafidiloo, nie hamoi hamolasilo e nie mosöa oloi dialea. Ie naabo emo baagola së edefademalä sëlahilä, fologomolö uli dialeamelëla säla i. ⁷ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Na e wahilasimolö awähamelëla säi.* ⁸ Amala säsebegi, ami sigi aligilo amea säla obögësalea, Ai. Dafidiloo, neda dofea made. Na mosöa di nogila digamolö holöbö dofea made gabugi, dia adoeamu sämäia. Säsedä, nie hamoi hamolasilo amo wahimolö. ⁹ Nage ami behamu aligilo geloi nefolalebe amoli hawa aligilomelë. Amase, ami dolö odoa nefolalebe amoliage ne hawala aligilomelë. Na afädëma mosöla säsedä, e aulomelë. Amase, elöma misiëla säsedä, e mulomelë. Na nie galabaia hamoi gadoi hamolasiloma gowe hamomola säsedä, amo hamolomelëla säi. ¹⁰ Amala säi amo nabala Yesu e edefademalä fudugilahilä, udia dolö e bögëla maaha difolalo amolima sähalea, Na dilima dofä sähago. Isilale segea afädëa asigi afädë egowe gadola gelola negei neebe na made meli neawe. ¹¹ Na dilima gowe sähago. Udia dolö yafie sege eso maasidolage, amase, eso digasidolage maala, ilia Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebee ami Abalahamala Aisagala Yeigabala ilibalä molö gegebola naha sefolamolömelë. ¹² Gasoda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebee amoie malö nefolalebe amoli gasimi sagai dibe ami, segea sogobala sadia idogomolömelë.* Amida, ili diisalea bese ali nalëgësa namolömelëla säi.

* **8:2:** 8.2 Yu ilile ado säla negei ameadä, afädë olo amo gadoi gudubu hamoi galëda, eda Godeie siigi nigime baaila sälo. Hä, hi helësësälea, e olo amo hogosa helesa maadela helësësäda, gobela ilo neebe amo bea aulo. Iliä beahaleamelële, oloi wahii galëda, ilia sähalea, Dolö amoda Godeie siigi hä hëimelëla sälo. Gobela Ilo 13-14gi bimalo. * **8:3:** 8.3 Yu ilile ado afädë säla negei amea sähaleada, Dia gudubu hamoi amoma diigisäda, dige Godeie siigi nigime baaila sälo. Amala sälo gasoda, amo gala Yesuie naaboea dolö amoma diigisebegi, hi eda nigime made baai. Eada dolö amoie olo amomu wahilasila nigime hëi. * **8:7:** 8.7 Yu ilida dolö fii odoäie mosöada aulo made. Mida, Godeie siigi ilima nigime baalola helësësälea. Abosolo 10.28 bimalo. Amalo gaso, Yesuea amogi fudugila made helësëla, ea Olomo dolöea mosöa awähala säi. * **8:12:** 8.12 Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebee amoie malöla säi amolida Isilale udia dolöie säi.

¹³ Amala sähahilä, Yesuea ami sigi aligilo amoma sähalea, Hä, mosalo. Dia asigi afädë negei neebe go gadola hamomolömelëla säi. Amala säi amole, ami sigi aligilo amoie hamoi hamolasilo amo hä, wahii.

Yesuea udia dolö yafie wahilasisa nelö

(Maga 1.29-34, Ulugu 4.38-41)

¹⁴ Yesu e Fidaie mosöa awälahilä, Fidaie esöa hëgi olo oloi dibe meli. ¹⁵ Bealahilä, ea udia amoie naabogi diigisebegi, dafidi hëgi olo dilo amo damulebe, udia amea nowelahilä, Yesu e molö muäia neala i.

¹⁶ Deadi eso digase gaalu, udia dolö nefolalo amolia mugabe fedai nefolalo amoli Yesu neebea sigi mofiai. Sigi mofiasibegi, Yesuea ado säi ameamu mugabe yafie nesiladidigiladigi. Amase, udia dolö oloi difolalo amoli sulubadela wahisa maadesa nelö. ¹⁷ Ea amala hamoi amoda, Godea ie bea sälo Aisaeama aligila, bea säla negei amo gausiala digai.

Nilile oloi amo hi neala gau.

Olo elö elöla nilima baai amoli ea neala gaula asila

säi amo dädëla negei dialea.

Aisaea 53.4

Yesuea e bögëla moholöie mala säi

(Ulugu 9.57-62)

¹⁸ Udia dolö yafiea e amalela nefolalebe amo bealahilä, Yesuea sähalea, Ödä edefade dibe gowe dögëla alogodigogi afiadila säi. ¹⁹ Amala säsebegi, mala dawadigi afädë Yesu neebea maalahilä, ema sähalea, Säla Olelelo, di awäsebe go gadola, ne di bögëla maahagola säi. ²⁰ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Ilua ügülo neebe amolida hili naga hagali hawa diaha. Amase, haea sefolalebe amolige hili mosöa diaha. Amalo gaso, Dolöie Malö eda busa fugulo negela dilo mosöda maademelëla säi. ²¹ Amala säsebegi, bögëla aulo elöea ema nabahalea, Dafidiloo, na nie nado dafidi baumolö obögëmalamolö dofealela nabi. ²² Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Baagoi difolalebe amolia hilile baagoi baumäia. Dida ne bögëla misiëla säi.

Yesuea fole ödälema nemoi amo

(Maga 4.35-41, Ulugu 8.22-25)

²³ Yesu e ödä duugi awäsebegi, ie bögëla aulo amolige e bögëla asi. ²⁴ Awäha dibegi, oeabo amogi fo edefademalä fodolofali gelola maalahilä, ödä aidagula maala, du dabelälä hamosebe meli. Amasebegi gaso, Yesu e adi elaboi dilo. ²⁵ Adi elaboi dibegi, ie bögëla aulo amolia awälahilä Yesu e didiigisalea, Dafidilo Geloie, ödäea nili hä nudulä hamosebegi, dia ugila negemola säi. ²⁶ Amala säsebegi, ea säla obögësalea, Asigi holöfali negei nefolalebela dilie, edogi bedäha dialeala säi. Amala sähahilä e nowela, fole ödälema nemosebegi, hä, dofä gadaeala aumalasi. ²⁷ Dolö amolia fudugilahilä sähalea, Dolö goweda nowë gadoidu. Folea ödäleada ie ado nabelo gabula säi.

Yesuea dolö äudä mugabe fedai nebegi nesiladigi amo

(Maga 5.1-20, Ulugu 8.26-39)

²⁸ Hä, oeabo amo dögëla näiadodi awäla, e Gadala segea beselagalai. Bese-lagalaha nebegi, baagoi baulo igi äbä difolalebeamadila, dolö äudä mugabe fedai maaha nebegi, Yesuea gausiala digai. Dolö äudä amolea udia dolö nufudala ialalemolöi gabugi, idi amogida udia dolö aulo made. ²⁹ Elea Yesu gausialahilä, gelola üalala sähalea, Godeie malö, dia alima abilia hamomolö misi. Së imolö segeyo fu aso, made beselagalaia, alidale hä, së dafidi imolö misilela säi.

³⁰ Amo gaalu, holöbö ga madela amida sugua yafie moosa nefolalo.

³¹ Hä, dolö äudä amolema mugabe fedai amolia Yesuma sähalea, Dia nili

nesiladigimolö galëda, nili sugua nefolalebe gagowelima nogila fedamolö mosöla säi. ³² Amala säsebegi, ea mugabe amolima mosöla säi. Amala säsebegi, mugabe amolia dolö äudä amole amilahilä, sugua amolima fedai. Fedasebegi, sugua nefolalo amoli sulubadela gau domaladi gelola baluluia digafulahilä, oeabogi digafusebegi, ödäea naha maadei. ³³ Amo bealahilä, sugua sigi aligilo nefolalo amoli baluluia fisäla asi. Fisäla awäla, gaamugi beselagalalahilä, hamoi amo sulubadela säla ialahilä, dolö dafidi mugabe fedai äudä amolege, säla iaha maadei. ³⁴ Säla i amo nabalahlilä, udia dolö gaamugi nefolalo amoli sulubadela Yesu neebee ami afiai. Afiala e bealahilä, ilia ema sähalea, Dida nilile segeawi namolö made. Bahila mosöla säi.

9

Yesuea dolö afädë fii si wahii (Maga 2.1-12, Ulugu 5.17-26)

¹ Yesu e dudaia filahlilä, oeabo dibe amo dëgëla obëgëlahilä, gaamu hi aligisia ami beselagalai.* ² Beselagalasebegi, dolö odoaea dolö afädë fii si sulo amo dafudaiala gaula misi. Amasebegi, ilile asigi afädë negei amo bealahilä, Yesuea dolö fii si amoma sähalea, Nie malö, asigi gelomalo. Dia nafade hamoi amoli hësa maadeimelëla säi.

³ Amala säsebegi, mala dawadigi odoa nefolalo amolia asigiamu helësësalea, Dolö goweada Gode gagadesa neamelëla helësësa nefolalo. ⁴ Iliä amala helësësa nefolalebe amo bealahilä, Yesuea sähalea, Mi edoie dilia dilile iso asigigi asigi nafade go helësësa nea. ⁵ Dilia na ado aabeida abodo. Dia nafade hamoi amoli hësa maadeila sämolö amo aabei gabule ma, nowela nawesa namiëla sämolö amo aabei gabule. ⁶ Amai gaso, Dolöie Malö amea nagadaia wi nea, udia dolöea nafade hamoi amo hëladigimolöie geloi gaula neebee amo dilia helësëmäia olesagomelëla säi. Amala sälahilä, ea dolö fii si amoma sähalea, Nowelahilä, die dafu neala gaula dihi mosöa hä mosöla säi. ⁷ Amala säsebegi, e hä hi mosöa asi. ⁸ Amala hamoi amo bealahilä, udia dolö yafie negegila nefolalo amolia bedäi. Bedälahilä, ilia Godea geloi hido elöi amo gadoi dolöma i gabulahilä, Godeda dofä edefade gabula säha nefolalo.

Yesuea Madiu wei (Maga 2.13-17, Ulugu 5.27-32)

⁹ Yesu e amila awähalea, dolö afädë, ëida Madiu, eda dagisi muni nelo mosöa ami sebegi meli. Bealahilä, Yesuea ema sähalea, Ne bëgëla misiëla säi. Amala säsebegi, Madiu e nowela, Yesu bëgëla asi.

¹⁰ Awälahlilä, Yesu e mosöa molö naha sebegi, dagisi muni nelo amolige, dolö yafie mala nafade hamolo amolige maala, Yesula, ie bëgëla aulo amolalibalä, molö naha sefolalo. ¹¹ Amala naha sefolalebegi, Felesi dolö amolia bealahilä, ie bëgëla aulo amolima nabahalea, Dilile säla olelelo goea dagisi muni neloge, mala nafade hamologe, golalibalä molö naha sebegoda edoïela nabi.* ¹² Amala säi amo nabalahlilä Yesuea sähalea, Udia dolö oloi made nefolalebe amolida alögoda neebee aulo made. Oloi sefolalebe amolimu alögoda neebee aulomelë. ¹³ Afialahlilä ado gowe helësëmalö. Amoda gomalä,

* **9:1:** 9.1 Segeyo amo gaalu, sege gaamu Gabaniama amida Yesu e aligilo. * **9:11:** 9.11 Felesi iliada gowe gadola made hamomolöla säla negeida malei bëgëla hamolo. Iliä helësësaleada, dolö afädë säla negei amo made bëgëla hamoseda, ea Godeie siigi nafade hamoi neala helësëlo. Amase, dolö fii odoa amobalä seëda, amolige Godeie siigi nigime baai neala sälo. Felesi ilia helësësaleamelebe, dolö odoa Olomoie hamoi hamolasila dagisi muni neaha nefolalo amolida, Godeie siigi nigime baai neala helësëlo. Amoie mida, segeyo sulubadelagi amoliada Olomo dolö Gode made helësëlo amolibalä nawesa neë melëlo amogi.

Na nelebo nufudala ìmolö hamela made, bobasëla ugila negemolö amo hamesala
säla dëdëla negei dialea. *Hosea 6.6*

Ne misiweda udia dolö mala mogoi hamolo nefolalebe amoli wemolö misi made. Udia dolö mala nafade hamolo nefolalebe amoli wemolö misimelëla säla ì.

*Yesuea molö made naha aligilo amoïe säi
(Maga 2.18-22, Ulugu 5.33-39)*

¹⁴ Segeyo amo gaalu, Yoneïe bëgëla aulo nefolalo amoli Yesu neebee maalahilä, ema nabahalea, Niliage, amase, Felesi dolö nefolalebe amoliage, nilia molö made naha aligilo amogi, die bëgëla aulo nefolalebe golia molö made naala, made aligilo goda mida edoiela nabi. ¹⁵ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Dilia dolö afädëa udia neahalea, dolö udia nelö amoïe damelë hi ebalä gedola nea, asigia yöi gadoi neada ifolole. Amalo made gaso, ili neebee amila odoaea e sigi moholö segeyo fu beselagalam-olömelë. Ilida segeyo amogida, molö made naala namolömelë.

¹⁶ Afädëa fagulo gofogi fagulo gähea nuli baala asogelo made. Amala baala asogeseda, fagulo gähe amo gofo baala asogeï amo edela nulilo. ¹⁷ Amase, afädëa wani ödä gähe dibe amo, i sugua meme gafodoea hamoi sibaigi gögödëla salelo made. Afädëa gögödëla salaseda, wani ödä amea dusula doadigila awäla, meme gafodoea hamoi i amo nafademolöï nafadelo. Amala hamoloea, wani ödä gähe dibe amoda, meme gafodoea hamoi i gähe amohi gadoigi gögödëla salaseda, helegela hedabi dië melëlola säi.*

*Beaha aligilo afädëïe idiwige, udiaea Yesuïe fagulogi diigi amoge
(Maga 5.21-43, Ulugu 8.40-56)*

¹⁸ Aso, Yesuea ilima adosa nebegi, beaha aligilo dolö afädë maalahilä, Yesuïe emo mia emo gumu sasagala fia idogolahilä sähalea, Nïe nidiwi hädamadefali hame doala asi dialea. Di maala, die naaboea e diigiseda, e wahilagalala namolöla säi. ¹⁹ Amala säsebegi, Yesu e nowela e awäsebe amo gadola awäsebegi, ìe bëgëla aulo amolige e awäsebe amo gadola asi.

²⁰ Awäha nebegi, udia afädë gäheo i giwilasi heale olo olosamu aligilo amea Yesuïe baagido awälahilä, ìe fagulo sedade gäi amoïe bidigifali diigi. ²¹ Mida, hïdo asigiamu sähalea, Na ìe fagulogimu diigiseda, ne wahimolö gabula helësëi. ²² Amala hamosebegi, Yesuea besuia imogola, e bealahilä sähalea, Nïe nidiwie, asigi gelomalo. Dihï asigi afädë negei amea, di wahigomelëla säi. Amala säi amole, udia amo wahii.

²³ Amilahilä awäla, Yesu e beaha aligilo dolö amea mosöa nogila digai. Nogila digalahilä, ea beahaleamelebe, fëla gälo dolö odoage, udia dolö yafie gegedola didigaola goba fedaha dibe amoge bealahilä, ²⁴ ea sähalea, Dili mosalo. Udia malö holöbö goda baagoi made. Süwia adi dialeamelëla säi. Amala säsebegi, ilia Yesubalä öi. ²⁵ Amasebegi, udia dolö nefolalo amoli segea nesiladigilahilä, Yesu e ìe dilo hogoligi ami nogila digalahilä, udia malö holöbö amoïe naabogi nabeleia wesebegi, nowelagalai. ²⁶ Yesuea hamoi amo sege amomadi nefolalo amoli sulubadelaea nabala daidoi.

Yesuea dolö si golai äüdäge nafi dofogaige wahilasi

* **9:17:** 9.17 Yu ilia sugua meme nufudala gafodo amo hololo. Amala hamolahilä, i edefade amogida wani ödä amo gögödëla salelo. Ila wani ödä gähe amo hedabola gamogamäia, meme gafodo amogi gögödëla negesila, segeyo holöbö sedade aligilo. Amala negesi diëgi, wani ödä amo hi nobala bolela fedalo. Wani ödä gähe amo meme gafodo gofo amogi gögödëla negeseda, sugua meme gafodo i amo dusulomelë.

²⁷ Yesu e amilahilä awäha nebegi, dolö äudä si golai nelo amolea e baagiala bögëla maaha nea, gelola uuala sähalea, Debidiië malöo, ali bobasëmola säi. *

²⁸ Yesu e awäla mosöa nogila digasebegi, dolö äudä amole e sebea maasebegi, Yesuea dolö äudä amolema nabahalea, Alile si na wahimäiala helësëla, ali asigi afädë negei nealela nabi. Amala nabasebegi, elea säla obögësalea, Dafidiloo, äla säi. ²⁹ Amala säsebegi, Yesuea elele siigi diigisalea sähalea, Hali asigi afädë negei neebe gohï gadola hamomolöla säi. ³⁰ Amala sälahilä, elele si amo hedabola fisigäsebegi, Yesuea elema gelolafali sähalea, Go hamoigoda dofä elöma asiala säloeola säi. ³¹ Amala säi gaso, ele awähaleada, Yesuea hamoi amoda, sege amomadi nefolalo amolia nabaha maademäia säla iia awäha nelo.

³² Dolö äudä amole doadigila awäsolo amo gala, hä oböla, odoaea dolö afädëma mugabe fedalahilä, ado adomolö uli nelo amo, sigi misi. ³³ Mugabe fedai nelo amo nesiladigisebegi, dolö ado maade amea hä, ado adoi. Amala hamosebegi, udia dolö yafie gegecola negegila nefolalo amolia fudugilahilä sähalea, Isilale segeawi go gadola hamose afädë dofä made melëlo neawela säi.

³⁴ Amala säsebegi, Felesi dolö nefolalo amolia sähalea, Mugabe amoli sulubadelaie dafidiloea geloi iasebegi, ea mugabe nesiladigisa neamelëla säi.*

Yesuea udia dolö amoli sulubadela bobasëi

³⁵ Yesu e gaamu sulubadelagige, sege sulubadelagige, nawesa neada, ilile gedolo mosöa säla olelesalea, Beaha Maadela Sigi Neebe amoie Ado Mala Hedabi säla oleleladigi, olo elö elöla oloi wahiladigi, amase, domalo nalafadela nawei sulubadela wahiladidigiladigila nawesa nelo. ³⁶ Ea udia dolö yafie gegecola negegila nefolalebe amoli bealahilä, ili bobasëi. Mida, ili sugua sibi sigi aligilo maadeia, hilido aligilo amo gadola, ilia asigia säosöolage, nalahoi gadolage nefolalo. ³⁷ Amo bealahilä, ea ie bögëla aulo amolima sähalea, Molö bëi yafie hamosalea gaso, molö bëi gegecolasimolöie hamoi hamolo amolida ede made gabumelë. ³⁸ Amai gabugi, sagai eedo hi hamoi hamolo ie sagaigi hamoi hamomolöie fisiga gamäia, dilia ema adosa namialola säla i.

10

Bögëla aulo giwilasi amolile ëi (Maga 3.13-19, Ulugu 6.12-16)

¹ Yesuea ie bögëla aulo giwilasi amoli mofiamolahilä, mugabe fedai nefolalebe amoli nesiladigimäiage, olo elö elöla oloi difolalebe amolige, domalo nalafadela nawei amolige, sulubadela wahisa maademäiage, ea ilima geloi i. ² Abosolo giwilasi amolile ëida goweli.* Dafidida Saimono, ie ëi elöda Fidala sälo, ie edoo Äduluge, amase, Sebediië malö Yemesege, ie edoo Yonege. ³ Filibige, Badolomiuge, amase, Domasige, dagisi muni nelo Madiuge, amase, Alibiasaie malö Yemesege, Dadiusige. ⁴ Selodo sosogo Saimonoge, Yudasa Isagaliada, ea Yesu hololölo amoge.

Yesuea dolö giwilasi amoligali hamoi i (Maga 6.7-13, Ulugu 9.1-6)

* **9:27:** 9.27 Yu ilia helësësaleada, Godea Afädë Memelei ie udia dolö sigi obögëmolöla säi amoda, Debidiië sosogogila moholöla helësëi. Dolö si golai äudä amolea helësësaleage, Yesu eda Isilale dolöea misiäia beaha nelo amo gabula helësëlahilä, elea Debidiië malöola säi. * **9:34:** 9.34 Mugabe sulubadelaie dafidiloda Saidani. * **10:2:** 10.2 Nilile ado adola Abosoloda, säla imolö mosöla säsegi aulo.

⁵ Yesuea dolö giwilasi amoli hä, mosalola sälahilä, ea ado gomalä säla i.* Dili awähalea, udia dolö fii odoa sebea aulo idigi mosabio. Samelia gaamu difolalebeamadi amogige digamabio. ⁶ Ami made awäla, dilida Isilale udia dolö ili sugua sibi dabadigi gadoi neebee amimu mosalo. ⁷ Awälahilä, ado mala säla iahalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amo ga made dialeamelëla säla imalo. ⁸ Amase, oloi difolalebe amoli wahiladigi, hame doala asi difolalebe amoli neala wahiladigi, gudubu hamola nawei sefolalebe amoli wahiladigi, mugabe fedai sefolalebe amoli nesiladidigisa namialo. Walio dilia nelebo nii gaula neebee goda, bidia made, memalä nii amo gadola, memalä imalo. ⁹ Dilia awähaleada, muni gologe, silibage, benige afädë muni salelogi salala, made gaula mosalo. ¹⁰ Amalahilä, idiafa awäla aduge, fagulo elö baalage, emo usililoge, galiamoge, made gaula mosalo. Mida, hamoi hamolo neebee amogalida, molö imolö dialea.

¹¹ Dilia gaamu afädëgige, amase, sege afädëgige awäla beselagalasegi, afädëa dili nihiligila diahala säsebelela bimolö mosalo. Awäha neëgi, diahala säsebe dolö amobalämu diaha nelolahilä, moholö fu beselagalasolo amo gala, giso sege amo digila mosalo. ¹² Dili mosö amogi beselagalalahalea, mosö amoma, neala dalulo dilibalä diamiamelëla säla, nogila digamalo. ¹³ Udia dolö mosö amogi sefolalo amolia obeägila dili gauia idaseda, dalulola säla i amo ilibalä diamialamalo. Iia amala made hamoseda, dalulola säla i amo dihilima obëgëmäia nea nimalo. ¹⁴ Mosö afädëgi sefolalebe amoliage, gaamu afädëgi nefolalebe amoliage, dili midilö mofiamola made säla, dilia ado säsebegoge made nabaseda, dilile emogi dao baai amo fëfëla salalahilä, mosalo.* ¹⁵ Na dilima dofä sähago. Memelela gudimolö segeyo beselagalasolo amo gala, Sodomu ilibaläge, Gomola ilibaläge memelela gudimolö amo gadola made, dofä baagila awäla, gaamu amogi nefolalebe amolibalä, gelolafali memelela gudimolömelëla säi.

*Neala sälasimolö elö elöla moholömelëla säi
(Maga 13.9-13, Ulugu 12.2-9, 21.12-17)*

¹⁶ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Nabuö. Sugua sibifali gadoi ilua ügülo nefolalebea ami na dili mosalahagomelë. Amo helësëla, dilia hamomolö amo hedabola helësëlahilä, sisigosa namialo, amase, asigige gagadelai namialo. ¹⁷ Dolö nefolalebe amoli helësëlahilä, idihë namialo. Dili ilile galisolö amolile naabogi gausimolömelë. Amase, ilile gedolo mosöa amige dili fëgämolömelë. ¹⁸ Dilia ne bëgëla mofiasebegoie, beaha aligilo gini nefolalebea amige, gamane sigi aligilo nefolalebea amige sigi awäla, dilia meli amoge nabi amoge, ilimage, fii odoa nefolalebe amolimage säla olelemäia sigi moholömelë. ¹⁹ Iia odoa ilile naabogi gausiseda, amogi dilia nilia ado abodo sämolödu, nilia ado abeahäla säla obëgëmolödula asigia säosäola helësëmabio. Säsolo segeyo amo gala, dilia sämolö amo sämäia dilima imolömelë. ²⁰ Mida, amo gala, ado dihili sämolö made. Dilile Diadoie Gesamia dihilima aligila sälasimolömelë.

²¹ Dolöea ië edoo amo nufudala baagomäia gaula imolömelë. Malö eedoeage hile malö amo gadola wäla hamomolömelë. Amase, malöeage ië eedo emelebalä habobala nufudala baagomäia gaula imolömelë. ²² Nïe ëigi nefolalebego bealahilä, sulubadelaea dilima bimolö habobamolömelë. Amai gaso, afädëa aso maadela, wagamäialahilä gelolamu aligiseda, e damula

* **10:5:** 10.5 Yesuea ado sedadela bia säi Madiu bebagi dëdëi dibe amoligida, ageduda go. Ea säi amoda ië bëgëla aulo amolia udia dolöma Godeie ado mala säla olelela awäsebea ami nea, gomalä hamomalola säla i. Ado amoda 10.5-42 amogi dialea. * **10:14:** 10.14 Udia dolö amolia, nilia asiala hamoi gabula helësëmäia, ië bëgëla aulo amolia amala olela hamomalola säi. Maga 6.11, Abosolo 13.51ge bimalo.

moholömelë. ²³ Dili gaamu afädëgi neëgi neala sêlasiseda, fisäla gaamu elögi afiamalo. Na dilima dofä sähago. Dolöie Malö maasolo amo gala, dilia Isilaleie gaamu sulubadelagi hamoi hamomolö difolalebe amoda, dofä made hamosa maademolömelë.

²⁴ Bëgëla aulo neebe ameada, ie olelelo neebe amoda dabiala aulo made. Amase, galabaia hamoi gadoi hamolasilo neebe ameada, ie dafidilo neebe amoda dabiala aulo made. ²⁵ Amaimo, bëgëla aulo neebe ameada, ie olelelo neebe amo gadoi namolö amoda dofea. Amase, galabaia hamoi hamolasilo neebe ameage, ie dafidilo neebe amo gadoi namolö amoge dofea. Iliä mosö eedo neebe amoma ëi Belesabulula säседа,* hile mosöa aligilo amolima ado nafadela sämolö amoda dofä baagila moholö gabula säi.

*Godebalämu bedämolö dibe amo
(Ulu 12.2-7)*

²⁶ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dilia dolö amolibalä bedämabio. Nelebo walio dabela negei difolalebe amolida hobeala ulufadigisa maadela, musügä negei amoge sulubadelaea dawadigisa maademolömelë. ²⁷ Na gasimi sagaia nea säla äasebewelida, dilia eso neesebea ami nea, säsebewe gadola bu eegela säha namialo. Geleä sädäwala säi amoda, dilia mosö daioa nea, uuala säla äaha namialo. ²⁸ Gesamila made, domalomu baagomäia nufidelo nefolalebe amolibalä bedämabio. Gasoda, domalo gesamila helegela Heli segea nafademolö neebe amobalämu bedämalo. ²⁹ Haea nelësa gigiso gadoi äudäda, bidi holöfalä doea afädë gadoia nelo madele. Amai gaso, dilile Diadoea amala made daiäi galëda, haea amoligi afädë made baagomolömelë. ³⁰ Amase, dilile busagia busa hili nebegoge, sulubadela nidesa maadei neagomelë. ³¹ Amaimo, haea gigiso gadoi sefolalebe amolida holöbö gidogolahilä, dilida abulümi hamoi nebege bedämabiola säi.

*Gelesoie neawela sämolöge, Gelesoma baagi imolöge
(Ulu 12.8-9)*

³² Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Afädëa udia dolö sebe amolile siigi nea, ne Gelesoie neawela säla ulufadigiseda, amase, nage nie Nado selesaia mosöa neebe amoie siigi, amo gadola wäla sämolömelë. ³³ Amaimo, afädëa udia dolö sebe amolile siigi nea, nie ëi made säla, baagi äaseda, amase, nage nie Nado selesaia mosöa neebe amoie siigige, amoie ëi made säla, baagi imolömelëla säi.

*Udia dolöea Yesu boba hamomolö amo
(Ulu 12.51-53, 14.26-27)*

³⁴ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Diliada na sege sulubadelagi dalulo imolöie gaula misi gabula helësëmabio. Dalulo imolöie gaula misi made, nada nudulo helebe gaula misimelë. ³⁵ Na mogemolö misi amoda gomälä, malöea ie eedobaläge, idiwia ie emebaläge, amase, malö udiaea egoamebaläge.

³⁶ Dolöie ado niida, hile mosöa aligilo amoli namolömelë. *Maiga 7.6*

³⁷ Afädëa ne boba hamoi amo holöbö gidogolahilä, ie eedole emele boba edefade hamoseda, eda ne sosogo namolö dofea mademelë. Amase, afädëa ne boba hamoi amo holöbö gidogolahilä, ie malö boba edefade hamoseda, eege ne sosogo namolöda dofea mademelë. ³⁸ Amase, afädëa hile i fügäi neala gaula, ne bëgëla made maaseda, amoge ne sosogo namolöda dofea

* **10:25:** 10.25 Belesabuluie ëi elöda, Saidani. Madiu 12.22-28 bimalo.

mademelë.* ³⁹ Hile namolö dibe amomu fëdöla gaula aligilo amoda, ie namolö amo hogosa helemolömelë. Amase, hile namolö amo ne helësëla fisilo ameada, ie namolö beagolemolömelëla säi.

Udia dolöea Geleso sosogo ugila negeseda, bidi nimolö (Maga 9.41)

⁴⁰ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Afädëa dilima, nihiligila namolö mofiamola säседа, nege ebalä namolö misiëla sähagomelë. Amase, afädëa nema, haligila namolö misiëla säседа, ne fisiga welo amoge ebalä namolö misiëla sähagomelë. ⁴¹ Amaimo, afädëa goweda bea sälo gabula helësëlahilä, ea mosöa sigi aligiseda, eege, bea säloea bidi nease amo gadoimu nimolömelë. Amase, afädëa goweda dolö mala mogoi hamolo neebe gabula bealahilä, ea mosöa sigi aligiseda, eege, dolö mala mogoi hamoloea bidi nease amo gadoimu nimolömelë. ⁴² Dolö afädëa nïe bëgëla aulo holöbö gidogo neebe amo, nïe bëgëla aulo gabula helësëlahilä, amogali gögï ödämu osala iäседа, na dilima dofä sähago, dolö amoda dofä bidi nimolömelëla sähagola säla i.

11

Ödägi gelo Yonea ie bëgëla aulo amoli Yesu neebee mosaloi (Ulugu 7.18-35)

¹ Yesuea ie bëgëla aulo giwilasi amolima säla olelela wagalahilä, amila awäla, ilile gaamu difolalebe amoligi nawesa nea, udia dolö ilima ado mala säla iädigi, säla oleleladigisa namolö asi.

² Yone e galabaia mosöa nea, Gelesoea hamoi hamosa neamelëla säi amo nabalahilä, Yonea ie bëgëla aulo amolima sähalea, Yesuma ado gomalä nabolö mosalola säi. Amala säsebegi, ili Yesu neebee awälahilä, ³ ema nabahalea, Afädë moholömelëla säi amoda dile, ma, nilia elö beaha namolöledula nabi. ⁴ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Dili obëgëlahilä, ado nabi amoge, siia meli amoge, Yonema säla imalo. Sähaleada, ⁵ Si golai nefolalo amoli siia beaha maadela, emo nafadei nefolalo amoli emosala nawela, amase, gudubu hamoi sefolalo amoli wahisa maadela, gëhe gai sefolalo amoli hä, nabaha maadela, amalahilä, udia dolö busadäoi nefolalebe amolima Ado Mala Hedabi säla iäha neebeola säla imolö mosalo.* ⁶ Udia dolöea ne bealahilä, ilile asigi afädë negei made digasebe amoliada, obeägisa neamelëla säi.

⁷ Amala säsebegi, dolö misi amoli awäse amo gaalu, Yesuea udia dolö geqedola nefolalo amolima Yoneie helësëla sähalea, Sege nafadeia udia dolö aligilo made dibeami afiai amoda, dilia edo bimolö afiai. Giisi sedade foea fologosebe amo bimolö afiaile. ⁸ Dili afiai amoda edo bimolö afiai. Dolöea fagulo hedabifalimu salugai neebe amo bimolö afiaile. Nabuö. Fagulo hedabifali amo gadoi salugalo amolida beaha aligilo giniië mosöa dilo nea. ⁹ Dili afiai amoda edo bimolö afiai. Bea sälo afädë neebe amo bimolö afiaile. Ee. Amai galëda, na dilima sähago. Bea sälo odoa nefolalebe amoli holöbö gidogolahilä, eda ilibia neebe amo dilia meligomelë. ¹⁰ Ie helësëla, gomalä dëdëla negei dialea.

Nie ado säla ilo amo, die dafidila, mosalamolömelë. Di e baagia emosala nawemolöie, ea die idi fodolasimolömelëla

* **10:38:** 10.38 Amo gaalu, Olomo iliada fii odoaeage, amase, memalä hamoi hamolasilo nefolalo amoliage nafade hamosegi nufulö galëda, iliada ili i fügäigimu baala negelo. Iliada dolö i fügäigi baala negemolö amohi, sege e baala negemolöia ami i fügäi amo gaula mosalalo. Yesuea i fügäi neala gaula aulola säi amoda ado besula sähalea, Udia dolö dofä e bëgëla aulo neebe amoliada, baagomolöjadi namolö gabula helësëmäia säi. * **11:5:** 11.5 Godea Isilale udia dolö ugila negemolöie nelebo amo gadola hamomolömelëla Aisaeaea bea säla negei. Aisaea 35.1-7, 61.1-4 bimalo.

säla dödëla negei dialea. ¹¹ Na dilima dofä sähago. Udiaea neegela ägüi amoli sulubadelagida, afädë ödägi gelo Yone neebe amo gadoi maade, ilida holöbö gidogo. Amai gaso, dolö afädë Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami holöbö gidogofalï neebe ameada, Yone baagila asi neamelë. ¹² Ödägi gelo Yonea mi gäwila mala säla ïaha neloa amila maala, hä, walio wegida, odoaea Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amogi ilile geloia digaha nea, amase, dolö nefolalebe amolile geloia gausa nea.* ¹³ Amaimo, bea sälo sulubadela nefolalo amoliage, amase, Mosesea Ado säla negei ameage, bea säsäla maaha nelolahilä, Yone neebea ami beselagalai. ¹⁴ Amaimo, dilia nabala asigi afädë negemolö galëda, Elaia moholömelëla säla dödëla negei amoda, Yone e gabumelë. ¹⁵ Afädë gëhe galea galëda, hä nabulö dialea.

¹⁶ Udia dolö walio neebe weli ado abodo gadoima oodo beala sämolödu. Ilida malësäea magaia gaamugi salea, malësä odoama uuala säia gala sähalea, ¹⁷ Nilïa dilile bäidama dülasilebeda, dilia gosala made aligisio.

Amase, nilïa oböla dilile bobasëi gë udälasilebege, amogige dilia bobasëla diïla made nelomelëla

sälo amo gadoida ili nea. ¹⁸ Amaimo, Yone e maala neada, molö made naalage, wani ödäge made naala nebegi, ilia eda mugabe fedai neala sälomelë. ¹⁹ Amalahilä, Dolöie Malö amo maala neada, ea molöge wani ödäge naha nebegi, ilia sähalea, Dolö neebe goweada molöge badoia nulö, wani ödäge edefade nulö nea. Amaimo, e dagisi muni neloge, amase, mala nafade hamolo nefolalebe amolibaläge damelë hamola aligilo neebe gowe bimola sälomelë. Amalo gaso, Godeie asigi falagasei ulufadigisebe ameada dofä dibe amo ulufadigimolömelëla säla ï.

*Gaamu odoagi udia dolöea asigi afädë negela made nelö
(Ulu 10.13-15)*

²⁰ Yesuea gaamu odoagi nea geloi melëlo made gadoi yafie hamoi gaso, udia dolö ami nefolalo amolia asigi besula made nelö. Amala hamosebegi, Yesuea ilima nemola sähalea, ²¹ Golasini udia dolö dili, asigii gabu. Amase, Bedesaida udia dolö dilige, asigii gabu. Mida, dili nefolalebea ami geloi melëlo made gadoi hamoi amo, Daiale Saidonolemadi dafidi hamoi galebeda, ilia siiba asigi besusa maadeimelëla olela hewala fagulo gäla, nisibu uii filabio. ²² Amalabio gaso, na dilima säla ïahago. Memelela gudimolö segeyo beselagalasolo amo gala, Daia ilibaläge Saidono ilibaläge memelela gudimolö amo gadola made, dofä baagila awäla, dilibalä gelolafalï memelela gudimolömelë. ²³ Amase, Gabaniama dilige, dilia selesaia mosöa moholöie dihili dili gauia adogosa nefolaleale. Ai, dilida Heli segea sogobala sadia idogomolömelë. Dili nefolalebea ami geloi melëlo made gadoi hamoi amo Sodomo ami dafidi hamoi galebeda, Sodomo gaamu amoda aso, walio diëgi amalabio. ²⁴ Amalabio gaso, na dilima säla ïahago. Memelela gudimolö segeyo beselagalasolo amo gala, Sodomo ilibalä memelela gudimolö amo gadola made, dofä baagila awäla, dilibalä gelolafalï memelela gudimolömelëla säla ï.

*Yesuea dili ne neebea hele namolö mofiamola säi
(Ulu 10.21-22)*

²⁵ Segeyo amo gala, Yesuea sähalea, Mudaiaiege, nagadaiaiege Dafidilo Geloi Nadoo, dima obeägïla nesegesa. Mida, asigi falagasei amolimage, amase, nagadaia mala dawadigi nefolalebe amolimage, dia hagulahilä, malësä gadoi

* **11:12:** 11.12 Damo gowegi dibe amoda Giligi adoea ulufala fädäla made säi. Be, dolö odoaea helësësäleada, Yesuea säi amoda sosogo odoa ilia Olomo ilibalä nudulahilä fisigämolö gabu. Nelebo amala hamose ameada, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amo nagadaia digamäia, Gode hi idi hamogimolö gabula helësëi.

nefolalebe amolima dia nelebo amoli ulufala olei amogi. ²⁶ Ä dofä, Nado, dihi hamomolö helësëi amo gadola, amala hamoi gabumelë.

²⁷ Nïe Nadoea sulubadela nema gausimelë. Afädëa malö e gowe neala dawadigi made. Nadoea hïdomu dawadigi nea. Amase, afädëa Nado e gowe neala dawadigi made. Malö eamu hïdo dawadigi nea. Amase, Malöea ïe Eedo olemolö helësësebe amolima oleseda, iliage e gowe gabula dawadigi-molömelë.

²⁸ Sulubadelaëa nelebo yöi dibe amo baagi sëla gaula nefolalebela dilie, ne neeëa mofiamo. Mofiaseda, na diligali hele fimolö amo ïmolömelë. ²⁹ Sugua gaoëa nelebo afädë gaula dusugamolöie muugia i damui negela begelo amo gadola, dilia nïe ado hawala nema dawa nimalo. Mida, na dolö odoama hame negela, nihi nagadaialo mala hamolo. Ameada, dili hele namolö beagolemolömelë. ³⁰ Amala hamomolö amoie mida, nïe i damui negela begelo amoda häuui made, aabei dialea, amase, nelebo dihili neala gaumäia na ïmolö amoda yöi made, hageai dialeala säla ï.

12

Segeyo Sabadagi hamoi made hamolo amoie Yesuea ado säi (Maga 2.23-28, Ulugu 6.1-5)

¹ Holöbö ede made nelolahilä, segeyo Sabada gafegi Yesu e helebe guläia gadoi ëi widi sagai mogogi awäha nelö. Awäha nea, ïe bëgëla aulo amoli sïdëa baagosebegi, widi amoie gägä amo faila nana awäha nelö.* ² Amala hamosebegi, Felesi dolö nefolalo amolia bealahilä ema sähalea, Segeyo Sabada gafegi made hamomalai amoda, die bëgëla aulo golia hamosa neëbe gowe bimola säi.* ³ Amala säsebegi, ea ilima säla obëgësalea, Debidige, ïe dolö odoa amolalia sïdëa baagosalea, Debidia hamoi dëdëla negei dibe amo dilia made meli neale. ⁴ Debidi e Godeie balai mosöa nogila digalahilä, beledi Godegali odala ï dibe amo nealahilä, hi eëge, ïe dolö odoa amoliage mai. Amala hamoi amoda, mala säla negei ameada beledi amoda gobela ïlo nefolalebe amoliamu nulö, odoeada nulö made. ⁵ Amase, segeyo Sabadagi gobela ïlo amolia gobela ïlo mosöa ami nefolalea segeyo Sabadaie mala damusa aligilo gaso, ïlia asiala made hamolo. Mosese nebegi Ado säla negei dibe amogi, dilia ado amo gadoi made meli neale. ⁶ Na dilima säla ïahago. Nelebo afädë walio guwi dibe amoda gobela ïlo mosö amo baagila asi neamelë. ⁷ Bebagi säla dëdëla negei dibe amogi afädëda gowe.

Na nelebo nufudala ïmolö hamela made, bobasëla ugila negemolö amo hamesala säla dëdëla negei dialea.

Hosea 6.6

Amaimo, ado amoie mi gowe gadoila helësëi galebeda, dilia udia dolöea asiala made hamoi nefolalebe amolima, dilia asiala hamoi gabumelëla made sälo aligilabiomelë. ⁸ Amoieda Dolöie Malö amo hi eda segeyo Sabada gafeie Dafidilo neala säla ï.

Segeyo Sabadagi Yesuea dolö afädëie naabo nafadei wahilasi (Maga 3.1-6, Ulugu 6.6-11)

* **12:1:** 12.1 Segeyo Sabadada Yu udia dolö ilile hele aligilo segeyoge, amase, Godeie ëi gauia adalo segeyoge dilo. Godea sege föi dibe amo sulubadela segeyo gafeiagi hamosa maadelahilä, segeyo gifalädalügi hi e hele sulo. Isilale udia dolö ïlia amo gadola hamomäia, ea segeyo Sabada daiai. Segeyo Sabada Edolo niliada gafela sälo. Mi Gäwi 2.2-3ge, Sigi Obëgëi 20.8-11ge bimalo. * **12:2:** 12.2 Yu ilile ado säla negei ameada, segeyo Sabada gafegi hamoi hamolo madela säla dofogala negei dilo. Hamoi amo gadoi hamomolöie ado säla negei ameä sähaleada, Bëi faila negelo amogi ïlia made hamomolöla säla dofogai dilo. Sigi Obëgëi 34.21 bimalo. Amala säla negei dilo amo Yesuie bëgëla aulo amolia damui.

⁹ Amila awälahilä, Yesu e ilile gedolo mosö afädë neebee ami nogila digai. ¹⁰ Mosö isogi ami dolö naabo nafadei afädë maala sulo. Dolö odoa nefolalo amolia Yesuma dia nafade hamoila sädelälahilä, ilia ema nabahalea, Segeyo Sabada gafegi neala wahilasimolöda dofeale, ma, dofea madelela nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Diligi dolö afädëie sugua sibi afädë Sabada segeyo gafegi dögöigi digai diëda, sugua sibi eedoea made sogobala fisiga adamolöle. ¹² Sugua sibida holöbö gidogolahilä, dolöda dafidilo edefade neebe amo beasebele. Amai ameada, segeyo Sabadagi hedabi hamomolöda dofeala säi. ¹³ Amala sälahilä, ea dolö amoma sähalea, Die naabo mogodigimola säi. Dolö amea naabo mogodigia gasebegi, bu hedabola obëgëlahilä, naabo näiada hedabi amo hi gadoi wäla hedaboi meli. ¹⁴ Amala hamosebegi, Felesi dolö amoli segea doadigila awälahilä, Yesu nifulö abilia hamomolödula didiäha dilo.*

Yesu eda Godeie hamoi hamolasilo nea

¹⁵ Yesuea ilia e nifulö didiäha dibe amo helësëlahilä, sege amo digila asi. Digila awäsebegi, udia dolö yafie nefolalo amolige e awäse amo gadola mofiasbegi, ea udia dolö oloi amoli sulubadela neala wahisa maadei. ¹⁶ Ea ilima sähalea, Neda gowe gabiola odoama säla imabiola säla iaha nelo. ¹⁷ Bea sälo Aisaeaea bea säla negei amo gausiala digamäia, ea amala hamoi.

¹⁸ Nie hamoi hamolasilo na memelei amo hä neebe gowemelë. Na ema boba hamolahilä, obeägisa neawe. Na nie Gesami ema namolö mosöla sämolömelë. Ea, na memelemolö amo gowe gadoi galeamelëla säla, udia dolö sege elö elölagi sefolalebe amoli sulubadelama säla iaha namolömelë.

¹⁹ Eada gëgësadialage, uualage made sämolömelë. Amase, idiafage afädëa ea ado säse made nabolömelë.

²⁰ Eada fise dagabomolöie wäbëala digasebe amoge ea made dagabomolömelë. Eada gele wai uliligi neebe amoda made usiladigimolömelë. Hamoi hamola mogola hamomolö amo baagila mosäia, eada mogola hahamogisamu namolömelë.

²¹ Ie ei helësëlahilä, udia dolö fii elö elöla nefolalebe amolia sisiläfüla beaha nefolamolömelëla säla dëdëla negei dialea.

Aisaea 42.1-4

*Ilia sähalea, Yesuea Belesabulubalä nea hamosa neala säi
(Maga 3.20-30, Ulugu 11.14-23, 12.10)*

²² Segeyo amo gala odoaea dolö afädëma mugabe fedalahilä, si nafadela ado adomolö uli nelo amo, Yesu neebee sigi misi. Sigi maasebegi, Yesuea dolö amo wahilasila, hä, ado maade amea siia beala ado adoi. ²³ Amasebegi, udia dolö yafie gegedoi nefolalo amoli fudugilahilä sähalea, Wae, egoweda Debidie malöledula säi.*

²⁴ Amala säi amo nabalahilä, Felesi dolö nefolalo amolia sähalea, Dolö goea mugabe fedai nesiladigisebegoda, mugabeie dafidilo nea Belesabuluea geloi i ameamu nesisebela säi. ²⁵ Amala helësësebe amo Yesuea bealahilä ilima sähalea, Gädili afädëa hilimu moge mogela nuduseda, amoda nafademolömelë. Amo gadolamu, gaamu afädëge mosö afädëge hilimu moge mogela nuduseda, amoleda made namolömelë. ²⁶ Amaimo, Saidania Saidani nesiladigilo galebeda, hibalä moge mogela aligilabio. Amala aligiseda, ea beaha maadela sigi neebe amo abeahäla namolödu. ²⁷ Na Belesabuluie gelioia

* **12:14:** 12.14 Felesi dolö ilia helësësaleada, oloi wahisebeweda hamoi hamolo gadoila helësëi. Amahaleada, ea segeyo Sabadagi oloi made wahimäiala dofogai. Amogida, Felesi ilia ema habobalahilä, Yesu e nifulöie idi hogosa nelo amo. Ulugu 13.14ge, Yone 5.16-18ge bimalo. * **12:23:** 12.23 Madiu 9.27 bimalo.

mugabe fedai nesiladigilo galëda, dilibalä aligilo nefolalebe amolia nowëie geloia nesiladigilo. Amai galëda, dilibalä aligilo nefolalebe amoliada dilile gudi mogelo namolömelë. ²⁸ Gasoda, na Godeie Gesamiie geloia mugabe fedai nesiladigisa galëda, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo hä dili neebee beselagalai dialeamelë.

²⁹ Amase elöda, afädëa dolö geloiie nelegei fa nimolö helësëseda, dolö geloi neebe amodale dafidi made nafodola negesiseda, dolö amoie mosöa digala, ie nelegei dibe amoligi abeahäla fa nimolödu. Dafidi amala nafodola negesilahilä, hobeala ie mosöa nelegei difolalebe amo fa neaha maademolöi bimolömelë.

³⁰ Afädë nebalä made nea galëda, hi nebalä ado neaha nea. Amase, afädëa nebalä made gegedolaseda, ea dusula gogola afiaha maademäia nesiladigilo neamelë. ³¹ Amaimo, na dilima säla iahago. Udia dolöea nafade hamoi amoge, gagadei amoge, sulubadela hëla fisimolömelë. Amai gasoda, afädëa Gesami gagadeseda, amoda made hëla fisimolömelë. ³² Afädëa Dolöie Malö amo ado adosalea gagadeseda, amoda hëla fisimolömelë. Amai gasoda, afädëa Gesami Hedabifali amo ado adosalea gagadeseda, amo walioge, hobealage made hëla fisimolömelëla säi.

*Iia gägä negelo
(Uluu 6.43-45)*

³³ Aso, Yesuea säi amo, uda negela made, sähamu neamu sähalea, Dilia i afädë hedabi neebela helësëseda, ie gägäge hedabila helësëmalo. Be, dilia i afädë nafade neebela helësëseda, ie gägäge nafadela helësëmalo. I afädëa gägä negesebe amo bealahilä, i gowe gadoi neebela helësëlomelë. ³⁴ Dilida baagolo nubaie malö nebege. Dihili dili nafade nea, ado hedabida abilia sämolö gabu. Iso asigigi nobala adugasebe amo gadoi nafi idigila säla ulufadigilo. ³⁵ Afädë hedabi neebe ameada hile iso asigigila hedabi dibe amo gadoi ulufadigilo nea. Amase, afädë nafade neebe ameage hile iso asigigila nafade dibe amo gadoi ulufadigilo nea. ³⁶ Na dilima sähago. Memelela gudimolö segeyo beselagalasolo amo gala, udia dolöea ado memalä galone made säi amoda, mi edoie säila säla obëgëmolömelë. ³⁷ Mida, dihi ado säi ameamu, dihi mogoi neala sämolömelë. Amase, dihi ado säi ameamu, dihi asiala hamoila sämolömelëla Yesuea säi.

*Dolöea hamomolöi made gadoi afädë hamomola säi
(Maga 8.11-12, Uluu 11.29-32)*

³⁸ Amala säsebegi, mala dawadigi odoa nefolalo amoliage, Felesi dolö odoa nefolalo amoliage Yesuma sähalea, Säla Olelelo, dia dolöea hamomolöi made gadoi afädë nilia melëdelä hamomola säi. ³⁹ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Udia dolö walio nefolalebe welia nafademu hamosa nea, udiaea dolö fisilo amo gadola Godeie mala fisilo amolia, dolöea hamomolöi made gadoi afädë hamomola sälo. Amalo gaso, dolöea hamomolöi made gadoi afädë bea sälo Yonama hamoi amomu ilima olemolömelë. ⁴⁰ Yona e seme edefade afädëie isogi segeyo ohodoa gasi ohodoala dilo amo gadola, amase, Dolöie Malö amoge segeyo ohodoa gasi ohodoala naga hawa diamolömelë.*

⁴¹ Memelela gudimolö segeyo beselagalasolo amo gala, Niniba udia dolöea walio udia dolö nefolalebe welibalä nowela aligilahilä, ilima dofea made hamoimelëla sämolömelë. Mida, ilia Yonaea Godeie ado mala säla i amo nabalalahilä, asigi besusa maadei amea. Amaimo, walio gui nebege eda Yona nelo amo gadoi made, baagila asi neamelë. ⁴² Memelela gudimolö segeyo beselagalasolo amo gala, Siba gädili udia dolö beaha aligilo gini udia

* 12:40: 12.40 Yona 1.17 bimalo.

ameada walio udia dolö nefolalebe welibalä nowela aligilahilä, ilima dofea made hamoimelëla sämolömelë. Mida, udia amea Solomonoea asigi falagasei nea, ado mala yo digai säla olelesebegi nabulöie, hile sege wagadi madela maahamu nelömelë. Amaimo, walio gui nebege eda Solomononea nelo amo gadoi made, baagila asi neamelëla säi.

Mugabe afädë bu obëgëi
(Ulugu 11.24-26)

⁴³ Yesuea aso, sähamu neamu sähalea, Dolö afädëma mugabe fedai amo doadigila awäsedä, mugabe amo sege falaia awälahilä, e hele fimolöie sege hogosa nea, afädë made beagolelomele. ⁴⁴ Made beagolelahilä, hïdomu sähalea, Mosö digäla misia ami obëgëmolöla sälomelë. Awäla mosöa beselagalala beahamelële, mosö badumu, gëgelë doala, nelebo sulubadela hedabola negesi diëgi beagolelomele. ⁴⁵ Bea negesila bu doadigila awälahilä, hï eda holöbö hedabilahilä, mugabe gifälädälä nafadefali nafade nefolalo amoli sigi obëgëla awäla nogila digalahilä, mosö amogi aligilo. Amaimo, dolö amo dafidi nafade nelo amo holöbö dofealahilä, hobealada nafademolöi nafadei aligilomele.

Walio udia dolö nafademu hamosa nefolalebe gowelimage amo gadoi wäla hamomolömelëla säi.

Yesuie eme edoolalida nowë
(Maga 3.31-35, Ulugu 8.19-21)

⁴⁶ Yesuea udia dolö gegedoi nefolalo amolima adosa nebegimu, ie eme edoolali segea nea, ebalä ado adomolöie maala nefolalo. ⁴⁷ Amala nefolalebegi, afädëa ema sähalea, Dïe dieme didoola ilia dibalä ado adomolöie segea godogoi misi nefolalebela säi.* ⁴⁸ Amala säsebegi, Yesuea dolö amoma säla obëgësalea, Nie nemedä abodo, nie nedoolalida nowë gabula säi. ⁴⁹ Amala sälahilä, ea ie bëgëla aulo amolima naabo sögödigila sähalea, Nie neme nedoolalida nefolalebe gowelimele. ⁵⁰ Mida, udia dolöea nie Nado selesäia mosöa neebe amea hamese amo gadola hamosa nefolalebe amolida nie nedooge, nie nalifige, nie nemege, amoli nefolaleamelëla säi.

13

Yesuea ado besula molö gägä fëfëila säi
(Maga 4.1-9, Ulugu 8.4-8)

¹ Segeyo amo galamu, Yesu e mumusogila segea doadigila fedalahilä, oeabo edefade dibe amoie agesua sulo. ² Sebegi, udia dolö yafie mafula gegedolahilä, e sebe amo nogöla amalei. Nogöla amalelebe, eda ödä dudaia fila fedala sulo. Sebegi, udia dolö gegedoi amolida oeabo agesua nefolalo. ³ Yesu e amala salea, ea ado besula mala yafie säla iahalea, Dolö afädëa helebe guläia gadoi ëi widi gägä sagaido fëfëla aliligi asimelë.* ⁴ Fëfëla aliligi awäha nebegi, gägä odoä amo idiafa daala negei dibegi, haea maalahilä neala naha maadei. ⁵ Gägä odoä amo igidaia naga abelëi dibeä daala negelahilä, fodolofali duulu fedala bäui ⁶ gaso, eso neelagalasebegi, difi moholö ulisalea, bausosa maadei. ⁷ Amase, gägä odoä amo ëfë äyo gägäi damuidaia daala negesebegi, ëfë äyo gägäi amo bäulahilä, widi duulu fedasebe amo dabilia yau hai nelo. ⁸ Gägä odoä naga hedabi dibeä ami daala negei amo bäulahilä gägä

* **12:47:** 12.47 Dawadigi dolö odoäea helësësaleada, damo goweda Madiu hi dëdëi made, goda hobeala dolö elöea ado Maga 3.32gi amoge, Ulugu 8.20gige dibe amolebalä gaalumäiaie dëdëila helësëi. * **13:3:** 13.3 Madiugi Yesuea ado sedadela bia säi dëdëi amo gadola, osoda dëdëida go. Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoie mala sähaleada, ado besulamu malei säha nelo. Ado amoda 13.3-52 amogi dialea.

negeimelë. Odoaea hädali afädë negei. Odoaea nabülasi gafeia negei. Amase, odoaea nabülasi ohodoa negeimelë.

⁹ Afädë gëhe galea galëda, hä nabalö dialeala säi.

*Yesuea edo helësëla ado besula sämolö mi dibegi säi
(Maga 4.10-12, Ulugu 8.9-10)*

¹⁰ Amala säsebegi, Yesuie bögëla aulo amolia e sebea maalahilä nabahalea, Dia udia dolöma ado besulamü säla iaha nebegoda, edoie amahala nabi.

¹¹ Amala nabasebegi, Yesuea säla obögësalea, Mida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoie helësëmolöda, dafidi ulufadigila made, musügä negesi dilo amo, odoa ilima made i. Dilima imelë. ¹² Amoieda, afädëa nelebo afädë gaula neebe amomada, odoa baala iasegi, yafie gaula namolömelë. Amase, afädëa nelebo afädë made gaula neebe amomada, holöfalimelë gaula neebe amoda haila nimolömelë. ¹³ Na odoa ilima ado besula säla ilo amoie mida, ilia beaha gaso, made bease amoiege, nabaha gaso, made nabala helësëse amoiege amala sälo. ¹⁴ Amaimo, Aisaeaea bea säla negei ilima gausiala digasebe amoda gowe.

Dilia nabahamu nea gasoda, fädäla made helësëmolömelë. Dilia beahamu nea gasoda, galone gowe gabula made beagolemömelë.

¹⁵ Amoie mida, udia dolö amolile asigi dofogai nea. Ili gëhe gai gadoia hedabola made nabelo nea. Ilile siige dofogai nea. Ili siia beala, gëhea nabala, asigia helësëla besusa galebeda, amoda na ili wahilasilabiola säla dëdëla negei dialea. *Aisaea 6.9-10*

¹⁶ Amai gaso, dilia obeägisa nea. Mida, dilile siia beala, amase, gëheage hä nabahagomelë. ¹⁷ Amai na dilima dofä sähago. Siiba bea sälo yafieage, amase, asigi mogoi nefolalo yafieage, dilia beasego gadola wäla edefademalä bimolö helësëlahilä gaso, made meli nefolalo. Dilia nabasego gadola wäla edefademalä nabalö helësëlahilä gaso, made nabi nefolalola säi.

*Ado besula säi amoie mi fädäla säi
(Maga 4.13-20, Ulugu 8.11-15)*

¹⁸ Yesuea amo sälahilä sähalea, Amai galëda, gägä fëfëlo amoie ado besula säi amo nabuö.

¹⁹ Beaha Maadela Sigi Neebe amoie ado mala afädëa nabala fädäla made helësësedä, mugabe busa nafadefali maalahilä, ado mala ie asigigi fëfëi amo fedela neala gaula aulomelë. Eda molö gägä idiafa daala negei amo gadoi nea. ²⁰ Molö gägä igidaia naga abelëi dibeä daala negei amo gadoida, afädëa ado mala nabala aabela obeägila neala gaulomelë. ²¹ Amalahilä gaso, e difi made awäla sedade made aligilomelë. Ea ado mala neala gaui amoie yöi beasege, amase, odoaea e neala sëlasisëge, ea fodolofali digila aulomelë. ²² Molö gägä äyo gägä efë damuidaia daala negei amo gadoida, afädëa ado nabaha nea gaso, nagadaia namolö amo säosäola helësëmolöge, nelegei yafie dibe amo asigia negesa maademolöge, amea ea ado mala nabi amo dabiala yau hahalea, gägä made negelo nea. ²³ Molö gägä naga hedabi dibeä daala negei amo gadoida, afädëa ado mala nabala helësëlomelë. Ea gägä hedabola negelomelë, hädali afädëge, nabülasi gafeiage, amase, nabülasi ohodoage negeladigisa aligilo neala säi.

Ado besula giisi nafade afädëie säi

²⁴ Yesuea udia dolöma aso, ado besula elö sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amida gowe gadoi dialea. Dolö afädëa hile sagaia helebe guläia gadoi ei widiie gägä hedabi amo fëfëla sadia gogoi. ²⁵ Amala hamoi gaso, ili sulubadela adi elaboi difolalebegi, ie ado nii dolö maalahilä, widi gägä

sadia gogoi dibeami gägä nafade widi gadoi sadia gogola negesila moholöi asi. ²⁶ Widi baulahilä, gägä negesebe amo gaalu, giisi nafade widi gadoi amoge gedola bäui neebe meli. ²⁷ Sagai eedoie hamoi hamolasilo amolia e neebe awalahilä, ema säla iahalea, Dafidilo, dia sagaia widi gägä hedabimu hadia gogoi walebelei gaso, giisi nafade bäui neebe amoda abododila maala bäui neadu. ²⁸ Amala säsebegi, ea säla obëgësalea, Goda ado nii afädëa sagai gabula säi. Amala säsebegi, hamoi hamolasilo amolia ema nabahalea, Nilä awalahilä giisi nafade amoli besela digidulela nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Ai. Giisi nafade amo walio besela digisege, widi hi ela beselaloea. ³⁰ Faimolö fu beselagalamäia, helegela amala gegedola fedamäia amilasimalo. Amala fisigisilahilä, hobeala faimolö dolö amolima sähalea, Giisi nafade amoli dafidi beselala, gobemolöie dobosa maadelahilä, hobeala widi hi e damula gegedola negelahilä, nie molö negelo mosöa ami nege-malola sämolömelëla säila säi.

*Ado besula masada gägäiege yidiiege säi
(Maga 4.30-32, Ulugu 13.18-21)*

³¹ Yesuea udia dolöma ado besula elö sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Dolö afädëa masada gägä gaula awalahilä, hi sagaia sagai. ³² Gägä amoda holöfalifalimelë. Bäuseda, dägöala hawa hëhela odo sagai dibe amo gadoi made, amoda i gadoi baulomelë. Bäula fedaha nelolahilä, edefade neëda, haea sefolalebe amoli mafula adomo amogi gilifa hamola dilomelëla säi.

³³ Yesuea ilima aso, ado besula elö sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Udiaea balawa edefade falodaia besigala salala, amo edelasilo ei yidi amo gogoala naaboseda, balawa sulubadela edela bolela fedalola säi.

*Ado besulamu säla i
(Maga 4.33-34)*

³⁴ Yesuea udia dolö gegedoi nefolalo amolima ado säi amo sulubadela, memalä made sälahilä, ado besulamu säla i. ³⁵ Ea amala hamoi amoie, bea säloea bea säla negei amo gausiala digai.

Na nafi dagala ado besula säla imolömelë. Sege föi dibe sulubadela mi gäwila hamoia amila musügä negei difolalo amoligi säla imolömelëla säla dëdëla negei dialea. *Sama 78.2*

Giisi nafadeie ado besula säi amoie mi fädäla säi

³⁶ Yesuea ado mala sälahilä, udia dolö gegedoia amila mosöa awäla sebegi, ie bëgëla aulo amoli maalahilä sähalea, Giisi nafade sagai dibeie ado besula säi amoie mi säla imola säi.

³⁷ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Dolöea gägä hedabi fëfëla sadia gogola aliligi asi amoda, Dolöie Malö amo neamelë. ³⁸ Sagai amoda, naga föi dibe amomelë. Gägä hedabi amoda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoie malö nefolalebe amomelë. Amase, gägä nafade amoda, mugabe busa nafadefaläie udia dolö nefolalebe amomelë. ³⁹ Ado niia gägä nafade fëfëla sadia gogoi amoda, mugabe busa neamelë. Molö amo faimolö fuda, segeyo aligila wagamolö amomelë. Molö amo faila negemolöie hamoi hamolo amolida, selesaia fiimelë. ⁴⁰ Giisi nafade amo beselala dobola nulogi gobelo amo gadola, segeyo aligila wagasolo amo galada, amo gadola wäla hamomolömelë. ⁴¹ Amala hamomolö amoda, Dolöie Malö amea ie Beaha Maadela Sigi Neebea amila nelebo sulubadelaie udia dolö neala nafade hamolasila digalasilo amoge, udia dolöea mala nafade hamolo nefolalebe amoli sulubadelage gegedolasimolö mosäia, ie selesaia fii amoli fisiga gamolömelë.

⁴² Amala hamolahilä, ilia udia dolö amoli nulo edefade wisebea ami sogobala sadia idogomolömelë. Amida, ili diisalea bese ali nalëgësa namolömelë.

⁴³ Amala hamosegi, Godeie udia dolö amolida Eedoea Beaha Maadela Sigi Neebea ami nea, ilida eso nee yo gadoi nefolamolömelë.

Afädë gëhe galea galëda, hä nabalö dialeala säi.

Ado besula muni nagagi musügä negeie säi

⁴⁴ Yesuea sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Muni musügä negelo amo gadola sagai afädëgi musügä negei dilo. Amala dibegi, dolö afädëa beagolei. Beagolelahilä, bu gesusilahilä awäla, e hido elöla obeägila, nelebo hi gaui amoli sulubadela bidi nelea awäha nelolahilä, sagai amo bidia niimelë.

Ado besula bage isogi momado hedabi helebe näia gadoie säi

⁴⁵ Amase elöda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Bidi nelo dolö afädëa bageie isogi momado hedabi helebe näia gadoi dibe amo nimolöie hogosamu aligilomelë. ⁴⁶ Amala hogosolo amo gala, ea helebe näia gadoi hedabi hido elöi aye negei amo beagolelahilä, ea nelebo hi gaui amoli sulubadela bidi nelea awäha nelolahilä, helebe näia gadoi amo bidia niimelëla säi.

Ado besula selëgëie ado säi

⁴⁷ Yesuea aso, sähalea, Amase elöda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Dolö odoaea selëgë oeabo dibeami digiisebegi, seme yafie elö elöla digaimelë. ⁴⁸ Selëgë digii amogi nobasebegi, selëgë digiilo dolö amolia agesua deala gaula fedala negesila salea, seme hedabi amolida falodaia negesalea, nafade amolida sadia gaimelë. ⁴⁹ Segeyo aligila wagasolo amo gala, amo gadola wäla hamomolömelë. Selesaia fii nefolalebe amoli maala, Godeie udia dolö amoli amilasilahilä, nafade hamolo amoli neala nafolala gegeolasimolömelë. ⁵⁰ Amala hamolahilä, udia dolö nafade hamolo amoli nulo edefade wisebea ami sogobala sadia idogomolömelë. Amida, ili diisalea bese ali nalëgësa namolömelëla säi.

⁵¹ Yesuea ie bëgëla aulo amolima nabahalea, Dilia na ado säi amoli sulubadela helësëi nefolalealela nabi. Amala nabasebegi, ilia ema, Äla säla obëgëi.

⁵² Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Ama galëda, mala dawadigi sulubadela Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoie dawadigila bëgëlo nefolalebe amolida, mosö eedoea hi nelegei musügä negelo mosöala nelebo gähe hädamade negeile, siiba negeile helegela gaula segea doadigila aulo amo gadoida amoli neala säi.

*Nasalese udia dolöea Yesu hamei made nelo
(Maga 6.1-6, Ulugu 4.16-30)*

⁵³ Yesuea ado amoli besula säha maadelahilä, amila digila awäla ⁵⁴ hi e ëdëia gaamugi ami obëgëi. Amala obëgëlahilä, ea ilile gedolo mosöa ami ilima mala säla olelesebegi, ilia asigigi fudugisa sefolalo. Ili sähalea, Dolö gowea dawa weda, abidi niidu. Gelo melëlo made gadoi hamola nowesebeweda, abidi galudu. ⁵⁵ Eda mosö olelo amoie malö madele. Emeie ëida Meli, amase, ie edooda Yemese, Yosebe, Saimono, Yudasa fulo madele. ⁵⁶ Amase, ie elefila ili sulubadelada, nilibalä sefolalebe gowe madele. Ea nelebo amolida gelola abidi dibegi niidula säi. ⁵⁷ Ili amala säla, ema bimolö habobalahilä, hamei made nelo. Amasebegi gaso, Yesuea ilima sähalea, Bea sälo neebe amoda hile segeafalä sefolalebeage, amase, hile sosogofalä sefolalebeage, amoliamuda

hamela made aligilo neala säi. ⁵⁸ Sege amogi fii amolia asigi afädë made negesebegi, ea ami geloi melëlo made gadoi yafie made hamola nelo.

14

Ödägi gelo Yone baagoi

(Maga 6.14-29, Ulugu 3.19-20, 9.7-9)

¹ Amo galada, Galili udia dolö beaha aligilo Heledo eada nelebo Yesuea hamosa neala säi amo nabi.* ² Nabalahlilä, ea ie hamoi hamolo nefolalo amolima sähalea, Goda ödägi gelo Yone gabugo. E bauia amila nowelagalai ameadä, ea geloi melëlo made gadoi hamomolöie geloi gaula nebegola säi.

³⁻⁴ Dafidi Heledoea edoo Filibiie udia Helodiasa fedela nii. Amala fedela nii amogi, ödägi gelo Yonea Heledoma dia didooie udia asiala fedela niimelëla säha nelo. Amala säha nelo amogi, Heledoea Yone galabaia mosöa nafodola negei. ⁵ Amala säha nelo amogi, Heledoea Yone nufulö helësëi gaso, udia dolöbalä bedäi. Mida, ilia Yone eda bea sälo neala helësëlo amogi.

⁶ Amala hamolahilä, Heledo e ägüla misi segeyo amo beselagalasebegi, Helodiasaie idiwi amea udia dolö gegedoi sefolalebe mogogi ami nea sigoi. Sigosebe amo beala Heledoea edefademalä obeägilahlilä, ⁷ udia malö amoma migalä diigila ado gelola sähalea, Dia imola säse amo gadoida imolömelëla säla i. ⁸ Amala sälebe, ie emea gomalä sämalola säsebegi, idiwi amea sähalea, Walio gogi wäla ödägi gelo Yoneie busa damula falodaia negela imola säla i. ⁹ Amala säla iasebegi, Gini e asigia yöia idogolahilä gaso, ea migalä diigila ado gelola säla i amoge, udia dolö ebalä gegebola molö naha sefolalebe amolige helësëla, ea udia malö amea säi amo gadola odoama hamomalai. ¹⁰ Amala hamomalahlilä, odoa ili galabaia mosöa fisiga gasebegi, ami Yoneie muugi damui. ¹¹ Damula falodaia gaula maalahilä, udia malö amo hïma iasebegi, ea emema imolö gaula asi.* ¹² Amala hamosebegi, Yoneie bögëla aulo nefolalo amolia maala, ie domalo gaula awäla bausilahilä, ilia Yesuma sämolö asi.

Dolö dausini biaeä molö mai

(Maga 6.30-44, Ulugu 9.10-17, Yone 6.1-14)

¹³ Yesuea amala säi amo nabalahlilä, sege e neloä amo digila, e dudaia fila sege dolö afädë maadeia ami hïdo asi. Amala asibua, udia dolö nefolalo amolia Yesu hä asimelëla säi amo nabalahlilä, ilile gaamu amoli digila, Yesu asi amo bëbëgëla nagadabodo afiai. ¹⁴ Yesu e ödä dudaiala agesua daala aligilahilä beahamelebe, udia dolö yafie nefolalebe amo bealahilä, ili bobasëla, ilile oloi difolalo amoli wahilasisa nelo.

¹⁵ Segeyo amo gala deadisebegi, ie bögëla aulo amoli Yesu neebee maalahilä ema sähalea, Hä deadifalä gabu. Niläda sege molö maadeia neebe amo udia dolö nefolalebe goweli dusula awälahilä, molö bidia nimolöie sege holöfalä ga made dibeä ami hogola aliligi afiamalamola säi. ¹⁶ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Ai. Ilida moholöi made gabu. Ili molö muäia dihili imalola säi. ¹⁷ Amala säsebegi, ilia ema säla obëgësalea, Niliäda beledi bia, seme äudäla amomu wi galeala säi.* ¹⁸ Amala säsebegi, Yesuea sähalea, Amo ne neebeawi gaula misiëla säi. ¹⁹ Gaula maasebegi, ea udia dolö nefolalo amoli giisidaia ffigimalolahilä, beledi bia amola seme äudä amola gaula mudaia sida adogola nea, Godema nesegei. Nesegehlilä, ea beledi dagabodasila, ie

* **14:1:** 14.1 Heledoie ei elöda Ädibasa, eada Galili sege beaha nelo. Eda Gini Heledoie malö, Melia Yesu neegela ägüi amo gaalu nelo amo. Madiu 2 bimalo. * **14:11:** Yone busa damula falodaia gaula misialola säi amoie mida, Helodiasaea helësësäleada, Yone dofä nufi gabula helësëmolöie amala säi. * **14:17:** 14.17 Yu iliada beledi amoli hamosaleada bobogalada hamolo made. Beledi biala säi amoda dolö äudäeamu molöi gadoi.

bëgëla aulo amolima iasebegi, ilia udia dolö sefolalo amoligali sogoi. ²⁰ Amala sogosebegi, ili sefolalo amoli dofea naha maadelahilä, fea digai amo ie bëgëla aulo amolia adu giwilasi salala nobala negei. ²¹ Molö mai amoli, udia malöla nidela made, dolömuda dausini bia gadoia mai.

*Yesu e ödädabodo asi
(Maga 6.45-52, Yone 6.16-21)*

²² Amalahilä, fodolofalä Yesuea udia dolö nefolalo amoli dusula afiamalola sämolölahilä, ie bëgëla aulo amolima sähalea, Dilidale dudaia fila, ödä dëgëla alogodi afiamalola säi. ²³ Amalahilä, ea udia dolö amolima dusula hä afiamalolahilä, e Godema adomolöie hido segebidaia ami fedai. Hä, gagasila digase amo gaalu, Yesu e hïdofalä nelo. ²⁴ Amala neebe amo gaalu, du amo asi mia made awäha nebegi, fo du awäse busamadila gelola maalahilä, ödä aidagusebe amea du amo besu besui. ²⁵ Amala hamosebegi, sege yomolö amo gaalu, Yesu e ie bëgëla aulo awäha dibeami ödädabodo misi. ²⁶ Ili e ödädabodo maasebe amo bealahilä, edefademalä fudugila emo gïgisëla bedäi. Ili fudugila sähalea, Wae. Gosogoda mugabe gabula sälahilä, ili bedäla üala dodogöi. ²⁷ Amala üala dodogösebegi, Yesuea fodolofalä ilima sähalea, Bedämabio. Asigi gelomalo. Weda nemelëla säi. ²⁸ Amala säsebegi, Fidaea sähalea, Dafidiloo, di galëda, di nebea gui ne ödädabodo misiëla sämola säi. ²⁹ Amala säsebegi, ea misiëla säi. Misiëla säsebegi, Fida e dudaia amila ödädabodo Yesu nebea ami moholö asi. ³⁰ Amala asi gaso, fo gelola guula maasebe amo beala fudugila bedälebe, ödägi besela digala usabodelä hamosebegi, Fida hï uuahalea, Dafidilo Geloie, ne nabelela nimola säi. ³¹ Amala säsebegi, Yesuea fodolofalä naabo mogodigïa gala nabelela nea sähalea, Asigi afädë holöfalä negeie, abilideläie asigi äudä negeila nabi. ³² Amalahilä, ele dudaia fia adogoi amole fo guula maaha nelo amo boogelei. ³³ Amasebegi, ie bëgëla aulo dudaia sefolalo amolia Yesuie ëi gauia adalahilä sähalea, Dida dofä Godeie malö nebegola säi.

*Yesuea Genesaledi ami oloi difolalo wahii amo
(Maga 6.53-56)*

³⁴ Amala hamolahilä, ili oeabo edefade amoie agesua dëgëla aligilahilä awäla, sege ëi Genesaledi ami beselagalai. ³⁵ Beselagalasebegi, udia dolö nefolalo amolia e bealahilä, Yesu gabula helësëi. Amala helësëlahilä, sege ga made difolalo amoli sulubadelama säla sogosebegi, oloi difolalo amoli sulubadela Yesu nebea ami sigi maaha maadei. ³⁶ Sigi maalahilä, ilia ema gelola sähalea, Oloi difolalebe gowelia dië fagulo bidigimu diigimäiamelëla säi. Amo gadola, Yesuie fagulogi diigi amoli sulubadela hä, wahisa maadei.

15

*Godeie ado säla negei dibe amea mäu ilia aiyalo mala dilo amo baagila asi dialea
(Maga 7.1-13)*

¹ Amala hamosebegi, Felesi dolö odoa nefolalo amolige, mala dawadigi odoa nefolalo amolige, Yalusalemela Yesu nebea maala, ilia ema nabahalea, ² Dië bëgëla aulo amoliada nilile mäu ilia siiba aiyalo mala negei amo damula, naabo nigime hëla made molö nulö amoda mi edoïela nabi.*

* **15:2:** 15.2 Bëgëla aulo amolile naabo nigime baaia molö nasebegi made. Yu ilia nelebo afädë Godeie siigi nigime baai gauiledula helësëlahilä, hili ili Godeie siigi nigime baaloeala bedälo. Amala helësëlahilä, hili aiyalo mala säla negei amo gadola, Godeie siigi nigime baai made namiäia, ilia dafidi naabo nigime hëlahilä, hobeala molö nulö.

³ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Dilia dilile siiba aiyalo mala negei amo helësëla, Godea hamomalai amo damulo amoda mi edoie.

⁴ Godea sähalea, Dïe diado diemele hedabola helësëla, elele ado nabalahlilä hamomalola säi dialea. Amase elöda, afädëa eedole emele gadiaboseda, baagomäia nufulö dialeala säla negei dialea. ⁵ Amai gasoda, dihili sähalea, Afädëa hïle nelegei amogi, eedole emele ugila negemolö nea sähalea, Nelebo goweda Godegali odala ï dialeala säsedä, ⁶ ea eedo hedabola helësëla made, ugila made negemalola sälo. Dilia mala go hamose goeada, dilile siiba aiyalo mala negei amo helësëlahilä, Godeie mala säla negei amoda memalä gadoi hamola fisilo gabu. ⁷ Asigi fea negelo dili, bea sälo Aisaeaea dilile hedabola bea sähalea,

⁸ Udia dolö amolia nema asigi wagadi made ga negesilahilä, adoeamu nie ëi gauia adalo nea.

⁹ Iliä olelesaleada, dolöfäea mala säla negei amomu olelelo nea. Amaimo, ilia nie ëi memalä gauia adalo nebegola
bea säla dëdëla negei dialeala Yesuea säla ï. *Aisaea 29.13*

*Udia dolö Godeie siigi nigime baalo mi dibe amo
(Maga 7.14-23)*

¹⁰ Yesuea udia dolö mofiamalolahilä, ea ilima sähalea, Dilia nabala hedabola helësëmalo. ¹¹ Nelebo nafiadi digasebe ameadä, udia dolö Godeie siigi nigime baalo made. Nelebo isogi dilo nafiadila segea doadigila awäse ameadä, udia dolö Godeie siigi nigime baalomelëla säi.

¹² Hobeala ïe bëgëla aulo amolia Yesu neebee maalahilä sähalea, Dia ado amo nabalahlilä, Felesi dolö nefolalo amolile iso asigigi gäwisalea sësebe amoda dihï melilëla säi. ¹³ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Nelebo sulubadela nie Nado selesaia mosöa neebë amea made sagai amoda soomo aaladigisa maademolömelë. ¹⁴ Felesi dolö ilida gamelä, helësëmabu. Hili ili si golai nea, dolö odoa nefolalebe amoli naabogi gaula sigi aulo nebego. Si golai elöea si golai elö amo naabogi gaula sigi awäha neëgida, helegela balagula dögoigi digalomelëla säi.

¹⁵ Amala säsebegi, Fidaea säla obëgësalea, Ado besula säi amoie mi nilïma awala säla ïmola säi. ¹⁶ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Dilige asigi made gäwi nelo amo gadoi wäla neale. ¹⁷ Nelebo nafia digase amoda isogi digalahilä, segea doadigila aulo amo dilia dawa made neale. ¹⁸ Amai gaso, nafiadila segea doadigila awäse amoda, iso asigigila beselagalasebe amea, udia dolö Godeie siigi nigime baalomelë. ¹⁹ Mida, iso asigigila beselagalalo amoda asigi nafadege, udia dolö baagomäia nufulöge, udia dolö fa nimolöge, hilimu nafade odoa hamomolöge, nelegei fa nimolöge, wäfalï sämolöge, odoama ado nafadela sämolöge. ²⁰ Mala nafade amolia udia dolö Godeie siigi nigime baalomelë. Amalo gaso, naabo nigime hëla made, molö nulö ameadä, udia dolö Godeie siigi nigime baalo mademelëla säi.

*Gainana udia afädëa Yesuma dofä asigi afädë negei
(Maga 7.24-30)*

²¹ Sege amo digïla, Yesu e Daiamadige Saidonomadige asi. ²² Ami awäsebegi, Gainana udia afädë segea ami sulo amo Yesu neebee maalahilä, ema uuala sähalea, Debidiie malöo, ne bobasëla ugila negemo. Nie nidiwima mugabe fedalahilä, e neala nafadesaleamelëla säi. ²³ Amala säsebegi, Yesuea ema ado afädë made säla obëgëla nebegi, ïe bëgëla aulo amoli Yesu neebee maalahilä ema sähalea, Udia goweda nilï baagia aligila uuala aligi maasebego mosalamola säi. ²⁴ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Isilale udia dolö sugua

sibi dabadigi gadoi nefolalebe amolilemu ne fisiga wei neawela säi. ²⁵ Amala säsebegi, udia amea Yesu neebee maalahlä, e mia emo gumu sasagala salea, ema sähalea, Dafidiloo, ne ugila negemola säi. ²⁶ Amala säsebegi, Yesuea säla obögësalea, Malöie molö negei ügülogali sadia gala imolöda dofea madela säi.* ²⁷ Amala sälebegi, udia amea sähalea, Dafidilo, amo dofä. Gasoda, ügüloie eedoea molö nahalea dusula digase amoda, ügüloea nulöla säi. ²⁸ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Udiao, dia asigi afädë negei goda edefade. Dihï hamesebego gadola hamomolömelëla säi. Yesuea ado amo säia gai amole udia amoie idiwi hä wahii.

Yesuea udia dolö yafie oloi wahii amo

²⁹ Yesu e sege amo dīgīla, Galili oeabo dibe amoie agesuadi awäha nelolahilä, gau fedala deadigia adogola ami sulo. ³⁰ Ami sebegi, udia dolö yafie e neebee gegedola, ilia odoa emo nafadeige, si golaige, domalo nafadeige, nafi dofogaige, amase, olo elö elöla oloige, sulubadela ie emo mia gaula mafula negesebegi, ea wahisa maadei. ³¹ Amala hamosebegi, udia dolö gegedoi amolia beahamelebe, odoa nafi dofogai amoli ado adoladigi, domalo nafadei amoli wahiladigi, emo nafadei amoli naweladigi, si golai amoli beadigisa nefolalebe amo bealahilä, ili fudugi. Fudugilahilä, ilia Isilaleie Godeie ei gauia adaha nefolalo.

*Dolö dausini biyidiea molö mai
(Maga 8.1-10)*

³² Yesuea ie bēgēla aulo amoli wela mofiamolahilä ilima sähalea, Udia dolö nefolalebe goweli asigii gabumelë. Mida, nebalä hä segeyo ohodoa nelo amea, ili molö maade gabu. Sidëa baagoi amola wäla mosöla sämolöda, na made hamesa. Idiafa ili si dädäbēlela digaloeala säi. ³³ Amala säsebegi, ie bēgēla aulo amolia ema nabahalea, Udia dolö yafie gegedoi nefolalebe weli molö molöda, sege nafade udia dolö aligisia made wi abidi nimolödula nabi. ³⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ilima nabahalea, Beledi aboläia galebela nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obögësalea, Beledi gifalädalä, seme nelësa naabo safo gabuwela säi. ³⁵ Amala gabuwela säsebegi, Yesuea udia dolö amoli nagadaia fīfigimalai. ³⁶ Amala sälahilä, ea beledi gifalädalä amoge seme amoge gaula nea, Godema nesegei. Nesegehlähilä, dagabodasila ie bēgēla aulo amolima iäsebegi, ilia udia dolö sefolalo amoligali sogoi. ³⁷ Udia dolö sulubadela sefolalo amolia molö dofea naha maadelahlähilä, fea digai amo adu gifalädalägi salala nobala negei. ³⁸ Udia malöla nidela made, molö mai amolida dausini biyidia sefolalo.

³⁹ Amalahilä, Yesuea udia dolö gegedoi amoli afiaha maademalolahilä, e ödä duugi fila sege ei Magadani asi.

16

*Ilia Yesuma dolöea hamomolöi made gadoi afädë hamomola säi
(Maga 8.11-13, Ulugu 12.54-56)*

¹ Felesi dolö nefolalo amolige, amase, Sadiusi dolö nefolalo amolige, Yesu neebee maalahlähilä, ilia Yesu fedogola bimolöie ema sähalea, Dolöea hamomolöi made gadoi afädë selesäia mosöala misi dia hamola nilima olemola säi. ² Amala säsebegi, ea säla obögësalea, [Deadi eso fidila digahalea, mu bēla

* **15:26:** 15.26 Yesueada udia amo emosala eegela gadiabola säi made. Eada Ado Mala Hedabi dafidi Isilalemadidale daidola nabaha maadelahlähilä, hobeala fii odoa ilia nabuäiala helësëi. Amala helësëlahilä, ea ado besula Isilale helësëla malöla säi. Amase, fii odoa amoli helësëla ügüloia säi. Amala säi gaso, Yesuea udia amoie asigi besui amo bealahilä, ea e ugila negei.

obëgëseda, dilia hä, esomolö gabula sälo. ³ Amase elöda, sege yose amo gaalu, mu gelëge bëla gasimi sagaseda, dilia walioda hä fo maala sege digamolö gabula sälomelë. Amalo amo dilia mu giwigi bealahilä, amo gadola hamomolö gabulada helësëlo gaso, walio hamosebe amo bealahilä, amo gadola hamomolö gabula helësëlo made nefolaleale.]* ⁴ Udia dolö walio nefolalebe welia nafademu hamosa nea, udiaea dolö fisilo amo gadola Godeie mala fisilo amolia, dolöea hamomolöi made gadoi afädë hamomola sälo. Amalo gaso, dolöea hamomolöi made gadoi afädë Yonama hamoi amomu ilima olemolömelëla säi. Amala sälahilä, ili dīgila eda bahila moholöi asi.

*Felesi dolölele Sadiusi dolölele beledi hamolo yidila säi
(Maga 8.14-21)*

⁵ Bëgëla aulo amoli oeabo edefade dibe amo dëgëla näiado alömodi beselagalamelebe, beledi afädë made ägüla elabola misi meli. ⁶ Amaimo, Yesuea ilima sähalea, Felesi dolölele Sadiusi dolölele beledi edelo yidi amo helësëla, idihë nea hedabola beaha namialola säi. ⁷ Amala säsebegi, ilia hilidomu didiähalea, Nilia beledi made ägüi amoie säsebela didiäha dilo. ⁸ Hilidomu didiäha dibe amo Yesuea dawadigila nea, ilima sähalea, Asigi afädë holöfalä negeila dili, dilia beledi maade gabula didiäsebegoda edoie. ⁹ Aso, dili dawadigi made nelo amo wälasimu neale. Beledi bia amea dausini biaea nalahlä, fea digai amoda dilia adu aboläiagi salala nobala negei. Amo elaboi neale. ¹⁰ Amase elöda, beledi gifalädalä amea dausini biyidiaea nalahlä, fea digai amoda dilia adu aboläiagi salala nobala negei. Amoge elaboi neale. ¹¹ Na dilima belediie made säi amo dilia dawadigi made nebegoda edoea. Felesilele Sadiusilele beledi edelo yidi dibe amoie hedabola idihë namialola säla i. ¹² Amala säsebegi, ilia helësësaleamelebe, ea hedabola idihë namialola säi amoda beledi neala edelo yidiie made säi gabu. Felesi dolöle Sadiusi dolölea mala säla olelesebe amoie säi gabula helësëi.

*Fidaea sähalea, Afädë Memelei amoda di nebegola säi
(Maga 8.27-30, Ulugu 9.18-21)*

¹³ Yesu e Sisalia Filibai gaamumadi awäla beselagalalahilä, ea ie bëgëla aulo amolima nabahalea, Udia dolö nefolalebe amolia Dolöie Malö amoda nowë neala säha difolalebela nabi. ¹⁴ Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Odoaeada ödägi gelo Yone neala säladigi, odoaeada Elaia neala säladigi, amase, odoaeada Yelemaea galë, bea sälo elö galë neala säladigisa difolaleamelëla säi. ¹⁵ Amala säla obëgësebegi, ea ilima nabahalea, Amai, diliada ne nowëla säha dialeala nabi. ¹⁶ Amala nabasebegi, Saimono Fidaea säla obëgësalea, Afädë Memelei moholömelëla säla negei amoda dimelë. Dida Gode namolöi neebe amoie malö nebegola säi. ¹⁷ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Yonaie malö Saimonoo, dida obeägisa nea.* Mida, dia walio säi amoda nagadaia dolöea dima olei made. Nie Nado selesaia mosöa neebe amea oleimelë. ¹⁸ Amaimo, na dima sähago. Die ëida Fida. Igi amodaia nie udia dolö Godea wela ifosisi nefolalebe amoli na ulimolömelë. Olasegi, baagomolö amoie geloi ameadä made nufuda salala salolemolömelë.* ¹⁹ Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoie idi gai dogelo gii amo dima imolömelë. Dia naga föidaia hamomolö madela säla negesebe amoda, Hebenige hamomolö mademu dialea. Amase, dia naga föidaia hamomolö dialeala säsebe amoda, Hebenige

* **16:3:** 16.2b-3 Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, ado [gomalä] holela negeida, Madiu hi dëdëi made, goda hobeala dolö elöea dëdëila helësëi. * **16:17:** 16.17 Giligi adoda Yonaie malö Saimonola säla dëdëla negei. Amase, Yone 1.42gida Yoneie malö Saimonola säla dëdëla negei. * **16:18:** 16.18 Giligi adoea Fidaie ëida igi ëibalä ga madefalä dialea.

hamomolömu dialeala säi. ²⁰ Amala sälahilä, ea ie bægëla aulo amolima gelola sähalea, Afädë Memelei moholömelëla säla negei amoda ne neawemelë, odoama säla imabiola säi.

*Yesu e baagolahilä nowemolömelëla säi
(Maga 8.31—9.1, Ulugu 9.22-27)*

²¹ Segeyo amila nofela, Yesuea mi gäwilafalï, ie bægëla aulo amolima fädäla sähalea, Ne Yalusaleme moholö galeamelë. Ami awäседа, dolö dafidilo asigi gäwi nefolalebe amoliage, gobela ilo busa nefolalebe amoliage, amase, mala dawadigi nefolalebe amoliage, ne neala elö elöla edefade sälasimolömelë. Amala hamolahilä, ilia ne baagomäia nufudasegi, segeyo äudä nelolahilä osodagi ne nowemolömelë. Amala hamomolö galeamelëla säi. ²² Amala säsebegi, Fidaea Yesu e sigi aliga galahilä nea nemola sähalea, Dafidilo Geloie, amala sämabu. Dima dofä amala made hamomolömelëla säi. ²³ Amala säsebegi, Yesu e besuia imogola Fidama sähalea, Ae. Saidani, ne neebeawi namolö made. Mosö. Dia nïe idiafa dofogasebego. Diada Godea helësëlo amo gadola made, dolöfäea helësëlo wäla helësësebela säi.

²⁴ Amala sälahilä, Yesuea ie bægëla aulo amolima sähalea, Afädëa ne awäsewe gadola moholö helësëседа, hï hamea helësëlo amo fisila, hïle i fügäi gaula, ne bægëla moholö dialea. ²⁵ Amoie mida, afädëa hïle namolö amo gaula fëdöla aligimolö helësëседа, ie namolö amo hogosa helemolömelë. Amai gaso, afädëa hïle namolö amo ne helësëla fiseda, ie namolö amo beagolemömelë. ²⁶ Afädëa nagadaia nelegei sulubadela neala gausalea, hï e baagosedä, nagadaia nelegei amea abeahäla e ugila negemolödu. Amase, afädëa bidi edo ilalahilä, hïle namolö amo bu nea obëgemolödu. ²⁷ Amala säsebe amoie mida, Dolöie Malö amo ie Eedoie yo digalo hïdo elöi salugalahilä, ie selesaia fiibalä moholömelë. Maasegi, ea udia dolö sulubadelama ilia hamoi amo gadola bidi imolömelë. ²⁸ Na dilima dofä sähago. Dolö odoa walio gui nefolalebe goweli baagola made, aso, neëgi wäla Dolöie Malö amo, ie Beaha Maadela Sigi Neebe amobalä maase amo bimolömelëla säi.

17

*Yesuie domalo bedefala elöi neebe meli amo
(Maga 9.2-13, Ulugu 9.28-36)*

¹ Segeyo gafeia nelolahilä, Yesuea Fidage, Yemesege, amase, Yemesëie edoo Yonege, ili sigi awäla segebi edefadedaia gadogofali fedala hilidofali nefolalo.

² Ami nefolalea beahaleamelebe, ilile sidaia Yesuie domalo bedefala hïdo elöi neebe meli. Ie odagi eso si gadoi neela, ie fagulo gäi amoge falela yo digai hïdo elöi neebe meli. ³ Amo bealahilä, ilia beahaleamelebe, Mosesele Elaiale maala ulufadigilahilä, Yesubalä adosa neebe meli. ⁴ Amo bealahilä, Fidaea Yesuma sähalea, Dafidilo Geloie, nili wi neebeweda hedabi gabu. Na sege mosö ohodoa oledule. Elöda die, elöda Mosesëie, amase, elöda Elaiaïela nabi. ⁵ Ea ado amo, aso, säha nebegi wäla, gelë häu faleifali hïdo elöi amo ili neebëadi maala dabelahilä, gelë amoie isogila ado afädë sähalea, Egoweda nïe malöfalï, nihi boba hamosa neawe. Dilia ie ado nabualola säi. ⁶ Ado säi amo nabala, bægëla aulo amoli edefademalä fudugila bedälahilä, nagadaia gumusula diadidigafui. ⁷ Amala difolalebegi, Yesu e ili difolalebea ami maala didiigisalea, Bedämabu. Nowemola säi. ⁸ Amala didiigisebegi, sida adogola beahaleamelebe, dolö elö maade, Yesu hïdomu neebe meli.

⁹ Ili segebidaia amila digafiaha dialea, Yesuea ilima gelola sähalea, Dolöie Malö amo bauia amila, aso, made nowela neëgida, dilia meli amo odoama säla imabiola säi.

¹⁰ Amala säsebegi, bægëla aulo amolia Yesuma nabahalea, Mala dawadigi nefolalebe amoliada Elaiadale dafidi moholöla sälo amoda mi edoïela nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Elaia eda dofä moholö. Eada nelebo sulubadela hahamogisa namolömelë. ¹² Gaso, na dilima sähago. Elaia eda misi. Misi gaso, udia dolö nefolalo amolia e gabulada helësëla made, ilia hamomolö helësëi amo gadola hamosa nelomelë. Amo hamosa nelo amo gadola wäla, Dolöïe Malö amoge neala sëlasimolömelëla säi. ¹³ Amala säsebegi, bægëla aulo amolia helësësalea, ado ilima säsebe amoda ödägi gelo Yoneie säsebelä helësëi.

*Yesuea maalibu afädëma mugabe fedai nesiladigi amo
(Maga 9.14-29, Ulugu 9.37-43)*

¹⁴ Ili afiala, udia dolö gegedoi dibeä ami beselagalasebegi, dolö afädë maala Yesu mia emo gumu sasagala salea ¹⁵ sähalea, Dafidilo Geloie, nie malö bobasëmo. E amulämelahilä, së yafie nulömelë. E amulämesalea nulo gobeiage, ödägige neala digalasisamu aligilomelë. ¹⁶ Amaimo, die bægëla aulo amoli nefolalebeä sigi misi gaso, ilia e wahilasimolöi made gabiola säi. ¹⁷ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Udia dolö asigi afädë made negela asiala hamolo walio nefolalebelä dili, ne dilibalä segeyo aboläia namolödu. Segeyo aboläiagi na dilile yöi gaula namolödu. E ne neebeä sigi misiëla säi. ¹⁸ Sigi maasebegi, Yesuea ema nemoi. Nemosebegi, mugabe amo doadigila asi. Amala asi amole, malö maalibu amo fodolofali wahii.

¹⁹ Hobeala, bægëla aulo amoli Yesu e hïdomu neebeä ami maalahilä, ema nabahalea, Amai nilia mugabe nesiladigilibe iliawai amoda edoeadula nabi. ²⁰⁻²¹ Amala nabasebegi, ea ilima sähalea, Dilia asigi afädë negei nebegoda, holöfali negei nebegoea amaimelë. Na dilima dofä sähago. I masada gägä holöfali dibeä amo gadoi asigi afädë negela nea, segebi gowema sähalea, Guilahilä gagowedi gasi gamola säседа, gasi gamolömelë. Amase, dilia afädë hamomolö asusugai iliawaida maade bimolömelëla säi.*

*Yesuea e baagola nowemolömelëla bu elö säi
(Maga 9.30-32, Ulugu 9.43-45)*

²² Ili Galili segeä gege dosebegi, Yesuea ilima sähalea, Dolöïe Malö amoda dolögali gaula imolö segeyo hä beselagalasebewe. ²³ Gaula iasegi, ilia e nufudala baagomolö gasoda, segeyo äudä nelolahilä, osodagi e nowela molömelëla säi. Amala säsebegi, ili asigia yöia ididogoi.

Gobela ilo mosöie dagisi muni negei

²⁴ Yesuge, ie bægëla aulo amolali awäla, Gabaniama gaamugi beselagalai. Ami nebegi, gobela ilo mosöie dagisi muni nelo nefolalo amolia, Fida neebeä maalahilä ema nabahalea, Die säla olelelo neebeä ameada dagisi muni negelolela nabi. ²⁵ Amala nabasebegi, Fidaä säla obëgësalea, Ä, negelomelëla säi.

Amala sälahilä, Fida e mosö mumusogi digala adola made nebegi, Yesuea dafidi Fidama nabahalea, Saimono, nagadaiaie beaha aligilo gini nefolalebe amolia dagisi muni elö elöla negesebe amo negelo amolida nowëadu. Dia edo helësësebe. Ilile malöealedu, ma odoaealedula nabi. ²⁶ Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Amoda odoaea gabiola säi. Amala sälebegi, Yesuea ema sähalea, Amai galëda, amolile malöea dagisi muni negemolöi made gabu.

* **17:20-21:** 17.20-21 Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, damo 21da Madiu hi dëdëi made, goda hobeala dolö elöea ado Maga 9.29gi dibeä amobalä gaalumäiaie dëdëila helësëi. Amoda gomalä [Nelebo afädë hamosebe ameä made, molö made naala nea, Godema adosebe ameämu mugabe fedai gowe gadoi nesiladigimolöi dialeamelëla säi.]

²⁷ Amai gaso, alia ili neala habobalasiloea, dia oeabo dibeami seme dāamolō mosalo. Amaimo, seme dafidi dease amoie nafigida, muni giwi afādē di bimolōmelē. Ameada gobela ilo mosōie dagisi muni diege niege negemolō dofea bimolōmelē. Amo neala gaulahilā, alile dagisi muni ilima ia mosalola sāi.

18

Baagila asi neebe amo nowēla nabi
(Maga 9.33-37, Ulugu 9.46-48)

¹ Segeyo amo gala, bēgēla aulo amoli Yesu neebee maalahilā, ema nabahalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebee amida baagila awāla neebe amo nowēdula nabi. ² Amala nabasebegi, Yesuea malō holōbō wela, ilile sidaia ifosilahilā ³ sähalea,* Na dilima dofā sähago. Dilile asigi bedefala, malēsā gadoi made aligiseda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebee amida made nogila digamolōmelē. ⁴ Hī e nagadaiala, malō holōbō gowe gadoi neebe ameada, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebee ami baagila asi nea. ⁵ Amase elōda, afādēa nīe ēigi malō holōbō gowe gadoi neebe amoma, halīgila namolōie misiēla sāseada, nemage halīgila namolōie misiēla sähagomelē. ⁶ Afādēa malēsā nema asigi afādē negei amoligi afādē neala digalasiseda, ēfēa igi edefadegi begela, bidi nāiadoea iē muugia begelahilā, ödāea muāia duhulugi hadia idogosedā, iē hedabida amomelēla sāi.

Nili neala nafadelasilōie mi sāi amo
(Maga 9.42-48, Ulugu 17.1-2)

⁷ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Neleboea udia dolō asiala hamomāia neala digalasilō amoie, sege föigi nefolalebe amoli asigii gabumelē. Digalasilō amolida dofā moholōi dialea gaso, digalasilōie maasebe dolō amoda asigii gabu. ⁸ Die naaboea galē, emoea galē, di neala digalasiseda, damula sadia gamalo. Naabo elō amo mauāi, emo elō amo mauāi neebe amoda, namolōi namolō dibeami nogila digamolōda, dofea galea. Naabo āudāla galē, emo āudāla galē, nulo usilo made dibeami sadia idogomolō amoda nafade gabugi. ⁹ Amase, die siia di neala digalasiseda, beselala sadia gamalo. Si afādēfalī galēda, namolōi namolō dibeami nogila digamolōda, dofea galea. Si helegela galēda, heli segea nulo gobeia ami sadia idogomolō amoda nafade gabugila sāi.

Ado besula sugua sibi afādē nafolala asila sāi
(Ulugu 15.3-7)

¹⁰⁻¹¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dilia malēsā goweligi afādē memalā gadoi gabula helēsēloea, idihē nea beaha namialo.* Na dilima sähago. Malēsā ilile selesaia fii amolida nīe Nado selesaia mosōa neebe amoie migalā aligilomu nea.*

¹² Dilia abilia helēsēsebe. Dolō afādēa iē sugua sibi hādali afādē foi nelo amoligi, afādē nafolala asi galēda, eedo ameada nabūlasi sēgēlasiie odoi sēgēlasi amolida, felea ifosilahilā, afādē nafolala asi amo hogola aulo madele.

* **18:3:** 18.3 Yesuea ado sedadela bia sāi Madiu bebagi dēdēi dibe amoligida, biyiduda go. Yesuea iē bēgēla aulo amolia mala abodo bēgēla hamomāia sāha nelo. Ado amoda 18.3-35 amogi dialea.

* **18:10-11:** 10-11a Giligi adoeada malēsā gowelila sāi (damo goiege, damo 6iege, amase, damo 14iege) afādēdi go gadoida Maga 10.42 amogida, nīe bēgēla aulo holōbō gidogo neebe amola sāi. Ado amo beaseda, Yesuea malēsāiemu helēsēla made, iē bēgēla aulo odoi amolige helēsēla sāi bimolō.

* **18:10-11:** 10-11b Dawadigi dolō odoi helēsēsaleda, damo 11da Madiu hī dēdēi made, goda hobeala dolō elōea Ulugu 19.10 gaula maala dēdēila helēsēi. Amoda gomalā [Mida, Dolōie Malō ameada udia dolō dabadigi nefolalebe amoli sigi obēgēmolō misimelē.]

¹³ Na dilima dofä sähago. Awälahilä, ea amo beagoleseda, sugua sibi odo made nafolala asi amoligi obeägi amoda nagadaialahilä, sugua sibi afädëfali beagolei amogida, edefade obeägilomelë. ¹⁴ Amo gadola wäla, dilile Diado selesaia mosöa neebe amea malësä goweligi afädë dabadigimäia made hamesa neamelëla säi.

Didoo afädëa dima asiala hamosegi hamomolö amo (Uluu 17.3)

¹⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Die didoea dima asiala afädë hamoseda, hido neebea ami awälahilä, halidomu nea, ea asiala hamoi amo olemalo. Dia ado säsebe amo ea nabaseda, dia didoo hä sigi obëgëigomelë.

¹⁶ Ea dia ado säsebe amo made nabaseda, dolö afädë galë, äudä galë dibalä awähaeamalo. Amoie mida,

ado sulubadela säse amo dofä gabula helësëmäia, äudäea galë, ohodoaea galë melëlo ameage, nabelo ameage iilasila säse, dofä gabula helësëmolömelë. *Mala Bu Eegei 19.15*

¹⁷ Amala hamosegige, dolö amea ilia säse amo made nabala auuseda, udia dolö Godea wela ifosisi nefolalebe amolima sämalö. Amala hamosegige, dolö amea ilia säse amoge hä, made nabala auuseda, dilia Gode helësëlo made amolimage, amase, dagisi muni nelo amolimage mala hamolo amo gadola, dolö amoma hamomalola säi.

¹⁸ Amaimo, na dilima dofä sähago. Dilia naga föidaia hamomolö madela säsebe amoda, Hebenige hamomolö mademu dialea. Amase, dilia naga föidaia hamomolö dialeala säsebe amoda, Hebenige hamomolömu dialea.

¹⁹ Amai na dilima ado elöge dofä sähago. Nagadaia wi nea, diligi äudäea ado afädë negela Godea afädë gowe hamomäiala säla, ema adoseda, nie Nado selesaia mosöa neebe ameada hamomalola säse amo gadola hamomolömelë.

²⁰ Amaimo, äudä galëge, ohodoa galëge, nie ëigi gedola neëda, ne ili mogogi ami namolömelëla säi.

Hamoi hamolasiloea hamoi gaalu hamolo made bobasëila säi

²¹ Amala säsebegi, Fida e Yesu neebea maalahilä, ema nabahalea, Dafidilo Geloie, nedoo afädëa nema asiala hamoseda, na aboläiagi hëmolödu. Gifalädalälaledula nabi. ²² Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Nada gifalädaliamula made säha. Nada nabülasi gifalädaläie odoai gifalädaliamelëla sähago.

²³ Amoie mida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Beaha aligilo gini afädëa ie hamoi hamolasilobalä bidi negei dilo amoda, hä mogomolöila helësëimelë. ²⁴ Ea mogodelä hamosebegi, ie hamoi hamolasilo afädëbalä muni edefade nidemolö asusugai bidi negei dilo amo e neebea sigi misimelë. ²⁵ Hamoi hamolasilo amea bidi negei amo beselala imolöi made amea, ie dafidiloea dolö odoama sähalea, Muni bidi negei amo beselala imolöie, hi eege, ie udiage, ie malöge, amase, ie nelegei dibe amo sulubadelage, muni bidi neaha maademalola säi. ²⁶ Amala säi amo nabalahlä, hamoi hamolasilo amea e mia emo gumu sasagala salea, fudugila sähalea, Made habobala, beaha namialo. Na, aso, sulubadela beselala dihima iaha maademolömelëla säi. ²⁷ Amala säla obëgësebegi, hamoi hamolasilo amoie dafidiloea bobasësalea, e mosalolahilä, bidi negei amo hëi. ²⁸ Amala hamosebegi, dolö amo doadigila fedahamelebe, dolö afädë ebalä hamoi gaalu hamolasilo amo gausiai. Dolö e gausiai amea ebalä ie bidi holöfali negei dilo. Amasebegi, ea dolö amoie muugia fëdöla gaula nea sähalea, Nie muni bidi negei amo hä beselala imola säi. ²⁹ Amala säsebegi, muni bidi negei amea gumusula dialea fudugila sähalea, Made habobala, beaha namialo.

Na die go beselala imolömelëla säi. ³⁰ Amala säsebegi gaso, bidi negelo dolö amea beaha namolö made helësëla, elö amea bidi negei amo beselala imäia, e galabaia mosöa ifosi. ³¹ Amala hamosebegi, hamoi hamolasilo odoa nefolalo amolia ea hamose amo bealahilä, ilia edefademalä habobai. Habobalahilä, ilile dafidilo neebea awäla, nelebo sulubadela hamoi amo ema awala säla iaha maadei. ³² Dafidilo amea ie hamoi hamolasilo amo misialolahilä, ema sähalea, Hamoi hamolasilo nafade di, dia nema fudugila säi amea, die bidi negei amo na hësa maadeimelë. ³³ Nada di bobasëi amo gadola, diada dibalä hamoi gaalu hamolo amomage bobasëmolöi galea madelela säi. ³⁴ Amala sälahilä, dafidilo amea edefade habobalahilä, ie bidi negei amo hulu beselala iaha maademäia, dolö amo galabaia mosöa sëlasilo dolö amoligali gaula awäla ifosi.

³⁵ Dili hido hidolea didooie asiala hamoi amoli iso asigigila made hëседа, nie Nado selesaia mosöa neebe ameage, dolö dafidiloea hamoi amo gadola wäla, dilima hamomolömelëla säla i.

19

Dolöea udia nii fisiloie säi (Maga 10.1-12, Ulugu 16.18)

¹ Yesuea ado amoli säha maadelahilä, Galili sege digila awäla, ödä Yodona dëgëla alömodi, Yudia segeamadi asi. ² Awäsebegi, udia dolö yafie e awäsebe amo gadola bëgëla afiai. Amasebegi, ami ea ili neala wahilasisa nelo.

³ Felesi dolö nefolalo amoli Yesu neebea maalahilä, ilia e fedogola beala sähalea, Galonegige, galone madegige, dolö afädëa ie udia fisimolö amo dofeale, ma, dofea madelela nabi. ⁴ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Mi gäwila hamosolo amo gala, Hamolo ameada udiale dolöle hamoila dëdëla negei amo dilia made meli neale. ⁵ Amase, ea elö sähalea, Amoie mida, dolöea ie eedole emele digila, udia neaseda, ele afädëfalä aligilomelëla dëdëla negei amoge made meli neale. ⁶ Amalo amo, ele äudä nelo amo fisila, eleda afädëfalä aligilomelë. Amoie mida, Godea gedola dila afädëfalä namiäia hamoi amo, dolöea hido hidolasimabiola säi. ⁷ Amala säsebegi, ilia ema nabahalea, Amai galëda, Mosesea sähaleada, Dolö afädëa beba dëdëla ialahilä, udia nii amo fisila mosalamalola säi amoda, abilia säidula nabi. ⁸ Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Dilile iso asigi geloi dibe amoie, Mosesea udia nii fisimolö dialeala säi gabio. Gaso, mi gäwila hamoia amida made fisilomelë. ⁹ Amoie mida na dilima sähago. Dolö afädëa ie udia amo dolö elöbalä mala nafade hamosegi made, memalä fisilahilä, udia elö neaseda, ea udia elö amoda fa nimolömelëla säi. ¹⁰ Amala säsebegi, ie bëgëla aulo amolia ema säla obëgësalea, Dolöea udiama mala amo gadola hamomolö galëda, udia nimolöda dofea made gabula säi. ¹¹ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Ado walio säsebeweda, sulubadelaea nabala dofea gabula neala gaumolöi made. Iligali helësëlo i amoliamu dofea gabula neala gaumolöimelë. ¹² Dolö odoa mi elö elöla diëda, udia made neala aligilomelë. Odoada, emea neegela ägüsolo amo gala udia nimolöi made, neegela ägüi. Odoada, dolöea ili iso neadigi. Amase, odoaeada, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amomu asigisalea, udia made neala aligilo. Olelesebe amo nalahilä, dofea gabula neala gaumolöi galëda, neala gaumalola säi.

Yesuea malësä e mia misiäiala säi (Maga 10.13-16, Ulugu 18.15-17)

¹³ Udia dolö odoa nefolalo amolia, ilile malö Yesuea naaboea diigilahilä, Godema adomäia e neebee sigi maasebegi, ie bëgëla aulo amolia ilima nemoi.

¹⁴ Amala nemosebegi, Yesuea sähalea, Malësä ne neebee misiäia beasimo. Dofogamabu. Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebee amida malësä goli gadoi ilile dialea. ¹⁵ Amala sälahilä, malësä amoli naaboea diigilahilä, e sege amo digila asi.

*Malisä nelegei yafie negeloea Yesuma nabi
(Maga 10.17-31, Ulugu 18.18-30)*

¹⁶ Segeyo afädëgi, afädëa Yesu neebee maalahilä ema nabahalea, Säla Olelelo, ne namolöi namolö neala gaumolöie, hamoi hedabi abodo gadola hamomolö dialeadula nabi. ¹⁷ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Dia hedabi amoie nema nabi amoda edoie. Afädëmu hedabi nea. Di namolöi namolö dibeami nogila digamolöila helësëседа, nilia hamomalai amoli hamosa namialola säi. ¹⁸ Amala säsebegi, dolö amea naba obëgësalea, Amoda abodowedula nabi. Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Baagomäia nufuabio, udia dolö fa nimabio, nelegei fa nimabio, wäfalä sämabio, ¹⁹ amase, die diadole diemele hedabola helësëla, elele ado nabala hamomalo, dihidi boba hamolo amo gadola, odoa dibalä nefolalebe amoli boba hamomalola säi. ²⁰ Amala säsebegi, malisä amea sähalea, Amoli sulubadela na hamosa maadei. Nema maade amoda edodula nabi. ²¹ Amala nabasebegi, Yesuea ema sähalea, Di hedabi mogoifalä namolöila asigiseda, die nelegei dibe amo bidi neaha maademolö mosö. Amalahilä, bidi nease muni amoda, dolö busadäoi nefolalebe amoligali imalo. Amala hamoseda, di Hebeni ami bidi nimolömelë. Amalahilä, ne bëgëla misialola säi. ²² Ado säi amo nabalahlä, malisä amea asigigi yöia idogolahilä asi. Mida, ie nelegei yafie dilo amogi.

²³ Amala yösebegi, Yesuea ie bëgëla aulo amolima sähalea, Na dilima dofä sähago. Nelegei yafie negelo nefolalebe amolida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebee ami nogila digamolöda, baagi säi dialeamelë. ²⁴ Na bu elö dilima sähago. Sugua gameleda nusi galabagi doadigila moholöda, baagi säi holöfalä made. Gaso, nelegei negelo nefolalebe amoli, Godea Beaha Maadela Sigi Neebee ami nogila digamolöda, baagi säi baagila asi dialeamelëla säi. ²⁵ Amala säi amo nabalahlä, bëgëla aulo amoli edefademalä fudugila sähalea, Amai damula auloda nowëa gaula namolödula säi. ²⁶ Yesuea ilima siilamu nea sähalea, Udia dolöea gowe hamomolöi made. Gaso, Godeada sulubadela hamomolöimu neamelëla säi.

²⁷ Amala säsebegi, Fidaea ema naba obëgësalea, Amai, niliada nilile nelegei sulubadela fisila, di bëgëla misi amo, nilileda edo dialeadula nabi. ²⁸ Yesuea ilima sähalea, Na dilima dofä sähago. Namolö gähegi aligisolo amo gala, Dolöie Malö amo ie sigi aligiloie filo hedabi hido elöidaia seëgida, ne bëgëla mulo dilige sigi aligiloie filo giwilasidaia salea, Isilale sosogo giwilasi amoli sigi aligimolömelë. ²⁹ Amase, sulubadelaie nïe ei helësëla, ilile mosöge, edooge, elefige, eedoge, emege, malöge, segege, fisila digila misi amoliada, digila misi amo gadola hädali afädë nealahilä, namolöi namolöge nimolömelëla säi. ³⁰ Yafie dafidila nefolalebe amolida neala hobeahalea, hobeala nefolalebe amolida neala dafidimolömelëla säi.

20

Dolöea gelebi sagai dibeami hamoi hamoie ado besula säi

¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebee amida gowe gadoi dialea. Segeyo afädëgi yosefalä sagai eedo afädëa, dolö odoaea ie i gägä negelo gelebi ëfë sagaia ami bidi nimolöie hamoi hamolasimäia hogola asi. ² Amala nea, dolö odoabalä ado afädë negela sähalea,

Segeyo walioie bidida, muni giwi siliba afädë afädëla sogodeläla sälahilä, ie gelebi sagaia ami afiamaloi.* ³ Amaimo, eso neela udigise amo gaalu, magaia gaamugi awäla beahaleamelebe, dolö odoa memalä nefolalebe meli. ⁴ Bealahilä, ea ilima sähalea, Na muni bidi mogola idulä, dilige gelebi sagaia ami afiamaloi. ⁵ Amo nabalahlilä, ilige afiai.

Amase, eso mogogige, eso bögisebegige, ea bu elö amo gadola wäla hamoi. ⁶ Hä, deadise amo gaalu bu awähamelebe, dolö odoa, aso, memalämu nefolalebe meli. Bealahilä ea ilima nabahalea, Segeyo sedade amoda memalä aligila waeaseigoda mi edoiëla nabi. ⁷ Amala nabasebegi, ilia säla obögësalea, Afädëa nilima hamoi hamomolö made säsebegi nefolaleawela säi. Amala säla obögësebegi, ea ilima sähalea, Dilige gelebi sagaia ami afiamalola säi.

⁸ Hä, deadi së gämölö amo gaalu, sagai eedo amea ie hamoi sigi aligilo amoma sähalea, Hamoi hamosa nefolalo amoli mofiamalolahilä, deadi maala hamoi amolidale bidi iia nedala, yose maala hamoi amoli iala wagamalola säi. ⁹ Dolö odoa deadifali misi amoli maala, ilia muni giwi siliba afädë afädëla nii. ¹⁰ Amala neasebegi, dafidi awäla hamolo amolia maala helësésaleada, muni baagila awäla nimolö gabula helësei. Gaso, iliage muni giwi siliba afädë afädëla nii. ¹¹ Muni amo neala gaula awälahilä, ilia sagai eedo amoma habobala ¹² sähalea, Dolö hobeadeadifali misi amolia aoa afädëmu hamoi hamolo amolige, dia nilibalä dafidi misi gadoi hamola, muni afädëdila sogosio. Niliada yosefali awäla hamosa nea, eso neea hëgisebe amoma bibisa hamosa nelola säha dilo. ¹³ Amala säha dibegi, sagai eedo amea iligi dolö afädëma sähalea, Nedoo, na dima asiala made hamoi. Dia muni giwi siliba afädë afädëla nimolöie nebalä ado afädë negei madele. ¹⁴ Di hä, i go gaula mosalo. Dolö gowe hobeafali misi amoma, digali i amo gadola imolö hamesamelë. ¹⁵ Nihile munia nihi hamese amo gadola hamomolö dialea madele. Ma, na mala hedabi hamosa nebegi, dia mudiahalela säi.

¹⁶ Amo gadola sälahilä, Yesuea säla wagala sähalea, Hobeala nefolalebe amolida neala dafidisalea, dafidila nefolalebe amolida neala hobeamolömelëla säla i.

*Yesuea e baagola nowemolömelëla bu elö säi
(Maga 10.32-34, Ulugu 18.31-34)*

¹⁷ Yesu e Yalusaleme moholöie afiahalea, ea bögëla aulo giwilasi amolima hilidomu aliga gala nea sähalea, ¹⁸ Nabahale. Nili Yalusaleme afiahamelë. Ami neëgi, Dolöie Malö amo gobela ilo busa nefolalebe amolimage, mala dawadigi nefolalebe amolimage gaula imolömelë. Amala gaula iasegi, ilia e baagomäia nufualola sämolömelë. ¹⁹ Amala hamolahilä, fii odoaea e gadiabola, ëfë damuia fëgälahilä, e baagomäia i fügäigi baala negemäiaie, ilia iligali gaula imolömelë. Amala hamoseda, segeyo äudä nelolahilä, osodagi e nowemolömelëla säi.

*Dafidilo namolöie nabi amo
(Maga 10.35-45)*

²⁰ Sebediie malö äudä amolele emela ie malölali, Yesu neebee maalahilä, udia amea emo gumu sasagala salea, ema afädë ëdëgëi. ²¹ Amalebe, Yesuea ema nabahalea, Dia edo hamesala nabi. Udia amea säla obögësalea, Dïe Beaha Maadela Sigi Neebea amida, nïe malö äudä, elöda dïe naabo dafädimadi, elöda dïe naabo fefeädimadila samiäiala sämola säi. ²² Amala säsebegi, Yesuea sähalea, Dilia nabasegoda dawa made nea, fuduia säsebe. Na ödä iigi usi molö neebewe gadola, alia molöi gabulela nabi. Amala nabasebegi, elea

* **20:2:** Muni giwi silibala säi amoda dolö afädëa segeyo afädëgi hamoi hamola muni bidi nelo amo gadoi. Giligi adoeada denaliusala sälo.

ema säla obëgësalea, Aliada molöi neawela säi. ²³ Molöila säsebegi, ea elema sähalea, Aliada nie ödä iigi usi dibe amo dofä molömelë. Gaso, ali elöda nie naabo dafädimadi, elöda nie naabo fefeädimadila samiäiala sämolöda, nie made. Nadoea gowe samiäiala dai ai amea sämolömelëla säi.

²⁴ Amo säi amogi, bëgëla aulo nabülasi amolia nabalahlä, elema habobai. ²⁵ Habobasebegi, Yesuea ili mofiamolahilä sähalea, Fii odoa beaha aligilo neebe amoliada, udia dolö gelola beaha aligilo nea, amase, ilile ëi sälo neebe amoliada, udia dolö bobasëla made, gelola sigi aligilo amoda dilia dawa. ²⁶ Ili hamolo amo gadola, dilia made hamomolö. Dili neebe gogi afädëa ëi sälo namolöila helësësedä, ea dilile hamoi ugila negelasila hamolasilo namolömelë. ²⁷ Amase, afädëa dafidilo namolöla helësësedä, edä dilile memalä galabaia hamoi gadoi hamolasilo namolömelë. ²⁸ Amo gadola, Dolöie Malöda udia dolöea ie hamoi hamolasimäia made misi. Ea ilile hamoi hamolasimäiage, ie namolö amo udia dolö yafiegali fisiga gala, ili sigi obëgmolöge misimelëla säi.

*Yesuea dolö si golai äudä wahilasi amo
(Maga 10.46-52, Ulugu 18.35-43)*

²⁹ Ili Yaligola äudulä afiasebegi, udia dolö yafie ili bëgëla afiai. ³⁰ Afiahalea beahamelebe, dolö si golai äudä idi agesua ami sebe meli. Elea Yesu baagila awäsebela säi amo nabalahlä, uuala sähalea, Dafidiloo, Debidüie malöo, ali bobasëmola säha sulo. ³¹ Elea amala uuasebegi, udia dolö gegedoi amolia elema nemola sähalea, Adomabu. Gameläla säla nemoi. Nemosebegi gaso, elea gelola uuahalea, Dafidiloo, Debidüie malöo, ali bobasëmola säha sulo. ³² Amala säsebegi, Yesu e maala beaha nea, ele welahlä sähalea, Na alima edo hamomäia helësësebela nabi. ³³ Amala nabasebegi, elea ema sähalea, Dafidiloo, dia alile si fisigälasimäiamelëla säi. ³⁴ Amala säsebegi, Yesuea ele bobasëla, elele sihidoa diigi. Diigi amole fodolofali si fisigäla fädäla bealahilä, ele Yesu bëgëla asi.

21

*Yesu e beaha aligilo Gini gadoi hamola Yalusaleme asi
(Maga 11.1-11, Ulugu 19.28-40, Yone 12.12-19)*

¹ Ili Yalusaleme beselagalamolö ga madela, Olibebi neebee ami sege Bed-ifagi beselagalamolöie yauabia nea, Yesuea bëgëla aulo äudä dafidi mosalolahilä ² elema sähalea, Gaamugi ami awäla beselagalala beahamelële, sugua dögi aseme, ie malö daiadigile begela negei neë aabela bimolömelë. Beaseda, fisigäla ne neebeawi sigi misialo. ³ Afädëa alima ado afädë säsedä, gomalä sämalö. Dafidiloea welebalä hamomolö galeamelëla sämalö. Amala säsedä, ea fodolo sähalea, Hä sigi mosöla sämolömelëla säi. ⁴ Dafidi Dafidilo Geloia bea säloma aligila bea säla negei amo gadola gausiala digamäia amala hamoi. Säla negei amoda gowe.

⁵ Saionoie idiwima sähalea, Bimo.* Dë beaha aligilo Gini amoda di neebee maasebe. Hï e nagadaiala aligilo nea, sugua dögidäia fila maasebe. Sugua dögi üdilidaia fila maasebegola sämalola säla dëdëla negei dialea. ⁶ Amala säsebegi, ie bëgëla aulo amole awäla, Yesuea hamomalola säi amo gadola hamoi. ⁷ Elea sugua dögi aseme üdilile sigi maasebegi, ilia sugua dögi amoledäia ilile fagulo daia salugalo fösisebegi, Yesu e amolidaia fila fedai. ⁸ Amala fedala fise amo gaalu, udia dolö yafie gegedoi amolia ilile daia salugalo fagulo neala idiafa föladigi, odoea fasela bäu gadoi

* **21:5:** 21.5 Saionoie idiwila säi amoda, Yalusaleme udia dolöla helësëmäia säi.

dagabola gaula mafula föladigisa nelo. ⁹ Udia dolö gegedoi amoli Yesu awäse amo gadola dafidila awäha nelo amoliage, hobeala maaha nelo amoliage, uuala säsäla awähalea,

Agua. Nesege. Godeie ei gauia adadi.

Debidiie malöma sähago. Afädë Dafidilo Geloie e gila maahago Godea e neala obeägilasimäia.

Hosana. E ilibia neebe amoie ei gauia adahala

säsäla afiai. *Sama 118.25,26* ¹⁰ Yesu e Yalusaleme awäla beselagalasebegi, udia dolö ami nefolalo amoli sulubadela fudugila bedälakilä sähalea, Dolö goweda nowëdula säha dilo. ¹¹ Amala säha dibegi, udia dolö gegedoi amolia sähalea, Goda bea sälo Yesu. Eda Galili segeie gaamu Nasalese dolömelëla säha dilo.

*Yesuea gobela ilo mosöa awäla hamoi amo
(Maga 11.15-19, Ulugu 19.45-48, Yone 2.13-22)*

¹² Yesu e awäla gobela ilo mosöa beselagalahamelebe, bidi neadigi, bidi nimolöie negeladigisa dibe amoli nesiladigisa nelo. Muni bedefalo auli amolige, amase, haea maliabu gadoi bidi neaha aligilo amolile filo auli amolige, neala besula besigadasi.* ¹³ Ea ilima sähalea, Ado säla dëdëla negei dibe amea sähaleada, Nie mosö amoda Godema adolo mosö dialeala sämolömelëla säla dëdëla negei dialea gaso, dilia fa nelo musügä aligilo igi äbä gadoi hamosebela säi.

¹⁴ Amala säsebegi, e gobela ilo mosö neebea ami, si golaige emo nafadeige mofiasbegi, ea ili wahiladidigisa nelo. ¹⁵ Gobela ilo busa nefolalo amoliage, mala dawadigi nefolalo amoliage, Yesuea hedabifali hamose amo bealahiläge, amase, malësä nefolalo amolia gobela ilo mosöamadila dägö digala sähalea, Agua. Nesege. Godeie ei gauia adadi. Debidiie malöma sähagola säsebe amo nabalahiläge, ilia habobai. ¹⁶ Habobalahilä, ilia Yesuma nabahalea, Iliä säsebegoda dia nabasebelela nabi. Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Ä. Ado afädë säla dëdëla negei dibe amoda gomalä.

Malësä nelësa amolige, malö dodo naha sefolalebe amolige, ilile nafiala dia die ei gauia adamäia hedabolafali oleleimelëla

säla dëdëla negei dialea. Dilia ado säla dëdëla negei dibe amo made meli nealela nabi. ¹⁷ Amala nabalahilä, Yesuea ili digila gaamugi amila Bedani midilö asi.

*Yesuea äfäeoma nemosebegi bausoi amo
(Maga 11.12-14,20-24)*

¹⁸ Diala yosefali nowela, gaamugi obëgësalea e sidëa baagoi. ¹⁹ Amala awähalea beahamelebe, idi agesugi ami äfäeo afädë neebe beala e i mia ami bea awähamelebe, gägä afädë maade, bäu badumu neebe meli. Gägä maade beala, ea äfäeo amoma sähalea, Dia gägä hobeala dofä made negemäiala säi. Amala säi amole, fodolofali bausoi. ²⁰ Bausosebegi, ie bëgëla aulo amolia bealahilä fudugila nabahalea, Äfäeo amo fodolofali bausoi amoda abeahäladula nabi. ²¹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä sähago. Asigi äudä negela made, asigi afädë negela aligiseda, äfäeoma na walio hamoi amo gadola, diliage hamomolömelë. Amoda afädë amomu made, dilia segebima dihü dagabola awäla, ödä duhuluma digamola

* **21:12:** 21.12 Dolö odoaea gobela ilo mosöie yala isogi nelebo nea digahaleada, gobela ilo mosöa muni negei ameamu nelo. Iliada Olomolele Giligilele muniada nelo made. Dolö amolia haea neasebe amolige, amase, nelebo odo neasebe amolige, nelebo amoli Godegali odala ilo.

sāseda, amala hamomolömelë. ²² Dilia Godema adosalea, asigi afädë negela, nelebo afädë ìmola ëdëgëseda, amo dilia nimolömelëla säi.

*Yesu dia hamosebego nowëa hamomalai hamosala nabi amo
(Maga 11.27-33, Ulugu 20.1-8)*

²³ Yesuea gobela ìlo mosöamadi awäla, ado mala säla olelesa nebegi, gobela ìlo busa nefolalo amoliage, udia dolöie dafidilo asigi gäwi nefolalo amoliage, e neebee maalahilä ema nabahalea, Nelebo dia hamosebegoda nowëa hamomalai hamosala nabi. ²⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Nage dilima ado afädë nabaha. Dilia säla obëgëseda, nelebo na hamosebeweda, gowea hamomalai hamosa neala sämolömelë. ²⁵ Yonea ödägi gesa nelo amoda abidila misi. Selesaia mosöala misile ma dolömadila misilela nabi. Amala nabasebegi, hilido didiähalea, Nilia selesaia mosöalala säsedä, ea nilima nabahalea, Amai galëda, ema asigi afädë made negei goda edoïela nabulö gabu. ²⁶ Gasoda, nilia dolömadilala säsedä, nili udia dolöbalä bedäsebe. Mida, ili sulubadelaëa helësësalea, Yoneda bea sälo nelola helësësa nefolaleala didiäi. ²⁷ Amala didiälähilä, ilia Yesuma säla obëgësalea, Nilia dawa madela säla obëgëi. Dawa madela säla obëgësebegi, ea ilima sähalea, Amai galëda, nelebo na hamosebeweda gowea hamomalai hamosa neala dilima made sämolömelëla säi.

Ado besula malö äudäëa hamoila säi

²⁸ Yesuea sähalea, Dilia edo helësësebe. Dolö afädë nelo amoie malö äudä sulo. Dolö amea ìe malö abulümi amoma sähalea, Dia walio awäla gelebi sagaia hamoi hamosa namialola säimelë. ²⁹ Amala säsebegi, malö amea ìe eedoma haboila sälahilä gaso, hobeala oböla asigi hedabi negela, hamola asi. ³⁰ Amasebegi, dolö amea ìe malö elö amo neebee ami awälähilä, elö amoma säi amo gadola wäla säi. Sälebe malö elö amea säla obëgësalea, Nado, hamola awähadiola sälahilä gaso, made awäla fisi. ³¹ Amai, dolö amea hamomaloi amo gadola, malö abodoea nabala hamoila nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Abulümiala säi. Amala säla obëgësebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä sähago. Dagisi muni nelo nefolalebe amoliage, idigi nawelo udia muni ìmola sälo nefolalebe amoliage, dilida dīgīla, ilidale dafidila Godea Beaha Maadela Sigi Neebee ami afiahagomelëla säi. ³² Amoie mida, Yone e dili neebee maalahilä, ea idi mogoifalī amo olesebegi gaso, dilia dofä gabula helësëla made nelomelë. Dagisi muni nelo amoliage, idigi nawelo udia muni ìmola sälo amoliage, ea ado mala säsebe amo nabalähilä, ea säse amo dofä gabula helësëimelë. Iliä amala helësësebe amo, dilia meli gaso, bealahilä dilia asigi besula, dofä gabula helësëla made nelomelëla säi.

*Ado besula sagai oodola beaha namialola säi
(Maga 2.1-12, Ulugu 20.9-19)*

³³ Yesuea sähalea, Ado besula elö säsebewege nabualo. Sege eedo dolö afädëa sagai sagala, yalala amalela diladigimelë. Diladigilahilä, isogi ami gelebi gägä fësëla salimolöie naga dögoi. Amala dögöla negesilahilä, sagai idihë nea beaha aligilo mosö holöbö ilibia ola fedalahilä negesi.* Amala hamolahilä, ea dolö odoama sähalea, Sagai oodola beaha namialola säsilähilä, hī e sege wagadi made asimelë. ³⁴ Gelebi gägä hä, faimolö segeyo ga madesebegi, sagai eedo amea ìe hamoi hamolasilo amoli mosalolahilä, sagai oodola beaha aligilo amolima ìe gägä odoa nimaloi. ³⁵ Amala nimolö awäsebegi, sagai

* **21:33:** 21.33 Godea ìe Isilale udia dolöma hamosebe amoie, gelebi sagaila säla ado besula Aisaea 5.1-2gi säi dibe amo nealahilä Yesuea säla ì. Ado besui amoie mida gomälämelë. Dolö sagai sagalola säi amo gadoida, Gode hī emelë. Amase, gelebi sagai amo gadoida Isilale udia dolömelëla säi.

oodola beaha aligilo amolia hamoi hamolasilo amoli gaulahilä, elö amo nufudala ialalei, elö amo nufudala baagoi, amase, elö amo igia nufi. ³⁶ Amala hamosebegi, sagai eedo amea ie hamoi hamolasilo odoa, dafidi fisiga gai amoli holöbö gidogolahilä, fisiga galebege sagai oodola beaha aligilo amolia dafidi hamoi amo gadola wäla ilimage hamoimelë. ³⁷ Hobeafalï, sagai eedo amea hile malö amo fisiga gai. Eedo amea helësëlahilä sähalea, Nie malö wema ilia e hawala mogola hamomolöla helësësala säi. ³⁸ Hile malöfalï maase amo bealahilä, sagai oodola beaha aligilo amolia hilido didiähalea, Goda sagai eedo amoie malöfalï gabugo. Eedoie nalä negei nilia nimolöie, e nufidedila didiäi. ³⁹ Iliä e gaulahilä, sagai amoie yala baagido sadia gala nufudala baagoimelë.

⁴⁰ Amala hamoi amo, sagai eedo amea maalahlilä, sagai oodola beaha aligilo amolimada, edo hamomolö gabula nabi. ⁴¹ Amala nabasebegi, ilia ema säla obëgësalea, Ea dolö nafade amoli neala nafadela nufudadigimolömelë. Amalahilä, gägä faimolö fu beselagalasolo amo gala, faila mogelo dolö amolia oodola beaha namiäia, sagai amo ilima imolömelëla säi. ⁴² Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Dilia ado säla dëdëla negei amoda made meli neale.

Mosö olelo amolia igi galone made gabula memelela fisi amoda, galone geloi dafidilo dialeamelë. Dafidilo Geloia hamogilebeda, nilia siia bealahilä fudugisa neala säla dëdëla negei dialea. *Sama 118.22-23*

⁴³ Amoie na dilima sähago. Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo dili neebee guila neala gaula awälahlilä, udia dolöea amoie gägä negelo amolima imolömelë. ⁴⁴ Igi amodaia udia dolö digase amolida, igi amea dusudasila fisimolömelë. Amase, igi amea udia dolö eegeseda, hä eegela fisimolöi fisimolömelëla säi.*

⁴⁵ Amo sälebe, gobela ilo busa nefolalo amoliage, Felesi dolö nefolalo amoliage, ea ado besula säsebe amo nabalahlilä, amoda ilile säsebela helësëi. ⁴⁶ Iliä Yesu gaudeläla idi hogoi gaso, udia dolö nefolalebe amolia Yesuda bea sälo neala säha dibe amogi bedäi.

22

Ado besula udia neahalea molö giala daijala negeila säi (Ulugu 14.15-24)

¹ Yesuea ado besula ilima bu elö sähalea, ² Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Beaha aligilo gini afädëa ie malö udia neasebegi, molö giala daijala negei. ³ Daijala negesa maadelahlilä, ea ie hamoi hamolasilo amolima sähalea, Udia dolö giwi säi amoli walio misiäia bea mosaloi. Bea asi gaso, giwi säi amoli moholö haboi. ⁴ Habosebegi, ea hamoi hamolasilo odoama mosalolahilä sähalea, Na giwi säi amolima gomalä sämalö. Molö molö daijala negei dialea. Nie sugua gao gawalige, üdili odoa säfei hedabige giala dagabodasila negela, nelebo sulubadela daijala negei dialea. Udia neaseweie molö molö misiäiala sämalola säi. ⁵ Amala säla awäsebegi, giwi säi amolia auaulahlilä afiai. Dolö afädëda, hile sagaia asi. Amase, elöda hile sidua mosöa asi. ⁶ Odoa made asi amoliada ie hamoi hamolasilo amoli gaulahlilä, nafadela nufudala baagoi. ⁷ Amala hamosebegi, beaha aligilo gini amea mihalälahilä, ie ami dolö amoli mosalolahilä, ilia nufidelo dolö amoli nufudala baagosa maadela, ilile mosö gobesa maadei.

* **21:44:** 21.44 Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, damo gogi dëdëi goda Madiu hi made dëdëi gasoda, dolö elöea hobeala dëdëi gabula helësëi. Ulugu 20.18 bimalo.

⁸ Amala mosalolahilä, ea ïe hamoi hamolasilo amolima sähalea, Molö giala daiala negesi dialea gaso, na giwi säi amolida dofea made gabu. ⁹ Idi osogoloa ami awälahilä, udia dolö gausiasebe amolima, udia neaseweïe molö molö misiäiala sämolö mosalola säi. ¹⁰ Amala säsebe amo nabala, hamoi hamolasilo amolia idigi awäla, udia dolö gausiai amoli sulubadela neala gegeedosebegi, nafadege hedabige maala, molö molöïe mosö amo nobai.

¹¹ Udia dolö mofiaha maadesebegi, beaha aligilo gini amea mofiai sefolalebe amoli bimolöïe digalahilä beahamelebe, dolö afädë udia neahalea fagulo gälo amo made gäi misi sebe meli. ¹² Amo bealahilä ea nabahalea, Nedoo, udia neahalea fagulo gälo amo made gäi goda, abilia misi saleala nabi. Amala nabasebegi, dolö amea ado säla obögëla made sulo. ¹³ Ado säla made obögësebegi, beaha aligilo gini amea ïe hamoi hamolasilo amolima sähalea, ïe naabo emole helegela nafodolahilä, gasimi sagai dibeami sadia idogomo. Amida, ili diisalea bese ali nalögësa namolömelëla säi.

¹⁴ Yafie wei gaso, afädë afädëla memelei gabiola säi

*Dagisi muni negemolö gabule, ma made negemolö gabulela nabi
(Maga 12.13-17, Ulugu 20.20-26)*

¹⁵ Felesi dolö nefolalo amoli awälahilä, ado afädë negemolöïe didiähalea, Yesuea ado säsebe amoïe abilia säla oodomolödula didiäha dilo. ¹⁶ Amala didiälahilä, ilia ilile bögëla aulo nefolalo amolige, Heledoïe sosogo nefolalo amolige, Yesu neebee mosalosebegi, ilia ema sähalea, Säla Olelelo, nilia helësésaleada, dia ado dofämu sälo. Amase, dia Godeïe mala säla olelese goda, mogolafali säla olelesa. Dia dolö odoabalä made bedälo ameada, dia mogoimu olelelola helësésamelë. ¹⁷ Amalo gabugi, dia helësësebe amo nilima säla imäia. Beaha aligilo Gini Sisa neebe amomada, dagisi muni imolö dialeale ma maadelela nabi. ¹⁸ Amala nabasebegi, Yesuea ilile asigi nafade amo helësëlahilä, ea ilima sähalea, Asigi fea negelola dilia, edoïe ne fedogola beaha. ¹⁹ Muni dagisi negelo giwi gogi nema olemola säsebegi, ilia giwi afädë ema i. ²⁰ ïasebegi, ea ilima nabahalea, Muni giwi egowegi dolö busa dibe gowege, ëi dëdëi dibe gowege, nowëïe gabula nabi. ²¹ Amalebe ilia sähalea, Sisaïela säi. Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Nelebo Sisaïeda Sisa hïma imalo. Godeïeda Gode hïma imalola säi. ²² Amala säi amo nabala ili fudugilahilä, e digïla bahïla asi.

*Sadiusi dolö amolia Yesuma baagoi nowelo amoïe nabi
(Maga 12.18-27, Ulugu 20.27-40)*

²³ Segeyo amo galamu, Sadiusi dolö nefolalo amolia Yesuma afädë nabolöïe e neebee misi. Sadiusi ilia udia dolö baagoi amoli made nowemolöla sälo. ²⁴ Ili nabahalea, Säla Olelelo, Mosesea sähaleada, Dolö baagoi amea malö made sogobala baagoi galëda, baagoi amoïe edoea udia didalo amo bedefala nealahilä, edoo baagoi amoïe malö sogobamolö dialeala säla dëdëla negei dialea. ²⁵ Amaimo, niligi edoolali gifalädalïa nefolalo amoli, abulümi amea udia nii amo malö made sogobala baagosebegi, ëoea udia amo nii. ²⁶ Neala nea, edoo agedu amoge amo gadola wäla hamosebegi, edoo osoda amoge baagolebe, sosogo gifalädalïa amoli sulubadela baagola mimisa maadei. ²⁷ Amala baagosa maadeibua, udia amo hobealafali baagola wagai. ²⁸ Amo gadola hamoi amo, ili sulubadelaëa udia afädë amomu neala nelo. Amai, hobe baagoi nowesolo amo gala, malö gifalädalïa amoligi udia amoda abodoweïe udia samolödula nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Ado säla dëdëla negei dibe amoge, Godeïe geloi dibe amoge made dawadigi neebe goeada, dilia asiala helësëla säsebego. ³⁰ Amoïeda,

udia dolö baagoi amoli nowelagalaseda, udia made nimolöge, dolö made fimolöge. Selesaia fii ili selesaia mosöa nefolalebe amoli gadoi namolömelë.
³¹ Amalo amo, baagoi amoli neala nowelasimolö amoïeda, Godea dilima ado säla dëdëla negei dibe amoda, aso, nidela made neale. ³² Ea sähalea, Neda Abalahama, Aisaga, Yeigabala ilile Gode neawela säla dëdëla negei dialea. Gode eda baagoi amolile Gode made, eda nefolalebe amolile Gode neamelëla säi.

³³ Amala säsebegi, udia dolö gegedoi nefolalo amolia nabalahlä, ea säla olelesebe amogi asigigi fudugisa nefolalo.

*Godea nilia hamomalai dibe amogi, edefadeda abododula nabi
 (Maga 12.28-34, Ulugu 10.25-28)*

³⁴ Yesuea ado säi amea, Sadiusi ilia säla obëgemolöi made nefolaleamelëla säi amo nabala, Felesi dolö nefolalo amoli gegedolahilä, ³⁵ ili sosogo amoligi dolö afädë mala säla negei amo dawadigi amea, Yesu fedogola bimolöie ema ado afädë nabi. ³⁶ Dolö amea nabahalea, Säla Olelelo, Ado säla negei amogi, nilia hamomalai dibe edefadeda abododula nabi. ³⁷ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Dafidilo Geloï die Gode neebe amo die bobaeage, gesamiage, asigiage, boba hamomalo. ³⁸ Nilia hamomalai dibe amoligi, edefadeda amomelë. Amoda dafidilomelë. ³⁹ Amase, agedu gowege amo gadoimelë. Dihidi boba hamolo amo gadola, odoa dibalä nefolalebe amolige boba hamomalo. ⁴⁰ Mosesea Ado sulubadela säla negei dibe amoge, bea sälo nefolalo amolia bea säla negei dibe amoge, nilia hamomalai ado äudä amolegimu begedidigila gosai dialeamelëla säi.

*Afädë Memelei moholömelëla säla negei amoïe nabi amo
 (Maga 12.35-37, Ulugu 20.41-44)*

⁴¹ Felesi dolö amoli gegedoi nefolalebegi, Yesuea ilima nabahalea, ⁴² Afädë Memelei amoïeda, dilia abilia helësësa. Eda nowëie malö neala nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Debidie malöla säi. ⁴³ Amala säla obëgësebegi, ea ilima nabahalea, Amai galëda, Godeie Gesamia Debidima adolasisebegi, Debidia ema Dafidilo Geloïla säi amoda abiliadu. Debidia gomalä säi.

⁴⁴ Dafidilo Geloïa nie Dafidilo Geloïma sähalea, Die ado nii nefolalebe amolida, die emoea daiasamäia, na neala ifosidelä, di nie naabo dafädimadi beaha samialola

säi. ⁴⁵ Debidia hi ema Dafidilo Geloïla säi galëda, eda Debidie malöda abeahäladula nabi. ⁴⁶ Amala nabasebegi, afädëa ema ado säla obëgemolöi made meli. Amasebegi, segeyo amila nofela, ili bedähalea, afädëa ema ado bu made nabelo.

23

*Felesi dolöle mala dawadigi dolölele mala
 (Maga 12.38-39, Ulugu 11.43, 11.46, 20.45-46)*

¹ Hobeala, Yesuea udia dolö gegedoi amolimage, ie bëgëla aulo amolim-age ² sähalea, Mala dawadigi dolö amolige, Felesi dolö amolige Moseseie filodaia saleamelë.* ³ Amai gabugi, ilia dilima ado sulubadela säse amoda, dilia nabala bëgëla hamomolöi. Gaso, mala ilia hamose amo gadolada, dilia made hamomalo. Mida, ilia made hamosalea, adoeamu sälo gabugi. ⁴ Ila nelebo yöi neegila häuala gaulo amo, dolöie gidädaia negesilo amogida, hilida naaboea didigila yöi amoli gaumolöla made helësëlomelë. ⁵ Nelebo

* **23:2:** 23.2 Moseseie filodaia saleamelëla säi amoda, Ado säla negei amo Mosesea udia dolöma olelesa nelö amo gadola, mala dawadigi dolö amoliage, Felesi dolö amoliage amo gadola säla olelesa nefolalo amoïe säi.

sulubadela ilia hamose amoda, dolöea bimäiala hamolo. Iliada nelebo salelo amogi ado damui dödëla salalahilä, odagiage baala, amase, naabogige gälo gaso, ilia salelo amoli edefade bobogalamu gälo nefolalo. Amase, iliada ëfë gadoi fagulo sedade gäi amoie bidigi begedidigilo gaso, ilia ëfë sedadeamu begedidigilo nefolalo.* ⁶ Iliada molö nasebea amige, gedolo mosöa amige, dafidilo filo dibeami fimoLömu hamelo. ⁷ Amase, iliada magaia gaamugi, udia dolöea ilima, di go gabiola sämäiage, säla olelelola sämäiage hamelo.

⁸ Amalo gaso, dolöea dilima säla olelelola sämolöi mademelë. Mida, afädë emu dilile säla olelelo nea. Dili sulubadela didoo didoolali neamelë. ⁹ Amase, nagadaia wi neada, dolö afädëma dilile diadolada sämabio. Mida, afädë emu dilile diado nea. Amoda selesaiä mosöa neamelë. ¹⁰ Dilima dafidilola sämolöi mademelë. Mida, dilile Dafidilo afädë nea. Amoda Afädë Memelei amomelë. ¹¹ Dilile busa edefade neebe amolida, dilile hamoi ugila negela hamolasilo namolömelë. ¹² Afädëa hi e ilibiaseda, eda nagadaialasimolömelë. Amase, afädëa hi e nagadaiaseda, eda ilibialasimolömelëla säi.

Yesuea mala dawadigi dolömage, Felesi dolömage mala nafade ilia hamosebe amoie säi amo

(Maga 12.40, Ulugu 11.39-52, 20.47)

¹³⁻¹⁴ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Asigi fea negelo, mala dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu. Mida, dilia Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami udia dolöie odagia galadidigilo. Dihili dilida made nogila digahalea, dilia udia dolö nogila digadelä hamose amolile idi galadidigilomelë.*

¹⁵ Asigi fea negelo, mala dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu. Dolö afädëamu dili bögëla aulo namiäiaie, dilida duhulu dibeamadige, sege föi dibeamadige nawesa aligilo. Amaimo, e hä bögëla aulo aligiseda, e heli segeie malö dili gadoi hamolasilo. Gasoda, ie mala nafadea dili baagila aulomelë.

¹⁶ Dihili dili si golai nea, dolö odoa nefolalebe amoli idi olelo nebego. Dili asigii gabu. Mida, dilia sähalea, Afädëa gobela ilo mosöla säla, migalia diigila ado gelola säla negeseda, amoda memalä melëlo. Gaso, afädëa gobela ilo mosöa golola säla, migalia diigila ado gelola säla negeseda, amoda ea säi amo gadola hamomolö dialeala sälo. ¹⁷ Dilida asigi maade, si golai gabu. Godeie siigi hedabifalida abodo. Golo amo hedabi gabule, ma gobela ilo mosö amo hedabi gabule. Diliada dawa, goloda gobela ilo mosöa dibe amoie, Godeie nafolala hamolo. ¹⁸ Amase, dilia elö sähalea, Afädëa gobela ilo aulila säla, migalia diigila ado gelola säla negeseda, amoge memalä melëlo. Gaso, afädëa auli amodaia nelebo odala i amola säla, migalia diigila ado gelola säla negeseda, amoda ea säi amo gadola hamomolö dialeala sälo. ¹⁹ Dilida si golai gabu. Godeie siigi hedabifalida abodo. Nelebo gobela ilo amo hedabile ma, auli amo hedabile. Diliada dawa, nelebo gobela ilo amo aulidaia dibe amoie, Godeie nafolala hamolo. ²⁰ Amai gabugi, afädëa aulila säla, migalia diigila

* **23:5:** 23.5 Iliä sisigila sähalea gälo amoda Yu dolö ilia hamolo. Iliada ado damui odoa dödëlahilä, nelebo salelo amogi salelo, amo dödëla sali amoda ilile naabo fefeädimidige gälo, amase, ilile odagiage baalo. Sigi Obögëi 13.9, 16, Mala Bu Egei 6.8, 11.18 amoli bimalo. Amase elöda, Yu iliada ado Nidei 15.37-41gi dibe amo bögëla, ëfë hilile fagulo gäi amoie bidigi begedidigilo. Amalo gaso, Yesuea sähalea, Mala dawadigi dolöge Felesi dolöge sisigila sämolöie nelebo gälo amoda edefade bobogamu gälo, amase elöda, ëfë sedademu ilile fagulo bidigi begedidigilo. Mida, udia dolöea bimäiala, ilida hä dofä Godeie ado säla negei amo bögëlo gabula sämäia amalola säi. * **23:13-14:** 23.13-14 Dawadigi dolö odoaea helësésaleada ado odoage damo amogi dialeala helësëi. Ado amoda gomalä. [14 Asigi fea negelo, mala dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu. Mida, dilia udia didalo sebe amoli dahila neala, ilile mosöa nelebo dibe amo fa neala gaula aulo nea. Dilile asigi musügä negesilahilä, adoamu Godema sedadela adolo nea. Amala hamosebe amoie, dili së edefade muäia baala imolömelë.] Maga 12.40 bimalo.

ado gelola säla negeseda, eada auli amoge, nelebo sulubadela aulidaia dibe amoge säla, migalïa diigila ado gelola säla negelo. ²¹ Amase, afädëa gobela ilo mosöla säla, migalïa diigila ado gelola säla negeseda, eada mosö amoge, mosö amogi aligilo amoge säla, migalïa diigila ado gelola säla negelo. ²² Afädëa selesaia mosöla säla, migalïa diigila ado gelola säla negeseda, eada Godeïe sigi aligila filo amoge, filo amodaia sebe amoge säla, migalïa diigila ado gelola säla negelo.

²³ Asigi fea negelo, mala dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu. Mida, nelebo nelësa sagaia neebe amo sulubadela amogi, nabülasi mogelahilä nabü afädë Godegali ilo gaso, Ado säla negei dibe amogi ado edefadeda, dilia buludola fisi. Buludola fisi amolida goweli. Mogola hamologe, bobasëla ugila negeloge, amase, asigi afädë negeloge buludola fisi. Nabü afädë Godegali ilo dafidi säi amo made fisila, dilia ado edefade goweli hahamosa nelo galebeda, dofealabio. ²⁴ Dihili dili si golai nea, dolö odoa nefolalebe amoli idi olelo nebego. Diliada molö gobei nahalea, eeme nelësa seëgi, amo neadigilo gaso, molö gobeigi sugua gamele seëgi, amola wälada sübä dëgïlommelë.

²⁵ Asigi fea negelo, mala dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu. Diliada gaaboge faloge daia baagido gomu hëlo gabu. Gaso, isogida dilia dihilile asigi made sigi aligila, molö fa nelo amea nobai gabumelë. ²⁶ Felesi si golai di, gaabo isogi dafidi nigime hëmalö. Amala hamoseda, daia baagido goge gëgelë baai made bimolömelë.

²⁷ Asigi fea negelo, mala dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu. Dilida baagoi bauia beni faleia hëi amo gadoi gabugo. Bau daia amoda hedabifali beaha gaso, isogi dolö baagoi amolile giwi amoge, nelebo sulubadela nigime baala nobai dialea. ²⁸ Amo gadola wäla, dilile domalo beala udia dolöea asigisaleada, dilida dolö mogoi gabula asigilo gaso, dilile isogida asigi fea negeloge, mala nafademu hamologe nobai gabugo.

²⁹ Asigi fea negelo, mala dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu. Diliada bea sälo amoli baulo mosö olala, amase, dolö mala mogoi hamolo amoli baulo mosö amoge momadolo gabio. ³⁰ Dilia sähaleada, Nilï nilile mäula ili nefolalo amogi galebeda, nilïa ili ugila negela bea sälo ilile heale made digalabiola sälo. ³¹ Amala sälo ameada dilia olesalea, dilida bea sälo nufidelo amolile malö gabula olelommelë. ³² Amalo gabugi, dilia dilile diadola ilia mala hamolo amo gadola, hamola wagamalo.

³³ Dilida baagolo nubage, nubaïe malöge nebego. Godea dilibalä gudisegi, dili heli segea moholö amoda abeahäla sisigala moholö gabu. ³⁴ Amai gabugi, nabuö. Na bea säloge, dolö asigi falagaseige, amase, mala dawadigi dolöge dilima fisiga gamolömelë. Odoada dilia nufudala baagola, odoada i fügäigi baala negemolömelë. Amase, odoada dilile gedolo mosöa ami fëgälahilä, ili nesila gaamu afädëgila doadigila awäla, gaamu elögi nesila fisiga gamolömelë. ³⁵ Amoïe mida, dolö mogoi nagadaia wi nefolalo odoaea nufi amoli sulubadelaïe heale digai amoda dilimamu diamolömelë. Mi gäwila dolö mogoi Aibeledale heale digaia amila maala, Belegaeaïe malö Segelaeage, dolö dilia gobela ilo mosöle gobela ilo aulile adeba ami nufi amoïe heale digaia ami, ili sulubadelaïe heale digai amoda dilimamu diamolömelë. ³⁶ Na dilima dofä sähago. Nafade egoweli sulubadela hamoi amoïe bidi nimolö amoda, udia dolö walio nefolalebe welia nimolömelëla säi.

*Yesuea Yalusaleme bobasëi
(Ulugu 13.34-35, 19.41-44)*

³⁷ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Yalusalemee, Yalusalemee, bea sälo amoli nufudala baagologe dili, amase, dolö diligali fisiga wei amoli igia

nufidloge dili. Gagalugoea ie malö augia hawa neala gafedela musügä negelo amo gadola, segeyo nahuigi na die malö goli neala gegedolasideläi gaso, dilia habosio. ³⁸ Nabuö. Godea dilile mosö digila awäla, mosö amo memalä diamolömelë. ³⁹ Na dilima ado afädë säla iahago. Dilia ne bu elö made beala nelolahilä, dilia sähalea, Afädë Dafidilo Geloiië eigila maahago, Godea e neala obeägilasimäiala sämolömelëla Yesuea säla i.

24

*Gobela ilo mosö nafademolömelëla säi amo
(Maga 13.1-2, Ulugu 21.5-6)*

¹ Yesu e gobela ilo mosöamadila awäha nebegi, ie bögëla aulo amoli e neebee maalahilä, ilia ema, gobela ilo mosö amoli bimola säi. ² Amala säsebegi, ea ilima säla obögësalea, Egoweli beahale. Na dilima dofä sähago. Igi elö daia dadagulula fedai golida, sulubadela mugulula digaha maademolömelëla säi.*

*Yöi yafie moholömelëla säi
(Maga 13.3-13, Ulugu 21.7-19)*

³ Yesu e Olibebidaia sebegi, ie bögëla aulo amoli hilidomu maalahilä nabahalea, Dia nilima säla imo. Dia säi amo abola beselagalamolödu. Dafidi nelebo edodale beselagalasegi, nilia amo bealahilä, di hä, ulufadigimolö amoge, aligila wagamolö amoge, ga made gabula helësëmolöla nabi. ⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Odoaea dili dahila neloea, idihë namialo. ⁵ Mida, dolö yafie maalahilä nie ei säla, Afädë Memelei Geleso amo ne misi neawela sälahilä, udia dolö yafie dahila nimolö moholömelë. ⁶ Amase, sege ga madefali nudusalea ado goba nabase amogige, sege wagadi made nudusalea wabula säse amo nabase amogige, dili fudugila bedäloea, asigi sigi namialo. Nelebo amala hamomolö dialea gaso, amoda aso, aligila wagamolö mademelë. ⁷ Fii elöle elöle nuduladigi, gamane elöle elöle nuduladigisa namolömelë. Amase, sidë ige, fogolige sege odoagi moholömelë. ⁸ Nelebo amoli sulubadela hamomolö amoda, udiaea malö ägümolö salea, mi gäwila sëlö amo gadoi bimolömelë.

⁹ Amo gala, dili gaula neala sëlasila, nufudala baagomolömelë. Nie eigi nefolalebego bealahilä, udia dolö fii odoa amoli sulubadela dilima bimolö habobamolömelë. ¹⁰ Segeyo amo gala, yafiea nema asigi afädë negei amo digila awälahilä, ilia hilimu bimolö habobala, odoama gaula imolömelë. ¹¹ Amase, wäfalä bea sälo yafiege maalahilä, udia dolö yafie dahila nimolömelë. ¹² Mala nafade edese amea, udia dolö yafiea boba hamolo amo gögila badilimolömelë. ¹³ Amamolö gaso, afädëa aso madelahilä, wagamäiala gelola aligiseda, e damula moholömelë. ¹⁴ Fifi asi sefolalebe amoli sulubadela nabaha maademäia, Beaha Maadela Sigi Neebe amoie Ado Mala Hedabi amo sege föi sulubadelagi säla daidosä maademolömelë. Amala daidosä maadeseda, aligila wagamolömelëla säi.

*Nelebo yöi ayägöloi bimolö amoie säi
(Maga 13.14-23, Ulugu 21.20-24)*

¹⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Amamolö gabugi, dilia bea sälo Danialoea nelebo yöi ayägöloi amoie säla negei amo Godeie mosöa dië beaseda, (ado egowe nidese ameada hedabola helësëmalo) ¹⁶ Yudia segea sefolalebe amolida, segebi dibeä ami fisäla baluluia afufumalo. ¹⁷ Amo gala, afädë mosö figidaia sebe amea digalahilä, mumusogi ie nelegei nea

* **24:2:** 24.2 Yesuea ado sedadela bia säi Madiu bebagi dëdëi dibe amoligida, biida go. Ea segeyo aligila wagamolö amoie säha nelo. Ado amoda 24.2-25.46 amogi dialea.

digamabio. ¹⁸ Amase, afädë sagaia neebe amea, fagulo daia salugalo negei amo mosöa nea obögëmbio. ¹⁹ Segeyo amo gala, udia fagulo hagui sefolalebe amolige, malö dubo dodo iaha sefolalebe amolige, asigii gabu. ²⁰ Fisäla moholö amoda i bäu gisalea gögï mulo amo gala galëge, amase, hele filo segeyo Sabada gafegi galëge muloea, dilia Godema adosa namialo. ²¹ Mida, segeyo amo gala yöi edefade elö elöla yafie maala negei dië bimolömelë. Sege föi dibe sulubadela mi gäwila hamoia amila yöi amo gadoi made meli. Amase, hobeage bu elö made bimolömelë. ²² Amaimo, amo gala Godea segeyo obobagilasi made galebeda, udia dolö sulubadela fisilabio. Amalabio gaso, udia dolö hi memelei amoli helësëlahilä, obobagilasimolömelë.

²³ Segeyo amo gala, afädëa dilima sähalea, Bimo. Afädë Memelei amo misi neala säsege, gagowei misi neamelëla säsege, dofä gabula helësëmbio. ²⁴ Amoie mida, wäfalä Afädë Memelei gadoi odoage, wäfalä bea sälo odoage moholömelë. Amala maalahilä, ilia udia dolö Godea memelei nefolalebe amoli dahila neala hamomabelela bimolöie, dolöea dofä hamomolöi made gadoige, hido elöige hamosa namolömelë. ²⁵ Nabuö. Amo made hamola neebe amo gaalu, na dilima säla iahagomelë.

²⁶ Amaimo, afädëa dilima sähalea, Nabuö. Sege udia dolö aligilo made dibeami neala säседа, ami mosabio. Amase, afädëa sähaleada, Mosö hogoli afädëgi nogila digai saleala säседа, dofä gabula helësëmbio. ²⁷ Mida, sege yabagelela eso maasidola maala, eso digasido amige yo digalo amo gadola, Dolöie Malö amo ulufadigisolö amo gala, amo gadola wäla ulufadigimolömelë. ²⁸ Baagoi domalo dibeami haea säsalä gadoi gegeomolömelëla säi.

*Hobeala Dolöie Malö ulufadigimolö amo
(Maga 13.24-27, Ulugu 21.25-28)*

²⁹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Segeyo amogi yöi yafie elö elöla amo hamosa maadei amole, eso usila, aube made neala, amase, gasumilä mudaiala besela didigafulahilä, muugi nelebo geloi hido elöi amoge neala fogolasimolömelë. ³⁰ Amala hamosegi, Dolöie Malö amoie nofe elöi amo mudaia ulufadigisegi, sege dibe sulubadelagi nefolalebe amoli didigaomolömelë. Ili beahalea, Dolöie Malö amo geloi amole, yo digalo hido elöifalä amolebalä, mu baidilidaia maala neë bimolömelë. ³¹ Amase, fuloea gelola fuse amo gaalu, ea ie selesaia fii amolima mosalolahilä, udia dolö hi memelei sege föi sulubadelagi, agesu näiado nefolalebe amolige, näiado nefolalebe amolige, neala gegeomolasimalola sämolömelëla säi.

*Yesuea äfäeoie ado säi amo
(Maga 13.28-31, Ulugu 21.29-33)*

³² Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Diliada äfäeoie mala amogi helësëmalö. Äfäeo fësëgësisila, bäu gähe bobagiseda, dilia helësësalea, sege esomolöda ga made gabula helësëlomelë. ³³ Amo gadola wäla, nelebo sulubadela säsewe gadoi hamose dilia beaseda, amoda hä, ga made, suägisa gabula helësëmalö. ³⁴ Na dilima dofä sähago. Udia dolö walio nefolalebego baagola made nefolalegi wäla, nelebo säi amoli sulubadela hamosa maademolömelë. ³⁵ Mu giwige, naga föige hogosa helemolö gaso, nie adoda dofä made hogosa helemolömelëla säi.

*Dolö afädëa gowe gala hamomolöla dawa madela säi amo
(Maga 13.32-37, Ulugu 17.26-30, 17.34-36)*

³⁶ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Amala hamomolö amoda segeyoge, aoage afädëa dawa mademelë. Selesaia fii iliage, Malöeage dawa mademelë. Nadoea hidomu dawadigi neamelë. ³⁷ Dolöie Malö ulufadigisolö

amo gala, Noaie segeyogi hamoi amo gadola wäla hamomolömelë. ³⁸ Ödä bëi made maala nebegi, ilia molö ödäge nadigi, udia neadigi, dolö fila awäladigisa nebegi, Noa duugi fila fedamolö segeyo amo beselagalaimelë. ³⁹ Iliä dawa made nebegi, ödä bëi maala ödäea sulubadela mai. Dolöie Malö ulufadigisolo amo galage, amo gadola wäla hamomolömelë. ⁴⁰ Segeyo amo gala, dolö äudä sagaia neëgi, elö amo neahalea, elö amo digila moholömelë. ⁴¹ Udia äudä wahalo däilaha neëgi, elö amo neahalea, elö amo digila moholömelë.

⁴² Amai gabugi, dilile Dafidilo segeyo gomo gala moholö gabula, dilia dawa made ameadä, dili idihë namialo. ⁴³ Ado gowe helësëmalö. Mosö eedoea fa nelo dolö gasigi gowe gala moholöla helësëi galebeda, ea idihë neëgi, ie mosö dagabola fa nea digamäia fu made ialabiomelë. ⁴⁴ Amai amea, diliage daijala namialo. Mida, Dolöie Malö moholö amoda, dilia gowe gala moholö gabula helësëi made neëgi, e moholömelëla säi.

*Ado besula hamoi hamolasilo hedabüege nafadeiege
(Ulugu 12.41-48)*

⁴⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Hamoi hamolasilo asigi falagaseige, nulügäige neebe amea, ie dafidiloea hile mosöa hamoi hamolasilo odoä sigi namiäia, ilile molö segeyo hi daijala negeifaligi mogela ilo amoda abodowedu. ⁴⁶ Ie dafidiloea maala beahalea, hamoi hamolasilo amea hamoi amo gadola wäla hamosa neë beaseda, hamoi hamolasilo amo obeägilomelë. ⁴⁷ Na dilima dofä sähago. Dafidilo amea hamoi hamolasilo amoma ie nelegei sulubadela sigi namialamolömelë. ⁴⁸ Amaimo, hamoi hamolasilo nafadea asigiamu helësësalea, nie dafidilo aso, deegela, fodolo made moholöledula helësëlahilä, ⁴⁹ ea hamoi gaalu hamolasilo nefolalebe amoli nufudala, gagaolo ödä nulö dolöbalä molö ödäle naha aligilomelë. ⁵⁰ Amai gabugi, hamoi hamolasilo amea e segeyo gowegi, aoa gowegi moholöla helësëi made neëgi, ie dafidilo amo moholömelë. ⁵¹ Maalahilä, ea hamoi hamolasilo amo neala nafademolöi nafadelasila, e asigi fea negelöbalä namialamolömelë. Amida, ili diisalea bese ali nalëgësa namolömelëla säi.

25

Ado besula udia dodola nabülasie säi

¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Segeyo amo galada, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida, gowe gadoi diamolömelë. Udia dodola nabülasia ilile elamu amoli neala gaula, udia nimolö dolö amo gausiamolöie afiai. ² Udia amoligi biada asigi maade, amase, biada asigi gäwi. ³ Udia asigi maade amoliada, ilile elamu gaula afiai gaso, amobalä weli osala nafolala, gaula made afiai. ⁴ Amasebegi, udia asigi gäwi amoliada, weli ödä iigi söga salala nafolala, ilile elamubalä gaula afiai. ⁵ Udia nimolö dolö amo fodolo made maasebegi, ili süwiala waola, sulubadela adidi difolalo.

⁶ Gasi mogogifalä, afädëa uuahalea, Uuaa. Udia nimolö dolö amoda hä, misi gabio. E gausiamolöie afiamalola uuai. ⁷ Amala uuasebegi, udia dodola amoli sulubadela nowelahilä, ilile elamu amoli hahamogilahilä gaui. ⁸ Amasebegi, asigi maade amolia asigi gäwi amolima sähalea, Dilia weli gogi nili gögödëla imo. Nilile elamu usidelä hamosebela säi. ⁹ Amala säsebegi, asigi gäwi amolia säla obëgësalea, Ai. Weli wegida dilila nililada dofea made. Bidi neasea ami awäla, dilida dihilile bidia nimalola säi. ¹⁰ Amala säsebegi, ili weli nea asi amo gaalu, udia nimolö dolö amo beselagalai. Amasebegi, daiiai udia amolida ebalä awäla, udia neahalea molö edefade nasebea ami digala, idi gai. ¹¹ Hobeala, udia dodola odoä amoli maala, ilia sähalea, Dafidilo, dafidilo, nili

idi gai dogasimola säi. ¹² Amala säsebegi, ea säla obëgësalea, Na dilima dofä sähago. Dilida na dawa madela säi.

¹³ Amamolö gabugi, dilia segeyoge aoage dawa made neebe ameada, idihë namialola Yesuea säi.

*Ado besula hamoi hamolasilo ohodoaie säi amo
(Ulugu 19.11-27)*

¹⁴ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida, gowe gadoi diamolömelë. Dolö afädëa e sege wagadi made moholö awähalea, ie hamoi hamolasilo amoli misialalahilä, ilia ie nelegei sigi namiäiaie, ilile naabogi gausisi. ¹⁵ Ea afädëma muni giwi siliba dausini bia i. Elömada muni giwi dausini äudä i, amase, elömada dausini afädëfalä i. Ilile asigi dibe amo gadola, afädë afädëlama muni sogola gausisi. Amala hamola negesilahilä, e asi. ¹⁶ Awäsebegi, dolö dausini bia nelo ameada, fodolofalä awäla bisinesi hamosa neada, dausini bia elö neala baai. ¹⁷ Amase, dolö dausini äudä nelo ameage, amo gadola hamosalea, dausini äudä elö neala baai. ¹⁸ Amai gaso, dolö dausini afädë nelo ameada awäla, ie dafidiloie muni giwi dausini amo naga dögölahilä, naga isogi musügä negesi.

¹⁹ Segeyo holöbö ede nelolahilä, hamoi hamolasilo amolile dafidilo amo obëgëla, ea muni i amoie, ilibalä ado fädäla sämolöie misi. ²⁰ Dolö muni giwi dausini bia nelo amea, dausini bia elöge baala nii amo gaula maala nea sähalea, Dafidilo, dia negali dausini bia i. Ameada, na dausini bia elö neala baai amo gowemelë. ²¹ Amala sälebegi, ie dafidilo amea ema sähalea, Hamoi hamolasilo hedabie, dia hamoi hedabolafalä hamoi gabu. Dida asigi nulügäi. Dia nelegei holöfalä go hedabola madëlela sigi nelo goeada, dia nelegei edefade sigi namiäiaie imolömelë. Di nebalä obeägisa namolöie misiëla säi. ²² Amala säsebegi, dolö dausini äudä nelo ameage maala nea sähalea, Dafidilo, dia negali dausini äudä i. Ameada, na dausini äudä elö neala baai amo gowemelë. ²³ Amala sälebegi, ie dafidilo amea ema sähalea, Hamoi hamolasilo hedabie, dia hamoi hedabolafalä hamoi gabu. Dida asigi nulügäi. Dia nelegei holöfalä go hedabola madëlela sigi nelo goeada, dia nelegei edefade sigi namiäiaie imolömelë. Di nebalä obeägisa namolöie misiëla säi. ²⁴ Amala säsebegi, dolö muni giwi dausini afädë nelo ameage maala nea sähalea, Dafidilo, dida dolö aabela habobalo amo na dawa. Dia made sagaia amida, dia molö nelo. Sege dia molö gägä made fëfëia amige, diada molö gechedola negelo. ²⁵ Amalo ameada, ne bedähalea. Ne awäla, die muni giwi amo na naga dögöla negei. Die muni amoda gowemelë. ²⁶ Amala säsebegi, ie dafidiloa ema säla obëgësalea, Hamoi hamolasilo nafade di, dida habobame. Dia helësësalea, sagai na made sagaia ami na molö nelo, amase, sege na molö gägä made fëfëia amige, nada molö gechedola negelola helësëile. ²⁷ Amala helësëi galëda, dia bëgi dolöbalä nie muni negesi galebeda, ne obëgëla maala, baai muni amola nealabio. ²⁸ Amai amea, muni giwi dausini afädë ea gaula neebe go neala, dausini nabülasi galebe amogali imalo. ²⁹ Amoieda, sulubadela nelebo afädë gaula neebe amolimada, odo baala iasegi, yafie gaula namolömelë. Gaso, afädëa nelebo afädë made gaula neebe amomada, holöfalimelë gaula neebe amoda hailsa nimolömelë. ³⁰ Hä, hamoi hamolasilo nafade goda sege gasimi sagai dibeami sogobala sadia idogomalo. Amida, ili diisalea bese ali nalëgësa namolömelëla säila säi.

Dolöie Malöea udia dolö sulubadela mogemolö amo

³¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dolöie Malö amo, ie yo digalo hido elöi salugalahlä, selesai fii sulubadelabalä maasolo amo gala, e ie sigi aligila filo hedabi hido elöidaia samolömelë. ³² Fifi asi sefolalebe amoli

sulubadela, ìe odagia maala gege dolasisegi, sigi aligilo ilia sugua sibile sugua memele nafolala mogelo amo gadola, eada udia dolö mogela, ³³ sugua sibida dafädimadi negela, sugua memeda fefeädimadila negemolömelë.

³⁴ Amo gala, beaha aligilo Ginia ìe dafädimadi nefolalebe amolima sähalea, Nie Nadoea neala obeägilasi dilie, dili misië. Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami digamalo. Amoda sege föi dibe sulubadela mi gäwila hamoia amila dilile dai ai dilo. ³⁵ Mida, ne sidëa baagoi nebegi, dilia ne molö ì. Ne ödä haläi nebegi, dilia ne ödä ì. Amase, ne näiadodi dolö gabugi, dilia ne mosöa sigi asi. ³⁶ Ne fagulo maade nebegi, dilia ne fagulo ì. Amase, ne oloi dibegi, dilia ne sigi nelo. Ne galabaia mosöa nebegige, dilia ne bea misila sämolömelë. ³⁷ Amala säsegi, mogola hamolo nefolalo amolia ema säla obëgesalea, Dafidilo Geloie, di sidëa baagoi nebegi, nilia abola beala, di molö ìasio. Di ödä haläi nebegi, nilia abola di ödä ìasio. ³⁸ Amase, di näiadodi dolö nebegi, nilia abola di mosöa sigi awäsio. Di fagulo maade nebegi, nilia abola digali fagulo ìasio. ³⁹ Amase, di oloi dibegige, galabaia mosöa nebegige, nilia di abola bea awäsiola nabolömelë. ⁴⁰ Amala nabasegi, Gini amea ilima säla obëgesalea, Na dilima dofä sähago. Dilia nelebo sulubadela nie nedoolaligi afädë holöbö gidogofali neebe amoma hamoi amoda, dilia nema hamoila sämolömelë.

⁴¹ Amala säsegi, ea fefeädimadi nefolalebe amolima sähalea, Nemola fisi udia dolöla dili, dilida ne neebeawi made, bahila afiala, nulo usilo made dibeami moholö mosö. Nulo amoda mugabe busa amoiege, ìe hamoi hamolasilo amolilege dai ai. ⁴² Mida, ne sidëa baagoi nebegi, dilia ne molö made ì. Ne ödä haläi nebegi, dilia ne ödä made ì. ⁴³ Amase, ne näiadodi dolö gabugi, dilia ne mosöa made sigi asi. Ne fagulo maade nebegi, dilia ne fagulo made ì. Amase, ne oloi dibegige, galabaia mosöa nebegige, dilia ne made bea misila sämolömelë. ⁴⁴ Amala säsegi, iliage naba obëgesalea, Dafidilo Geloie, di sidëa baagoi nebegige, di ödä haläi nebegige, di näiadodi dolö gabugige, di fagulo maade nebegige, di oloi dibegige, amase, di galabaia nebegige, nilia amo abola bealahilä, di made ugila negesiola nabolömelë. ⁴⁵ Amala nabasegi, ea ilima säla obëgesalea, Na dilima dofä sähago. Dilia nelebo sulubadela afädë holöbö gidogofali neebe amoma made hamoi amoda, dilia nema made hamoila sämolömelë. ⁴⁶ Amai gabugi, ilida së nahamu namolöia ami moholömelë. Gaso, mogoi hamolo amolida namolöi namolö dibeami moholömelëla Yesuea säla wagai.

26

Busa dolö amolia Yesu baagomäia nufulöla didiäha dilo (Maga 14.1-2, Ulugu 22.1-2, Yone 11.45-53)

¹ Yesuea ado amoli sulubadela säha maadelahilä, ìe bëgëla aulo amolima sähalea, ² Segeyo äudä namolö gabulahilä, Baagila Asi Segeyo beselagalamolö amoda dilia dawa.* Hä, Dolöie Malö amo i fügäigi baala negemäia, odoäie naabogi gausimolömelëla säi.

³ Segeyo amo gala, gobela ilo busa nefolalo amola, udia dolöie dafidilo asigi gäwi nefolalo amolali, gobela ilo Busa Edefade, amoie ëida Gaiafasa, amoie mosöa gege doi. ⁴ Iliä Yesu abeahämola oodolahilä, nufudala baagomäia gaumulödula geleä didiäha difolalo. ⁵ Iliä sähalea, Amamolö gaso, Segeyo Edegi gedosolo amo gala made, udia dolöea gelola üala dodogöla säloea säi.

* **26:2:** Baagila Asi Segeyola säi amoda, Isilaleie malö made nufudala, baagila awäla, Isibiie dolö malö abulümi amoli nufudaha maadei amoie helësëla obëgëlo segeyola säi.

*Udia afädëa Yesuie busagia weli söga negei amo
(Maga 14.3-9, Yone 12.1-8)*

⁶ Yesu e sege Bedani ami gudubu hamoi Saimonoea mosöa sebegi, ⁷ udia afädëa weli hedabi gafisigäi hido elöi muni edefadea nelo amo gaula, e sebea ami misi. Yesu e ami molö naha sebegi, udia amea weli ödä i igia hamoigi osala negei dilo amo, ie busagia söga negei. ⁸ Amala hamoi amo, ie bögëla aulo amolia bealahilä, ilia habobala sähalea, Faeagasebegoda edoiedu. ⁹ Ameada bidi edefade nealahilä, muni amo busadäoigali ialabiola säi. ¹⁰ Yesuea ilia habobasebe amo dawadigi nea, ea ilima sähalea, Dilia e edoie yölasisa. Eada nema mala hedabi hamosebemelë. ¹¹ Busadäoinda dilibalä namolöi namolömelë. Gaso, neda dilibalä namolöi namolö mademelë. ¹² Udia amea nie domalogi weli negei amoda, ne baumolö amoie daiai. ¹³ Na dilima dofä sähago. Ado Mala Hedabi gowe sege föi sulubadelagi säla olelesaleada, e helësëlahilä, ea hamoi amoge säla imolömelëla säi.

*Yudasaea Yesu hololömolöie ado afädë negela üi
(Maga 14.10-11, Ulugu 22.3-6)*

¹⁴ Giwilasi amoligi afädë, ie ëida Yudasa Isagaliada, e gobela ilo busa nebea ami awälahilä, ¹⁵ ea nabahalea, Na e dilile naabogi gausideläie, diliada negali edo imolö gabula nabi. Amala nabasebegi, ilia muni giwi siliba nabülasi ohodoa nidelahilä, egali i.* ¹⁶ Segeyo amila nofela, ea Yesu ilile naabogi gausimolöie fu hogosa nelo.

*Yesu e ie bögëla aulo amolibalä molö naha dilo amo
(Maga 14.12-21, Ulugu 22.7-14, 22.21-23, Yone 13.21-30)*

¹⁷ Segeyo Edefadegi beledi edelo yidila made gobela molö amoie segeyo bu agesolo amo gala, bögëla aulo amoli maalahlilä, Yesuma nabahalea, Dia Baagila Asi Segeyo molö molö amoie, nilia abidi daiamäia hamesebela nabi. ¹⁸ Amala nabasebegi, Yesuea sähalea, Gaamugi awälahilä dolö amoma gomalä sämalö. Säla Oleleloea sähalea, Nie fuda hä, ga made gabugi, nie bögëla aulolali, Baagila Asi Segeyo amoie molö molö amo na dibalä nuduläla säila sämalola säi. ¹⁹ Amala säsebegi, bögëla aulo amolia Yesuea säi amo gadola hamola, Baagila Asi Segeyo amoie molö molöie daiai.

²⁰ Deadifali, Yesu e giwilasi amolibalä molö naha sefolalo. ²¹ Ili molö naha sefolalea, ea sähalea, Na dilima dofä sähago. Dili sebegogi afädëa ne hololöla odoäie naabogi gausimolömelëla säi. ²² Amala säsebegi, ilile asigia edefade yöia idogolahilä, hido hidolaea ema säla didigahalea, Dafidilo Geloie, nale, ma nalela säla didigai. ²³ Amala säla didigasebegi, Yesuea säla obögësalea, Dolö nebalä falogi naabo gaalu digai ameada ne hololöla odoäie naabogi gausimolömelë. ²⁴ Ie säla dädëla negei dibe amo gadola, Dolöie Malöda baagomolö. Gaso, Dolöie Malö e hololöla odoäie naabogi gausise dolö amoda, asigii gabumelë. E emea made neegela ägüi galebeda, e hedabi aligilabiomelëla säi. ²⁵ Yudasa, e hololöla odoäie naabogi gausimolö amea nabahalea, Säla Olelelo, nalela nabi. Amala nabasebegi, ea ema sähalea, Dihä säse gomelëla säi.

*Dafidilo Geloie molö mai amo
(Maga 14.22-26, Ulugu 22.15-20, 1 Golidi 11.23-25)*

²⁶ Ili molö naha sefolalea, Yesuea beledi afädë nealahilä, Godema nesegei. Nesegelahlilä, ea beledi dagabodasila, bögëla aulo amoligali iahalea, Goda nie domalomelëla säi. ²⁷ Amala sälahilä, ea gaabogi usi amo neala gaula

* **26:15:** 26.15 Muni giwi siliba nabülasi ohodoa go, walioda aboläiada nilia dawa made. Goda holöbö muni edefade. Hamoi hamolo dolöea aube bia gadoigige, gafeia gadoigige bidi nelo amo gadoi. Madiu 27.9-10 amoge bimalo.

nea, Godema nesegelahlilä, iligali iahalea, Dili sulubadelaea go hä, gobe dadagabola mualo. ²⁸ Goda nie healemelë. Asialo made ado elöi säla negemolöie healemelë. Nafade hamoi amoli hëmäia, udia dolö yafiegali besigahawe. ²⁹ Na dilima sähago. Segeyo guila nofela, ne wani ödä bu elö made naala nelolahilä, Nadoea Beaha Maadela Sigi Neebea ami nea, dilibalä bu elö molömelëla säi.

³⁰ Amala sälahilä, ilia gë afädë udälahilä, Olibebia afiai.

*Fidaea Yesu dawa madela sämolömelëla säi amo
(Maga 14.27-31, Ulugu 22.31-34, Yone 13.36-38)*

³¹ Olibebia afiahalea, Yesuea ilima sähalea, Walio gasigi, dili sulubadelaea, nema hamosebe amo beahalea, dilile asigi afädë negeigo digamolömelë. Mida, ado säla dëdëla negei dibe amea sähaleada,

Na sugua sibi sigi aligilo nufudasegi, sugua sibida fisäla dusudasila afufu-
molömelëla

säla dëdëla negei dialea. ³² Amamolö gaso, ne nowelasisegi, na dili baagila, nedale Galili moholömelëla säi. ³³ Amala säsebegi, Fidaea ema säla obëgësalea, Dima hamosebe amo bealahilä, sulubadelaie asigi afädë negei amo digaseda, neda dofä made amamolömelëla säi. ³⁴ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Na dima dofä sähago. Walio gasigi gagalugo gawalia made gäla neëgi, dia ne dawa madela nafi bu ohodoala sämolömelëla säi. ³⁵ Amasebegi, Fidaea ema sähalea, Neda dibalä gaalu baagomolö galëge, ameada na di dawa madela dofä made sämolömelëla säi. Ië bëgëla aulo amoli sulubadelaeage amalamu säla didigai.

*Yesu e Gesemani sagaia Godebalä adoï amo
(Maga 14.32-42, Ulugu 22.39-46)*

³⁶ Yesu e ilibalä sege ëi Gesemani beselagalalahilä, ea bëgëla aulo amolima sähalea, Ne holöbö gasi gala Godema adose gaaluda, dili wi sefolamialola säi.

³⁷ Amala sälahilä, Fidage, Sebediie malö äudä amolege, ea ili sigi awälahlilä nea, ië iso asigia yöia idogola, säosäosa nelo. ³⁸ Amala nea, ea ilima sähalea, Nie iso asigia edefademalä yöia idogosalea, ne baagomolö gabumelë. Dili gui nea, nihiligila idihë namolölamelëla säi. ³⁹ Amala sälahilä, e holöbö gasi gala, nagadaia gumusula dia idogola dialea, Godema sähalea, Nie Nado, asiamolö fu galëda, gaabogi usi molö amo na asiamäia. Amamäia gaso, na hamese amo gadola made, dia hamese amo gadola hamomäiamelëla säi. ⁴⁰ Amala sälahilä, ea ië bëgëla aulo sebea ami awäla beahaleamelebe, ili süwia adi dibe amo bealahilä, ea Fidama nabahalea, Dilia nebalä aoa afädë idihë namolö ulisebele. ⁴¹ Nafadea dili fedogola melëloea, idihë nea, Godema adosa namialo. Dofä. Asigiada hamomolöila helësësa neago gaso, domaloda wäbëai nebegola säi. ⁴² Amala sälahilä, e bu agedu obëgëla, Godema adosalea, Nie Nado, go made asiala, muäia galëge, dia hamese amo gadola hamomäiamelëla säi. ⁴³ Amala sälahilä, e bu obëgëla maala beahaleamelebe, ili süwia adi dibe meli. Mida, ilile si gafodo amo hä, gadugisalea amai. ⁴⁴ Ili ami bu elö digila awälahlilä, ea bu osoda Godema dafidi säi amo gadola wäla säi. ⁴⁵ Amala sälahilä, ië bëgëla aulo amoli sebea ami bu obëgëla, ea ilima sähalea, Dili süwiamu diala, hele saleale. Bimo. Fu hä, ga madesebego. Dolöie Malö amoda, nafade hamolo amolile naabogi hololöla gausisebemelë. ⁴⁶ Dili hä, nowemo. Afiadi. Bimo. Dolöea ne hololöla odoäie naabogi gausimolö amo hä, ga made misi neebemelëla säi.

*Yesu odoäie naabogi gausi amo
(Maga 14.43-50, Ulugu 22.47-53, Yone 18.3-12)*

⁴⁷ Yesuea ado amo aso, sāha nebegi, giwilasi amoligi Yudasa e misi. Dolō maleia nudulo helebege baialage gaula, ebalā mofiai. Gobela ilo busa amoliage, udia dolōie dafidilo asigi gāwi amoliage, dolō amoli misialai. ⁴⁸ E hololōla ilile naabogi gausilo amea, ilima dafidi daiala sāla iahalea, Na dolō gaula mimise amoda emelē. E gaumalola sāla i. ⁴⁹ Ili maalahilā, e hā, Yesu neebee fodolofali maala sāhalea, Sāla Olelelo, di go gabiola sālahilā, e gaula mimi. ⁵⁰ Mimisebegi, Yesuea ema sāhalea, Nedoo, dia hamomolō misi amoda hā, hamomola sāi. Amala sāsebegi, dolō amoli maala, Yesu hā, gaula fēdōi. ⁵¹ Amalebegi, dolō afādē Yesubalā nelo amea, ie helebe besela neawelahilā, gobela ilo busa amoie hamoi hamolasilo amo nufudala, ie gēhe dagala sali. ⁵² Amala hamosebegi, Yesuea ema sāhalea, Dia helebego dihi negeia ami negela obēgēmo. Mida, dolō sulubadelaea helebea nudumolōie gauseda, helebea ili nufudala baagosa maademolō gabu. ⁵³ Na nie Nadoma nabaseda, eada waliomu selesaia fii yafie, ami giwilasi amo baagila asi amolida, nema fisiga wemolōmelē. Na ema amala nabalō ulila helēsēsebele. ⁵⁴ Gaso, na amala nabaha galebada, ado sāla dēdēla negei dibe amo gadola, amala hamomolōi dialeala sāi amo made gausiala digalabiola sāi.

⁵⁵ Amo gala, Yesuea gegedoi amolima sāhalea, Fa nelo gaumolōie mulo amo gadola, nudulo helebege baialage gagaulahilā, ne gaumolō misile. Segeyo sulubadelagi, nada gobela ilo mosōa sāla olelesa sulo amogi, dilia ne made gau amoda. ⁵⁶ Gaso, bea sālo amolia ado sāla dēdēla negei dibe amo gadola gausiala digamolōie, nelebo sulubadela amala hamosamelēla sāi. Amala sāsebegi, bēgēla aulo amoli sulubadelaea e digila fisāla awāha maadei.

Ilia Yesuma gudi nabi amo

(Maga 14.53-65, Ulugu 22.54-55,63-71, Yone 18.13-14, 18.19-24)

⁵⁷ Yesu gau amolia gobela ilo Busa Edefade Gaiafasa neebee ami, e sigi asi. Mala dawadigi dolōge, dafidilo asigi gāwi dolōge, ili ami gegedoi nefolalo. ⁵⁸ Fida e holōbō hobeala baagiala e bēgēla awāla, gobela ilo Busa Edefadeie mosō yala isogi digalahilā, hā, wagasebe amo bimolōie, hamoi hamolasilo amoliberalā beaha sulo.

⁵⁹ Gobela ilo busa amoliage, Galisolō dolō amoli sulubadelaeage, e baagomāia nufulōie, dolō odoaea wāfali, Yesuea asiala hamose melēlo amo sāmāiala hogoi. ⁶⁰ Hogosebegi, yafiea wāfali, ea asiala hamose melēlo amo sāla misi gaso, e nufulōie mi made meli. Made beasebegi, giso hobealafali, dolō āudā maalahilā ⁶¹ sāhalea, Egowea sāhaleada, Na Godeie mosō go hailadigilahilā, segeyo ohodoagi bu ulimolōimelēla sāimelēla sāi. ⁶² Amala sāsebegi, gobela ilo Busa Edefadea nowela aligilahilā, Yesuma nabahalea, Dia ado afādē made sāla obēgēsale. Elea dima sāsegoda, abeahāmola sāhadula nabi. ⁶³ Amala nabasebegi gaso, Yesu e ado saula sulo. Amasebegi, gobela ilo Busa Edefade amea ema sāhalea, Gode namolōi neebe amoie ēigi, dia nilima fādāla sāmola sāha. Afādē Memelei amoda, dile. Dida Godeie malōlela nabi. ⁶⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ema sāla obēgēsalea, Dihī sāse gomelē. Gaso, na dilima sāhago. Hobealada, Dolōie Malō Geloi Edefade amoie naabo dafādīmadi filahilā, e mu baidilidaia maaha neē bimolōmelēla sāi. ⁶⁵ Amala sāsebegi, gobela ilo Busa Edefade amea, hile fagulo gadelaha nea sāhalea, Ea Gode gagadela sāsebego. Odoama ea hamoi amoie nali made nabeldelāmelē. Hādāmade ea Gode gagadela sāsebe amo dilia hā, nabi amomelē. ⁶⁶ Dilia abilia helēsēsebele nabi. Amala nabasebegi, ilia sāla obēgēsalea, Eda hā, nufudala baagomolō dialeala sāi. ⁶⁷ Amala sālahilā, ilia Yesu e migalia gofedela gagalala, e nufudala ialalei. Odoaeada e naabo gafea nufudalahilā ⁶⁸ sāhalea, Afādē Memelei, dolō di nufudase egoweda nowē gabu. Dihī bea sāla sāmola sāha nelo.

*Fidaea Yesu dawa madela säi amo
(Maga 14.66-72, Ulugu 22.56-62, Yone 18.15-18, 18.25-27)*

⁶⁹ Amo gala, Fida e segea yala isogi nogila digasia ami sebegi, hamoi hamolasilo dolisä afädë maalahilä ema sähalea, Dige Galili dolö Yesubalä nawesa aligilo amo gabula säi. ⁷⁰ Amala säsebegi gaso, Fidaea dolö sulubadelaie sidaia ne madela sälahilä sähalea, Ado dia säse goda, na dawa mademelëla säi. ⁷¹ Amala sälahilä, e yala baagido idi dagaboimadi awäha nebegi, hamoi hamolasilo dolisä elöea e bealahilä, ami nefolalebe amolima sähalea, Dolö egoweda Nasalese dolö Yesubalä nawesa aligilo amo gabula säi. ⁷² Amala säsebegi, Fidaea migalä diigila, bu elö ne madela gelola sälahilä sähalea, Dolö amoda na dawa mademelëla säi. ⁷³ Hobeala, dolö odoa ami nefolalebe amolia maalahilä, Fidama sähalea, Dida dofä amoligi gabu. Dia adosebegoea dihidi ulufadigisebegomelëla säi. ⁷⁴ Amala säsebegi, Fidaea, na we wäfalä säседа, dofä ne Godea së imäiala sälahilä, migalä diigila sähalea, Dolö amo na dawa mademelëla säi. Ea säia gai amole, hä, gagalugo gawalia gai. ⁷⁵ Amala gäsebegi, Fidaea helësäsalea, Yesuea sähalea, Gagalugo gawalia aso, made gäla neegi, dia ohodoala ne dawa madela sämolömelëla säi amo helësäla obëgei. Amala helësäla obëgëlahilä, e segea doadigila awäla, edefademalä diisa nelo.

27

*Ilia Yesu e Gabena Bailadi nebea sigi asi amo
(Maga 15.1, Ulugu 23.1-2, Yone 18.28-32)*

¹ Segeyo sagala digase amo gaalu, gobela ilo busa nefolalo amoli sulubadelaieage, udia dolöie dafidilo asigi gäwi nefolalo amoliage, Yesu baagomäia nifulöla säla ado afädë negei. ² Iliä Yesu nafodola sigi awälahilä, Gabena Bailadiie naabogi gausi.*

*Yudasa e baagoi
(Abosolo 1.18-19)*

³ Iliä e nifulöie hamosebe amo bealahilä, Yudasa, Yesu hololölo amea asigi bedefalahilä, muni giwi siliba nabülasi ohodoa amo neala gaula, gobela ilo busa amolige, dafidilo asigi gäwi amolige nebea obëgëlahilä ⁴ sähalea, Nada dolö nafade afädë made hamoi hololöi amoda, asiala hamoi gabiola säi. Amala säsebegi, ilia säla obëgësalea, Dia hamoi goda nilile mademelë. Goda dihilemelëla säi. ⁵ Amala säsebegi, Yudasaea muni amo Godeie mosö isogi ami sadia idogolahilä awäla, himu maagö bëola baagoi. ⁶ Amala hamosebegi, gobela ilo busa amolia muni amo neala gaula nea sähalea, Goweada dolöie heale digamäia hamoi amea, muni goda negelo dibeä ami gedola negemolöda dofea mademelëla säi. ⁷ Iliä ado afädë negelahilä, muni amea sege afädë nii. Sege amoda, nagaea sosobene hamolo dolö amoma nii. Udia dolö sege odoadila misi amoli baagosegi baumolöie sege nii. ⁸ Amala hamoi amo helësëlahilä, sege amoda Heale Segela sälo, amase, walioge amala säha nea.* ⁹ Amoda Godea bea sälo Yelemaeama aligila bea säi amo gausiala digai. Ado amoda gomalä. Iliä muni giwi siliba nabülasi ohodoa amo neala gau. Bidi amoda Isilaleie malö odoaea dolö goie bidida gomalä säla negei. ¹⁰ Dafidilo Geloia na hamomalai amo gadola, nagaea sosobene hamolo dolö amoie sege nimolöie, ilia bidi amo ila säla dädëla negei dialea.

* **27:2:** 27.2 Bailadida Olomo dolö. Olomo ilia, e Yu ilile gamane beaha aligilo gabena namialai. Yu ilia hilidomuda Yesu nufudala baagomolö uli gabugi, Olomo dolö amoliamu nufudala baagomolö dialeala sämolöi dilo. Ameada, Yu ilia Bailadi nebea Yesu sigi asi amo. Yone 18.31 bimalo. * **27:8:** 27.8 Ado amea, walioge amala säha neala säi amoda, segeyo walio nili nebeweie made säi. Amoda Madiuea ie beba dädësebe amo gaalu segeyo dilo amoie säi.

*Yesuma dida Yu udia dolöie beaha aligilo ginilela nabi
(Maga 15.2-5, Ulugu 23.3-5, Yone 18.33-38)*

¹¹ Yesu Gabenaie siigi nebegi, Gabenaea Yesuma nabahalea, Dida Yu udia dolöie beaha aligilo ginilela nabi. Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Dihì säse gomelëla säi. ¹² Gobela ilo busa amoliage, dafidilo asigi gäwi amoliage, ea asiala hamoimelëla säsebegi, ea ado afädë made säla obëgëi. ¹³ Amasebegi, Bailadia ema nabahalea, Ili dima asiala hamoila säsebegi, dia made nabahalela nabi. ¹⁴ Hä, Yesuea ado afädëge made säla obëgësebegi, Gabena amo edefademalä fudugi.

*Yesu baagomäia nufuöla säi
(Maga 15.6-15, Ulugu 23.13-25, Yone 18.38—19.16)*

¹⁵ Segeyo Ede amoie molö nasolo amo galada, Gabenaea galabaia negei afädë fisigähamu aligilo. Udia dolö gegedoi amolia dolö gowe fisigämola säse amo gadola, hilima fisigälasilo. ¹⁶ Segeyo Ede amo gala, dolö afädë, ëi Balabasa galabaia negei dilo. Udia dolö sulubadelaea ie mala dawadigi. ¹⁷ Udia dolö yafie maala gegedoi nebegi, Bailadia ilima nabahalea, Na nowë dihilima fisigämäiala hamesebe. Balabasa fisigädule, ma Yesu, ema Afädë Memeleila sälo go fisigädulela nabi. ¹⁸ Amala nabi amoie mida, ilia Yesuma mudialahilä, ie naabogi gausi gabula helësësalea amai.

¹⁹ Amaimo, e gudisalea filo amodaia sebegi, ie udiaea ado afädë säsisalea, Dolö mogoi goma afädë made hamomalo. Mida, na walio simasia beala, e helësëla nie asigi edefade yöia idogoimelëla säi. ²⁰ Amai gaso, gobela ilo busa amoliage, dafidilo asigi gäwi amoliage, udia dolö gegedoi amolima Balabasa fisigähalea, Yesu nufuöla sämäia si nigilasi. ²¹ Amasebegi, hä, Gabenaea ilima nabahalea, Äudä amolegi abodo dihilima fisigämäiala nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Balabasamelëla säi. ²² Amala säsebegi, Bailadia ilima nabahalea, Amai galëda, Yesu, ema Afädë Memeleila sälo goma, na abilia hamomäiala nabi. Amala nabasebegi, ili sulubadelaea säla obëgësalea, I fügäigi baala negemäiala säi. ²³ Amalebe, ea ilima nabahalea, Mida edogi. Ea edo nafade hamoi gabiola nabi. Amai gaso, ilia gelolafali uuala sähalea, Eda i fügäigi baala negemäiala säha nelo. ²⁴ Ea säse amo made nabahalea, ilia gelola üala dodogöla sämolö hamosebe amo bealahilä, Bailadia udia dolö gegedoi amolile sidaia naabo nigime hësalea sähalea, Dolö goie heale digaseda, asialada nema maademelë. Dihilima gomelëla säi. ²⁵ Amala säsebegi, udia dolö amoli sulubadelaea säla obëgësalea, Ie healeda nilimage, nilile malömage diamiäiala säi.* ²⁶ Amala säsebegi, ea Balabasa hilima fisigäi. Amalahilä, odoaea Yesu fëgämalo. Fëgälähilä, e i fügäigi baala negemolö sigi mosalai.

*Ami dolö amolia Yesu gadiaboi amo
(Maga 15.16-20, Yone 19.2-3)*

²⁷ Amala hamosebegi, Gabena amoie ami dolö amolia Yesu sigi awäla, Beledoliama mosöa nogila digalahilä, ami dolö odoama gegedomalolahilä, e nogömaloi.* ²⁸ Ami nebegi, ilia ie fagulo gäi amo gila negesilahilä, fagulo bëi sedade bedefala salugasi. ²⁹ Amalahilä, ëfë äyo gägäi neala amalela nasigila, giniie busa gadoi hamola ie busagia salugasilahilä, i dama dagaboige ie naabo dafädimadi gausi. Ili e mia emo gumu sasagala fia idogola salea, e

* **27:25:** 27.25 Ie healeda nilimage, nilile malömage diamiäiala säi amoda gomalä helësëla säi. E nufudala heale digasebe amoie sëda, hili molöla sähalea säi. * **27:27:** 27.27 Beledoliama mosöda Gabenaie mosö edefade. Amogida ami dolö amoli aligilo.

gadiabola sähalea, Yu udia dolöie beaha aligilo Ginie, di go gabiola säha nelo.*
³⁰ Amalahilä, ilia e gofedela gagalaladigi, amase, i dama dagaboi gausi amo fedela neala busagia nufudadigisa nelo. ³¹ Iliä ema amala gagadiabosa nelolahilä, fagulo sedade amo holola, hile fagulofali amo salugasi. Salugasilahilä, ilia e i fügäigi baala negemolöie sigi asi.

*Yesu e i fügäigi baala negei amo
 (Maga 15.21-32, Ulugu 23.26-43, Yone 19.17-27)*

³² Ili amila doadigila afiaha dibegi, gaamu Sailini ami fii dolö afädë, ie ëida Saimono gausiala digai. Amalebe, ilia ema Yesuie i fügäi amo gaumalala eegei. ³³ Afialahilä, sege ëi Gologoda beselagalai. Gologoda amoda Busa Giwi Segela sälo. ³⁴ Beselagalalahilä, ilia wani ödäge gamogai ödäge gegoalahilä, egali muäia iasebegi, ea nabibilage, molö made helësëi. ³⁵ Amalebe, ilia e hä, i fügäigi baala negelahilä, ie fagulo gii amo nowëa nimabelela, sadu dahila, ie fagulo amo amala mogei. ³⁶ Amalahilä, ili ami fia idogola, e idihë sefolalo. ³⁷ Iliä i fügäigi ie busa daia adomoi, ema gudisalea säi amo dëdësalea, Goda Yu udia dolöie beaha aligilo Gini Yesula dëdëla baala negei. ³⁸ Amala hamolahilä, ebalä fa nelo dolö äudä, elö naabo dafädimadi, amase, elö naabo fefeädimadila i fügäigi baala negei. ³⁹ Udia dolö ili amogi baagila afu mafusalea, ema busa dugagiladigila gagadiabola ⁴⁰ sähalea, Diada Godeie mosö hailadigilahilä, segeyo ohodoagi ulimolöeai amo, di dihimu damula mosö. Dida dofä Godeie malö galëda, i fügäia adogoila digamola säla baagiladigisa nelo. ⁴¹ Amaimo, mala dawadigi amoliage, dafidilo asigi gäwi amoliage, gobela ilo busa amoliage, amo gadola wäla gadiabola sähalea, ⁴² Eada udia dolö odoa ugila negelo. Amai gaso, hi e ugila negemolöi made gabu. Eda Isilaleie beaha aligilo gini nea. I fügäia adogoila e walio digaseda, nilia ema asigi afädë negemolö. ⁴³ Ea Godema asigi bogia adogola nelo. Godea e hameseda, ea e ugila negemäia. Mida, ea sähaleada, Neda Godeie Malöla sälo ameala säha dilo. ⁴⁴ Fa nelo dolö ebalä i fügäigi baala negei amoleage, amo gadola wäla ema nemoi.

*Yesu baagoi amo
 (Maga 15.33-41, Ulugu 23.44-49, Yone 19.28-30)*

⁴⁵ Eso mogogila awäla eso bëgise gaaluge, sege sulubadela gasilasimu dilo. ⁴⁶ Eso bëgise gaalu, Yesuea gelolafali wela säia adahalea, Eli, Eli lama sabagadanila säi. Amoie mida gomalä, Nïe Gode, nïe Gode, dia ne edogi fisigisisala säi. ⁴⁷ Amo nabalalahilä, odoa ami nefolalo amolia sähalea, Goeada Elaia wesebegola säi. ⁴⁸ Hä, fodolofali amoligi afädë baluluia awäla, nelebo afädë dahudu gadoi wani ödä gamogai dibeä ami gelahilä, i bidigi yaala, egali muäia i. ⁴⁹ Amala hamosebegi, odoa amolia sähalea, Aso. Elaia maala, e damula misiabelela beaha aligidila säi. ⁵⁰ Yesuea bu elö gelola sälahilä, ie namolö amo fisigisila, hame doala asi. ⁵¹ Amasebegi, fagulo edefade Godeie mosöa gosagisi dilo amo, gadogola gadelala digalahilä, elö eamu eamula negesi. Amase, fogolige maala, igige gäudäladigi. ⁵² Amase, baui amolige dogä negesebegi, Godeie udia dolö baagoi difolalo amoligi, yafie nowelasisi. ⁵³ Yesu baagoi amo nowelasisebegi, nowelasisi amoli baui amo digila awäla, Godea hile nafolai sege gaamu Yalusaleme dibeä ami nogila digasebegi, udia dolö yafieä ili meli.

* **27:29:** 27.29 Ami dolö ilia Yesu gadiabola dahila neala, beaha aligilo ginia momadolö amo gadola momadolasi. Segeyo amo gaalu, beaha aligilo gini iliada, fagulo bëige, habuga gadoige salugala, i dama dagaboige gaula filo negei.

⁵⁴ Ami dolö hädali afädë beaha aligilo ameage, amase, ebalä Yesu idihë nefolalo amoliage fogoli misi amogige, nelebo hamoi amogige beala, ede-fademalä fudugila bedälähilä sähalea, Wae. Goweda dofä Godeie malö gabula säi.

⁵⁵ Udiafalä yafiea Yesu ugila negemolöie, Galilila e bögëla mofiai amolige, ami holöbö mia madela sida wewela nefolalo. ⁵⁶ Magadala udia Melige, Yemesele Yosebelele eme Melige, amase, Sebediie malö äudä amolele emege, udia amoligi nefolalo.

*Yesuie domalo baui amo
(Maga 15.42-47, Ulugu 23.50-56, Yone 19.38-42)*

⁵⁷ Deadifalä, Alimadia nelegei negelo dolö afädë misi. Dolö amoie ëida Yosebe. Eege Yesuie bögëla aulo nelo. ⁵⁸ E Bailadi neebee maalahilä, Yesuie domalo amo ema imäiala nabi. Nabasebegi, Bailadia ami dolöea ema neala imalai. ⁵⁹ Amasebegi, Yosebea Yesuie domalo amo nealahilä, fagulo nigime baai made, hedabifalä amea usulala ⁶⁰ gaula awälähilä, hile igi äbä gähe duwi dilo amogi bausi. Bausilahilä, igi edefade afädë bebugula maala, idi amo dofogasila, e hä asi. ⁶¹ Magadala udia Melige, amase, Meli elö amoge, ele Yesu baui gaalu alömodi sulo.

Ami dolö amolia baui amo idihë nelo amo

⁶² Nelebo daialo segeyo amo baagia, segeyo amogi gobela ilo busa nefolalo amolige, Felesi dolö nefolalo amolige, Bailadi neebee awäla gegeдохilä ⁶³ sähalea, Dafidilo, dahila nelo goea aso, made baagola nea sähalea, Segeyo äudä nelolahilä osodagi, ne nowelasimolömelëla säi amo nilia helësëla obögëimelë. ⁶⁴ Amala säi amea, segeyo ohodoa gogi, odoaea baui amoie idi hedabola galahilä, idihë namialamalo. Bögëla aulo amolia maala, ie domalo amo nealahiläda, udia dolöma hä bauia amila nowelasimelëla säloea. Ili amala hamola, dahila neala säседа, ea dafidi dahila neala sälo amo baagila moholö gabumelëla säi. ⁶⁵ Amala säsebegi, Bailadia ilima sähalea, Ami dolö odoa idihë aligilo namiäia diligali iahago. Dilia ili sigi awälähilä, ilia bauia ami idihë namialamalo. Dilia gomalä hamomolöila asigisebe amo gadola hamola, baui hedabola gamalola säi. ⁶⁶ Amala säsebegi, ili awäla baui amo hedabola galahilä, odoaea idi galo igi amo bebugula auloea nofe negela, idihë aligilo amolima hedabola idihë namialai.

28

*Yesu e baagoiala nowela asi amo
(Maga 16.1-10, Ulugu 24.1-12, Yone 20.1-18)*

¹ Segeyo Sabada baagibua, saleleie mi gäwi segeyogi, eso mi gäwila säsälosebe amo gaalu, Magadala udia Melile, Meli elölea baui amo bea asi.*

² Ami nebegi, fogoli edefade misi. Dafidilo Geloie selesaia fii afädë Hebenila digahalea amai. Digalahilä, selesaia fii amea igi amo bebugula negesilahilä, e amodaia sulo. ³ Selesaia fii amoie odagida sege yabagelela yo digalo amo gadoi, amase, ie fagulo gäige falelafalä fisi. ⁴ Amogi, idihë aligilo amoli ebalä bedähalea, ili emo gegisëla, baagoi gadoi hamoi.

⁵ Amaimo, selesaia fii udia amolema sähalea, Ali bedämabio. Aliada Yesu i fügäigi baala negei hogola misi amo, na dawamelë. ⁶ Eda wi maade. E negei diloa gowe bea misië. Mida, ea säi amo gadola, nowela asimelë. ⁷ Ali hä, aabela awäla, ie bögëla aulo amolima gomalä sämalö. Eda baagoiala nowela asimelë. Dili baagila, edale Galili moholö awäha nea, e ami bimolömelëla

* **28:1:** 28.1 Saleleie mi gäwi segeyoda, salele ede. Edolo niliada gifalädalüla sälo.

sāmalo. Na hä, alima säi agui amomelëla säi. ⁸ Amala säsebegi, ele bedälage, edefademalä obeägilage, fodolofali bauia amila awäla, ie bögëla aulo amolima sämolöie baluluia asi. ⁹ Awäha nebegi, Yesuea ele gausiala digala sähalea, Ali go gabiola säi. Amala säsebegi, ele e mia ga madela maala, ie emogi gaula digala, elea ie ëi gauia adai. ¹⁰ Amasebegi, Yesuea elema sähalea, Bedämabio. Aliada, nïe nedoolalima, ili Galili mosalamalo. Awäseda, ilia ne ami bimolömelëla sämolö mosalola säi.

Idihë aligilo amolia säi amo

¹¹ Udia äudä amole awäha nebegi, idihë aligilo odoa awäla gaamu isogi digalahilä, ilia gobela ilo busa amolima nelebo sulubadela hamoi amo säla iaha maadei. ¹² Amala säsebegi, gobela ilo busala, dafidilo asigi gäwi dolöbalä gegedolahilä, ilia ado afädë daiala negei. Ili muni malei neala, ami dolö amoligali iahalea ¹³ sähalea, Dilia gomalä sāmalo. Ie bögëla aulo amolia gasigi maalahilä, nili adidi dibegi, ie domalo amo fa niimelëla sāmalo. ¹⁴ Amasebegi, Gabenaea ado gowe nabaseda, amoda, nilia ebalä ado hahamogimolömelë. Dilia asiala hamoi made bimäiala säi. ¹⁵ Amala säsebegi, ami dolö amolia muni amo nealahilä, ilima säi amo gadola bögëi. Amaimo, walioge Yu ilia ado amomu säla daidosa nea.

*Yesuea ie bögëla auloma hamoi ilia hamomäiaie säi amo
(Maga 16.14-18, Ulugu 24.36-49, Yone 20.19-23)*

¹⁶ Bögëla aulo gädälasä amoli Galili afialahilä, segebidaia Yesuea säla negeia ami afiai. ¹⁷ Afialahilä, ilia e beala, ie ëi gauia adai. Amai gaso, odoeada asigi äudä negei. ¹⁸ Amasebegi, Yesu e ili neebee maala nea, ilima sähalea, Hebeniiege, nagadaiaweiege, geloi sulubadela nema gausisa maadeimelë. ¹⁹ Amala hamoi amea, dili awälahilä, fifi asi sefolalebe amoli sulubadela nïe bögëla aulo aligimäiaie sämolö mosalo. Amalahilä, dilia Nadoie eigige, Malöie eigige, Gesami Hedabiie eigige, ili ödägi gelasila, ²⁰ na dilia hamomalai amo sulubadela ilia bögëla hamomäia olelemalo. Segeyo sulubadelagi ne dilibalä namolömelë. Amalamu awäla, aligila wagamolömelëla säi.

Hä amo.

Ado Mala Hedabi Magaea Dëdëi

*Ödägi gelo Yonea ado säla ïaha nelö
(Madiu 3.1-12, Ulugu 3.1-18, Yone 1.19-28)*

¹ Godeïe malö Yesu Gelesoïe Ado Mala Hedabi dafidi mi gäwi amo gowe.
² Godeïe ado säla ïlo Aisaeaea dafidi bea säla ïe bebagi ado gowe dëdëla negei amo dialea.

Nïe ado säla ïmolö, gaula awäse amomada dïe idi fodolasimäia ema dafidimola sämolömelë. *Malagai 3.1*

³ Sege nafade udia dolö aligisia made ami nea afädëa wesalea sähalea, Dafidilo Geloï misiäia idi daijala hamogimalo. ïe idi amoda mogola fodolasi-malola säha neamelëla säi amo dëdëla negei dialea. *Aisaea 40.3*

⁴ Amala dëdëla negei dibe amo gadola sege nafade udia dolö aligisia made ami ödägi gelo Yone misi. Ea maala nea sähalea, Nafade hamoi amo Godea hëmäia dili iso asigi besumalo. Amalahilä iso asigi besui amoda ödägi gemolö dialeala säla ïaha nelö. ⁵ Udia dolö yafie Yudia sege gaamu holöfalï holöfalï dibea amilage Yalusalemelage sulubadela nelö amoli e neebee ami maala gedoi. Maalahilä ïlia nafade hamoi amo sisiaha maadesebegi, Yonea ïli Yodona ödägi gei. ⁶ Yone eda sugua gamele hilia fagulo hamoi amo salugalahlilä sugua gafodo gadoi malibu negela nelö. Eada galiawage äwiïe ödäge naha nelö. ⁷ Ea ado mala sähalea, Ne dafidi misi neawe. Hobeä ne baagia afädë moholömelë. Ne holöfalï neebewe gadoi made eda ïlibia edefade neebe amo moholömelë. Na ïe emo usililo ëfë gumusula dialea fisigämolö dofea made neawe. ⁸ Na dili ödäea gesa neawe, ea Godeïe Gesamia dili gesa namolömelëla säla ïaha nelö.

*Yonea Yesu ödägi gelasi
(Madiu 3.13-17, Ulugu 3.21-22)*

⁹ Segeyo afädë amo galamu Yesu e Galili segeïe gaamu Nasalesela maasebegi, Yonea Yesu ödä Yodonagi gei. ¹⁰ Yesu ödägi gela ödägila agesua fodolo aliga adogoi amole, mu dusuia gase amo meli. Amala dusuia gasebegi, Gesami haea maliabu gadoi digalahilä ema fisebe amo meli. ¹¹ Beaha nebegi, selesäia mosöalahilä ado säia idogosalea sähalea, Nïe malöfalïe, na di boba hamolahilä dima obeägi edefademalä neawela säi.

*Mugabea Yesuea nafade hamomabelela fedogola bimolö misi
(Madiu 3.1-12, Ulugu 3.1-18, Yone 1.19-28)*

¹² Ado säha maadesebegi, Godeïe Gesamia Yesu sege nafade udia dolö aligisia made ami mosaloi. ¹³ Amala sigi awäla ifosisebegi, e ami segeyo nabülasï biyidia nelö. Yesu neebee ami mugabe Saidania ea nafade hamomabelela fedogola bimolö misi. Yesu sugua ïlaba elö elöi neebee ami nebegi, selesäia fiia e ugila negemolö misi.

*Yesuea Galili nea hamoi dafidi mi gäwila hamosa nelö
(Madiu 4.12-17, Ulugu 4.14-15)*

¹⁴ Yone nafodola negei nebegi, Yesu e Galili awälahilä Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoïe Ado Mala Hedabi säla ïaha nelö. ¹⁵ Yesuea sähalea, Segeyo daijala negei dilo amo walio gogi gausiala digasebego. Godea Beaha Maadela Sigi Neebee ami namolö amo ga madefalï dialeamelë. Dili asigi besula Ado Mala Hedabi gomu gaula mogomalola säla ï.

*Yesuea dolö biyidia seme digiisa nebegi wei
(Madiu 4.18-22, Ulugu 5.1-11)*

¹⁶ Yesu e Galili oeabo agesu amogi awäha nea beahamelebe seme digi-ilo dolö äudä Saimonoge ie edoo Ädulule seme selëgë digiisa neebe meli. ¹⁷ Bealahilä Yesuea elema sähalea, Ne awäsewe gadola bëgëla misië. Alia udia dolö nimäia. Na alima neala oleledeläla säi. ¹⁸ Amala säsebegi, elea fodolofali selëgë negesilahilä e bëgëla asi. ¹⁹ Yesu e holöbö sedade awälahilä beahamelebe Sebediie malö Yemesege ie edoo Yone dudaia nea selëgë hamogisa neebe meli. ²⁰ Bealahilä fodolofali ele wesebegi, elele eedo Sebedige bidi nimolö hamoi hamosa nefolalo amolige dudaia amilahilä ele Yesu bëgëla asi.

*Dolö afädë mugabe fedai nelo
(Ulugu 4.31-37)*

²¹ Ili Gabaniama beselagalalahilä salea. Segeyo Sabada gafegi* Yesu e gedolo mosöa awälahilä ea mala säla olelesa nelo. ²² Mala dawadigi amolia säla olelelo amo gadola made, Yesuea geloi gaulahilä, geloi hido elöi olelesebegi, udia dolö sefolalo amolia nabalahlilä ili asigigi fudugisa sefolalo. ²³ Segeyo amo gala amala olelesa nebegi, dolö mugabe fedai afädë gedolo mosöa ami maala sulo amea üalalahilä sähalea, ²⁴ Nasalese dolö Yesuo, nili neebee wida dia abilia hamodelä misi. Nili nufudadigidelä misile. Dida na dawa. Dida dolö mogoi hedabifali Gode hi e neebeeala misimelëla säi. ²⁵ Amala säsebegi, Yesuea mugabe amoma nemola sähalea, Adomabu. Dolö go digilahilä hä mosöla säi. ²⁶ Amala säsebegi, mugabe amea dolö amo neala amulämelasilahlilä üalalahilä doadigila asi. ²⁷ Amala hamosebegi, udia dolö sulubadela sefolalo amolia fudugilahilä hilidomu sädawala säla didigala sähalea, Walio hamoi amo edodu. Mala gähe amo gabu. Walio dolö goea ado säi amoda geloi hido elöi gelola säimelë. Ea mugabema säседа, mugabea nabala hamolo gabula säi. ²⁸ Yesuea hamoi amo udia dolö Galilimadi nefolalo amoli sulubadela ea nabala didigai.

*Yesuea udia dolö yafie wahilasisa nelo
(Madiu 8.14-17, Ulugu 4.38-41)*

²⁹ Ili gedolo mosöa amila doadigila fedala Yemese Yonelebalä awäla Saimono Ädululele mosöa beselagalai. ³⁰ Saimonoie esöa hëgi olo oloi dibegi ilia Yesu maasebegi, ema fodolofali säla i. ³¹ Säla iasebegi, Yesu e udia oloi dibeami awälahilä ea naabogi neawela nowela ifosi. Amala hamosebegi, hëgi dafidi dilo amo hogosa helela wahilahilä udia amea ili molö muäia neala i. ³² Deadi eso digase gaalu, udia dolö nefolalo amolia oloi difolalo amo neala gaula, mugabe fedai nefolalo amoge sigi gaulala Yesu neebee gegedoi. ³³ Udia dolö ami nefolalo amoli sulubadela maala mosöa nogila digalo idi galo mia ami gegebola nefolalo. ³⁴ Amala hamosebegi, Yesuea udia dolö yafie olo elö elöla oloi dilo amo wahiladigi, mugabe fedai yafie nefolalo amo nesiladigiladigisa nelo. Amala hamosebegi, mugabe amolia Yesu eda gowe neala dawadigi nefolalo. Amalebeda Yesuea mugabe amolima sähalea, Dilia sämabula säi.

*Yesu e Galilimadi ado mala säsäla asi
(Ulugu 4.42-44)*

* **1:21:** 1.21 Segeyo Sabadada Yu udia dolö ilile hele aligilo segeyoge, amase, Godeie ei gauia adalo segeyoge dilo. Godea sege föi dibe amo sulubadela segeyo gafeiagi hamosa maadelahlilä, segeyo gifalädalügi hi e hele fila sulo. Isilale udia dolö ilia amo gadola hamomäia, ea segeyo Sabada daiai. Segeyo Sabadada Edolo niliada gafela sälo. Mi Gäwi 2.2-3ge, Sigi Obëgëi 20.8-11ge bimalo.

³⁵ Segeyo sagala digaiya made Yesu e yosefali doadigila awalahila udia dolö aligilo made dibeami Godema adosa sulo. ³⁶ Saimono ebalä nefolalo amolia Yesu e hohogola hobeala bēgēi. ³⁷ Beagolelahila ema sähalea, Neebe amoli sulubadelaedi hogosa neamelēla sāla i. ³⁸ Amala sāla iasebegi, Yesuea sāla obēgēsalea, Sege gaamu ga made dibeami ado mala oleledelā afiadi. Neda hamoi amo hamomolö misimelēla sāi. ³⁹ Amala sālähilä Galili sege sulubadelamadi nawesa nea gedolo mosö neebedi ami awalahilä Yesuea ado mala sāla oleleladigi, mugabe fedai nefolalo amoli nesiladigisa nelo.

Yesuea dolö afädē wahilasi
(Madiu 8.1-4, Ulugu 5.12-16)

⁴⁰ Amala hamosa nebegi, dolö gudubu hamoi afädē Yesu neebemi maalahilä emo gumu sasagala fia idogola salea sähalea, Dia ne wahimäiala helēsēsa, hä dia ne wahilasimolöi nebegola sāi. ⁴¹ Amala säsebegi, Yesuē isogi edefademalä bobasēmölöea nobalahilä, iē naabo mogodigila gala, dolö amo diigisalea sähalea, Na amala helēsēsa, wahimola sāi. ⁴² Amala hamosebegi, gudubu hamoi amo fodolofali hogosa helelahilä wahii. ⁴³ Yesuea dolö amo fodolofali mosalola sālähilä amoma gelolafali sähalea, ⁴⁴ Dofä asiala elöma sāleo. Di wahii go odoama sāla imabio. Gobela ilo dolö neebemi di siia bimäia olemolö mosalo. Amalahilä, di wahii go ilima olemölöie, Mosesea sāla negei dibe amo gadola nelebo afädē odala imalola sāla i. ⁴⁵ Amala sāla i amo nalahilä gaso, dolö amea awāha nea hamoi amo sāla iia awāha nelo. Amala säsebegida Yesu e gaamu dibedi amogi ilile siigi moholöi made beala udia dolö maadeido gasi gala nelo. Amala nebegi, udia dolö yafie sege dibe sulubadelagila Yesu e neebemi mafusa nelo.

2

Yesuea dolö afädē fii si wahilasi
(Madiu 9.1-8, Ulugu 5.17-26)

¹ Segeyo odoami nelolahilä Yesu e Gabaniama obēgēi. Obēgēla misi nebegi udia dolö nefolalo amolia Yesu mosö obēgēla misi neala sāi amo sulubadelaedi nabaha maadei. ² Nabaha maadelahilä udia dolö yafie Yesu neebemi sulubadela gegeDOSalea mosö isogige idilibage negegila fisila odoami namolö fufu made dibegi Yesuea ado mala sāla iaha nelo. ³ Amala sāla iaha nebegi, ilia dolö afädē fii si sulo amo Yesu neebemi dolö biyidiea iwasala gaula misi. ⁴ Udia dolö yafie fila negegi sebegi, ilia dolö amo Yesu neebemi gaula moholöi made beala mosö figidabodo fedalahilä Yesu neebemi gaalula mosö figi dusuia galähilä dolö iwasala gaula misi amo fēola ia idogoi. ⁵ Ili asigi afädē negei nea hamosebe amo bealahilä Yesuea dolö fii si amoma sähalea, Nie malö, dia nafade hamoi amoli hēsa maadeimelēla sāi.

⁶ Amala säsebegi, mala dawadigi dolö odoami sefolalo amolia asigiamu helēsēsalea, ⁷ Dolö gowea ado säsebe go mi edoie sähadu. Eada Gode gagadesa neamelē. Godea hidofaliamu udia dolöea nafade hamoi amo hēmolöi neala helēsēsa sefolalo. ⁸ Ili amala helēsēsa dibe amo asigia fodolofali bealahilä, Yesuea ilima sähalea, Dilia go helēsēsa dibegoda edoie. ⁹ Na dolö fii si gowema samolö ado aabeida abodo. Dia nafade hamoi amoli hēsa maadeila samolö amo aabei gabule ma, di nowelahilä die fēo gaula nawesa namiēla samolö amo aabei gabule. ¹⁰ Amaimo, Dolöie Malö amea nagadaia wi nea, udia dolöea nafade hamoi amo hēladigimölöie geloi gaula neebemi amoli dilia helēsēmäia olesagomelēla sāla ialahilä dolö fii si amoma sähalea, ¹¹ Dima sähago. Nowemo. Die fēo neala gaula dihi mosö hä mosöla sāi. ¹² Amala säsebegi, dolö amo fodolofali iē fēo amo gaula udia dolö sidaia nowela segea

awäsebe amo meli. Amala hamosebegi, ili sefolalo amoli sulubadelaea asigigi fudugilahilä Godeie ei gauia adala sähalea, Gowe hamosebe gowe gadoi nilia melëlo madela sulubadelaea säla didigai.

*Yesuea Ilibai wei
(Madiu 9.9-13, Ulugu 5.27-32)*

¹³ Yesu e Galili oeabo edefade dibe nali amogi bu elö asi. Awäla nebegi, udia dolö sulubadela Yesu nebea ami gegeedosebegi, ea ado mala olelesa nelo.

¹⁴ Amala olelelahilä, awäha nebegi, dolö afädë, Alibiasaie malö Ilibai e dagisi muni nelo mosöa ami sebegi bealahilä, Yesuea sähalea, Ne awäsebewe gadola bögëla misiëla säi. Amala säsebegi, Ilibai e Yesu bögëla asi.

¹⁵ Yesu e Ilibaia mosöa molö naha sebegi, dolö yafie dagisi muni nelo amolige mala nafade hamolo amolige Yesula ie bögëla aulo amolibalä gedola molö naha sefolalo. Dolö yafie amo gadola nawei amoliada Yesu awäse amo gadola bögëla awähamu nelo. ¹⁶ Dolö odoa mala dawadigige Felesi dolöge amolia beahamelebe Yesu e dagisi muni neloge mala nafade hamologe amolibalä molö naha sebe meli. Bealahilä Yesuie bögëla aulo amolima nabahalea, Mala nafade hamologe dagisi muni neloge ili ebalä gedola molö naha sebegoda edoïela nabi. ¹⁷ Amala säi amo nabalahilä Yesuea ilima säla obögësalea, Udia dolö oloi made nefolalebe amolida alögoda nebea aulo mademelë. Oloi sefolalebe amolimu alögoda nebea aulo. Ne misi amoda udia dolö hedabi nebe amo wemolö misi made, udia dolö nafade hamolo nebe amo wemolö misimelëla säla i.

*Molö naala made aligiloie mala negei
(Madiu 9.14-17, Ulugu 5.33-39)*

¹⁸ Segeyo afädëgi ödägi gelo Yoneie bögëla aulo amoliage Felesi dolö amoliage molö made naala aiyala nelo. Ili Yesu nebea maalahilä ema sähalea, Yoneie bögëla aulo amoliage Felesi dolöie bögëla aulo amoliage molö made naala nefolaleamelë. Die bögëla aulo golia molö aiyalo segeyo gogi molö naha nebegi mi edoïela nabi. ¹⁹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Dolö afädëa udia neahalea, e damelë molö molö gedoi amolima dili molö madela sämolöi gabule. Amala sämolöi mademelë. Dolöea udia neaseda, e dilibalä gedola salea molö molö dialea. ²⁰ Amaimo, hobeala dolö amo odoaea e sigi gaula asibua dilida molö made naala namolömelëla säi.

²¹ Amala sälahilä Yesuea ado elö sähalea, Afädëa fagulo gofogi fagulo gähea damula baala nedëmelo mademelë. Amala hamoseda, fagulo gähe ameadada gofo amo nulimolömelë. Amalahilä dafidi nuli amo gadola made bu edela nulimolömelë. ²² Amo gadolamu afädëa wani ödä gähe dibe amo ödä i sugua gafodoea siiba hamoi sibai amogida oselo mademelë. Afädëa wani ödä gähe amo sibaigi osaseda, i amoge wani ödäge dusula digala nafademolömelë. Amala hamoloea wani ödä gähe dibe amo ödä i sugua gafodoea hamoi gähegi oselömelëla säi.

*Segeyo Sabada gafegi hamoi hamolo made negei
(Madiu 12.1-8, Ulugu 6.1-5)*

²³ Segeyo Sabada gafegi Yesu, ie bögëla aulobalä helebe guläia gadoi ei widi sagaido afiaha dilo. Afiaha dialea ie bögëla aulo amolia widi amoie gägä fafaila awäha nelo. ²⁴ Amala hamosa nebegi, Felesi dolö nefolalo amolia bealahilä Yesuma sähalea, Nilile mala säla negei dibe ameadada segeyo Sabada gafegi made hamolo negei amo die bögëla aulo golia damula hamosa nebegi bimola säi. ²⁵ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obögëla sähalea, Debidige dolö odoa ebalä nefolalo amola ili molö madela sidëa baagosebegi, Debidia hamoi

dëdëla negei dibe amo dilia made meli neale. ²⁶ Dolö ëi Abiada eda gobela ilo Busa Edefade nelo amo nebegi, Debidia Godeie mosöa nogila digalahilä beledi Godegali odala i dibe amo molö nii. Beledi amo odoaeada nulö made. Gobela ilo amoliamu nulö negei amo ea nalahilä odoa ebalä nelo amoli muäia neala gaula awäla imelëla säi. ²⁷ Amalahilä ea ilima sähalea, Godeada udia dolö ugila negemäia segeyo Sabada gafe hamolasi. Udia dolöea segeyo Sabada gafe ugila negemäia hamoi mademelë. ²⁸ Amala negei ameada Dolöie Malö amo hi eda segeyo Sabada gafeie Dafidilo neala säla i.

3

Segeyo Sabada gafegi Yesuea dolö afädë naabo nafadei wahilasi (Madiu 12.9-14, Ulugu 6.6-11)

¹ Yesu e gedolo mosöa bu elö nogila digai. Mosöa ami dolö afädë naabo elö amo balägädöla nafadei sulo. ² Udia dolö odoa sefolalo amolia Yesuma dia nafadela hamoila sämolölahilä, segeyo Sabada gafegi Yesuea dolö amo wahisebelela bimolöie ili ga madela beaha sefolalo. ³ Yesuea dolö naabo nafadei amoma sähalea, Di nowela mogogi namolö misiëla säi. ⁴ Amala sälahilä ea ilima nabahalea, Segeyo Sabada gafegi hedabi hamomolö amo dofeale ma, nafade hamomolö amo dofeale. Udia dolö namiäia damula molö amo dofeale ma, baagomäia nifulö amo dofealela nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgëla made sefolalo. ⁵ Yesuea udia dolö sefolalo amolima sidawewela beahamelebe ilile iso asigi geloi dibe amo bealahilä habobala yöi. Yöla dolö naabo nafadei amoma sähalea, Die naabo mogodigimola säi. Amala säsebegi, dolö amea ie naabo balägädöi amo mogodigia gasebegi, naabo hedabola wahimolöie wahiladigi. ⁶ Amala hamosebe amo bealahilä Felesi dolö sefolalo amoli segea doadigila awälahilä, Heledoie sosogo sefolalo amolibalä Yesu baagomäia abilia hamomolödula säla didiäha sefolalo.

Udia dolö yafie oeabo agesua gegedoi

⁷⁻⁸ Yesu ie bëgëla aulo amolila sege ili neloa amo fisila oeabo edefademalä dibeami asi. Ili asi amo gadola Galili udia dolö yafie ili bëgëla asi. Sege Yudialage, gaamu Yalusalemelage, sege Idumialage, ödä Yodona dëgëla alämadilage, gaamu Daiamadilage Saidonomadilage sege amoligila udia dolö sämolö asusugai yafie Yesuea hamoi amo nabalahilä bëbëgëla awäla e neebeeami gegedoi. ⁹ Yesuea ie bëgëla aulo amolima sähalea, Udia dolö yafie gegedoi amea ne dedelelahilä ne fëdösebemelë. Ne dudaia fedadelä dilia du afädë gaula maala ne neebe gaalu, ga made negesimola säi. ¹⁰ Ea udia dolö yafie dafidi wahilasi amo gadola, udia dolö oloi sefolalo amoliage ili wahilasimäialahilä e diigidelälahilä amala dedelei. ¹¹ Amala mafulahilä mugabe amolia e bealahilä ie emo mia gumusula difolalea üalaladigila sähalea, Dida Godeie malö nebegola säi. ¹² Amala säsebegi, ea mugabe amolima adogelola sähalea, Neda Godeie malö neala odoama säla imabiola säi.

Yesuea abosolo giwilasi memelei (Madiu 10.1-4, Ulugu 6.12-16)

¹³ Yesu e segebidaia fedalahilä dolö odoa hi helësëi amomu misiëla wesebegi, ili e neebeeami misi. ¹⁴⁻¹⁵ Mofiassebegi, ea dolö giwilasi amoli ebalä namolö memelei. Amalahilä ea ilile ëi abosolo negei. Ili Godeie ado mala säla imäiage mugabe fedai amo nesiladigimolöie iligali geloi imolöiege memelei. ¹⁶ Giwilasi memelei amolile ëida gowe. Saimono, Yesuea ie ëi elö Fida negei amoge, ¹⁷ Sebediie malö Yemessege, ie edoo Yonege, Yesuea elele ëi elö Boaneyisi negei. Nilile ado sälada sege gudusebeie malöla säla negei

amolege, ¹⁸ Äduluge, Filibige, Badolomiuge, Madiuge, Domasige, Alibiasaie malö Yemesege, Dadiusige, Selodo sosogo Saimonoge, ¹⁹ Yudasa Isagaliada, ea Yesu hololölo amoge. Giwilasi amoli Yesuea memelei. Amala memelesa maadelahilä, Yesu e mosöa asi.

Yesu e mugabälä nea hamosa neebela säi
(Madiu 12.22-32, Ulugu 11.14-23, 12.10)

²⁰ Udia dolö yafie bu gegedosebegi, Yesuge ie bögëla aulo amolige ili molö molö fu made beala nefolalo. ²¹ Yesu molö molö fu made beala neamelëla ilia säi amo nabalahlilä e sosogo amolia Yesu sigi obögëmolöie bea asi. Ili sähalea, Yesu gagaosa neamelëla säla i. ²² Mala dawadigi Yalusalemela mofiai amolia sähalea, Mugabe Belesabuluda Yesuie isogi fedai nea.* Mugabe amoli sulubadelaie dafidiloea geloi äasebegi, ea mugabe nesiladigisa neamelëla säi. ²³ Amala säsebegi, Yesuea mofiamola sälahilä ilima ado besula sähalea, Mugabe Saidani himuda abilia nesiladigimolöi gabu. ²⁴ Sege afädëgi fii hilimu mogela nuduseda, fii amoda made samolömelë. ²⁵ Mosö afädëgi fii hilimu mogela nuduseda, mosö amoda made namolömelë. ²⁶ Mugabe Saidania himu ado neaseda, e sosogo neebe amoda moge mogelahilä made namolömelë. Amoda sulubadela dofä hogosa helesa maademolömelë. ²⁷ Afädëa dolö geloi neebe amoie mosöa ie nelegei dibe amo fa nimolö moholöi made bimolömelë. Ea dolö geloi amo dafidi naabo emoge nafodola negesilahilä ie mosöa nelegei dibe amo fa nimolö moholöi galea. ²⁸ Na dilima dofä gelola sähawe, Udia dolöea nafade sulubadela hamoi amoge, gagadelahlilä ado nafade elö elöla säi amoge hëla fisimolöi bimolömelë. ²⁹ Afädëa Godeie Gesami gagadeseda, hëla fisimolö made. Ie nafade hamoi amoda walioge hobealage hibälä diamolöi diamolömelëla säla i. ³⁰ Ili Yesuie isogi mugabe fedai neala säi amo nabalahlilä Yesuea ado amo amala säi.

Yesuie eme edoolalida nowë
(Madiu 12.46-50, Ulugu 8.19-21)

³¹ Segeyo amo gala Yesuie eme edoolali mafula ifo baagido segea nea. Odoa ilima sähalea, Yesu e nili neebeawi misialasebela sämola säi. ³² Amala säsebegi, udia dolö Yesubälä amalela sefolalo amolia ema sähalea, Nabahale. Die dieme didoo dialifilali segea misi nea. Di misialala säsebela säla i. ³³ Amala säla äasebegi, ea säla obögësalea, Nie neme nedoo nowëli gabula säi. ³⁴ Amalahilä ea e amalela sefolalebe amoli sidawewela bealahilä ea ilima sähalea, Bimo. Neme nedoolalida sebe gowelimelëla säi. ³⁵ Udiaeage dolöeage Godeie hame dibe amo gadola bögëla hamolo neebe amolida nedoo nalifila nemela ilida amomelëla säi.

4

Yesuea ado besula sähalea, Dolö afädëa sagaido hawa sadia gogola aliligi asila säi

¹ Yesuea oeabo edefademalä dibe amo agesugi nea ado mala bu säla olelesa nelö. Udia dolö yafie mafulahilä e neebea amo negegisebegi, e dudaia fila fedai. Du amo ödädaia dilo. Udia dolö yafie gedoi amolida oeabo agesua nefolalo. ² Yesuea ilima ado besula mala yafie olelela sähalea, ³ Nabualo. Dolö afädëa helebe guläia gadoi ei widi gägä sagaido sadia gogola aliligi asimelë. ⁴ Sadia gogola aliligi awäha nebegi, gägä odoa idiafa daala negei amo haeaea maala neala maimelë. ⁵ Gägä odoa igidaia naga abelëi dibeami daala negeimelë. Gägä amo naga abelëi amogi fodolofali bäui. ⁶ Fodolofali

* **3:22:** 10.25 Belesabuluie ei elöda, Saidani. Madiu 12.22-28 bimalo.

bäui gaso, eso neela hëgïsalea difi moholö amo asusugala ödölola bausoimelë.
⁷ Amase, gägä odoa naga giisi äyo gägäi damula sadia gai bäusebea ami digai. Amoda äyo gägäi giisi amobalä gegecola bäusalea widi gägä amo yau hahalea gägä made negeimelë. ⁸ Gägä odoa naga hedabi dibeami daala negei ameada hedabola bäulahilä gägä negeimelë. Odoaeada gägä nabülasi ohodoa negei. Odoaeada nabülasi gafeia negei. Odoaeada nabülasi emu nabülasi negeimelëlä säi. ⁹ Amala sälahilä Yesuea säla wagahalea, Afädëa gëhea nabolöi galëda, nabolö dialeala säla i.

*Ado besula sämolö mi dibe beala säi
 (Madiu 13.10-17, Ulugu 8.9-10)*

¹⁰ Yesuea ado säsebe amo nabi amoli odoala ië bëgëla aulo giwilasi amolibalä Yesu e hïdo neebee awälähilä ea ado besula säi amoie mi ilia ema nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo helësëmolö amoda dafidi ulufadigila made musügä negesi dilo amo dilia helësëmäia säla i amomelë. Udia dolö segea neebe amoma ado besulamu säla iaha neawe. ¹² Amoie mida gowe. Ilia siia behamu namolöi nea gaso, dofä gowe gabula made beagolemolömelë. Ilia gëhea nabahamu nea gaso, asigia helësëmolö mademelë. Ilia beagolela helësësa galebeda ili asigi besusa maadesegi ilile nafade hamoi amo Godea hëla fisisa maadelabiola säla i.

Aisaea 6.9,10

*Ado besula säi amoie bu awala säi
 (Madiu 13.18-23, Ulugu 8.11-15)*

¹³ Yesuea ilima sähalea, Ado besula säi amo fädäla made helësëi neale. Fädäla made helësëi nea galëda, amai sulubadela ado besulamu säsebeweda abilia helësëmolö gabu. ¹⁴ Dolö amea molö gägä sadia gogoi amo gadolada ado mala sadia gogoladigisa nea. ¹⁵ Ado mala idiafa digai amo gadoida udia dolö odoaea ado mala nabasebegi, ilile isogi ado mala sagasi amo mugabe Saidania fodolofali maala neadigisa neamelë. ¹⁶ Amase, udia dolö odoa widi gägä igi naga abelëidaia digai amo gadoi neebe ameada ado mala obeägila nabalähilä neala gaulomelë. ¹⁷ Amai gaso, ili difi made awäla sedade made aligilomelë. Ilia ado mala neala gauï amoie yöi beasege, amase, odoaea ili neala sëlasisege, ilia fodolofali digila aulomelë. ¹⁸ Udia dolö odoada giisi äyo gägäi damula sadia gai fedaha dibeami daala negei amo gadoi neebe amoliada ado mala nabalähilä gaso, ¹⁹ nagadaia galu dibe amogi gumusula helësëlahilä, muni edefade negemolöila, gesami edefade awäla helësëse amea ado mala nabi amo dedelela yau hahalea gägä negelo made neamelë. ²⁰ Amaimo, udia dolö odoa molö gägä naga hedabia daala negei amo gadoi neebe ameada ado mala nabala asigi afädë negelahilä ilia gägä nabülasi ohodoa negeladigi, nabülasi gafeia negeladigi, nabülasi emu nabülasi negeladigilo neamelëlä säi.

*Gamalië ado
 (Ulugu 8.16-18)*

²¹ Amalahilä Yesuea ilima nabahalea, Afädëa gamali yola sagai amo faloea dabelole ma, imidi hawa negelole. Gamali waseda, aulidaia negelo madele. ²² Nelebo sulubadela musügä negei dibe amo hobeala ulufadigisa maadela, nelebo sulubadela dabela negei dibe amo yo digai dibeami neala ulufadigisa maademolöie amaimelë. ²³ Afädëa gëhea nabolöi galëda, nabolö dialeala säi.

²⁴ Ea säi amo säla uda negela made ilima sähalea, Mala nabasebegoda hedabolafali helësëmalo. Dilia odoagali mogela iäseada, Godea amo gadola diligali

mogela iahalea odoage baala imolömelë. ²⁵ Afädëa nelebo afädë gaula neebe amomada Godea odoa baala imolömelë. Amase, afädëa nelebo afädë made gaula neebe amomada, holöfalimelë gaula neebe amoda hailsa nimolömelëla säi.

Ado besula sähalea gägä bäulo malala säi

²⁶ Yesuea ado säi amo uda negela made sähalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami gowe gadoi dialea. Dolö afädëa hawa sagaia diigisilahilä ²⁷ gasigi diala yose nowela afu mafusa neë gaalu, gägä sagai amo duulu beselagalala gomalä bausebela fädäla melëlo made. ²⁸ Nagaeamu neala bäulasilahilä gägä negelomelë. Dafidida bäudale bobagilomelë. Hobeala mumusu negelomelë. Hobeafali gägä hodo negelomelë. ²⁹ Molö hodo amo nimolö segeyo beselagalai galëda, dolö amo hi helebea damula nelomelëla säla i.

Ado besula masada gägäie säi

(Madiu 13.31-32,34, Ulugu 13.18-19)

³⁰ Yesuea sähamu neamu sähalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea amo abodo gadoila sämolödu. Ado besula abodoma dofe sämolödu. ³¹ Amoda masada gägä gadoi. Gägä odoa gadoi made. Gägä amoda holöfalifali. Amo ilia sagaia sagalomelë. ³² Ili sagalahilä neëgida fedala edefademaläde aligilahilä dägöala hawa hähela odoa sagai dibe amo baagila awäla bäulo neamelë. Ìe adomo edefade bafui amogi haea mafula bäu augi hawa ami mosö olomelëla säi.

³³ Yesuea udia dolö amolima ado mala säla iahaleada ilia helësëla hamosege hamomäia ado besula yafie säla iaha nelo. ³⁴ Ea mala sähalea ado besulamu säla olelesa nelo. Ìe bögëla aulo nelo amoli hilidomu neada ea ado besula säla iaha nelo amoie mi sulubadela säla iaha maadei.

Yesuea fo ödälebalä ado

(Madiu 8.23-27, Ulugu 8.22-25)

³⁵ Segeyo amo galamu deadi eso digase gaalu, Yesuea ìe bögëla aulo amolima sähalea, Oeabo edefademalä go dögëla nali alogodigogi afiadila säi. ³⁶ Amala sälahilä udia dolö yafie nefolalo amoli amilahilä ili Yesu sulo du amodaia fila fedai. Eege hiligila fila afiai. Du odoage ili awäse amo gadola asi. ³⁷ Awäha nebegi, fo edefade gelola guula maalahilä oeabo bubolela aidagula dudaia häila digai. Ödä häila digalahilä du nobagëdäi. ³⁸ Amala hamomolö amo gaalu, Yesu e ödä du bidigi busa fugulo negela adi dilo. Amala dibegi ilia e didiigisalea ema sähalea, Säla Olelelo, di nowemo. Nili baagodelä hamosebe gowegi di holöfali fudugila made dialealela nabi. ³⁹ Amala säsebegi, Yesu e nowela nea foma nemolahilä ödäma sähalea, Aeala aumamo. Fologomabula säi. Amala sälebe fo gelola misi amo bogelela fisila ödä aidagula fedai amoge aumalasi. ⁴⁰ Ea ilima nabahalea, Edogi bedäha dialea. Dili Godema asigi afädë negei made nealela nabi. ⁴¹ Amala usila aumase amo bealahilä ili edefademalä bedalahilä hilidomu sähalea, Folea ödäleada ìe ado nabelo gabu. Dolöwe nowëdula säha sefolalo.

5

Yesuea dolö afädëma mugabe fedai nesiladigi

(Madiu 8.28-34, Ulugu 8.26-39)

¹ Ili oeabo edefade amo dögëla agesu näiada alämadi awäla Gelasa fii mosöa beselagalai. ² E ödä du ami digila awäha nebegi, dolö afädë mugabe fedai igi äbägi baagoi bausidola maaha nebegi gausiala digai. ³ Dolö amoda baagoi bausia amimu aligilo. Dolö afädëa ìe naabo emoge gaula nafodomolöi made.

Igi ëfëage nafodomolöi made nelo. ⁴ Segeyo yafiegi ilia ïe naabo emoge igi ëfëa nafodosamu nelo gaso, igi ëfëa naabo nafodoi amo hësäladigilahilä emo nafodoi amo damudasila hësäla sadia gaha aligilo ameadä dolö afädëa e gaumolöi made nelo. ⁵ Dolö amoda gasi esoage baagoi bausiale segebida-ialemu nawesa aligilo. Ea üalala gaula nawesamu neada hïle domalo igia dagabosamu aligilo. ⁶ Amala hamosamu aligilo amo Yesu wagadi made maase amo beala e baluluia awälahilä Yesuïe emo mia gumusula diadigai. ⁷ Gumusula dialea gelola üalalahilä sähalea, Gode ilibia edefademalä neebe amoïe malö Yesu, dia nema abilia hamomolöie misi. Na dima Godeïe ëi nabasewegida dia ne së imabiola säi. ⁸ Ado amala gelola säi amoda Yesuea ema dida mugabe, dia dolö go dïgïla mosöla säsebegi amala säla obëgëi. ⁹ Yesuea ema nabahalea, Dïe ëida nowëla nabi. Ea säla obëgësalea, Nïe ëida yafie, amai nilïda maleimelëla säi. ¹⁰ Amala sälahilä ea Yesuma gelolafalï sähalea, Segeweda dïgïla mosalola sämabiola säi. ¹¹ Amo gaalu, sugua yafie gau domala moosa nefolalo. ¹² Mugabe amolia Yesuma gelolafalï sähalea, Nilï sugua nefolalebe gagowelima fedamolö mosöla sämola säi. ¹³ Yesuea amala mosöla säsebegi, dolö amo dïgïla mugabe amoli sugua nefolalo amolima fedai. Amala nogila fedalahilä gau mogobogi amogi baluluia digafulahilä ödägi digafula sugua amoli sulubadela ödäea mai. Sugua amoli gegeadolada dausini äudä gadoi ödäea mai. ¹⁴ Amo hamoi amo bealahilä sugua sigi aligilo amoli fisäla awälahilä gaamu dibeä amige mosö gägäwila asi dibeä amige säsäla awäha nelo. Säi amo nabalahlilä udia dolö nefolalo amolia abilia hamoi walebelela fädäla bea asi. ¹⁵ Ili Yesu neebeä awälahilä beahamelebe dolö dafidi mugabe yafie fedai nelo amo fagulo salugala e asigi hedabi sebe amo bealahilä ili bedäi. ¹⁶ Odoäea melï amolia udia dolö misi neebe amea nabuäia mugabe yafie nesiladigi amoge sugua ödäea mai amoge odoama fädäla säla i. ¹⁷ Amala säla ïasebegi, ilia Yesuma sähalea, Dida nilïle segewe dïgïla mosalola säi. ¹⁸ Amala sälebe Yesu e ödä dudaia fimolö awäsebegi, dolö mugabe yafie fedai nelo dafidi nesiladigi amea nabahalea, Di awäsebe go gadola ne mudulela nabi. ¹⁹ Amala nabasebegi, Yesuea dolö amoma säla obëgësalea, Nebalä moholö made. Dafidilo Geloia dima hamoi amoïege bobasëi amoïege dïe sosogoma säla ïmolö dihï mosöa mosalola säi. ²⁰ Amala säsebegi, dolö amea Gaamu Nabülasi dibeamadi awälahilä Yesuea ema hamoi amo udia dolö nefolalo amolima säla ïasebegi, ilile asigigi fudugi.

Yaulusïe idiwige, udia Yesuïe fagulogi diigisebegi wahii amoge (Madiu 9.18-26, Ulugu 8.40-56)

²¹ Yesuea ödä dudaia fila oeabo edefademalä amo dëgëla obëgëla agesua nebegi, udia dolö yafie mafula gegedoi. ²² Amala gedosebe amo gaalu, gedolo mosö beaha aligilo afädëie ëida Yaulusi maala Yesu beagolelahilä ïe emo mia gumusula dia idogolahilä ²³ ema gelola sähalea, Nïe nidiwi holöböda baagomolö ga madefalï dialea. Dofä dia naaboea diigisegi made baagola wahimäia awähadula säi. ²⁴ Amala säsebegi, ebalä asi.

Udia dolö yafie nefolalo amoliage e bëgëla awähalea dedelela negegila aligi awäha nelo. ²⁵ Awäha nebegi, udia afädë gäheo i nabülasi afädëie odoi äudä heale olo olosamu aligilo amoge asi. ²⁶ Udia ameadä e wahimäiala alögoda yafie neebeä ami aulo gaso, së edefade melï. Alögoda amolima muni ïaha maadelo gaso, olo amo wahila made neala edesa aligilo. ²⁷ Amala salea Yesuea hamolo mala säi amo ea nabalahlilä udia dolö Yesu e bëgëla asi amolibalä awälahilä e baagido maala ïe fagulogi diigi. ²⁸ Hïdo asigia helësësalea, na ïe fagulogi diigiseda, neda wahimolöla helësëi. ²⁹ Ea Yesuïe fagulogi diigisebegi, heale oloi amo fodolofalï hogosa helelahilä e wahimolöi

wahii gabula helësëi. ³⁰ Amala hamosebegi, fodolofalï Yesu ïe wahilasilo geloi awäsebe amo helësëlahilä besula nea nabahalea, Nie fagulogi diigi amo nowëala nabi. ³¹ Amala nabasebegi, ïe bëgëla aulo amolia ema sähalea, Udia dolö dibalä dedelela negegila neebewe dia melï amo edoïe ne nowëa diigila nabahala säi. ³² Amala säsebegi, e nowëa diigi walebelela sidawewela hogoi. ³³ Udia amea ema hamoi amo helësëlahilä bedäla emo gigisëla Yesu neebee maala ïe emo mia gumusula dialea. Sulubadela hamoi amo säla ïaha maadei. ³⁴ Amala säla ïasebegi, Yesuea ema sähalea, Nie nidiwie, dia Godema asigi afädë negei amea di wahigomelë. Dalulo gaula mosalo. Dima olo dilo amo fisimelëla säla ï. ³⁵ Yesuea ado säla ïaha nebegimu dolö odoa gedolo mosö beaha aligilo Yaulusiïe mosöala misi. Maalahilä ilia ema sähalea, Dïe didiwi amo hä hame fidila asimelë. Yöi odoa olelelo dolö goma ïasebego edoïela säi. ³⁶ Iliä Amala säsebegi, Yesuea auaulahilä gedolo mosö beaha aligilo amoma sähalea, Fudugimabu. Godema asigi afädë negemalola säi. ³⁷ Amala sälahilä udia dolö odoa nefolalo amolima dili moholö mademelëla sälahilä Fida Yemese ïe edoo Yonela ohodoa ilimu ebalä asi. ³⁸ Gedolo mosö beaha aligilo amoïe mosöa maligahamelebe udia dolö yafie gegecola gualösalea didigaola osa dibe melï. ³⁹ Beala e mumuso isogi digalahilä ea ilima sähalea, Dili edogi didigaola gualösa dialea. Udia malö holöbö goda baagoi made. Süwia adi dialeamelëla säla ï. ⁴⁰ Amala säsebegi, ilia Yesubalä öi. Amasebegi, ea ili sulubadela segea nesiladigilahilä udia malö amoïe eedo emelela dolö ebalä misi amola ilimu hogoli afädëgi udia malö dusugala negei dibeami asi. ⁴¹ Yesuea udia malö amo naabogi neawela nea ema sähalea, *Dalida gumi*. Nilïle ado sälada, Udia malö holöbö, nowemola säi. ⁴² Amala säi amole udia malö amo fodolofalï nowela asi. Udia malö amoïe gäheo ida nabülasi afädëïe odoi äudä. Amala hamosebegi, udia dolö nefolalo amolia bealahilä edefademalä bedäla fudugi. ⁴³ Yesuea ilima gelolafalï sähalea, Na walio hamoi amoda udia dolö odoama säla ïmabiola sälahilä udia malö go molö muäia ïmola säi.

6

Nasalese udia dolöea Yesu hamei made nelo (Madiu 13.53-58, Ulugu 4.16-30)

¹ Yesu e sege amo digila hi e ëdëi gaamugi awäsebegi, ïe bëgëla aulo amolige e bëgëla asi. ² Segeyo Sabada gafegi Yesuea gedolo mosöa ado mala olelesa nelo. Ea mala olelei amo nabalahilä udia dolö yafie gedolo mosöa sefolalo amoli asigigi fudugilahilä ilia sähalea, Dolö gowea ado säsebe goweda abidi niidu. Asigi edefade ema ï dibewe edodu. Ea geloi melëlo made gadoi hamosa neebe. ³ Eda mosö olelo dolö, Meliïe malö nea madele. Eda Yemese Yosese Yudasa Saimonola ilile edoo madele. ïe elefila ilida nilibalä salea madele. Iliä amala sälahilä ema bimolö habobaha nelo. ⁴ Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Bea sälo neebe amoda fii elö elöi neebe amolia ïe ëi gauia adala aligilomelë. Hïle segea fii afädë sosogo neebe amoliada ïe ëi gauia adala aligilo mademelëla säi. ⁵ Ea dolöea hamomolöi made gadoi hamolo amo gadola segea ami hamomolöi made beala nelo. Ea udia dolö afädë afädëlamu oloi amo naaboea diigila wahilasisa nelo. ⁶ Amala hamosebe amo beala ili asigi afädë made negela neebe amogi e fudugisa nelo.

Yesuea giwilasi amolima mala olelela afufumola säi (Madiu 10.5-15, Ulugu 9.1-6)

Amalahilä eda udia dolö nefolalebeadi ado mala olelela aligi nawesa nelo. ⁷ Yesuea ïe bëgëla aulo giwilasi amoli misiëlahilä ilima sähalea, Äudä äudäla

afufumalola sälahilä udia dolö mugabe fedai nefolalebe amoli nesiladigimäia ea ilima geloi i. ⁸ Ea ilima sähalea, Dili afiahaleada galiamomu gaula mosalo. Nelegei odoa gaula mosabio. Molöge aduge muni salelogi salalage gaula mosabio. ⁹ Emo usililo salugamalo. Fagulo äudä salugamabiola säi. ¹⁰ Ea ilima sähamu nea sähalea, Sege afädëgi beselagalalahilä mosö afädëgi nogila digase amogimu nelolahilä dili bahila awähalea digila mosalo. ¹¹ Sege afädëgi beselagalahamelë. Amo fii amolia mosö fu made ialahilä dilia säse amoge made nabaseda, sege amo digila mosalo. Digila awähaleada, dilile emogi dao baai dibe amo fëfëla salalahilä, mosalo. Amala hamoseda, nilia asiala hamoi amea amasebela helësëmolömelëla säi. ¹² Amala säi amo nabala ili afialahilä udia dolö amolima dili asigi besumalola säla iia nawesa nelo. ¹³ Ila amala säsäla nawesa nea udia dolö yafie mugabe fedai nefolalo amoli nesiladigiladigi. Udia dolö yafie olola nowei difolalo amoge ilia weli söga negesebegi, wahisa maadei.

Ödägi gelo Yone baagoi
(Madiu 14.1-12, Ulugu 9.7-9)

¹⁴ Udia dolöea Yesuie ei säsäi asi ameadä beaha aligilo Gini Heledoea nabi. Odoaea sähalea, Ödägi gelo Yone dafidi baagoi amo bu nowelahilä obëgëla misi amea geloi melëlo made gadoi hamosa neamelëla säha nelo. ¹⁵ Odoaea sähalea, Eda Elaia neala säi. Odoaea sähalea, Eda bea sälo siiba nelo amo gadoi gabula säi. ¹⁶ Heledoea ado amo nabalahilä sähalea, Yoneda na muugi damui amo bu obëgëla maala neagowalea gabula säi. ¹⁷⁻¹⁸ Helodiasa eda dafidi Heledoie edoo Filibiie udia sulo amo hobeala Heledoea fedela nii. Amala hamosebegi, Yonea Heledoma sähalea, Dia didooie udia fedela neala dibalä sebegi dofea made hamoimelëla säi. Amala säsebegi, Heledoea ami dolö nefolalo amolima sähalea, Yone gaumolö mosalola säi. Amalebe ilia e nafodolahilä galabaia mosöa negei. Heledoea ie udia Helodiasa obeägimäia amala hamoi. ¹⁹ Ie udia Helodiasaea Yonema habobalahilä e baagomäia abilia nufulödula helësësa sulo. Amai gaso, nufulö fu made meli. ²⁰ Amasebegi, Heledoea Yoneda dolö hedabi, Godea hile nafolai neebe amo helësëla bedälahilä idihë nelo. Ea Yonea ado säi amo nabalahilä obeägilo amogi e asigi säosöla helësësa nelo. ²¹ Heledo e ägüla misi segeyo beala gamane sigi aligilo nefolalo amolimage ami sigi aligilo nefolalo amolimage Galili segeie dafidilo nefolalo amolimage ea sähalea, Molö nudulä gegedomalola säi. Amala sälahilä molö giasolo amo gala Helodiasaea Yone nufulö dibe fu beagolei. ²² Segeyo amo gala udia Helodiasa hile idiwi amo maalahilä sigoi. Ea sigoi amo bealahilä Heledoeage dolö odoaeage hedabola obeägi. Obeägisa maadesebegi, Heledoea dolisä amoma sähalea, Sigosegoie nelebo afädë imose amo gadoi imolömelëla säi. ²³ Ea naabo migalia diigisalea dolisä amoma sähalea, Nelebo afädë imoseda, na sege edefade beaha neebe amogi mogogi nofela imolömelëla säi. ²⁴ Amala säsebegi, dolisä amo segea doadigila awälahilä emema nabahalea, Ne edo imola sämolödula nabi. Amala nabasebegi, emea sähalea, Ödägi gelo Yoneie busa damula imola sämalola säi. ²⁵ Amala säsebegi, dolisä amo Heledo neebea fodolofali baluluia obëgëla awälahilä ema sähalea, Ödägi gelo Yoneie busa damula falodaia gaula maala walio imäia hamesamelëla säi. ²⁶ Amala säi amo nabalahilä Heledoea edefademalä bobasëla asigii gaso, dolö molö molö mofiai amoli sidaia migalia diigila säi amo fisimola sämolöi made gabula helësëi. ²⁷ Amala helësëlahilä Heledoea fodolofali idihë aligilo afädëma sähalea, Yoneie busa damula gaula obëgëmolö mosöla säi. Amala säsebegi, ea galabaia mosöa awälahilä Yoneie busa damula ²⁸ falodaia negela gaula obëgëlahilä dolisä amoma i. İasebegi, dolisä amea

emema i. ²⁹ Amala hamoila säi amo nabalahlä ie bēgēla aulo amolia ie domalo neala gaula awāla igi äbāgi negei.

Udia dolö yafiea molö mai

(Madiu 14.13-21, Ulugu 9.10-17, Yone 6.1-14)

³⁰ Abosolo dolö amoli Yesu neebee obēgēlahilä ilia hamoi amoge mala olelei amoge sulubadela ema säla iaha nelo. ³¹ Udia dolö afu mafusalea ili molö molö fu made beasebegi, Yesuea ilima sähalea, Udia dolö madeido dihilido hele namolö mofiamalola säi. ³² Amala säsebegi, hilido ödä dudaia filahlä udia dolö madeido afiai. ³³ Ili awāha nebegi, udia dolö yafiea bealahilä ili awāha gabula helēsēi. Amala awāha gabula helēsēlahilä ili gaamu elögi elögila nagadabodo baluluia awālahilä ili moholö awāsebee ami ilidale dafidi awāla beselagalai. ³⁴ Ili awāla e ödä agesua aliga alogolahilä beahamelebe udia dolö yafie nefolalebe meli. Ili sugua sibi sigi aligilo madesalea hilido aligilo amo gadola neebe amo bealahilä ili bobasēi. Amalebe ea ado mala yafie ilima olelesa nelo. ³⁵ Segeyo amo gala deadisebegi, ie bēgēla aulo amolia e neebee maalahilä ema sähalea, Sege udia dolö maadeiawi nebegimu hä deadifali gabumelē. ³⁶ Udia dolö nefolalebe goli afialahlä hili molö bidia nimolö sagai mosö dibebe amige gaamu holöfali dibebe amige hogola afiamalamola säi. ³⁷ Amala säsebegi, ea ilima säla obēgēsalea, Ili molö muāia dilia imalola säi. Amala säsebegi, ilia ema säla obēgēsalea, Muni gina hädali äudäea beledi ili muāia neala imolö afiadulela nabi. ³⁸ Ea ilima sähalea, Beledi aboläia ägüi walebelela bea mosöla säi. Bea awālahilä ilia ema sähalea, Beledi bia seme äudäla amomu ägülubela säi. ³⁹ Amala säsebegi, ea ilima sähalea, Udia dolö giisidaia gegebola fifigimalamalola säi. ⁴⁰ Ili odoada hädali afädē, amase, odoada nabülasi bia amoli gegebola fifigisa maadei. ⁴¹ Amala fifigi dibegi ea beledi bia amoge seme äudä amoge naaboea gaula nea selesai mosöa sida adogola nea Godema nesegelahlä ie bēgēla aulo amolia udia dolögali sogomāia beledi dagabodasila i. Amala hamolahilä ea seme äudä amo dagabodasilahlä ili sulubadelagali mogela i. ⁴² Udia dolö sefolalo amoli dofea naha maadei. ⁴³ Amala hamolahilä ilia beledi semege nahalea fea digai amo neala adu giwilasi amogi salala nobala negei. ⁴⁴ Dolö ami beledi mai amolimuda dausini bia.

Yesu ödädabodo asi

(Madiu 14.22-23, Yone 6.15-21)

⁴⁵ Fodolofali Yesuea ie bēgēla aulo amolima sähalea, Dilidale dafidi ödä dudaia fila oeabo dēgēla alogodi sege ei Bedesaida mosöla säi. Amala sälahilä udia dolö gegedoi amolima sähalea, Dili mosöa dusula afiamalola säi. ⁴⁶ Dili hawio afiamalolahilä eda segebidaia ami Godebalä adomolö asi. ⁴⁷ Ie bēgēla aulo amolimu ödä dudaia fila asi oeabo mogogi gasise amo gaalu, Yesu e hido segea ami nelo. ⁴⁸ Yesuea ami nea beahamelebe fo du busamadila maase amea ödä adelo i amea gelola adimolö iliwasebe meli. Haea gāmolö amo gaalu, e ödädabodo ili neebee moholö asi. Ili amilahilä baagila äudulä awāsebe ⁴⁹ amo gaalu, ilia beahamelebe e ödädabodo maasebe amo meli. Bealahilä mugabeledula helēsēlahilä üalai. ⁵⁰ Ili sulubadelaie bealahilä edefademalä bedäsebegi, ea ilima fodolofali sähalea, Asigi gelomalo. Nemelē. Bedämabiola säi. ⁵¹ E maala ilibalä ödä dudaia fii amole fo made maala damula negei. Amala hamosebegi, ilile asigigi edefademalä fudugi. ⁵² Iliada beledi i amoie mida fädäla made helēsēi nelo amea fudugi. Ilile iso asigi galadigi nelo.

Yesuea Genesaledi ami udia dolö oloi difolalo wahilasi

(Madiu 14.34-36)

⁵³ Amalahilä ili oeabo amo dëgëla alämadi sege ëi Genesaledi beselagalalahilä ödä du amo ëfëa begela agesua negesi. ⁵⁴ Du negesilahilä maaha nebegi, udia dolö nefolalo amolia e aabela bealahilä Yesu gabula helësëi. ⁵⁵ Amala helësëlahilä ili fodolofali baluluia mosö dibeadi amogi afufui. Sege Yesu misi neala säi nabi amoliada Yesu neebee amimu oloi difolalo amoli dafudaia iwasala gaula mafui. ⁵⁶ Mosö afädë afädëla neebee amige mosö yafie dibe amige sagai dibe amige e awäla beselagalasebee amida udia dolö nefolalo amolia oloi difolalo amo gaula mafula magaia gaamugi negesisilo. Gaula mafula negesisebegi, ilia Yesu hamelahilä sähalea, Dë fagulo bidigimu diigimäiamelëla säi. Oloi amolia amala diigisebegi, wahisa maadei.

7

Mäu ilia aiyalo mala dilo amo Godeë Ado säla negei amea baagila asi dialea (Madiu 15.1-9)

¹ Felesi dolö amoli gegeolahilä mala dawadigi odoala Yalusalemelahilä Yesu neebee afiala gegedoi. ² Amalahilä ilia beahamelebe ëe bëgëla aulo odoa amolia naabo nigime hëla made molö naha sefolalebe meli. ³ Felesi dolöeage Yu udia dolö sulubadelaage mäu ilia aiyala hamolo mala negei amo helësëlahilä naabo nigime hëla made molö nulö made nelo. ⁴ Ili magaia gaamugi awäla obëgëlahilä nigime hëlo negei amo gadola hëla made molö nulö made nelo. Ödä ige faloge gaabo ige aiyala nigime hëlo negei amo gadola aiyala hamolo yafie negei. ⁵ Felesi dolö amoliage mala dawadigi amoliage ema nabahalea, Dë bëgëla aulo golia mäu ilile aiyalo mala dibe amo damula naabo nigime hëla made buludola molö nase goda edoëla nabi. ⁶ Amala nabasebegi, ea ilima säla obëgësalea, Siiba Aisaeaea asigi fea negelo dilile hedabola bea säla negeimelë. Ea bea säla dëdëi amoda gowe, Udia dolö amolia nema asigi wagadi made ga negesilahilä, adoeamu nïe ëi gauia adalo nea. ⁷ Ili olelesaleada, dolöfäea mala säla negei amomu olelelo nea. Amaimo, ilia memalä nïe ëi gauia adalo nebegola säla negei.

Aisaea 29.13

⁸ Dilia Godeë mala säla negei dibe amo fisilahilä dolöie aiyalo mala dibe amomu gelola hamosa neebela säla i. ⁹ Yesuea sähamu nea sähalea, Dilile aiyala hamolo mala hamosalea. Godeë mala säla negei fisi amoda dilia hedabola hamoila helësësebe. ¹⁰ Amoie Mosesea mala säla negesaleada, dë diado diemelele ado nabalahlilä hamomalola sälahilä sähalea, Afädëa ëe eedo emele gadiaboseda, baagomäia nifulö dialeala säla negei dialea. ¹¹⁻¹² Amai gaso, diliada gomalä säha aligilomelë. Afädëa nelebo hile negei amogi eedo galë eme galë ugila negelabiola sähalea, Nelebo amogi *Gobanala* säseada, eada eedo eme ugila negemabiola sälo. (*Gobana* nilile ado adolada, Godegali odala i.) ¹³ Amai amea mäu ilia aiyala hamolo mala olelei amomu hamosa neada Godea ado säsebe amo fisisebemelë. Dilia mala amo gadoi yafie hamosamu aligilomelëla säi.

Udia dolö neala nafadelo mi (Madiu 15.10-20)

¹⁴ Yesuea udia dolö nefolalo amoli bu misiëlahilä ilima sähalea, Dili sulubadelaëa na säsebewe nabalahlilä helësëmalö. ¹⁵⁻¹⁶ Nelebo segea dibe amo dolö isogi digase ameada dolö neala nafadelo mademelë. Nelebo isogi dilo segea doadigila awäse amea dolö neala nafadelomelëla säi. ¹⁷ Amala sälahilä udia dolö amoli amilahilä e mumuso isogi digai nebegi, ëe bëgëla aulo amolia ema nabahalea, Ado besula säi amoie mi edodula nabi. ¹⁸ Amala nabasebegi, ea ilima sähalea, Dilige asigi made gäwi neale. Nelebo sulubadela segea dilo

isogi digase ameadā udia dolō Godeie siigi nigime baalo made. Amo dilia dawa made neale. ¹⁹ Molō nase amoda asigigi aulo mademelē. Gaisagi digalahilā segea doadigila aulomelēla sāi. (Ea amala sālahilā molō sulubadela molō dialeala sāi.) ²⁰ Ea sāhamu nea sāhalea, Asigigi beselagalasebe amea udia dolō Godeie siigi nigime baalomelē. ²¹ Asigigila beselagalasebe amoda gowe. Asigi nafadege, nelegei fa nimolōge, udia dolō baagomāia nufulōge, udia dolō fa nimolōge, hilimu nafade odoa hamomolōge, ²² gesami moholōge, mala nafade elō elōla hamomolōge, wāfali sāmōlōge, nafade memelela made sulubadela hamomolōge, mudiamolōge, wāfali sāsāla hololōmolōge, gugusāmāia hamomolōge, asigi maade gadoi nea hamolo wāla hamomolōge. ²³ Amoli asigigila beselagalasebe amea udia dolō Godeie siigi nigime baalomelēla sāi.

Udia afādēa Yesuma asigi afādē negei
(Madiu 15.21-28)

²⁴ Yesu e sege amo digila gaamu Daiamadi asi. Awālahilā e mosō afādē neebee amoie mumusogi digai. Udia dolō nefolalebe amolia e neala made helēsēmāia helēsēsa nelo gaso, musūgā fimolōi made nelo. ²⁵ Amala nebegi, udia afādēie idiwī holōbō mugabe fedai sebegi, e neala sāi amo nabalāhilā udia amo fodolofali maalahilā Yesuie emo mia gumusula adi. ²⁶ Udia amoda Giligi ado adolo. Eda Siliafonisia fii udia. Ea Yesuma sāhalea, Nie nidiwi holōbōma mugabe fedai sebe amo dia nesiladigimāia helēsēsamelēla sāla i. ²⁷ Amala sāsebegi, ea udia amoma sāhalea, Molō nahalea dafidi malōgalidale imolō galea. Malōie molō dibe amogida ūgūlogali muāia sadia gagala imolōi made galeala sāi. ²⁸ Amala sālebe udia amea ema sāhalea, Dafidiloo, dofā gaso, malēsāea molō nahalea iso dusula fisia digaida ūgūloea neala nulō madelela sāi. ²⁹ Amala sālebe Yesuea udia amoma sāhalea, Dia ado sāi ameadā die didiwima mugabe fedai amo hā asimelē. Mosalola sāi. ³⁰ Udia amo hī mosōa obēgēlahilā beahamelebe ie malōma mugabe fedai amo doadigila asi. Udia malō amo dofea diasia dibe meli.

Dolō afādē gēhe gala ado dadabi wahii

³¹ Yesu e Daiamadila obēgēla gaamu Saidono awālahilā Gaamu Nabūlasimadi nawesa nelolahilā awāla Galili oeabo edefademalā dibeami beselagalai. ³² Udia dolō nefolalo amolia dolō afādē gēhe gai ado dadabi nelo amo e neebee ami sigi misi. Sigi maalahilā Yesuea e naaboea diigimāiamelēla sāla i. ³³ Amala sāsebegi, ea udia dolō nefolalo amoli amilahilā dolō amole heledo aliga galahilā nea ie naabo sōgōea dolō amoie gēhe helegelagi diigilahilā ea gofedela dolō amoie eligi diigisalea ³⁴ selesaia mosōa sida adogola hame hēia fedalahilā sāhalea, *Efadala* sāi. Nilile ado adolada, Gēhe gai dugimo. ³⁵ Amala hamosebegi, dolō amoie gēhe doga negelahilā ie elī fodolofali hedabolasilahilā ado hedabola sāi. ³⁶ Yesuea udia dolō nefolalo amolima gelola sāhalea, Walio hamoi meli amoda udia dolō odoama sāla imabiola sāi. Sāmabiola sāla iahamu neebe amo nabalāhilā gaso, ilia auaulahilā sāla iahamu nelo. ³⁷ Ili asigigi edefademalā fudugilahilā sāhalea, Ea sulubadela hedabolafalimu hamosebe. Gēhe gai nelo amoge hedabola doga negeladigi, ado adolo made nelo amoge hedabola sāmāia adolasilo neebela sāha nelo.

8

Yesuea udia dolō dausini biyidiagali molō i
(Madiu 15.32-39)

¹ Segeyo amo gala udia dolō yafie bu elō gegedoi. Amoli molō molō made gabugi, Yesuea ie bēgēla aulo amolima mofiamolahilā ilima sāhalea, ² Udia dolō gegedoi amoli nebalā segeyo ohodoa nelo amea hā molō molō made

gabugi asigiisebemelë. ³ Sidëa baagoi amola wäla ili mosöa mosöla säседа, idiafa si däädäbëlela digamolö gabu. Odoada amase, sege wagadi madela mofiai gabula säi. ⁴ Ië bëgëla aulo amolia ema nabahalea, Nili sege nafadeia neebewe, udia dolö wi nefolalebe weli muäia, molö abidi nimolödula nabi. ⁵ Iliä Amala nabasebegi, Yesuea ilima nabahalea, Beledi aboläia galebela nabi. Iliä ema säla obëgësalea, Gifalädaliäla säi. ⁶ Amala säsebegi, ea udia dolö nefolalo amoli nagadaia figimalola säi. Amala sälahilä ea beledi gifalädaliä amo gaula nea, Godema nesegelehilä, dagabodasila ië bëgëla aulo amolima sogomäia i. Amala iäsebegi, ilia udia dolö sefolalo amoligali neala sogoi. ⁷ Iliä seme nelësa naabo safo ägüi amoge, ea nesegelehilä udia dolögali sogomola säi. ⁸ Udia dolö sulubadela sefolalo amoli dofea nalahilä, fea digai amo ilia adu gifalädaliä salala nobai. ⁹ Udia dolö sefolalo amolida dausini biyidia gadoi nelo. Yesuea udia dolö afiaha maademalola säi. ¹⁰ Amalahilä ië bëgëla aulo amolibalä fodolofali ödä dudaia fila Dalamanda segeamadi asi.

Dia dolöea hamomolöi made gadoi hamomola säi
(Madiu 16.1-4)

¹¹ Felesi dolö odoa Yesu neebee maalahlilä gëgëla sähalea, Dolöea hamomolöi made gadoi afädë selesaia mosöala misi dia hamomola säi. Iliä e amala fedogola beasebegi, ¹² Yesuie iso asigigi yöla hame hëia fedalahilä sähalea, Udia dolö walio nefolalebe welia dolöea hamomolöi made gadoi hamosebe amo bimolöie hogosa nebego, mi edoie. Udia dolö walio neebewelima dolöea hamomolöi made gadoi dofä made hamomolömelëla säi. ¹³ Amala sälahilä ili amilahilä dudaia bu fila, oeabo edefade amo dëgëla alömodi asi.

Ado besula Heledo Felesilele yidila säi
(Madiu 16.5-12)

¹⁴ Ië bëgëla aulo amolia beledi elabolahlilä, afädëmu ägüla ödä dudaia fila asi. ¹⁵ Yesuea ilima gelola sähalea, Felesi dolöiege Heledoiege beledi edelo yidi dibe amo helësëlahilä, hedabola idihë namialola säi. ¹⁶ Amala säi amo nabalahilä hilidomu sähalea, Niliä beledi made amoie säsebegola säha dilo. ¹⁷ Iliä säi amo ea helësëlahilä ilima sähalea, Dilia beledi made amoie säsebegola säha dibegoda edoie. Dilia fädäla helësëla made nelo amomu nea, dawa made neale. Dilile iso asigi galadigi neale. ¹⁸ Dilile si galea gaso, made beahale. Gëhege galea gaso, dilia made nabahale. Dilia elaboile. ¹⁹ Beledi bia ameamu dolö dausini biae muäia, dagabodasi amo nalahlilä, fea digai amo dilia neala, adu aboläia nobala salila nabi. Amala sälebe ilia ema säla obëgësalea, Giwilasila säi. ²⁰ Iliä amala sälebe ea ilima sähalea, Udia dolö dausini biyidiaea muäia beledi gifalädaliä dagabodasi amo nalahlilä, fea digai amo adu aboläia nobala salila nabi. Iliä ema säla obëgësalea, Gifalädaliäla säi. ²¹ Amala säsebegi, ea ilima sähalea, Dilia fädäla made helësësa nelo amomu neagolela säi.

Dolö afädë si golai wahilasi

²² Yesu ië bëgëla aulo amolali afiala sege Bedesaida beselagalai. Beselagalasebegi, dolö odoa amolia dolö afädë si golai nelo amo e neebee sigi maalahlilä ema sähalea, Dolö gowe dia naaboea diigimäiamelëla säi. ²³ Amala säsebegi, Yesuea dolö si golai amo naaboea gaula mosö dibe amilahilä segea sigi asi. Ea dolö si golai amoie sihidoea gofedela galala ië naaboea diigilahilä dolö amoma nabahalea, Nelebo beasebelela nabi. ²⁴ Amala nabasebegi, dolö amea busa fädägägi adogola bealahilä sähalea, Dolö nawese beaha gaso, i gadoi beasebemelëla säi. ²⁵ Amala säsebegi, Yesuea dolö amoie siigi bu elö diigisebegi, dolö amea si gadaea gala melëlebe, e neala hedabolasilahlilä

nelebo sulubadela fädäla beaha maadei. ²⁶ Amala hamolahilä Yesuea dolö amoma sähalea, Mosö yafie dibeadi amogida mosabu. Dihï mosöa mosöla säi.

*Afädë Memelei dofä dimelëla, Fidaea säi
(Madiu 16.13-20, Ulugu 9.18-21)*

²⁷ Yesu ie bögëla aulo amolibalä sege odoa Sisalia Filibaimadi afiai. Idiafa awäha difolalea ea ie bögëla aulo amolima nabahalea, Udia dolö nefolalebe amoliada neda nowë neala säha difolalebela nabi. ²⁸ Amala nabasebegi, ilia ema säla obögësalea, Udia dolö odoaeada, ödägi gelo Yone neala säladigi, odoaeada, Elaia neala säladigi, odoaeada, bea sälo dolö afädë neala säladigisa neamelëla säla i. ²⁹ Amala säla iasebegi, ea ilima nabahalea, Diliada neda nowë neala säha neala nabi. Fidaea ema säla obögësalea, Afädë Memelei dofä dimelëla säi. ³⁰ Amala säsebegi, Yesuea ilima gelola sähalea, Udia dolö odoama e gabiola säla imabiola säi.

*Yesuea hi e së naala baagomolömelëla säi
(Madiu 16.21-28, Ulugu 9.22-27)*

³¹ Yesuea ie bögëla aulo amolima mi gäwila säla olelesalea, Dolöie Malö amoda së yafie molömelë. Dolö dafidilo neebe amoliage, gobela ilo busa neebe amoliage, mala dawadigi neebe amoliage, ema habobalahilä ilia e baagomäia nufolömelë. Segeyo osodagi hi bu nowelagalamolömelëla säla i. ³² Ea ado amo fädäla säla iasebegi, Fidaea Yesu sigi aliga galahilä, amala sämabiola nemoi. ³³ Amala säsebegi, Yesuea besula, ie bögëla aulo amolima sila nea, Fidama nemosalea, Saidani, ne neebeawi namolö made. Mosö. Diada Godea helësëlo amo gadola made, dolöfäea helësëlo wäla helësësebelä säi. ³⁴ Amala sälahilä, ea udia dolö nefolalo amolimage, ie bögëla aulo amolimage mofiamolahilä ilima sähalea, Afädëa ne bögëla moholöla helësësedä, hi hamea helësëlo amo fisila, hile i fügäi gaula, ne bögëla moholö dialea. ³⁵ Afädëa hile namolö amo gaula fëdöla aligimolö helësësedä, namolö amoda hogosa helemolömelë. Amai gaso, afädëa hile namolö amo ne helësëla, Ado Mala Hedabige helësëla fisisedä, ie namolö amo gaula namolömelë. ³⁶ Afädëa nagadaia nelegei sulubadela neala gausalea, hi e baagosedä, nagadaia nelegei amea abeahäla e ugila negemolödu. ³⁷ Amase, afädëa bidi edo ilahilä, hile namolö amo bu nea obögëmolödu. ³⁸ Udia dolö walio nefolalebe welia udiaea dolö fisilo amo gadola Godeie mala fisiloge, nafade hamologe. Afädëa nebaläge, nïe adobaläge hewasedä, Dolöie Malö amo Eedoie yo digalo hïdo elöibalä, selesaia fii hedabifalï amolibalä obögësolo amo gala, eage dolö amobalä hewamolömelëla säla i.

9

¹ Ea ilima sähalea, Na dilima dofä sähawe. Dili walio nebege odoa baagola made neëgi, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo, ie geloibalä maase amo bimolömelëla säla i.

*Yesuie domalo bedefala elöi neebe meli
(Madiu 17.1-13)*

² Segeyo gafeia nelolahilä Yesula Fida Yemese Yonelali segebidaia fedala hilidofalï nefolalo. Ila beahamelebe Yesuie domalo neala bedefala elöi neebe meli. ³ Ie fagulo gäi amoge yo digalahilä faleifalï, sege fifii asi dibe amea fagulo falei amo gadoi hamomolöi made, neebe meli. ⁴ Ila beahamelebe Elaia Mosesele maala ulufadigila, Yesubalä adosa neebe meli. ⁵ Amo bealahilä Fidaea Yesuma sähalea, Säla Olelelo, nili wi nefolalebewe hedabi gabu. Nilia sege mosö ohodoa olahadio. Elöda die, elöda Mosesie,

elöda Elaiaïela säi. ⁶ Ili edefademalä bedälahilä, ea edo sämolödula asusugahalea, ado amala säi. ⁷ Gelë häu afädë maala ili neala hagula, gelëgi amilahilä ado afädë säia idogosalea, Goda nie malö, na boba hamosamelë. Ea säse amo nabualola säi. ⁸ Nabalahilä ilia fodolofalï sidawewela beahamelebe ilibalä dolö odoa made, Yesu emu neebe meli.

⁹ Ili segebidaia amila digahalea Yesuea ilima gelola sähalea, Dolöie Malö amo bauia amila aso, made nowela neëgi, dilia meli amo odoama säla imabiola säi. ¹⁰ Säi amo nabala musügä negelahilä, hilidomu didiähalea, Bauia amila nowelola säi amo edodula didiäha nefolalo.

¹¹ Ili ema nabahalea, Mala dawadigi neebe amolia sähalea, Elaia dafidi moholömelëla säha neebe amo edoïela nabi. ¹² Ea ilima säla obëgësalea, Dofä Elaia dafidi maala nelebo sulubadela neala hahamogimolömelë. Ado abeahäla säla dëdëla negei dialea, Dolöie Malö amo së yafie molömelë. Odoaea ema bimolö habobamolömelë. ¹³ Na dilima säla ïahago, Elaia e misi gaso, ado säla dëdëla negei dibe amo gadola odoa nefolalo amolia ema hamomolö helësëi amo gadoi hamoimelëla säi.

*Yesuea maalibu afädëma mugabe fedai nesiladigi
(Madiu 17.14-21, Ulugu 9.37-43)*

¹⁴ Ili awäla ïe bëgëla aulo odoa neebea ami beselagalai. Ili beahamelebe udia dolö yafie gegedoi amolia ili amaleladigila nea, mala dawadigi amolia ilibalä gëgësa dibe meli. ¹⁵ Udia dolö yafie nefolalo amolia Yesu maasebe amo siia bealahilä fodolofalï fudugila e neebea baluluia afufulahilä ilia e gausiai. ¹⁶ Amasebegi, ea ilima nabahalea, Dilia ilibalä edo didiäha dialeala nabi. ¹⁷ Udia dolö gegedoi amoligi dolö afädëa ema säla obëgësalea, Säla Olelelo, nie nafegema mugabe fedai amea made adosebegi, di neebea sigi misimelë. ¹⁸ Mugabe amo ema fedalahilä nagadaia nidala awälahilä, ïe nafiadi dibu besigala, bese nalëgëlahilä, ïe domalo gelola sosolahamelëla säla ï. Dïe bëgëla aulo nefolalo amolia mugabe fedai amo nesiladigimalai gaso, nesimolö ulimelëla säi. ¹⁹ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Udia dolö walio nefolalebe dili asigi afädë negei made nebego. Ne dilibalä segeyo aboläia namolödu. Segeyo aboläiagi na dilile yöi gaula namolödu. E nema sigi misiëla säi. ²⁰ Amala säsebegi, malö amo ema sigi misi. Sigi maasebegi, mugabe amea Yesu bealahilä fodolofalï malö amo gelola amulämelasilahilä, nagadaia nidala awäla fefede fefedelahilä, nafiadi dibu besigalasi. ²¹ Amala hamosebegi, Yesuea malö amoïe eedoma nabahalea, Gowe gadola abodo gala mi gäwila hamosiola nabi. Edoea säla obëgësalea, Holöfaligila amaimelë. ²² Mugabea malö go baagomäia nulo gaamugige ödägige neala digalasisamu nelomelë. Dia hamomolöi galëda, nili bobasëla ugila negemola säi. ²³ Yesuea ema sähalea, Dia hamomolöi galëdala säi amo edoïe. Afädëa asigi afädë negei nea galëda, sulubadela hamosa maademolöi neamelëla säi. ²⁴ Amala säsebegi, fodolofalï malö amoïe eedo amea üalaladigila sähalea, Na asigi afädë negei. Amai gaso, na asigi afädë negemolöie dia ugila negemola säi. ²⁵ Udia dolö yafie ili neebea baluluia mafula gegedosebe amo bealahilä, Yesuea mugabe amoma nemola sähalea, Dida mugabe, gëhe galasila, ado made adolasilo. Dima gelola sähago. Malö go dïgila mosö, ema bu fedamabiola säi. ²⁶ Amala säsebegi, mugabe amea üalala, gelola amulämelasilahilä doadigila awähalea, malö amo hame doala asi gadoi negesi. Udia dolö yafiea hame doala asi gabula säi. ²⁷ Amala hamosebegi, Yesuea malö amo naabogi nabelela nowela ifosisebegi nowei. ²⁸ Yesu e mosöa digalahilä ïe bëgëla aulo amolila hilidomu salea ema nabahalea, Nilia mugabe nesiladigimolö uli amo abisalea amaidula nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Nelebo afädë hamose

amea made, Godema adose ameamu mugabe amo gadoi nesiladigimolöi dialeamelëla säi.

*Yesu e baagola nowemolömelëla bu elö säi
(Madiu 17.22-23, Ulugu 9.43-45)*

³⁰ Ili amilahilä Galili segeamadi awäla doadigila awäha nelo. Afädëa e abididula made helësëmäia nelo. ³¹ Made helësëmäia amoie mida, ea ie bögëla aulo amolima säla olelesalea, Dolöie Malö amo dolöea gaumäia hololömolömelë. Gaulahilä ilia baagomäia nufulömelë. Baagomäia nufudaseda, segeyo osodagi hi nowemolömelëla säla iaha nelo. ³² Säi amo nabalahilä ilia helësei made nea, ema mi nabolö amo bedäi nelo.

*Dafidilo neebe amo nowëla didiäi
(Madiu 18.1-5, Ulugu 9.46-48)*

³³ Ili Gabaniama segea beselagalalahilä mosö afädëie isogi digalahilä, Yesuea ie bögëla aulo amolima nabahalea, Idiafa maahalea dilia edo didiäila nabi. ³⁴ Amala nabasebegi, ili maahalea dafidilo neebe amo nowëla didiäila aligi misi amo helësëlahilä, ema säla obögëla made nelo. ³⁵ E fia idogola salea giwilasi amolima mofiamolahilä sähalea, Afädë dafidilo namolöila helësësedä, dafidi hidale made, udia dolö odoadale ugila negemolöi galeala säi. ³⁶ Amala sälahilä ea malö holöbö afädë naabogi nabelela gaula maala ili mogogi ifosilahilä sogobala gaula nea ilima sähalea, ³⁷ Afädëa nie eigila malö holöbö gowe gadoima obëbëla obeägisedä, nema obeägisamelë. Afädëa nema obeägisedä, nema obeägisa maademelë, ne digamalala sälo amoma obeägisamelëla säi.

*Nilibalä ado nii made neebe amoda nili damelë neala säi
(Ulugu 9.49-50)*

³⁸ Yonea Yesuma sähalea, Säla Olelelo, dolö afädëa die ei säla mugabe fedai nesiladigisebe amo nilia bealahilä, amamabiola säimelë. Mida, dolö amoda nilibalä nawelo made amea hamosebegi säimelëla säi. ³⁹ Amala säsebegi, Yesuea säla obögësalea, Amamabula sämabio. Afädëa nie ei säla geloi melëlo made gadoi afädë hamosedä, hobeä ne aabela gagademolö mademelë. ⁴⁰ Afädëa nilibalä ado nii made neebe amoda nili damelë neamelë. ⁴¹ Na dilima dofä sähago. Dilia nie ei gaula neëgi, afädëa diligali ödä muäia osala iäsedä, dolö amoda dofä bidi nimolömelëla säi.

*Nafadelasiloie ado säi
(Madiu 18.6-9, Ulugu 17.1-2)*

⁴² Yesuea sähalea, Malö holöbö goweli gadoi afädëa asigi afädë negei neebe amoma afädëa asiala hamolasila neala digalasisedä, efëa igi edefadegi begela bidi näiado amea ie muugia begelalahilä, ödä nudugawa sadia idogosedä, ie hedabida amomelë. ⁴³⁻⁴⁴ Die naabo elö goea asiala hamola digalasisedä, naabo elö go damula fisimalo. Naabo afädëamu nea namolöi namolö dibeä ami moholö hedabi dialea, naabo äudälada Heli segea nulo usilo made dibeä ami auloea. ⁴⁵⁻⁴⁶ Die emo elö goea di neala digalasisedä, emo elö go damula fisimalo. Emo afädëamu nea namolöi namolö dibeä ami moholö hedabi dialea, emo äudälada Heli segea sogobala sadia idogoloea. ⁴⁷ Die si elö goea asiala hamola digalasisedä, si elö go beselala fisimalo. Si afädëamu nea Godeä Beaha Maadela Sigi Neebeä ami moholö hedabi dialea, si äudälada Heli segea sogobala sadia idogoloea. ⁴⁸ Amida ilile hehe baagolo made, nulo usilo made, dialeamelë. *Aisaea 66.24*

⁴⁹ Molögi ëbi baalo amo gadola nulo söaea udia dolö sulubadelama baamolömelë. ⁵⁰ Ebi hedabi dialea. Ebiie hädälo amo made galëda, dilia

edoea neala hädälasimolö gabu. Dilile isogi ëbi baalahilä udia dolöbalä aeaha namialola säi.

10

Udia nii fisimabiola säi (Madiu 19.1-12, Ulugu 16.18)

¹ Yesuea amala sälahilä sege amo dīgila awāla Yudia segea beselagalala ödä Yodona dēgēla alömodi asi. Udia dolö yafie e neebee mafula gegeedosebegi, hi hamolo amo gadola ilima bu elö säla olelesa nelo. ² Amala olelesa nebegi, Felesi dolö odoa e neebee maalahilä Yesuma fedogola nabahalea, Mala säla negei dibe ameada dolö afädēa udia nii fisimolöi galeala säla negeida dialealela nabi. ³ Amala nabasebegi, ea ilima säla obēgēsalea, Moseseada dilima edo hamomalola säla negei dialeala nabi. ⁴ Iliä säla obēgēsalea, Mosesea säla negesaleada, Dolöea udia fisisaleada, beba dēdēla iālahilä, fisimolöi galeala säla negei dialeala säla obēgēi. ⁵ Yesuea ilima sähalea, Moseseada dilile iso asigi geloi dibe amo bealahilä mala amala säla dēdēla negei. ⁶ Mi gāwila hamosolo amo gala Godea udiale dolöle hamoi. ⁷ Amai ameada dolöea iē emele eedole dīgila iē udiabalä dila aligilo nea, ⁸ ele afädēfali namolömelē. Amala säi amo gadola ele äudä nelo amo fisila afädēfali nea. ⁹ Godea gedolasi amo dolöea mogemabiola säi.

¹⁰ Ili mosöa obēgēla awāla sefolalea, iē bēgēla aulo amolia ado säi amoie ema mi fädäla nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, ea ilima sähalea, Dolö afädēa hile udia fisila udia elö neaseda, udia amo ea fa nimolömelē. ¹² Udia afädēa iē dolö fisila dolö elö fila awāseda, dolö amo ea fa nimolömelēla säi.

Yesuea malēsāma obeägisa nelo (Madiu 19.13-15, Ulugu 18.15-17)

¹³ Udia dolö odoa nefolalo amolia, ilile malö Yesuie naaboea diigimāia e neebee sigi maasebegi, iē bēgēla aulo amolia ilima nemoi. ¹⁴ Amala säsebe amo bealahilä Yesuea ilima habobalahilä sähalea, Malēsā ne neebee maase goli misiāia, nemola dofogamabu. Godea Beaha Maadela Sigi Neebee ami malēsā go gadoi ilile dialea. ¹⁵ Na dilima dofä sähago. Godea Beaha Maadela Sigi Neebee ami malēsāea moholöila helēsēi neebe amo gadola, afädē ne moholöila helēsēi made neebe amoda dofä made moholömelēla säi. ¹⁶ Amala sälahilä ea malēsā amoli sogobala gaula nea naaboea diigisalea, Godea ugila negemāiamelēla säla fisiga idodogosa nelo.

Nelegei yafie negelo afädēa Yesuma nabi (Madiu 19.16-30, Ulugu 18.18-30)

¹⁷ Yesu e moholö awāha nebegi, dolö afädē baluluia maala, iē emo mia gumusula dia idogolahilä sähalea, Säla Olelelo hedabie, ne namolöi namolö neala gaumolöie abilia hamomolödula nabi. ¹⁸ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obēgēsalea, Dia nema hedabila säi amo edoie. Afädē hedabi mademelē, Gode emu hedabi nea. ¹⁹ Mala säla negei dibe amo dia dawadigi. Baagomāia nufuabio, udia fa nimabio, nelegei fa nimabio, wāfali sāsāla gudimabio, dahila neala elöie nelegei dibe amo nimabio, diē diado diemelele ado nabala hamomalola säla negei dialeala säla i. ²⁰ Amala säsebegi, ea Yesuma säla obēgēsalea, Säla Olelelo, ado amolida ne malēsāgila nea hamosa maadeimelēla säi. ²¹ Amala säsebegi, Yesuea dolö amo boba hamolahilä, sila nea ema sähalea, Afädēmu dofea made nebego. Diē nelegei dibe amo bidi neaha maademolö mosö. Amalahilä muni nease amoda nelegei made negelo busadäoi neebe amoligali neala imalo. Amala hamoseda, selesaia mosöa bidi

edefade nimolömelë. Amala hamolahilä ne bögëla misialola säi. ²² Dolö amea säi amo nabala ie odagi augia idalahilä asi. Mida, ie nelegei yafie dilo amogi.

²³ Yesuea sidawewelahlä ie bögëla aulo amolima sähalea, Udia dolö nelegei yafie negelo neebe ameadä Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami moholöda baagi säi bimolömelëla säi. ²⁴ Ado amo nabalahlä, ie bögëla aulo amolia fudugi. Yesuea ilima bu elö sähalea, Malisä, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami moholöda baagi säi dialeamelë. ²⁵ Sugua gameleda nusi galabagi doadigila moholö baagi säimelë. Amo gadola nelegei yafie negelo neebe amoda, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami moholö baagi säi holöfalä made dië bimolömelëla säla i. ²⁶ Amala säsebegi, ie bögëla aulo amolia edefademalä fudugilahilä hilidomu sähalea, Nowëa damula aulo neala gaumolödula säi. ²⁷ Amala säsebegi, Yesuea ilima siila nea sähalea, Udia dolöea gowe hamomolöi made. Gaso, Godeada hamomolöi mateda maade, ea sulubadela hamomolöimu neamelëla säi.

²⁸ Amala säsebegi, Fidaea ema säla obögësalea, Nabuö. Niliada nelebo sulubadela fisisa maadelahlä di bögëla misimelëla säi. ²⁹ Yesuea sähalea, Na dilima dofä sähawe. Afädëa nemage, Ado Mala Hedabi amoge helësëlahilä, mosö, edoo, elefi, eme, eedo, malö, sege, fisisa maadelahlä, ³⁰ hädali afädë nimolömelë, mosö, edoo, elefi, eme, malö, sege. Nagadaia neëgi fisi amo nimolömelë. Amo gala odoaea e neala sälasimolömelë. Hobeä ea namolöimu namolö gaula namolömelë. ³¹ Yafie dafidila nefolalebe amolida neala hobeahalea, hobeala nefolalebe amolida neala dafidimolömelëla säla i.

*Yesu e baagola nowemolömelëla bu osoda säi
(Madiu 20.17-19, Ulugu 18.31-34)*

³² Yesula ie bögëla aulo amolali Yalusaleme aulo idigi awähalea, Yesu edale dafidi awäha nelö. Amala hamosebegi, ie bögëla aulo amolia fudugila aligi hobeala awäha nelö. Odoa hobeafalä awäha nelö amolia bedäla aligi asi. Yesuea giwilasi amolibalä aliga galahlä hobeä ema hamomolö amo ado ³³ sähalea, Nabualo. Nili Yalusaleme awähamelë. Dolöie Malö amo gobela ilo busa amolimage, mala dawadigi amolimage gaula imolömelë. Iliä e baagomäia nufulömelëla didiäla daiäla negelahilä, fi odoagali gaula imolömelë. ³⁴ Gaula iäседа, ilia ema eheladigi, gofedela galaladigi, ëfë damuia fëgaladigilahilä baagomäia nufulömelë. Amala hamoseda, segeyo osodagi hi nowela moholömelëla säla i.

*Yemese Yonelea dafidilo namolöie hogoi
(Madiu 20.20-28)*

³⁵ Sebediie malö Yemese Yonele Yesu neebeä maalahilä eleä ema sähalea, Säla Olelelo, alia afädë helësësewe gadoi dia hamomäia helësësamelëla säla i. ³⁶ Amala säsebegi, ea elema säla obögësalea, Na alima edo hamomäia helësësebelä nabi. ³⁷ Amala nabasebegi, eleä ema säla obögësalea, Dië yo digalo hido elöibalä fisolo amo gala elöda dië naabo dafädimadi fila, elöda dië naabo fefeädimadi fimalola sämäia helësësamelëla säla i. ³⁸ Amala säsebegi, Yesuea elema sähalea, Ado säi amoda alia helësëla made nea säimelë. Na ödä iigi usi naha neawe, alia molöi gabule. Ne ödägi gesa neawe, ali gemolöi gabulela nabi. ³⁹ Amala nabasebegi, eleä ema säla obögësalea, Alia amala hamomolöi neawela säi. Amala säsebegi, Yesuea elema sähalea, Na ödä iigi usi nasewe gadola aliage molömelë. Ne ödägi gesewe gadola alige gemolömelë. ⁴⁰ Ali elö nie naabo dafädimadi, elö nie naabo fefeädimadila sämäia memelemolöda nie mademelë. Godea fimäiala daiäi amolilemelëla säla i. ⁴¹ Bögëla aulo nabülasi odoa amolia ado säi amo nabalahlä Yemese Yonelema habobaha nelö. ⁴² Habobasebegi, Yesuea ili mofiamolahilä ilima sähalea, Fii odoa beaha

aligilo gadoi neebe amoliada, udia dolö gelola beaha aligilo nea, amase, ilile ei sälo neebe amoliada udia dolö bobasëla made, gelola sigi aligilo amoda dilia dawa. ⁴³ Ili hamolo amo gadola, dili nebego afädëa amala hamomolöi made dialeamelë. Dili nebego afädëa ei sälo namolöila helësëседа, odoa neebe amoligalimu hamoi hamolasilo namolöi dialea. ⁴⁴ Afädëa e dafidilo namolöila helësëседа, ea sulubadelaie galabaia hamoi gadoi hamolasilo namolöi dialea. ⁴⁵ Mida, Dolöie Malöda udia dolöea ie hamoi hamolasimäia made misi. Ea ilile hamoi hamolasimäiage, ie namolö amo udia dolö yafiegali fisiga gala, ili sigi obëgëmolöge misimelëla säi.

*Yesuea Badimasa si golai wahilasi
(Madiu 20.29-34, Ulugu 18.35-43)*

⁴⁶ Amala sälahilä ili afiala Yaligo beselagalai. Yaligo beselagalala e baagila awäha nebegi, ie bëgëla aulo amolila udia dolö yafie odoala awäha nelo. Dolö si golai afädë idi agesua ami sulo. Eada muni imola ëdëgësa filo. Dolö amoie ëida Badimasa, Dimasaie malö. ⁴⁷ Amala salea Nasalese dolö Yesu maahala säi amo nabalahlilä, ea uuala sähalea, Debidüie malö Yesuo, ne bobasëmola säi. ⁴⁸ Amala säsebegi, udia dolö yafiea ema nemola sähalea, Dia adomabula säi gaso, ea gelola uuala sähalea, Debidüie malö, ne bobasëmola sähamu nelo. ⁴⁹ Ea Amala säsebegi, Yesu e maala beaha nea sähalea, E misialamola säi. Amala säsebegi, ilia dolö si golai amoma sähalea, Ea di wesebego, asigia gelola nowemola säi. ⁵⁰ Ea fagulo afädë salugala sulo amo gila sadia galahlilä fodolofali nowela Yesu nebea misi. ⁵¹ Maasebegi, Yesuea ema nabahalea, Na dima edo hamomäia helësësebela nabi. Amala nabasebegi, dolö si golai amea ema säla obëgësalea, Säla Olelelo, na bimolö helësësebela säi. ⁵² Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Dihü asigi afädë negei amea die si wahimelë. Hä mosalola säi. Amala säsebegi, dolö amo fodolofali wahila siia fädäla bealahilä, Yesu bëgëla asi.

11

*Yesu e beaha aligilo Gini gadoi hamola Yalusaleme beselagalai
(Madiu 21.1-11, Ulugu 19.28-40, Yone 12.12-19)*

¹ Ili Yalusaleme beselagalamolö ga madela, sege Bedifagige Bedanige Olibehidaia ami nea, Yesuea ie bëgëla aulo amoligi, äudä dafidila mosalolahilä, ² elema sähalea, Segea ami awäla beselagalala beahamelële, sugua dögi üdili afädë dolöea fila aulo made, ga madefali gui gide begela negei neë bimolömelë. Dögi amo fisigäla wi sigi misialo. ³ Afädëa alima dögi abidä fisigähala nabaseda, ema ado gomalä sämalö. Dafidilo Geloia webalä hamomolömelë. Amalahilä, ea fodolofali sigi obëgëmalamolömelëla, alia amala sämalola säi. ⁴ Amala säi amo nabalahlilä, ele awäla beselagalala beahamelebe, sugua dögi üdili afädë mosöa nogila digalo, ifo baagido idiliba, gide begela negei neebe amo bealahilä, fisigäi. ⁵ Fisigäsebegi, udia dolö ami nefolalo amolia elema nabahalea, Abilia hamodelä, sugua dögi üdili go fisigähala nabi. ⁶ Elea Yesuea sämalola säi amo gadola säsebegi, ilia hä, sigi mosalola säi. ⁷ Elea sugua dögi üdili amo Yesu nebea sigi gaula obëgësebegi, sugua dögi amodaia fagulo fösilahilä Yesu fedala sulo. ⁸ Amala hamosebegi, udia dolö yafiea ilile fagulo neala idiafa föladigi, odoaea idiafa agesua fasela bäu gadoi dagabola gaula mafula föladigila awäha nelo. ⁹ Udia dolö nefolalo amoli Yesu awäse amo gadola, dafidila awäha nelo amoliage, hobeala maaha nelo amoliage, uuala säsäla awähalea, Agua. Nesege. Godeie ei gauia adadi.

Afädë Dafidilo Geloiie eigila maahago, Godea e neala obeägimäia. ¹⁰ Nilile nado Debidia beaha maadela sigi nelo amo gadola namolö neebe amoma obeägidi. *Sama 118.25,26*

Selesaia fia Godeie ei gauia adala nese gemola uuala säsäla awäha nelo. ¹¹ Yesu e Yalusaleme beselagalalahilä, gobela ilo mosöa ami awäla beahamelebe, nelebo elö elöla sulubadela difolalebe amo meli. Amo beaha maadelahilä, deadisebegi beala, giwilasi amolali Bedani obögäi.

*Yesuea äfäeoma säi
(Madiu 21.18-19)*

¹² Diala aiyo amogi ili Bedanilahilä awähalea Yesu e sidëa baagoi. ¹³ Sidëa baagosebegi holöbö wagadi madela beahamelebe äfäeo bäu dibe bealahilä, gägä negei walebelela bea asi. Bea awähamelebe gägä made negei, bäumu dibe meli. Mida, äfäeo gägä negelo segeyogi made amea bäumu dibe meli. ¹⁴ Amo bealahilä ea äfäeo amoma sähalea, Die gägä udia dolöea bu elö made molömelëla säi. Amo säi amo ie bögëla aulo amolia nabi.

*Yesuea gobela ilo mosöa awälahilä hamoi
(Madiu 21.12-19, Ulugu 19.45-48, Yone 2.13-22)*

¹⁵ Ili Yalusaleme beselagalai. Beselagalalahilä, Yesu e gobela ilo mosöa beselagalalahamelebe, bidi neadigi, bidi nimolöie negeladigisa difolalo amoli nesiladigisa nelo. Muni bedefalo auli amoge, haea maliabu gadoi bidi neaha aligilo amolile filo auli amoge, neala besula besigadasila hësögudulahilä, ¹⁶ gobela iasia gedolo sege dibe wida, udia dolöea nelebo gaula dabiala misiabiola säla i. ¹⁷ Amala sälahilä ea ilima säla olelesalea sähalea, Ado säla dädëla negei dibe amo gomalä madele. Nïe mosö fifi asi sulubadelaea Godema adolo mosö neamelëla sämolömelëla dädëi gaso, dilia fa nelo musügä aligilo igi äbä gadoi hamoi gabula säi.

¹⁸ Amala hamoila säi amo nabalalahilä, gobela ilo busa amoliage, mala dawadigi amoliage, Yesu abeahäla nufulödule hogosa nelo. E nufulö helësëi amoie mida, ebalä bedähalea. Ebalä bedäi amoie mida, udia dolö nefolalo sulubadelaea ea mala olelei amo nabalalahilä, fudugisebegi. ¹⁹ Säha nea së gäsebegi, Yesu ie bögëla aulo amolali gaamu amo digila asi.

*Äfäeo i bausoi amoie ado säi
(Madiu 21.20-22)*

²⁰ Ili diala yose awähalea beahamelebe, äfäeo amo bäu difige bausosa maadei neebe meli. ²¹ Bealahilä Yesuea säi amo helësëlahilä Fidaea ema sähalea, Säla Olelelo, bimo. Dia äfäeoma habobala säi amo bausoi gabuwela säi. ²² Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Godema asigi afädë negemalo. ²³ Na dilima dofä sähawe, Dolö afädëa asigi äudä negela made, segebi gowema sähalea, Dihï duhulugi dagabola digamola säsedä, ea säi amo dofä amamolöla helësësedä, ea säi amo gadola amamolömelë. ²⁴ Amase, na dilima sähago. Dilia Godema adola nelebo afädë ema nabasedä, dofä nimolöla helësëmalo. Amala helësëla nabasedä, dilia säi amo gadoi nimolömelë.

²⁵⁻²⁶ Dilia Godema nowela nea adosalea, dolö afädëa dilima asiala hamoi amo helësësedä, dolö amea asiala hamoi amo fisimalo. Amala hamosedä, dilile Diado selesaia mosöa neebe amea, dilia asiala hamoi amoge fisi-molömelëla säi.

*Yesu dia geloi gaula neebe go nowëa ila nabi
(Madiu 21.23-27, Ulugu 20.1-8)*

²⁷ Ili Yalusaleme bu obögëlahilä Yesu e gobela ilo mosöa awäla nebegi, gobela ilo busa amolige, mala dawadigi amolige, dolö dafidilo amolige, e neebea

ami maalahilä, ²⁸ ilia ema nabahalea, Nelebo dia hamosebegoda nowëa hamomalasiola nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na dilima afädë nabahago, dilia säla obëgëseda, na nelebo hamosa neebewe hamomäia geloi i amoda gowea ila dilima säla imolömelë. ³⁰ Yonea ödägi gesa nelo amo Godeie galueale ma, dolöie galueale. Nema säla imola säi. ³¹ Amala säsebegi, hilido didiähalea, Nilia selesaia galueala säседа, dilia ema asigi afädë negela made nelo goda edoïela sämolö gabugi, ³² nilia dolöie galueala sämolö gaso, udia dolö yafie nefolalebe amoliada Yoneda Godeie bea sälo afädë neala helësëi neebe amo helësëlahilä udia dolöbalä bedäi. ³³ Amalahilä ilia Yesuma säla obëgësalea, Nilia da dawa mademelëla säi. Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Ama galëda, na nelebo hamosebeweda gowea hamomalai hamosa neala, nage dilima säla imolö mademelëla säla i.

12

Ado besula sagai oodola beaha namialola säi (Madiu 21.33-46, Ulugu 20.9-19)

¹ Amala sälahilä, Yesuea ilima ado besula säla iaha nelo. Ea sähalea, Dolö afädëa i gägä negelo gelebi efë amo sagai. Sagalahilä yalala amaleladigilahilä, gelebi ödä amo fësëla salimolöie uli dögoi. Amalahilä sagai idihë namolöie mosö afädë holöbö sedadela ilibia olola fedalahilä negesi. Amala hamolahilä ea dolö odoama sähalea, Sagai oodola beaha namialola säsilahilä hi e fii elöbalä sege wagadi made namolö asimelë. ² Gelebi gägä amo faimolö segeyo beselagalasebegi, sagai eedo amea ie hamoi hamolasilo afädëma sähalea, Nie sagai oodola beaha aligilo neebe amolima, gägä odoa faila imola sämolö mosalola säi. ³ Amo säla imolö asi amoda ilia e gaula nufudala ialalalahilä, memalä e hodomu fisiga gaimelë. ⁴ Amala hamosebegi, sagai eedo amea ie hamoi hamolasilo elöma bu mosalalahilä awäsebegi, ilia ie busagia afisila nufudalahilä e dahila neala gagadeimelë. ⁵ Amala hamosebegi, sagai eedo amea ie hamoi hamolasilo elöma mosalalahilä awäsebegi, ilia dolö amo nufudala baagoi. Amo gadola dolö yafie odoa mosalai amolige amala hamoi. Odoa nufudala ialaladigi, odoa baagomäia nufudadigimelë. ⁶ Amalamu hamosa nebegi, afädëfalimu hi ebalä nelo, hile efegë hi boba hamoi nelo amo. Hobeafali ea malö amoma ili neebea mosalalahilä sähalea, Ili nie nafegema hedabola helësëla mogola hamomolöla säi. ⁷ Awäsebegi, sagai oodola beaha aligilo amolia hilido säla didiähalea, Sagai eedo amoie malö amo go gabugo. Eada eedoie nalä negei nimolö gabugi, niligali bedefala nedelä, baagomäia nufidedila sälahilä, ⁸ ilia malö amo gaula nufudalahilä ie domalo amo sagai yala baagido sadia gaimelë.

⁹ Amala hamoseda, sagai amoie eedoeada abilia hamomolödu. Ea maalahilä sagai oodola beaha nelo amoli baagomäia nufudaha maadelahilä, sagai amoda odoaea oodola beaha namiäia imolömelë. ¹⁰ Dilia ado säla dädëla negei amoda made meli neale.

Mosö olelo amolia igi galone made gabula memelela fisi amoda, galone geloi dafidilo dialeamelë. Dafidilo Geloia hamogilebeda, nilia siia bealahilä fudugisa neala

säla dädëla negei dialea. *Sama 118.22-23* ¹¹ Amoda Dafidilo Geloia hamogi. Nilia ea hamogi amo siia bealahilä fudugisa neamelëla säla dädëla negei dialeala säi.

Sama 118.22,23

¹² Dolö busa nefolalo amolia Yesuea ili helësëla ado besula säi amo helësëlahilä, e gaumolöla hamoi gaso, udia dolö yafie nefolalebe amo bealahilä bedäla e digila bahila asi.

Dagisi muni ìmolö dialeale ma, madelela nabi
(Madiu 22.15-22, Ulugu 20.20-26)

¹³ Dolö busa odoa amolia Felesi dolö odoa amolimage, Heledoie damelë odoa amolimage, ili Yesu neebee awälahilä ea ado asiala säsegi e gaumäia hololömolö mosalola säi. ¹⁴ Amala säsebegi, ili e neebee ami awälahilä ema sähalea, Säla Olelelo, nilia helësésaleada, dia mala säla ìhalea mogolafalimu säla, dolö odoabaläge bedäla fudugilo madela helësésamelë. Amala helësése amoie mida, odoa neebe amolia di beala säse amogi bedäla helësëla made, Godea helësëi dibe amomu udia dolöma säla olelelo amo mogolafali olelelomele. Amalo gabugi, nilile mala säla negei dibe amo helësëlahilä, Beaha Aligilo Sisa neebe amoma dagisi muni ìmolö dialeale ma, madele. ¹⁵ Nilia dagisi muni amo ìmäiale ma, made ìmäialela nabi. Amala säsebe amo Yesuea beahamelebe, ilile asigi musügä negela wäfalä säsebe amo bealahilä, ilima säla obëgësalea, Edoie ne fedogola beaha. Muni giwi afädë na melëdelä gaula misiëla säi. ¹⁶ Ili muni giwi afädë gaula maasebegi, ea ilima nabahalea, Muni giwi egowegi dolö busa dibe gowege, ëi dëdëi dibe gowege nowëie gabula nabi. Amala nabasebegi, ilia ema säla obëgësalea, Beaha Aligilo Sisaïela säi. ¹⁷ Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Nelebo Sisaïe dibe amoda Sisa hïma ìmalö. Godeie dibe amoda Gode hïma ìmalola säi. Amala säi amo nabalahlilä ili fudugi.

Sadiusi ilia Yesuma nabi
(Madiu 22.23-33, Ulugu 20.27-40)

¹⁸ Sadiusi ilia udia dolö baagoi amoli made nowelagalamolöla sälo. Sadiusi odoa amolia Yesu neebee maalahilä sähalea, ¹⁹ Säla Olelelo, Mosesea mala afädë nilia hamomäia dëdëla negei dibe amo gowe. Dolö afädëie edoo malö madela baagosedä, udia didalomu sulolahilä, dolö baagoi amoie ëigila malö ägümolöie, edoo elö amohi udia amo nimäiala säla dëdëla negei dialea. ²⁰ Amaimo, edoolali gifalädalä salea, abulümi amea udia afädë neala nea, malö madela baagoi. ²¹ Baagoibua, abulümi baagia amea udia didalo amo bedefala nealahilä, eage malö madela baagoi. Amala bu baagoibua, edoo osoda ameage amala hamolahilä, ²² edoolali gifalädalä amoli malö madela baagosa maadei. Amalahilä udia amo hobeä wagala baagoi. ²³ Amala hamoi amo dolö gifalädalä amolia udia afädë amomu nii amea, hobeä baagoi amoli nowelagalasolo amo gala udia amo nowëie udia samolödula nabi.

²⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ilima sähalea, Ado säla dëdëla negei dibe amoge, Godeie geloi dibe amoge, dilia dawa made amea dilia asiala säsebege madele. ²⁵ Amaimo, udia dolö baagoi amoli nowelagalasolo amo galada dolöea udia nimolö mademelë. Amase, udiage dolö fimolö mademelë. Ilida selesaia fii neebe amo gadoi namolömelë. ²⁶ Amaimo, udia dolö baagoi amoli nowelagalamolö amoie ado afädë sähago. I afädëgi nulo söa fedaila Mosesea dëdëla negei dibe amo dilia made melile. Amila Godea Mosesema sähalea, Neda Abalahamaïege, Aisagaïege, Yeigabaïege Gode neamelëla säila dëdëla negei dialea. ²⁷ Eda udia dolö baagoi amolile Gode mademelë. Eda udia dolö sebe amolilemelë. Dilia asiala gelola helësëi gabula säi.

Godea Ado säla negei dibe amogi geloi dafidilo gelolada abodola nabi
(Madiu 22.34-40, Ulugu 10.25-28)

²⁸ Mala dawadigi afädë nelo amo maala, ilia ado didiäsebe amo nabalahlilä, Yesuea ilima hedabola säla obëgësebe amo bealahilä, ea Yesuma sähalea, Godea Ado säla negei dibe amogi geloi dafidilo gelolada abododula nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Ado säla negei dibe amogi geloi dafidilo gelolada gowe sähago. Isilale udia dolö, dilia nabualo. Dafidilo

Geloida nilile Gode. Dafidilo Geloida afädëfalimu neamelë. ³⁰ Dafidilo Geloï die Gode neebe amo die bobaeage, gesamiage, asigiage, geloiage boba hamomalola säla negei. ³¹ Amo baagia elöda gowe. Dihidi boba hamolo amo gadola, odoa dibalä nefolalebe amoli boba hamomalola säla negei. Mala geloi dafidilo gelola äudä amolemu säla negei dialea. Odoa mademelëla säi. ³² Amala säsebegi, mala dawadigi amea ema säla obëgësalea, Säla Olelelo, dia mogola säi. Gode afädëfalimu, elö made, emu neala säi amo dia dofä säimelë. ³³ Ema bobaeage, helësëloage, geloiage boba hamolo amole, dihidi boba hamolo amo gadola odoa dibalä neebe amo boba hamolo äudä amolea Godegali gobela ilo amoge, odala ilo amoge baagila asila säi. ³⁴ Yesuea dolö amea hedabola helësëla säsebe amo bealahilä, ema sähalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami di ga made nebegola säi. Amala säsebegi, odoaea Yesuea säla obëgëmäia ema sämolö amo bedäi.

*Yesuea udia dolöma Godea Afädë Memeleïie nabi
(Madiu 21.41-46, Ulugu 20.41-44)*

³⁵ Yesuea gobela ilo mosöa olelesalea sähalea, Mala dawadigi amolia Afädë Memelei amoda Debidïie malöla sälo amo abeahäla säلودu. ³⁶ Godeïe Gesamia Debidima helësëlasisebegi, Debidi hi sähalea, Dafidilo Geloïa nie Dafidilo Geloïma sähalea, Na die ado nii amoli die emoea emosala namiäia, di nie naabo dafädimadi awäla salea beaha samialola säimelë. *Sama 110.1*

³⁷ Amase, Debidi hi ema Dafidilo Geloïla säi amo Dafidilo Geloida Debidïie malöda abeahäladula nabi. Udia dolö yafie gegedoi amolia ea säi amo obeägïla nabi.

*Yesuea mala dawadigi nefolalebe amoli helësëla idihë namialola säi
(Madiu 23.1-36, Ulugu 20.45-47)*

³⁸ Ea ilima mala olelesalea sähalea, Mala dawadigi nefolalebe amoli hedabola idihë namialo. Iliä fagulo sedademu salugalahlilä magaia gaamugi awälahlilä, udia dolöea ili beala gugusäla gausiamäiala helësëlo nea. ³⁹ Amase, ilia gedolo mosöage dolö dafidilo filo dibeä amimu fimolöila helësëloge, udia dolö yafie gegedola molö nasebeä ami molö giallo eedo amobalä dafila salea, ua gagaula hamomolöila helësëlo nea. ⁴⁰ Amase, ilia udia didalo sebe amoli dahila neala, ilile mosöa nelebo dibe amo fa neala gaula aulo nea. Ilile asigi musügä negesilahilä, adoeamu Godema sedadela adolo nea. Amala hamosebe amoie ili së edefade muäia baala ïmolö dialeala säi.

*Udia didalo afädëa muni negei
(Ulugu 21.1-4)*

⁴¹ Godeïe muni negelo dibeä ami Yesu e ga madela sebegi, udia dolö yafie misi amolia muni negelo amogi muni negese amo sila sulo. Udia dolö yafie nelegei edefade negelo amoliada muni yafie negei. ⁴² Udia didalo busadäoi afädë maalahilä muni giwi äudä, doea afädë gadoi, negei. ⁴³ Amala negesebegi, Yesuea ie bëgëla aulo amoli misiëlahilä ilima sähalea, Na dilima dofä sähago. Udia didalo busadäoi goweä negei amea udia dolö sulubadelaä Godeïe muni negelo amogi muni negei amo baagila asimelë. ⁴⁴ Iliä ilile muni yafie negei dilo amogi odoa mogela hilile negesalea mogela negei gaso, udia goweada afädë gaula made, ea molö nimolö gauï amo gadola sulubadela negesa maadeimelëla säi.

13

*Yesuea gobela ilo mosö go mugulula digamolömelëla säi
(Madiu 24.1-2, Ulugu 21.5-6)*

¹ Yesu e gobela ilo mosöa amila awäha nebegi, ie bögëla aulo afädëa ema sähalea, Säla Olelelo, igi boboga hedabi hido elöia mosö hedabi hido elöi olola fedai neebe gowe bimola säi. ² Amala säsebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Dia mosö hedabi beahago gasoda, igi dadagulula olola fedai neebe goda gälasi diamolö mademelë. Goda sulubadela mugulula digaha maademolömelëla säi.

*Yöi elö elöla bimolömelëla säi
(Madiu 24.3-14, Ulugu 21.7-19)*

³ Yesu e Olibebidaia fedalahilä gobela ilo mosö sida idogola sebegi, Fida Yemese Yone Ädululali hilidomu nea ema nabahalea, ⁴ Dia nilima säla imo. Segeyo abodo gala dia säi amo beselagalamolö. Dafidi nelebo edodale beselagalasegi, nilia amo bealahilä dia säi amo beselagalamolö amoda ga made gabula helësëmolömelëla nabi. ⁵ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Odoaea dili dahila neloea, idihë nefolamialo. ⁶ Dolö yafie maalahilä nie ëi säla, Ne misi neawela sälahilä, udia dolö yafie dahila nimolö moholömelë. ⁷ Amase, sege ga madefali nudusalea ado goba nabase amogige, sege wagadi made nudusalea wabula säse amo nabase amogige, dili fudugila bedämabio. Nelebo amala hamomolö dialea gaso, amoda aso, aligila wagamolö mademelë. ⁸ Fii elöle elöle nuduladigi, gamane elöle elöle nuduladigisa namolömelë. Amase, sege föi odoagi fogoli moholömelë. Amase, sidë ige moholömelë. Nelebo amoli hamomolö amoda, udiaea malö ägümolö salea mi gäwila sëlö amo gadoi bimolömelë.

⁹ Dihili idihë namialo. Iliä dili nafodola gaulahilä galisolö neebea sigi moholömelë. Gedolo mosöa amige dili nufudala ialalemolömelë. Nie ëi gaula mogosa neebe amea gamane dolöie siigige, Gini dolöie siigige gaula awäla ifosimolömelë. Amala hamoseda nie Ado Mala Hedabi nabuäia säla iaha namolömelë. ¹⁰ Amo hamola made neebewegi wäla, fifii asi sefolalebe sulubadelaäa nie Ado Mala Hedabi nabaha maademäia dafidi säla imolö dialeamelë. ¹¹ Iliä dili nafodolahilä gudimolöie sigi gaula awäsedä, ado abodo sämolödula asigia säosäola helësëmabio. Gudisolo amo gala Godea ado säla iasebe amo säla imalo. Ado säla imolö amoda dihili sämolö mademelë. Godeie Gesamia sämolömelë. ¹² Dolöea ie edoo amo nufudala baagomäia gaula imolömelë. Malö eedoea hile malö amo gadola wäla hamomolömelë. Amase, malöeage ie eedo emelebalä habobala nufudala baagomäia gaula imolömelë. ¹³ Nie ëigi nefolalebego bealahilä, sulubadelaäa dilima bimolö habobamolömelë. Amai gaso, afädëa aso maadela, wagamäialahilä gelolamu aligiseda, e damula moholömelëla säi.

*Nelebo yöi yafie hamose bimolömelëla säi
(Madiu 24.15-28, Ulugu 21.20-24)*

¹⁴ Yesuea ilima sähalea, Nafadela hehealela bedälasimolö maala negemolöi made dibeä ami maala negei dië bimolömelëla säla i. (Ado gowe nidese ameada hedabola helësëmalo.) Yesuea amala sälahilä sähalea, Amo siia beaseda, Yudia segea sefolalebe amolida segebi dibeä ami fisäla baluluia afufumalo. ¹⁵ Amo gala, afädë mosö figi balededaia sulo amea digalahilä mumusogi ie nelegei nea digamabio. ¹⁶ Dolö sagaia nelo amea hi mosöa fagulo nea obögëmabio. ¹⁷ Segeyo amo gala udia fagulo hagu sefolalebe amolige, malö dubo dodo iaha sefolalebe amolige, edefademalä asigiimolö dialea. ¹⁸ Amo hamomolö amoda, i bäu gisalea gögï mulo amo gala muloea, Godema adosa namialo. ¹⁹ Mida, segeyo amo gala yöi yafie elö elöla maala negei dië bimolömelë. Godea nelebo mi gäwila hamoia amila yöi amo gadoi made meli. Amase, hobeage bu elö made bimolömelë. ²⁰ Amaimo, Dafidilo

Geloia segeyo amo neala obobagilasimolö made helësëi galebada, udia dolö sulubadela namolö amo fu made bealabio. Udia dolö hi memelei amoli helësëlahilä, segeyo amo neala obobagilasimolö helësëi. ²¹ Amaimo, afädëa dilima sähalea, Afädë Memelei amo misi neebe gowe bimola säsege, e neebe gagowe bimola säsege, dofä gabula helësëmabio. ²² Dolö odoaea wäfalä säsäla sähalea, Afädë Memelei amo ne misi neawela sämolö moholömelë. Odoaea wäfalä säsäla sähalea, Neda Godeie bea sälo misi neawela sämolö moholömelë. Amala maalahilä, ilia udia dolö Godea memelei nefolalebe amoli dahila neala hamomolöi walebelela bimolöie, dolöea hamomolöi made gadoige, hido elöige hamosa namolömelë. ²³ Dili idihë nefolamialo. Nelebo amoli hamola made neebe amo gaalu, na dilima dafidi säla iahagomelëla säla i.

*Dolöie Malö amo bu obögëmolö
(Madiu 24.29-31, Ulugu 21.25-28)*

²⁴ Amala sälahilä, aso, Yesuea sähalea, Yöi yafie elö elöla hamosa maadeibua eso usilahilä, aube made neela, ²⁵ gasumili mudaiala besela didigafula, mudaia geloi hido elöi amo neala fogolasimolömelë. *Aisaea 13.10, 34.4*
²⁶ Amala hamose amo gaalu, Dolöie Malö amoda geloi amole, yo digalo hido elöifalä amolebalä mu baidilidaia maala neë udia dolöea bimolömelë. ²⁷ Bease amo gaalu, ea ie selesaia fii amolima mosalolahilä, udia dolö hi memelei sege föi sulubadelagi, agesu näiado nefolalebe amoge, näiado nefolalebe amoge, sege afädëgi neala gedolasimolö mosalola sämolömelëla säi.

*I bäu bobagiloie ado säi
(Madiu 24.32-35, Ulugu 21.29-33)*

²⁸ Amo sälahilä, aso, Yesuea sähalea, Diliada äfäeoie mala amogi helësëmalo. Äfäeo fësëgësisila, bäu gähe bobagiseda, dilia helësësalea, sege esomolöda ga made gabula helësëlomelë. ²⁹ Amo gadola wäla, dilia nelebo säi amo gadoi hamose beaseda, Dolöie Malö amo hä moholö suägisa gabula helësëmalo. ³⁰ Na dilima dofä sähawe. Udia dolö walio nefolalebego made baagola nefolalegi wäla, nelebo säi amoli sulubadela hamosa maademolömelë. ³¹ Mu giwige naga föige hogosa helemolö gaso, nie ado mala dofä made hogosa helemolömelëla säi.

*Nelebo gowe gala hamomolö gabula sulubadelaewa dawa mademelëla
Yesuea säi
(Madiu 24.36-44)*

³² Amo sälahilä, aso, Yesuea sähalea, Amala hamomolö amoda segeyoge, aoage afädëa dawa mademelë. Selesaia fii iliage, malöeage dawa mademelë. Nadoea hido dawadigi neamelë. ³³ Dilia fädäla beala idihë namialo. Mida, nelebo hamomolö amo gomo gala gabula dilia dawa mademelë. ³⁴ Amoda gowe gadoimelë. Dolö afädë, ie mosö digila, sege wagadi made aulo amo gadola awähalea, ie hamoi hamolasiloma, ie hamoi beaha namialola säla, hido hidolama hamoi sogolasilahilä, idiliba beaha aligilo amoma sähalea, Hedabola beaha namialola säsila aulomelë. ³⁵⁻³⁶ Mosö eedoda së gäse gaalu obögëmolöledu ma, gasi mogogi obögëmolöledu ma, haea gäse gaalu obögëmolöledu ma, yose obögëmolöledula dilia dawa made nebege, dili adi elaboi diëgi fodolofalä muloea, idihë namialo. ³⁷ Na dilima ado säla iasewe gadola udia dolö sulubadelamage, dili idihë namialola säla iahadiola säi.

14

*Yesu baagomäia nufulöie didiäha dilo
(Madiu 26.1-5, Ulugu 22.1-2, Yone 11.45-53)*

¹ Segeyo äudä nelolahilä, osodagi Baagila Asi Segeyo amoiege, Segeyo Edefadegi beledi edelo yidila made gobela molö amoiege molö molö amo beselagalamolö gabulahilä,* gobela ilo busa nefolalo amola, mala dawadigi nefolalo amolalia didiähalea, Geleä musügä abeahämola awälahilä e gaula nufulödula didiäha difolalo. ² Iliä sähalea, Amamolö gaso, Segeyo Edegi gedosolo amo gala made, udia dolöea gelola üala dodogöla säloeala säi.

*Udia afädëa Yesuie busagia susu gadoi weli söga negei
(Madiu 26.6-15, Yone 12.1-8)*

³ Yesu e Bedani segea ami gudubu hamoi Saimonoea mosöa molö naha sulo. Sebegi, udia afädë maalahlilä, weli hedabi gafisigäi hido elöi, amoie eida nada gaula misi. Weli muni edefadea nelo amo ödä i igia hamoigi osala negei dilo amo, ea dusulahilä weli amo Yesuie busagia söga negei. ⁴ Amala hamosebegi, udia dolö odoa sefolalo amolia habobalahilä, ilia hilidomu sähalea, Weli hedabi gafisigäi amo faeagasebegoda edoie. ⁵ Weli gafisigäi hedabi goda gina hädali ohodoaea nimolö dilo amo, nii galebeda dolö busadäoi nefolalebe amoligali neala ialabio gabula sälahilä, ilia udia amoma nemosä dilo. ⁶ Amala nemosebegi, Yesuea sähalea, Nemomabu. Edoie dilia ema yösa. Udia gowea hamoi amoda nema hedabi hamoimelë. ⁷ Udia dolö busadäoi nefolalebe amolida dilibalä namolöi namolömelë. Ili ugila negemolö helësësedä, ugila negemolöi galea. Neda dihilibalä namolöi namolö mademelë. ⁸ Udia amea hamomolöi beala hamoimelë. Hobeä ne baumolö amoie, nie domalo dafidi hëimelë. ⁹ Na dilima dofä sähago. Ado Mala Hedabi sege föi sulubadelagi säla oleleseda, e helësëlahilä, ea hamoi amoge säla imolömelëla säi.

*Yudasaea Yesu hololömolöie asi
(Madiu 26.14-16, Ulugu 22.3-6)*

¹⁰ Amalahilä bögëla aulo giwilasi nelo amogi Yudasa Isagaliadaea gobela ilo busa neeäbeä ami awäla ilia Yesu nufuäia hololöla asi. ¹¹ Ea säi amo nabala obeägilahilä, ilia egali muni imolömelëla säla negei. Amalebe ea Yesu hololölahilä gaula imolöie fu hogosa nelo.

*Yesu, ie bögëla aulobalä Baagila Asi Segeyo amoie molö mai
(Madiu 26.17-25, Ulugu 22.7-14,21,23, Yone 13.21-30)*

¹² Segeyo agegi beledi edelo yidila made gobela molö amoie molö segeyo amo gala, Baagila Asi Segeyo amoie sugua sibi malö nufidelo. Amala nufidelo segeyo amo gala, ie bögëla aulo amolia ema nabahalea, Baagila Asi Segeyo amoie molö molö amoie, nilia abidi daiamäia hamesebela nabi. ¹³ Amala nabasebegi, ea ie bögëla aulo äudä mosalalahilä sähalea, Ali awäla gaamu edefadegi beselagalahamelebe, dolö afädëa ödä iigi usi gaui maaha neëgi, gausiala digamolömelë. Alige dolö amo awäse amo gadola mosalo. ¹⁴ Alia beahamelë, dolö amo mosöa nogila digasedä, mosö eedo amoma gomälä säla imalo. Säla Olelelo neebe amea dima nabahalea, Baagila Asi Segeyo amoie molö nie bögëla aulo amolibalä nili abidi molödula nabimelëla sämalö. ¹⁵ Amala säsedä, ea hogoli afädë ilibia nelebo daijala negesa maadei dilo amo olemolömelë. Ami nili molö molö daiamalola säi. ¹⁶ Amala säi amo nabalahlilä, ie bögëla aulo äudä amole awäla, gaamu edefadegi beselagalalahilä beahamelebe, ea säi amo gadola sulubadela gausiala digasebegi, elea Baagila Asi Segeyo amoie molö molö daiäi.

¹⁷ Eso digalahilä deadisebegi, Yesu e giwilasi amolibalä misi. ¹⁸ Maalahilä ili molö naha sefolalea Yesuea sähalea, Na dilima dofä sähago. Dili sebegogi

* **14:1:** Baagila Asi Segeyola säi amoda, Isilaleie malö made nufudala, baagila awäla, Isibiie dolö malö abulümi amoli nufudaha maadei amoie helësëla obögëlo segeyola säi.

afädëa ne hololömolömelë. Amoda nebalä molö naha saleala säi. ¹⁹ Amala säsebegi, ilia asigia yölahilä, ema hïdo hïdolaea dafidi säladigi hobea säladigisalea sähalea, Nale ma, nalela säla didigai. ²⁰ Amala säla didigasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Dili giwilasi sebegogi afädëa nebalä falo afädëdaia beledi ua negela naha sebe ameamelë. ²¹ Dolöie Malö amoda ie dëdëla negei dibe amo gadola baagomolömelë. Gaso, Dolöie Malö e hololöla odoaië naabogi gausise dolö amo, asigii gabumelë. E emea made neegela ägüi galebeda, e hedabi aligilabiomelëla säi.

Dafidilo Geloïe molö mai

(Madiu 26.26-30, Ulugu 22.14-20, 1 Golïdi 11.23-25)

²² Ili molö naha sefolalea, Yesuea beledi afädë neala gaula nea, Godema nesegela beledi dagabodasilahilä, ie bëgëla aulo amoligali ia gogosalea sähalea, Nimo. Nïe domalo gomelëla säla i. ²³ Amalahilä, ea wani ödä usi amo neala gaula nea, Godema nesegelahlilä iligali iasebegi, ili sulubadelaëa mai. ²⁴ Ea ilima sähalea, Goda nïe healemelë. Asialo made ado elöi säla negemolöie healemelë. Udia dolö yafiegali besigahawe. ²⁵ Na dilima dofä sähago. Ne wani ödä bu elö made naala nelolahilä, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami nea, bu elö gähe molömelëla säi. ²⁶ Amala sälahilä, ilia gë afädë udälahilä, Olibebia asi.

Fida, dia ne dawa madela sämolömelëla säi

(Madiu 26.31-35, Ulugu 22.31-34, Yone 13.36-38)

²⁷ Yesuea ilima sähalea, Dili sulubadelaëa bedälahilä nema habomolömelë. Ado säla dëdëla negei dibe amea sähalea, Na sugua sibi sigi aligilo neebe amo nufulömelë. Amaseda sugua sibi nefolalebe amoli fisäla dusudasila afufumolömelëla säla dëdëla negei dialea. *Segelaea 13.7*

²⁸ Amaimo, ne neala nowelasisegida, dili baagila nedale Galili moholömelëla säi. ²⁹ Amala säsebegi, Fidaëa ema säla obëgësalea, Ili sulubadelaëa bedälahilä dima haboseda, na made amamolömelëla säi. ³⁰ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Dima na dofä sähawe, Walio gasigi haea gagalugo gawalia nafi bu äudä made gäla neëgi, dia ne dawa madela nafi bu ohodoala sämolömelëla säla i. ³¹ Amala säsebegi, ea gelolafali säla obëgësalea, Neda dibalä baagomolö nea galëda, na di dawa madela dofä made sämolömelëla säi. Ili sulubadelaëa amo gadolamu säi.

Yesu e Gesemani awälahilä Godebalä adosa sulo

(Madiu 26.36-46, Ulugu 22.39-46)

³² Yesu, ie bëgëla aulo amolali sege afädë ëi Gesemani dibeami afialahlilä nea, ea ie bëgëla aulo amolima sähalea, Ne Godema adose gaalu, dili wi sefolamialola säi. ³³ Amala sälahilä, Fida Yemese Yonela ilimu sigi awälahilä, ie asigigi fudugila yöla säosäomolö mi gäwila beselagalai. ³⁴ Amalahilä ea ilima sähalea, Nïe iso asigigi edefademalä yösalea, ne baagomolö gabumelë. Dili idihë nea gui sefolamialola säi. ³⁵ Amala sälahilä e holöbö aliga galahlilä, nagadaia gumusula dia idogolahilä sähalea, Asiamolö fu galëda, nema walio hamomolö amoda asiamalola säi. ³⁶ Ea sähalea, Aba, Nado, dia nelebo sulubadela hamosa maademolöi nebego. Nema ödä iigi usi dibe amo dia neala gaula mosalo. Amai gaso, na helësësewe gadola made, dia helësëse amo gadolamu hamomalola säi. ³⁷ Amala sälahilä obëgësamelebe, ili süwia adidi dibe amo bealahilä ea Fidama sähalea, Saimono, adi dialeale. Dia holöfali idihë namolö ulisebele. ³⁸ Nafadea dili digalasiloea, idihë nea Godema adosa namialo. Asigia hamomolö helësësa neago gaso, domalo wäbëai nebegola säi. ³⁹ Amala säsila e bu awälahilä, dafidi säi amo gadola säha sulo. ⁴⁰ Amala

sälähilä e bu obëgësamelebe, ili adidimu dibe meli. Mida, süwiae si gafodo gadugisalea amai. Iliä ema edo säla obëgëmolödula asusugai. ⁴¹ E bu osoda obëgëlahilä ilima sähalea, Dili hele aligisalea adi dialeafa. Amo dofea. Fu hä beselagalai. Bimo. Dolöie Malö amo nafade hamolo amolima gaula iäsebege. ⁴² Nowemo. Nilia gausiala afiadi. Ne gaumäia hololölo amoda ga made misi nebege bimola säi.

Yesu gaui

(Madiu 26.47-56, Ulugu 22.47-53)

⁴³ Yesuea ado amo aso, säha nebegi, ie bëgëla aulo giwilasi amoligi Yudasa e dolö maleibalä fodolofali misi. Iliä helebe baialage gagaula ebalä misi. Gobela ilo busa amoliage, mala dawadigi amoliage, dolö dafidilo amoliage ili mosalola säi. ⁴⁴ Yesu gaumäia hololölo amea ilima dafidi daiala säla iahalea, Na gomalä hamoseda, amo gabula helësëmalo. Dolö na mimila nödüsedä, amo gaula hedabola sigi mosalola säla i. ⁴⁵ E beselagalala, Yesu neebee fodolofali maala sähalea, Säla Olelelola sälahilä, Yesu mimila nödüi. ⁴⁶ Mimila nödüsebegi, ilia hä e gaula fëdüi. ⁴⁷ Amala hamosebe amo gaalu, dolö afädë ami nelo amea helebe besela nealahilä, gobela ilo Busa Edefade amoie hamoi hamolasilo neebee amoie gëhe dagala sali. ⁴⁸ Yesuea ilima sähalea, Fa nelo gaumolöie mulo amo gadola, helebe baialage gagaulahilä ne gaumolö misile. ⁴⁹ Segeyo yafie ne dilibalä nea gobela ilo mosöa ado mala olelesa nelo amogi ne dilia made gaui amo. Amai gaso, ado säla dëdüla negei dibe amo gadola hamomäiala säi. ⁵⁰ Amala hamosa nebegi, ili sulubadela e digila fisäla awäha maadei. ⁵¹ Malisä afädë fagulo bulula gäi e bëgëla asi amo ilia e gaui ⁵² gaso, fagulo bulula gäi amo ilima gila amilahilä e hodomu dudugimu fisäla asimelë.

Galisolö dolö amolibalä gudimolöie Yesu sigi asi

(Madiu 26.57-68, Ulugu 22.54-55,63, Yone 18.13-14,19-24)

⁵³ Iliä Yesu sigi gaula gobela ilo Busa Edefade sebee ami asi. Gobela ilo busa amolige, dafidilo amolige, mala dawadigi amolige gegeedola ami sulo. ⁵⁴ Fida e holöbö hobeala Yesu bëbëgëla awäha nelolahilä, gobela ilo Busa Edefade amoie mosö yala isogi nogila digalahilä, idihë aligilo amolibalä nulo gobei dibeami hëgimäia hausa sulo. ⁵⁵ Gobela ilo busa amoliage, Galisolö dolö amoli sulubadelaage dolö odo misialolahilä, Yesuea asiala hamosa nawese melëlo amea fädäla sämalai. Iliä e nufuäia asiala hamoi walebelela hogosamelebe, afädë made meli. ⁵⁶ Dolö yafie ilima ea made hamoi amo babala säi gaso, ado afädëdi made meli. ⁵⁷ Odoaea nowela aligilahilä, ea made hamoi amo babala säla sähalea, ⁵⁸ Niläda ea gomalä säi amo nabimelë. Godeie mosö dolöie naaboea hamoi amo, na hailadigila, segeyo ohodoa nelolahilä dolöie naaboea made, bu elö ulimolömelëla säimelëla säi. ⁵⁹ Amala säi amoge afädëdi made meli. ⁶⁰ Amala säsebegi, gobela ilo Busa Edefade amea dolö sefolalebe amoie mogogi nowela aligilahilä Yesuma nabahalea, Dia ado afädë säla made obëgëmolöle. Dia asiala hamoila ilia säi amo edo hamoila nabi. ⁶¹ Amala nabasebegi, ea nafi dagala, ado afädë säla obëgëla made nebegi, gobela ilo Busa Edefade amea ema bu elö nabahalea, Godea Afädë Memeleila säi amo, hi e hedabifaliie malö dihidilela nabi. ⁶² Amala nabasebegi, Yesuea sähalea, Ä, nemelë. Dolöie Malö amo e Geloi Edefade neebee amoie naabo dafädimadi filahilä, baidiligi maala neë, dilia siia bimolömelëla säi. ⁶³ Amala säsebegi, gobela ilo Busa Edefade amea nabalähilä, hile fagulo nulilahilä ilima sähalea, Odoaea ea hamoi amo nalä made sämalö. ⁶⁴ Ea Gode gagadese amo nabi amomelë. Dilia abilia helësësebelä nabi. Amala nabasebegi, ili sulubadelaä sähalea, Ea asiala hamoi amoieda e baagomäia nufulö dialeala

säla didigai. ⁶⁵ Amala sälahilä odoaea e gofedela galalahilä, ilia ie si usulala nufudalahilä, nowëa amasiola sämola säi. Amalahilä idihë aligilo amolia e neawelahilä nufudala ialalei.

Fidaea, na Yesu dawa madela säi

(Madiu 26.69-75, Ulugu 22.56-62, Yone 18.15-18,25-27)

⁶⁶ Fida e yala isogi nogila digai sebegi, gobela ilo Busa Edefade amoie hamoi hamolasilo dolisä afädë maalahilä ⁶⁷ beahamelebe, Fida e hëgimäia hausa sebe amo fädäla bealahilä sähalea, Dige Nasalese dolö Yesubalä nawesa aligilo amo gabula säi. ⁶⁸ Amala säsebegi, ea ne madela sälahilä sähalea, Na dawa made. Dia säsebegoda na made helësësebemelëla säi. Amala sälahilä e yala baagido idi dagaboimadi awäha nelo. ⁶⁹ Hamoi hamolo dolisä amea e bealahilä, dolö nefolalo amolima bu sähalea, Dolö goda amoligimelëla säi. ⁷⁰ Amala säsebegi, ea bu elö ne mademelëla säi. Holöfali nelolahilä dolö nefolalo amolia Fidama bu elö sähalea, Dofä. Dida amoligi. Dige Galili dolömelëla säi. ⁷¹ Amala säsebegi, Fidaea, na we wäfali säседа, dofä ne Godea së imäiala sälahilä, gabulo wäla gabula migalia diigila sähalea, Dolö ëi säse goda na dofä dawa mademelëla säi. ⁷² Ea ado amo säia gai amole haea gagalugo gawalia nafi bu äudä gai. Fidaea amo nalahilä dafidi Yesuea, Haea gagalugo gawalia nafi bu äudä made gäla neëgi, dia ne dawa madela nafi bu ohodoala sämolömelëla säi amo helësëla obëgi. Amo helësëlahilä diisa nelo.

15

Yesu Bailadi neebee sigi asi

(Madiu 27.1-2,11-14, Ulugu 23.1-5, Yone 18.28-38)

¹ Yosefali gobela ilo busa amolige, dolö dafidilo amolige, mala dawadigi amolige, Galisolö dolö sulubadela amolia ado didiäha difolalahilä, ilia Yesu nafodolahilä Bailadi neebee sigi gaula asi. ² Sigi gaula maasebegi, Bailadia Yesuma nabahalea, Yu udia dolöie beaha aligilo ginida dilela nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Dia säse gomelëla säi. ³ Gobela ilo busa amolia sähalea, Ea nafade yafie hamoimelëla säi. ⁴ Iliä Amala säsebegi, Bailadia ema bu elö nabahalea, Dia ado afädë säla made obëgëmolöle. Dia nafade yafie hamoila ilia säi amo nabilela nabi. ⁵ Amala nabi amogi Yesuea ado elö made säla obëgi amea, Bailadi e fudugisa nelo.

Yesu i fügäigi baala negemalola säi

(Madiu 27.15-26, Ulugu 23.13-25, Yone 18.39—19.16)

⁶ Segeyo Ede amoie molö molö amo galada, Bailadia galabaia negei afädë fisigähamu aligilo. Udia dolöea fisigämola säse amo gadola fisigälo. ⁷ Dolö odoaea gamanebalä nudusebegi nafodola negei amoligi afädë ëi Balabasa nelo. Iliä gamanebalä nudusolo amo gala dolö odoa nufudala baagoi. ⁸ Udia dolö gegedoi amolia Bailadi neebee maalahilä ema sähalea, Dia nilima hamolo amo gadola walio hamomäiamelëla säi. ⁹ Ea ilima säla obëgësalea, Yu udia dolöie beaha aligilo gini dihilima fisigämäiala helësësebelela nabi. ¹⁰ Amala säi amoie mida, gobela ilo busa amolia Yesuma mudialahilä e sigi gaula misi gabula Bailadia amala helësëlahilä säi. ¹¹ Amai gaso, gobela ilo busa amolia, udia dolö gegedoi amolia Bailadima gelolafali Balabasa hilima fisigämäiala sämäiala si nigilasi. ¹² Amalahilä Bailadia ilima bu elö nabahalea, Dilia Yu udia dolöie Ginila sälo neebe goma na abilia hamomolödula nabi. ¹³ Amala nabasebegi, ilia bu elö gelola säla obëgësalea, Eda i fügäigi baala negemalola säi. ¹⁴ Amala säsebegi, Bailadia ilima sähalea, Mida edogi. Ea edo

nafade hamoi gabiola nabi. Amala nabasebegi, ilia gelolafali sähalea, I fügäigi baala negemalola säi. ¹⁵ Amala säsebegi, Bailadia, udia dolö gegedoi amolia obeägimäia, Balabasa hilima fisigalahilä, ea odoama Yesu fëgämalolahilä, i fügäigi baala negemolö sigi mosalai.

Ami dolö amolia Yesu gadiaboi
(Madiu 27.27-31, Yone 19.2-3)

¹⁶ Ami dolö amolia Yesu sigi gaula gamane sigi aligiloë mosö yala isogi nogila digai. (Mosö amoë eida Beledoliama.) Ami dolö odoage misialolahilä gegedoi. ¹⁷ Gedolahilä ilia fagulo sedade bëi gadoi Yesuma salugasilahilä, ëfë äyo gägäi amalela nasigila Ginië busa gadoi hamolahilä ie busagia salugasi. ¹⁸ Amala hamolasilahilä ilia naabo sögö diigilahilä sähalea, Yu udia dolöie beaha aligilo gini, namolöi namiäiala säi. ¹⁹ Amala sälahilä, ilia ie busagia i gilia nufudalahilä, gofedela gagalahilä, emo gumu sasagala fila digafulahilä gugusämäia hamolo wäla hamoi. ²⁰ Ila ema amala gagadiabosa nelolahilä, fagulo bëi gadoi amo hololahilä hile fagulofali amo salugasi. Salugasilahilä ilia e i fügäigi baala negemolöie segea sigi asi.

Yesu i fügäigi baala negei
(Madiu 27.32-44, Ulugu 23.26-43, Yone 19.17-27)

²¹ Awäha nebegi, Salinia fii dolö afädë, Saimono, Alegisäda Ulufasalele eedo amo, sagaiala maasebegi e gausiala digalahilä, ilia e nealahilä Yesuie i fügäi gaumalala eegei. ²² Ila Yesu sigi gaula sege ëi Gologoda asi. (Gologodada nilile ado adolada Busa Giwi Sege.) ²³ Afialahilä ilia wani ödäge i afädëie ödä muwege gegoalahilä egali muäia i gaso, ea made mai. ²⁴ Amala hamolahilä, ilia e i fügäigi baala negei. Amalahilä, ie fagulo nowëa nimabelela, ilia sadu dahila, ie fagulo amala mogei. ²⁵ E i fügäigi baala negei amoda, yose eso neela udigisa nebegi, baala negei. ²⁶ Ea nafade hamoila säi amo dëdëla negei amoda gomalä säi. Yu udia dolöie beaha aligilo Ginila säi. ²⁷⁻²⁸ Amala hamolahilä, Yesu baala negei amo gaalu, fa nelo dolö äudä, elö ie naabo dafädimadi, elö ie naabo fefeädimadila, i fügäigi baala negei. ²⁹ Udia dolö e dibeadi baagila afu mafusaleada, Yesuma busa dugagiladigi gagadiabola sähalea, Ehehe. Godeie mosö hailadigilahilä, segeyo ohodoagi ulimolöeai amo, ³⁰ dihimu damula awäla i fügäia adogoila digamola säla baagiladigisa nelo. ³¹ Gobela ilo busa amolia, mala dawadigi amolibalä, amo gadola hilidomu Yesu gagadiabola sähalea, Udia dolö odoa damula aulo. Amo gadola, hïmu damula moholöi made. ³² Afädë Memelel, Isilale udia dolöie Gini neebe amo, i fügäia adogilahilä digamäia. Nilia amo bealahilä, asigi afädë negedeläla säi. E i fügäigi baala negei gaalu, i fügäigi baala negei äudä amoleage e gadiabola amo gadolamu säi.

Yesu hame doala asi
(Madiu 27.45-56, Ulugu 23.44-49, Yone 19.28-30)

³³ Eso mogogila eso bëgise gaaluge, sege sulubadela gasilasimu dilo. ³⁴ Eso bëgise gaalu, Yesuea gelolafali säia adahalea, Elo, Elo, lama sabagadanila säi. Nilile ado adolada, Nïe Gode, nïe Gode, abisigi ne digila asila säi. ³⁵ Amala säi amo nabalalahilä, udia dolö odoa ami nefolalo amolia sähalea, Nabuö. Ea Elaia wesebegola säi. ³⁶ Afädë baluluia awälahilä, nelebo afädë dahudu gadoi wani ödä gamogai dibeä ami gelahilä, i bidigi yaala, egali muäia ialahilä sähalea, Aso. Elaiaea e i fügäigi dibeä adogoi fisigämolö maasebelela beaha aligidila säi. ³⁷ Yesuea gelola uualahilä hame doala asi. ³⁸ Amasebegi, gobela ilo mosöa fagulo edefade negei dilo amo, gadogola gadelala digalahilä, elö eamu eamula negesi. ³⁹ Ami dolö hädali afädë beaha aligilo dolö amea sida adogola

beahamelebe, Yesu amala hame doala asi amo bealahilä sähalea, Dolö goda dofä Godeie malö gabula säi. ⁴⁰ Amo gaalu, udiafalä holöbö wagadi madela nea, sida gala nefolalo amoligi Magadala udia Melige, Yosese ie ëo Yemeselele eme Melige, Salomege nelo. ⁴¹ Dafidi Yesu e Galili neëgida, ilia e awäse amo gadola awälahilä, e ugila negesa filo. Udia odoa yafie ebalä Yalusaleme misi amolige nefolalo.

Yesu baui

(Madiu 27.57-61, Ulugu 23.50-56, Yone 19.38-42)

⁴² Segeyo amoda nelebo daialo segeyo. Deadise gaalu, segeyo Sabada aiyo namolö gabula helësëlahilä, ⁴³ Alimadia dolö Yosebe Bailadi neebea awälahilä, bedälo made mumulasi amea, Yesuie domalo nimolö audulela nabi. Dolö amoda Galisolö amoligi asigi hedabi negei nea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo beaha nelo. ⁴⁴ Amala nabasebegi, Bailadia e aabela baagoi gabula fudugilahilä, ami dolö hädali afädë beaha aligilo amo welahilä e hä baagoilela nabi. ⁴⁵ Amala nabasebegi, Bailadima ami beaha aligilo amea e hä baagoimelëla säi amo nabalahlilä, Yosebema ie domalo nimolö dofeala säi. ⁴⁶ Amala sälebegi Yosebea fagulo falei hedabi afädë nealahilä, ie domalo i fügäidaia dibe amo neala gaula digalahilä, fagulo amea usulala gaulahilä, igi äbä dafidi hamola negei diloa ami baumolö gaula asi. Bausilahilä, igi edefademalä afädë bebugula gaula maalahilä amea idi gasi. ⁴⁷ Amala bausi dibe amo Magadala udia Meli Yoseseie eme Melilea meli.

16

Yesu nowela asi

(Madiu 28.1-8, Ulugu 24.1-12, Yone 20.1-10)

¹ Segeyo Sabada gafe maadeibua, Magadala udia Meli Yemesëie eme Melila Salomela ilia Yesuie domalogi hëla moholöie, weli gafisigäi hido elöi amo bidia nii. ² Segeyo gifalädalügi yose eso si beselagalaha nebegi, ili igi äbägi bauia ami asi. ³ Hilido afiaha dialea sähalea, Igi äbä idi galo igi edefadea gai dibe amo nowëa ugila negela doga negesimolödula säsäla afiai. ⁴ Afiaha nea sida gahamelebe, igi amo hogala doga negei dibe meli. Igi amoda edefademaläde. ⁵ Amai beala igi äbägi bauia gidogo bea digahamelebe, malö malisä afädë fagulo falei sedade salugai ilile naabo dafädimadi sebe amo bealahilä, ili fudugi. ⁶ Fudugisebegi, ea ilima sähalea, Fudugimabio. Nasalese dolö Yesu i fügäigi baala negei amo hogose goda nowela asimelë. Wida made. E ilia negei diloa amo bimo. ⁷ Amaimo, dili awälahilä Fidamage ie bëgëla aulo odoa amolimage gomalä sämalo. Dili baagila edale Galili moholö awäha neamelë. Ea dafidi säla i amo gadola, ami bimolömelëla sämalola säla i. ⁸ Amala säi amo nabalahlilä ili emo ggisëla fudugimolöge beselagalasebegi, igi äbägi amilahilä fodolofalä doadigila asi. Bedäi amea odoabalä adola made awähamu nelo.

Magadala udia Melia Yesu meli

(Madiu 28.9-10, Yone 20.11-18)

[⁹ Segeyo gifalädalügi yosefalä Yesu nowelahilä, Magadala udia Melia bimäia e sebadale Yesu beselagalai. Udia amoma mugabe gifalädalä fedai sebegi dafidi Yesuea nesiladigi. ¹⁰ Beselagalai amo bealahilä, Yesubalä dafidi nawesa aligilo amolia didigaola gualösa dibeami ea säla imolö asi. ¹¹ Amalahilä Yesu neebe na melimelëla ilima säi amo nabalahlilä, ilia dofä gabula made helësëi.

Bëgëla aulo äüdäea Yesu meli

(Ulugu 23.13-35)

¹² Amalahilä dolö äudä sagaia moholö awäha nebegi, Yesu e domalo elöi elea bimäia beselagalai. ¹³ Amo bealahilä ele dolö odoa amoli neebee obögelahilä, ilima säi gaso, ilia dofä gabula made helësëi.

*Yesuea ie bögëla aulo amolima Ado Mala Hedabi säla ïmalola säi
(Madiu 28.16-20, Ulugu 24.36-49, Yone 20.19-23, Abosolo 1.6-8)*

¹⁴ Amalahilä hobeala gïdälasa amoli molö naha dibeä ami e bimäia beselagalai. Beselagalalahilä ilia asigi afädë made negesebe amogige, iso asigi geloi neebee amogige, nemoi. Mida, odoaea e nowelahilä neebee melila säi amo nabalahilä dofä gabula helësëi made amogi amai. ¹⁵ Amalahilä ea ilima sähalea, Sege föi sulubadelagi afufulahilä, udia dolö sulubadelama Ado Mala Hedabi säla ïmalo. ¹⁶ Afädëä asigi afädë negeseda, ödägi gelahilä damula aulo neala gaumolömelë. Asigi afädë made negese amobaläda gudimolömelë. ¹⁷ Asigi afädë negei neebee amoliada dolöea hamomolöi made gowe gadoi hamomolömelë. Nïe ëigi nea mugabe fedai nesiladigimolöge, udia dolö odoa neebee amoie ado gähe sämolöge, ¹⁸ baagolo nuba gausege baagolo ödä nasege made baagomolöge, oloi difolalebe amoli naaboea diigila wahimolömelëla säi.

*Yesu selesaia mosöa fedai
(Ulugu 24.50-53, Abosolo 1.9-11)*

¹⁹ Dafidilo Geloï Yesuea ilima ado säla ïalahilä, selesaia mosöa fedala Godeïe naabo dafädimadi sulo. ²⁰ Amala asibua ili afufulahilä, sege sulubadelagi ado mala säla ïaha nebegi, Dafidilo Geloia ilibalä hamoi hamola, ilia dofä säsebelä helësëmäia dolöea hamomolöi made gadoi hamolasi.]

Yone Neala olelo oboba

Ado Mala Hedabi Yoneie bebagi dēdēi dibe amea sähaleada, Ado eda dolō domalola digala, nilibalā wi nelola sāla dēdēi. Yonea beba gowe dēdēi amoie mida, ea sähalea, beba gowegi dēdēla negei dibe amo nidesalea, Godeie malō Yesu Gelesoma asigi afādē negemāiage, Afādē Memelei amo dofā Yesu Geleso gabula helēsēmāiage dēdēla negesamelēla sāi (20.31 bimalo).

Dafidi Yonea nilīma, Ado eda mi gāwilafalī, Godebalā siiba nelomelēla sāla dēdēla negei. Amalahilā, Yesuea hamomolōi made gadoige, melēlo made gadoige hamosa nelo ameadā, Afādē Memelei amoda Yesu, amase, Yesuda Godeie malō gabula helēsēmāia ulufala dēdēla negei dialea. Amase, Yonea nilīma, Yesuea hamomolōi made gadoige, melēlo made gadoige hamoi amoie mi fādāla sāi. Amase, udia dolō odoaea ema asigi afādē negela e bēgēla asi amoge, odoaea ema asigi afādē made negela ebalā ado nii nelo amoge dēdēi bimolōmelē.

Hogoli 13-17gi dēdēi dibe ameadā, Yesuea ie bēgēla aulo amolibalā nea, e hā baagomolō ga made gabula helēsēlahilā, ilile asigia dofea, aso maadela gelola namiāia, galone yafie sāla iaha nelo.

Yonea wagala dēdēla negei dibe ameadā, Yesu e nafodola gaula awāla gudi amoge, e i fūgāigi baala negesebegi, hī hame doala mosaloi amoge, e nowela awāla ie bēgēla aulo nefolalebea ulufadigi amoge, dēdēla negei dialea.

Beba gowegi namolō gāheie mala dofā dibe amoli olelemolāhilā, segeyo sulubadelagi hamomolō amoie, galone helēsēmolōie dibe amolida gowe. Fōiela sālage, ōdāiela sālage, belediīela sālage, yo digaloīela sālage, i gāgā negelo gelebi ēfēiela sālage, sugua sibi sigi aligiloīela sālage, sāi amoli dēdēla negei dialea.

Yone Ado e dolō namolō digai. Eda udia dolōbalā namolō digai.

(Yone 1)

Ado eda namolōie mi, dolō namolō digai

¹ Ado eda mi gāwilafalī siiba nelo. Eda Godebalā nelo. Ado hī eda Gode nelo. ² Eda mi gāwilafalī, Godebalā siiba nelo. ³ Afādē idi elōmadila misida maade. Godea Adobalā nea nelebo sulubadela hamosa maadeimelē. ⁴ Emada namolō mi dilo. Namolō ameadā udia dolōie yo digalo nelo. ⁵ Yo digalo ameadā gasimi sagaia ami yo digaha nea. Gasimi sagaloeada yo digalo amo gesumolōi made dilo.

⁶ Godea dolō afādē nagadaia fisiga wei amoie ēida Yone e misi nelo. ⁷ E misi amoda yo digalo amoie sāla imolōie misi. Amaimo, udia dolō sulubadelaēa ie ado nabalāhilā, asigi afādē negemāiaie misi. ⁸ Hī eda yo digalo amo made. E misi amoda yo digalo amoie mu sāla imolō misi. ⁹ Yo digalo amoda dofā yo digalofalī nelo. Udia dolō sulubadelagali yo digalo ilo. E nagadaiawi moholō nelo.

¹⁰ Ado eda nagadaiawi nelo. Ado ameamuda Godea sege fōi hamoi gaso, nagadaia udia dolōea e gowe gabula made helēsēi nelo. ¹¹ Eda hīle segea wi misi gaso, hīle sosogoea e made sāla olei. ¹² Gaso, odoaea e sāla olela ie ēigi asigi afādē negesebegi, ea ilima sähalea, Dilida Godeie malō namialola sāi. ¹³ Ili Godeie malō besela galai amoda, eedole emelele healemadila made,

amase, domaloie hameloea made, amase, dolöie hameloea made, Godeamu ie malö hamola besela galai.

¹⁴ Ado eda dolö domalola digala, nilibalä wi nelo. Nilibalä wi nebegida, ie yo digaloge ie geloige hido elöi amo nilia melimelë. Eedoie malö emu nea, ugila negelole ado dofäle ema nobala, ie yo digaloge ie geloige hido elöi dilo amo nilia melimelë.

¹⁵ Yonea Adoie säla iaha nelo. Ea uuala sähalea, Dolö goda dafidi na dilima säla iahalea, Ne baagia maase amoda, ne baagila asimelë. Mida, ne maadeia e dafidi nelola säila säi. ¹⁶ Ema nobai amo adugasebegi, ea nili sulubadela ugila negelahilä, hä, bu elöge ugila negesamu nelo. ¹⁷ Godea Mosesemadila mala säla negei amo säla i gaso, ugila negelole ado dofäleda, Yesu Gelesomadila misimelë. ¹⁸ Afädëa Gode dofä made meli gaso, ie Malö afädëfali amea Gode e nilima ulufala olei. Malö amoda dofä Gode. Eda Eedobalä dila nea.

Ödägi gelo Yonea säla iaha nelo

(Madiu 3.1-12, Maga 1.7-8, Ulugu 3.15-17)

¹⁹ Yu ilia gobela ilo dolöge, amase Ilibai dolöge Yalusalemela Yone neebee mosalosebegi, ili maala Yonema nabahalea, Dida nowëla nabi. Amala nabasebegi, Yonea gomalä säla i. ²⁰ Ea musüga negela made, hedabola ulufala säla iahalea, Afädë Memelei amoda ne mademelëla säla i.* ²¹ Amala säla iasebegi, ilia ema nabahalea, Amai dida nowë. Dida Elaialela nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Neda e mademelëla säi. Amala säsebegi, ilia ema bu nabahalea, Dida bea sälo amolela nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Ai. Neda amo mademelëla säi. ²² Amala säsebegi, ilia ema bu nabahalea, Dida dofä nowë. Dolö nili fisiga welo amolima eda gowe gabiola sämolöie, diada dihī dimada nowëla sähala nabi. ²³ Amala nabasebegi, Yonea bea sälo Aisaeaea säi amo gadola ilima säla obëgësalea, Neda afädëa sege nafadeia udia dolö aligilo made dibeaa ami nea uuala sähalea,

Dafidilo Gelo misiäia idi mogola fodomalola säha neamelëla säla obëgei.

Aisaea 40.3

²⁴ Felesi ilia dolö fisiga gai ²⁵ amolia Yonema nabahalea, Dida Afädë Memelei amo made galëda, amase, Elaia made galëda, amase, bea sälo amo made galëda, amai mi edoie dia udia dolö ödägi gesa neala nabi. ²⁶ Amala nabasebegi, Yonea ilima säla obëgësalea, Nada ili ödäeamu gesa neawe. Gaso, dolö afädë dilia made dawa dili mogogi nea. ²⁷ Dolö amoda ne baagia hobeala moholömelë. Nihineda ie emo usililo ëfë fisigämolöda dofea mademelëla säi.

²⁸ Yonema nabi amoge, amase, ea säla obëgei amoge ödä Yodona dëgëla alömodi, Bedani segea nea amala säi. Segea amida Yonea udia dolö ödägi gesa nelo.

Yesuda Godeie Sugua Sibi Malö neala säi

²⁹ Amo aiyo amogi, Yonea Yesu e neebee maasebe amo bealahilä sähalea, Bimo. Egoweda Godeie Sugua Sibi Malömelë. Goeada udia dolö sege föi sulubadelagi nefolalebe amolile nafade hamoi amo hësa maademolömelë.

³⁰ Dolö goda dafidi na dilima säla iahalea, Ne baagia hobeala maase amoda, ne baagila asimelë. Mida, ne maadeia e dafidi nelola säla i amoda egowemelë.

³¹ Nada e dawa made nelömelë. Amai gaso, e Isilale udia dolöma ulufala olemolöie, na udia dolö ödägi gemolö misimelëla säi. ³² Yonea e ulufala sähalea, Na beahamelebe, Gesami Hebenila haea maliabu gadoi digalahilä, edaia fise melimelë. ³³ Nada e dawa made nelö gaso, udia dolö ödägi gemäia

* **1:20:** 1.20 Afädë Memeleila säi amoda Godea afädë memelela ie udia dolö sigi obëgëmolöla helësëla säi. Giligi adoeada Gelesola sälo. Hibulu ado sälada Mesaeala sälo. Gelesole Mesaealeda nilile ado sälada Afädë Memeleila sälo.

ne fisiga welo amea nema sähalea, Dia Gesami digalahilä dolö afädëdaia fise beaseda, dolö ameada udia dolö Eleloi Gesamia gemolömelëla säi. ³⁴ Eda Godeie malö neebe amo na melimelë. Amo na dilima säla imelëla Yonea säi.

Dolö ohodoaea Yesu bögëla asi

³⁵ Amo aiyo amogi, Yonege ie bögëla aulo äudä amolege bu amimu nelo. ³⁶ Amala nea, Yonea Yesu awäha neebe amo bealahilä sähalea, Bimo. Egoweda Godeie Sugua Sibi Malömelëla säi. ³⁷ Amala säsebegi, ie bögëla aulo äudä amolea ea säse amo nabalahilä, Yesu bögëla asi. ³⁸ Amalebegi, Yesuea besula beahamelebe, ele e bögëla maaha neebe meli. Ea elema nabahalea, Alia edo hogosala nabi. Amala nabasebegi, elea ema nabahalea, Elabaie, dida mosö abodogi saleala nabi. Elabai amo besulada säla olelelola sälo. ³⁹ Amala säsebegi, Yesuea elema säla obögësalea, Alia bea misiëla säi. Amala säsebegi, ele awälahilä e diasebe mosö amo beaha nelo. Segeyo amoda ebalä ami nelo. Ele ebalä asi amoda eso si biyidugi gadola deadi asi.

⁴⁰ Bögëla aulo äudäea Yoneie ado nabala Yesu bögëla asi amolegi, afädëda Saimono Fidaie edoo Ädulu. ⁴¹ Eada Yesu hä amilahilä, fodolofali ie edoo Saimono bea asi. Amalahilä, ea Saimonoma sähalea, Alia hä Mesaea melimelëla säi. Eie Mesaea amo besulada Gelesola sälo.* ⁴² Amalahilä Äduluea e sigi Yesu neebea asi. Maaha nebegi, Yesuea ema siila nea sähalea, Dida Saimono, Yoneie malö. Die eida Sifasala sämolömelëla säi. Eie Sifasa amo besulada Fida.*

Yesuea Filibile Nadanalele wei

⁴³ Amo aiyo amogi, Yesu e Galili moholö helësëi. E awäla Filibi gausialahilä ema sähalea, Ne bögëla misiëla säi. ⁴⁴ Filibida gaamu Bedesaida ami fii dolö. Sege amoda Ädulule Fidalele sege. ⁴⁵ Amasebegi, Filibia Nadanale hogola asi amo beagolelahilä ema sähalea, Mosesea Ado säla negei dibe amogi ie dëdëla negei amo gadolage, amase, bea sälo amolia bebagi ie dëdëla negei amo gadolage, nilia hä e melimelë. Amoda Nasalese fii Yesu, Yosebeie malö amo gabiola säi. ⁴⁶ Amala säsebegi, Nadanalea ema nabahalea, Amai nelebo hedabi afädë Nasalesela moholöi gabulela nabi. Amala nabasebegi, Filibia ema sähalea, Dia bimolö misiëla säi. ⁴⁷ Amala säsebegi, Yesuea Nadanale e maaha neebe amo bealahilä, e helësëla sähalea, Bimo. Dolö maasebe egagoweda dofä Isilale dolömelë. Wäfalä sälo afädë egowemada mademelëla säi. ⁴⁸ Amala säsebegi, Nadanalea ema nabahalea, Dia ne abilia dawadigila nabi. Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Filibia di, aso, made wela nebegi, di äfäeo i mia sulo amoda na melimelëla säla i. ⁴⁹ Amala säla iasebegi, Nadanalea säla obögësalea, Säla Oleleloo, dida Godeie malö. Dida Isilaleie Ginimelëla säi. ⁵⁰ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Di äfäeo i mia sulo amo na melila säi amea dia nema asigi afädë negesale. Hobealada go gadoi made, baagila asi elöi bimolömelëla säi. ⁵¹ Amalahilä, Yesuea ema bu elö sähalea, Na dilima dofä gelola sähago. Hebeni doge negei bealahilä, dilia Godeie selesaia fii amoli Dolöie Malöma fedafu digafusa neë bimolömelëla säi.

**Yesuea ie eie ilibia amoge, ie geloi amoge, nofe elöi
amo olemolöie melëlo made gadoige, hamomolöi
made gadoige, mi gäwila hamosa nelo***

* **1:41:** 1.41 Hibulu ado sälada Mesaeala sälo. Giligi ado sälada Gelesola sälo. Mesaeale Gelesole nilile ado sälada Afädë Memeleila sälo. * **1:42:** 1.42 Eie Sifasada Alamege ado. Segeyo amo gaaluda Yu ilile adoda Alamege ado. Amase, eie Fidada Giligi adomadila misi. Sifasale Fidale nilile ado sälada igila sälo.

* **2::** 2.1 Yesuea hamomolöi made gadoige, melëlo made gadoige, nofe elöi hamoi amoda, Yone bebagida damo yafie gowe iligi dibe amo bimalo: 2.11, 2.18-19, 2.23, 3.2, 4.54, 6.2, 6.14, 6.26, 9.16, 11.47, 12.18, 12.37.

2

(Yone 2-4)

Dolö afädëa Gaina segea udia nii

¹ Segeyo äudä nelolahilä osodagi, Disiligi Galilië Gaina segea ami, dolö afädëie udia ifosebea Yesuie emea amo bea asi. ² Iliä Yesuge ie bægëla aulo amolige misialola wesebegi, ili awälahilä, udia ifosebea ami nelo. ³ Wani ödä amo hä maadei gabugi, Yesuie emea ema sähalea, Iliä wani ödä amo hä, maadei gabuwela säi. ⁴ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Neme, nie hamoi amogida, dia nema hamomola sämolöi mademelë. Nie segeyoda, asomelëla säi. ⁵ Amala säsebegi, emea oböla hamoi hamolasilo amolima sähalea, Ea dilima nelebo afädë hamomalola säседа, dilia amo nabala hamomalola säi. ⁶ Amaimo, amida gobo i igia hamoi bobogamu gafeia dilo. Yu iliada ilile aiyalo mala dibe amo gadola hësa aligilo dilo. I afädë afädëlagida bagedi i nabülasi gadoia galë, mimogolasi gadoia galë, söga salasegi nobamolöi dilo. ⁷ Amala säsebegi, Yesuea hamoi hamolasilo amolima sähalea, Gobo i gogi ödä osaha maademalola säi. Amala säsebegi, ilia ea säsebe amo gadola, osala nobaha maadei. ⁸ Amala hamosebegi, ea ilima sähalea, Ödä usi gogi odoa neala gaula, molö sigi aligilo neebea ami mosalola säi. Amala säsebegi, ilia amo gadola hamolahilä, gaula asi. ⁹ Gaula awälahilä, molö sigi aligilo amoma äasebegi, ea ödäfalä wani ödä hamoi amo na bealahilä, abidi niidula asusugai. Hamoi hamolasilo dolö, ödä usi gaula mulo amoliamuda, dawadigi nelo. Amala asusugalahilä, ea udia goa amo welahilä, ¹⁰ ema sähalea, Udia dolö molö molö misialola säi misi sefolalebe amoli wani ödä hedabi amo dafidi muäia osala ää awälahilä, udia dolö amoli edefade naala gagaosa neëgi, wani ödä fea amo odoa muäia ilo negei gaso, wani ödä hedabi amo musügä negei dilolahilä, dia oböla hobeala gaula misi gabula säi.

¹¹ Yesuea dolöea hamomolöi made gadoi dafidi mi gäwila hamoi amoda, Disiligi Galilië gaamu Gaina amidale hamoi. Ea amo hamoi amoda, ie geloi hido elöi dilo amo olei. Amala hamosebegi, ie bægëla aulo amolia ema asigi afädë negei. ¹² Hobeala, Yesuge, ie emege, ie edoolalige, amase, ie bægëla aulo amolige, Gabaniama gaamugi awälahilä, segeyo ede made ami nelo.

*Yesuea Godeie mosöa magaia negei hai**(Madiu 21.12-13, Maga 11.15-17, Ulugu 19.45-46)*

¹³ Yu ilile Baagila Asi Segeyo edefade amo hä, ga made dibegi, Yesu e Yalusaleme moholö asi.* ¹⁴ Amalahilä, ea Godeie mosöa ami beahamelebe, sugua gaoge, sugua sibige, haea maliabu gadoige, bidi neadigisa dibe meli. Amase, dolö odoa muni bedefaloge ami sefolalebe meli.* ¹⁵ Amo bealahilä, Yesuea ëfë gadoia fëgälo ëfë afädë hamoi. Amalahilä, ea dolö amolige, sugua gaoge, amase, sugua sibige, Godeie mosö yala isogi amila nulufuda segea nesila fisiga gaha maadei. Muni bedefa bedefalo sefolalo amolile muni aulidaia difolalo amola neala besigadasila sadia galahilä, auli amoge besusa maadei. ¹⁶ Amala besusa maadelahilä, haea magaia neaha difolalo amolima sähalea, Goda sulubadela segea gaula afiamo. Naadoie mosö ameadä, magaia nelo mosö gadoi hamomabiola säi. ¹⁷ Ea amala hamose amo bealahilä, ie bægëla aulo amolia ado afädë bebägi säla dëdëla negei dibe amo helësëla

* **2:13:** 2.13 Baagila Asi Segeyo edefadela säi amoda, Isilaleie malö made nufudala, baagila awäla, Isibiie dolö malö abulümi amoli nufudaha maadei amoie helësëla obëgëlo segeyola säi. * **2:14:** 2.14 Dolö odoaea Godeie mosöie yala isogi nelebo nea digahaleada, Godeie mosöa muni negei ameamu nelo. Iliada Olomolele Giligilele muniada nelo made. Dolö amolia haea neasebe amolige, amase, nelebo odoa neasebe amolige, nelebo amoli Godegali odala ilo.

obëgëi. Amoda gowe. Na dië mosö gelola hamese amea, ne sëlasimolömelëla säla dëdëla negei dibe amo helësëi. *Gë Udälo 69.9*

¹⁸ Yesuea amala nesila digisebegi, Yu ilia ema nabahalea, Dia hamoi amo gadola hamomolöie geloi galeamelëla säla, dolöea hamomolöi made gadoi abodo hamola nilima olemolö gabula nabi. ¹⁹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Dilia Godeie mosö neebe gowe hä, hailsa fisimo. Amaseda, na segeyo ohodoagimu bu ulimolömelëla säi. ²⁰ Amala säsebegi, Yu ilia säla obëgësalea, Wae! Go hamosaleada, gäheo i nabülasi biyidiaie gafeia asi amoda. Amai, diada segeyo ohodoagimu ulimolölela nabi. ²¹ Gaso, Yesuea Godeie mosöla säi amoda, hile domalo amo helësëla amala säi. ²² Hobeala, e bauiala nowesebegi, ie bëgëla aulo amolia bu helësëla obëgësalea, ea ado dafidi säi amo helësëi. Amala helësëlahilä, Godeie ado säla negei dibe amoge, ado Yesuea säi amoge, dofä säi gabula helësëi.

Yesuea udia dolö sulubadelaie asigi dawadigisa maadei nea

²³ Yesu e Yalusaleme ami nea, Baagila Asi Segeyo amoie helësëla molö molö gedosolo segeyo amo gala, ea dolöea hamomolöi made gadoi hamose amoli bealahilä, udia dolö yafiea ie ëigi asigi afädë negei. ²⁴ Amala negei gaso, Yesuea udia dolö sulubadela dawadigi neebe amea, ilima asigi bogia gala made nelo. ²⁵ Udia dolöie iso asigi dawadigi neebe ameada, eda dawa oboba made, amase, afädëa ema ebedada gowe gadoimelëla säla imolöi mademelë.

3

Yesuea Nigudimusima ado säi

¹ Felesi dolö afädë Yu ilile busa nelo, amoie ëida Nigudimusi. ² E Yesu neebea gasigi maalahilä, ema sähalea, Säla Oleleloo, nilia dida säla olelelo Godea fisiga weila helësësamelë. Mida, Gode e dolö afädëbalä made nea, ea dolöea hamomolöi made gadoi dia hamosego gadola hamomolöi mademelëla säi. ³ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Na dima dofä gelola sähago. Dolö afädë e bu elö made neegela ägüsedä, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo ea made bimolömelëla säi. ⁴ Amala säsebegi, Nigudimusia ema nabahalea, Dolö fädäi amoda abilia neegela ägümolödu. Amai emeie isogi nogila digaseda, emea bu elö neegela ägümolöilela nabi. ⁵ Amalebe, Yesuea säla obëgësalea, Na dima dofä gelola sähago. Amai afädë ödäeage, Gesamiage, made neegela ägüi neebe amoda, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe ami dofä made nogila digamolömelë. ⁶ Afädë e domaloea neegela ägüse amoda, domalomu neamelë. Amase, Gesamia neegela ägüse amoda, gesami neamelë. ⁷ Na dima sähalea, Dilida hä, bu elö neegela ägümolö dialeala säla i amogi, dia fudugimabu. ⁸ Foda hi hamea aulomelë. Gobamu nabelo gaso, abododila maala abododi awähadu, amoda dia dawa mademelë. Amai Gesamia neegela ägüi nefolalebe amoli sulubadelada, amo gadoi neamelëla säi. ⁹ Amala säsebegi, Nigudimusia ema nabahalea, Dia säsebegoda, abeahäladula nabi. ¹⁰ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Dida Isilale ilile säla olelelo nebegeo gaso, na säsebeweda made helësësebele. ¹¹ Na dima dofä gelola sähago. Nelebo nilia dawadigi amoge, amase, beaha maadei amoge, dilima säla iahawe gaso, ado nilia säla iasebe amoda, dilia dofä säsebelä helësëla made nebegeo. ¹² Na dilima nelebo nagadaia dibe amogi neawela säla iaha gaso, asigi afädë made negese goeada, amai Hebeniie nelegei dibe amogi neawela säsedä, dilia abilia asigi afädë negemolödu. ¹³ Afädë nagadaiawila Hebeni fedaida maade. Hebenila Dolöie Malö nagadaiawi digai amomu Hebeni fedaimelë. ¹⁴ Siiba, Mosesea sege nafadeia udia dolö aligilo made dibeami

nea, nuba iigi baala gauia adogoi amo gadola, Dolöie Malö amoge amo gadola wäla gauia adogomolö dialea.* ¹⁵ Mida, udia dolö sulubadelaea ema asigi afädë negese amoliada, namolöi namolö gaula namiäiaie.

¹⁶ Godea udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amoli boba hamolahilä, ie malö afädëfali nelo amo i. Ie malöma asigi afädë negei nefolalebe amoli, made baagola namolöi namolö amo neala gaumäiaie imelë. ¹⁷ Godea ie malö amoda udia dolöbalä gudimolöie fisiga wei made. Udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amoli damula mosäia fisiga weimelë. ¹⁸ Godea ie malöma asigi afädë negei nefolalebe amolibaläda gudila asiala hamoila made säimelë. Ema asigi afädë made negei nefolalebe amolibaläda gudila asiala hamoila säimelë. Mida, Godeie malö afädëfali amoie eigi asigi afädë made negei amea amaimelë. ¹⁹ Asiala hamoila säi amoda gomalä. Yo digalo nagadaiaawi digai nebegi gaso, udia dolöea mala nafademu hamolo amea, gasimi sagalomu boba hamosalea, yo digaloda boba hamoi made nelo. ²⁰ Udia dolö mala nafade hamolo amoli sulubadelaeada, ilile mala nafade hamoi amo ulufadigiloea, yo digalobalä habobalahilä, ilida yo digalo neebee ami mulo mademelë. ²¹ Amai gaso, mala dofä hamolo neebee amolia hamosebe amoda, Godeie geloigila hamosamelëla yo digaloea olemäialahilä, ilida yo digalomadi maala aligilomelëla Yesuea säi.

Ödägi gelo Yonea Yesuda gowe gadoi neala ulufai

²² Hobeala, Yesula ie bögëla aulo amolali, hä, Yudia segea moholö afiai. Afiala ilibalä salele odoa ami nea, ea udia dolö ödägi gesa nelo. ²³ Amase, Salimi gaamu ga madela Ainono segea ami, ödä yafie dilo ameage, amase, udia dolö yafie ödägi gemäia mafui ameage, Yonea ili ödägi gesa nelo. ²⁴ Amoda Yone e, aso, galabaia negela made nelo amo gaalu, amala hamosa nelo.

²⁵ Amaha nea, Yoneie bögëla aulo amolia, nigime hëla mala negei dibe amo helësëla, Yu dolö afädëbalä gëgësa dilo. ²⁶ Amala gëgësa dilolahilä, ili Yone neebee afialahilä ema sähalea, Säla Oleleloo, dolö afädë dibalä Yodona dëgëla alömodi nebegi, dia sähalea, Dolö amoda gowemelëla säi ameada, udia dolö ödägi gesa nea. Amala hamosebegi, udia dolö sulubadela e neebeamu awäha neamelëla säla i. ²⁷ Amala säla iäsebegi, Yonea säla obëgësalea, Afädëa Hebenila nelebo ema iäse amomu neala gaumolöimelë. ²⁸ Na dafidi dilima sähalea, Afädë Memelei amoda ne mademelë. E hobe misiaia, nedale fisiga weila säsebegi, dilia nabi amoda säla imolöi galeamelë. ²⁹ Amaimo, dolö afädëa udia neaseda, udia amoda dolö amoie udia filo. Dolö esama ebalä ga madela nelo amea, udia goaea ado säsebe amo nabalalahilä, edefademalä obeägilo. Amo gadola obeägilo nema nobasebe ameada, na obeägisa neawe. ³⁰ Neda holöfaläla, eda ilibiala edemolö dialea.

³¹ Afädë gadogola digai neebee amoda, sulubadelaie edefade nea. Afädë nagadaiala misi neebee ameada, nagadaiala maala nagadaia mala amomu sälo nea. Afädë Hebenila digai neebee amoda, sulubadelaie edefade neamelë. ³² Ea meli amoge, nabi amoge, udia dolöma säla iäha nea gaso, afädëa ea säsebe amo made nii neamelë. ³³ Ea säi amo nii neebee amea, Gode eada dofä sälo neamelëla ulufalomelë. ³⁴ Amoie mida, Godea gëla made, ie Gesami ilo amea, afädë ea fisiga idai ameada, Godeie ado amo sälo nea. ³⁵ Eedoea ie Malö amo boba hamolahilä, nelebo hulu sulubadela ie naabogi gausisa maadei. ³⁶ Malö amoma asigi afädë negei neebee ameada, namolöi namolö amo gaula nea. Malö amea ado säsebe amo made nabala, auaula fofolëlo neebee ameada, namolö amo made bimolömelë. Amobaläda, Godeie habobalo amo diamolöi diamolömelëla Yonea säi.

* **3:14:** 3.14 Nidei 21.9 bimalo.

4

Yesuea Samelia udiabalä ado

¹ Yonea ie bægëla aulo namiäia udia dolö ödägi gesa nelo amoli holöfalilahilä, Yesuea yafie gesa neamelëla odoaea säi amo Felesi dolö amolia nabi.

² Yesueada afädë made gei. Gaso, ie bægëla aulo amoliamu amala gesa nelo.

³ Amo nabimelëla säi amo Yesuea nabalahlä, e Yudia digïla Galili obëgëi.

⁴ Galili moholöda, Disiligi Sameliamadi awäla aulo negei. ⁵ Amalebe e awäla, Samelia ilile gaamu afädëgi besela galai. Gaamu amoie ëida Sigala sälo. Siga gaamu amoda siiba Yeigabaea ie malö Yosebegali sege ia ami ga madela dilo. ⁶ Segea amida siiba Yeigabaea ödä dögöi afädë dilo. Yesu e awäha nea emo hëhela, ödä dögöi amo ga madela ami hele sulo. Amoda eso mogogi amai.

⁷ Amala sebegi, Samelia udia afädë ödä usimolö maaha nebegi, Yesuea ema sähalea, Ne ödä molö gabu. Osala ïmola säi. ⁸ Amoda ie bægëla aulo amoli, gaamugi molö nea afiaibua amai. ⁹ Amala säsebegi, Samelia udia amea ema säla obëgësalea, Dida Yu dolö. Neda Samelia udiamelë. Dia ödä ïmo ne nahadula säsebegoda, abilia sähala säi. Udia amea amala säi amoie mida, Yu iliada Samelia ilibalä gedola made aligilo. ¹⁰ Amala säsebegi, Yesuea udia amoma säla obëgësalea, Dia Godeie galu amoge, amase, dolö dima ne ödä ïmo nahadula säsebegoge, dawa galebeda, dia ema namolöi namolö ödä ïmola säsegi, ea digali namolöi namolö ödä amo ïalabiola säi. ¹¹ Amala säsebegi, udia amea ema säla obëgësalea, Dafidiloo, dida ödä i maade goda, ödä dögöi goweda ga ga gidogofali dibe amo, dia namolöi namolö ödäda abidi usimolö.

¹² Ödä dögöi oselo goweda, nilile mäu Yeigabaea niligali i. Amase, hi eege, ie malölalige, ie sugua gaoge, sugua sibige, sulubadelada ödä dögöi gowegimu naha nelo amo, amai diada Yeigaba baagilela nabi. ¹³ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Udia dolö sulubadela ödä gowegi naha neebe amolida bu halämolö. ¹⁴ Gaso, afädëa ödä na ïmolö amo nasebe amoda, bu elö made halämolö. Ödä na ema ïmolö amo gü dusula besela galahamu neëgi, eda namolöi namolö gaula namolömelëla säi. ¹⁵ Amala säsebegi, udia amea Yesuma sähalea, Dafidiloo, hobe ne ödä made halämolöiege, ödä dögöi gowegi bu elö made osa moholöiege, dia ödä go negali ïmola säi.

¹⁶ Amalebe Yesuea ema sähalea, Dia die dolödale dafidi bea awälahilä, haligila wi misialola säi. ¹⁷ Amala säsebegi, udia amea säla obëgësalea, Neda dolö maadela säi. Amalebe Yesuea ema sähalea, Dia di dolö maadela säi amoda mogola säimelë. ¹⁸ Dafidi die dolö bia sulo. Amase, dolö afädëbalä di walio sebegoda, dihile dolö made. Dolö maadela säsebegoda, dofä säimelëla säi. ¹⁹ Amala säsebegi, udia amea ema säla obëgësalea, Dafidiloo, na walio helësësa, dida bea sälo afädë gabumelë. ²⁰ Nilile mäu iliada segebi wedaia Godeie ëi gauia adalo. Gaso, Yu udia dolö diliada Yalusaleme amimu gauia adamolö dialeala sälomelëla säi.*

²¹ Amalebe, Yesuea ema sähalea, Udiao, na ado säsebewe dia nimalo. Segeyo afädë besela galasegi, dilia segebidaiawi neamuge, amase, Yalusaleme neamuge, Naadoie ëi made gauia adamolömelë. ²² Samelia diliada nelebo dawa made amoie ëi gauia adalo. Gaso, niliada nelebo dawa amoie ëi gauia adalömelë. Mida, damula auloda Yu fii ilimadila mulömelë. ²³ Godeie ëi gauia adalofali amoliada ilile gesamia Naadoie ëi dofä gauia adamolömelë.* Amala hamomolö segeyo besela galasegi hamomolö amo hä, besela galai

* **4:20:** 4.20 Udia amea segebi Gelisimila säi amoda, Disiligi Samelia segea ami dilo. Samelia iliada segebi amodaia amimu Godeie ëi gauia adaha aligilo. Ulugu 9.53gi gasumilï dibe amo bimalo. * **4:23:** 4.23 Damo 23gige, 24gige dolö odoaea gesamiala besusalëada, Godeie Gesamiala säla besui.

dialea. Naadoea ïe ïi gauia adaloda amoli gadoi hamesa neamelë. ²⁴ Gode hi eda gesami nea. ïe ïi gauia adalo amolia ilile gesamia Naadoïe ïi dofä gauia adamolö dialeamelëla säi. ²⁵ Amala säsebegi, udia amea Yesuma sähalea, Mesaea moholö amoda na helësësamelë. Ema Gelesolage sälo amo. E maaseda, ea nelebo sulubadela awala säla ïmolöla säi. ²⁶ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Walio dibalä adosa neebeweda, neda amo newemelëla säi.

²⁷ Amala säha nebegi, ïe bëgëla aulo amoli obëgëla mofiahamelebe, Yesu e udiabalä adosa neebe amo bealahilä, ili fudugi. Fudugilahilä, dia edo hogosalage, amase, edoïe udia gobalä adosa nelolage made säi. ²⁸ Amalebe, udia amea ödä i amo ami digila, e bu gaamugi obëgëlahilä, udia dolö amolima sähalea, ²⁹ Dolö afädë neebe amea nelebo na hamoi amo sulubadela säla ïaha maadei amo, bea mofiamo. Eda Gelesoledula säi. ³⁰ Amala säsebegi, ili gaamugi amila Yesu neebea afiai.

³¹ Udia amo asibua, ïe bëgëla aulo amolia Yesuma sähalea, Säla Oleleloo, di hä molö muöla säi. ³² Amala säsebegi, ea ilima säla obëgësalea, Na molö molö galebe amoda, dilia dawa mademelëla säi. ³³ Amala säsebegi, ïe bëgëla aulo amolia hilidomu didiähalea, Amai afädëa egali molö gaula maala ïledula didiäi. ³⁴ Amala didiäsebegi, Yesuea ilima sähalea, Nïe molöda ne misialala sälo amea hamesebe amo gadola bëgëla, ïe hamoi amo hamola wagamolö amomelë. ³⁵ Dilia sähaleada, Aube biyidia nelolahilä, molö nelo segeyo amo besela galamolö gabula sälo madele. Gaso, nabuö. Na dilima sähago. Dilia hä, sagai dibeadi hedabola sidawewela bimo. Molö amolida mumului hä, nimolöi gabuwe. ³⁶ Walioda, failoea bidi neahawe. Walioda, ea namolöi namolöïe molö faisa nea. Mida, afädëa hawa fëfësa neebe amoge, elöea faisa neebe amoge, ele helegela gedola nea obeägimäiamelë. ³⁷ Ado goda dofämelë. Afädëa sagasegi, elöea molö amo faila nelomelë. ³⁸ Dilia dafidi sagaia made ami, na dilima molö nea mosalaimelë. Odoa ilia häuala sagai dibeami, dilia ilia hamoi amoïe molö niimelëla säi.

³⁹ Samelia udia amea säse amo nabalahlilä, gaamugi ami fii yafiea Yesuma asigi afädë negei. Amoïe mida, udia amea na nelebo hamoi amo sulubadela säla ïaha maadeimelëla säi amogi. ⁴⁰ Amalebe, Samelia ili Yesu neebea ami maalahilä, e ilibalä neadula säi. Amasebegi, segea ami e segeyo äudä nelo. ⁴¹ Amalebe, udia dolö odoa yafieage ïe ado nabala asigi afädë negei. ⁴² Ili udia amoma sähalea, Nilia dia säse nabi ameamu asigi afädë negesa mademelë. Nihilä ïe ado amo nabala helësësaleada, dolö goweda dofä nagadaia udia dolö neebe amolile damula aulo gabula helësësa neamelëla säi.

Yesuea ginïe gusigusïe malö wahilasi

⁴³ Yesu e segeyo äudä Samelia ilibalä nelolahilä, sege amo digila Disiligi Galili asi. ⁴⁴ Dafidi Yesu hi sähalea, Bea sälo neebe amoda hile segeafalä ïi maade neala säi. ⁴⁵ E awäla Galili besela galasebegi, Galili udia dolö ilia e säla olela gausiai. Mida, ilige dafidi Yalusaleme awäla, Segeyo Edefade amoïe molö molö gedosolo amo gala, ea nelebo hamose meli amogi.

⁴⁶ Yesu e Disiligi Galilië gaamu Gaina ami dafidi ödäfalä neala wani ödä hamoia ami bu awäla besela galai. Segeyo amo galada, ginïe gusigusïe efege Gabaniama gaamugi ami oloi dilo. ⁴⁷ Dolö amea nabelebe, Yesu e Yudia digila Galili misi neala säi amo nabi. Amalebe, ïe malö oloi amo baagomolöfalä dibe amea, e Yesu neebea awälahilä sähalea, Nïe malö wahimäia di Gabaniama awähadula säi. ⁴⁸ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Dolöea hamomolöi made gadoige, hido elöige hamose amo made bealada, dofä dilia asigi afädë negelo made gabumelëla säi. ⁴⁹ Amala säsebegi, gusigusi amea ema sähalea,

Dafidiloo, nïe malö baagoloea, awähadula säi. ⁵⁰ Amalebe, Yesuea ema sähalea, Di mosalo. Die malöda hä, wahi saleamelëla säi. Dolö amea Yesuea ado säsebe amo dofä gabula helësëla e hä, asi. ⁵¹ Dolö amo made besela galala awäha nebegi, ie hamoi hamolasilo amolia maala, idiafa gausiala digalahilä sähalea, Die malöda hä wahi saleamelëla säi. ⁵² Amala säsebegi, ea ilima nabahalea, Aoa nowëgi wahisiola nabi. Amalebe ilia säla obëgësalea, Aiyo eso si agegi olo amo hä, damuimelëla säi. ⁵³ Amalebe, eedoea helësësaleada, aiyo aoa amogimu Yesuea ema die malöda wahi saleamelëla säi amo gadola, wahi gabula helësëi. Amalebe, eege, e sosogo amoli sulubadelaeage, asigi afädë negei.

⁵⁴ Amoda Yesu e Yudiala Galili maala nea, ea dolöea hamomolöi made gadoi bu agedu hamoida amo.

Yesuea hi hamoi hamola digi, amase, Sabada segeyo edefade amo udia dolöma säla olelela digisa nelo*

5

(Yone 5-10)

Ödä Bedeseda nudugu dibeami Yesuea dolö afädë wahi

¹ Hobeala, Yu ilile segeyo edefade afädëgi gedolo amo gadola, Yalusaleme gedosebea ami Yesu eege asi. ² Yalusaleme amida yala edefade amoie idi afädëda Sugua Sibiië idila sälo dibe amo ga madela amida, ödä nudugu afädë dilo. Ödä nudugu amoda Hibulu adoeada Bedesedala sälo. Amo amalelada holöbö mosö gadoiie hadai bia dilo. ³⁻⁴ Amolidaiada, udia dolö oloi yafie difolalo, si golaige, emo nafadeige, fii sige.* ⁵ Hadai amodaiada dolö afädë dilo. Dolö amo oloi dialeamu gäheo i nabülasi ohodoaie odoai gödölasi asi dilo. ⁶ Yesuea dolö oloi dibe amo beahamelebe, e siibafali amo wälasi dilo gabula helësëlahilä, ema nabahalea, Di wahimäia hamesebelela nabi. ⁷ Amala nabasebegi, oloi amea säla obëgësalea, Dafidiloo, ödä bebedägisebea ami ne ugila negela, ödägi gelasimolö dolö madesalea. Nihido geleä fifilila awäha neëgi, odoa iliada ne baagila ilidale digafulomelëla säi. ⁸ Amala säi amo nabalahlä, Yesuea ema sähalea, Di nowelahilä, die fëogo gaula mosalola säi. ⁹ Amala säi amole, dolö oloi amo wahisebegi, ie fëo amo hi neala gaula asi. Dolö wahi amoda, segeyo Sabada gafegi wahi. ¹⁰ Amai gabugi, Yu ilia dolö wahilasi amoma sähalea, Walio Sabada segeyo gafego. Mala säla negei amea dia fëogo gaula mosabiola säi dialeala säi. ¹¹ Amala säsebegi, ea säla obëgësalea, Dolö ne wahilasilo amea die fëogo gaula mosalola säimelëla säi. ¹² Amala säsebegi, ilia ema nabahalea, Dolö nowëa die fëogo gaula mosalasiola nabi. ¹³ Dolö wahi amea nowëa e wahilasidula dawa made nelo. Amoie mida, udia dolö yafie gegedoi dibeami, Yesu e asi amea amai. ¹⁴ Hobeala, Yesuea Godeie mosöa ami beahamelebe, dolö amo neebe bealahilä ema sähalea, Nabuö. Walio di hä, wahi gomelë. Dia nafade bu elö made hamomalo. Oböla, yöi elö dia dafidi gausiai amo baagila awäla dima besela galaloeamelëla säi.

* 5:: 5.1 Yone beba gowegida, Yesuea segeyo Sabada gafegi nelebo yafie amo hamoi dëdëi dialea. Amase, Yu ilile Sabada segeyo edefadegige. Damo 5.1, 5.9, amase, 6.4, 7.2, amase, 10.22ge bimalo. Dawadigi dolö yafeia helësësalea, Yonea olesaleada, Yesu hi eda Sabada segeyo edefade amoie mifali neala olei gabula helësëi. Damo 2.13, 2.23, 11.55 amolige bimalo. * 5:3-4: 5.3-4 Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, damo gowelegida ado odoa dialeala helësëi. Ado amoda gowe, [Iliada ödä amo bebedägimäia beaha fifigilo. Segeyo odoagi Dafidilo Geloie selesaia fii afädë ödä nudugu amogi nogila digalahilä bebedägilasilo. Bebedägilasisa neëgi, dafididale digase amoda, e olo abodo gadoi dilo amo gaidoia wahilasisa aligilo.]

¹⁵ Amalebe, dolö amo awälahilä, Yu amolima sähalea, Ne wahilasi amoda Yesuea gabiola säi.

¹⁶ Yesuea Sabada segeyo gafegi amala hamolo gabugi, Yu ilia e sälasisa nelo.

¹⁷ Amasebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Nie Naadoea hamoi hahamolamu maaha nelo amo gadola, nage walio hamosa neamelëla säi. ¹⁸ Amala säi amo nabalahilä, Yu amolia Yesu e nufulö gelola helësëi. Amoïe mida, Yesuea segeyo Sabada gafeïe mala damulo amogimu made. Nie Naadoda Godela säi ameada, e hi Gode gadoi hamosebela helësëlahilä, ilia e nufulö helësësa nelo.

Eedoea hamosebe amo gadola wäla, Malöeage hamosa neamelëla säi

¹⁹ Amala helësësa dibegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Na dilima dofä gelola sähago. Malöea hido asigiamu nelebo afädë hamomolöi mademelë. Eedoea hamose amo bealahilä, Malöeage amomu hamomolömelë. Mida, Eedoea nelebo sulubadela hamosebe amo gadola, Malöeage amo gadola wäla hamosamelë. ²⁰ Eedoea ie Malö boba hamolahilä, ea hamosebe amo sulubadela Malöma olesa. Dili sulubadela fudugimäia, hamoi geloi hido elöi walio hamosebe meli amo gadoi made, edefademalä hamomäia ea ie Malöma olemolömelë. ²¹ Eedoeada udia dolö baagoi amoli nowela ifosilahilä, namolö ilo amo gadola, Malöeage amo gadola wäla namolö imolö helësëse amogali imolömelë. ²² Amase, Eedo hida udia dolöea hamosebe amoïeda made mogemolömelë. Sulubadela ie Malöeamu mogemäia ifosimelë. ²³ Amala ifosi amoïe mida, udia dolö sulubadela Eedoïe ei gauia adalo amo gadola, ie Malöïe ëige gauia adamäia ifosi nea. Afädëa Malöïe ei made gauia adalo neebe ameada, Eedoea Malö misialala sälo amoïe ëige made gauia adalo nea. ²⁴ Na dilima dofä gelola sähago. Afädëa na ado säsebe amo nabala, ne misialala sälo amoma asigi afädë negei neebe amea namolöi namolö gaula neëgi, ea hamoi amoïeda made mogemolömelë. Eda dafidi baagomolömade nelo amo, walioda e namolöi namolömade dögëla aligi nea. ²⁵ Na dilima dofä gelola sähago. Segeyo afädë besela galamolö amoda hä, walio besela galai dialeamelë. Segeyo amogi, udia dolö baagoi difolalebe amolia Godeïe Malöïe ado nabulömelë. Nabase amolida, hä, namolömelë. ²⁶ Eedo hi ema namolö dibe amo gadola, Malömage namolö diamiäia ea geloi i. ²⁷ Amase, eda Dolöïe Malö neebe amea, Eedoea udia dolöea hamosebe amoïe mogemäiada, ema geloi i.

²⁸ Na ado säsebewegida, dilia fudugimabio. Segeyo afädë besela galamolö amo, besela galasolo amo galada, udia dolö baui dibe amoli sulubadela Eedoïe ado nabala, ²⁹ bauia amila nowela galaha maademolömelë. Udia dolö mala hedabi hamosa nefolalo amolida, namolöi namolöïe nowela galamolömelë. Amase, udia dolö nafade hamosa nefolalo amolida, ilibalä gudilahilä ilima asiala hamoila sämolöïe nowela galamolömelëla säi.

Odoa ilia Yesu eda gowe neala säla ulufai

³⁰ Yesuea aso, sähamu neamu sähalea, Na nihido asigiamu nelebo afädë hamomolöi mademelë. Ado na nabelo amo gadolamu mogelomelë. Na mogelo amoda mogola hamolomelë. Mida, na nihile hamelo amo fisila, ne misialala sälo amea hamelo amo gadola mogelomelë. ³¹ Na gomalä hamolomelëlage, amase, ne gowe gadoi neamelëlage säha galebeda, amoda dofä made säsebela sämolö dialea.* ³² Be, nelebo na hamosebe amo, afädëa gomalä hamosamelëla säla iaha nea. Na ea säsebe amoda dofä sähala helësësamelë.* ³³ Dilia Yonema ado naba mosäia dolö fisiga gasebegi, Yonea dolö amolima ado dofä amoïe ulufala säla i. ³⁴ Na helësësaleada, dolöfäea ado

* **5:31:** 5.31 Mala Bu Egei 19.15 bimalo. * **5:32:** 5.32 Yesuea afädëala säi amoda Gode e helësëla säi.

ulufala säla ïase amoda, na ado säsebeweïe gelolasimolöi madela helësësamelë. Gasoda, dili sigi obëgëmäia, na dilima amala sähawe. ³⁵ Yone eda gele wai gadoi nea, ea gele wala yo digaha nelo. Dilia segeyo ede madegi ïe yo digalo neebe amo beahalea, obeägïsa nelomelë.

³⁶ Yoneada ne dilima holöfalï oleimelë. Nïe Naado hi gelolasisa neëgi, hamoi hamosa maademäia i amo hamosa neebe ameadada, edefadedada ne amea olesamelë. Amo bealahilä, nïe Naadoea ne misialala säsebegi misi gabula helësëmolö dialea.

³⁷ Naado ne misialala sälo amohïda dofä ne neebe amo gadoi ulufala sälo nea. Dilia ïe adoge dofä nabelo made, ïe odagige melëlo made, amase, ³⁸ ïe ado malage dilile iso asigigi made dibego. Mida, ea misialala säsebegi misi amoma asigi afädë made negei nefolalebe goea.* ³⁹ Dilia Godeïe bebegi ado säla dëdëla negei dibe amogi namolöi namolö beagolemölöila helësëlahilä, nidesamu aligilomelë. Be, ado säla dëdëla negei dibe ameadada, ne dilima ulufala säla ïlo ⁴⁰ gaso, dihili namolöi namolö nimolöïe ne neebea moholö habosebego.

⁴¹ Nada dolöfäea nïe ëi gauia adamäiala helësëla säha made ⁴² gaso, dilile iso asigigi dibe amoda na dawadigi nea. Godeïe boba hamolo amo dilima maade gabula helësësa neamelë. ⁴³ Neda Naadoïe ëigi misi neebewegida, dilia ne säla olela made gausiimelë. Amai gaso, dolö elö hïle ëigi maaseda, dilia e säla olela gausiamolömelë. ⁴⁴ Gode afädëfalï neebe amea dilile ëi gauia adamäiala aligila madeda, dihilimu dihilile ëi gauia adadaha aligilo nebego. Amalamu hamolo neada, dilia asigi afädë abeahäla negemolöi gabu.

⁴⁵ Na Naadoïe siigi nea, dilia hamosebegoïe asiala hamoila sämolö gabula helësëmabio. Dihili Mosese e sisiläfülo amea, dilia asiala gomalä hamosa nelomelëla Naadoma säla ïmolömelë. ⁴⁶ Diliada Moseseïe ado nabala asigi afädë negei galebeda, amai nemage asigi afädë negelabio. Mida, ado ea dëdëi dibe amoda nïe säla dëdëi dialea. ⁴⁷ Ea säla dëdëla negei dibe amoda dofä gabula made helësëi nefolalebegoeadada, amai nïe ado säsebewedada dofä gabula abeahäla helësëmolödula säi.

6

Yesuea udia dolö dausini biagali molö ï (Madiu 14.13-21, Maga 6.30-44, Ulugu 9.10-17)

¹ Hobeala, Yesu e Galili oeabo amo dëgëla alömodi asi. Galili oeabo amoïe ëi elöda Dabeliasa. ² Udia dolö yafie gegedola, e awäsebe amo gadola bëgëla afiaï. Mida, ea dolöea hamomolöi made gadoi hamola, udia dolö oloi difolalo amoli wahisebe meli amogi. ³ Yesula ïe bëgëla aulo amolali segebidaia ami fedafula sefolalo. ⁴ Segeyo amo galada, Baagila Asi Segeyo amo besela galamolö dilo. Segeyo edefade amoda Yu ilile gedola molö nulo segeyo dilo.

⁵ Amala sefolalea, Yesuea busa fädägägïa adogola beahaleamelebe, udia dolö yafie e sebea ami mofiassebe amo bealahilä, ea Filibima nabahalea, Mofiassebe gowe ili molö muäia abidi bidia nimolödula nabi. ⁶ Eada gomalä hamomolöla dawadigi nea gaso, ea Filibi fedogola nabi. ⁷ Amala nabasebegi, Filibia ema säla obëgësalea, Muni gina hädali äudäea molö bidia neaseda, udia dolö sulubadelaea holöfalï holöfalïla molöi made gabumelëla säi. ⁸ Yesu bëgëla aulo Saimono Fidaïe edoo Äduluea Yesuma sähalea, ⁹ Malö maalïbu neebe gowea eladi gadoi balia beledi hamoi biage, amase, seme äudäge ägülea gaso, udia dolö yafie gegedoi welibalä dofea made gabula säi. ¹⁰ Amala säsebegi, Yesuea sähalea, Udia dolö fïfigimalamalola säi. Sege amogida giisi

* **5:38:** 5.38 Ea misialala säsebegi misila säi amoda Yesu hi e säi.

hedabi yafie dilo. Udia dolö amoli amodaia fifigisa maadei. Dolömu nidelada dausini bia gadoi sefolalo. ¹¹ Sefolalebegi, Yesuea beledi amo neala gaula nea, Godema nesegelelahilä, udia dolö sefolalebe amoligali sogomalai. Seme äudä amoge amo gadolamu hamosebegi, ilia helësëi amo gadola mai. ¹² Ili sulubadela dofea gaalula nasebegi, ea ië bëgëla aulo amolima sähalea, Fea digai amo sofäloea, sulubadela neala gegecola negemalola säi. ¹³ Ili neala gegecola negei amo, beledi bia amea naala fea digai amo adu giwilasi salala nobai.

¹⁴ Udia dolö amolia Yesuea dolöea hamomolöi made gadoi hamosebe amo bealahilä, säla didigahalea, Bea sälo nagadaiawi moholömelëla säha dilo amoda dofä go gabumelëla säi. ¹⁵ Yesuea ilia e gini namiäiaie e gaula fëdömolö gabula helësëlahilä, ea sege amo digila hïdofali segebidaia ami bu obëgëla asi.

*Yesu e ödädabodo asi
(Madiu 14.22-33, Maga 6.45-52)*

¹⁶ Deadi eso digase gaalu, ië bëgëla aulo amoli oeaba daala aligilahilä, ¹⁷ ödä duugi fila Gabaniama moholö asi. Awäha dibegi, Yesu e ili sebea ami made maala nebegimu, hä, gasimi sagai. ¹⁸ Amase amo gaalu, fo gelola guula maalahilä, ödä aidagula fedai. ¹⁹ Ili ödä adelo amea ödä adada awäha nea, gilomida bia gafeia gadoi baagise amo gaalu, Yesu e ödädabodo maala ödä du amo ga madela maaha neebe meli. Amo bealahilä, ili edefademalä bedäi. ²⁰ Amala bedäsebegi, ea ilima sähalea, Weda nemelë. Bedämabiola säi. ²¹ Amala säsebegi, ilia e dudaia ami misiäia nabeledelä hamose amo gaalu, du amoda hä, waliomu sege ili moholöia ami besela galai neebe meli.

Udia dolöea Yesu hogoi

²² Amo aiyo amogi, ödä dëgëla alömodi adidi amolia helësësalea, aiyo ödä du afädëmu dilo amogida ië bëgëla aulo amoli fila afiase amogi, Yesu eda fila made awäla ili hilidomu fila afiaila helësësa dilo. ²³ Amala helësësa dibegi, ödä du odoa Dabeliasa gaamuala, Dafidilo Geloia nesegelebegi, udia dolö molö maia ami ga madela maala negei. ²⁴ Udia dolö gegecoloi amolia Yesuge ië bëgëla aulo amolige, ami maade, awäha maadei amo bealahilä, ödä du amoligi fifigila Yesu hogola Gabaniama afiai.

Yesuea neda namolöie beledi neawela säi

²⁵ Udia dolö amoli afiala ödä dëgëla alömodi Yesu beagolelahilä, ema nabahalea, Säla Olelelo, dida wi abola misila nabi. ²⁶ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä gelola sähago. Ne hogola mofiaigoda, na dolöea hamomolöi made gadoi hamoi amo bealahilä, ne hogola mofiai mademelë. Dilia beledi amo dofea naala gaalui amoïemu, ne hogola mofiai gabumelë. ²⁷ Sïgälo molö amo nimolöie hamoi hamosa namiabio. Diamolöi diamolö molö amoïe hamoi hamosa namialo. Molö amoda namolöi namolö ilo molö. Dolöie Malö amea diligali molö amo imolömelë. Naado Godea e amala namiäia memelela ifosi neamelëla säi.

²⁸ Amala säsebegi, ilia ema nabahalea, Nilia Godeie hamoi amo hamomolöie edo hamomolödula nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Godeie hamoi amoda gomälämelë. Ea misialala säsebegi misi amoma asigi afädë negemäiamelëla säi. ³⁰ Amala säsebegi, ilia ema säla obëgësalea, Dia dolöea hamomolöi made gadoi hamose amo bealahilä, nilia dima asigi afädë negedeläie, dia edo hamomolö. Diada hamoi abodo gadoi hamomolö gabu. ³¹ Nilile mäula iliada sege nafadeia udia dolö aligilo made dibeami nea, mena naha nelo. Amala hamoi amoïe ado säla dëdëla negei dibe amoda gomälä. Eada iligali muäia selesaijala beledi ila säla dëdëla negei dialeala säi. ³² Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä gelola sähago.

Selesaiala beledi diligali i amoda, Mosesea i mademelë. Nie Naadoea selesaiala beledifali amo diligali ilo neamelë. ³³ Selesaiala digai neebe amea udia dolö nagadaiawi nefolalebewe iligali namolö amo iaha neebe amoda, Godeie beledifalida amomelëla säi. ³⁴ Amala säsebegi, ilia ema sähalea, Dafidiloo, dia beledigo niligali iahamu namialola säi. ³⁵ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgesalea, Namolöie beledida nemelë. Ne neebea maaha neebe amolida sidëa dofä made baagomolö. Nema asigi afädë negesa neebe amolida, ödä bu elö dofä made halämölömelë.

³⁶ Amaimo, na dilima säi amo gadola, dilia hä, ne meli gaso, oböla nema asigi afädë made negela nebego. ³⁷ Nie Naadoea udia dolö sulubadela nema iase amolida nema moholömelë. Ne neebea mafuse amoligida, afädë na dofä made nesila digimölömelë. ³⁸ Mida, ne selesaiala misi amoda, nihï hamese amo gadola hamomolö misi made. Ne misialala sälo amea hamese amo gadola hamomolöie misimelë. ³⁹ Ne misialala sälo amea, na hamomäia hamesa neebe amoda gowe. Nema i amoligi afädë fisila made, aligila wagamolö segeyo besela galasolo amo gala, sulubadela nowelasisa maademäia hamesa neamelë. ⁴⁰ Nie Naadoea hamesa neebe amoda gowe. Udia dolö sulubadela Malö siia bealahilä, ema asigi afädë negei nefolalebe amoliada namolöi namolö neala gausa maademäia hamesa nea. Aligila wagamolö segeyo besela galasolo amo gala, nada udia dolö amoli nowelasimölömelëla säi.

⁴¹ Yesuea säi amo nabalahilä, Yu dolö ilia habobalahilä hilidomu didiäha difolalo. Mida, beledi selesaiala digai amoda ne neawela säi amogi. ⁴² Iliä sähalea, Goweda Yosebeie malö Yesu madele. Ie eme eedolea nilia dawadigi amo. Oböla, ea sähalea, Selesaiala digaila säi amoda abeahäladula säla didiäha difolalo.

⁴³ Amala säla didiäha difolalebegi, Yesuea ilima sähalea, Dilia habobalahilä, dihilido didiäha dibegoda gafisimo. ⁴⁴ Nie Naado ne misialala sälo amea, afädë nemadi sigi made maaseda, hidomuda ne neebea moholöi mademelë. Naadoea ne neebea sigi maase amoda, aligila wagamolö segeyo besela galasolo amo gala, na nowela ifosimölömelë. ⁴⁵ Bea sälo amolile bebagi säla dëdëla negesalea, Godea ili sulubadelama säla olelemölömelëla säla dëdëla negei. Naadoea säla olelesebe amo nabalahilä, e dawadigila helësesebe amolida, sulubadela hä ne neebea maahamelë. ⁴⁶ Afädëa Naado melimelëla säha made. Naado melida afädëfali e Gode neebeala digai neebe ameamu hido, Naado meli nea. ⁴⁷ Na dilima dofä gelola sähago. Nema asigi afädë negei nefolalebe amoliada namolöi namolö gaula nea. ⁴⁸ Namolöie beledida nemelë. ⁴⁹ Dilile diadolalia sege nafade udia dolö aligisia made ami nea, mena naha nelo amolida baagosa maadei. ⁵⁰ Gasoda, beledi selesaiala digasebe amoda wi dialea. Beledi amo nase amolida made baagomölömelë. ⁵¹ Namolöie beledi selesaiala digai amoda nihinemelë. Beledi amo afädëa naseda, eda namolöi namolö. Beledi amoda nihile domalömelë. Sege föi sulubadelagi nefolalebe amolia namolö gausa maademäia, na nie domalo imölömelëla säi.

⁵² Amala säi amo nabalahilä, Yu dolö amolia hilidomu gëgëla didiähalea, Dolö gowea ie domalo amo nilia muäia imölömelëla säha neebe goweda, abilia imolöiedula didiäha difolalo. ⁵³ Amala didiäha difolalebegi, Yesuea ilima sähalea, Na dilima dofä gelola sähago. Dolöie Malö amoie domalöge healege made naseda, namolö amoda dili isogi maademelë. ⁵⁴ Nie domalöge healege naha neebe amoda, namolöi namolö gaula nea. Amoda aligila wagamolö segeyo besela galasolo amo gala, na e nowelasimölömelë. ⁵⁵ Mida, nie domalo amoda molö dofäfalimelë. Amase, nie heale amoda ödä dofäfalimelë. ⁵⁶ Amase, nie domalöge healege naha neebe amoda nie isogi nea, amase,

nege ñe isogi nea. ⁵⁷ Naado namolöi neebe amea ne misialala säi. E namolöi neebe amea, nege namolöi neawe. Amo gadolamu, ne naha neebe amoge, ne namolöi neebe amea eege namolöi namolömelë. ⁵⁸ Goda beledi selesaijala digai. Dilile diadolalia mena naha difolalolahilä baagoi amo gadoi made, beledi gowe afädëa naseda, eda namolöi namolömelëla säi. ⁵⁹ Ea säi amoda, Gabaniama gedolo mosöa ami nea, säla olelesolo amo gala amala säi.

Yesuda namolöie mi nea

⁶⁰ Amala säi amo nabalahlilä, e bögëla nawialo yafiea sähalea, Ado ea säsebe goweda yöi gabu. Nowëa nabalöidula säha difolalo. ⁶¹ E bögëla nawialo amolia ea säi amoie habobalahilä, hilidomu didiäha difolalebe amo Yesuea asigia dawadigila nea, ilima sähalea, Na ado säi amea dili neala habobalasisiole. ⁶² Dolöie Malö amo dafidi neloa ami fedase beaseda, abilia helësëmolö gabu. ⁶³ Godeie Gesamia udia dolögali namolö ilo. Domaloda galone mademelë. Ado na dilima säla ñase amoda gesamile, namolöi namolölemelë. ⁶⁴ Amai, dili odoaea asigi afädë made negela nebegola säi. Yesueada ema asigi afädë made negesebe amolige, e hololömolö amoge, mi gäwilafali dawadigi nelo. Amala nea, ado amo amala säi. ⁶⁵ Amala sälahilä sähalea, Mi amo helësëla na dilima sähalea, Nie Naadoea afädë ne nebea misiäjala made helësëlasiseda, eda moholöi mademelëla dafidi säla i amomelëla säi.

⁶⁶ Segeyo amila nofela, e bögëla nawialo yafiea e bögëla made awäla, bahila obögësa maadei. ⁶⁷ Amala hamosebegi, Yesuea giwilasi amolima nabahalea, Dilige bahila äuduläla helësësalela nabi. ⁶⁸ Amala nabasebegi, Saimono Fidaea säla obögësalea, Dafidiloo, nili nowëma moholö. Namolöi namolö amoie adoda dima dialea. ⁶⁹ Dida mogoi hedabifali, Gode neebeala misi neebe amo helësëlahilä, nilia asigi afädë negei neawemelëla säi. ⁷⁰ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Nada dili giwilasi memelei madele. Amai gaso, diligi afädëda mugabe busa neebemelëla säi. ⁷¹ Eada Saimono Isagaliadaie malö Yudasa helësëla amala säi. Mida, Yudasa eda giwilasi amoligi nelo amea hobeala e hololölo amo.

7

Yesuie edoolalia asigi afädë made negei nelo

¹ Hobeala, Yu ilia e nufidedelä hamosebegi, Yesu e Yudiamadi nawela made, Galilimadimu nawesa nelo. ² Yu ilile segeyo edefade idia dilo mosö gadoi uligi molö nulo amo ga made dibegi, ³ Yesuie edoolalia ema sähalea, Dia hamoi hamosa nebego, di bögëla maasebe amolia bimäia, segewe digila Yudia mosalo.* ⁴ Afädëa ea hamosebe amo sulubadelaea dawadigimäiala asigiseda, musügä negela hamolo made, ulufala hamolomelë. Dia hamoi amo hamosa galëda, sege sulubadelagi nefolalebe amolima olela hamomolö mosöla säi. ⁵ ñe edoola iliage ema asigi afädë made negesalea, amala säha nelo. ⁶ Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Segeyo sulubadelada, hä, dilile segeyo dialea. Nie segeyoda, aso, made besela galaimelë. ⁷ Udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amoliada, dilima bimolö habobamolöi mademelë. Be, na ilima nafade hamosa neebela säla ñahamu neebewegida, ili sulubadelaea nema bimolö habobaha nebegomelë. ⁸ Dilida segeyo edefade amoie molö molö

* **7:3:** 7.3 Segeyo edefade idia dilo mosö gadoi uligi molö nulola säi amoda, Yu ilia gomälä hamolo. Segeyo edefade amoda molö bëi faila gaula gegeedolo fu amogi besela galalo. Amase, Baagila Asi Segeyo molö nahilä aube gafeia baagilahiläda, amo besela galalo. Idia dilo mosö gadoigi aligilo amoie mida, Yu ilia ilile mäulali sege nafade udia dolö aligisia made ami gäheo i yafiegi afiaha dilo amo helësëlahilä, amala hamosa aligilo. Ili segeyo gödögi amo gadola hamosa aligilo. Segeyo edefade amoie ëida Idia Dilo Mosö Segeyola sälo. Gobela ñlo 23.33-36ge, Mala Bu Egei 16.13-16ge bimalo.

afiama. Nïe segeyoda, aso, made besela galai gabugi, neda saleamelëla säi.
⁹ Amala sälahilä, e made awäla, Galili ami nelö.

¹⁰ Yesuie edoolali segeyo edefade amoïe molö molö afiasebegi, Yesu eege, udia dolöea e melëloealahilä, musügä hobeala asi. ¹¹ Segeyo edefade gedosolo amo gala, Yu dolö amolia e hogosalea, dolö amoda abidi neadula naba hogosa nelö. ¹² Udia dolö gegedoi amoligi yafiea sädäwala säla didigaha dilo. Odoaea e hedabimelëla säla digi, amase, odoaea sähaleada, Amala made. Eada udia dolö dahila neaha neala säla digisa dilo. ¹³ Ili sulubadelaada, Yu dolö amolibalä bedähalea, ulufadigila ea gomalä hamolomelëla made sälo nelö.

¹⁴ Idia Dilo Mosö Segeyo amoïe segeyo odoa baagilahilä mogogi nebegi, Yesu e Godeïe mosöa ami awälahilä, säla olelesa nelö. ¹⁵ Amala olelesa neebe amo bealahilä, Yu dolö amoli fudugilahilä sähalea, Dolö gowe sugulu made hamoi amea, dawa hïdo elöiweda abeahäla dawa niidula säi. ¹⁶ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgsalea, Mala säla olelesa neebeweda, nïe mademelë. Ne misialala sälo amomadila säla olelesa neawe. ¹⁷ Afädëa Godea hame-sebe amo gadola hamomolöila helësëседа, na säla olelesa neebewe, Godeïe helësëlogi nea olelesa nealedu, ma nihile helësëlogi nea olelesa nealedula amohï bimolömelë. ¹⁸ Afädëa hile helësëloeamu säla olelesa neebe ameadä, hile ëi gauia adala säla olelelo nea. Amai gaso, e misialala sälo amoïe ëi gauia adamäialahilä, eada ado dofä sälo nea. Emada wäfalï sälo afädë maade neamelë. ¹⁹ Siiba, Ado säla negei amoda Mosesea diligali i madele. Amai gaso, diligi afädëa gaula mogoloda maade gabu. Mi edoïe oböla ne nufulöïe hamosa dialeala nabi. ²⁰ Amala nabasebegi, udia dolö gegedoi amolia säla obëgsalea, Dida mugabe fedai nebego. Di nowëa nufulö hamosa neebela säi. ²¹ Amala sälebegi, Yesuea ilima säla obëgsalea, Na hamoi afädë hamoi amogi, dili fudugisa dialeamelë.* ²² Amaha gaso, gafodo damulo mala Mosesea hamomalaila helësëla, Sabada gafegi dilia dilile malölali gafodo damulomelë. Gafodo damulo mala amoda, dofä Mosesea negei made. Amoda mi gäwilafalï dilile mäulalia siibafalï mi gäwimelë. ²³ Mosese nebegi Ado säla negei amoda, dofä made damumolöla sälahilä, dilia Sabada gafegi dolö malësäïe gafodo damusa aligilo amo gadola, nage, dolö afädëïe domalo hulu wahilasisa maadei amogi nema mihaläsebele.* ²⁴ Memalä siiamu beala mogelo amo fisimalo. Mala mogoi amo hogosa nea, hedabola mogesa namialola säi.

Udia dolö ilia Yesu e nowëdula helësëi

²⁵ Amala säi amo nabalahilä, Yalusaleme udia dolö odoaea sähalea, Ili nufidedelä hamosa neebe amoda, dolö go madele. ²⁶ Amai gaso, bimo. Ea udia dolö sidaia mala olelesa neebe amogida, ilia ema ado afädë made säla neebe amoda, sigi aligilo amolia goweda dofä Afädë Memelei amola helësësa nealedu. ²⁷ Amalada abidi. Afädë Memelei misi amo galebada, e gowegila maasebela made helësëlabio gaso, dolö goda guwila misi neala nilia dawadigi nea madelela säi. ²⁸ Amala säsebegi, Yesuea Godeïe mosöa ami nea, udia dolö amolima säla olelesalea, gelola sähalea, Ä. Dilia nege, sege gowegi fii misilage, helësësa neago gaso, nihile asigia misi mademelë. Ne misialala sälo amoda dofä sälo mi nea. Gasoda, dilia e dawa made nebego. ²⁹ Ne emadila misi

* **7:21:** 7.21 Amala säi amoda, Yesuea ödä Bedeseda nudugu besela galasebea ami hamoi amo helësëla säi. Yone 5.1-18ge, Sigi Obëgëi 31.14-15ge bimalo. * **7:23:** 7.23 Yu ilile Ado säla negei amea sähaleada, udia ilia dolö malö ägüседа, ägüla misia amila segeyo nidela fedai gödö besela galasolo amo gala malö dubo amoïe gafodo damusa aligilo. Gobela İlo 12.3ge, Ulugu 1.59ge, 2.21ge bimalo. Segeyo Yesu digala nelö amo gaaluda Sabada gafe segeyogida, nelebo afädë hamomolö madela säla negei dilo. Gaso, hilida Sabada gafegi gafodo damusa aligilo amoge hamoi hamolo amo gadoimu gabula helësëlahilä gaso, oböla Sabada gafegi gafodo damusamu aligilo.

neebe ameage, amase, ne misialala säi ameage, na e dawadigi neala säi. ³⁰ Amala säi amo nabalahilä, ilia e gaudelä hamoi gaso, ie segeyo amo gala made amea, afädëa ie naabogi made gau. ³¹ Amai gaso, udia dolö gegedoi amoligi yafiea ema asigi afädë negei. Amolia sähalea, Afädë Memelei amo maalahilä, ea dolöea hamomolöi made gadoi hamomolö amoda, dolö gowea hamosa neebe amo gadola, baagila awäla hamomolölela säi.

Yesu nafodola mosalai

³² Udia dolö gegedoi amolia Yesu helësëla sädäwala säla didiäha dibe amo Felesi dolö amolia nabalahilä, iliage, gobela ilo busa nefolalo amoliage, Godeie mosö idihë nefolalo amolima e nafodola mosalola säi. ³³ Amalebegi, Yesuea sähalea, Ne dilibalä segeyo obobamelë nelolahilä, ne misialala sälo nebea ami obëgemolömelë. ³⁴ Obëgeseda, dilia ne hogomolö gaso, made beagolemolömelë. Sege ne moholöia amida, dili moholöi made nebegola säi. ³⁵ Amala säi amo nabalahilä, Yu nefolalo amolia hilidomu didiähalea, Ne made beagolemolömelëla säha neebe goweda, eda abododi moholö nea sähadu. Nilä sosogo odoa Giligi sege elö elöla dibea ami afufui amoli nebea ami awälahilä, Giligi udia dolö amolima mala säla olelela moholö nea sähaledu. ³⁶ Ea sähalea, Dilia ne hogomolö gaso, made beagolemolömelëla säi amoge, amase, ne moholöia amida, dili moholöi made nebegola säi amoge, mida edo helësëla sähadula säi.

Yesuea namolö ödäie säi

³⁷ Idia Dilo Mosö Segeyo amo wagamolöie segeyo edefadegi Yesuea nowela nea gelola sähalea, Afädë ödä haläi nea galëda, nema naa misialo. ³⁸ Nema asigi afädë negei neebe amolia bebagi säla dädëla negei dibe amo gadola hamomolömelë. Ado säla dädëla negei dibe amea sähalea, Ie isogila namolöie ödä amo bugagila awäha namolömelëla säla dädëla negei dialeala säi. ³⁹ Ea amo säi amoda udia dolö ema asigi afädë negei nefolalo amolima hobeala Gesami imolö amo helësëla amala säi. Yesu e yo hido elöi digalomadi gauia adogoi amo, aso, made gauia adogoi amea, Gesami made digala nebegi, amo gala amala säi.

Udia dolö ili moge mogela nefolalo

⁴⁰ Ea ado säi amo nabalahilä, udia dolö gegedoi amoligi odoaea sähalea, Dolö goda dofä bea sälo amo gabumelëla säi. ⁴¹ Amase, odoaea sähaleada, Afädë Memelei amoda emelëla säi. Oböla odoaea sähaleada, Afädë Memelei amoda amai, Galilila made moholö madele. ⁴² Godeie bebagi gomälä säi dialea. Afädë Memelei amoda, beaha aligilo Gini Debidie sosogogila moholömelë. Amase, gaamu Bedeleheme Debidi neloala moholömelëla säla dädëla negei dialea madelela säi. ⁴³ Udia dolö gegedoi nefolalo amolia Yesu helësëla moge mogela nefolalo. ⁴⁴ Odoaea e gaudeläla helësëi gaso, iligi afädëa e made gau.

Yu ilile busa nefolalo amolia Yesuma asigi afädë made negei

⁴⁵ Amasebegi, Godeie mosö idihë aligilo amoli maala Felesi dolöge, gobela ilo busage nefolalebea ami bu obëgei. Obëgesebegi, ilia amolima nabahalea, E sigi made misigoda edoëla nabi. ⁴⁶ Amala nabasebegi, ilia säla obëgesalea, Siiba dolö afädëa ea säse amo gadola säloda maademelëla säi. ⁴⁷ Amala säi amo nabalahilä, Felesi dolö amolia ilima säla obëgesalea, Dilige ea neala golisebegi mofiaile. ⁴⁸ Nilä sigi aligilo busa afädëage, amase, Felesi dolö afädëage, ema asigi afädë negei neebe dilia melile. ⁴⁹ Amai gaso, udia dolö amolia Mosese nebegi Ado säla negei amo hedabola helësëla made, ilia ema asigi afädë negesebegoda, Godea ili së imolö dialeala säila säi. ⁵⁰ Amala

säsebegi, Felesi dolö afädë Nigudimusi, dafidi Yesu neebee mulo amea, e sosogo amolima sähalea, ⁵¹ Nilile Ado mala säla negei dibe ameadada, dafidi afädëa ado sähalea, Na gomalä hamoila säse amo nabalahlilä, gudi mogelo amo, ie ado made nabalada, gudi mogelolela nabi. ⁵² Amala nabasebegi, ilia ema säla obëgësalea, Dige Galilila misi neale. Bebägi säla dëdëla negei dibe amo hedabola nidela beaseda, bea sälo afädë Galilila moholömelëla säla dëdëla negei diëda, made bimolömelëla säi.

⁵³*[Amala sälahilä, ili sulubadela dusula mosöa bahila awäha maadei.

8

¹ Yesu eda Olibebidaia ami fedai.

Ilia udia afädë nafade hamosa nebegi, Yesu neebee sigi misi

² Yesu e hä, yosefali obëgëla awäla Godeie mosöa ami besela galala nebegi, udia dolö sulubadela e neebee ami mafula gegedoi. Amalebe, e ami fia idogola salea, ilima säla olelesa sulo. ³ Mala dawadigi dolö amoliage, amase, Felesi dolö amoliage, udia dolö fii afädëa, dolö fa neaha nebegi beagolelahilä, ilia udia amo sigi misi. Sigi maalahlilä, udia amo gegedoi amoli mogogi ifosilahilä, ⁴ Yesuma sähalea, Säla Oleleloo, udia egowea, dolö fa neaha nebegi beagoleimelë. ⁵ Mala säla negei dibe amogi Mosesea sähaleada, Egowe gadoi hamosebe amoda, igia nufudala baagomalola säi dialea. Amai diada, abilia sämolö gabula nabi. ⁶ Iliä ea nafadela säimelëla sädeläie, ea nafadela sämabelela nufigila nabaha dilo. Amalebe, Yesu e dosogägila fia idogola salea, ie naabo sögöea nagagi dëdësa sulo. ⁷ Amala bu eegela nabahamu nebegi, e noweia adogola nea ilima sähalea, Diligi afädë nafade made hamolo neebee ameadale igia udia go nidimalola säi. ⁸ Amala sälahilä, e dosogägila fia idogola salea, naabo sögöea nagagi bu dëdësa sulo. ⁹ Ado amala säi amo nabalahlilä, dolö asigi fädäi nefolalo amolidale geleä afädë afädëla doadigila awäha maadeibua, hobeala malisä nefolalo amolige geleä doadigila awäha maadei. Asibua, Yesu hido sulo, amase, udia amoge mogogi ifosia ami nelo. ¹⁰ Amalebe, Yesu e noweia adogola nea, udia amoma nabahalea, Udiao, ilida hä, abilisio. Di së imolö dialeala säi amoligida afädë made gabulela nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, udia amea säla obëgësalea, Dafidiloo, afädëge maade gabuwela säi. Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Nage di së imolö dialeala säha mademelë. Mosalo. Segeyo walio neebewea nofela, dia nafade bu elö made hamomalola säi.]*

Yesuea eda sege föi sulubadelaie yo digalo neawela säi

¹² Yesuea udia dolö amolima bu elö sähalea, Nihineda sege föi sulubadelaie yo digalo neawe. Afädëa ne bëgëla maasebe amoda, gasimi sagaido dofä made awäla, namolöie yo digalo gaula namolömelëla säi. ¹³ Amala säi amo nabalahlilä, Felesi dolö amolia Yesuma sähalea, Dia hamosebego sulubadela dihimu säla ulufadigisa neebee goeada, dia säsebe amo udia dolöea dofä gabula nabolöi made gabumelëla säi.* ¹⁴ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na hamoi amo nihä säla ulufadigisa neëda, udia dolö na säse nabase amoliada dofä gabula nabolöimelë. Mida, neda guwila misi, hä, guwi moholö nealage, nihä dawadigi neamelë. Amai, ne misi amoge, ne obëgëmolö amoge, dilia dawa made nebego. ¹⁵ Diliada nagadaia dolöea mogelo amo gadola mogelomelë. Nada afädë made mogelomelë. ¹⁶ Afädëa hamosebe amo na

* **7:53:** 7.53-8.11 Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, ado [gomalä] holela negei amoda, Yone hi dëdëi made, goda hobeala dolö elöea dëdëila helësëi. * **8:11:** 7.53-8.11 Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, ado [gomalä] holela negei amoda, Yone hi dëdëi made, goda hobeala dolö elöea dëdëila helësëi. * **8:13:** 8.13 Mala Bu Egei 19.15 bimalo.

mogeseda, udia dolö na säse nabase amoliada dofä gabula helësëmolöimelë. Mida, ne nihidomu nea mademelë. Naado ne misialala sälo amo haligila neamelë. ¹⁷ Dilile mala säla negei dibe amea sähaleada, Dolö elöea säi amo gadola, dolö elö ameage, amo gadola wäla säседа, elea säse amoda dofä gabula helësëmolö dialeamelëla säla dëdëla negei dialea. ¹⁸ Nïe malage, na hamolo amoge, nihïmu neala säla ulufadigisa neebewe gadola, Naado ne misialala sälo ameage, nïe säla ulufadigisa neamelëla säi.

¹⁹ Amala säi amo nabalahilä, Felesi dolö amolia ema nabahalea, Amai dïe Diadoda abidi neala nabi. Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Dilia nege dawa made, amase, Naadoge dawa made nebego. Ne dawa galebeda, Naadoge dilia dawadigilabiomelëla säi. ²⁰ Yesuea ado amo säha nelo amoda, Godeïe mosöamadi Godegali muni odala ilo hogoli ga madela ami nea, amala säha nelo. Ìe segeyo aso, amo gala made amea, afädëa e made gauï.

Yesuea ne awäsebe amogida, dili moholöi mademelëla säi

²¹ Yesuea ilima sähamu neamu sähalea, Neda moholö. Dilia ne hogo-molömelë. Amase, dilia nafade hamoi amo diëgi wäla dili baagomolömelë. Sege ne moholö awäsebea amida, dili moholöi mademelëla säi. ²² Amala säi amo nabalahilä, Yu ilia sähalea, Ne awäsebea amida, dili moholöi mademelëla säi amogi, e himu nufudala baagomolöledula säi. ²³ Amala säha dibegi, Yesuea ilima sähalea, Dilida gidogola. Neda gadogolamelë. Dilida nagadaïala. Neda nagadaïala mademelë. ²⁴ Amoïe mida na dilima sähalea, Dilia nafade hamoi amo diëgi wäla dili baagomolömelëla säi amomelë. Ne Nelo Neebe amo dofäla made helësësedä, dihili nafade hamoi amo diëgi wäla dili baagosa maademolömelëla säi.* ²⁵ Amala säi amo nabalahilä, ilia ema nabahalea, Dida nowë neala nabi. Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Neda gowe neamelëla dilima dafidi säla ï amomelë. ²⁶ Dilia hamosa nebegoda, gowe hamoimelëla na säla ïmolöge mogemolöge yafie gaulea. Gaso, ne misialala sälo amoda dofä neebe amea, sämola säse amo gadola nagadaïawi nefolalebe amolima säla ïaha neawemelëla säi. ²⁷ Amala säi amoda, ea ïe Eedoïe säla ïasebelada ilia made dawadigi nelo. ²⁸ Dawa made nebegi, Yesuea ilima bu sähalea, Hobeala dilia Dolöïe Malö amo gauïa adasolo amo gala dilia helësësalea, Ne Nelo amo Nea gabulage, amase, nïe asigiamu nelebo afädë made hamola, Naadoea nema olelei amo gadola, na ado sälo gabulage dawadigimolömelë. ²⁹ Ne misialala sälo amo nebalä nea. Nada ea hamesebe amo gadola hamosamu aligilo ameada, ea ne digïla aulo made neamelëla säi. ³⁰ Ea amala säi amo nabalahilä, udia dolö yafiea ema asigi afädë negei.

Ado dofä amea udia dolö fisigämolömelëla säi

³¹ Yesuea Yu dolöea ema asigi afädë negei nefolalo amolima sähalea, Dilia na ado säsebewe nabala, bëgëla hamosa aligiseda, dilida dofä nïe bëgëla aulo nea, ³² amase, dilia ado dofä amo dawadigisegi, ado dofä ameada dili fisigäha maademolömelëla säi. ³³ Amalebe, ilia ema säla obëgësalea, Nilïda Abalahamaïe yaualali aliligi misi amogi neebe amo. Niliada afädëie galabaia hamoi made hamolasilo nelo ameada, dia dili fisigäha maademolömelëla säi amoda abeahäladula nabi. ³⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä gelola sähago. Udia dolö nafade hamolo neebe amoli sulubadelada, nafade hamolöie galabaia hamoi hamolasilo nea. ³⁵ Galabaia hamoi hamolasilo neebe amoda, mosöa namolöi namolö mademelë. Malöda

* **8:24:** 8.24 Sigi Obëgëi 3.14gi, siiba Godea Mosesema eda gowe gadoimelëla sähalea, Ne Nelo amo Neamelëla säi. Yesueage amo gala amo gadola wäla säi gasoda, udia dolöea Yesuea säi amoïe mi fädäla made helësëi nelo. Yone 8.28ge, amase, 8.58ge, amase, 13.19ge bimalo.

namolöi namolömelë. ³⁶ Amai gabugi, Malöea dili fisigäседа, amoda dili dofä fisigäi namolömelë. ³⁷ Dilida Abalahamaie yaua aliligi misi neebe amoda na dawa. Gaso, nie adoda dilile isogi fu made äala neada, oböla ne nufidedelä hamosa nebego. ³⁸ Ne Naadobalä nea meli amoda säla ilo. Amase, diliada dilile diadoea säse nabi amo gadola hamosa nebegola säi. ³⁹ Amala säi amo nabalahlä, ilia ema säla obögësalea, Nilile naadoda Abalahamamelëla säi. Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Dili Abalahamaie malö galebeda, Abalahamaea hamosa nelo amo gadola, diliage hamosa aligilabiolmelë. ⁴⁰ Godea nema ado säla äasebe amo gadola na dilima ado dofä na nabi amo säla äaha nebegida, oböla dilia ne walio nufidedelä hamosebego. Abalahamaeada amo gadola made hamoimelë. ⁴¹ Diliada dilile diadoea hamolo amo gadola hamosebegola säi. Amala säsebegi, ilia ema sähalea, Nemelalia fofalösa malö sogobaida nili mademelë. Nilile Naado afädëfali neebe amoda Godemelëla säi. ⁴² Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Dilile diado dofä Gode e nea galebeda, dilia nebalä boba hamolabio. Mida, ne Gode e neebeala misi neawe. Neda nihä asigia misi made, ea ne misialala säimelë. ⁴³ Dilia na ado säsewe made helësëse goda, mi edoea. Amoda, na ado säse dilia nabolöi made neebe goeamelë. ⁴⁴ Dilida dilile diado mugabe Saidaniie malö nea. Ea hamese amo gadola, diliage amo gadola hamela hamosa nebego. Siiba, mi gäwia amila ea dolö nufudadigilo nelo. Amase, ema dofä sälo maade ameada, eda dofä sälomadi aligilo made nelo. Ea wäfali säseada, ea hile mala amo gadola wäla sälo. Eda wäfali sälo nea, amase, wäfali sälo neebe amoie eedoge e neamelë. ⁴⁵ Amalebe, na dilima ado dofä amo säla äaha nea gaso, dilia dofä gabula made helësësebego. ⁴⁶ Diligi nowëa na nafade hamoi amo säla ulufamolöi gabu. Be, na ado dofä säla äasewegi, dilia dofä gabula made asigi amoda mi edoea amai. ⁴⁷ Udia dolö Godeie nefolalebe amoliada, Godeie ado nabelo nea. Dilida Godeie made neebe ameada, dilia made nabasebegola säi.

Yesu e Abalahama maadeia nelo neamelëla säi

⁴⁸ Yu ilia Yesuma säla obögësalea, Nilia dida Samelia dolölage, amase, dima mugabe fedai nealage sälo amoda dofä sälo madelela säi. ⁴⁹ Amala säsebegi, Yesuea säla obögësalea, Neda mugabe fedai nea mademelë. Nada Naadoie äi gauia adaha neebewegida, dilia ne gagadesa nebego. ⁵⁰ Na nihile äi gauia adamolöda made helësësamelë. Afädë neebe amea nie äi gauia adamolö helësëla, mogelo nea. ⁵¹ Na dilima dofä gelola sähago. Afädëa na ado säsebe amo nabala bögëla hamosa neebe ameada, baagomolöda dofä made bimolömelëla säi. ⁵² Amo nabalahlä, Yu ilia ema sähalea, Di mugabe fedai neebe amoda nilia hä, dawadigimelë. Abalahamage baagoi, amase, bea sälo amolige hä, baagosa maadei amo. Oböla, dia sähalea, Na ado säsebe amo nabala bögëla hamosa neebe ameada, baagomolöda dofä made bimolömelëla säsio. ⁵³ Nilile mäu Abalahama baagoi amo, dia e baagile. Amase, bea sälo nefolalo amolige baagosa maadei amo. Dia dihida di nowëla asigisebela nabi. ⁵⁴ Amala nabasebegi, Yesuea säla obögësalea, Na nihile äi gauia adaha nea galebeda, nihimu nie äi gauia adai amo memalä gadoi hamolabio goda. Naadoma dilia dilile Godela sälo ameada nie äi gauia adaha nebego ⁵⁵ Gaso, eda dilia dawa mademelë. Nada e dawadigi nea. Na e dawa mademelëla säha galebeda, nege dili wäfali sälo nebego gadoi aligilabio. Na e dawadigilahilä, ea hamomola säse amo gadola hamosa neawe. ⁵⁶ Dilile diado Abalahamaeada ne moholö segeyo amo bimolöila helësëlahilä, obeägila nelo. Amo besela galasebegi, obeägila melimelëla säi. ⁵⁷ Amala säi amo nabalahlä, Yu ilia ema sähalea, Dida gäheo i nabülasi bia made baagi nebego gabu. Amai

Abalahamada dia meli nealela nabi. ⁵⁸ Amala nabasebegi, Yesuea ilima sähalea, Na dilima dofä gelola sähago. Neda Abalahama maadeia Ne Nelo amo Neawemelëla säi.* ⁵⁹ Amala säi amo nalahilä, ilia igi neala e nifulö hamosebegi gaso, Godeie mosöamadila geleä musügä segea doadigila asi.

9

Dolö si golai afädë si fisigälasi

¹ Yesu e awäha nea beahamelebe, dolö afädë si golai neebe meli. Amoda neegela ägüsolo amo gala, emea si golai amo gadoi wäla ägüla misi sulo amo neebe meli. ² Amo bealahilä, ie bögëla aulo amolia ema nabahalea, Säla Oleleloo, dolö gowe nowëa nafade hamoia emea neegela ägüsolo amo gala si golai amola wäla neegela ägüidu. Hi nafade hamoialedu ma, eedole emelea nafade hamoialedula nabi. ³ Amala nabasebegi, Yesuea säla obögësalea, Eedo emeage nafade made hamoi, amase, dolö go hige nafade made hamoi. Goda Godeie geloi ulufala olemäia hamoimelëla säi. ⁴ Walio segeyo dibewegi, nilia ne misialala sälo amoie hamoi hamosa namolöla. Gasimi sagaloda hä, besela galasebe. Amo besela galaseda, afädëa hamoi hamomolöi mademelë. ⁵ Ne nagadaiawi neebewe gaaluda, sege föi sulubadelaie yo digalo ne neawemelëla säi. ⁶ Amala sälahilä, ea nagadaia gofedela sadia idogolahilä, naga amobalä dädalahilä, dolö si golai amoie sihidoa hei. ⁷ Amalahilä, Yesuea dolö amoma sähalea, Di awälahilä Sailoama nudugu dibeami hemolö mosalola säi. Sailoamada, Hibulu ado. Amoie mida, Mosaloi. Amala säi amo nalahilä, dolö amo awäla, ödägi ami hei. Hëlahilä hä, nelebo sulubadela fädäla bebea obögëi. ⁸ Amalebe, ebalä gedola aligilo amoliage, amase, dafidi ea muni ëdögëse melëlo amoliage sähalea, Wae! Dolö goweda udia dolöma muni imola säha seë melëlo amo madelela säi. ⁹ Odoaea sähalea, Amo gabula säi. Amase, odoaeada, Ai. Goda amo gadoi elö gabula säha dibegi, dolö amo hi sähalea, Amoda nemelëla säi. ¹⁰ Amalebe, ilia hä ema nabahalea, Die si goda abeahäla fisigäila nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, ea säla obögësalea, Dolö ei Yesuea nagadaia gofedela sadia idogolahilä nagabalä dädäla, nie sihidoa hëlahilä sähalea, Sailoama nudugu dibeami awäla hemolö mosalola säsiö. Amala säsebegi, ne hä awäla hëlahilä, siia melimelëla säi. ¹² Amala säsebegi, ilia ema nabahalea, Amai dolö amoda abidi neala nabi. Amala nabasebegi, ea säla obögësalea, Na dawa mademelëla säi.

¹³ Amalebe, dolö si golai nelo amo ilia Felesi dolö ili neebeami sigi asi. ¹⁴ Yesuea gofedela nagabalä dädäi amea, dolö amoie sihidoa hësebegi, si fisigäi amoda, segeyo Sabada gafegi amai. ¹⁵ Felesi dolö amoliage ema bu nabahalea, Dia siia beasegoda abeahälala nabi. Amala nabasebegi, ea ilima säla obögësalea, Ea gofedela nagabalä dädäi amo nie sihidoa negesebegi, na ödägi hëlahilä, siia beahamelëla säi. ¹⁶ Amala säi amo nalahilä, Felesi dolö odoaea sähalea, Segeyo Sabada gafe dialeala made asigi goeada, dolö goda Godemadila misi made gabula säi. Amalebe, odoaea sähalea, Dolöea hamomolöi made gadoi amoli nafade hamoloea abeahäla hamomolöi gabula sälahilä, hilimu moge mogei nelo. ¹⁷ Amasebegi, ilia dolö si golai nelo amoma bu nabahalea, Ea die si fisigäi goeada, dia ieda abilia sähala nabi. Amala nabasebegi, ea säla obögësalea, Eda bea sälo afädë gabiola säi.

¹⁸ Amala säsebegi gaso, dolö amoda dafidi si golai sulo amo, hä, siia beahamelëla säi amo, Yu ilia dofä gabula made helësëlahilä, dolö si fisigäi amoie eedole emele misialola wei. ¹⁹ Maasebegi, ilia elema nabahalea, Alile malö si golai neegela ägüila säi amoda gole. Ea beasebegoda abilia beahadula

* **8:58:** 8.58 Yone 8.24 amogilä gasumili dibe amo bimalo.

nabi. ²⁰ Amala nabasebegi, eedole emelea säla obëgësalea, Goda alile malö amoge, amase, e si golai neegela ägüi amoge alia dawa. ²¹ Ea walio beaha neebe amo abeahäla beahadu. Amoge alia dawa mademelë. Amase, nowëa ie si fisigälasidu. Amoge alia dawa mademelë. E malësä made ameadä, hima fädäla nabualo. Ea hi e hi fädäla sämolömelëla säi. ²² Elea Yu dolö amolibalä bedälo amea amala säi. Mida, ilia ado säla negesalea, afädëa Yesu eda Afädë Memelei amo gabiola säla ulufadigiseda, gedolo mosöa amila segea beselala fisimolömelëla säla negei. ²³ Amala säla negei amogi, eedole emelea sähalea, Eda malësä made. Hima nabualola säi.

²⁴ Yu dolö amolia dolö si golai nelö amo bu elö welahilä ema sähalea, Dia Godeie ëi gauia adala, mogolafali sämalö. Niliada dolö goda nafade hamolo neala helësësamelëla säi. ²⁵ Amala säsebegi, ea säla obëgësalea, Eda nafade hamolo nealedu. Na dawa made. Gaso, na afädë helësësebe amoda gowe. Ne si golai nelö amoda, na walio siia beahamelëla säi. ²⁶ Amala säsebegi, ilia ema bu elö nabahalea, Ea dima abilia hamosio. Dë si amo abeahäla fisigälasisiola nabi. ²⁷ Amala nabasebegi, ea ilima säla obëgësalea, Na dilima dafidi säla i amo made nabile. Edoie nali nabahamu nea. Dilige ie bëgëla aulo namolöie sähalela säi. ²⁸ Amala säsebegi, ilia e gagadela sähalea, Dolö amoie bëgëla auloda di nebego. Nilida Mosesëie bëgëla aulo neamelë. ²⁹ Godea Mosesema ado säla i amoda nilia dawadigisa maadei nea. Gaso, dolö goda abidila misi neadu, nilia dawa made neamelëla säi. ³⁰ Amala säsebegi, dolö amea ilima säla obëgësalea, Neme, ne bedäi! Dilia ado elöla säsegogi. Ea ne si golai fisigälasidi amogi, dilia e abidila misidula asusugai nebego. ³¹ Nafade hamolöie adoda Godea nabelo made neebe amo nilia dawadigi nea. Gasoda, afädëa ie ëi gauia adaha nea, Godea hamese amo gadola bëgëla hamosa neebe amoie adoda, ea nabelo nea. ³² Dafidi nelebo afädë maadeia amila, dolö afädë emea si golai neegela ägüi amo dolö elöea egomalä si fisigälasimelëla säida, dofä made nabimelë. ³³ Dolö go Gode neebeala misi made galebeda, ea nelebo afädë hamomolöi mademelëla säi. ³⁴ Amala säsebegi, ilia ema säla obëgësalea, Dida diemea nafadeia nea di neegela ägüsebegi, nafadebalä ëdëla aligi nebego gabu. Di gadoiada nili olelemolö helësësebelela nabi. Amala nabalahlilä, ilia e gedolo mosöa amila segea beselala fisi.

Asigi besui made neebe amolida, si golai gadoi neala säi

³⁵ Iliä e amala beselala fisimelëla säi amo nabalahlilä, Yesuea dolö amo beagolelahilä, ema nabahalea, Diada Dolöie Malö amoma asigi afädë negeilela nabi. ³⁶ Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Dafidiloo, Dolöie Malö amoda nowë. Na ema asigi afädë negedeläla säi. ³⁷ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Diada e melimelë. Amase, amohida walio dibalä adosa nebegomelëla säi. ³⁸ Amala säsebegi, ea sähalea, Dafidiloo, na dima asigi afädë negesagola sälahilä, Yesuie emo mia gumusulahlilä, ie ëi gauia adaha sulo.

³⁹ Yesuea sähalea, nada mogelasimolöie nagadaiawi misi neawemelë. Dolöea siia made beaha nefolalebe amolia bimäiäge, beaha nefolalebe amolida, oböla, si golamäiäge, ne misi neawemelëla säi. ⁴⁰ Amala säi amo, Felesi dolö odoa ebalä nefolalo amolia nabalahlilä, ema nabahalea, Nilige hä, si golai neebelela nabi. ⁴¹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima sähalea, Dili si golai nea galebeda, nafade dilima made dialealabio. Gaso, dilia sähalea, Nilia siia beahamelëla sälo ameadä, dilile nafadeda dialeamelëla säi.

10

Yesu eda sugua sibi sigi aligilo hedabi nea

¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Na dilima dofä gelola sähago. Dolö afädëa sugua sibiie yala idi galogi dogala digala made, oböla yala dabilia fedalo neebe amoda, musügä awäla fa neloge, idiafa naabo gauia adogola fa neloge nea. ² Amalo gaso, yala idi galo dogala digalo neebe amoda, sugua sibi sigi aligiloda amomelë. ³ Idi galo idihë aligilo neebe amea, sigi aligilo misiäia idi galo doga negesisegi, sugua sibia sigi aligiloie ado nabelo. Ea hile sugua sibi hido hídola ëi säla welahilä, hï sigi segea doadigila aulo. ⁴ Ea hile sugua sibi sulubadela segea sigi awälahilä, ilia e bëgëla misiäia, hï e dafidila aulomelë. Ìe sugua sibia ìe ado nabelo amea, e awäse amo gadola bëgëla aulo nea. ⁵ Sugua sibi amolia dolö dawa made amoda dofä made bëgëla aulo. Dolö elöie ado made dawa amea, ili ebalä fisäla aulomelëla säi. ⁶ Yesuea ilima amala ado besula säsebegi gaso, ilia amoie mi dawadigi made nelo.

⁷ Amala hamosebegi, Yesuea ilima bu sähalea, Na dilima dofä gelola sähago. Nihineda sugua sibiie idi galo neawe. ⁸ Ne made maala dafidila misi amoli sulubadelada, musügä awäla fa neloge, idiafa naabo gauia adogola fa neloge misimelë. Misi gaso, amolile adoda sugua sibia made nabimelë. ⁹ Nihineda idi galo neawe. Ne mia maala nogila digase amoda damula moholö. Ea mumusogi digala digi segea doadigila fedala digisa nea, molö hedabi dibe amo beagolemömelë. ¹⁰ Fa neloeada fa nimölöge, nufudadigimölöge, neala nafademölöge, amoïemu mulomelë. Neda ilia namolö gaumäiage, amase, namolö amo ilima nobamäiage misi neawemelë. ¹¹ Sugua sibi sigi aligilo hedabida nihine neawe. Sugua sibi sigi aligilo hedabiada sugua sibi amoligali hile namolö amo fisiga galomelë. ¹² Dolö hamoi hamola bidi nelo neebe amoda sugua sibi sigi aligiloge, eedoge made nea. Ilua ügülo maase beaseda, ea sugua sibi dïgïla fisäla asibua, ilua ügüloea sugua sibi nufudala balälömelë. ¹³ Dolö amo fisäla aulo amoie mida, eda bidi nelo nea, sugua sibi made helësëlo amea. ¹⁴⁻¹⁵ Sugua sibi sigi aligilo hedabida nihine neawe. Naadoea ne dawadigila, amase, nage Naado dawadigi amo gadola, sugua sibi nihile nefolalebe amolida nihï dawadigi. Amase, sugua sibi nihile nefolalebe amoliage ne dawadigi nea. Amala hamola nea, na sugua sibi nefolalebe amoligali nïe namolö fisiga gamölömelë. ¹⁶ Yala goweie isogi sugua sibi nefolalebe welimu made, nada sibi odoage galeamelë. Amolige na sigi moholö dialea. Iliage nïe ado nabala, sosogo afädëfali hamola, sigi aligiloge afädëfali namölömelë. ¹⁷ Naadoea ne edefade boba hamosa neebe amoie mida, na nïe namolö fisiga galahilä, bu nea obëgëmolö amogi. ¹⁸ Nïe namolö amoda afädëa made neahamelë. Nihï fisiga gamölö hamei amo gadola fisiga gaha. Namolö fisiga gamölö amoie geloige, bu nea obëgëmolö amoie geloige, nihï gaulea. Naadoea nema amala hamomalola säimelëla säi.

¹⁹ Ea amala säi amo nabalahlä, Yu ili bu äudäla mogela damula gogoi nelo. ²⁰ Ili dolö yafiea sähaleada, Eda mugabe fedai nea, gagaola säsebegoie dilia nabasebegoda edoie nabahala säi. ²¹ Amala säsebegi gaso, odoaea sähalea, Ea ado säsebegoda mugabe fedaia sälo amo gadola made gabu. Amai mugabeada si golai nefolalebe amoli fisigälasimölöi gabulela säi.

Yu ilia Yesubalä ado nü nelo

²² Amo baagiada, segeyo edefade siiba Godegali mosö ì amo helësëla, amoie Yalusaleme gege-dolo segeyo dilo. Mugia i bäu gisalea gögï mulo segeyo amogi, ²³ Yesu eda Godeie mosöa Solomonoie hadaila sälo dibeadï amogi awäha nelo. ²⁴ Awäha nebegi, Yu ili maala e amalela digilahilä ema nabahalea, Neda gowe neamelëla abola sämolö gabu. Dida Geleso nea galëda, nilïma ulufala mogola sämola säi. ²⁵ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na dilima säla ì. Gaso, amo dilia dofä gabula helësëla made

nebeho. Na Naadoïe ëigi nea hamoi hamosa neebeweada, ne dilima olesa. ²⁶ Gaso, dilida nïe sugua sibi made ameada, dilia asigi afädë made negei nebeho. ²⁷ Nïe sugua sibi nefolalebe amolia nïe ado nabelo. Na ili dawadigi neëgi, ilia ne bëgëla mulomelë. ²⁸ Na iligali namolöi namolö ïasegi, ili dofä made baagomolömelë. Ili nïe naaboea gaula neebe amoda afädëa fedemolöi made bimolömelë. ²⁹ Naadoea amolida nema ï. Nelebo sulubadela holöbö gidogolahilä, eda dofä dafidilo gelolamelë. Amaimo, Naadoïe naaboea gaula neebe amolida afädëa fedemolöi made bimolömelë. ³⁰ Naado alida afädëfali neamelëla säi.

³¹ Amala säi amo nabalahlilä, Yu ilia e bu nufidedelä igi nii. ³² Amala neasebegi, Yesuea ilima nabahalea, Na hamoi hedabi yafie Naadomadila misi amolida dilima olei. Hamoi amoligi na abodo hamoi amoïe oböla ne nufidedelä hamosala nabi. ³³ Amala nabasebegi, Yu ilia säla obëgësalea, Dia hedabi hamola nowei amogi mademelë. Di dolöfä nea oböla, di dihïmu Gode hamola, e gagadei amogi nilia di igia nufidedelä hamoimelëla säi. ³⁴ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Dilile Ado mala säla negei dibe amogida, ado afädë dëdësalea, Nada dili godemelëla säila säla dëdëla negei dialea madele. ³⁵ Siiba Godeïe adoda udia dolöma misi. Ea udia dolö amolima dili godemelëla säi galëda, amase, ado säla dëdëla negei amoda neadigimolöi made galëda, ³⁶ na ne Godeïe malö neawela säha neebe amea, dilia Naadoea afädë hïle nafolalahilä, nagadaiawi fisiga wei amoma, dia Gode gagadesebegola sähale. ³⁷ Na Naadoïe hamoi amo made hamosa neëda, dilia na ado säsebewe dofä gabula made helësëmalo. ³⁸ Gaso, ïe hamoi na hamosa neëda, dilia na ado säsebewe dofä gabula made helësësa galëda, na hamoi hamosewegi dofä gabula helësëmalo. Amala säsebe amoïe mida, ne Naadoma aligila, amase, Naadoge nema aligilalahilä neebe amo dilia dofä helësëmäiamelëla säi. ³⁹ Amala säi amo nabalahlilä, ilia e bu gaudelä hamosebegi, e fisäla doadigila asi.

⁴⁰ Amalebe, Yesu e ödä Yodona dëgëla alömodi bu obëgëlahilä, sege dafidi Yonea udia dolö ödägi gesa neloa ami awäla nelo. ⁴¹ E ami awäla nebegi, udia dolö yafie e nebea ami mafulahilä sähalea, Yoneada dolöea hamomolöi made gadoi afädë made hamola nelo gaso, ea dolö goweïe säi amo sulubadelada dofä gabumelëla säi. ⁴² Hä, ami yafiea ema asigi afädë negei.

Yesu e Yudiage Yalusamege awäsebegi, busa dolö nefolalo amolia e nufidedelä hamoi

11

(Yone 11-12)

Elasalusi baagoi

¹ Dolö afädë Bedani gaamugi ami fii Elasalusi oloi dilo. Gaamu amoda Melile ïe esama Madalele sege dilo. ² Meli ameada Dafidilo Geloïie emogi weli gafisigäi söga negelahilä, hïle busa hilia hësa sulo, amoïe elefi Elasalusi oloi dilo. ³ Oloi dibegi, elefi äudä amolea Yesuma säsisalea, Dafidilo Geloïe, dolö dia boba hamolo amoda, hä, oloi dialeamelëla säsi. ⁴ Amala säsi amo nabalahlilä, Yesuea sähalea, Oloi goda, baagomolöïe oloi mademelë. Udia dolöea Godeïe geloi beala ïe ëi ilibia amo gauia adamäia oloi dialea. Ameada, Godeïe Malöïe ëige gauia adamäiamelëla säi. ⁵ Yesueada Madage, esamage, amase, Elasalusige, boba hamoi nelo. ⁶ Elasalusi oloi dialeamelëla säsi amo nabalahlilä gaso, Yesu e segeyo äudä bu ya aligi. ⁷ Ya aligilahilä, oböla hobeala ea ïe bëgëla aulo amolima sähalea, Nili Disiligi Yudiamadi obëgëdila säi. ⁸ Amala säsebegi, ïe bëgëla aulo amolia säla obëgësalea, Säla Oleleloo, Yu dolö

ilia di hädamade igia nufulö hamoia ami bu äudulälela nabi. ⁹ Amalebe Yesuea ilima säla obögësalea, Segeyo afädëgi esoea yo digaha neebe amoïeda aoa giwilasi dialea madele. Amai dolö yoba nawesa aligiseda, ea nagadaiaweïe yo digalo meli neebe ameada digalo mademelë. ¹⁰ Gaso, dolö amohima yo digalo maade nea, gasigi nawesa aligiseda, digalomelëla säi. ¹¹ Yesuea amala sälahilä ilima hobeala sähalea, Nilile damelë Elasalusi adi dialea. Ne awäla e didiigimolömelëla säi. ¹² Ea amala säi amo nabalahlä, bögëla aulo amolia ema sähalea, Dafidilo Geloie, e adi dialea galëda, e oloi amo wahimolömelëla säi. ¹³ Yesueada e baagoi dibe amoïe säi gasoda, iliada e dofä adi dialeala säha gabula helësëi. ¹⁴ Amala säsebegi, Yesuea ilima fädäla sähalea, Elasalusida hä, baagoimelë. ¹⁵ Dili helësëla, ne amo gala ebalä ami made nebegi baagoi amogi obeägisawe. Mida, dilia asigi afädë negemäiaïe amai. Nilä hä, e dibeami afiadila säi. ¹⁶ Yesuea amala säi amo nabalahlä, Domasa, ïe ëi elö Didimusila sälo amea, bögëla aulo odoa amolima sähalea, Nilige ebalä baagomolö afiadila säi.

Yesuea nowelasiloïe miige, namolöïe miige ne neawela säi

¹⁷ Amala sälahilä awäla, besela galamolö suägila nea, Yesuea nabelebe, Elasalusi baula asi segeyo ohodoa asi, walioda biyidumelëla säse nabi. ¹⁸ Yalusalemela Bedanida holöbö ga madela, gilomida ohodoa gadoi dilo. ¹⁹ Yu udia dolö yafiea Melile Madalele elefi baagoi amogi asigiisa sebe amobalä aofila sigi samolö asi. ²⁰ Madaea Yesu maahamelëla säi amo nabalahlä, e idiafa gausiamolö asi. Gaso, Melida mosöa sulo. ²¹ Madaea hä, Yesuma sähalea, Dafidilo Geloie, di yawe nelo galebeda, nie nalifi made baagolabio. ²² Gaso, walioge dia Godema afädë ëdögëseda, ea ïmolöla helësësamelëla säi. ²³ Amalebe, Yesuea ema säla obögësalea, Dïe dialifi amoda hä, nowela galamolömelëla säla ï. ²⁴ Amalebe, Madaea ema säla obögësalea, Ä, segeyo aligila wagasegi, baagoi amoli nowela galasolo amo gala, eege nowela galamolöla helësësamelëla säi. ²⁵ Amalebe, Yesuea ema säla obögësalea, Nowelasimolöïe miige, amase, namolöïe miige ne neawe. Afädëa nema asigi afädë negei nea baagosedä, gamelä eda namolömelë. ²⁶ Amase, made baagoi sefolalebe amoli sulubadelaea nema asigi afädë negei amolida, dofä made baagomolömelë. Dia dofä säsebelä helësësebelela nabi. ²⁷ Amala nabasebegi, Madaea ema säla obögësalea, Ä, Dafidilo Geloie. Dida Geleso, Godeïe malö nagadaiawi digamolömelëla säi amo gabugi, na asigi afädë negei neawela säi.

Yesuea Elasalusi baagoi amogi bobasëla dïi

²⁸ Amala sälahilä, Mada e obögëla awäla esama Meli welahlä, geleä musügä gëhegi sähalea, Säla Olelelo amo hä, misi nea. Ea di misialaimelëla säla ï. ²⁹ Amala säi amo nabalahlä, Meli e fodolofalä nowela Yesu nebea ami asi. ³⁰ Yesu e gaamugi ami made besela galala, aso, Mada gausiaia amimu nelo. ³¹ Yu ili mafula Melibalä mosöa ami aofila asigiisa sefolalo amolia Meli e fodolofalä nowela awäse amo bealahilä, elefi bauia ami dïila awäsebelä helësëlahilä, ilige e bögëla afiai. ³² Meli e Yesu nebea ami awäla besela galala e bealahilä, ïe emo mia gumusula dia idogola ema sähalea, Dafidilo Geloie, di yawe nelo galebeda, nie nalifi made baagolabiola säi. ³³ Amala säsebegi, Meliage, Yu ebalä misi amoliage didigaosebe amo bealahilä, Yesuïe isogi edefademalä sogofalala säosäosa nelo. ³⁴ Amala nelolahilä ea sähalea, Dilia e abidi baui dialeala nabi. Amala nabelebe ilia ema säla obögësalea, Dafidilo, dia bimolö misiëla säi. ³⁵ Amalebe afialahlä, Yesueage dïi. ³⁶ Amala dïisebegi, Yu ilia sähalea, Ea Elasalusi edefade boba hamoi nelogo beasebelela

säi. ³⁷ Amase, odoaea sähaleada, Dolö si golai nelo wahilo amea dolö gowe made baagomäia, hamomolöi made beala amailedula säi.

Yesuea Elasalusi nowelasi

³⁸ Yesuie isogi bu elö edefademalä sogofalala säosäolahilä awäla, Elasalusi baui dibeami besela galai. Baui amoda igi äbägi bausilahilä, igi edefademalä afädëa dofogai dilo. ³⁹ Yesuea sähalea, Igia gaigo dogala bebugula nigia gamola säi. Amala säsebegi, baagoi amoie elefi Madaea Yesuma sähalea, Dafidilo Geloie, e baui segeyo walio biyidu ameada, sigä gäha moholömelëla säi. ⁴⁰ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Dia asigi afädë negeseda, Godeie geloi edefade amo bimolömelëla na dima dafidi säla i madelela säi. ⁴¹ Amalebe, ilia igia idi gai dilo amo dogala bebugula negesisebegi, Yesuea sida adogola nea sähalea, Naadoo, na säi amo dia nabi amogi dima nesege-sawe. ⁴² Na ado säse amo dia nabahamu aligilola helësësa. Ado säi amoda udia dolö nefolalebe gowe ili helësëla säimelë. Ili nabalahlilä, dia ne dofä fisiga wei gabula helësëmäia säimelëla säi. ⁴³ Amala sälahilä, ea gelolafalä sähalea, Elasalusi, di segea doadigila misiëla säi. ⁴⁴ Amala säsebegi, e baagoi dilo amo nowela maahalea, ie naaboge emoge fagulo gadelai neleegila, busage faguloea usulala bausi dilo amola wäla nowela doadigila fedai. Amasebegi, Yesuea ilima sähalea, E mosäia bausi fagulo goli fisigälasimola säi.

Busa dolö amolia Yesu nufulö daiai

⁴⁵ Yu udia dolö yafie Meli sebea misi sefolalo amolia, Yesuea hamosebe amo bealahilä, ema asigi afädë negei. ⁴⁶ Iligi odoa Felesi dolö neebea afialahlilä, Yesuea hamoi amo säla i. ⁴⁷ Amalebe, Felesi dolöfulo gobela ilo busafulo amolia Galisölö dolö amoli mofiala gegedomalolahilä didiähalea, Dolö gowea hamomolöi made gadoi yafie hamosebeweie, nilia edo hamomolödu. ⁴⁸ Nilia ea amala hamomäia guilasiseda, udia dolö sulubadelaema ema asigi afädë negesa maademolö gabu. Amala hamoseda, Olomo dolö ili maala, udia dolö nufudaha maadelahlilä, nilile gobela ilo mosö amoge haila hësögudumolö gabumelëla säi. ⁴⁹ Amala sälahilä, iligi dolö afädë Gaiafasa gäheo i amogi gobela ilo Busa Edefade nelo amea sähalea, Dilida dofä asigi maade gabu. ⁵⁰ Asiala nili sosogo neebe amo sulubadela nufideloada, afädëa udia dolö baagomolö amo bedefala baagomolö dofeada amo gabu, dilia made helësësalela säi. ⁵¹ Ado amoda Gaiafasaie asigiamu made säi. Eda gäheo i amogi gobela ilo Busa Edefade neada, Yesuea Yu udia dolö sulubadelaie baagola bedefamolö amoie bea säi. ⁵² Yesuea Yu ililemu baagomolöie made. Godeie malölali sege sulubadelagi fifi asi sefolalebe amoli neala gegedolasila, afädëfalä hamolasimäiage baagola bedefamolö amoie bea säla, säla negei. ⁵³ Hä, segeyo amo gala mi gäwila, ilia Yesu nufulöie idi hogola didiäha dilo. ⁵⁴ Amasebegi, Yesu e Yu ilile siigi ulufa made nowela, gaamugi amila awäla sege udia dolö aligilo made dibe amo ga madela, gaamu afädë Efalaimula sälo dibeami, ie bögëla aulolali awäla nelo.

⁵⁵ Yu ilile Baagila Asi Segeyo amo besela galamolö dibegi, udia dolö sege elö elölagi nelo amoli sulubadela Yalusalemamu afiai. Godeie siigi nigime baai made namolöie hamolo mala dilo amo hamomolöie, Baagila Asi Segeyo made besela galala dibegi, afiai. ⁵⁶ Ili afialahlilä, Yesu e hogosamu nelo. Godeie mosöamadi ami nefolalea hilidomu naba hogosalea, Dilia edo helësësa. Eda molö nulo segeyo edefade gedosebeawi made moholöledula naba hogosa dilo. ⁵⁷ Dafidi gobela ilo busa nefolalo amoliage Felesi dolö nefolalo amoliage gelola sähalea, Afädëa Yesu neë beaseda, nihili nafodola moholöie säla ia misialola säla iaha maadei.

12

Melia Yesuie emogi weli gafisigäi söga negei
(Madiu 26.6-13, Maga 14.3-9)

¹ Segeyo gafeia negesilahilä, Baagila Asi Segeyo edefade amo hä, besela galamolö dibegi, Yesu e Bedani asi. Elasalusi, Yesuea baagoiala nowelasi amoda, Bedani gaamugi ami nelo. ² Iliä ami Yesu e obeägilasimolöie molö daiaha dilo. Madaeada molö mogesa nebegi, Elasalusi eda dolö Yesubalä molö naha sefolalo amolibalä sulo. ³ Amala sefolalebegi, Melia weli gafisigäi hido elöi muni edefadea nii ödä i hasegi usi dilo amo gaula maala, Yesuie emodaia söga negelahilä, hile busa hilia hësa sulo. Weli amoda nadaeamu hamoi. Amala hamosebegi, weli gafisigä amea mosö amo negegi dilo.* ⁴ Amala hamosebegi, Yesuie bögëla aulo afädë, ie ëida Yudasa Isagaliada, hobeala ea Yesu hololömolö amea sähalea, ⁵ Weli gafisigäi hedabi gowea muni giwi siliba hädali ohodoa gadoi nealahilä, busadäoi nefolalebe amoligali iala made, abisigi waeasesadula säi.* ⁶ Eada busadäoi nefolalebe amoli helësëla säi made. Eda fa nelo nea amala säi. Ilile muni salelo adu amo ägüla nawesalea, ilia muni negesebe amogi ea odoa fa somodala nelo. ⁷ Amala säi amo nabalahlilä, Yesuea sähalea, Udia goea hamosebego hamomäia guilasimalo. Goda ea ne baagosegi baumolö amoie hamosamelë. ⁸ Busadäoi nefolalebe amolida segeyo sulubadelagi dilibalä namolömelë. Be, neda segeyo sulubadelagi dilibalä namolö mademelëla säi.

Gobela ilo busa ilia Elasalusi nufudala baagomolöie didiäi

⁹ Yesu e Bedani neala helësëlahilä, Yu ili yafie e neebee ami afiai. Ili afiai amoda, Yesumu helësëla made, Elasalusi e, Yesuea baagoiala nowelasi amoge bimolö afiai. ¹⁰ Amase, gobela ilo busa nefolalo amolia didiähalea, Elasalusige nufidedelämelëla säla didiäi. ¹¹ Mida, Yesuea Elalusima hamoi amo helësëla, Yu ili yafiea gobela ilo busa amoli fisila awäla, oböla, Yesuma asigi afädë negei amogi.

Yesu e gini gadoi hamola Yalusaleme besela galai
(Madiu 21.1-11, Maga 11.1-11, Ulugu 19.28-40)

¹² Amo aiyo amogi, udia dolö yafie segeyo edefade amo bimolö Yalusaleme mafula gegedoi amolia Yesu e hä, Yalusaleme maahamelëla säi amo nabalahlilä, ¹³ waibo bäu gadoi damula gagaula e idiafa gausiamolö afiai. Gausiala digalahilä obeägila uuala säsäla afiahalea, Agua. Nesege.

Afädë Dafidilo Geloie äigila maasebego, Isilaleie Gini go, neala hedabolasimäia.

Nilia ie ëi gauia adadi. Hosanala säsäla afiai.

Gë Udälo 118.25, 26

¹⁴ Yesu e sugua dögi üdili afädë beagolelahilä, e amodaia fila misi. Amoie Godeie bebagi säla dëdëla negei dibe amoda gowe.

¹⁵ Saionoie idiwie, dia bedämabu. Die gini hä, sugua dögi üdilidaia fila maasebego bimalola

säla dëdëla negei dialea.*

Aisaea 62.11, Segelaea 9.9

¹⁶ Segeyo amo gala, ie bögëla aulo amolia amo hamoi amoie mi fädäla helësëi made nelo. Gaso, hobeala Yesu e baagola nowelahilä, fedala ie yo digalomadi sebegi, Godeie bebagi hi ëie amala säla dëdëla negei dibe amoge,

* **12:3:** 12.3 Weli gafisigäi amoda hawa gadoi afädë ëi nadaie difia hamolo. * **12:5:** 12.5 Muni giwi silibala säi amoda dolö afädëa segeyo afädëgi hamoi hamola muni bidi nelo amo gadoi. Giligi adoçada denaliusala sälo. * **12:15:** 12.15 Saionoie idiwila säi amoda, Yalusaleme udia dolö helësëla säi.

amase, ilia ema amo hamoi amoge, helësëla obëgëi. ¹⁷ Dafidi Yesuea Elasalusi bauia amila welahilä, e baagoiala nowelasise melëlo amolia säla daidosamu nelö. ¹⁸ Udia dolö gegedoi amolia ea dolöea hamomolöi made gadoi hamoimelëla säi amo nabalahlä, e idiafa gausiamolö afiai. ¹⁹ Amasebegi, Felesi ilia hilidomu didiähalea, Nilia hamomolöi madego beasebele. Hä, udia dolöda sulubadela e bëgëla awäha maadesebego bimola säla didiäha dilo.

Giligi dolö odoaea Yesu bimolö misi

²⁰ Udia dolö ilia segeyo edefade amogi Godeie ëi gauia adamolöie Yalusaleme gegedoi amoligi Giligi odoa ilige maala sulo. ²¹ Amo gala Giligi ili Filibi neebee ami misi. Filibi eda Galiliie gaamu Bedesaida ami fii dolö. Iliä ema sähalea, Dafidilo, nilia Yesu melëdeläla säi. ²² Amala säsebegi, Filibi e awäla Äduluma säla ialahlä, ele helegela awäla, Yesuma säla i. ²³ Amo säla iasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Dolöie Malö ëi sälo namolö amoda hä, besela galai gabuwe. ²⁴ Na dilima dofä gelola sähago. Widi gägä afädë nagadaia dufigila digala made baagosedä, gägä afädëfalimu dië bimolömelë. Gaso, nagadaia dufigila digala baagosedä, amea gägä yafie negemolömelë. ²⁵ Amaimo, afädëa hile namolö amomu mi hamosa aligisedä, ië namolö amo hogosa helemolömelë. Amase, afädëa nagadaiaawi nea, ië namolö amoma baagi iala fisisedä, namolö amo gaula nea namolöi namolömelë. ²⁶ Amaimo, afädëa nïe hamoi hamolasilo nea galëda, ea ne bëgëla moholö dialea. Ne neebee ami nïe hamoi hamolasiloge namolömelë. Nïe hamoi hamolasiloda, Naadoea e ëi sälo namialamolömelëla säi.

Iliä hä Dolöie Malö gauia adogomolö dialeala säi

²⁷ Yesuea aso, sähamu neamu sähalea, Walio nïe iso asigigi yöia idogola säosäosebemelë. Amai na edo sämolödu. Na gomalä sädule. Naadoo, nelebo walio nema hamomolö amo dia neadigimalo. Ai, amala made gabu. Ne wi misi amoie mida, amo gausiala digamäia misi nea. ²⁸ Naadoo, dia dië ëi edelasimalola säi.

Yesuea amala säla wagaia gai amole, ado afädë Hebenila säia idogosalea, Na nïe ëi edelasimelë. Amase, amo gadola wäla bu edelasimolömelëla säi. ²⁹ Udia dolö amala säse nabelo ami nefolalo amolia sähalea, Gomoda sege gudusebegola säi. Amase, odoaea sähaleada, Selesaia fii afädëa ebalä adosebogola säi. ³⁰ Amala säsebegi, Yesuea sähalea, Ado walio säi ameadä, ne ugila negemolöie säi mademelë. Amoda dili ugila negemolöie säσιο. ³¹ Waliöda, Godea nagadaia udia dolö nefolalebe amoli gudila mogemolömelë. Ea aso, waliömu nagadaiaie busa neebe amoge haila digimolömelë.* ³² Iliä ne nagadaia nea gauia adogosedä, amo galada na udia dolö sulubadela nemadi dusugamolömelëla säi.* ³³ Yesuea ado amala säi amoda, ema gomalä hamosegi baagomolö gabula ulufala olela amala säi. ³⁴ Amala säsebegi, udia dolö amolia ema säla obëgësalea, Nilia Godeie Ado säla negei dibe amogida gomalä säi nabelo. Gelesoda namolöimu namolömelëla säi nabi. Gaso, dia sähalea, Dolöie Malö gauia adogomolö dialeala säi amoda abeahäladu. Amai Dolöie Malöla säsebegoda nowëla nabi. ³⁵ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Fu holöfalä dibewegida yo digalo e dilibalä namolömelë. Dili gasimi sagaloea dabeloeada, yo digalo neebewe gaalu nawesa namialo. Dolö gasimi sagaia nawelo neebe ameadä, idi gowegi awähala helësëla made

* **12:31:** 12.31 Nagadaiaie busa neebela säi amoda Saidani helësëla säi. * **12:32:** 12.32 Yesuea amala säi amoda, dolö ilia e gauia adogola i fügäigi baala negemolö amo helësëla amala säi. Aameamuda Godea e gauia adogolasisege, e Hebeni fedalahilä ilibiafali ilibia namolömelë. Filibai 2.9-11 bimalo.

nawelo nea. ³⁶ Yo digaloie malö namolöie, yo digalo neebewegi wäla dilia yo digaloma asigi afädë negemalola säi.

Yu ili yafiea Yesuma asigi afädë made negei nelo

Yesuea ado amo säha maadelahilä, udia dolöea e melölea musügä namolö asi. ³⁷ Yesuea ilile sidaia dolöea hamomolöi made gadoi yafie hamosa nelo gaso, ilia ema asigi afädë made negei nelo. ³⁸ Aisaeaea bea säla negei amo gadola gausiala digamäiaie amala hamoi. Aisaeaea bea säla negei amoda gowe.

Dafidilo Geloie, nilia ado säsebeweda nowëa dofä gabula helësëidu. Amase, Dafidilo Geloie geloi amoda nowëma oleidula säla dödëla negei dialea. *Aisaea 53.1*

³⁹ Iliä Yesuma asigi afädë negemolö uli nelo. Amoie mida, Aisaeaea ado elö säla negei dibe amoda gowe.

⁴⁰ Iliä siia beala, asigia helësëla besuseda, na ili wahilasiloa, Godea ilile si dofogalasila asigi gala digimelëla säla dödëla negei dialea. *Aisaea 6.10*

⁴¹ Aisaeaea amala säi amoie mida, ea dafidi Gelesoie yo digalo hido elöi amo bealahilä, Gelesoie amala säimelë.

⁴² Amala säi gaso, busa dolö nefolalo amoli yafiea Yesuma asigi afädë negei. Gasoda, Felesi ilia ili gedolo mosöa amila segea beselala fisiloea, ilia Felesi amoli helësëlahilä, asigi afädë negei amo ulufala made säi. ⁴³ Mida, ilia dolöea ilile ei gauia adamäiala helësëlo ameada, Godea ilile ei gauia adamäiala helësëlo amoda baagi.

Yesuea ado säi amea udia dolö mogemolömelëla säi

⁴⁴ Yesuea gelola sähalea, Afädëa nema asigi afädë negei neebe ameada, nemamu made, ne misialala sälo neebe amomage asigi afädë negei nea.

⁴⁵ Amase, afädëa ne bease ameada, ne misialala sälo neebe amoge beaha nea.

⁴⁶ Afädëa nema asigi afädë negei neebe amo gasimi sagaia aligiloea, neda yo digalo nagadaiaawi namolö misi. ⁴⁷ Afädëa na ado säsebewe nabalahlilä gaso, bögëlo made neebe amoda, na e made mogemolömelë. Nada udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amoli mogemolö misi made. Nada ili sigi obögëmolö misimelë. ⁴⁸ Be amai gaso, afädëa nema baagi iala, nïe ado made nabaseda, amoie gudi mogelo afädë nea. Amoda segeyo aligila wagasolo amo gala, ado na säla iasebe wea wäla gudila mogemolömelë. ⁴⁹ Mida, na nihile asigiamu säha mademelë. Ne misialala sälo Naadoea ado gowe sämalola säla imelë.

⁵⁰ Hamomalalo ameada namolöi namolö amo ulufadigilola helësësamelë. Amala helësëlahilä, na ado säsebeweda, Naadoea nema sämalola säi amo gadolamu säha neawemelëla säi.

Yesuea ie bögëla aulo amolima, Dili digila ne Naado nebea obögëmolö gabumelëla säi

13

(Yone 13-17)

Yesuea ie bögëla aulo amolile emo nigime hei

¹ Baagila Asi Segeyo amo hä, ga madesebegi, Yesuea asigia helësësalea, segewe digila ie Eedo nebea moholö amoda, ga madesebela helësësa nelo. Ea hile udia dolö nagadaia nefolalebe amoli boba hamosa nelolahilä, e baagosaleage boba hamoi amo wälasimu nea baagoi.

² Hä deadifali, ili molö naha sefolalebegi, mugabe Saidania Saimonoie malö Yudasa Isagaliadaie asigigi Yesu hololömolö amo hä, helësëlasä. ³ Yesuea

helësésalea, Eedoea nelebo sulubadela ie naabogimu gausisebegi, Gode nee-beala misi amo, bu Gode nee-bea ami obëgëmolö gabula helësësa nelo. ⁴ Amala helësëlahilä, Yesu e molö negela nulo auli mia ami nowela nea, ie fagulo daia gäi amo gilahlä, dawila neala bului. ⁵ Amalahilä, ea falodaia ödä söga negelahilä, ie bëgëla aulo amolile emo nigime hëla didigila awäla, dawila hï bului amoie bidia dogadigila digisa nelo. ⁶ Amala hëla didigila awäla, Saimono Fida sebeamadi maasebegi, ea sähalea, Dafidilo Geloie, dia nie emo nigime hësalela säi. ⁷ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Na walio hamosebeweïeda, dia made helësësebegi. Gaso, dia hobeala helësëmolömelëla säi. ⁸ Amala säsebegi, Fidaea ema sähalea, Dia nie emo nigime dofä made hëmolömelëla säi. Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Na di made hëseda, dida nebalä made dila namolögodala säi. ⁹ Amala säsebegi, Saimono Fidaea ema sähalea, Dafidilo Geloie, nie emomu made. Nie naabo busala hëmalola säi. ¹⁰ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Dolö afädë nigime hësa maadei neebe amoda, emomu hëmolö dialea. Ie domalo sulubadela nigime made baai nea. Dilida hä, nigime made baai neamelë. Amai gaso, na dili sulubadela sähalea säha mademelëla säi. ¹¹ Ea ili sulubadela nigime baai made nealada made säi amoie mida, eda dolö gowea hololömolö neala hï dawadigi nelo.

¹² Yesuea ilile emo nigime hësa maadelahlilä, ie fagulo gii amo bu salugala, hï suloa ami bu fila obëgëlahilä salea ilima nabahalea, Na walio dilima hamosebeweïeda, dilia helësësebele. ¹³ Dilia nema sähalea, Säla Olelelolage, Dafidilo Geloilage, säsebe amoda dofä sähamelë. Amai, neda dofä amo neamelë. ¹⁴ Dilile Säla Oleleloge, Dafidilo Geloige nea, na dilile emo nigime hëlasisewe gadola, diliage dihilimu amala hamosa namolö dialea. ¹⁵ Na dilima hamola olelesewe gadola, hobeala diliage amo gadola hamomäia olelesamelë. ¹⁶ Na dilima dofä gelola sähago. Hamoi hamolasilo neebe ameada, ie busa neebe amo made baagilo. Amase, ado gaula aulo neebe ameada, e mosalalo amo made baagilomelë. ¹⁷ Hä, walio na olelei amo gadola helësëla hamoseda, dili obeägisa namolömelë.

¹⁸ Na dili sulubadelama sähalea säha made. Dolö na memelei amolida nihï dawadigimelë. Gaso, Godeie bebagi ado säla dëdëla negei dibe amo gadola gausiala digamäiaie amala sähamelë. Ado säla dëdëla negei amoda gowe. Dolö nie molö naha filo amea, ne emosala eegeimelëla säla dëdëla negei dialea. ¹⁹ Walio na dilima säla iasebeweda, made hamola neebe amo gaalu säla iahago. Hobeala na ado säsebewe gadola hamola besela galaseda, amo bealahilä, Ne Nelo amo Neebela dawadigila, dilia nema asigi afädë negesa maademäia, säla iahagomelë.* ²⁰ Na dilima dofä gelola sähago. Afädë na mosalosegi awäse amo neawela sigi aligise ameada, nege neawela sigi aligisagomelë. Amase, ne neawela sigi aligise ameada, ne misialala sälo amoge neawela sigi aligisagomelëla säi.

*Yesuea diligi afädëa ne hololömolömelëla säi
(Madiu 26.20-25, Maga 14.17-21, Ulugu 22.21-23)*

²¹ Yesuea amala sälahilä, ie iso asigigi edefademalä yöi nea säla ulu-fadigisalea, Na dilima dofä gelola sähago. Diligi afädëa ne hololömolömelëla säi. ²² Amala säi amo nabalahlilä, ie bëgëla aulo amolia gowema säila dawa made ameada, elöea elöma beala, elöea elöma bealai. ²³ Bëgëla aulo amoligi Yesuea boba hamolo afädë Yesu hï e miafali ami sulo. ²⁴ Amoma Saimono Fidaea odagi nigila sähalea, Ea nowë helësëla sähala dia nabuöla säi.

* **13:19:** 13.19 Yone 8.24gi dibe amo bimalo.

²⁵ Amalebe, bēgēla aulo amea, Yesuie bidagia golōgīa alogolahilā nabahalea, Dafidilo Geloie, nowēa amamolō gabula nabi. ²⁶ Amala nabasebegi, Yesuea sāla obēgēsalea, Na wahalo dagaboi amo neala hēhei gobei ödāgi geagilahilā, afādēgali iāseda, amea amamolōmelēla sāi. Amala sālahilā, ea wahalo dagaboi amo geagilahilā, Saimono Isagaliadaie malō Yudasagali i. ²⁷ Yudasaea wahalo amo nii amole, mugabe Saidani ema fedai. Amasebegi, Yesuea ema sähalea, Dia afādē hamomolō neebe amo hä, aabela hamomalola sāi. ²⁸ Ami sefolalo amolia, Yesuea sāse amo nabi gasoda, mi goweie sāsebela helēsēi made sefolalo. ²⁹ Odoaea helēsēsaleada, Yudasaea muni adu āgūlo ameadā, molō nulo segeyo edefade gedosebe amoie nelebo odoa bidia nea mosalahaledu, ma busadāoi nefolalebe amoligali, gui nelebo afādē ia mosalahaledula helēsēi. ³⁰ Amalebe, Yudasa e wahalo geagi amo nealahilā, fodolofali doadigila asi. Amo gaalu hä, gasimi sagala gasi.

Yesuea ilima mala gāhe sāla negei

³¹ Yudasa e doadigila asibua, Yesuea sähalea, Walioda hä, Dolōie Malō amoie ēi ilibia amo olesebemelē. Amase, ea hamosebe amea Godeie ēi ilibia amoge olesagomelē. ³² Amaimo, Malōea hamosebe amea Godeie ēi ilibia amo oleseda, Gode hi Dolōie Malō amoie ēi ilibia amoge walio wegi wāla olemolōmelē.

³³ Nīe malōla dilie, neda dilibalā holōbö ede made namolōmelē. Ne awāseda, dilia ne hogomolōmelē. Na Yu udia dolō nefolalebe amolima sāla i amo gadola wāla, walioge na dilima sāla iahago. Ne awāse amogida, dili moholōi mademelē. ³⁴ Dilia hamomāia na dilima mala gāhe sāla negesebe amoda gowe. Dilia dihilimu boba hahamosa namialo. Na dili boba hamoi amo gadola, diliage dihilimu boba hahamosa namialo. ³⁵ Dilia dihilimu boba hamose ameadā, udia dolō sulubadelaea dilida nīe bēgēla aulo neala helēsēmōmelēla sāi.

Yesuea Fida dia ne dawa madela sāmōlōmelēla sāi (Madiu 26.31-35, Maga 14.27-31, Ulugu 22.31-34)

³⁶ Amala sāsebegi, Saimono Fidaea Yesuma nabahalea, Dafidilo Geloie, dida abidi moholō nea sähala nabi. Amala nabasebegi, Yesuea ema sāla obēgēsalea, Sege ne moholō amogida walio dia bēgēla moholōi mademelē. Hobeada dia bēgēla moholōmelēla sāi. ³⁷ Amala sāsebegi, Fidaea ema sāla obēgēsalea, Dafidilo Geloie, edoea na walio di bēgēla moholōi madedu. Nīe namolō amo digali fisiga gamolōi neamelēla sāi. ³⁸ Amala sāsebegi, Yesuea sāla obēgēsalea, Dīe namolō amo dofā negali fisiga gamolōle. Na dima dofā gelola sähago. Haea gagalugo gawalia gāla made neēgi, nafi bu ohodoala dia ne dawa madela sāmōlōmelēla sāi.

14

Yesuea Naado nebea moholō idi, ne neawela sāi

¹ Yesuea ado aso, sāhamu neamu sähalea, Dilia yōia idogola sāosāola nami-abio. Godema asigi afādē negemalo. Amase, nemage asigi afādē negemalo. ² Nīe Naadoie mosōa hogoli yafie dialea. Amoli maade galebeda, na dilima made sālabio. Dili namolō sege amo daiamolōie, ne ami moholōmelē. ³ Awāla dili namolō sege amo daiala negesilahilā, sege ne namolōia ami dilige nebalā nihiligila namolōie, na dili bu bea obēgēmōmelē. ⁴ Ne moholō idi amoda dilia dawadigi nebegomelēla sāi. ⁵ Amala sāsebegi, Domasaea ema nabahalea, Dafidilo Geloie, sege di moholō amoda nilia dawa made. Hä, di idi gowegi moholō neala nilia abilia helēsēmōlōi gabula nabi. ⁶ Amala nabasebegi, Yesuea ema sāla obēgēsalea, Idige, ado dofāge, amase, namolōge, nihīne neawe. Afādē

Naado neebee moholö, ne neebee made maaseda, moholöi mademelë. ⁷ Dilia ne dawa galëda, Naadoge dawadigi. Giso, dilia walio mi gäwila, e bealahilä dawadigisagomelëla säi. ⁸ Amala säsebegi, Filibia ema sähalea, Dafidilo Geloie, Diado nilima olemo. Oleseda, nilia dofeala helësëmolömelëla säi. ⁹ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Filibi, segeyo sedade ne dilibalä nelo amo, dia aso, ne dawa made neale. Afädëa ne meli neebe ameada Naadoge meli nea. Amala hamolo dibe amo, dia diado nilima olemola säi amoda, abeahäladu. ¹⁰ Ne Naadoma aligila, amase, Naadoge nema aligilala neebewegi, dia dofä gabula made helësësale. Na dilima ado säla ïaha neebeweda, nie asigiamu säla ïaha made. Naado e nema neebe amea ïe hamoi amo hamosamelë. ¹¹ Ne Naadoma aligila, amase, Naadoge nema aligilala neamelëla säsewe nabalahlilä, dofä gabula helësëmalo. Dofä gabula made helësësa galëda, hamoi hamosa neebewe beala dofä gabula helësëmalo.

¹² Na dilima dofä gelola sähago. Afädëa nema asigi afädë negei neebe amea na hamoi hamosa neebewe gadola hamomolömelë. Ne Naado neebee awäse ameada, nema asigi afädë negei neebe amea na hamosa nelo amo baagila awäla, hamoi edefade hamomolömelë. ¹³ Malöea hamosebe amea Eedoie ïe gauia adamäia, dilia nie ïegi nea nelebo afädë ëdëgëseda, na hamomolömelë. ¹⁴ Dilia nie ïegi nea nelebo sulubadela ëdëgëseda, na hamomolömelëla säi.

Yesuea Eleloi Gesami moholömelëla säi

¹⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dilia ne boba hamoi nea galëda, na hamomalola säsebewe gadola bëgëla hamosa namolömelë. ¹⁶ Dili Ugila Negela Gelolasilo elö, na Naadoma nabolömelë. Eada diligali ïmolömelë. E maalahilä, dilibalä namolöi namolömelë. ¹⁷ Ugila Negela Gelolasilo amoda dofä sälo Gesamimelë. Nagadaia udia dolöea e made melëlo, dawa made amea, e nimolöi mademelë. Gasoda, e dilibalä neebe ameage, amase, dilima nogila digala namolö ameage, dilia e dawadigimelë.

¹⁸ Na dili guluba gadoi namiäia digila moholö mademelë. Neda dili neebee obëgëmolömelë. ¹⁹ Holöfali nelolahilä, nagadaia udia dolöea ne made bimolö. Gaso, diliamu bimolömelë. Ne neebe ameada, dilige namolömelë. ²⁰ Ne Naadoma neebe amoge, dili nema neebe amoge, amase, ne dilima neebe amoge, segeyo amo gala dilia dawadigisa maademolömelë. ²¹ Afädëa na hamomalola säsebe amo nealahilä, bëgëla hamosa neebe ameada, ne boba hamoi nea. Afädëa ne boba hamoi neebe amoda, Naadoeage e boba hamoi namolömelë. Amase, nage e boba hamolahilä, nihine ema ulufala olemolömelëla säi.

²² Amala säi amo nabalahlilä, Isagaliada made, Yudasa elöea ema naba-halea, Dafidilo Geloie, nilimada di ulufala olesalea, oböla, nagadaia udia dolö nefolalebe amolimada, di made ulufala olemolömelëla säi amoda, mi edoiëla nabi. ²³ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Afädëa ne boba hamoi neebe ameada, nie ado bëgëla hamosa namolömelë. Naadoea e boba hamoi nea, e neebee ami Naado ali haligila maalahilä, ebalä aligimolömelë. ²⁴ Afädëa ne boba made hamoi neebe ameada, nie ado bëgëla made hamomolömelë. Dilia ado nabaha nebegoda, nie ado made. Naado ne digamalala sälo amoie adomelë.

²⁵ Ne made awäla, dilibalä neda, ado amo na dilima säla ïaha nelo amomelë. ²⁶ Gasoda, dili Ugila Negela Gelolasilo, Eleloi Gesami Naadoea nie ïigila fisiga wemolö amo maalahilä, ea dilima nelebo sulubadela olesalea maademolömelë. Na dilima säla ïaha nelo amo sulubadela, ea dilima helësëlasimolömelë.

²⁷ Na dalulasilo dilibalä diamiäia dilima ïahagomelë. Nie dalulasilo amo diligali ïahago. Na ïase amoda, nagadaia udia dolöea ilo amo gadoi ïaha mademelë.

Hä, dilia yöia idogola säosäolage, bedälage namiabio. ²⁸ Na dilima sähalea, Ne awälahilä, dili neebee bu obëgëmolömelëla säi amoda dilia nabi amomelë. Amo nabala nema boba hamoi galebeda, ne Naado neebee awäsewegi dilia obeägilabio. Mida, Naado eda ne baagila, edefademalä nea. ²⁹ Nelebo amo made besela galala neebee amo gaalu, na dilima säla ïaha nelo amomelë. Säla ï amo gadola hamose beaseda, dilia asigi afädë negemäiaïemelë.

³⁰ Na dilibalä ado sedade säha namolö made gabumelë. Mida, nagadaiaïe busa neebee amo moholö ga made dialea. Ea nema nelebo afädë hamomolö made bimolömelë. ³¹ Gasoda, nagadaia udia dolöea na nie Naadoma boba hamoi neebee amo helësëmäia, na Naadoea hamomalola säse amo gadolamu hamolomelë.

Hä, nowemo. Afiadila säi.

15

Yesuea i gägä negelo gelebi ëfë dofäda nihine neamelëla säi

¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, I gägä negelo gelebi ëfë dofäda nihine neawe. Amase, gelebi sagai sigi aligiloda Naado neamelë. ² Nema adomo dila neebee amogi, afädë gägä made negelo neebee amoda, Naadoea damula fisilomelë. Adomo elö gägä negelo neebee amoda, gägä yafie negemäia, Naadoea dagabola digila hahamogisa aligilo nea. ³ Na dilima ado säla ï ameada, dili nigime hësa maadei nefolaleagomelë. ⁴ Dilia nema dila namialo. Nage dilima dila namolömelë. Adomo afädëa i gelebi ëfë mima dila made hido nea, gägä negelo made amo gadola, dilia nema dila made aligiseda, gägä negemolöi mademelë. ⁵ I gägä negelo gelebi ëfëda ne neawe. Dilida adomo gadoi nebego. Afädëa nema dila, amase, nage ema dilala aligiseda, eada gägä yafie negemolömelë. Dilia ne fisila dihilidomu nea, nelebo afädë hamomolöi made nebego. ⁶ Afädëa nema dila made aligiseda, eda i adomo dagala fisisegi bausolo amo gadoi nea. Adomo dagala digai bausoi diëgi, ilia gafedelahilä, nulo wisebea ami sadia idogola gobemolömelë.

⁷ Dilia nema dila, amase, nie adoeage dilima dilala nea, dilia hamesebee amo gadoi ëdëgësedä, ëdëgëse amo gadoi diligali ïmolömelë. ⁸ Dilida ne bëgëla aulo nea, gägä yafie negeseda, Naadoie ëi gauia adogomolömelë.

⁹ Naadoea ne boba hamose amo gadola, nage amo gadola wäla dili boba hamosa nelomelë. Nie boba hamolo amogida dili namialo. ¹⁰ Na nie Naadoea hamomalola säse amo bëgëla hamosa nea, ie boba hamolo amogi ne neebewe gadola, dilia na hamomalola säse amo bëgëla hamosa aligiseda, nie boba hamolo amogi dilige namolömelë. ¹¹ Na helësësaleada, nie obeägilo dilima negemäiage, amase, dilile obeägilo dilile isogi nobamäiage, na dilima ado säla ïaha neawemelë. ¹² Na dilia hamomäia säsebe amoda gowemelë. Na dili boba hamoi amo gadola, diliage dihilimu boba hamosa namialo. ¹³ Afädëa ïe damelëgali ïe namolö amo fisiga gaseda, ea ïe damelë boba hamose ameada, boba hamolo sulubadela baagila aulomelë. ¹⁴ Na dilima hamomalola säse amo gadola hamosedä, dilida ne damelëmelë. ¹⁵ Na walio dili hamoi hamolasilo neala sähalea säha made. Hamoi hamolasilo neebee ameada, ie busa neebee amea abodo gadoi hamosadula dawa made aligilo. Gaso, na dilima damelëla säha. Mida, Naadoea säse nabi amo sulubadela na dilia helësëmäia säla ïaha maadei amomelë. ¹⁶ Dilia ne memelei made. Na dili memelela, dilia awäla gägä yafie negemäia nafolala memelelasimelë. Amase, dilia gägä negela diamolöi diamiaïa hamogilasimelë. Amala hamoi nea, dilia nie ëigi Naadoma nelebo afädë ëdëgësedä, ea ïaha maademolömelë.

¹⁷ Amaimo, na dilia hamomäia säsebe amoda gowe. Dilia dihilimu boba hahamosa namialola säi.

Nagadaia udia dolöea ie bégëla aulo nefolalo amolima bimolö habobamolömelëla säi

¹⁸ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Nagadaia udia dolöea dilima bimolö habobaseda, dafidi nemadale bimolö habobai nelo amo helësëmalo. ¹⁹ Dilige nagadaia udia dolö amoli gadoi nelo galebeda, nagadaia udia dolö nefolalebe amolia, ili sosogo nefolalebe amolibalä boba hamolo amo gadola, dilibaläge boba hamola aligilabiomelë. Amai gaso, dili nagadaia udia dolö nebegi na besela neala memelelasi. Ameada, dili nagadaiaïe made nefolalebe goeada, nagadaia udia dolö nefolalebe amolia, dilima bimolö habobasebemelë. ²⁰ Na dilima ado säla i amo helësëla obëgëmalo. Hamoi hamolasilo neebe ameada ie busa neebe amo made baagilo. Ili ne neala sëlasï ameada, dilige neala sëlasimolömelë. Ili nie ado bégëla hamoseda, amase, dilile adoge bégëla hamomolömelë. ²¹ Amolia dilima hamomolömelëla säi amo sulubadelada, dili nie ëigi neebe ameage, amase, ne misialala sälo neebe amo dawa made nefolalebe ameage, amala hamomolömelëla säla i amomelë. ²² Na ilima ado mala säla imolö made misi galebeda, ilia nafade hamosala helësëla made hamosa aligilabio. Gaso, walio ilia, nilia dawa made nea hamoimelëla sämolö uli bimolömelë. ²³ Nema bimolö habobaha neebe ameada, Naadomage bimolö habobaha nea. ²⁴ Amaimo, ne ili adebawi nea, afädëa siiba hamolo made gadoi hamosa nelo amo ilia bimäia, made hamosa nelo galebeda, ilia nafade hamosala helësëla made hamosa aligilabio. Be, na hamoi amo ilia bealahilä gaso, nemage Naadomage bimolö habobaha neagomelë. ²⁵ Ili amala hamoi amoïe, ilile Ado säla negei dibe amogi, säla dëdëla negei dibe amoda gowe. Habobamolö mi madegi, memalä ilia nema bimolö habobaimelëla, säla dëdëla negei dibe amo gadola gausiala digamäiaïe amai.

²⁶ Dili Ugila Negela Gelolasilo, Naadobalä neebe amoda, na e dilima fisiga idamolömelë. Eda dofä sälo Gesami, Naado neebeala moholömelë. E maalahiläda, ne ulufala säla iaha namolömelë. ²⁷ Amase, mi gäwïafalï amila dili nebalämu nelo ameada, diliage ne ulufala säla imolö galeamelëla Yesuea säi.

16

¹ Dilia asigi afädë negei nebego dīgila made mosäia, na dilima ado we säla iahawemelë. ² Ili dili gedolo mosöa amila segea beselala fisimolömelë. Amase, segeyo afädë besela galamolö amogi, afädëa dili nufudahalea, eada Godeïe hamoi hamolasisala helësëla, dili nufulömelë. ³ Ili Naadoge nege dawa made amea, amala hamomolömelë. ⁴ Amala hamomolömelëla säsebewe hamoseda, säi amo gadola hamosa gabula helësëmäia säla iahagomelëla säla i.

Yesuea Eleloi Gesamia hamoi hamomolö amoïe säi

Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Nelebo amala hamomolömelëla, na dafidi mi gäwïa amila made säla iala nelo amoda, ne dilibalä nelo amea, made säla iala nelomelë. ⁵ Amai gaso, walioda, ne misialala sälo amo nebea moholö neamelë. Amai, nema diligi afädëa di abododi moholö neala made nabasebego. ⁶ Amala säsewegida, oböla dilile asigigi edefademalä bobailösebego. ⁷ Bobailösa gaso, na dilima dofä säla iahago. Ne moholö ameada, dili ugila negesalea ne moholö neamelë. Na dili dīgila moholö made galebeda, Ugila Negela Gelolasilo amo dilibalä namolö made maalabiomelë. Ne awäseda, e dili nebea digamalamolömelë. ⁸ E maalahilä, nagadaia udia dolöma nafadeda gowe gadoimelëlage, mala mogoida gowe gadoimelëlage,

amase, Godea gomalä mogemolömelëlage ea fädäla säla ïmolömelë. ⁹ Iliä nema asigi afädë made negei neebe ameadä, nafadedä gowe gadoimelëla fädäla säla ïmolömelë. ¹⁰ Ne Naado neebea awäsedä, dilia ne bu elö made bimolö ameadä, mala mogoidä gowe gadoimelëla fädäla säla ïmolömelë.* ¹¹ Sege sulubadelagi nefolalebe amolile beaha aligilo neebe amobaläda, Godea gudila mogei neebe ameadä, Godea gomalä mogemolömelëla fädäla säla ïmolömelë.*

¹² Na dilima ado sämolö yafie gaulea gaso, dilia waliomu neala gaumolöi made gabu. ¹³ Amäi gasoda, dofä sälo Gesami e maasedä, ea dilile asigi neala mogolasila, ado dofä amo sulubadela helësëlasisa maademolömelë. Ea hile asigia säla ïmolö mademelë. Ea säse nabase amomu säla ïmolömelë. Amase, nelebo hobeala hamomolö amoie fädäla säla ïmolömelë. ¹⁴ Ea nie ado gaula maala, dilima säla ïmolömelë. Amala hamose ameadä, nie ëige, nie geloige gauia adogomolömelë. ¹⁵ Nelebo hulu sulubadela Naadoie dibe amoda, nie dialea. Amala dibe amea na sähaleada, Nie dibe amo Gesamia gaula maalahlä, dilima säla ïmolömelëla säla ï amomelëla säi.

Yöi dibeä amila hobeala obeägïmolöla säi

¹⁶ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Segeyo ede made nelolahilä, dilia ne made bimolömelë. Oböla, segeyo ede made nelolahilä, hobeala bu bimolömelëla säi. ¹⁷ Amala säi amo nabalahlä, ie bëgëla aulo odoaea hilidomu didiähalea, Ea nilima säsebe amoda edodu. Ea ede made nelolahilä dilia ne made bimolömelëla säi amoge, ede made nelolahilä, dilia hobeala bu bimolömelëla säi amoge, amase, ne Naado neebea moholö ameala säi amoge, ea edo helësëla säidu. ¹⁸ Aso, sähalea, Ea ede made nelolahiläla säi amoda, edo helësëla säidu. Amoie mida, nilia made helësësebeä säla didiäha dilo. ¹⁹ Iliä Yesu ema naba obëgëdeläla helësësebe amo hï dawadigilahilä, ea ilima sähalea, Dihilimu ado na säi amoie mi hogola didiäha dibegoda, na sähalea, Ede made nelolahilä dilia ne made bimolömelëla säi amogige, amase, ede made nelolahilä hobeala ne bu bimolömelëla säi amogige mi hogola didiäha dialeale. ²⁰ Na dilima dofä gelola sähago. Dilida didigaola diisa neëgi, udia dolö nagadaia mala hamolo amolida obeägïsa namolömelë. Dilida yöi edefade namolömelë. Oböla hobealada, dili yöi nelo amo bu obeägïlo bedefamolömelë. ²¹ Udiaea malö ägïmolö salea sëmolö fu besela galase gaaluda, asigi säosäosa filo. Gaso, ea hä malö ägïla maala saleada, dafidi sëi amo elabolahlä, ea hä, nagadaiawi malö ägïi amogi obeägïlo. ²² Amo gadola wäla, walioda hä dili yösa nefolalea. Hobeala na dili bu beasolo amo galada, dilile iso asigigi obeägïmolömelë. Dilia obeägïmolö amoda afädëä neala hogosa helemolöi made bimolömelë. ²³ Segeyo amogida, dilia nema afädë made nabolömelë. Na dilima dofä gelola sähago. Dilia nie ëigila Naadoma nelebo afädë ëdëgësedä, ea nabala ïmolömelë. ²⁴ Dafidi dilia nie ëigila nelebo afädë ëdëgëla made nelo gasoda, ëdëgëmalö. Obeägïlo dilima nobamäiaie, nelebo afädë ëdëgësedä, dilia gaula namolömelëla säi.

Yesuea nagadaia galu sulubadela nufuda salalahilä, baagila asi neawemelëla säi

²⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Na dilima säla ïaha nelo amoda, ado besulamu säla ïaha nelomelë. Hobeala segeyo afädë besela galasegida,

* **16:10:** 16.10 Nagadaia udia dolö ilia Yesubälä gudilahilä sähalea, Ea mala mogoi made hamoi ameadä, edä nufudala baagomolö dialeala säi. Amala säi gasoda, Godea Yesu neala nowela ifosisebegi, e ebalä samolö fedai. Ameadä, Godea udia dolöma Yesuea mala mogoi hamoimelëla ulufala olei dialea.

* **16:11:** 16.11 Nagadaia udia dolö amolia Yesu baagose amo bealahilä, Yesu edä hä gudi digai gabula helësëi. Gaso, Godeie siia Yesu edä gudi digai made. Yesu e baagoi ameadä, Godea mugabe Saidanibalä gudilahilä, ie geloi amo haila fisi.

na dilima ado besula made, Naado gowe gadoi neamelëla säla ulufadigimolömelë. ²⁶ Segeyo amo gala neada, dilia nie ëgila Naadoma ëdëgëmolömelë. Na Naadoma dilile säsimolömelëla säha mademelë. ²⁷ Naadoea dili boba hamosa neamelë. Mida, dilia ne boba hamola, ne dofä Gode neebeala misi gabula helësëi neebe gogi. ²⁸ Naado neebeala maala nagadaiawi digala neawe. Oböla walioda, sege we digila Naado neebee bu obëgësamelëla säi.

²⁹ Amala säi amo nabalahlä, ie bëgëla aulo amolia sähalea, Agua, dia besula made säla, dofä ulufadigila säsebege. ³⁰ Nilia walio helësësalea, diada nelebo sulubadela dawadigisa maadei ameada, afädëa dima nabulöi madela helësësawemelë. Ameada, nilia dida dofä Gode neebeala misi gabula helësësa neamelëla säi.

³¹ Yesuea ilima säla obëgësalea, Walioda dilia asigi afädë negei neago gaso, ³² nabuö. Segeyo afädë besela galamolö amoda, hä, besela galahagomelë. Amo gala dili sulubadela dusudasila sege dihili neloa ami afufula, ne nihïdofalï digila fisäla dusudasila afiaha maademolömelë. Amamolö gaso, ne nihïdo made, Naado haligila neamelë. ³³ Na dilima ado amo säla iaha nelo amoda, dilia nema dilahlä dalulo gaula namiäiaie, säla iaha neawemelë. Nagadaiawi neada, dili yöi bimolömelë. Gaso, asigi gelomalo. Na nagadaia galu sulubadelabalä nudula salolela baagila asi neawemelëla säi.

17

Yesuea ie bëgëla aulo amoli helësëla Eedoma adolasi

¹ Yesuea ie bëgëla aulo amolima ado amoli säla iaha maadelahlä, Selesaia mosöa sida adogola nea sähalea, Naadoo, segeyo amoda hä, besela galai gabuwe. Die malöea die ëi ilibia amo olemäiaie, dia malöie ëi ilibia amo olemalo. ² Mida, dia udia dolö ema i amoligali, ea namolöi namolö imäiaie, ea udia dolö sulubadelaie busa namiäia, dia egali geloi i gabumelë. ³ Namolöi namolö amoda gowe gadoi. Gode dofäda dimu neebela helësëlo, amase, Yesu Geleso dia fisiga wei gabula helësëlo amomelë.

⁴ Hamoi dia hamomalola säla i amoda na hä, hamosa maadeimelë. Amala hamosa nelo ameada, ne nagadaiawi nea, die ëi ilibia amo ilima oleimelë. ⁵ Naadoo, siiba naga föi we made hamola ne dibalä nea, nie ëi ilibia nelo amo gadola, die siigi ëi ilibia nelo amo bu imalo.

⁶ Nagadaiawi nelo dolö odoa, dia nema i amolima die ëi olesa nelomelë. Die nelo amoli dia nema iasio. Iliä die ado nabala dia säi amo bëgëla hamoimelë.

⁷ Nelebo sulubadela dia nema i amoda, dimadila misi gabula ilia hä, helësësa maadei neamelë. ⁸ Mida, dia nema ado säla i amolida, na ilima säla iaha maadesebegi, ilia hä, niimelë. Nealahilä, ne dofä di neebeala misi gabula helësësa maadei nea. Amase, dia ne dofä fisiga wei gabula helësësa maadei neamelë.

⁹ Na ili helësëla dima adolasisawe gasoda, nagadaia udia dolö sulubadela helësëla adolasisa mademelë. Na adolasiseweda dia negali i amolimu helësëla adolasisamelë. Amoie mida, ilida die neebe amoie. ¹⁰ Udia dolö nie neebe amoli sulubadelada die neamelë. Amase, die neebe amoli sulubadelada nie nea. Iliä mala hamosebe amea, nie ëi ilibia amo olesebemelë.

¹¹ Hä, walioda ne di neebee moholö neawe. Neda nagadaiawi made namolö. Ilimu wi namolömelë. Naado Hedabi Eleloifalïe, alï afädëdi neebewe gadola, ilige afädëdi namiäia, dia die ëi nema i amoie geloia ili sigi namialo.

¹² Ne ilibalä nelo amogida, die ëi nema i amoie geloia ili sigi nelomelë. Na ili sigi nebegida, afädë dabadigi mademelë. Be, dolö afädë dabadigimolö nelo amomuda hä, dabadigimelë. Amala hamoi amoda ado Godeie bebegi dëdëla negei dibe amo gadola gausiala digamäia. ¹³ Walioda hä, ne di neebee

maahago. Gaso, nie obeägilo ilile isogi nobamäia, ne nagadaiawi nea dima adolasisamelë.

¹⁴Na ilima die ado säla äaha nebegi, nagadaia malamü hamolo neebe amolia ilima bimolö habobaha nelomelë. Mida, ne nagadaia sosogo made neebe amo gadola, ilige nagadaia sosogo made neebe amea. ¹⁵Na dima adosebe amoda, nagadaiawila dia ili sigi mosäia made adosamelë. Nafade hamolo busaea ili neala nafadelasiloea, dia sigi namiäiaie adosamelë. ¹⁶Ne nagadaia sosogo made neebe amo gadola, ilige nagadaia sosogo made nea. ¹⁷Die adoda dofä sälo dialea. Ili nafolala dihile namiäia, dofä sälo ado amea, dia ilile isogi hamoi hamolasimalola sähago. ¹⁸Dia nema nagadaiawi udia dolö nefolalebe welibalä namiäia fisiga wei amo gadola, nage ili udia dolö nefolalebea ami afufumalaimelë. ¹⁹Na ili helësëla, ili dihilefali dofä nafolala namiäiaie, nege dima odala äala neawe.

²⁰Dima dolö amolimu helësëla adolasisa mademelë. Iliä ado säla äase amo nabala, nema asigi afädë negemolö amolilege gedola adolasisagomelë.

²¹Nada ili afädëdi namiäiala helësëla adolasisago. Naadoo, di nema neebe amo gadolage, amase, dima ne neebe amo gadolage, ilida alima namiäiala hamesa. Nagadaiawi udia dolö nefolalebe amolia, dia ne dofä fisiga wei gabula helësëmäiaie amala adolasisago. ²²Ali afädëdi neebe amo gadola, ilige afädëdi namiäia, dia nema geloile, ëi ilibiale i amo, na iligali imelë. ²³Ne ilima neebe ameage, amase, di nema neebe ameage, ili dofä afädëdi namiäiaie. Amoie mida, nagadaiawi udia dolö nefolalebe amolia dia ne fisiga wei gabula helësëmäiaie, amase, dia ne boba hamose go gadola, ilige boba hamoi gabula helësëmäiaiemelë.

²⁴Naadoo, dia udia dolö nema i amoli ne namolöia ami ili nihiligila namiäiage, amase, nie ëi ilibiale, yo digalole dia nema i amo bimäiage hamesamelë. Naga föi made hamola nea, dia ne edefademalä boba hamosa nelo amea, ëi ilibia amoge, yo digalo amoge imelë. ²⁵Mogoi neebe Naadoo, nagadaia sosogo nefolalebe amoliada di dawa made gaso, nada di dawadigimelë. Amase, ne sosogo nefolalebe ilia dia ne fisiga wei gabula dawadigisa maadeimelë. ²⁶Na ilima die ëi ulufalasi. Dia ne boba hamoi amo gadola, boba hamolo amo ilima diamiäiage, amase, nihine ilima namiäiage, die ëi, hä, ulufalasisa namolömelëla adola wagai.

Yesuea yöi gaula së naala baagola nowei

18

(Yone 18-20)

Yudasaea Yesu hololöi

(Madiu 26.47-56, Maga 14.43-50, Ulugu 22.47-53)

¹Yesuea Godema adosa maadelahilä, ie bögëla aulo amolalibalä segea doadigila awäla ödä Gidolono dögëla alömodi asi. Sagai afädë dibeä ami ie bögëla aulo amolali awäla besela galai. ²Sagaia amida dafidi Yesuea ie bögëla aulo amolibalä segeyo yafiegi ami gedosa aligilo. Amala gedolo ameada, Yudasa e hololölo amea dawadigi nelo. ³Amai ameada, Olomo ami dolö odoage, Godeie mosö idihë aligilo odoage, Felesi dolö odoaeage gobela ilo busa amoliage mosalosebegi, ilia gele gamalige gaula, amase, nufidelo neleboge gagaulahilä, sagaia ami Yudasaea ili sigi asi. ⁴Maasebegi, Yesuea ema hamomolö amo sulubadela hi dawadigilahilä, doadigila awäla ilima nabahalea, Dilia nowë hogola mofiaila nabi. ⁵Amala nabasebegi, ilia ema säla obögësalea, Niliada Nasalese dolö Yesu hogola misila säi. Amalebe, Yesuea ilima säla obögësalea, Amoda nemelëla säi. E hololölo Yudasa amoge ilibalä misi nelo. ⁶Yesuea, amoda nemelëla säi amo nabalahlilä, ili badadi gasia

imomogola nagadaia fila didigafui. ⁷ Amasebegi, Yesuea ilima bu nabahalea, Dilia nowë hogola mofiaila nabi. Amalebe ilia sähalea, Niliada Nasalese dolö Yesu hogola misila säi. ⁸ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Na dilima dafidi säla i amo, amoda nemelë. Dilia ne hogosa galëda, dolö nefolalebe gowe ili mosäia fu imola säi. ⁹ Dafidi hi sähalea, Naadoo, dia dolö negali i gowe ili afädë made dabadigila säi amo gadola gausiala digamäia amala säi. ¹⁰ Saimono Fidaea nudulo helebe afädë gaula misi amo dusugala neawelahlilä, gobela ilo Busa Edefadeie hamoi hamolasilo amo nufi. Nufudasebegi, gëhe dafädimadi amo dagala salisi. Hamoi hamolasilo amoie ëida Malagusi. ¹¹ Amala hamosebegi, Yesuea Fidama sähalea, Dia helebego dihï salelo amogi sala obëgëmo. Dia helësësaleada, Naadoea ödä iigi usi i gowe na made molö gabula helësësalela säi.

Ilia Yesu Anasa neebee sigi asi

¹² Amalebegi, ami dolö amoliage, ilile beaha aligilo busaeage, amase, Yu ilile idihë aligilo amolaliage, Yesu gaulahlilä ëfëa nafodoi. ¹³ Amalahilä, ilia e Anasa neebedale sigi asi. Anasa eda Gaiafasaie esöa nelo. Gäheo i amogida, Gaiafasa eda gobela ilo Busa Edefade nelo. ¹⁴ Dolö ameada Yu ilima dafidi sähalea, Afädëa udia dolö baagomolö amo bedefala baagomolö dofea gabumelëla säi.

*Fidaea Yesu dawa madela säi
(Madiu 26.69-70, Maga 14.66-68, Ulugu 22.55-57)*

¹⁵ Saimono Fidage bëgëla aulo elöge Yesu awäse amo gadola bëgëla hobeala asi. Bëgëla aulo elö amoda gobela ilo Busa Edefade amea dawadigi nelo. Ameada, e Yesubalä gobela ilo Busa Edefade amoie yala isogi nogila digai ¹⁶ gaso, Fida eda yala idi galo baagido nelo. Amala nebegi, bëgëla aulo elö, gobela ilo Busa Edefadea dawadigi amea udia dolisä idi galo beaha aligilo amoma sälahilä, ea Fida yala isogi sigi digai. ¹⁷ Sigi digasebegi, udia dolisä idi galo beaha aligilo amea Fidama nabahalea, Dige dolö goweie bëgëla auloledule nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Ne mademelëla säi. ¹⁸ Gögisebegi, hamoi hamolasilofulo, idihë aligilofulo amolia nulo gobelahilä, gögï hausa nefolalebea ami, Fida ege ilibalä ami gögï hausa nelo.

*Gobela ilo Busa Edefade amea Yesubalä gudi nabi
(Madiu 26.59-66, Maga 14.55-64, Ulugu 22.66-71)*

¹⁹ Amo gala, gobela ilo Busa Edefade amea Yesuma ie bëgëla aulo amolilege, ea ado säla olelei amoiege nabi. ²⁰ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Nada udia dolö nefolalebe amoli sulubadelama ulufala säla olelesa nelo. Segeyo sulubadelagi gedolo mosöage, Godeie mosöage, sege Yu ili gedosia ami olelesaleada, afädë musügä negela made olelesa nelomelë. ²¹ Edoie dia nema nabaha. Na mala säla iase nabelo amolima nabualo. Na säi amo ilia dawadigi neagomelëla säi. ²² Yesuea amala säsebegi, idihë aligilo dolö afädë ga made nelo amea nabalahlilä, Yesu e naabo gafea nufudalahilä nabahalea, Dia gobela ilo Busa Edefade egowe gadoima egomalä säla obëgëmolöi gabulela nabi. ²³ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Na nafade säi galëda, gowe asiala säimelëla nefolalebe gowe ilia nabuäia fädäla sämalö. Be, na mogola säi amogi galëda, dia ne edogi nufudahala nabi. ²⁴ Amalebe, Anasaea Yesu e gobela ilo Busa Edefade Gaiafasa neebee sigi mosalola säsebegi, Yesu e ëfëa nafodoi amola wäla sigi asi.

*Fidaea Bu elö Yesu dawa madela säi
(Madiu 26.71-75, Maga 14.69-72, Ulugu 22.58-62)*

²⁵ Saimono Fida e nulo gobeia ami gögi hausa nebegi, ilia ema nabahalea, Dige ie bëgëla auloledula nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Ai. Ne mademelëla säi. ²⁶ Amala säsebegi, gobela ilo Busa Edefade amoie hamoi hamolasilo afädë ami nelo amoda, dafidi Fidaea gëhe dagala sali amoie sosogo nelo, amea Fidama sähalea, Sagaia ami ebalä neebe na meli amoda di madelela nabi. ²⁷ Amala nabasebegi, Fidaea bu elö sähalea, Ai. Ne mademelëla säi. Amala säia gai amole, haea galalugo gawalia gai.

Ilia Yesu e Bailadi neebee sigi asi

(Madiu 27.1-2, 27.11-14, Maga 15.1-5, Ulugu 23.1-5)

²⁸ Amala hamolahilä, ilia Yesu e Gaiafasa neebee amila Beledoliama mosöa ami sigi asi. Yosefali sigi asi amoda, Yu dolö ilida Godeie siigi nigime baai made aligilo amo damumolöi made gabugi, ili mosöa ami nogila digala made, segea nelo. Mida, ilia Baagila Asi Segeyo amoie molö molöie amai.* ²⁹ Ili segea ami nebegi, Bailadi e segea fedalahilä ilima nabahalea, Dolö goweada edo nafade hamosebegi gudimolöie sigi misila nabi. ³⁰ Amala nabasebegi, ilia ema säla obëgësalea, Ea nafade made hamoi galebeda, nilia e sigi made maalabiemelëla säi. ³¹ Amalebe, Bailadia säla obëgësalea, Dihilile mala dibe amo gadola gudimolöie, dihili e sigi obëgemalola säi. Amala säsebegi ilia ema sähalea, Nilia gudilahiläda, dolö afädë nufulöi mademelëla säla negei dialeamelëla säi.* ³² Amala säi amoda, dafidi Yesuea sähalea, Nema gomalä hamosegi baagomolö gabula ulufala olei amo gadola gausiala digamäiaie säi. ³³ Amala säsebegi, Bailadi e Beledoliama mosö isogi bu nogila digala, Yesu welahilä ema nabahalea, Dida Yu ilile ginilela nabi. ³⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Dia dihili asigia helësëla nabahale, ma, odoaea niëie säi nabala nabahalela nabi. ³⁵ Amala nabasebegi, Bailadia säla obëgësalea, Neda Yu dolö gabule. Dihile fiifali amoliage, gobela ilo busa amoliage di nie naabogi gausi amoda, dia edo hamoi amea amahala nabi. ³⁶ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Na beaha maadela sigi neebe amoda nagadaiaie mademelë. Be, nagadaiaie galebeda, Yu dolö ilia ne gauloea, nie hamoi hamolo amolia nudulabiogoda. Na beaha maadela sigi neebe amoda, hä, nagadaiaie mademelëla säi. ³⁷ Amala säsebegi, Bailadia ema sähalea, Hä, di dofä beaha aligilo gini madelela säi. Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Dihili ne beaha aligilo gini neala säsebegomelë. Ado dofä amo säla iaha maademäia nagadaiawi digasebegi, ne nemea neegela ägüi amo neawe. Udia dolö dofä sälo sosogo nefolalebe amoli sulubadelaeadä, nie ado nabelo neamelëla säi. ³⁸ Amala säsebegi, Bailadia ema nabahalea, Ado dofä amoda edodula nabi.

Bailadia Yesu e i fügäigi baala negemalola säi

(Madiu 27.15-31, Maga 15.6-20, Ulugu 23.13-25)

Bailadia ado säha maadela, segea bu doadigila fedala Yu dolö amoli neebee awälahilä, ilima sähalea, Ema nafade afädë made beagoleimelë. ³⁹ Amai gaso, na dilile mala dibe amo gadola, Baagila Asi Segeyo besela galaseda, galabaia

* **18:28:** 18.28 Beledoliama mosöda Gabenaie mosö edefade. Amogida ami dolö amoli aligilo. Gamane dolö busa Bailadige, amase, ie sosogo amolige Olomo dolö ameadä, Yu ilia Godeie siigi nigime baai made aligilo amoda, ilia bëgëla hamolo made nelo. Amala hamolo ameadä, Yu ilia asigisaleada, ilia fii odoa ilile mosöa nogila digaseda, Godeie siigi ili nigime baamolö gabula asigi. Udia dolö Godeie siigi nigime baai amolia Baagila Asi Segeyo amoie molö nulo made. * **18:31:** 18.31 Yu ilile sege amoda Olomo ilia beaha nelo. Ado odoa gudimolö galëda, Yu hili gudila hamogimalola säsegi, gudisa aligilo. Gasoda, Yu ilia gudisaleada, dolö afädë nufudala baagomalolada sälo made dilo. Mida, Olomo ilia sähaleada, Yu ilia dolö nufuabiola säla negei dilo. Dolö i fügäigi baala negela nufidelo mala amoda, Olomo iliamu amala hamolo negei dilo.

dolö afädë dihilima fisigälo. Amo gadola, na walio Yu udia dolöie beaha aligilo gini gowe dihilima fisigädulela nabi. ⁴⁰ Amala nabasebegi, ilia gelola uuala säla didigahalea, E mademelë. Balabasa fisigämalola säi. Balabasa eada fa neaha aligilo nelö.*

19

¹ Amala säi amo nabalahlä, Bailadia Yesu sigi awäla e fëgämaloi. Fëgälahilä, ² ami dolö amolia ëfë äyo gägäi gadoia gini busa gadoi nasigila amalela ie busagia salugasilahlä, fagulo bëi didiga salugalo afädëge salugasi. ³ Salugasi nebegi, ili e mia ga madela mafulahilä sähalea, Yu udia dolöie beaha aligilo ginie, di go gabiola sälahilä, naabo gafea fadaha nelö.*

⁴ Bailadi e bu elö doadigila fedalahilä, ilima sähalea, Dolö gowema nafade afädë made beagolei gabula helësëmäia, na dili neebee gui sigi segea doadigila fedahagola säi. ⁵ Yesu e ëfë äyo gägäi gadoia gini busa gadoi amalela salugasi amola, fagulo bëi didiga salugasi amola wäla fedasebegi, Bailadia ilima sähalea, Dolö amoda gowemelë. Bimola säi.

⁶ E bealahilä, gobela ilo busa amoliage, idihë aligilo amoliage, uuala säla didigahalea, Eda i fügäigi baala negemalola säla didigai. Amala säla didigasebegi, Bailadia ilima säla obëgësalea, Dihili e sigi awäla, i fügäigi baala negemolö mosalo. Nada ema nafade afädë made beagoleimelëla säi. ⁷ Amala säsebegi, Yu ilia ema säla obëgësalea, Nilia ado afädë säla negei galea. Ea e Godeie malöla sälo ameada, ado säla negei dibe amo bëgëla, e nufulö dialeala säi.

⁸ Ado amo nabala Bailadi e edefademalä bedalahilä, ⁹ Beledoliama mosö amoie mumusogi bu nogila digalahilä, Yesuma nabahalea, Dida abidi fii dolöla nabi. Amala nabasebegi, Yesuea ema made säla obëgëi. ¹⁰ Made säla obëgësebegi, Bailadia ema sähalea, Dia made säla obëgësale. Di fisigämola sämolöie geloige, i fügäigi baala negemola sämolöie geloige na gaulube amo, dia made helësësalela nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Gode ilibia neebe amea dia nema hamomäia geloi made i galebeda, dia nema hamomolö amo, hamomolöi made bealabio. Be, dolö die naabogi gausilo amea nafade hamoi amoda dia hamoi amo baagila, nafade edefademalä hamoimelëla säi. ¹² Bailadia amala säi amo nabalahlä, Yesu fisigämölöie idi hogoi. Gasoda, Yu ilia uuala didigala sähalea, Dia dolö go fisigäla fisiga gaseda, dida Sisaie damelë mademelë. Dolö afädëa hi e ginila säsebe amoda Sisabalä ado niimelëla säla didigai. ¹³ Amala säi amo nabala Bailadia Yesu sigi segea doadigila fedalahilä, sege ëi Igi Bealë Baledi difolalebea ami gudi mogesalea filo amodaia sulo. Sege amoie ëi Hibulu adoeada, Gabadala sälo. ¹⁴ Baagila Asi Segeyo amoie helësëla molö daialo segeyo amo gala eso mogosebegi, Bailadia Yu udia dolö ilima sähalea, Dilile beaha aligilo gini amoda gowemelë. Bimola säi. ¹⁵ Amalebe, ilia uuala didigahalea, Nufualo! Nufualo! Eda i fügäigi baala negemalola uuala säla didigai. Amalebe, Bailadia ilima nabahalea, Diliada na dilile ginigo i fügäigi baala negemäialela nabi. Amala nabasebegi, gobela ilo busa amolia säla obëgësalea, Nilile gini elöda maade. Sisa afädëmu neamelëla säi. ¹⁶ Amala säsebegi, Bailadia Yesu e i fügäigi baala negemäia, hilile naabogi gausi.

*Ami dolö amolia Yesu e i fügäigi baala negei
(Madiu 27.32-44, Maga 15.21-32, Ulugu 23.26-43)*

* **18:40:** 18.40 Dawadigi dolö ili yafia helësësaleada, Balabasa eda Olomoge, Yuda gädilige, haila digimölöie nudulo amoligi afädëda e nelola helësëi. * **19:3:** 19.3 Madiu 27.29gi säi dibe amo bimalo.

Amalebe, ami dolö amolia Yesu e sigi asi. ¹⁷ Ea hile i fügäi amo hï gaulahilä, gaamu amo digila sege ei Busa Giwi Segela sälo dibeami asi. Hibulu adoea sege amoda Gologodala sälo. ¹⁸ Segea ami ilia e i fügäigi baala negesaleada, dolö äudäge ebalä baala negei. Eda mogogi, elö ie naabo dafädimadi, elö ie naabo fefeädimadila baala negei. ¹⁹ Bailadia i gäi baledeidaia ado gowe dödëla negemalosebegi, ilia amodaia dödësalea, Nasalese fii Yesu, Yu udia dolöie beaha aligilo ginimelëla dödëlahilä, i fügäi amoie bidigi baasi. ²⁰ Yesu e gaamu ga madela baala negei ameada, Hibulu adoeage, Olomo adoeage, Giligi adoeage säla dödëla negei dibe amo, Yu udia dolö yafiea nidesamu nelo. ²¹ Amala dödëla negei dibe amo bealahilä, Yu ilile gobela ilo busa amolia Bailadima sähalea, Dia Yu ilile beaha aligilo ginila sälada dödëmabu. Ea himu sähalea, Neda Yu udia dolöie beaha aligilo gini neamelëla sälola säla dödëmola säi. ²² Amala säsebegi, Bailadia säla obëgesalea, Na dödëi gomu diamiäia. Gameläla säi.

²³ Ami dolö amolia Yesu hä, i fügäigi baala negesilahilä, ie fagulo gii amo biyidiala mogei. Mogelahilä, ilia afädë afädëla nea gagai. Nea ggalahilä, ie fagulo elö daia salugalo sedade gii amomu dilo. Fagulo amo asogemolöi made, didigala afädëfalï asi gabugi, ²⁴ ami dolö amolia hilidomu sähalea, Fagulo go made gadelala, nowëa neasebelela melëdelä sadu hamodila säi. Ado säla negei amea sähalea, Ila nie fagulo mogelahilä, nie daia salugalo gii amoie sadu hamoimelëla säla dödëla negei dibe amo gausiala digamäiaie, amala hamoi.

²⁵ Yesuie emege, emeie esamage, Golobasaie udia Melige, amase, gaamu Magadala udia Melige, ili Yesu i fügäigi baala negei amo ga madela ami nefolalo. ²⁶ Yesuea, ie emele, ie bëgëla aulo amoligi ea boba hamolo amole ga madefalï neebe amo bealahilä, emema sähalea, Neme, die malöda egowemelëla säi. ²⁷ Amase, bëgëla aulo amomage sähalea, Die diemeda egowemelëla säi. Amalebe, bëgëla aulo amea amo gala säia amila e sigi awäla ea mosöa sigi nelo.

*Yesu hï hame hä, mosaloi
(Madiu 27.45-56, Maga 15.33-41, Ulugu 23.44-49)*

²⁸ Hobeala, Yesuea hamoi hahamola misi amo hä, walio hamosa maadei gabula helësëlahilä, Ne ödä molö gabula säi. Ado säla negei dibe amo gadola gausiala digamäiaie amala säi. ²⁹ Amala säsebegi, ödä i afädëgi wani ödä gamogai usi ami dilo amogi, ilia dahudu gadoi i afädëie ei hisoboie adomogi yaala, wani ödä gamogai amogi gelahilä, Yesuie nafia diisi. ³⁰ Amala hamosebegi, Yesuea wani ödä amo nahilä sähalea, Hä, hamosa maadei amola säla, ie busa fuäia idogola ie namolö amo fisila, hame hä, mosaloi.

Ami dolö afädëa Yesuie afawa gögë gäwi

³¹ Sabada segeyo edefade amoie molö daialo segeyo gabugi, ilia Sabada segeyo amogi domalo i fügäidaia ami made diamiäiala helësëla, Yu ilia Bailadima sähalea, Ilile emo giwi dagabolahilä, domalo neala gaula mosäia, dia emo giwi dagabomalola sämäia helësëi dialeamelëla säi. ³² Amala säsebegi, ami dolö amoli awälahilä, Yesubalä baala negei dilo amogi afädëie emo giwi dagabolahilä, elö amoie emo giwige dagaboi. ³³ Amalahilä, ilia Yesu dibe maala beahamelebe, eda hä, hame doala asi dibe amo bealahilä, ie emo giwi made dagabola, ³⁴ afädëa Yesuie afawa gögë gäwi amole healele ödäle besigai. ³⁵ Amo hamose melëlo dolö amea, nelebo ea meli amo säla ulufai. Ea säla ulufai amoda dofämelë. Amase, säla ulufasebe amoda dofäla hï dawadigi.

Ameada, diliage asigi afädë negemäiaie, ea säla ulufasebemelë.* ³⁶ Godeie ado säla negesalea, ie giwi afädë made dagabomolömelëla säla negei amo gadola gausiala digamäiaie amala hamoi. *Gë Udälo 34.20*

³⁷ Amase, ado elö säla negei dibe amoda gowe. Dolö gögë gäwi amoda ilia bimolömelëla säla negei amo gausiala digamäiaie amai. *Segelaea 12.10*

*Ilia Yesuie domalo igi äbä gähe duwia ami baui
(Madiu 27.57-61, Maga 15.42-47, Ulugu 23.50-56)*

³⁸ Amalahilä, hobeala Alimadia fii Yosebea Bailadima Yesuie domalo amo nedulela nabi. Yosebe eda Yesuie bögëla aulo nelo gaso, Yu ilibalä bedähalea, ie asigi afädë negei amo musügä negela nelo. Bailadia, ä nimalola säsebegi, ea awäla Yesuie domalo amo nii. ³⁹ Nigudimusi e, dafidi Yesu neebee gasigi aulo amoge, ebalä asi. Nigudimusia i afädëie heale muwege, i ei elö aloie healele gegoai dilo amea, Yesuie domalobalä negemolöie gaula asi. I heale gegoai dilo amoie yoi dofeda, gilo nabülasi ohodoa gadoi dilo. ⁴⁰ Elea Yesuie domalo amo nealahilä, Yu dolöea bausalea hamolo amo gadola, i heale gegoai dilo amola Yesuie domalobalä baagoi usililo fagulo hedabia balagula usili. ⁴¹ Iliä Yesu i fügäigi baala negesi diloa amida, sagai afädë dilo. Sagaia amida baumolöie igi äbä afädë doalahilä, dolö afädë made baui, gähe dilo. ⁴² Elea Yu ilile Sabada segeyoie daialo segeyo gabula helësëlahilä, baumolö äbä duwi ga made dilo ameada, elea Yesuie domalo amogi bausi.

20

*Yesu nowei
(Madiu 28.1-8, Maga 16.1-8, Ulugu 24.1-12)*

¹ Salele mi gäwi segeyogi, sege yomolö gaalu, Magadala udia Meli e bauia ami awälahilä beahamelebe, äbä igia idi gai amo dogä negei dibe meli.* ² Amo beala, e baluluia awälahilä, Saimono Fidale bögëla aulo elö Yesu hi boba hamolo amole neebee besela galala, elema sähalea, Iliä Dafidilo Geloi bauia amila gaula asi gabio. Iliä abidi gaula awäla negeidu, nilia dawa madela säi. ³ Amo nabalähilä, Fidale bögëla aulo elöle amila doadigila bauia ami moholö asi. ⁴ Helegela gaalu baluluia asi gaso, bögëla aulo elö amea Fida digila, edale bauia ami awäla besela galai. ⁵ Besela galalahilä, nogila digala made, dosogägila fia idogola salea, aga beahamelebe, fagulo hedabi amomu isogi ami dibe meli. ⁶ Saimono Fida hobeala maala, baui isogi nogila digalahilä beahamelebe, fagulo hedabi amoge, ⁷ fagulo Yesuie busa neegisila bausi amoge, gedola negela made, fagulo busa neegisi amo hido galila negei dibe meli. ⁸ Amalebe, bögëla aulo elö bauia dafidi besela galalo amoge, oböla hobeala baui isogi nogila digalahilä, amala hamoi dibe amo beala, e asigi afädë negei. ⁹ Yesu bauiala nowemolö dialeamelëla, ado säla negei dilo amoda, amo gala ilia hedabola helësëi made nelo. ¹⁰ Amo bealahilä, hele mosöa obögëi.

*Magadala udia Melia Yesu meli
(Madiu 28.9-10, Maga 16.9-11)*

¹¹ Segea baui baagido nea, Melia diisa nelo. Diisa nea wäla, dosogägila fia idogolahilä, baui isogi beahamelebe, ¹² selesaia fii fagulo falei salugai äudä, Yesuie domalo baui diloa ami, elöda busa diloamadi, elöda emo diloamadila sebe meli. ¹³ Elea Melima nabahalea, Udiao, dia goda edogi diisa neala

* **19:35:** 19.35 Beahaleada, healele ödäle besigase melëlo amoda, bögëla aulo Yesu hi boba hamolo dolö amomelë. Mida, Yone 19.26-27gi sähalea, Bögëla aulo amoda Yesu i fügäigi baala negei dibe gaalu ga madela nelo amo säi. * **20:1:** 20.1 Saleleie mi gäwi segeyoda, salele ede. Edolo niliada gifalädalüla sälo.

nabi. Amalebe, ea elema säla obëgësalea, Iliä nïe Dafidilo Geloi gaula awäla, abododi negeidula dawa made amea diisamelëla säi. ¹⁴ Amala sälahilä, e besuia imogola beahamelebe, Yesu neebe meli. Ea meli gasoda, Yesu gabula made helësëi. ¹⁵ Amasebegi, Yesuea ema nabahalea, Udiao, dia goda edogi diisa nea. Dia nowë hogosala nabi. Melia dolö amoda sagai beaha aligilo amo gabula helësëlahilä, ema sähalea, Dolö edefadee, dia e gaula asi galëda, nihï nea äudulä, guwi gaula awäla negei dialeala sämola säi. ¹⁶ Amala säsebegi, Yesuea ema, Meliela säi. Amala säi amo nabalahilä, ea besuia imogolahilä, Hibulu adoea ema Elabonaiela säi. Nilile ado sälada Säla Olelelo. ¹⁷ Amalebe, Yesuea ema sähalea, Naado neebea gadogo aso, fedaia mateda, dia nema diigimabu. Dia nedoolali neebea awälahilä, gomalä sämalo. Neda aso, nïe Naadoge dilile Eedoge, amase, nïe Godege dilile Godege neebea fedamolö neebeola sämalola säi. ¹⁸ Amala säsebegi, Magadala udia Meli e awälahilä, bëgëla aulo amolima sähalea, Na Dafidilo Geloi e melimelëla sälahilä, ema säla i amo ilima säla iaha maadei.

Bëgëla aulo amolia Yesu meli

(Madiu 28.16-20, Maga 16.14-18, Ulugu 24.36-49)

¹⁹ Segeyo amo galamu, salele mi gäwi segeyogi, eso digase gaalu, ië bëgëla aulo amoli Yu ilibalä bedähalea, ili sefolalo mosö amo idi fëdöla galahilä sefolalo.* Amala sefolalebegi, Yesu ili sebe mogogi ami maala nea, ilima sähalea, Dalulo dilibalä namiäiala säi. ²⁰ Amala sälahilä, naaboge afoge ilima olei. Iliä hä, Dafidilo Geloi bealahilä, edefademalä obeägi. ²¹ Yesuea ilima bu elö sähalea, Dalulo dilibalä namiäia. Naadoea ne fisiga wei amo gadola, nage dili fisiga gahagomelëla säi. ²² Amala sälahilä, ea ilimadi hame hëia fedala nafi fo diigilahilä sähalea, Eleloi Gesami nimo. ²³ Odoaea nafade hamoi amo dilia hëla fisiseda, hëla fisimelë. Be, odoaea nafade hamoi amo dilia made hëla fisiseda, nafade amolida diamolömelëla säi.

Domasaea Yesu meli

²⁴ Yesu besela galasolo amo galada, ili giwilasi amoligi Domasa, ië ëi elö Didimusila sälo amo, sebegi made besela galai.* ²⁵ Hobeala, bëgëla aulo odoa amolia ema sähalea, Nilia Dafidilo Geloi melimelëla säla i. Amala säla iasebegi, Domasaea ilima sähalea, ië naabogi mili gäwi amo made bealage, nïe naabo sögöea ië mili gäwi bu amogi made digalage, amase, ië afawa gäwi bu amogi nïe naaboea made digalage, nada dofä gabula made helësëmolömelëla säi. ²⁶ Amala säi salele afädë baagilahilä, ië bëgëla aulo amoli bu mosöa gegedola sefolalo. Amo gala Domasage hiligila sulo. Idi sulubadela fëdöla gai gaso, Yesu e ili mogogi ami maala nea, ilima sähalea, Dalulo dilibalä namiäiala säi. ²⁷ Amala sälahilä, ea Domasama sähalea, Nïe naabogi die naabo sögöea digala bimo. Amalahilä, die naabo mogodigila nïe afawa digala bimo. Hä, bealahilä, asigi äudä negela made, afädëfali negemalola säi. ²⁸ Amala säsebegi, Domasaea ema säla obëgësalea, Nïe Dafidilo Geloi, nïe Godela säi. ²⁹ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Dia ne beala asigi afädë negesale. Ne made beala asigi afädë negese amoliada, edefademalä obeägisa neamelëla säi.

Beba dëdëi goweie mi

³⁰ Yesu e bëgëla aulo amolibalä nelo amo gaalu, ilile siigi dolöea hamomolöi made gadoi odoa yafie hamoi dibede amoda, beba gowegi hulu made dëdëi. ³¹ Gaso, beba gowegi dëdësebeweda, Afädë Memelei amoge, Godeie malö amoge Yesu gabula helësëla, ema asigi afädë negemäiage, amase, dilia

* **20:19:** 20.19 Yone 20.1ie gasumili amo bimalo. * **20:24:** 20.24 Eë Didimusila säi amoie mida gomalä. Emea äudä busa dila ägüi amogi elöla säi.

ema asigi afädë negesa nea, ie ëigi namolöi namolö gaula namiäiage, dödëla negesawe.

Yesu e ie bögëla aulo neebee bu besela galai

21

(Yone 21)

Bögëla aulo gifalädaliäea Yesu meli

¹ Hobeala, bögëla aulo amoli Dabeliasa oeaba ami nebegi, Yesu e bu elö ilima ulufadigila besela galai amoda gomalä hamoi.* ² Saimono Fidage, Domasa ie ëi elö Didimusige, Galili segeie gaamu Gaina ami fii Nadanalege, Sebediie malö äudä amolege, ie bögëla aulo äudä elölege, ili ami gedola nefolalo. ³ Ami nefolalea, Saimono Fidaea ilima sähalea, Neda seme digila awähadiola säsebegi, ilia nilige hä, dibalä maahagola säi. Amala sälahilä, ili duugi fifigila awäla, gasigi seme digisa nea, seme isoie afädëge made neala nelo.

⁴ Sege yose amo gaalu, Yesu bosea ami maala nelo gaso, ie bögëla aulo amolia e Yesu neala made helësëi nelo. ⁵ Amala nebegi, Yesuea ilima nabahalea, Malisäo, dilia seme afädë made niilela nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obögësalea, Ä, made niimelëla säi. ⁶ Amalebe, ea ilima sähalea, Selögëgo dilile du dafädimadi digiseda, seme odoa digamolömelëla säi. Amalebe, ilia selögë amala digilibe, seme yafie digai amea, selögë dusugamolö uli. ⁷ Amala hamosebe amo bealahilä, bögëla aulo afädë Yesu hi boba hamolo amea, Saimono Fidama sähalea, Goweda Dafidilo Geloï gabula säi. Dafidilo Geloï gabula säi amo nabalahlä, Fidaea fagulo daia salugalo dafidi gila negei dilo amo salugalahlä, ödägi nila digai. ⁸ Amase, bögëla aulo odoa amoliada dudaia nea, selögëgi seme digaide amo dusugala gaula agesua moholö asi. Ili nelo amila ödä agesuada, mia made made, mida hädali afädë gadoi dilo.

⁹ Ili agesua aliga alogola beahamelebe, nulo gobei elölëgi amodaia seme gobei afädë, beledige dibe meli. ¹⁰ Yesuea ilima sähalea, Dilia walio seme nii gogi odoa gaula misiëla säi. ¹¹ Amala säsebegi, Saimono Fida e awäla dudaia nea, seme selögë amo agesua dusugala gaula misi. Seme bobogamu selögëgi digai amo gedolada hädali afädëie nabülasi biaie odoai ohodoa (153). Seme malei digai amea, selögë nulimolöi gaso, made nuli.

¹² Yesuea ilima sähalea, Dili hä, molö naa mofiamola säi. Amalebe, bögëla aulo amoli bedähalea, iligi afädëa di nowëla made nabi. Iliada Dafidilo Geloï gabulamu helësëi. ¹³ Yesu e maala nea, beledi gobei amo neala iligali sogolahilä, seme gobei amoge, amo gadola wäla hamoi.

¹⁴ Yesu e bauiala nowela awäla nea, bögëla aulo amoli neebee bu osoda ulufala besela galaida amo.

Yesuea Fidama nie sugua sibi amoli sigi namialola säi

¹⁵ Ili molö naha maadelahlä, Yesuea Saimono Fidama nabahalea, Yoneie malö Saimonoo, odoa gowe ilia ne boba hamose amo gadola made, dia baagila awäla, ne dofä gelola boba hamosalela nabi. Amala nabasebegi, Fidaea ema säla obögësalea, Ü, Dafidilo Geloï, na di boba hamose amoda, dia dawamelëla säi. Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Nie sugua sibi malö amoli molö iaha namialola säi. ¹⁶ Yesuea ema bu agedu nabahalea, Yoneie malö Saimonoo, dia ne dofä gelola boba hamosalela nabi. Amala nabasebegi, Fidaea ema sähalea, Ü, Dafidilo Geloï, na di boba hamose amoda, dia dawamelëla säi. Amala säsebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Nie sugua

* **21:1:** 21.1 Oeabo Dabeliasa amoie ëi elöda Galili.

sibi amoli sigi namialola säi. ¹⁷ Yesuea aso, bu osoda ema nabahalea, Yoneie malö Saimonoo, dia ne boba hamosalela nabi. Yesuea bu ohodoala dia ne boba hamosalela nabi amogi, Fida e asigia yöia idogolahilä, Yesuma sähalea, Dafidilo Geloï, nelebo sulubadela dia dawadigisa maadei neebe amo, na di boba hamose amoda, dia dawamelëla säi. Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Nie sugua sibi amoli molö iaha namialo. ¹⁸ Na dima dofä gelola sähago. Di malisä nelo amogida, die malibu negelahilä, dihï moholö helësëse amo gadola nawesa aligilomelë. Gaso, di momaeala fia idogose amo gaaluda, die naabo mogodigia gasegi, dolö odoaea di malibu negesilahilä, dia moholö helësëi madeido amogi sigi moholömelëla säi. ¹⁹ Yesuea ado amala säi amoda, Fida e abeahämola hamola baagola, Godeie ei ilibia amo gauia adamolö amoie helësëla amala säi. Amala sälahilä, Yesuea Fidama sähalea, Di ne bögëla misiëla säi.

Bögëla aulo Yesuea boba hamoi amoma ado säi dialea

²⁰ Fidaea besula beahamelebe, bögëla aulo Yesu hï boba hamolo amo, ele bögëla maaha neebe meli. Dolö amoda dafidi ili molö naha sefolalo amo gala, Yesuie bidagia golögïa alogola nabahalea, Dafidilo Geloie, nowëa di hololömolö gabula sälo amo maaha neebe meli. ²¹ Beahamelebe e gabugi, Fidaea Yesuma nabahalea, Dafidilo Geloï, dolö gowedala nabi. ²² Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Ne obögësalea e namolöi namiäiala hameseda, amoda diele. Dida ne bögëla misiëla säi. ²³ Amalebe, odoa ilia sähalea, Bögëla aulo go made baagomolöla säimelëla edoolalima säla daidoi. Gaso, Yesueada e made baagomolömelëlada made säi. Ea sähaleada, Ne obögësalea e namolöi namiäiala hameseda, amoda dielela amomu amala säi.

²⁴ Bögëla aulo amea nelebo ea meli amo hï säla ulufadigisa nea, amala hamoi amo hï bebagi dëdëla negei amoda amomelë. Nilia ea säla ulufadigi amoda dofä gabula helësësamelë.

²⁵ Yesuea hamoi elö elöla yafie hamoimelë. Hamoi amo hïdo hïdola hulu sulubadela dëdëla negesa maadei galebeda, sege dibe sulubadelagi beba yafie hamoi amo negemolö fu made bealabiola helësësamelë.

Hä amo.

Abosolo Dolö Amolia Hamoi Amo Neala olelo oboba

Uluguea Ado Mala Hedabi dafidi dödëi amo dödësa maadelahilä, hobeala beba elöwege Ulugu eamu dödëi. Yesuie Ado Mala Hedabi abosolo dolö ilia säla olelemäia Godeie Gesamia idi olei.

Yesuea ado afädë säi amoda gowe. Gesami Hedabi e dili neebee gui maala ie geloia dilile isogi nobamolömelë. Amala hamoseda, nïe Ado Mala Hedabi gaula Yalusalemege, Yudiamadige, Sameliamadige, sege föi sulubadelagi olelesa nawesa namolömelëla säi. (Abosolo 1.8)

Yesuea amala säi amo gadola ie bögëla aulo amolia Ado Mala Hedabi säla daidola nawesa nelo. Amala säla iasebegi, dafidida Yu udia dolö hili ilmu Geleso sosogo nelo. Hobealada sege föi sulubadelagige Geleso sosogo aligisa maadela nelo.

Beba Abosologi afädë säi amoda, dafidi Bëdigosi Segeyogi Yesuie bögëla aulo sebee Gesami Hedabi digai amoge, amase, hobeala Gesami Hedabia iilasila geloi iasebegi, hamoi hamosa nelo amoge dödëi dialea. Yesu selesaia mosöa awäla nebegi, Geleso sosogo nefolalo amolia Yalusaleme nea Ado Mala Hedabi säla daidosebegi, udia dolö yafie nefolalo amoli asigi besui.

Ilia Yu udia dolöie sege sulubadelamadige Sameliamadige säla daidosa maadei. Aso, iliamu wagadi made sege odoa dibeamadige, Olomomadige säla iia nawesa maadei amoie ado säla dödëla negei dialea.

Yesuea Gesami Hedabi imolömelëla säla negei

¹⁻² Diofilasao, dafidi na bebagi dödëla negesaleada, Yesuea hamoi amoge, olelei amoge dafidi mi gäwia amila e selesaia mosöa fedala asi segeyo amoge dödëla negesa maadeimelë. Fedala made nea, ea Gesami Hedabiie geloia abosolo dolö namiäia memelei amolima gomalä hamomalo, gomalä sämalola säla iaha maadei. ³ Yesu së naala baagolahilä, bu nowela abosolo dolö amolia e dofä nowei gabula helësëmäia e ulufadigila segeyo nabülasi biyidia ilibalä nea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoie ilima säla iaha nelo. ⁴ E, aso, ilibalä nea ea ilima sähalea, Dilia Yalusaleme dīgila mosabio. Nadoea imolömelëla na dafidi dilima säla i amo imäia gui beaha namialo. ⁵ Yoneada ödäea gesa nelomelë. Segeyo ede made nelolahilä, dili Gesami Hedabia gemolömelëla säi.

⁶ Amo gala, ili gegedolahilä ema nabahalea, Dafidilo, Isilale udia dolö nilia nihili beaha namolö, nihilima ia obögëmolö walio gogilela nabi. ⁷ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Nadoea hï asigia segeyo daijala negei amoie dawada, dilile made. Segeyo amo daijaloda Nado hidomumelë. ⁸ Amai gaso, Gesami Hedabi e dili neebee gui maala, ie geloia dilile isogi nobamolömelë. Amala hamoseda, nïe Ado Mala Hedabi gaula Yalusalemege, Yudiamadige, Sameliamadige, sege föi sulubadelagige olelesa nawesa namolömelëla säi.

Yesu selesaia mosöa fedala asi

⁹ Ea ado amo säha maadelahilä, ilia ami beaha nebegi, e neala gauia adala selesaia mosöa fedai amo baidilia hagui amea, bu elö bimolöi made meli. ¹⁰ E fedala awäse amo gaalu, ilia muugi sisila nebegimu, dolö fagulo falei salugai äudä fodolofali maala ilibalä neebe meli. ¹¹ Amolea ilima nabahalea, Galili dolöla dilie, mi edoie muugi sisilamu dialeala nabi. Amala nabalahlä elea sähalea, Yesu goda walio dili dīgila, e neala gauia adogola selesaia mosöa

fedasebe amoda obëgëmolö. E selesaia mosöa awäsebe dilia meli amo gadoi wäla obëgëmolömelëla säi.

Ilia Yudasa bedefala dolö afädë memelei

¹² Amala säsebegi, ili Olibe bidaia amila Yalusaleme obëgëi. Segebia amila Yalusaleme ga madefali, Yu udia dolöea segeyo Sabada gafegi nawelo amo gadoi. ¹³ Ili Yalusaleme beselagalalahilä, mosö iso daia hogoli hili fisia ami fedala nogila digai. Amolida Fidage, Yonege, Yemesege, Äduluge, Filibige, Domasige, Badolomiuge, Madiasige, Alibiasaie malö Yemesege, Selodo sosogo Saimonoge, Yemesëie malö Yudasage. ¹⁴ Dolö amolia Godema adomolö ili gegedosamu aligilo. Udia odoage, Yesuie eme Melige, ie edoolalige ilibalä amala gegedolo.

¹⁵ Amo gala asigi afädë negei sulubadela gegedolada hädali afädëie nabülasi äudä gadoi sefolalebegi, Fidaea nowela nea sähalea, ¹⁶ Nedoola dilie, Godeie ado siiba säla dëdëla negei amo dofä gausiala digamolömelë. Yudasaia dolö nefolalo amolia Yesu gaumäia idi olei amoie Gesami Hedabia Debidima aligilahilä bea säla negei amo gadola dofä gausiala digaimelë. ¹⁷ Yudasada nili sosogo nelo. Nihiligila hamoi gegedola hamomolöie e memeleimelëla säi. ¹⁸ (Yudasa hi nafade hamola muni nii amea sege afädë nofela nii. Amala hamola sege nia ami baagola digala bole dusula gahidado beselagalai. ¹⁹ Amo hamoi amo hobeala Yalusaleme nefolalo amolia nabaha maadei. Amalebe sege amoie ei ilile ado sälada *Ageledama* negei. Nilile ado sälada heale sege.) ²⁰ Fidaea sähalea, Sama bebagi ado afädë säla negei amo gowe.

Ë mosö nalämäia. Mosö amogi afädë made midiäiala

säla dëdëla negei dialea.

Sama 69.25

Amase, ado elö säla negei dibe amo gowe.

Hamoi ea hamolo negei amo elöea hamola bedefamäiala

säla dëdëla negei dialea.

Sama 109.8

²¹ Amai gabugida nilia dolö elö gowe gadoi memeledelä. Amoda Dafidilo Geloï Yesu afu mafusa nelo amo gala nilibalä nawelo. ²² Yonea ödägi gese melëlo, Yesu neala gauia adala fedai melëlo nilibalä nawelo. Amea nilia e dofä baagola nowëila dawadigi amo nilibalä sämolöie memeledelä. ²³ Amala säsebegi, ilia dolö äudä ei säla negei. Dolö elö amoie ëida Yosebe, odoaea ie ei Basabasala sälo, odoaea Yasadasala sälo nelo amo. Amase, elö amoie ei Madiasile säla negei. ²⁴⁻²⁵ Amala sälahilä, ilia Godema adosalea, Dafidilo Geloï, dia sulubadelaie iso beaha maadei. Dolö äudä memelei amolegi afädëa Yudasaia abosolo hamoi idiadolasia amila bedefamäia dia afädë memelei amo olemalo. Yudasa eda hi segea awähalea abosolo hamoi digila asi gabiola säi. ²⁶ Amala Godema adolahilä, elele ei dëdëla salalahilä fofogolebe Madiasiie ëidale beselagalasebegi, abosolo gidälasi amolibalä giwi e baala namiäia memelela ifosi.

2

Godeie Gesami digai

¹ Yu udia dolöie molö nulö segeyo ei Bëdigosi* beselagalasebegi, ili sulubadela mosö afädëgi gegedola sefolalo. ² Amala gegedola sefolalebegi, fo geloie goba gadoi aabela guula maalahilä, mosö ili fifigi sebea ami digala nobai. ³ Amala digala nobalahilä, nulo söale elile gadoi moge mogela ili sulubadela hido hidolama aliligisebe meli. ⁴ Amalahilä Gesami Hedabia

* **2:1: 2.1** Segeyo edefade Bëdigosi amoie ei elöda Sagaia Molö Hëhela Nelo Segeyo. Baagila Asi Segeyo molö nalahlä segeyo nabülasi bia baagilahiläda Bëdigosi Segeyo beselagalalo.

udia dolö amoli sulubadelama nobalahilä, ilia fii odoäie ado säla beselagalamäia Gesami Hedabia sälasisi.

⁵ Yalusaleme ami Yu udia dolö Godeie mala nabelo sege föi sulubadelagi nefolalo amoli bobala asi ami sulo. ⁶ Udia dolö amolia goba amo nabalahlä, ili sulubadela gegedoi. Gegedoi amolia hido hidolaea nabelebe, ilile ado sälo amo gadola säsebe amo nabalahlä, ili sulubadela fudugi. ⁷ Amo nabala, ili edefademalä fudugilahilä sähalea, Wae. Nilile ado säla säha dibego ilida Galili dolö madefa. ⁸ Ili nilile ado elö elöi amo säsebe nihili nabasebeweda, abeahäladu. ⁹ Nili Badialage, Midialage, Elamalage, nili Mesobodemia dolöge, Yudialage, Gabadosialage, Bödasalage, Esialage, ¹⁰ Filigialage, Bäfialage, Isibilage, Libiaie sege Sailinimadilage, Olomola söfë misi amolige, ¹¹ Yu udia dolöge, udia dolö odoaea Yuie mala gaula mogolo amolige, Gilidilage, Alebialage, nili sulubadela nefolalebewema, ilia nihilile ado adola, Godea hamoi edefade hamoi amoie säla äasebegola säi. ¹² Ili fudugila asigi säosölahilä sähalea, Goda edodula säla didigai. ¹³ Odoa nefolalo amolia gadiabola sähalea, Wani ödä gähe hamola negei amo edefadela naala gagaosebega säi.

Fidaea Ado Mala Hedabi säla i

¹⁴ Amala säi amo nabalahlä, Fida e abosolo gidälasä amolibalä nowela nea ea ilima ado gelolafalä sähalea, Yu dolö dilimage Yalusaleme nefolalebe dilimage, amo hamoi amo säla idulä. Nie ado hedabola nabualo. ¹⁵ Dilia dolö goweli gagaosebela helësëi amoda amai mademelë. Segeyo walioda, aso, yosemelë*. ¹⁶ Go hamose goda dafidi bea sälo Yoalea säla negei amo gausiahamelë. Eada gomalä säla negei.

¹⁷ Godea sähalea, Segeyo aligila wagamolö ga madese gaaluda, na nie Gesami udia dolö sulubadelama söga salimölömelë.

Dilile didiwi diefegeliala nie mala olelesa namölömelë. Amase, dilile malö malisä amoliage sosoäla awäla elö elöla bimölömelë. Amase, dolö asigi fädäi neebe amolia simasimölömelë.

¹⁸ Segeyo amogimu nie hamoi hamolasilo udia dolö amolimage na nie Gesami söga salimölömelë. Ili nie mala olelesa namölömelë.

¹⁹ Na muugi adogo hido elöi hamolasila naga föidaiage dolöea hamomolöi made gadoi hamolasimölömelë. Healege nulo söage höba buguge hamomölömelë.

²⁰ Amase, Dafidilo Geloie Segeyo Edefademalä beselagalamolö amo, aso, made beselagalala neëgi, esoge usila aubege bëlahilä heale uii beselagalamolömelë.

²¹ Amala hamosegi Dafidilo Geloima damula mosöla säsebe amolida damula aulo gaula namölömelëla Godea säila

Yoalea säla negei amo Fidaea säi.

Yoale 2.28-32

²² Fidaea sähalea, Isilale dolöla dilie, ado sähago. Nabualo. Nasalese fii Yesuea geloi melëlo made gadoi hamolage, hido elöi hamolage, dolöea hamomolöi made gadoi hamolage, Godea Yesuma aligila dilibalä nea amala hamoi. Amala hamoi ameada e Godea odala äala hamoi amo hamomölö misi amo olei. Amoda dilia dawadigi nebego. ²³ Dolö amoda gaula imölömelëla Godea dafidi daiala negei amo gadola hamomäia fisigisi. Dilia e baagomäia dolö nafade hamolo nefolalo amolia e i fügäigi baala negemäia hamolasi. ²⁴ Baagoia e nafodomölö uli amea Godea baago amoie säa e fisigisimäia e nowela ifosi. ²⁵ Debidiaie ie helësëla säi amo gowe.

Na beahamelebe Dafidilo Geloie e nebalä ga madefalä namölöi namölö misi neebe meli. Nafadea ne neala fologasiloa, ne gelolasimölöie e nie

* **2:15:** 2.15 Yosemelëla säi amoie mida gomalä, Yu udia dolö amolia wani ödä yose made nulo.

naabo dafädimadi ga made misi nea. ²⁶ Amalebe nïe isogi edefade obeägïlo nobalahilä na obeägï ado säi. Amase, nïe domalogi hamomolö amo hamomäia na beaha namolö. ²⁷ Dia nïe gesami baagoi uguli mosöa ami digïla made moholö. Die hamoi hamolasilo dihi memelela odai amo bauia ami made sigämolömelë. ²⁸ Dia ne namolöie idi oleimelë. Dia nebalä namolöi nebegoeada ne obeägïlo nobalahilä obeägïsa namolöla

Debidia säimelëla säi.

Sama 16.8-11

²⁹ Fidaea amala sälahilä sähalea, Nedoola dilie, nilïle mäu Debidïe, na dilima fädäla sähago. E baagoige bauige. E bauri amo nilï mia wi walio dialea.

³⁰ Dafidi eda bea sälo nebegi, Godea ema ado dofä gelola säla negesalea sähalea, Hobeafali die mäu afädëa beaha aligilo gini filodaia samialamolömelëla säla negei amo Debidï hi dawadigi nelo. ³¹ Godea Afädë Memelei

amo baagolahilä nowela ifosimolö amoïe Debidia bea sähalea, Ìe gesami uguli mosöa digïla made moholö, ìe domalo bauia ami sigämolö madela bea säla negei. ³² Amaimo, Yesu amoda Godea nowela ifosi. Amo nilia beaha maadei amo säla ìahamelë. ³³ Godea Yesu neala gauia adala fedalasila ìe naabo dafädimadi ifosilahilä, ìe Gesami ì. Eedoea Gesami ìmolömelëla dafidi säla negei amo ì. Ea amo walio söga sali amo dilia siia beala gëhea nabi amomelë.

³⁴⁻³⁵ Debidï eda selesaia mosöa fedai made gaso, ea säla negesalea sähalea, Dafidilo Geloia nïe Dafidilo Geloima sähalea, Na die ado nii amoli die emoea emosala namiäia, di nïe naabo dafädimadi awäla salea beaha samialola säimelëla

säi.

Sama 110.1

³⁶ Fidaea amala sälahilä sähalea, Isilale udia dolö nefolalebe dili sulubadela hedabola helësëmalö. Yesu e dofä dilia i fügäigi baala negei amoda Godea e Dafidilo Geloï namiäiage Afädë Memelei namiäiage ifosi amo hedabola helësëmalola Fidaea säi.

³⁶ Fidaea amala sälahilä sähalea, Isilale udia dolö nefolalebe dili sulubadela hedabola helësëmalö. Yesu e dofä dilia i fügäigi baala negei amoda Godea e Dafidilo Geloï namiäiage Afädë Memelei namiäiage ifosi amo hedabola helësëmalola Fidaea säi.

Udia dolö yafte asigi besula ödägi gei

³⁷ Ado säi amo nabalahilä, ilile isogi awäla gäwilebe Fidala abosolo odoa amolima nabahalea, Nedoola dilie, nilia abilia hamomolödula nabi. ³⁸ Amala nabelebe Fidaea säla obëgësalea, Dili asigi besula hïdo hïdola Yesu Gelesoïe ëigi ödägi gemalo. Amala hamosegida, dilia nafade hamoi amo hëladigila diligali Gesami Hedabi ìmolömelë. ³⁹ Godea ìmolömelëla säla negei amo gadola dilimage, dilile malö amolimage, udia dolö wagadi made nefolalebe amoli sulubadelamage ìmolömelëla säla negei. Dafidilo Geloï Godea e neebea misiäia wemolö amoli sulubadelama ìmolömelëla säla negeila Fidaea säi.

⁴⁰ Fidaea ado geloï odoage häila nabulöi hamoi odoage ilima gelola säla ìalahilä sähalea, Udia dolö nafade memelela made sulubadela hamolo walio nefolalebe welia së molö amogi dilila nulöea fisäla awäla asigi besumalola säi. ⁴¹ Ea amala säi amo hedabola häila nabi amoli ödägi gei. Segeyo amo gala udia dolö dausini ohodoa baai. ⁴² Abosolo dolö amolia mala olelei amo bëgëla hamoladigi, Geleso sosogo odoabalä dila nea, molö gedola nadigi, Godema adoladigi, amo sulubadela ìlia gelola hamosamu nelo.

Geleso sosogo nea mala hedabi hamoi

⁴³ Udia dolö sulubadela fudugila bedäi. Godea abosolo dolö amolima aligila hïdo elöi hamolasila, dolöea hamomolöi made gadoi hamola nawei amogi.

⁴⁴ Amase, asigi afädë negei nefolalo amolige afädëdi nelo. Hïdo hïdolaïe nelegei dilo amoda ìli sulubadelaïe ua gadoi dilo. ⁴⁵ Segege, nelegeige bidi nealahilä, mogela nelegei made amoligali ìlo. ⁴⁶ Amase, segeyo sulubadelagi ìlida gobela ìlo mosöamu gege dolahilä, hilile mosöa afufusa neda ìlile iso asigi falagasei nea hiligila obeägïla molö gege dola naala, ⁴⁷ Godeïe ëi gauia

adaha neebe amo bealahilä, udia dolö nefolalo amoli sulubadelaea obeägïla melëlo. Segeyo sulubadelagi Dafidilo Geloia odoa asigi afädë negei amolida neala baalasi.

3

Dolö emo nafadei afädë wahilasi

¹ Segeyo afädëgi eso digase gaalu, Fida Yonele gobela ilo mosöamadi asi. Deadi amo gadola ilia Godema adosa aligilo negei. ² Amaimo, dolö afädë, ie emea neegela ägüsolo amo gala emo nafadei amo gadoi neegela ägüi, amo ilia sogobala gaula awäla gobela ilo mosö idi nogila digalo Aye Negei dibeami ifosisa aligilo. Segeyo sulubadelagi ea gobela ilo mosöa digasebe amolima muni imola sämäia ifosilo. ³ Fida Yonele gobela ilo mosöa nogila digasebe amo bealahilä ea elema sähalea, Alia ne muni imola säi. ⁴ Amala sälebegi Fida Yonelea ema sila nea Fidaea sähalea, Alïma bimola säi. ⁵ Amala sälebegi e imolö gabula helësëla ea elema si. ⁶ Amala sisebegi Fidaea ema sähalea, Muni afädë gauï mademelë. Amai gaso, afädë gauï amo digali ïahago. Nasalese fi Yesu Gelesoïe ëigi säha, di nowela nawemola säi. ⁷ Amala sälahilä ie naabo dafädi amo nabelela gauïa adalasisëbegi, ie emo fodolofali neala gelolasi. ⁸ Nowela nila sadia adodogola asi. Amala awäla elebalä gobela ilo mosöa nogila digala, Godeïe ëi gauïa adala emo gumu sesegegila nawesa nelo. ⁹ Udia dolö nefolalo amoli sulubadelaea e Godeïe ëi gauïa adala awäse amo bealahilä ¹⁰ ilia helësësalea, Gobela ilo mosöa nogila digalo Aye Negei dibeami salea muni imola säha filo amo gabula helësëi. Ema hamoi amo bealahilä ili hame galalaia fedala fudugi.

Fidaea gobela ilo mosöa Ado Mala Hedabi olelei

¹¹ Dolö amea Fida Yonelema gaula fëdöla nebegi, udia dolö nefolalo amoli fudugilahilä, gobela ilo mosö hadai dibeami baluluia mafui. Hadai amoda Solomonoïe hadaila sälo. ¹² Fidaea udia dolö mafui amo bealahilä, ea ilima sähalea, Isilale dolö dilie, amo hamoi amogi dili fudugilahilä alïma sisila dibegoda edoïe. Amai dilia helësësaleada, alïle geloiage Godeïe mala mogola gaula neebeweage alïa dolö gowe nowela ifosila helësësale. ¹³ Abalahamage Aisagage Yeigabage, nilile mäuge ilile Godea ie hamoi hamolasilo Yesuïe ëi ilibiamäia neala gauïa adalasi. Dolö amo dilia dilile sigi aligilo nebea sigi gaula asimelë. Bailadi nebea sigi awäsebegi, Bailadia e fisigäla fisiga gamolö hamosebegi, diliada ema baagi ïala golala melïmelë. ¹⁴ Dilia dolö hedabi mogoifali hïdo elöi amoma baagi ïala golala bealahilä, dolö nufidelo amo fisigämola säla didigai. ¹⁵ Udia dolögali Namolö Gaumäia Ilo amoda baagomäia nufimelë. Amo baagolahilä Godea bauia amila neala nowela ifosi neebe amo alïa siia melïmelë. ¹⁶ Yesuïe ëigi asigi afädë negei amea Yesuïe ëia dolö dilia beala dawadigi amoma geloi i. Yesu hï alïle asigi afädë negei neala nowelasimelë. Asigi afädë negei amea dili sulubadelaïe siigi e wahilasimolöi wahilasimelë.

¹⁷ Amai gabugi, nie nedoola dilie, dilia Yesuma hamoi amo fädäla helësëla made nea hamoila helësësa. Dilile sigi aligilo amoliage amala hamoila helësësamelë. ¹⁸ Amo gadola siibafali Gode e bea sälo sulubadela nefolalo amolima aligilahilä nea, ea Afädë Memelei amo së molömelëla bea säla negei amo gadola amala gausiala digai. ¹⁹ Amala hamoi gabugi asigi besula dilile nafade hamoi amo hëmäia Godemadi namialo. ²⁰ Dilia amala hamoseda, dilile gesami gelolasimolöïe Dafidilo Geloia e neebeala fu imolömelë. Amase, Afädë Memelei amo dilile namiäia dafidi odalasi Yesu amo dili nebea fisiga wemolömelë. ²¹ Siibafali Godea bea sälo hïle nafolai amolima aligila bea säla

negei amo gadola, Godea sulubadela bu elö gähe namolö segeyo daijala negei amo gadola gausiala digamäia Yesu e selesaia mosöa beaha nea. ²² Siiba Mosesea sähalea, Dafidilo Geloj Godea dilile didoomadila aligila afädë bea sälo ne gadoi dilile bea sälo memelela ifosimolömelë. Amala aligiseda, dilia ïe ado nabala bëgëla awäla hamomalo. ²³ ïe ado nabalahlä made hamose dolö amolida Isilale udia dolö amolibalä made namiäia nufudala baagomolömelëla Mosesea säi. ²⁴ Amo gadola bea sälo sulubadela, Samuale neloa amila, bea säla negesalea segeyo waliowegi hamosebeweie bea säla negei. ²⁵ Dilida bea sälo amolile malöge, amase, Godea dilile mäuma asialo made ado elöi säla negei amoie malöge nebego. Godea Abalahamama sähalea, Die mäuma aligila udia dolö fifi asi dibe amo sulubadela neala obeägilasimolömelëla säi. ²⁶ Amaimo, Godea Yesu e ïe hamoi hamolasilo namiäia diligalidale fisiga wei. Fisiga wei amoie mida gowe. Dilia nafade hamosa nebea amila ea sigi gaula obëgëlahilä obeägilasimäia fisiga weimelëla Fidaea säla wagai.

4

Ilia Fida Yonele nafodoi

¹ Elea udia dolöma säla ïaha nebegi, gobela ilo dolö nefolalo amolige, gobela ilo mosö idihë aligilo amolile beaha aligilo amoge, Sadiusi nefolalo amolige ele nebea misi. ² Elea udia dolöma Yesu baagola nowei amea baagoi amoli nowela namolömelëla säla olelesebegi, ili mihaläla misi. ³ Ili maalahilä ilia ele gaula nafodolahilä amo gala gasisebegi, aiyo gudimolölahilä galabaia mosöa negei. ⁴ Amaimo, elea säla ï amo yafia nabalahlä asigi afädë negei. Hä dolö asigi afädë negei amoli gedolada dausini bia.

⁵ Segeyo elö aligisebegi, ilile sigi aligilo amolige, dafidilo amolige, mala dawadigi amolige ili Yalusaleme gegedoi. ⁶ Gobela ilo Busa Edefade Anasage, Gaiafasage Yonege Alegisädage, gobela ilo Busa Edefadeie sosogo nefolalo amolige sulubadela gegedoi. ⁷ Ili gegedoi sebea ami ele ifosilahilä elema nabahalea, Alia hamoi amo edo geloia, nowëie ëigila hamoila nabi. ⁸ Amala nabasebegi, Fidama Gesami Hedabi nobai nea ea ilima säla obëgësalea, Udia dolöie sigi aligiloge dafidilola dilie, ⁹ amai dilia walio alima mi nabi amoda alia dolö emo nafadei afädë ugila negei amoie nabi galëda, amai dilia helësësaleada dolö emo nafadei amoda abeahäla hedabomolöi gabu. ¹⁰ Amai galëda, dili sulubadelaage, amase, Isilale fii sulubadelaage, mi fädäla helësëmolö dialea. Nasalese fii Yesu Gelesoie ëia dolö wagadi nebegowe wahilasimolöi wahilasi amo dihili beasebegomelë. Dilia Yesu Geleso ï fügäigi baala negei amo Godea bauia amila nowelasi amoda amo.

¹¹ Igi amoda mosö olelo dilia hamomolöi made gabulahilä, memelela fisi amo geloi dafidilo dibeda amomelë.

Sama 118.22

¹² Elöea damula moholöi made neamelë. Sege föi sulubadelagi neebe amola nili damula moholö udia dolögali ëi elö made ïmelëla Fidaea säi.

¹³ Ilia beahamelebe Fida Yonelea gelolahilä bedäla made säsebe amo beala ele sugulu made hamoi, nelebo afädë oodo bealage made hamoi dolö nelö amo helësëlahilä ili fudugi. Fudugilahilä gaso, ilia helësësalea ele Yesubalä neë melëlo amo helësëi. ¹⁴ Amala helësëlahilä ilia beahamelebe emo nafadei dafidi wahilasi amo elebalä neebe amo bealahilä, elema ado säla obëgëmolöi made meli. ¹⁵ Amalebe ilia ele Galisolö mosöa amila segea oodola doadigila mosalai. Ele asibua hilido didiäla ¹⁶ sähalea, Nilia malö äudä amolema abilia hamomolödu. Elea dolöea hamomolöi made gadoi afädë gelola hamoi amoda

udia dolö Yalusaleme nefolalebe amolia dawadigisa maadei. Elea amala made hamoila sämolö uli gabu. ¹⁷ Amaimo, säla daidoloea, nilia ele nufulöie sähaleada, elema ei go säla udia dolö odoama bu säla imabiola gelola sädila säi. ¹⁸ Amala sälahilä ele welahilä ele maasebegi elema gelola sähalea, Alia Yesuie ei säla udia dolö odoama amala olelemabiola säla i. ¹⁹ Amala säsebegi, Fida Yonelea säla obögësalea, Godeie siigi, alia dilia säse go gadola nabala hamomolö amo dofeale ma, Godea säsebe amo gadola nabala hamomolö amo dofeale. Dilia mememo. ²⁰ Amai gaso, alia meli amoge nabi amoge sämolö amo, made sämolö ulimeläla säi. ²¹ Amala sälahilä ilia elema säi amo gadola bu elö ele nufulöie ado gelolafali säla ialahilä ele nufulö fu made beasebegi fisigäla fisiga gai. Fisigäi amoie mida, udia dolö nefolalebe amoli sulubadelaia Godea hamoi amoie ie ei gauia adaha neebe amo helësälähilä amai. ²² Dolöea hamomolöi made gadoi hamola dolö wahilasi amo eda gäheo i nabülasi biyidia baagi nelo.

Ilia Godema adosalea ie ado mala olelemolöie geloi imalola säi

²³ Fisigäsebegi Fida Yonele helele sosogo neebea obögëlahilä, gobela ilo busa amoliage dafidilo amoliage elema ado säi amo elea ilima säla iaha maadei. ²⁴ Säla i amo nabaha maadelahilä, ili sulubadelaia hame afädë negela Godema adosalea, Dafidilo Geloie, muge naga föige ödä duhuluge nelebo sulubadela amoligi dibe sebe neebe amoge dia hamosa maadei. ²⁵ Siiba nilile mäu Debidi, die hamoi hamolasilo amoma aligila Gesami Hedabia ado säi amo gowe.

Edoie udia dolö fii odoa ilia edefademalä mihalähamu nea.

Edoie udia dolö amolia nalä ado afädë negesamu nea.

²⁶ Sege sulubadelaie beaha aligilo gini nefolalo amolia nudumolöie daijala nefolalo.

Sigi aligilo amolia gegedolahilä Dafidilo Geloie amoge ie Afädë Memelei amoge daia sasagala neala golila

säi.

Sama 2.1,2

²⁷ Amo gadola Heledoeage Bödiasa Bailadiage elebalä udia dolö fii odoaeage Yu udia dolöeage dofä gaamu gowegi die hamoi hamolasilo hedabifali Yesu, dia memelei amo, daia sasagala neala golimolöie gegedoi. ²⁸ Ilia amala hamoi amoda dafidi die geloiage asigiage daijala negei amo gadola gausiala digai. ²⁹ Amaimo, Dafidilo Geloie, ilia nili nufulöie ado gelola säha nelo amo dia walio asigiimalo. Die hamoi hamolasilo nilia bedäla made gelola nea die ado mala säla olelemolöie geloi imalo. ³⁰ Amo gala oloi dibe amo wahilasimolöiege, die hamoi hamolasilo hedabifali Yesuie eia dolöea hamomolöi made gadoi hamolasimolöiege hido elöi hamolasimolöiege, die naabo mogodigimalola säla adoi. ³¹ Godema adola wagai amole mosö ili gedola sefolalo amo fogola Gesami Hedabia ilima nobasebegi, ilia Godeie ado mala bedäla made gelola säla iaha nelo.

Udia dolö sulubadelaia odoa ugila negei

³² Udia dolö Yesuma asigi afädë negei nefolalo amoli sulubadelaia hame afädë negela asigi afädë negela nelo. Amala negela neada afädëa ie nelegei dibe amo bealahilä goweda niemeläla sälo made, hido hidolaie nelegei dilo amoda ili sulubadelaie ua gadoi dilo. ³³ Abosolo dolö amolia gelola nea Dafidilo Geloie Yesu baagolahilä nowela neala gelola säla olelesa nelo. Godea ili sulubadelama edefademalä obeägilasilähilä hedabola ugila negesa nelo. ³⁴ Ili sosogo nefolalo amoligida nelebo afädë ufoida made. Ilile sosogo odoaea segege mosöge munia bidi nealahilä ³⁵ abosolo dolö amoligali ilo. Amala

ialahilä abosolo dolö amoliada udia dolö odoa ufola adi nefolalebe amoligali mogela ilomelë.

³⁶ Amo gadola dolö afädë nelo amoie ëida Yosebe. Ìe ëi elö abosolo dolö amolia negeida Banabasa. (Banabasa amoda ado gowe gadoi. Iso asigi neala gelolasilo dolöla säla ëi negei.) Banabasada Ilibai sosogo nelo. Eda ödä södülogi Saibulusi fii. ³⁷ Amea ìe sege afädë dolö elöma muni nii amoda gaula maala abosolo dolö amoligali ì.

5

Ananiasa Safailalea hamoi

¹ Amala hamolo amo gadola dolö afädë Ananiasa ìe udia Safailalea elele sege dilo amogi dolö afädëma bidi nii. ² Muni bidi nii amo Ananiasaea mogela odoa hìle negesi. Ìe udiage amo dawadigi sulo. Amalahilä Ananiasaea muni odoa amo gaula awäla abosolo dolö amolima ì. ³ Ìasebegi Fidaea Ananiasama sähalea, Dia Godeie Gesamima wäfalì sämolöie mugabe Saidani die isogi nobamäia fu ìgo edoie. Dia die segeie bidi nii muni amogi odoa dihile negei gabu. ⁴ Sege bidi made nealada dihile dilo madele. Bidi nealahiläda bidi nii amoge dihile madele. Die isogi amala hamomolö helësëi amoda edoie. Dia wäfalì säi amoda dolöma made, Godema säimelëla säi. ⁵ Fidaea säi amo nabala Ananiasa ulula digala hame doala asi. Amala hamoimelëla säi amo nabelo amoli sulubadelaeda edefademalä bedäi. ⁶ Amala hamosebegi, malisäea baagoi amo faguloea usulala gaula awäla bausi.

⁷ Aoa ohodoa baagibua* egoama hamoi amo helësëla made idia amo misi. ⁸ Amala maasebegi Fidaea ema nabahalea, Nema sämo. Alia sege muni nii amoda hä amo wäla niilela nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgesalea, Ä. Alia muni nii amoda hä go wälamelëla säi. ⁹ Amala säsebegi, Fidaea ema sähalea, Diage diguaeage ali haligilaea Dafidilo Geloie Gesamia abilia hamosebelela bimolöie fedogola melì amoda edoie. Digua baulo amolia dige gaula molöie mumusogi digamolöie mosö idiliba maaha neamelëla säi. ¹⁰ Amala säi amole fodolofalì Fidaie emo mia ulula digala hame doala asi. Amala hame doala asi amole malisä amolia maala e baagoi dibe amo bealahilä ìlia ìe domalo segea gaula awälahilä egoa bauia amimu bausi. ¹¹ Udia dolö Geleso sosogo nefolalo amolia edefademalä bedäla didigai. Amala hamoimelëla säi amo nabelo sulubadelaage amai.

Dolöea hamomolöi made gadoi hamoi

¹² Udia dolöbalä nea abosolo amolia dolöea hamomolöi made gadoige hido elöige yafie hamosa nelo. Amoli sulubadelaeda hame afädë negela Solomonoie hadai dibe amimu gegedosa aligilo. ¹³ Ili gegedosebea amida udia dolö odoa nefolalo amolida ilibalä gedomolö bedälo. Amala bedäi nea gaso, ili beahaleada ilile ëi gauia adaha aligilo nelo. ¹⁴ Amalo gaso, udia dolö yafie nefolalo amolia Dafidilo Geloima asigi afädë negesa maadelahilä Geleso sosogo nefolalo amolibalä baai. ¹⁵ Amalebe oloi difolalo amoli gaula mafula idiafa Fida awäsido fëo fösisila nidila negeladigi, dafudaia gaula maala nidila negeladigi. Amoie mida, ìlia helësësaleda Fida e maasegi, ìe ausuluboea oloi difolalebe amoli dabemäia amai. ¹⁶ Sege odoa Yalusaleme ga madela dibeamadi amodila udia dolö yafiea oloi difolalo amolige mugabe fedai difolalo amolige gaula gegedosebegi, sulubadela neala hedabola wahiladigisa maadei.

* 5:7: 5.7 Molö giai deala molöi gadoi baagibua.

Selesaia fia abosolo dolö fisigäi

¹⁷ Amala hamosebegi, gobela ilo Busa Edefade nelo ameage, amase, ebalä aligilo Sadiusi sosogo dolö amoliage naabo gëi. ¹⁸ Amala helësëlahilä ilia abosolo dolö amoli neala nafodolahilä gaula awäla galabaia mosöa negesi. ¹⁹ Amala negesi dibegi gasigi Dafidilo Geloïe selesaia fii afädëa galabaia mosö idi gai amo doga negesilahilä, ili sigi gaula segea doadigila fedalahilä ²⁰ ilima sähalea, Dili afialahilä gobela ilo mosöa nea namolö gähe goweïe mala sulubadela udia dolöma olelemalola säla i. ²¹ Amala säi amo nabala abosolo dolö amoli yosefali gobela ilo mosöa ami awälahilä udia dolöma mala olelesa nelo.

Gobela ilo Busa Edefade nelo amoge ebalä aligilo nefolalo amolige maalahlilä ilia ado sämolö Yu udia dolöïe dafidilo asigi gäwi nefolalo Galisolö amoli gegedomalai. Gegedolahilä ilia sähalea, Galabaia mosöa amila dolö amoli sigi misiäiala säla ïmolö mosalola säi. ²² Amala säsebegi, idihë aligilo amolia galabaia mosöa awälahilä beahamelebe, dolö amoli maade beala Galisolö dolö amolima säla ïmolö obëgëi. ²³ Obëgëlahilä ilima sähalea, Nilia galabaia mosö idi fëdöla gai amoge idihë aligilo idi gasia nefolalebe amolige melimelë. Bealahilä nilia idi gai amo dogala beahamelebe ami dolö afädë sebege made melimelëla säla i. ²⁴ Amala säla ïasebe amo nabalahlilä, gobela ilo mosö idihë aligiloïe beaha aligilo ameage gobela ilo busa amoliage goea edo beselagalamolödula helësëla asigia säosäosa dilo. ²⁵ Iliä amala asigi säosäosa dibegi dolö afädë maalahlilä ilima sähalea, Nabuö. Dolö dilia galabaia mosöa negei amoliada gobela ilo mosöa udia dolöma mala olelesa nefolaleamelëla säla i. ²⁶ Amala säla i amo nabalahlilä, idihë aligiloïe beaha aligilo amola, idihë aligilo amolali awälahilä ili sigi obëgëi. Udia dolö nefolalebe amolia ili igia nufideloëa bedälahilä, ilia ilima nelebo afädë made hamola, geleä awäla sigi obëgëi.

Abosolo ilia bedäla made ado säi

²⁷ Ili sigi obëgëlahilä Galisolö dolö sefolalebea ami ifosi. Ifosilebe gobela ilo Busa Edefade amea ilima sähalea, ²⁸ Nilia dofä dolö amoïe ëi säla olelemabiola gelola säla i. Amai gaso, nabuö. Mala amomu Yalusaleme udia dolöma säla ïasebegi ilia dilile ado nabaha maadei gabio. Amase, dolö baagoi amoge diliada nilia nufila sämolöï nebegola säi. ²⁹ Amala säsebegi, Fidala abosolo odoë amola ilia säla obëgësalea, Nilia dolöëa säse amo gadola made, Godea säse amo gadola hamomolöï galea. ³⁰ Dilia Yesu baagomäia iigi baala negei amoda nilile mäuïe Gode neebe amea e nowela ifosimelë. ³¹ Eda Dafidiloge Damula Auloge namiäia Godea e gauia adala ïe naabo dafädimadi ifosi. Godea amala hamoi amoïe mida gowe, Isilale udia dolö asigi besumäiage nafade hamoi amo hëla fisimäiage fu ïmolöïe amala hamoi. ³² Nilïage Gesami Hedabi Godea ïe mala hamolo nefolalebe amolima ilo ameage amala hamoi amo dawadigila siia bealahilä säla ulufadigisa aligilo nili nefolalebewemelëla säla i.

Gamelielea Galisolöma ado säi

³³ Galisolö dolö amolia ilia säi amo nabalahlilä edefademalä habobala abosolo amoli baagomäia nufulöla helësëi. ³⁴ Amala helësësa dibegi, Galisolö dolö sefolalebea amoligi afädë nowei. Eda Felesi dolö, eada Ado säla negei dibe amo olelelo. ïe ëi Gamaliele. Udia dolö nefolalo sulubadelaëada ëi sälo neala sälo nelo. Amea sähalea, Dolö go ili oodola segea namolö mosalamola säi. ³⁵ Amala sälahilä Galisolö dolö amolima sähalea, Isilale dolöla dilie, dilia dolö go ilima nelebo afädë hamomolö helësësa galëda, dafididale fädäla helësëmalo. ³⁶ Aso, sedade nelola made, Deyudasa e maalahlilä ea sähalea, Neda dolö ëi sälomelëla säsebegi, udia dolö hädali biyidia gadoia e bëgëla afiai.

Ami gaso, e baagomäia nufudasebegi e bægëla aulo amoli dusudasisalea mala olelei amo hogosa helei. ³⁷ Amase, hobeala gamanea udia dolöie ëi dëdëselo amo gala, Galili fii afädë, ie ëida Yudasa, misi. Maalahilä ie adoea udia dolö yafie neaha maadesebegi, eege baagomäia nufudasebegi, e bægëla aulo amoli sulubadela dusudasisa maadei. ³⁸ Amaimo, walio na dilima säha, dolö go ilima afädë hamola made hä guilasimalo. Iliä daiäi amoge hamoi amoge hili döfelëla hamosa galëda, amoda hogosa helemolömelë. ³⁹ Ma, Godea hamomäia daiäi hamosa galëda, dilia haimolö ulimelë. Dilia Godebalä ado neloeamelëla Gamelielea säi. Amala sälebegi Galisolö dolö amolia Gamelielea säi amo gadola hamodeläla helësëi.

⁴⁰ Amala helësëlahilä, ilia abosolo amoli welahilä mofisebegi, ili fëgämalai. Fëgälahilä Yesuie ëi säla bu elöda olelemabiola sälahilä ili fisigäi. ⁴¹ Amalebe ili Galisolö neebee amila obeägila segea doadigila asi. Obeägila asi amoie mida gowe, Yesuie ëigi hewai amo Godea dofeala helësëi amogi. ⁴² Amalahilä segeyo sulubadelagi gobela ilo mosöa amige udia dolö mosöa amige Ado Mala Hedabi olelesalea, Godea Afädë Memelela ifosi amoda Yesu neamelëla fisila made, säla ihamu nelo.

6

Abosolo ili ugila negemäia ilia dolö gifalädalä memelei

¹ Segeyo amo gaaluda, Yesu bægëla aulo malei maala bahamu nelo. Giligi ado sälo amolia Alamege ado sälo amolibalä gëgësalea sähalea, Dilia segeyo sulubadelagi mogela ilo amogida nilile udia didalo sebe amoligali made ilomelëla säla gëgëi. ² Amala gëgësebegi abosolo giwilasi amolia Yesu bægëla aulo odoa amoli sulubadela gegedomalolahilä ilima sähalea, Nilia Godeie ado amo fisilahilä molö mogemolö amo dofea made gabumelë. ³ Ami gabugi, nedoola, dilia dili nebegogi dolö gifalädalä mogoi neala sälo, Godeie Gesami nobai, hedabola dawadigi, amomu memelemalo. Memelelahilä, hamoi amo ilia sigi namiäia ifosidelä. ⁴ Amalahiläda, niliamu Godema adosa namolö amoge udia dolöma Godeie ado mala säla imolö amoge hamosamu namolölamelëla säi. ⁵ Amolia säi amo udia dolöea nabalahlilä sulubadela dofea gabula säi. Amalahilä, ilia Sidibeni memelei. Sidibeni eda asigi afädë negelahilä gelola nea Gesami Hedabige ema nobai nelo. Amase, Filibige, Bologolusage, Niganologe, Dimonoge, Bamenasage, Nigolasage ili memelei. Nigolasa eda Ädiago fii. Eda Yu fii made gaso, dafidi Yu udia dolöie mala neala gaulahlilä ilibalä dila nelo. ⁶ Dolö memelei amoli abosolo ili neebee sigi maala ifosisebegi, Godema adolasila ilia ilima naabo negesi.

⁷ Amala hamolahilä Godeie ado mala säla daidoi. Yalusaleme ami Yesu bægëla aulo udia dolö yafie, sämolö asusugai awäla baai. Gobela ilo dolö yafieage Yesuie mala gaula mogola asigi afädë negei.

Yu ilia Sidibenibalä gudi

⁸ Godeie ugila negeloge geloige Sidibenima nobalasisesebegi, e udia dolöbalä nea hido elöige dolöea hamomolöi made gadoige gelola hamosa nelo. ⁹ Amala hamosebegi, dolö odoaea Sidibenibalä gëgësa nelo. Yu udia dolö amolile gedolo mosö afädë amoie ëida Fisigäi Amoli Dilo Mosöla sälo amoligi nelo. Dolö amolida Salinialage Alegsädalialage misi. Ilibalä odoage Silisiala Esialage misi amoli sulubadela Sidibenibalä gëgësa nelo. ¹⁰ Gëgësalea Gesami Hedabia Sidibeni hedabola dawadigilasi amea ilia ado säi amea e aulo dabemolöi made nelo. ¹¹ Ilile adoea aulo dabemolöi made bealahilä, geleä hado musügä awälahlilä dolö odoama sähalea, Sidibenia Mosesele Godele gagadela säse nabimelëla sämalola säi. ¹² Amala säi amogi udia dolö nefolalo

amoliage, dolö dafidilo nefolalo amoliage, mala dawadigi nefolalo amoliage habobala mihalalahilä, ilia Sidibeni sigi gaula Galisolö dolö nebea ami asi. ¹³ Amalahilä ema ilia wäfali babala säsäla sämäia dolö odoa sigi maalahilä amolia sähalea, Dolö nebe egeoda sege Godea hile nafolai goge* Ado säla negei dibe amoge gagadesamu nelomelë. ¹⁴ Eada gomalä säimelë. Nasalese fii Yesuea mosö go haila fisila, mala Mosesea säla negei amo nalaba maaha nelo nilia nabaha nebewege neala bedefamolömelëla säi amo nilia nabimelëla säi. ¹⁵ Amo säi amo nabalahlilä, Galisolö dolö sefolalo amolia Sidibeniië migali sila beahamelebe selesaia fiie migali gadoi nebe meli.

7

Sidibenia Galisolö dolö amolima ado säi

¹ Amaimo, gobela ilo Busa Edefade nelo amea Sidibenima nabahalea, Iliä ado säsebege dofä säsebelela nabi. ² Amala nabelebe Sidibenia säla obëgësalea, Nado nedoola dilie, ado sähago. Nabualo. Nilile naua mäu Abalahama e Halana made awäla Mesobodemia nebegi, Gode yo digalo hido elöi amo Abalahama nebea maala beselagalai. ³ Maalahilä ea ema sähalea, Die segege sosogoge digila sege na olese amogi mosalola säi. ⁴ Amala säi amo nabalahlilä, e Galadia sege digila Halana namolö asi. Ie eedo baagolahilä, sege walio dili nebea ami namiäia e Godea namolö mosalola säi. ⁵ Amo gala ema sege fufu afädë nofela made i. Sege afädë emo afädëa emosamolöige dofä made i. Amai gaso, Godea sege amogi dige die diaua mäu ilige dili namiäia imolömelëla Godea Abalahama e malö maade nebegi säla negei. ⁶ Godea gomalä säi. Die diaua mäu amoli elöie segea namolömelë. Ami gäheo i hädali biyidia galabaia hamoi gadoi hamosa nebe amo gaaluda, dolö elöea ili neala sälasimolömelë. ⁷ Amamolö gaso, ili galabaia hamoi gadoi hamomäia hamolasilo fii amolibalä na gudimolömelë. Gudilahilä ili sege amo digila awälahlilä, sege wegi nea nie ei gauia adamolömelëla Godea säi. ⁸ Amase, Godea asialo made ado elöi säla negei amoie ea nofe negela Abalahamama gafodo damulasilo mala negei. Amala negei amo gadola Aisaga emea e ägülebeda segeyo gödögi Abalahamaea Aisagaie gafodo damulasi. Hobeala Aisagaie malö Yeigabamage amai. Amalahilä Yeigabaie malö nilile mäu giwilasi amolimage amai.

⁹ Nilile mäu gidälasilä amolia giwi afädë Yosebema naabo gëlahilä, eda Isibi segea galabaia hamoi gadoi hamolasilo namiäia odoama muni imolahilä muni nii. Isibi segea sigi asi gasoda, Godea e sigi nea ¹⁰ yöi elö elöla sulubadela dibeä amila e damula awäla ugila negei. Isibi sege beaha aligilo Gini Felauie siigi, Godea Yosebegali hedabola dawadigilasilogge mala hedabi hamolasimäiage i. Amo bealahilä, Isibi udia dolöge, amase, ie mosö sulubadelage sigi namiäia Yosebe memelela ifosi.

¹¹ Amalahilä Isibi sege sulubadelagige Gainana sege sulubadelagige sidë i maasebegi, udia dolö edefade yösa nefolalo, nilile mäu ilia molö abidi galea walebelela hogoi gaso, afädë made beagolei. ¹² Aso, molö made nebegi, Isibi segea molö galeamelëla säi amo nabalahlilä, Yeigabaea nilile mäu nelo amolima degabo mi gäwila afiamola sälahilä ili fisiga gai. ¹³ Amalahilä bu elö awäsebegi Yosebea ie edoolalima, neda Yosebemelëla ulufadigila säla i. Amala sälahilä nebegi, Felauia Yosebe sosogo amoge dawadigi. ¹⁴ Amalahilä, Yosebea ie eedo Yeigabala e sosogola Isibi misialola säsi. E sosogo gegeadolada

* **6:13:** 6.13 Sege Godea hile nafolaila säi amoda gobela ilo mosö amoie sähalea säi.

nabūlasi gifalādaliaäe odoai bia. ¹⁵ Misialola säsi amo nabala Yeigaba Isibi digala nebegi, hobeala e baagoi. Amalahilä nilile mäu amolalige baagosebegi, ¹⁶ ilile domalo amo Segeme segea gaula obëgëlahilä, sege dafidi Abalahamaea Segeme ami Hamolöie malöma baulo sege bidia niia ami bai.

¹⁷ Godea Abalahamama ado säla negei amo gausiala digamolö fu ga made-salea, Isilale udia dolö Isibi nefolalo amoli sosogo malei bäula beselagalai. ¹⁸ Malei amala nebegi, hobeala beaha aligilo gini elö amea Yosebe made dawa nea, Isibi udia dolö sigi nelo. ¹⁹ Gini amea nili sosogo amoli dahila nealahilä, nilile mäu sëlasi, ilile malö dubo baagomäia segea sadia gamalai. ²⁰ Amo gaalu, Moseseie emea e ägüla misi, malö amoda Godeie siigi hed-abifali. Aube ohodoa eedo hi mosöa ami sigi nelo. ²¹ Amalahilä e segea negei dibegi, Felauie idiwia neala gaula awälahilä, hile malö folo wäla fosa nelo. ²² Amala fosololahilä ilia Isibiie dawadigilo amo sulubadela Mosesema olelei. Amasebegi ea ado adomolö amoge mala hamomolö amoge dolö geloi edefade nelo.

²³ Mosese e gäheo i nabūlasi biyidia baagilahilä ie edoo Isilaleie malö amoli neebee söfë moholö dialeala helësei. ²⁴ Awälahilä ea beahamelebe Isibi dolö afädëa Isilale dolö afädë nufudaha neebe meli. Amalebe Mosesea Isilale dolö amo damula awäla Isibi dolö amo hi asiala hamoi amoie hi e bidigi nufudala baagoi. ²⁵ Mosesea helësesaleada ie edoo amolia Godea Moseseie naaboea ili fisigamolö gabula helësesa dialeala helësei. Gasoda, iliada amala made helësei nefolalo. ²⁶ Amo aiyo amogi Mosese beselagalala beahamelebe Isilale dolö äudä nudusa neebe bealahilä, ele neala aealasilälälahilä elema sähalea, Malö äudäo, didoo madele. Halimu edogi nudusala nabi. ²⁷ Amala sälebe, mi hamola nudulo amea Mosese bobala sadia galahilä ema nabahalea, Di nilile sigi aligilo namiäiage, gudi mogelo namiäiage di nowëa memelesio. ²⁸ Aiyo dia Isibi dolö nufudadigi amo gadola nege nufudadigidelä misi nealela nabi. ²⁹ Amala säi amo nabalalahilä Mosese e Midiana segea fisäla awäla nelo. Ami nea ie dolö malö äudä sogobai.

³⁰ Ami gäheo i nabūlasi biyidia baagilahilä, Mosese e sege nafade udia dolö aligilo made sege Sainai bi ga made neebee ami nebegi, i holöfali afädëgi nulo söagila selesaia fii afädë Mosesea bimäia ulufadigila nelo. ³¹ Amala hamosebe amo beala Mosese e fudugilahilä ga madela hedabola fädäla bimolö awäha nebegi, Dafidilo Geloie ado nabi. ³² Dafidilo Geloia sähalea, Neda die diado amolile Gode neawe, Abalahamaiege, Aisagaiege, Yeigabaiege ilile Gode neawemelëla säi. Amala säsebegi, Mosese e edefademalä fudugila emo gigisëlahilä bimolö bedäla nelo. ³³ Bedäla nebegi Dafidilo Geloia ema sähalea, Sege di nebegoda na nihile nafolai sege amea dia emo usililo salugai go gimo. ³⁴ Nie udia dolö Isibi nefolalebe amolima ilia edefademalä neala sëlasiäbe amo siia melimelë. Ili dudumigila diisa dibe amo nabalalahilä, na ili damula awäla sigi obëgemolöie digai neawe. Amai gabugi, hä misië, na di Isibi mosalahagomelëla säi.

³⁵ Dafidi Mosese ema ilia habobalahilä ema säla obëgesaleada, Di nilile sigi aligilo namiäiage, gudi mogelo namiäiage di nowëa memelesiola säi amoda Mosese amoma säi gasoda, selesaia fii afädë i holöfaligila ulufadigi amoie naaboea dolö amea ili sigi namiäiage damula mosäiage Godea e fisiga galasimelë. ³⁶ Dolö amea Isibi segea neage, ödä duhulu ëida Heale Uii dibeä ami neage, gäheo i nabūlasi biyidia sege nafadeia ami neage, hido elöige dolöea hamomolöi made gadoige hamola ili sigi asi. ³⁷ Mosese amea Isilaleie malöma sähaleada, Godea dilile didoomadila aligila afädë bea sälo ne gadoi dilile bea sälo memelela ifosimolömelëla säi. ³⁸ Mosese amoda selesaia fii afädëa Sainai bia amila ema ado säla iasolo amo gala sege nafadegi gegedolo amolibalä nelo.

Nilile nado amolibaläge nelo. Ado diamolöi diamolö amo nilima säla imäia ema i.

³⁹ Amaimo, nilile nado amolia ea ado säi amo gadola hamomolö habobalahilä, e bobala sadia gala ilile asigida Isibi obögësa nelo. ⁴⁰ Amala asigila nea ilia Elonoma sähalea, Niligali gode odoa naaboea hamomalo, iliadale nili sigi mosäia. Mosese amea nili Isibilahilä segea moholöie sigi nelo amoma edo gadoi beselagalaidu nilia dawa madela säi. ⁴¹ Amala säsolo amo gala ilia sugua afädë gao emalö gadoi naaboea hamolahilä wäfalä gode amoma sugua gadoi elö elöla nufudala göa nelegela i. Nilia naaboea hedabi hamoi gabula helësëlahilä ilia edefademalä obeägësa nelo. ⁴² Amala hamolebe Godea ili baagi iala ilia mu ilibia gasumilima göa nelegemäia fisigisi. Amo gadola bea säloie bebagi dëdëla negei amo gowe.

Isilale fii dilie, gäheo i nabülasi biyidiagi sege nafadegei nea sugua gadoi nufudala göa negela negali iledu.

⁴³ Amaimo, Molegeie balai mosö dilia gaula asi. Amase, dilile gode Lëfanaie gasumilä gadoige, dilia göa nelegemolöie naaboea hamoi amo dilia gaula asi. Dilia amala hamoi amea na dili Babilono holöbö baagia gala bobala mosäia fisiga gamolömelëla

dëdëla negei dialea.

Emosi 5.25-27

⁴⁴ Gode ilibalä neebe amoie helësëla balai mosö amo nilile nadolalibalä sege nafadeia ami nelo. Mosö amoda Godea Mosesema gowe gadoi hamomalola säla olei amo gadola ilia hamoi. ⁴⁵ Hobealada nilile nado amolia ilile eedo bedefala balai mosö amo gaula Yasuabalä asi. Yasuabalä awäha nea Godea udia dolö fii odoa nefolalo amoli nesiladigila sege amo iligali bedefala aligi awäha neada balai mosö amo gaula awäha nelo. Amalahilä balai mosö amo nebegimu beaha aligilo Gini Debidi beselagalai. ⁴⁶ Godea ema obeägësebegi ea Godema nabahalea, Na mosö afädë Yeigaba fii amolile* ulimolöda dofealela nabi. ⁴⁷ Amala nabi gaso, Solomonoea Godeie mosö uli.

⁴⁸ Amai gaso, Ilibia Edefade neebe ameadä mosö naaboea uligida aligilo made nea. Bea säloea säi amo gadola,

⁴⁹ Dafidilo Geloia sähalea, Muda nie beaha aligimolöie filo dialeamelë. Amase, naga föida nie emoea emosaia idala filo dialeamelë. Dilia ne namolöda mosö abodo gadoi olasimolö. Amase, ne hele fimolöie fuda abidi dialea.

⁵⁰ Nelebo dibe goda sulubadela nie naaboea hamoi madelela säila säla dëdëla negei dialeala säi.

Aisaea 66.1,2

⁵¹ Aso, Sidibenia ilima sähamu nea sähalea, Dilile iso asigi geloifalä nebego, bobaeage gëheage asigi afädë made negei amo wälasi nebego. Gesami Hedabima habobahamu nebego. Dilida dilile diado amoli nelo amo gadoimu nebego. ⁵² Bea sälo nefolalo amoligi afädë dilile diado amolia neala made säsa neloda nowë. Siiba dolö mogoifalä moholömelëla säladigi amolige ilia baagomäia nufudadigisa nelo. Amase, walio dilia dolö amo hololölahilä baagomäia nufimelë. ⁵³ Diligali Ado säla negei amo selesaia dolöma aulo negela i amo dilia gaula nea, amo made hamolo nebego dilia amaila Sidibenia säi.

Ilia Sidibeni igia nufudala baagoi

⁵⁴ Sidibenia ado säi amo nabalahlä, ilia edefade mihaläla ema bese ali nalëgëi. ⁵⁵ Amasebegi Sidibeni ema Gesami Hedabi nobala nea ea selesaia mosöa sida adogola nea beahamelebe Godeie yo digalo hido elöi amoge,

* **7:46:** 7.46 Mosö amoda Yeigaba fii (Isilale udia dolö) Godegali nelebo odala iala ie ëi gauia adamolöie gobela ilo mosö.

Yesu e Godeie naabo dafädimadi neebe amoge meli. ⁵⁶ Sila nea sähalea, Bimo. Selesaia mosö doga negei dibe amoge Dolöie Malö amo Godeie naabo dafädimadi neebe amoge beahamelëla säi. ⁵⁷ Amala säi amo nabala, ilia gelola hoaladigila naaboea ilile gëhe galahilä, e neebea gaalu fodolofali nawela awäla ⁵⁸ e gaula gaamu yala baagia sadia galahilä, e baagomäia igia nufudaha nelö. Dolö dafidi ema babala sälo amolia ilile fagulo sedade daia salugai amo gilahlä, malisä afädëie emo mia nidila negei. Malisä amoie ëida Solo. ⁵⁹ Iliä Sidibeni e igia nufudaha nebegi, ea Godema adosalea, Dafidilo Geloie Yesuo, dia nie gesami nea nimola säi. ⁶⁰ Amala sälahilä, emo gumu sasagala salea, gelolafali sähalea, Dafidilo Geloie, ilia nafade hamosebe goweieda ili së imabiola sälahilä, Sidibeni e süwia dilo wäla adi.

8

¹ Sidibeni nufudadigi amogi Soloea ie siigi dofea hamoila helësei.

Soloea Godea udia dolö wela ifosi nefolalo amoli neala sëlasisa nelö

Segeyo amo gaalu, Sidibeni nufudalahilä, Godea Yalusaleme udia dolö wela ifosi nefolalo amoli mi gäwila edefademalä gelola neala sëlasisa nelö. Amalebe ili sulubadela fisäla awäla Yudia segeamadige Samelia segeamadige dusudasila afiaha maadei. Abosolo ilimu Yalusaleme ami nelö. ² Dolö odoa Godeie mala nabelo nefolalo amolia edefademalä didigaola Sidibenüie domalo bausi. ³ Amalahilä Soloea udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amoli nufudala ialalesa nelö. Amala hamosa nea mosö neebe amo sulubadelagi awälahlä, udiage dolöge gaula dusugaia awäla galabaia negesa nelö.

Samelia segea Ado Mala Hedabi säla i

⁴ Udia dolö fisäla dusudasila afiai amolia sege ili afiaido amo sulubadelagi Ado Mala Hedabi säla iia afiai. ⁵ Amala afialahlä, Filibi Sameliaie gaamu afädë dibeami awälahlä, ea ilima sähalea, Godea Afädë Memelei amo hä misi neamelëla säla iaha nelö. ⁶ Filibia ado säla i amo udia dolö gegedoi amolia hedabola nabalahlä, ea dolöea hamomolöi made gadoi hamoladigisebe amo beala ili sulubadelaea ea ado säsebe amo nabaha nelö. ⁷ Amaha nea, udia dolö yafiema mugabe fedai nefolalo amoli nesiladigisebegi üalala gäwila doadigila awäladigi, amase, dolö emo nafadeige, dolö fii siige yafie wahiladigisa maadei. ⁸ Amala hamosebegi, gaamugi ami fii udia dolö amolia edefade obeägisa nelö.

⁹ Gaamugi ami dolö afädë ie ëi Saimono sulo. Dafidida ea golë hamosa nelö. Samelia fii udia dolö fudugimäia elö elöla hamosa nelö. Ea hümu sähaleada, Neda ëi sälo edefademelëla sälo. ¹⁰ Amase, dolö odoa ëi säloge, memasage sulubadelaea Saimonoie ado nabaha aligilo. Amoli sulubadelaea sähaleada, Godeie geloi amo ilia Edefadela sälo amoda amola sälo. ¹¹ Saimonoea segeyo yafiegi golë hamosa nelö amogi ili neala fudugilasilo amea ilia ea säsebe amo nabaha nelö. ¹² Amai gaso, Filibia ilima Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoiege Yesu Gelesoie ëige Ado Mala Hedabi säla iasebegi, udiage dolöeage, asigi afädë negesebegi, ödägi gei. ¹³ Amase, Saimono eege asigi afädë negesebegi ödägi gei. Amalahilä e Filibibalä nawesa nea, dolöea hamomolöi made gadoige, geloi melëlo made gadoige hamosebe amo bealahilä Saimono e fudugi.

¹⁴ Abosolo dolö Yalusaleme nefolalo amolia Samelia ilia Godeie ado mala neala gausaleala säi amo nabalahlä ilia Fidale Yonele ili neebea fisiga gai. ¹⁵ Amala säsebegi, ele awäla beselagalahlä, elea Samelia udia dolö amolia Gesami Hedabi nimäia Godema adolasi. ¹⁶ Mida, Gesami Hedabi ilibalä digala made nelö. Yesuie ëigimu ödägi gesa nelö. ¹⁷ Godema adolasilahilä,

elea ilima naabo negesisebegi ilia Gesami Hedabi nii. ¹⁸ Abosolo äudä amolea naabo negesi amea Gesami iasebe amo Saimonoea bealahilä, ea muni iahagolahilä ¹⁹ sähalea, Na afädëma nie naabo negesisegei Gesami Hedabi nimolö amoie geloi amo nema imäiamelëla säi. ²⁰ Amala sälebe Fidaea ema säla obëgësalea, Godea memalä imolö amogi dia munia nimolö helësëi amea, dige die munige haligila Heli segea mosäiamelë. ²¹ Die iso asigi Godeie siigi mogoi made nebego. Ameada alia hamoi hamosebewegida dofä dia hamomolöi mademelë. ²² Dia nafade hamomolö helësëi amoie asigi besumalo. Amalahilä, die isogi nafade asiala helësëi amo hëmäia Dafidilo Geloima adomalo. ²³ Na säi amoie mida, gesami aulo gamogai amo die isogi nobalahilä, nafade hamomolö amea di gide begei dibe go beahamelëla Fidaea säi. ²⁴ Amala säsebegi, Saimonoea säla obëgësalea, Alia säi amo gadola nema made hamomäia Dafidilo Geloima nie adolasimola säi. ²⁵ Amalahilä elea Yesuea elema hamoi amo säla i. Amase, Dafidilo Geloie ado malage säla ialahilä Yalusaleme obëgëi. Obëgësalea Samelia segeie gaamu holöfali dibeadu amogi Ado Mala Hedabi säla olelela aliligi obëgëi.

Filibia Idiobia dolöma Ado Mala Hedabi säla i

²⁶ Amalahilä Dafidilo Geloie selesaia fii afädëa Filibima sähalea, Yalusalemela Gasa segea aulo idi gumadi mosalo. Idi sege nafadeido aulo amogi mosalola säi. ²⁷ Amala säi amo nabalahlilä Filibi e nowela asi. Idi amogi awäha nebegi, Idiobia dolö afädë idiafa gausiai. Dolö amoda dafidi iso neadigi nelo. Dolö ameadu Idiobia udia dolöie beaha aligilo gini udia ei Gädasi sulo amoie muni nelegeige beaha aligilo nelo. Dolö amoda Yalusaleme ami Godeie ei gauia adala Godema adomolö asi ²⁸ obëgësalea, galo sugua hosima begela dusugala aulo amogi filahlilä, bea sälo Aisaeaea bebagi dëdëla negei dibe amo nidela aligi awäha nelo. ²⁹ Nidela aligi awäha nebegi Gesamia Filibima sähalea, Di awäla galo mia ga madela, galo awäse amo gadola mosalola säi. ³⁰ Amala säsebegi, Filibi e baluluia galo awäse amo gadola awäla nebegi, Idiobia dolö amea Aisaeaea bebagi dëdëla negei dibe amo nidese nabi. Amo nabalahlilä Filibia ema nabahalea, Ado nidese goieda helësësebelela nabi. ³¹ Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Afädëa goie mida gowemelëla nema made säla iaseda, na abeahäla helësëmolödu säi. Amala sälahilä ea Filibima sähalea, Galodaia haligila fidelä fedala fimola säi. ³² Bebagi ado säla dëdëla negei nidei amoda gowe.

Sugua sibi baagomäia nufulö sigi awäsebe amo gadolage, sibi emalö hili damusegi nafi dagala adolo made amo gadolage, ea nafi made dagai.

³³ E neala hewalasilahlilä ie gudi mogola made säsi. E nagadaia namolöda aligila wagai amoie yaua mäuie ado nowëa säsimolöla säla dëdëla negei dialea. *Aisaea 53.7-8*

³⁴ Idiobia dolö amea Filibima nabahalea, Bea sälo amea, amo säi amo nowëie helësëla säi gabu, hi e helësëla säi gabule ma, elöie helësëla säi gabulela nema säla imola nabi. ³⁵ Amalebe Filibia dafidi ado dëdëla negei nideia amila mi gawila Yesuie Ado Mala Hedabi dolö amoma säla olelesa nelo. ³⁶⁻³⁷ Ele idiafa awähalea ödä afädë dibeami beselagalala Idiobia dolö amea Filibima nabahalea, Bimo. Ödä dialea. Ne ödägi gemolö amo nelebo afädëa dofogamolöi gabulela nabi.* ³⁸ Amalahilä ea galo gaulo amoma beaha namiëlahilä, eege Filibige helegela ödägi digala aligilahilä Filibia e ödägi gelasi. ³⁹ Ele ödägila

* **8:36-37:** 8.36-37 Uluguea beba gowe dëdëi amogi hobeala dolö odoaea ado odoa neala baala, damo 37 dëdëi. [37 Amala sälebe Filibia säla obëgësalea, Die bobaea gelola asigi afädë negei nea galëda, ödägi gemolöi dialeamelëla säi. Amala sälebe dolö amea sähalea, Ä, asigi afädë negei neawe. Yesu Geleso e Godeie Efege neala helësëlahilä gaula mogosamelëla säi.]

fedalahilä, Dafidilo Geloïie Gesamia Filibi fodolofalï sogobala gaula asibua Idiobia dolö amea e bu elö made meli. Amalahilä ea obeägïla nelea hï aulo idi amogi asi. ⁴⁰ Filibi e hä Asodasa gaamua neebe meli. Amalahilä e segea amila doadigila awäla gaamu dibe sulubadelagi nawesalea, Ado Mala Hedabi olelela aliligi awäla Sisalia gaamugi beselagalai.

9

Solo e asigi besui

¹ Amo gala Soloea Dafidilo Geloïie bögëla aulo nefolalo amolima sëlasila nufudadigideläla gelola sähamu nelo. Ea gobela ilo Busa Edefade neebea ami awälahilä sähalea, ² Gedolo mosö amoli beaha aligilo Damasaga nefolalebe amolima idulä, beba afädë dödëla imo. Yesuïe idigi aulo nefolalebe, udiage dolöge, beagoleseda, nafodolahilä Yalusaleme sigi obögëdeläla säi. ³ Amalahilä, Solo e Damasaga suägïla nebegi, mudaiala yo digalo maala fodolofalï ema sege yabagelelo wäla yabagelei. ⁴ Amea e nagadaia digai dibegi, afädëa ema sähalea, Soloo, Soloo, edogi dia ne neala sëlasisala säse nabi. ⁵ Amo nalahilä ea säla obögësalea, Dafidilo, dida nowëla nabi. Amala nabasebegi, ea säla obögësalea, Neda Yesu, dia neala sëlasiilo amomelë. ⁶ Di hä nowela Damasaga gaamugi mosalo. Dia hamomolö amo ami säla imolömelëla säi. ⁷ Dolö odoa Solobalä asi amolia adola made aumala nelo. Ado säse amo nabi gaso, dolö hodo made meli. ⁸ Solo e digai amo nowëia adalahilä si fisigäla meli gaso, nelebo bimolö uli meli. Uli galebeda ilia e nabelela gaulahilä sigi awäla Damasaga beselagalai. ⁹ Beselagalalahilä, ami segeyo ohodoa nelo amogi bimolö uli nea, molö ödäge made naala nelo.

¹⁰ Damasaga ami bögëla aulo afädë nelo. Amoïe ëida Ananiasa. Ea sosoäla awäla beahaleamelebe Dafidilo Geloïa wela sähalea, Ananiasaola säi. Amala säsebegi, ea säla obögësalea, Dafidilo Geloïe, ne neawela säi. ¹¹ Amasebegi Dafidilo Geloïa ema sähalea, Di nowelahilä idi gogi mosalo. Idi amoïe ëida Mogoi Idi. Amogi awälahilä Yudasaïe mosöa beselagalamolöïe nowela mosalo. Yudasaïe mosöa beselagalalahilä dia Dasasa fi dolö afädë ëi Soloda salealela nabualo. Mosalola säi amoïe mida, ea Godema adosa neebe amoïe. ¹² Ea sosoäla awäla beahaleamelebe ie si hedabomäia dolö afädë ëida Ananiasa maalahilä ie naabo negesi melila säi. ¹³ Amala sälebe Ananiasaea säla obögësalea, Dafidilo Geloïe, dolö goeada udia dolö dihile nafolai Yalusaleme nefolalo amolima nafade edefade hamoïmelëla udia dolö yafëa säi amo na nabimelë. ¹⁴ Nili neebea wige udia dolö die ëi gauia adalo amoli sulubadela nafodomolöïe gobela ilo busa nefolalo amolia ema geloi imelëla säi. ¹⁵ Amala säsebegi, Dafidilo Geloïa ema säla obögësalea, Mosalo. Dolö amoda nïe hamoi hamolasilo namiäia memeleimelë. Eada udia dolö fii odoa amolige, beaha aligilo gini nefolalebe amolige, Isilale udia dolö nefolalebe amolige, nïe ëi ilile siigi sämäia memeleimelë. ¹⁶ Ea nïe ëigi së elö elöla molö amo na ema olemolömelëla säi. ¹⁷ Amala säi amo nalahilä, Ananiasa awäla beselagalalahilä mosö amogi nogila digai. Digalahilä ea ema naabo negesila sähalea, Nedoo Soloo, Dafidilo Geloïa ne wi misialai, di wi maahalea Yesu idiafa dia meli amea. Die si bu bimäiage Gesami Hedabi dima nobamäiage ne misialaila säi. ¹⁸ Amala sälebe fodolofalï seme bebe gadoi Soloïe siigila digalahilä ea bu bimolöï meli. Amalebe Solo e hä nowelahilä, ödägi gei. ¹⁹ Ödägi gelahilä, molö naala gelola obögëi.

Solo Damasaga nea Yesuïe mala säla iaha nelo

Damasaga nea Solo e bögëla aulo amolibalä segeyo odoa nelo. ²⁰ Beaha aligila made fodolofalï gedolo mosöa awäla nea, ea Yesuda Godeïe Efege

neamelëla säla ïaha nelo. ²¹ Amalebe ea ado säi amo nabelo amoli sulubadelaea fudugilahilä sähalea, Udia dolö ëi go gauia adalo amoli Yalusaleme nufudadigisa aligilo amo e madele. Yawege amala hamomolöie ili nafodolahilä gobela ïlo busa nefolalebea ami sigi gaula moholöie misi madelela säla didigai. ²² Amalo gaso, Soloea edefademalä gelolasila ado mala säla ïaha nelo. Säla ïahalea Afädë Memelei amoda dofä Yesu e neamelëla säi amo Yu udia dolö Damasaga nefolalo amolia nabala fudugila, dofä säsebelä helësëlahilä, säla obëgemolö asusugai nelo.

²³ Segeyo yafie baagilahilä, Yu ili gegedola Solo baagomäia nufidelämelëla säla didiäha dilo. ²⁴ Amala didiäi amo Soloea nabi. Iliä segeyo sulubadela gasi esoage Damasaga gaamu yalala amaleladigi amoie idi nogila digalo amo sulubadela Solo e baagomäia nufülöie idia negesamu nelo. ²⁵ Amala hamosa nebegi gasi afädëgi Soloie bëgëla aulo nefolalo amolia Solo adu gadoigi salalahilä yala baagido ëfëa begela fisiga idai.

Solo e Yalusaleme nelo

²⁶ Solo e Yalusaleme awäla, Yesu bëgëla aulo amolibalä gedola namolö helësëi. Amala helësëla nebegi, eda Yesu bëgëla aulo made neala helësëla sulubadelaea bedäha nefolalo. ²⁷ Amalo gaso, Banabasaea e sigi awäla abosolo amoli neebea ami asi. Sigi awälahilä ea abosolo amolima Solo e idiafa awäha nebegi Dafidilo Geloï meli amoge, ea Soloma ado säi amoge, ilima awala säla ï. Amala säla ïalahilä Damasaga awäla Soloea Yesuie ëigi ïe ado mala gelola säla ï amoge ilima awala säla ï. ²⁸ Amala sälahilä Solo e ilibalä gedola nea, Yalusaleme sege sulubadelagi awäha nea, Dafidilo Geloïie ëigi gelola säla ïaha nawesa nelo. ²⁹ Amala säla ïaha nea, ea Yu dolö Giligi ado adolo nefolalebe amolibalä ado adosa nea gëgësa nelo. Gëgësebegi ilia e baagomäia nufülöie idi hogosa nelo. ³⁰ Amala hamosa neamelëla säi amo nabalalahilä edoolalia Solo Sisalia sigi awälahilä e Dasasa mosäia ifola asi.

³¹ Amala hamolahilä, Yudiage Galilige Sameliage udia dolö Godea wela ifosi nefolaloa ami aeaala nelo. Amala nea ili neala gelolasisebegi, Dafidilo Geloibalä bedäla nagadaiala nelo. Gesami Hedabia ilile asigi falagaselasisebegi, udia dolö odoaea asigi afädë negela ilima disa maadei.

Fidaea Eniasa wahilasi

³² Fida e sege sulubadelagi nawesalea, udia dolö Godea hile nafolai Lida gaamugi nefolalebea amige digala nelo. ³³ Digala nea segea ami dolö afädë fii si dibe meli. Dolö amoie ëida Eniasa, e imididaia diasi dibegimu gäheo ï gödölasi baagi. ³⁴ Fidaea ema sähalea, Eniasao, Yesu Gelesoea di wahilasisebego. Nowelahilä die fëo galimola säi. Amala säi amole e fodolofali nowei. ³⁵ Udia dolö sulubadela Lidalage sege Salonolage ili sulubadelaea e bealahilä Dafidilo Geloïma asigi besui.

³⁶ Yesu bëgëla aulo udia afädë ëi Dabida, Giligi ado adola ëi elöda Dogasa, e Yoba filo. Udia amea hamoi hedabi hamosamu nea. Udia dolö busadäoi nefolalebe amoli ugila negesamu aligilo. ³⁷ Amala hamosa sebegi e olola baagoi. Baagosebegi odoaea ïe domalo nigime hëla hogoli ilibia afädëgi nea negesi. ³⁸ Yoba gaamu amoda Lida gaamu ga madela negei. Bëgëla aulo nefolalo amolia Fida segeyo amo gala Lida neai amo nabalalahilä, ilia dolö äudäma e neebea bea mosalai. Awälahilä elea ema sähalea, Saula made, nili nefolalebea fodolo misialola säla ï. ³⁹ Amala säla ïasebegi, Fida e nowelahilä hiligila obëgëi. Beselagalalahilä hogoli ilibia amogi ilia e sigi asi. Sigi awälahilä udia didalo nefolalo amoli e neebe gaalu ga madela nefolalea didigaola gögi faguloge fagulo odoage Dogasaea hi e made baagola salea hamoi dilo amo ema nidila olei. ⁴⁰ Fidaea ili sulubadela afiaha maademolahilä, emo

gumu sasagala salea Godema adoi. Amala adolahilä Fidaea ïe domalomadi besuia galahilä sähalea, Dabida, nowemola säi. Amalebe udia amea si fisigäla Fidama bealahilä e nowela fii. ⁴¹ Amala hamolebeda Fidaea udia amoïe naabogi nabelela nowela ifosi. Ifosilahilä Fidaea udia dolö Godea hïle nafolai nefolalo amolimage, udia didalo amolimage mofiamolahilä, ea udia wahii neebe amo ilima olei. ⁴² Amala hamoi amo Yoba udia dolöea dawadigisa maadelahilä yafiea Dafidilo Geloima asigi afädë negei. ⁴³ Fida e segeyo yafie Yoba segea ami nelo. E ami nelo amoda dolö afädë ïi Saimonobalä nelo. Saimono ameadä sugua gao gafodo nealahilä, amea nelebo odoa hamomolöïe daiaha aligilo.

10

Selesaia fii afädë maalahilä Goniliasama ado säla ï

¹ Sisalia gaamugi ami dolö afädë nelo. ïe ëida Goniliasa. Eada ami dolö hädali afädë sigi aligilo nelo. Hädali afädë amoda hädali gafeia amoligi, hädali gafeia amolile ëida Idali Ami Dolöla sälo. ² Goniliasa eada Godea hamei dibe amomu hamolo nea, Godebalä bedäla nagadaiala aligilo. ïe mosöa nefolalo amoli sulubadelaage amalo. Eada busadäoi neebe amoli ugila negela muni nelegeige ïaha aligilo nea, segeyo sulubadelagi Godema adolasisa aligilo nelo. ³ Amala hamosa nebegi segeyo afädëgi eso bëgisebe amo gaalu, Goniliasaea sosoäla awäla beahaleamelebe, Godeïe selesaia fii afädëa e neebea maalahilä ema Goniliasaola säsebegi ea fädäla meli. ⁴ Amala säsebegi, ea bedälahilä, selesaia fii amoma sila dialea nabahalea, Dafidilo, edola nabi. Amala nabasebegi, ea ema säla obëgësalea, Dia Godema adosa aligilo amoge, nelegei muni busadäoi amoligali ïaha aligilo amoge Godea bealahilä di helësësa neamelë. ⁵ Amaimo, dolö afädë Saimono, ïe ïi elöda Fida, amoda di neebea gui misiäia dolö odoaea Yoba bea mosalamalo. ⁶ Dolö amoda edaïo Saimonoïe mosöa söfë misi saleamelë. Saimono ameadä sugua gao gafodo nealahilä, amea nelebo odoa hamomolöïe daiaha aligilo. ïe mosöda duhulu agesugi neamelëla säi. ⁷ Selesaia fii amea ema säla ïala asibua Goniliasaea ïe hamoi hamolasilo äudä nelo amolege, amase, ami dolö afädë Godea hamei dibe amomu hamolo ebalämu aligilo amoge, ohodoa amoli misialolahilä, ⁸ nelebo e neebea maala hamoi amo sulubadela ilima fädäla säla ïaha maadelahilä ea ili Yoba mosaloi.

Fidaea sosoäla awäla meli

⁹ Amo aiyo amogi ili awäla idiafa eso mogogi suägïla gaamu ga madela awäha neebe amo gaalu, Fidaea Godema adomolö mosö figi balededaia fedai. ¹⁰ Fedalahilä adosa salea, Fida e sidëa baagosebegi molö molö helësëi. Odoaea molö giala daiasebe amo gaalu, Fida e olobola salea sosoäla awäla meli. ¹¹ Beahaleamelebe mu doga negelahilä nelebo afädë fagulo gadoi edefade bidi biyidiagi gaulahilä nagadaia fisiga idogosebe meli. ¹² Amodaia ami hogoi elö elöige, nagadaia hagomoea aulo elö elöige, hagila aulo haea elö elöige sefolalebe meli. ¹³ Amo beaha nebegi, ado afädë sähalea, Fida, nowelahilä dia nufudala muöla säse nabi. ¹⁴ Amala säi amo nabalahilä Fidaea säla obëgësalea, Dafidilo Geloïe. Ai, made molö. Nilia made mualaiige, nelebo die siigi dofea madege, na afädë dofä made maimelëla säi. ¹⁵ Amala sälebe, ado amea bu elö ema sähalea, Godea dofea muöla säi amoda ïe siigi dofea madela sämabiola säse nabi. ¹⁶ Amo gadola bu ohodoala hamolahilä fodolofali nelebo fagulo gadoi amo mudaia dusugala neasebe meli.

¹⁷ Sosoäla awäla meli amo Fidaea mi edoïedula asigi säosöala hehelësësa sebegi, dolö ohodoa Goniliasaïe mosöala misi amoli maalahilä, Saimonoïe mosö abidi neala nalaba awäla beagolelahilä, idi galo mia ami segeamadi nelo.

¹⁸ Idi galo baagido segea nea wala nabahalea, Dolö afädë Saimono, ìe èi elöda Fida, mosöa gui sebelela nabi. ¹⁹ Sosoäla awäla meli amo Fidaea edodula hehelësësamu sebegi Gesamia sähalea, Nabuö, dolö ohodoea di hogosa nea. ²⁰ Di hä nowela digamo. Ilibalä moholö amogi dia asigi säosäomabu. Na ili fisiga weila säi. ²¹ Amala säsebegi, Fida e digalahilä dolö amolima nabahalea, Dolö dilia hogose amoda nemelë. Edoie misila nabi. ²² Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Godeie selesaia fii afädëa ami dolö hädali afädë sigi aligilo Goniliasama sähalea, Fida di neebee misialamalo. Ea säse amo dia nabualola säimelë. Goniliasada dolö asigi mogoi, Godebalä bedäla nagadaiala aligilo neamelë. Yu udia dolö amoliage e asigi mogoi neala sälomelëla säi. ²³ Amala säsebegi, Fidaea ili mosöa digafiamola sälahilä, ili ami adi.

Fida e Goniliasaie mosöa asi

Diala nowela hiligila afiai. Edoolali odoa Yoba gaamugi nefolalo amolige hiligila afiai. ²⁴ Amo aiyo amogi e Sisalia gaamugi beselagalai. Gaamugi ami Goniliasaea ili beaha nelö. E sosogo amolige e damelëfali amolige misialolahilä, ili gegecola beaha nefolalo. ²⁵ Fida e digala beselagalasebegi Goniliasa maalahilä, ìe emo mia gumusula dia idogoi. ²⁶ Amala hamosebegi, Fidaea e nabeleia idahalea sähalea, Di nowemo. Nege dolöfämelëla säi. ²⁷ Fidaea ebalä adodola mumusogi digahamelebe udia dolö yafie gegecoloi dibe meli. ²⁸ Bealahilä ilima sähalea, Afädë Yu dolö neebee amogida udia dolö fii elöbalä aligilo madege, amase, söfëge aulo madela säla negei amoda dilia dawadigi nebego. Amala hamolo gaso, dolö elöma dida nafade, amase, Godeie siigi dofea madela made sämäia Godea nema oleimelë. ²⁹ Amalebe misialoi amogi na säla obëgëla made, ne misimelë. Amaimo, mi edoie ne misialaila nabahala nabi. ³⁰ Amala nabasebegi, Goniliasaea sähalea, Gomoie gahada deadi walio neebee we gadola eso bëgisebe amo gaalu, nihï mosöa Godema adosa sebegi, dolö afädë fagulo hedabi eloloi salugai nie odagia maala nelö gabio. ³¹ Amala maala nea ea sähalea, Goniliasao, dia Godema adoi amo ea nabi. Amase, dia nelegei munige busadäoi amoligali iaha aligilo amoge Godea made elaboi nea. ³² Dolö afädë Saimono, ìe èi elöda Fida, e Yoba gaamugi neamelë. Dolö odoama bea mosalamalo. Dolö amoda edaio Saimonoie mosöa söfë misi saleamelë. Saimono ameada sugua gao gafodo nealahilä, amea nelebo odoa hamomolöie daiaha aligilo. Ìe mosöda duhulu agesugi neamelëla säi. ³³ Amala sälebe na fodolofali di bea mosalola säi. Nabalahilä misi goda hedabi hamoi. Nesege. Amaimo, Dafidilo Geloia sulubadela dima sämalola säi amo gadola säsebe amo nabolö nili sulubadela Godeie sidaia gedola saleawela säi.

Fidaea Goniliasaie mosöa Ado Mala Hedabi olelei

³⁴⁻³⁵ Fidaea sähalea, Godea udia dolö sulubadela memelela made, fii sulubadela ebalä bedäla nagadaialahilä mala mogoi hamosa nefolalebe amoli Godea hulu helësëla obeägilo neebee amoda dofä na walio beagolei neawe. ³⁶ Godea neala dalulasilo Ado Mala Hedabi Yesu Geleso aulodaia nea säla, Isilale udia dolöma säla i amo dilia dawadigi nebego. Yesu Geleso amoda udia dolö sulubadelaie Dafidilo Geloia nea. ³⁷ Yonea ödägi gelo mala oleleibua, Galili ami mi gäwilahilä, Yudia sege sulubadelamadi hamoi amo dilia dawadigi nebego. ³⁸ Ami hamoi amoda gowe. Godea Nasalese fii Yesu memelela Gesami Hedabige, geloige, ema söga negesebegi, Gode ebalä nelö amea Yesuea fufuia nawesa nea udia dolöma hedabi hamoladigi, udia dolö mugabe busaie geloi hawa nefolalebe amoli sulubadela wahiladigi amo dilia dawadigi. ³⁹ Ea Yalusaleme neage, Yu udia dolöie sege sulubadelagi neage hamoi amo nilia beaha maadei. Ili e baagomäia iigi baala negeimelë.

⁴⁰ Amaimo, segeyo äudä nelolahilä osodagi Godea dolö amo nowela ifosilahilä, udia dolöea e bimäia olei. ⁴¹ Amala olei amoda, udia dolö sulubadelama made, Godea e bimäia memeleiamu meli. E baagola nowesebegi ebalä molö ödäge naha aligilo neebe nilimamu oleimelë. ⁴² Ea nilima sähalea, Udia dolöma ado mala säla iahalea, udia dolö dafidi baagoi amolilege walio nefolalebe welilege gudi mogelo namiäia Godea ne memelela ifosila säla imalola säi. ⁴³ Dafidi bea sälo nefolalo amoli sulubadelaea ie helësëla bea säla sähalea, Ema asigi afädë negei nefolalebe amolia nafade hamoi amoda Godea ie ëia hëladigimolömelëla säi.

Godea udia dolö fii odoagali Gesami Hedabi i

⁴⁴ Fidaea ado amo, aso, säha nebegimu, Gesami Hedabi udia dolö ea säi amo nabaha sefolalo amoli sulubadelama digai. ⁴⁵ Asigi afädë negei gafodo damulo Fidabalä misi amolia Gesami Hedabi memalä udu ilo amo fii odoama söga sali amo beala fudugisa dilo. ⁴⁶ Fudugi amoie mida gowe. Udia dolö amolia ado elö säla, Gode eda edefade neala säse nabi amogi. Amalahilä Fidaea nabahalea, ⁴⁷ Nilia Gesami Hedabi nii amo gadola nii amoli ödägi made gemolöila sämolöi nealela nabi. ⁴⁸ Amala nabasebegi, ea Yesu Gelesoie ëigi ödägi gemalola säi. Amalahilä ilia ema segeyo odoa ilibalä namolömelëla säla gauia idai.

11

Fida e Yalusaleme awälahilä nelebo hamoi säla i

¹ Abosolo iliage edoolali Yudia sege sulubadelagi nefolalo amoliage nabahalea, udia dolö fii odoa amoliage Godeie ado mala neala gaui neala säi amo nabi. ² Nabalahlilä nea, gafodo damulo dolö odoaea Fida Yalusaleme fedala beselagalasebegi ilia ema nemoi. ³ Nemola sähalea, Dia dolö gafodo made damui nefolalebe amolile mosöa digalahilä, ilibalä molö gedola naha sulo gabiola säi. ⁴ Amala säsebegi, Fidaea nelebo dafidi mi gäwila hamoi amo ilima awala sähalea, ⁵ Ne Yoba gaamugi Godema adosa sebegi, olobola salea sosoäla awäla beahamelebe, mudaiala nelebo fagulo gadoi edefade bidi biyidiagi gaulahlilä ne mia fisiga idogoso. ⁶ Fisiga idogosebegi fagulo gadoi amogi na sila fädäla beahamelebe, sugua foi elö elöige, hogoi odoage, hagamoea aulo gadoige, hagila aulo haeage sefolalebe meli. ⁷ Beaha nebegi nema ado afädë sähalea, Fidao, nowelahilä dia nufudala muöla säse nabi. ⁸ Amo nabalahlilä na säla obëgësalea, Dafidilo Geloie. Ai, made molö. Nilia made mualaiage, nelebo die siigi dofea madege, afädë nie nafia made maimelëla säi. ⁹ Amala sälebeda ado amea mudaiala bu elö sähalea, Godea dofea muöla säi amoda ie siigi dofea madela sämabiola säse nabi. ¹⁰ Amo gadola bu ohodoala hamolahilä nelebo amoli sulubadela mudaia dusugala neasebe meli. ¹¹ Amo gala dolö ohodoa Sisaliala fisiga gai amoli mosö ne neebea ami maala beselagalasio. ¹² Beselagalasebegi Gesamia nema ilibalä moholö amogi dia asigi säosömabula säi. Amala säsebegi, nedoo gafeia amolalige nebalä awälahilä, nihiligila dolö amoie mosöa nogila digai. ¹³ Digalahilä ea nilima säla iahalea sähalea, Selesaia fii afädë nie mosöa maase meli. Selesaia fii amea sähalea, Dolö odoa Yoba mosaloi, amoli awäla dolö afädë Saimono, ie ëi elöda Fida, e misiäia bea mosaloi. ¹⁴ Ea ado mala säla iasebe amea dige die mosöa neebe amolige dili sulubadela damula moholömelëla säila säi. ¹⁵ Amaimo, na ado säha nebegi, Gesami Hedabi dafidi mi gäwila nilima digai amo gadola ilimage digasio. ¹⁶ Amala hamolebe na helësëla obëgësalea, dafidi Dafidilo Geloia ado säi amo gadola, Yoneada ödäea gesa nelo, dili Godeie Gesami Hedabia gemolömelëla säi amo helësëla obëgëimelë. ¹⁷ Dafidilo Gelo

Yesu Gelesoma asigi afädë negesebegi, Godea niligali i amo gadola, iligalige iasebegi, na Godema iligali amala imabula samolöi nelolela Fidaea säla wagai. ¹⁸ Amala säi amo nabalahlä, ilia bu säla obögëla made, Godeie ei gauia adala sähalea, Godea udia dolö fii odoa neebe amoliage asigi besulahilä namolö gähe neala gaumäia iligali fu i gabula säi.

Udia dolö Godea wela ifosisi Ädiago nefolalo

¹⁹ Sidibeni baagomäia nufia amila odoaea ili neala sëlasisa nebegi, udia dolö fisäla dusudasila afai amoli fisäla odoa Fonisiage, Saibulusige, Ädiagoge awäla ado mala säla iia Yu udia dolö mamu olelela aliligi asi. ²⁰ Amai gaso, fisäla asi amoligi Saibulusi dolö odoage Sailini dolö odoage Ädiago gaamugi awäla Giligi udia dolö mage Dafidilo Geloï Yesuie Ado Mala Hedabi olelesa nelo. ²¹ Dafidilo Geloïa ie geloï ilima olesebegi udia dolö yafie asigi afädë negesa maadelahlä Godemadi namolö obögëi. ²² Amala hamoïla säi amo Godea Yalusaleme udia dolö wela ifosi nefolalo amolia nabalahlä, ilia Banabasama Ädiago segea bea mosalai. ²³ E awäla beselagalahlä beahamelebe, Godea ili hedabola ugila negei amo bealahilä ea obeägï. Obeägïlahilä ea ilile iso asigi gelolasila udia dolö sulubadelama sähalea, Fisila made, Dafidilo Geloibalä dila nebegoda go wälasimu namialola säi. ²⁴ Banabasa e dolö hedabi, Gesami Hedabi ema nobai nea, asigi afädë negei geloï nelo amea amala säi. Amaimo, udia dolö yafiege Dafidilo Geloïma asigi afädë negela baai.

²⁵ Amala hamolahilä Banabasaea Solo hogomolöie Dasasa asi. ²⁶ Beagolelahilä ea e Ädiago sigi obögëi. Ädiago ami gäheo i afädë ele udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amolibalä geqedola nea, udia dolö yafiema mala säla olelesa nelo.

Yesu bögëla aulo Ädiago ami mi gäwila Geleso sosogola ei negei.

²⁷ Segeyo amo gaalu, bea sälo odoa Yalusalemelahilä Ädiago digai. ²⁸ Iligi afädëie ei Agabasa e nowelahilä, Gesamiie geloïa bea säla negesalea sähalea, Sege föi sulubadelagi sidë i edefademalä gelola moholömelëla säla negei. Amala säi amo gadola beaha aligilo Gini Sisa Golodiasa nebegi gausiala digai. ²⁹ Ado säi amo nabalahlä, bögëla aulo nefolalo amolia ado afädë negela, edoolali Yudia nefolalebe amoligali ugila negela imolöie, muni dibe amo gadola idulämelëla säi. ³⁰ Iliä amala säi amo gadola hamolahilä, ilia Banabasale Sololele naabogi gausilahilä, dolö dafidilo nefolalebe amolima imolöie gaula mosaloi.

12

Yemese baagomäia nufudalahilä, Fida nafodoi

¹ Amo gaalu, Gini Heledoea udia dolö Godea wela ifosi nefolalo odoa amoli neala sëlasiölöie gaula nafodosa nelo. ² Ea Yoneie edoo Yemese baagomäia nudulo helebea nufi. ³ Heledoea beahamelebe, Yu ilia ea nelebo hamosebe amogi haeafula obeägïsebegi, Fidage gaula nafodomalai. Ea amo hamoi amo Segeyo Edefadegi beledi edelo yidila made gobela molö fu amo gala amala hamoi. ⁴ Fida gaula galabaia mosöa negesilahilä, ami dolö nudulu gäwi biyidia amolia Fida e idihë namialai. Nudulu gäwi afädë afädëlagi ami dolö biyidia biyidiala ifosisi. Amala ifosisilahilä, Heledoea Baagila Asi Segeyo amo baagibua ebalä gudimolöie udia dolö neebea e sigi moholöla helësëi. ⁵ Amaimo, Fida e galabaia mosöamu nebegi, udia dolö Godea wela ifosi amolia ie Godema gelola adosa nelo.

Selesaia fia Fida fisigäi

⁶ Heledoea aiyo gadola e sigi moholölahilä, walio gasigi gadola, Fida e ami dolö äudä amole mogogi ami adi dilo. Iliä e igi ëfë äudäea begela negesilahilä, ami dolö odoaea galabaia mosö amoëe idi galo baagido idihë nefolalo. ⁷ Amala dibegi, Dafidilo Geloïie selesaia fii afädë fodolofali maala aligisilahilä, galabaia mosö hogolia ami yo digai. Selesaia fii amea Fidaïe afawa nufigila didiigisalea sähalea, Di fodolofali nowemola säi. Amala säi amole igi ëfë äudä amo Fidaïe naabogi amila fisigäla digai. ⁸ Amala hamosebegi, selesaia fii amea sähalea, Die malibu fëdöla negelahilä, emo usililoge salugamola säi. Amala säi amo gadola Fidaea hamosebegi, selesaia fii amea ema sähalea, Die daia salugalo fagulo amoge salugalahlilä, ne bëgëla misiëla säi. ⁹ Amala säsebegi, e awäse amo gadola bëgëla segea doadigila awähaleada, selesaia fiia e dofä sigi awäsebelä made helësëla, ea sosoäla awäla beahala helësëi. ¹⁰ Ele awähalea idihë aligilo elö neebe amo baagila awäla, elö neebe amoge baagila asi. Amala awäla gaamugi aulo idi galo igi aeanea hamoia gaia ami beselagalai. Beselagalalebe idi gai amo hi asigia dogä negesebegi, ele doadigila asi. Awäla idi afädë amogi awäha nebegi, selesaia fii amea e amilahilä fodolofali digila asi. ¹¹ Selesaia fii amea digila asibua Fidaea fädäla helësëla obëgësalea sähalea, Heledoïe naaboea gauia amilage, Yu udia dolö ilia hamomolö helësëia amilage, Dafidilo Geloia ne damula awäla ie selesaia fii dofä fisiga wei gabula säi. ¹² Amala fädäla helësëlahilä, Fida e Yoneïe eme Meliïe mosöa asi. Yoneïe ëi elöda Maga. Mosöa ami udia dolö yafie gege dolahlilä Godema adosa dilo. ¹³ Fida e maalahilä idi galo baagido segeamadila nea, gödögödöla nufigisebegi, hamoi hamolasilo dolisä ëi Olo-daea idi gai dugimolö misi. ¹⁴ E maalahilä säse amo nabahamelebe, Fidaea adose nabala e edefademalä obeägisalea, idi gai amo made dogala baluluia digalahilä sähalea, Wae, dilie, Fida idiliba misi neamelëla säi. ¹⁵ Amala sälebe, ilia ema sähalea, Di gagaosa walofala säi. Amala säsebegi, ea ado gelolafali sähamu nea, Ai, dofä misi neala säi. Amalebe ilia sähalea, Goda ie selesaia fii gabula säi. ¹⁶ Iliä amala säha dibegimu, Fida ea, aso, idi galogi gödögödöla nufigisamu nebegi, idi gai dogalahilä beahamelebe Fida neebe beala ili edefademalä fudugi. ¹⁷ Amalebe udia dolö amolia made adomäia ea naabo usigililahilä, Dafidilo Geloia e galabaia mosöa amila doadigila segea sigi misi amo ilima awala äaha maadei. Awala äaha maadelahlilä sähalea, Amala hamoimelëla Yemesemage, edoolalimage säla ämalola säla äalahilä Fida e doadigila awäla sege elögi asi.

¹⁸ Sege yose amo gaalu, ami dolö amolia fudugilahilä Fida abodogi asidula didiäla edefademalä asigi säosäosa dilo. ¹⁹ Amala hamoi gabugi, Heledoea e hogoi amo made beagolesebegi, idihë aligilo nelo amolibalä gudilahilä ili baagomäia nufualai.

Amalahilä Heledo e Yudia sege digila Sisalia gaamugi namolö asi.

Heledo baagoi

²⁰ Udia dolö Daiamadi nefolalebe amolimage, Saidonomadi nefolalebe amolimage, Heledoea edefademalä mihaläha nelo. Amala nebegi, hili asigi afädë negelahilä Heledo nebea asi. Iliä bea moholö nea, Gini dilo mosö beaha aligilo dolö ëi Balasadusabalä ado afädë negelahilä, hobeala neala dalumolöie ado sämolö ili Heledo nebea asi. Amala sämolö asi amoëe mida, ilia Heledoïe segeamadi molö bidia nelo amo helësëla amai. ²¹ Segeyo daiala negei amo gala Heledo e beaha aligilo giniïe fagulo salugalahlilä, beaha aligilo filodaia salea, ea udia dolöma ado edefade säla i. ²² Amo nabalahlilä udia dolö amolia, Ado säsebe goda dolöea säse amo gadola made gabu, gode afädë elöea säse amo gadola säsebelä gelola sähamu nelo. ²³ Ado amo Heledoea nabalahlilä,

Godeie ei gauia adamolö made helësëi amea, Dafidilo Geloie selesaia fii afädëa e fodolofali nufi. Amalebe, fësöea naala e hame doala asi.

²⁴ Amaibua Godeie ado mala säla daidola bäui.

²⁵ Hä Banabasale Sololea Yalusaleme ami ugila negemolö asi amo hamosa maadelahilä, elea Yone Maga sigi hiligila Ädiago obëgi.

13

Banabasale Solole Godeie hamoi hamomolö mosaloi

¹ Udia dolö Godea wela ifosi Ädiago nefolalo amoligi odoaea bea sälo nea, odoaea säla olelelo nelo. Ilile ëida gowe, Banabasage Simeono, ie ei elö Nigeluge, gaamu Sailini ami fii Ulusiusige, beaha aligilo Heledobalä esamala aligilo Manainige, Sologe, ili nelo. ² Segeyo afädëgi udia dolö Godea wela ifosi amolia Dafidilo Geloie helësëla molö aiyala made mai. Made naala nea, Dafidilo Geloie ei gauia adala Godema adosebegi, Gesami Hedabia ilima sähalea, Banabasale Sololea hamoi hamomäia na helësëla daiai dibe amo gadola hamomäia, ele nafolala odasimalola säi. ³ Amalebe ilia molö made naala aiyala, Godema adola elema naabo negesilahilä mosalai.

Banabasale Sololea Saibulusi Godeie ado mala olelei

⁴ Gesami Hedabia ele mosalosebegi, ele gaamu Selusia ami digai. Selusia amila ele du edefadegi fila awäla Saibulusi södölo dibeami asi. ⁵ Ele awäla gaamu Salamisi beselagalalahilä, elea Yu udia dolöie gedolo mosö nefolalebea ami Godeie ado mala säla iaha nelo. Ele ugila negemolöie Yonege elebalä asi. ⁶ Ele ödä södölo amoie sege sulubadelamadi nawesa nelolahilä awäla gaamu Bafosi beselagalai. Segea ami Yu dolö afädë sebe meli. Dolö ameadala golë elö elöla hamosa aligilo nea, wäfalä bea sälo nelo. Amoie ëida Ba-Yesu. ⁷ Eda gamane beaha aligilo dolö Segiasa Folasabalä aligilo nelo. Gamane dolö amoda asigi gäwi nulügäi nelo. E Godeie ado mala nabedelä Banabasale Solole misialola wei. ⁸ Amai gaso, golë hamolo, amoie ei elöda Elimasi, ea Banabasale Sololele ado bafuäha nelo. Mida, ea gamane beaha aligilo neebe amea Yesuma asigi afädë made negemäia helësëla amai. ⁹ Amala hamosebegi, Solo, ie ei elö Folola sälo nelo amoma Gesami Hedabi nobalahilä ema sila dialea sähalea, ¹⁰ Wäfalä säsäla dahila nelo sulubadelage, asigi musügä negela gadiabolo sulubadelage dima nobai gabu. Amai, dida mugabe busäie malö neebe, mogoi hamomolö dibe amo sulubadelabaläda dia ado neala aligilo. Diada Dafidilo Geloie mala mogoi hamolo dibe amo halowemolö helësësa aligilo amo, made fisimolöle. ¹¹ Amai galëda, nabualo. Dafidilo Geloie naaboea di nufudasebego. Hä die si dofogalahilä, eso nee made beala, holöbö segeyo sedade namolömelëla säi. Amala säi amole fodolofali gelë gadoiage gasimi sagai gadoiage ie si gesusebegi, nagubila nawesalea afädëa e nabelela gaula sigi mosäia ea hogosa nelo. ¹² Amala hamoi amo bealahilä, gamane beaha aligilo dolö amea Dafidilo Geloie ado mala säi amo nabala fudugilahilä, asigi afädë negei.

Banabasale Folole Bisidia segeie gaamu Ädiago ado mala säla olelei

¹³ Bafosi amila Fologe ebalä asi amolige du edefadegi fila awäla Bäfilia segeie Bega gaamugi beselagalai. Gaamugi amila ili digila Yone e Yalusaleme obëgi. ¹⁴ Amala hamosebegi, ili Bega gaamugi amila awäla, Bisidia segeie Ädiago gaamu dibeami beselagalai. Beselagalalahilä, segeyo Sabada gafegi ili gedolo mosöa ami awäla sulo. ¹⁵ Gedolo mosöa ami sebegi, Mosese nebegi Ado säla negei amoge, amase, bea sälo nefolalo amolia säla negei amoge nidelahilä, gedolo mosö beaha aligilo amolia dolö afädëma ilima sämäia säsi.

Säsisalea, Nedoola dilie, dilia udia dolö asigi gelolasimolöie ado afädë gaulea galëda, säla imäiamelëla säi. ¹⁶ Amala säi amo nabalahlilä, Foloea nowela aligila naabo usigililahilä sähalea, Isilale dolö diliage, amase, fii odoa Godebalä bedäla nagadaiala neebe diliage, nabualo. ¹⁷ Isilale udia dolö go ilile Gode neebe amea dafidi nilile nado nefolalo amoli memelei. Amalahilä ili Isibi awäla nebegi, sosogo malei beselagalamäia neala edelasilahilä, hobeala ie geloiamu Isibila sigi doadigila asi. ¹⁸ Sigi awäla sege nafade udia dolö aligisia made ami nebegi, gäheo i nabülasi biyidiagi ea yöi gaula hii guila auaula nelo. ¹⁹ Amalahilä Gainana ami fii gifalädaliä sulo amoli nufudaha maadelahlilä, ilile sege Isilale udia dolö samiäia hilima imelë. ²⁰ Amala hahamola maaha nea gäheo i hädali biyidiäie nabülasi bia gadoi nelo. Sege amo nealahilä, Godea ei sälo odoaea beaha aligimäia iligali äala beaha aliligi awälahlilä, bea sälo Samuale nelo ami awäla beselagalai. ²¹ Samuale nebegi, ilia beaha aligilo gini imäia edëgësebegi, Godea Bëyamini sosogomadila Gisiië malö Solo i. Amala äasebegi Solo eda gäheo i nabülasi biyidiagi beaha aligilo nelo. ²² Godea Solo beselalahilä, ilile beaha aligilo Gini Debidi namiäia memelela ifosi. Debidi helësëla ado gomalä säi, Yesiië malö Debidida nie naabo dafädi, hame salifali neebe melimelë. Eada na helësëi dibe amo gadoi hamosa maademolömelëla Godea säi. ²³ Dolö amoie yaua mäumadila afädëa Isilale udia dolöie damula aulo namiäia Godea dafidi säla negei amo gadola Yesu e misimelë. ²⁴ Yesu e, aso, maala ulufadigila made nebegi, Yonea Isilale udia dolö sulubadelama sähalea, Asigi besulahilä ödägi gemalola säla äaha nelo. ²⁵ Yonea ie hamoi hamola wagamolö fu ga madesebegi, ea sähalea, Diliada ne nowë neala helësësebe. Neda amo mademelë. Amai gaso, nabualo. Hobeala ne baagia e moholömelë. Na ie emo usililo efë fisigamolö dofea made neawela Yonea säimelë. ²⁶ Nedoola dili, Abalahamaie malöge, amase, fii odoa Godebalä bedäla nagadaiala neebege, damula moholö amoie ado gowe nilima fisiga wei. ²⁷ Udia dolö Yalusaleme nefolalo amola, ilile dafidilo nefolalo amolalia dolö amo fädäla dawadigi made nelo. Dawadigi made nea, ilia e baagomäia nifulöla säi amea bea sälo nefolalo amolia ado säla negei dilo amo segeyo Sabada gafe sulubadelagi nidesamu aligilo amo gadola gausiala digai. ²⁸ Amaimo, e baagomolö mi maadegi, ilia Bailadima nufualola säi. ²⁹ Ie helësëla dädëla negei dibe amo sulubadela gausiaha maadesebegi, ilia idaijala gaula digalahilä igi äbägi bausi. ³⁰ Amai gaso, Godea e bauia amila neala nowelasi. ³¹ Nowelasisebegi, dafidi ebalä Galilila Yalusaleme fedafiai amolia e segeyo yafiegi meli. Meli amolia udia dolöma e olelo nea. ³² Amaimo, nilia dilima Ado Mala Hedabi säla äaha neawe. Dafidi nilile nadolalima hamomolömelëla säla negei amo gadola ³³ Godea Yesu neala nowelasi amea ilile malö nilima gausiala digaimelë. Sama agedugi dädëla negei amoda gowe. Dida nie malö nebege, walio neda die Diado aligisawela

säla dädëla negei dialea.

Sama 2.7

³⁴ Godea Yesu neala nowelasi amo bu made baagomolömelëla gomalä säla dädëla negei dialea.

Dofä hedabi obeägilasimolö dafidi Debidima imolömelëla säla i amo gadola dilima imolömelëla

säla dädëla negei dialea.

Aisaea 55.3

³⁵ Amo gadoi ado elö säla dädëla negeida gowe.

Die hamoi hamolasilo dihi memelela odai amo bauia ami made sigamolömelëla

säla dädëla negei dialea.

Sama 16.10

³⁶ Debidi nelo amo gaalu, Godeie hamoi hamomolö negei dilo amo gadola hamosa maadelahlilä e baagoi. Baagosebegi ie eedolali bauia ami eege

amimu baula sīgāi. ³⁷ Amaimo, Godea afädë neala nowelasi amoda sīgāi made melimelë. ³⁸ Amai gabugi, nedoola dilie, Yesuie aulodaia nea nafade hamoi amo hëmolöie mala dilima säla iaha neebewe helësëmalo. ³⁹ Ea hamoi amea, sulubadelaea dolö amoma asigi afädë negesebegi, nafade hamoi amo Mosese nebegi Ado säla negei ameadä hëmolö uli amo sulubadela ea hëlädigisa maadelo nea. ⁴⁰ Amaimo, bea sälo nefolalo amolia dafidi bea säla negei amo dilima gausiala digaloea, hedabola idihë namialo. Bea säla negei amoda gowe.

⁴¹ Gadiabolo nefolalebe, bimo. Beala fudugilahilä baago geia mosalo. Dili neebe amo gaalu, na hamomolö amo afädëa dilima amala hamoila säsedä, dilia dofä gabula made helësëmolömelëla

säla dëdëla negeila Foloea säla wagai.

Habagaga 1.5

⁴² Amala säla wagalahilä, Folole Banabasale gedolo mosöalahilä doadigila awäha nebegi, udia dolöea elema sähalea, Mala amo gadoi segeyo Sabada gafe elö gogi säla imolö obëgemalola säi. ⁴³ Amalahilä gedoi amoli dusula awäla, Yu udia dolö yafiege, amase, udia dolö fii odoa Yuie mala bëgëla hamolo yafiege, Folole Banabasale bëgëla asi. Bëgëla maasebegi, elea ilima säla iahalea, Godea ugila negelo dibeami fodola namialola gelola säla i.

⁴⁴ Segeyo Sabada gafe elö amogi Godeie ado nabalö gaamu sulubadela gegedoi gaso, odoa holöbö made gedoi. ⁴⁵ Amaimo, Yu udia dolö amolia yafie gegedoi dibe amo bealahilä, ilile iso asigia Foloma edefademalä naabo gëlahilä, e gadiabola, ie ado bafuäha nelo. ⁴⁶ Amasebegi, Folola Banabasalea hubabelela made gelola nea sähalea, Amaimo, Godeie ado dilimadale dafidi säla imolöi galea gaso, dilia helësësaleada, namolöi namolö nimolö amo nilia dofea madela helësëlahilä, ado amo eegeia gasebegoeada alia dili dīgila fii odoamadi moholömelë. ⁴⁷ Mida, Dafidilo Geloia alia hamomalai amoda gowe. Dida fii odoa udia dolöie yo digalo nebego. Damula aulo amo sege föi dibe sulubadelamadi gaula mosäiala

säi.

Aisaea 49.6

⁴⁸ Elea amala säi amo nabalalahilä, udia dolö fii odoaea obeägila, Dafidilo Geloie ado mala gauia adalahilä, Godea namolöi namolö amo gaula namiäia memelei amoli sulubadela asigi afädë negei. ⁴⁹ Amalahilä Dafidilo Geloie ado mala neala gaulahilä sege amogi säla daidoi.

⁵⁰ Amaimo, Yu udia dolö amolia gaamu amoie udia dafidila fii Gode helësëlo sefolalo amoliage, dolö ei sälo nefolalo amoliage mihalämäiala, Folole Banabasale neala sëlasimäialahilä, sege amomadi made namiäia nesiladigi.

⁵¹ Amala hamolebe ilia asiala hamoi amo helësëmäia elea dao elele emogi baai amo fëfëla salalahilä, Aigoniama asi. ⁵² Yesu bëgëla aulo nefolalo amolima obeägiloge Gesami Hedabige nobai nelo.

14

Folole Banabasale Aigoniama nea ado mala säla olelei

¹ Aigoniama ami Folole Banabasalea gaamu odoagi aulo amo gadola Yuie gedolo mosöa ami asi. Ami awälalahilä ado mala hedabolafali olelesa nelo amea, udia dolö yafie, Yuge, Giligige, ilia asigi afädë negei. ² Amasebegi, Yu udia dolö asigi afädë negemolö haboi nefolalo amolia udia dolö fii odoa amolia edoolalima bimolö habobamäia si nigilasi. ³ Segeyo yafie Folole Banabasale ami nea, bedäla made Dafidilo Geloie ado mala gelola olelesa nelo. Amala olelesa nebegi, Dafidilo Geloie ugila negelasilo mala säla i amo dofä gabula helësëmäia, Dafidilo Geloia ele neala gelolasilahilä, dolöea hamomolöi made gadoige, hido elöige hamomäia elema geloi i. ⁴ Amala hamosebegi,

gaamugi ami fii udia dolö nefolalo amoli mogelahilä, odoa damula Yumadi, odoa damula abosolomadila mogela nelo. ⁵ Amasebegi, Yu ilige, amase, fii odoa amolige, ilile sigi aligilo amolibalä nea, Folole Banabasale së muäia igia nifulö dialeala helësëi. ⁶ Amala helësësaleala säi amo nabalahlilä, Folole Banabasale fisäla awäla Ligonja segeie gaamu Ilisidalage Debige sege amoie ga made ga madela dibeadi amogige asi. ⁷ Amige elea Ado Mala Hedabi säla ilia asi.

Folole Banabasale Ilisidala nea hamoi

⁸ Ilisidala gaamugi ami dolö emo nafadei afädë sulo. Emea emo nafadei amo gadoi neegela ägüla misi salea, holöfalä emosala nawelo made sulo. ⁹ Dolö amea Foloea ado säsebe amo nabaha sulo. Nabaha sebegi, Foloea ema sisamelebe, e wahimäia asigi afädë negei sebe amo bealahilä ¹⁰ gelola sähalea, Dihile emoea nowela namiëla säi. Amala sälebe, dolö amo nila fedala aligisilahilä nawesa nelo. ¹¹ Foloea amo hamose amo bealahilä, Ligonja udia dolö yafie gegedoi amolia hilile ado adola gelolafalä sähalea, Dolö gadoi hamolahilä, gode amoli nihili neebee digai gabuwela säi. ¹² Amala sälahilä, Banabasaie ei Susa negei. Amase, Folo eda ado adolo neala helësëlahilä, ie ei Hemisi negei.* ¹³ Ilisidala gaamu amoie yala baagido ami ilile gode Susaie gobela ilo mosö olasi nelo. Amoie gobela ilo dolö nelo amea mama bebegesiala amalei amoge sugua gao gawali amoge idiliba ami sigi misi. Sigi maalahilä eage gegedoi nefolalo amoliage elegali göa nelegela nufudala imolö helësëla sigi misi. ¹⁴ Amala hamomolöie hamosa neala säi amo nabalahlilä abosolo äudä Banabasale Foloea helele fagulo amo nulilahilä, udia dolö gegedoi mogogi ami baluluia awälahilä, ado gelola silälasila ¹⁵ sähalea, Dolö dilie, dilia goda edo hamomolöie hamosa. Alige dolöfä dili nebego gadoi neamelë. Dilia nelebo memalä gadoi go fisila Gode namolöi neebe amoma besumäia alia Ado Mala Hedabi säla imolö misimelë. Gode namolöi neebe ameada muge naga föige ödä duhuluge nelebo sulubadela amoligi dibe sebe neebe amoge ea hamosa maadei. ¹⁶ Dafidi ea udia dolö fii odoa siiba fii amoli sulubadela hili helësëse amo gadola mosäia fisigisi. ¹⁷ Amai gaso, ea hamoi amo sulubadela e dofä neala helësëmäia, musügä negela made, hi e olei. Ea hedabi hamosebe amoda gowe. Sege mudaiala fisiga idalage, amase, molö bäulasiloge amole diligali ilomelë. Diligali molö iase amea bolelasiloge obeägilo dilile isogi nobalasiloge neamelëla säi. ¹⁸ Elea ado amala sälahilä, udia dolö gegedoi sefolalo amolia elegali göa nelegela sugua gao made nufudala imäialahlilä, baagi sei hamoi hamosa nelo. Amalebeda ilia made amai. ¹⁹ Amaha nebegi, Yu odoa Ädiagolage Aigoniamalage mofiai. Mofiai amolia helësëse amo gadola gegedoi amolia amala helësëmäialahlilä, ilia ado afädë negei. Ado afädë negelahilä, ilia Folo igia nufi. Nufi amo baagoi gabula helësëlahilä, dusugala gaula awäla gaamu baagido negesi. ²⁰ Amala hamosebegi, Yesu bögëla aulo nefolalo amolia Folo e amaleladigila nebegi, e nowelahilä gaamu amogi bu obögëla digai. Diala aiyo amogi Banabasale helegela Debi asi.

Banabasale Foloea Yesu bögëla aulo nefolalo amoli neala gelolasi

²¹ Ele gaamugi ami nea elea Ado Mala Hedabi säla iaha nelo. Säla i amea Yesu bögëla aulo yafie beselagalai. Amalahilä ele Ilisidalage Aigoniamage Ädiagoge obëbögëla awähalea, ²² elea bögëla aulo nefolalo amoli neala gelolasila sähalea, Dilia asigi afädë negei nebegoda go wälasimu namialola säsisila aliligi obögëi. Elea sähalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami

* **14:12:** 14.12 Iliä hilile gode ei sälo dibe amo gadola ei negei.

moholöie, nilia yöi yafie bimolömelëla säla i. ²³ Asi amo obëgësalea, elea Godea wela ifosi sege hïdo hïdolagi dolö odoa dafidilo nefolalebe amolia sigi aligimäia memelela ifosisi. Ifosisilahilä, molö made naala aiyala nea, udia dolö Dafidilo Geloima asigi afädë negei nefolalo amoli Godema adola ema gausisila aliligi asi.

Ele Sisalia segeie gaamu Ädiago obëgëi

²⁴ Amalahilä Bisidia sege baagila awäla Bäfilia segea beselagalai. ²⁵ Beselagalalahilä elea Bega gaamugi ami Godeie ado mala säla ialahilä, Adalia digai. ²⁶ Adaliala ödä du edefadegi fila Ädiago obëgëi. Dafidi Ädiago ami elea hamoi hamola wagai amo hamomäia Godea udia dolö wela ifosi Ädiago nefolalo amolia Godea ele ugila negemäia ele Godema adolasila gausia ami obëgëi. ²⁷ Ami beselagalalahilä, elea udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amoli gegedomalolahilä, Godea elemadi aligila hamoi amo ilima awala säla iaha maadei. Elea sähalea, Udia dolö fii odoa amoli Yesuma asigi afädë negemäia ea idi dogä negei gabiola säla i. ²⁸ Eleda segeyo yafie Yesu bëgëla aulo amolibalä ami nelö.

15

Mala hamogimolöie Yalusaleme gegedoi

¹ Dolö odoa Yudiala digalahilä ilia edoolalima säla olelesalea sähalea, Mosese nebegi säla negei dibe amo gadola, gafodo damulo mala dibe amo made hamoseda, Godea dili made damula moholömelëla säla i. ² Amala säla i amo nabalahlilä, Folole Banabasalea dolö amolibalä didiähalea holöfalä made gëgëi. Amalebe ilia Folole Banabasalea dolö odoa nefolalo amolibalä mala amo hamogimolöie abosolo amolimage dolö dafidilo nefolalo amolimage nabuäia Yalusaleme fedamalai. ³ Amala säi amo gadola Godea wela ifosi nefolalo amolia mosalosebegi ili fedafiai. Fedafiahalea ilia Fonisiamadige Sameliamadige udia dolö nefolalo amolima fii odoa nefolalo amoli Godema asigi afädë negeimelëla säla iia fedafiai. Ado amala säi amo nabalahlilä, edoolalia edefademalä obeägësa nefolalo. ⁴ Ili fedafiala Yalusaleme beselagalasebegi, udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amoliage, abosolo amoliage, dolö dafidilo nefolalo amolalia dili mofiaha golela säla olei. Amasebegi Folole Banabasalea Godea elema aligila hamoi amo sulubadela ilima säla iaha maadei. ⁵ Amai gaso, Felesi sosogo odoa asigi afädë negei nefolalo amolia nowela aligilahilä sähalea, Fii odoa amoliage gafodo damumolö dialea. Amase, Mosese nebegi Ado säla negei amoge ilia hamomäia säla imolö dialeala säi.

⁶ Ado amo hamogimolöie abosologe, dolö dafidilo nefolalo amolalige gegedoi. ⁷ Gegedolahilä ado säsäla awäla gidogo gadogosebegi, Fida e nowela aligilahilä ilima sähalea, Nedoola dilie, fii odoa nefolalebe amolia Ado Mala Hedabi nie nafia nabalahlilä asigi afädë negemäia Godea dafidifalä diligi ne memelei amo dilia dawadigi. ⁸ Sulubadelaie iso asigi dawadigi neebe Gode amea udia dolö fii odoa nefolalebe ilige dofea neebela ulufadigila olesalea ie Gesami Hedabi niligali i amo gadola iligalige imelë. ⁹ Eada ilige nilige mogogi nofeida maade. Ili Yesuma asigi afädë negesebegi, ilile nafade hamoi amo ea hëla fisimelë. ¹⁰ Amaimo, dilia Gode fedogola bimolölahilä adu yöi edefade niliage nilile nado amoliage ägümolöi made amo bëgëla aulo nefolalebe amolia ägümäia neala ägüsi amo mi edoie. ¹¹ Amala hamomolöi mademelë. Nilia helësësaleada, Dafidilo Gelo Yesuie ugila negeloea ili damula asi amo gadola nilige damula asila helësësamelëla Fidaea säi. ¹² Amala

säsebegi, Banabasale Fololea udia dolö fii odoabalä nea, Godea elema aligila nea dolöea hamomolöi made gadoige hido elöige hamoi amo sulubadela gegedoi sefolalebe amolima elea säla i. Säla iaha nebegi, ilia ado adola made, nalabola sefolalo. ¹³ Elea ado säha maadesebegi Yemesea sähalea, Nedoola dilie, na säsebewe nabuö. ¹⁴ Godea udia dolö fii odoa nefolalebe amoli hamei amo dafidi olela odoa iligi ie namiäia memelei amo Saimonoea nilima awala säla imelë. ¹⁵ Säla i amo gadola bea sälo nefolalo amolia ado amo wäla säla negei dialea. Amoda gomalä dödëla negei dialea.

¹⁶ Dafidilo Geloia sähalea, Hobeä ne obögëlahilä na Debidiië mosö dagabola digai amo hamogimolö. Mosö hai dibe amo hahamogilahilä gelolasi-molömelë. ¹⁷ Mida, udia dolö fii odoa amolia Dafidilo Geloï hogomäia amamolömelë. Fii odoa nie ëi gaula neebe amoli sulubadelaä ne hogomäia amamolömelëla säi. Gowe sulubadela hamolo Dafidilo Geloia amala säila

säla dödëla negei dialea.

Amosi 9.11-12

¹⁸ Amoda siibafali nilia dawadigi. ¹⁹ Na sämolö helësësebe amoda gowe. Udia dolö fii odoaea Godema asigi besusa neebe amolida nilia neala yölasimolö amo dofea made. ²⁰ Iliä yöi made gaumäia nilia ilima beba gomalä dödëla fisiga gadelä. Age gowe, molö nulö dibe amogi wäfalï godegali göa nelegela i muabio. Agedu gowe, udia dolö fa nimabio. Osoda gowe, hogoi elö elöla sebe amo nufudahalea muugia heale gälo sali amola muabio. Biyidu gowe, heale hi eege muabio. Amoli dödëla fisiga gadelä. ²¹ Mida, siibafali Mosese nebegi mala säla negei dibe amoda gaamu sulubadelagi dolö odoaea säla iahamu aligilo. Ie ado mala amoda gedolo mosö difolalebea ami segeyo Sabada gafe sulubadelagi nidesamu aligilömelëla Yemesea säi.

Fii odoa Geleso sosogo nefolalebe amolima beba dödëla i

²² Amala säsebegi, abosolo amoliage dolö dafidilo nefolalo amoliage, amase, udia dolö Godea wela ifosi ami nefolalo amoli sulubadelaäage ado afädë negelahilä sähalea, Nili neebewegi dolö odoa Folole Banabasalebälä Ädiago mosäia memeledelämelëla säi. Amala sälahilä ilia Yudasale, ie ëi elöda Basabasa, Sailasale memelei. Eleda edoolali amoligi dafidilo nelo. ²³ Beba ilia gaula mosäia gomalä säla dödëla i.

Abosolo niliäage, dolö dafidilo nefolalebeweage, dilile didoo nefolalebe nilia nilile nedoo fii odoa Ädiagoge Siliamadige Silisiamadige nefolalebe dilima dili go gabiola säla beba gowe dödëla iasisago.

²⁴ Nili neebewegi odoaea dilima ado säla i amea dili fudugila asigi säosäola nefolaleai amo nilia nabi. Iliä amo amala sämalola nilia made säimelë. ²⁵ Amoie nilia ado afädë negelahilä, dolö memelei amoli nilile damelë aeaifali Banabasale Fololebalä dili neebea fisiga idamolöla helësëi.

²⁶ Dolö äudä amoleada nilile Dafidilo Geloï Yesu Gelesoie ëigi hamoi hamosalea baagomolö ga made dibeä amimu ga madela aligilömelë. ²⁷ Nilia amala helësëi amo gadola Yudasale Sailasalea bebagi ado dödëi amo gadola adoea säla imäia dili neebea mosalahagomelë. ²⁸ Gesami Hedabiage niliäage yöi afädë dilima neala baalasiloea nilia ado geloi biyidiamu dilia hamomäia säla imolöla helësëi. Amoda goweli.

²⁹ Age gowe, molö nulö dibe amogi wäfalï godegali göa nelegela i muabio. Agedu gowe, heale hi e muabio.

Osoda gowe, hogoi elö elöla sebe amo nufudahalea muugia heale gälo sali amola muabio.

Biyidu gowe, udia dolö fa nimabio.

Amo hamomabiola säi amo hamola made sisigaha aligiseda, hedabola namolömelë.

Hä amomelë. Hawiola

säla dëdëla i. ³⁰ Hä mofiamalolahilä ili Ädiago digai. Digala beselagalalahilä ilia Geleso sosogo nefolalo amoli gegedomalolahilä beba dëdëi amo ilima i. ³¹ Amala iäsebegi udia dolö amolia dëdëi amo nidei. Ado hedabi dëdëi amo nidei amea ilile asigi neala gelolasisebe amogi obeägi. ³² Yudasale Sailasaleage bea sälo nea, edoolali bologodei namiäia neala asigi gelolasila ilima ado yafie säla iahamu nelo. ³³⁻³⁴ Ele Ädiago ami segeyo holöbö ede nelolahilä, ilia dafidi ele mosalola sälo nefolalebea ami obëgëmäia edoolalia aealo alima diamiäialahilä, Hawio obëgëmalola säi.* ³⁵ Folole Banabasale Ädiago ami nea, eleage dolö odoa yafieage amolalia Dafidilo Geloïie ado mala säla iadigi säla oleladigisa nelo.

Folole Banabasale gëgëlahilä hido hidoi

³⁶ Segeyo odoa nelolahilä Foloea Banabasama sähalea, Gaamu sulubadelagi Dafidilo Geloïie ado mala säla ia ami edoolali hedabola neebelela fädäla bebea obëgëdila säi. ³⁷ Amala säsebegi, Banabasaea Yone Maga helësëlahilä, nihiligila afiahala säi. ³⁸ Amai gaso, Foloea e sigi moholö amo dofea madela helësëi. Mida, dafidi ea elebalä hamoi hamomolö made awäla ele digila Bäfiliala bahila obëgëi amogi. ³⁹ Amala helësësebegi Folole Banabasale helemu edefade gëgëlahilä mogela, Banabasaea Maga sigi gaula ele Saibulusi moholöie ödä duugi fila asi. ⁴⁰ Amase, Foloea Sailasa memesebegi edoolalia sähalea, Godeïe ugila negelo alibalä namialola säsebegi, ele asi. ⁴¹ Ele awäla Folo e Siliamadige Silisiamadige nawesa nea, udia dolö Godea wela ifosisi sege amoligi nefolalo amoli neala gelolasisila aliligi asi.

16

Dimodi e Folole Sailasalebalä asi

¹ Folo e awähamu nelolahilä, Debige Ilisidalage awäla beselagalai. Ami bëgëla aulo afädë ëi Dimodi nelo. Ìe emeda Yu fii udia gaso, ìe eedoda Giligi dolö nelo. Emeda asigi afädë negei sulo. ² Edoolali Ilisidala ami fiiage Aigoniamama fiiage Dimodi eda asigi mogoi neala sälo nelo. ³ Foloea Dimodi ebalä moholöla helësëlahilä, ea Dimodiie gafodo damulasi. Amala hamoi amoïe mida, segea ami Yu udia dolö neebe amoli sulubadelaeada Dimodiie eedoda Giligi dolö neala dawadigi neebe amo helësëlahilä amala hamoi. ⁴ Ili gaamu dibeamadi amogi nawesalea ilia abosologe dolö dafidiloge Yalusaleme ami nefolalo amolia mala säla negei amo gadola ilia bëgëla hamomäia ilima säla ìia awäha nelo.

⁵ Amalebe udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amoli Yesuma asigi afädë negemolömade neala gelolasilahilä, segeyo sulubadelagi odoaea asigi afädë negelahilä ilima maala baala bäusa nelo.

Foloea Doloasa nea sosoäla awäla meli

⁶ Gesami Hedabia ilia Esiamadi ado mala säla ìmolö mosabiola idi gasebegi, ili Filigiamadile Galesiamadilemu nawesa namolö asi. ⁷ Misia sege nofea ami awäla beselagalalahilä, ili Bidiniamadi awäla beselagalamolö helësësebegi, Yesuïe Gesamia mosabiola idi gai. ⁸ Amala idi gasebegi, ili Misia baagila digala gaamu Doloasa awäla beselagalai. ⁹ Awäla beselagalasolo amo gala, gasigi Foloea sosoäla awäla beahaleamelebe, Masedonia fii dolö afädëa ema

* **15:33-34:** 15.33-34 Dawadigi odoa ilia helësësaleada ado odoa säi damo gogi dialeala helësëi. Ado amoda gomalä. [Amai gaso, Sailasa eda Ädiago ami namolöila helësëi.]

sähalea, Dia nili Masedonia ugila negemolö duhulu dëgëla misialola säha neebe meli. ¹⁰ Foloea amala sosoäla awäla beasebegi, hä nili fodolofali Masedonia moholöie fu hogosa neada Godea nilia ilima Ado Mala Hedabi säla imäia neala olei gabula helësëi.

Ilidiaea asigi afädë negei

¹¹ Amalahilä nilia Doloasa digila ödä duugi fila mogolafali awäla Samodelese beselagalai. Amo aiyo amogi oböla awäla Neabolisi beselagalai. ¹² Neabolisi amila nagadabodo awäla Filibai beselagalai. Gaamu amoda Masedonia segeie afädë dilo. Amida Olomo gamane maala aligilo. Nili ami segeyo odoa nelö. ¹³ Segeyo Sabada gafegi Filibai gaamu amoie yala idi galo baagido doadigila awäla, ödä afädëie agesua Godema adolo sege dialealedula helësëlahilä, nili ödägi ami afiai. Ami awäla udiafali odoa gegedola sefolalebe amolibalä ffigilahilä adosa sefolalo. ¹⁴ Daiadaila udia afädë ei Ilidia sulo. Ado säi amo ea nabaha sulo. Udia ameada fagulo hogale uii gadoi amo bidi neaha aligilo. Ea Godeie ei gauia adala Godema adosa filo. Foloea ado mala säla iaha nebegi Ilidiaea mala amo hedabola nabala gaula mogomäia Dafidilo Geloia ie iso asigi dogä negelasi. ¹⁵ Amala hamosebegi, Ildiage ie mosöa ami aligilo amolige ödägi gei. Ödägi gesebegi Ilidiaea nilima sähalea, Dafidilo Geloima na dofä asigi afädë negei gabula helësësa galëda, na mosöa namolö mofiamalola säi. Ea ähadulamu eegesebegi nili ea mosöa afiai.

Folole Sailasale Filibai galabaia negei

¹⁶ Nili Godema adolo segea ami awäha nebegi, dolisä afädë galabaia hamoi gadoi hamolasilo sulo amoma, mugabe fedalahilä meualasilo sulo amo, nilia gausiala digai. Dolisä amea meuasebe amoie, udia dolö nefolalo amolia ie beaha aligilo nefolalo amoligali muni ede ilo nelö. ¹⁷ Folola nihiligila awäha nebegi, dolisä amea bëgëla maalahilä üala sähalea, Dolö golida Gode ilibia edefade neebe amoie hamoi hamolasilo neamelë. Dili damula aulo neala gaumäia, ilia säla ilo neala säi. ¹⁸ Dolisä amea segeyo yafegi ado amala sähamu aligisebegi, Foloea habobalahilä besuia imogola mugabe fedai amoma sähalea, Yesu Gelesoie ëgila sähago. Dolisä go digila, segea mosöla säi. Amala säi amole, mugabe amo doadigila asi. ¹⁹ Amala hamosebegi, dolisä amoie beaha aligilo amolia hobeala muni bu elö made nimolö gabula helësëlahilä, ilia Folole Sailasale gaulahilä, magaia gaamugi sigi aligilo nefolalebea ami, ele gaula dusugaia asi. ²⁰ Iliä Olomo gamane gudi mogelo nefolalo amoli neebea ami sigi awälahilä sähalea, Yu dolö äudä gowelea nilile gaamugi wi maalahilä, udia dolö neala nafadelasisebemelë. ²¹ Nilia hamomolö madela säla negei dibe amoda, elea hamomalola säla olelesa neamelë. Mala olelesebe amoda, Olomo dolö nefolalebe niliada amo nabala hamomolöi mademelëla säi. ²² Amala säi amo nabalalahilä, udia dolö gegedoi amoliage ele nufulö hamosebegi, gudi mogelo amolia elele fagulo giladigilahilä, ele buudi damuia nufualai. ²³ Iliä gelola nufudala ialalelahilä, Folole Sailasale dusugaia awäla, galabaia mosöa ifosilahilä, galabaia beaha aligilo amoma gelola sähalea, Ele hedabola idihë namialola säla i. ²⁴ Amala säla iasebegi, galabaia sigi aligilo amea ele galabaia mosö hogoli mogogi amogi gaula awäla ifosilahilä, elele emo i gäia igadula negesi. ²⁵ Gasi mogogi Folole Sailasale Godema adoladigi, ie ei gauia adala gé udäladigisebe amo, odoa galabaia mosöa sefolalo amolia nabi. ²⁶ Amala säha sebegi, fogoli edefademalä fodolo maalahilä, galabaia mosö igau fogosa maadei. Amala hamoi amole, mosö amoie idi galo dogä negesa maadelalahilä, igi ëfëa ili sulubadela nafodoi amoge, holola fisigäla digaha maadei. ²⁷ Amala hamoi

amogi, galabaia beaha aligilo amo adi elaboi amo nowelahilä beahamelebe, idi galo sulubadela doga negesa maadei dibe amo bealahilä, galabaia negei amoli fisäla awäha maadei gabula helësëi. Amala helësëlahilä, ea hile nudulo helebe besela neala, hi e nufudala baagodelä hamosebegi, ²⁸ Foloea ado gelolafali sähalea, A, di dihimu nufuabio. Niläda fisäla made asimelë. Sulubadela sefolaleawela säi. ²⁹ Amala säi amo nabalahilä, galabaia beaha aligilo amea gele gaula mofiamola sälahilä, Folole Sailasale sebea baluluia awäla, e emo gigisëla elele emo mia fila digai. ³⁰ Amala hamolahilä, ea ele segea sigi fedalahilä elema sähalea, Dafidilo äudä alie, Godea ne damula mosäia na abilia hamomolödula nabi. ³¹ Amala nabasebegi, elea säla obëgësalea, Dafidilo Geloï Yesuma asigi afädë negeseda, dihidige, die mosöa ami aligilo amolige, damula moholömelëla säla i. ³² Amala sälahilä, elea emage, ie mosöa aligilo amolimage, Dafidilo Geloïie ado mala säla iaha nelo. ³³ Amo gala, gasi mogogi galabaia beaha aligilo amea ele sigi awälahilä, elele domalogi buudi damuia nufi amo nigime hëlesi. Amala hamosebegi, eege ea mosöa aligilo amolige ödägi gelasi. ³⁴ Ödägi gelasisebegi, ea ele ea mosöa sigi awälahilä, ele molö muäia i. Eage, ea mosöa aligilo amoliage, ilia Godema asigi afädë negei amogi edefade obeägisa nelo.

³⁵ Yose Olomo gamane gudi mogelo amolia dadi gauï nefolalo amolima ado säsisalea sähalea, Dolö äudä amole fisigämäia säla imalola säsi. ³⁶ Amala säsi amo nabalahilä galabaia beaha aligilo amea Foloma säla iahalea, Na ali fisigämalola gudi mogelo amolia säsi gabumelë. Iliä amala säsi gabugi ali doadigila awähalea dalulo go gaula geleä mosalola säi. ³⁷ Amala säsebegi, gaso, Foloea dadi gauï mofiai amolima sähalea, Aläda Olomo dolö amogi neebe amo ilia gudila made, udia dolö si mogogi buudi damuia ali nufi. Nufudalahilä galabaia mosöa gaula dusugaia awäla ifosisio. Amaimo, iliada walio ali geleä musügä fisigäla mosalasiole. Ai, amala mademelë. Hili ili maalahilä ali fisigämäiamelëla säi. ³⁸ Foloea säi amo gadola dadi gauï amolia gudi mogelo amolima säla iasebegi, ele Olomo dolö amogi gabiola säi amo nabalahilä ili bedäi. ³⁹ Amalahilä ilia ele neebea awäla elema aeala sähalea, Asiala hamoimelëla sälahilä, amila sigi segea doadigila awäla gaamu we digila mosäiamelëla geleä säi. ⁴⁰ Amala säsebegi, ele galabaia mosö digila awäla Iliäiaea mosöa asi. Mosöa amida edoolali sefolalebe amoli bealahilä, elea ili neala gelolasilahilä asi.

17

Folole Sailasalea Desalonaiga nea hamosa nelo

¹ Ili asi amo awäla Äfibolisige Aboloniage beselagalaladigila awäla giso Desalonaiga beselagalai. Gaamugi amida Yu udia dolöie gedolo mosö afädë nelo. ² Dafidi Folo e sege odoagi nea gedolo mosöa aulo amo gadola e awäla gedolo mosöa ami digai. Gedolo mosöa ami Foloea segeyo Sabada gafe ohodoagi gegedola mofiai amolibalä ado bebagi säla dëdëla negei amo ilima säla iaha nelo. ³ Amala säla iaha nea ea ilima Godeie ado mi ulufadigila awala säla iaha nelo. Ea ilima sähalea, Afädë Memeleia së naala baagola nowemolöla bea sälo amolia dofä amala säla dëdëla negei dialea. Yesuda na walio dilima säla iahago. Amoda Afädë Memelei amomelëla Foloea säi. ⁴ Amala säla iasebegi, odoa ami nefolalo amolia ea dofä säsebela helësëlahilä Folole Sailasalebalä dii. Giligi udia dolö Godeie ei gauia adalo yafieage udia dafidila fii odoaeage amai.

⁵ Amai gaso, Yu dolö nefolalo amolia naabo gëlahilä, dolö nafade hamolo memalä magaia gaamugi nawesa aligilo nefolalo odoa amoli hobe nii.

Hobe nealahilä udia dolö yafie gegeedolasila, ado gelolafali säi amea ili sulubadelaea gaamugi ami nududulä hamoi. Amala hamola ilia Folole Sailasale udia dolö neebee sigi moholöie ele hogosalea dolö afädë ei Yeisonoie mosöa ami fudulasia awäla hogola digai. ⁶ Awäla hogoi amo ele made beasebegi, ilia Yeisonoge edoo odoa amolali gaula dusugaia awäla galisolö dolö amoli neebee awälahilä gelolafali sähalea, Dolö sege sulubadelagi nafade yafie daidola hamosa maadelo amolia hä nilile segea beselagalai gabumelë. ⁷ Beselagalasebegi Yeisonoea ie mosöa fimäia fu i gabio. Ili sulubadelaea beaha aligilo gini elö Yesu neebee amo sähaleada, beaha aligilo Gini Sisa neebee amea hamolo mala säla negei dibe amoda damusa neamelëla säi. ⁸ Udia dolö sulubadela nefolalo amolige galisolö dolö nefolalo amolige ilia ado säi amo nabalahilä, fudugila bedäi. ⁹ Fudugila bedäsebegi galisolö dolö amolia Yeisonoeage dolö odoa ebalä gau amoliage ili fisigämolöie muni imalasebegi, imalasebe amo gadola iasebegi ili fisigäi.

Folole Sailasalea Belia nea hamoi

¹⁰ Segeyo amoie gasigi edoolalia Folole Sailasale Belia moholö mosalola säi. Amala säsebegi, ele awäla Belia beselagalalahilä, Yu udia dolöie gedolo mosöa ami asi. ¹¹ Udia dolö Belia ami sefolalo amolile asigi fisigäi ameadä Desalonaiga udia dolö amoli baagila asi. Ili Godeie ado mala nabalö edefademalä obeägila nabahamu nelo. Nabalalahilä, ilia Foloea ado mala säla i amo dofä walebelela bimolöie segeyo sulubadelagi bebagi ado dädëla negei amo nidela fädäla beaha aligilo. ¹² Amala hamolahilä ili yafiea asigi afädë negei. Giligi udia dafidila fii sefolalo amoliage, amase, Giligi dolö yafieage asigi afädë negei.

¹³ Amala hamosebegi, Foloea Belia amige Godeie ado mala säla iaha neala säi amo nabalahilä, Yu dolö Desalonaiga nefolalo amoli Belia ami mafulahilä, udia dolö amoli fudugila bedämäia ili neala fologolasi. ¹⁴ Amala hamosebegi, edoolalia Folo e ödä duhulu dibeamadi amodi mosäia fodolofali fisiga gai. Sailasale Dimodile made awäla Belia ami nelo. ¹⁵ Folo ifola afiai amolia e Adenesi gaamugi ami ifosila obögësebegi, Foloea ilima ado säsisalea, Sailasale Dimodile ne neebee fodolofali misiäia säla imalola säsisesebegi ili obögëi.

Folole Sailasalea Adenesi nea hamoi

¹⁶ Folo e ele misiäia Adenesi ami beaha nea beahamelebe, gaamugi ami nelebo yafie wäfali godegali göa nelegela sämolöie naaboea hamoi difolalebe amo bealahilä, ie asigigi edefademalä yösa nelo. ¹⁷ Amogi yöla ea gedolo mosöa ami awälahilä, Yu udia dolö nefolalo amolibaläge odoa Godeie ei gauia adalo nefolalo amolibaläge didiäha nelo. Magaia gaamu dibe amige segeyo sulubadelagi udia dolö gausiasebe amolibalä ea didiäha nelo. ¹⁸ Ebigulia sosogo mala olelelo dolö odoaeage Sidoigi sosogo mala olelelo dolö odoaeage Folobalä säla obögë obögësa nelo. Ili odoaea sähaleada, E dawadigi gadoi hamola säha neebee goda edo säsebelä säi. Amase, ili odoaea sähaleada, Sege näiadodi amolile godeie mala säla iahaledula säi. Ili amala säi amoie mida gowe. Foloea Yesuie malage baagoi amoli nowemolö malage säla i amogi amai. ¹⁹ Amala sälahilä ilia Folo e sigi awäla Aliobagusa Galisolö dolö amoli gegeedola adolo segea ami awälahilä ilia ema sähalea, Dia mala gähe säla olelelo amo nilia nabalö hamesamelë. ²⁰ Ado odoa säi amo hido elöi gabugi, amoie mi helësëdeläla säi. ²¹ (Adenesi fii amoliage, amase, sege näiadodi fii Adenesi ami maala nefolalo amoliage nelebo odoada hamolo made, segeyo sulubadelagi iliada mala gähe elöi elö elöla sämolöge nabalöge amomu hamosamu aligilo.)

²² Amasebegi Foloea Aliobagusa Galisolö dolö amoli mogogi nowela nea sähalea, Adenesi fii dilie, dilia nelebo afädë hamosebegi na beahaleada, dilia

göa nelegela hamolo mala amo gelola hamei gabula helësésamelë. ²³ Na nawe-salea beahamelebe, dilile göa nelegela sälo mosö yafie meli. Beahamelebe göa nelegela nufudala ilo auli afädë aulula negei dibeami gomalä dëdëla negei dibeo. Gode nilia dawa madegalila dëdëla negei dibeo. Dilia Gode dawa made nea e helësëlo. Amo hile ado malafali amo na walio dilima säla iahagomelë. ²⁴ Godeada sege dibe sulubadelage nelebo sulubadela amogi dibe sebe neebe amoge hamosa maadei. Gode eda mudaiaiege nagadaiaiege Dafidilo Geloi nea. Gode amoda gobela ilo mosö naaboea hamoi amoligi aligilo made nea. ²⁵ Eda nelebo afädë ufolala adida made neebe amo dolöfäea e ugila negela nelebo afädë imolöi mademelë. Mida gowe. Ea namolöge hamege nelebo sulubadelage udia dolö sulubadelagali imolöda hi e nea. ²⁶ Eada mi gawila dolö afädë hamoi amoma aligila udia dolö fii sulubadela hahamola sege sulubadelagi awäha namialai. Aso, amala made hamola nebegi, dafidifali ea daiaha maadelaahilä, udia dolö ili amo gala gowegi namiäiala helësëlahilä, ilile sege nofela daiala negei. ²⁷ Ea ili hamoi amoie mida gowe. Ili e hogomäiage nagubaia nawela e beagolemäiage ea ili hamoi. Gode eda nili hido hidola neebea wagadi made made nea. ²⁸ Mi ema aligilahilä, ie geloigi nili segegi filadigi fologoladigisa sebewemelë. Amo gadola diligi ado dëdëlo dolö odoa nefolalo amolia sähalea, Nilige ie malölali neamelëla sälo. ²⁹ Hä nilida Godeie malö neebe amea, nilia e goloeage silibaeage igiage, nelebo afädë dolöea ie asigia naaboea hamola negei difolalebe amoma Godeada amo gadoi neala helësëmolöi mademelë. ³⁰ Godeada dafidi udia dolöea e dawa made nea hamoi amoda ea helësëlo made nelo. Amalo gasoda, walio ea udia dolö sege föi sulubadelagi neebe amo sulubadela asigi besumalola gelola säha nea. ³¹ Ea dolö afädë memelei amoie aulodaiala udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amolibalä mogolafali memelela mogemolöie segeyo afädë daiami amo dialea. Ea dolö memelei amo baagola nowela ifosi amea udia dolö nefolalebe sulubadelabalä amala hamomolömelëla dofä gelola säla negei amo oleimelëla Foloea säi.

³² Baagoi amoli nowemolöla säi amo nabalahlilä, dolö odoa nefolalo amolia ölahilä e gadiaboi. Amase, odoaea sähalea, Ado walio säla i amo hobeala bu elö nabulö helësésamelëla säla i. ³³ Amala säsebegi, Foloea ili amilahilä digila asi. ³⁴ Amala awäsebegi dolö odoa nefolalo amolia ebalä dila asigi afädë negei. Asigi afädë negei amoligi dolö afädëie ëida Daionisiasa, eda Aliobagusa Galisolö dolö nelo. Eage, amase, udia afädë ëi Damalisi eage, amase, odoaeage elebalä asigi afädë negei.

18

Foloea Golidi nea hamoi

¹ Amala hamosebegi, Folo e Adenesi digila Golidi asi. ² Golidi ami Yu dolö afädë ëi Aguila gausiai. Eda Bödasa fii dolö. Beaha aligilo Gini Golodiasaea Yu fii Olomo nefolalebe amoli sulubadelama näiadodi afiaha maademaalola säsebegi, Aguila ie udia Bilisilale Idali sege digila hädamade misi nelo. Folo e ele sebea asi. ³ Foloeage Aguila Bilisilaleage hamoi afädë hamolo. Amalebe e elea mosöa gedola nea eage hamoi hamosa nelo. Ili bidi nimolöie ilile hamoida balai mosö nedëmesa aligilo. ⁴ Amo hamosa neada Foloea segeyo Sabada gafe sulubadelagi gedolo mosöa ami awälahilä, gegedoi amolibalä didiäha nelo. Yu udia dolö odoaeage Giligi udia dolö odoaeage ea dofä säsebelä helësëi.

⁵ Sailasale Dimodile Masedoniala digasebegi, Foloea segeyo sulubadelagi Godeie ado mala säla iahamu nelo. Ea Yu udia dolö nefolalo amolima Afädë Memelei amoda Yesu neamelëla gelola säla iaha nelo. ⁶ Amala säla iaha nebegi

gaso, ilia made nabalahlilä e baagido säladigi gagadeladigisa nelo. Amala hamosebegi, Foloea ie fagulo fëfëladigilahlilä, ea ilima sähalea, Dili nafadegi awäseda, dihili asiala hamoi ameamelë. Asialada nema mademelë. Walio neebe wegida ne awäla udia dolö fii odoa nefolalebea moholömelëla säi. ⁷ Amala sälahilä, amila ili digila Folo e dolö afädë ei Didiasa Yasadasa amea mosöa asi. Ie mosöda gedolo mosö gägägëlafali nelo. Dolö ameada Godeie ei gauia adalo nelo. ⁸ Gedolo mosö beaha aligilo ei Galisibusaeage ea mosöa aligilo amoliage ilia Dafidilo Geloima asigi afädë negela nelo. Amase, Golidi udia dolö yafie nefolalo amoliage nabalahlilä asigi afädë negesebegi ili ödägi gei.

⁹ Gasi afädëgi Foloea sosoäla awäla beahaleamelebe, Dafidilo Geloia ema sähalea, Bedäla nafi yömabio. Mala säla iahamu namialo. ¹⁰ Mida, ne dibalä neamelë. Gaamugi guida, udia dolö yafie nie neebe amea afädëa di nufudala sëlasiölö mademelëla säla i. ¹¹ Amala säla iasebegi, Foloea udia dolö nefolalo amolima Godeie ado mala säla iaha nea gäheo i afädëie, elö amoie aube gafeia ami nelo.

¹² Agaia sege Galioea beaha aligilo nelo amo gaalu, Yu fii nefolalo amoli ado afädë negela ilia Folobalä ado neala e gaulahlilä gudilo mosöa sigi asi. ¹³ Sigi awälahlilä ilia sähalea, Udia dolö nefolalebe amolia Godeie ei gauia adamäia dolö gowea mala säla negei dibe amo gadola made, mala elöi säla, säla olelesa neamelëla säi. ¹⁴ Amala säsebegi, Foloea ado sädelä hamosa nebegi, Galioea Yu fii amolima sähalea, Yu dolöla dilie, mala dabiala nafade hamoiie sämolö mofiai galebeda, amoda na habobala made hedabola nabalabio. ¹⁵ Gasoda, adoge eige dihilile mala säla negeige amolilemu galëda, amoda dihili hamogimalo. Goieda na made mogemolömelëla säi. ¹⁶ Amala sälahilä ea ili gudilo mosöa amilahilä nesiladigi. ¹⁷ Amala hamosebegi, ili sulubadelaea gedolo mosö beaha aligilo ie ei Sosodenisi nelo amo gaulahlilä gudilo mosö baagido segeamadi ami nea nufudaha nelo. Amala nufudasebegi Galioeada hilile hamoi hamosebegola helësëlahilä ea adola made nelo.

Folo Silia segeie Ädiago obëgi

¹⁸ Amala hamosebegi, Folo e Golidi ami segeyo odoa nelolahilä ea edoolalima dili samialola säla, ödä duugi fila Silia segea moholö asi. Bilisilale Aguilalege hiligila asi. Awäla Sëgilia gaamua ami nea Foloea Godema afädë hamomolömelëla säla negei amea ie busa hili damusa maadei. ¹⁹ Amalahilä awäla Ebesa beselagalai. Beselagalalahilä Foloea ele ami digilahlilä, hido awäla gedolo mosö neebea ami beselagalai. Beselagalalahilä Yu dolö nefolalo amolibalä ado didiäha dilo. ²⁰ Amala didiäha dibegi ilia ema sähalea, Dida nilibalä holöbö sedade namiäiamelëla säi. Ila Amala säsebegi, Foloea ilima üla made säi. ²¹ E moholö nea ea ilima sähalea, Ne dili neebea obëgëmäiala Godea hameseda, amoda ne obëgëmolömelëla säi. Amala sälahilä ea ili hawiola sälahilä e Ebesa digila ödä duugi fila asi. ²² Awäla ödä agesua beselagalalahilä Sisalia gaamugi beselagalai. Beselagalalahilä awäla e fedalahilä udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amolima dili go gabiola säla olelahilä awäla Ädiago digai. ²³ Folo e Ädiago ami holöbö ede nelolahilä e awäla Galesiamadige Filigiamadige holöbö aligila baagiladigila awähalea Yesu bëgëla aulo nefolalo amoli sulubadela neala gelolasisila aliligi awäha nelo.

Abolosia Ebesa nea hamosa nelo

²⁴ Amo gaalu, Yu dolö afädë ei Abolosi eda Alegisädalia fii nelo amo Ebesa misi. Eada ado hedabola dawadigila adolo nea, bebagi ado dëdëla negei dibe amo hedabola dawadigi nelo. ²⁵ Dafidi Dafidilo Geloie Idigi aulo mala ema

olelei. Ìe iso asigigi sãmo sãmosa nebegi, ea Yesuie mala amo udia dolõma hedabola olelesa nelõ. Abolosi eada Yonea õdãgi gelo mala olelei amõmu dawadigi nelõ. ²⁶Abolosia gedolo mosõa ami nea gelõla sãla ìaha nelõ. Amala sãla ìasebe amo nabalahilã, Bilisilale Aguilalea Abolosi sigi aliga galahilã, elea Abolosi ea Godeie Idigi aulo mala hedabola helèsèmãia mogolafalì sãla ìaha nelõ.

²⁷Hõbea Abolosi e Agaia segea moholõ helèsèsebegi, edoolalia e gelõlasila hã mosalõla sãlahilã, Yesu bøgèla aulo amõlima beba dèdèla ìasisalea Abolosima obeãgìlahilã gauia idõgomalõ. Abolosi e ami beselagalasebegi, udia dolõ Godeie ugila negelõea ìli ugila negesebegi asigi afãdè negei amõli ea hedabola ugila negesa nelõ. ²⁸Mida, udia dolõ yafie gegedoi nebegi, ea bebagi ado dèdèla negei dibe amõgila sãhalea, Afãdè Memelei amoda Yesu e neamelèla ulufadigila sã. Ea ado amo gelõlafalì sãsebegi, Yu udia dolõ hewalahilã ìlia adõla made sau sagai.

19

Folõea Ebesa nea mala sãla ìaha nelõ

¹Abolosi e Golìdi nebegi Fõlo e nawesalea segebi gau fedala digaladigila awãla Ebesa beselagalai. Beselagalala Ebesa ami bøgèla aulo odoã gausiai.

²Gausialahilã ea ìlima nabahalea, Dilia Yesuma asigi afãdè negeselo amo gala Gesami Hedabi niilela nabi. Amala nabasebegi, ìlia sãla obøgèsalea, Gesami Hedabi neala sã. ³Amala sãsebegi, Fõloea sãla obøgèsalea, Amai galèda, edõea õdãgi geila nabi. Amala nabasebegi, ìlia sãla obøgèsalea, Yonea õdãgi gelo amo gadõla geimelèla sã. ⁴Amala sãsebegi, Fõloea sãla obøgèsalea, Yonea ìlia nafade hamõi amõie asigi besula õdãgi gelo. Ea udia dolõma sãhalea, Ne dafidi misi neamelè. Hõbeala afãdè moholõ amõma dilia asigi afãdè negemolõ dialeala sã. Hõbeala moholõla sã amoda Yesu hì e helèsèla sãila Fõloea sã. ⁵Fõloea amala sã. ⁶Fõloea amala sã amõ nabalahilã, ìli Dafidilo Geloì Yesuie èigi õdãgi gei. ⁷Amasebegi Fõloea ìlima naabo negesisebegi Gesami Hedabi ìlima digala ìlia ado elõ sãla bea sãha nelõ. ⁸Dolõ amõlida giwilasi gadoi nelõ.

⁹Amala hamõsebegi, Fõlo e gedolo mosõa ami digai. Aube ohõdoagi amala digahamu nea ea ado mala gelõla sãla ìahalea, udia dolõ nefolalo amõlibalã didiãhalea, Gõdea Beaha Maadela Sigi Neebe amõie mala sãla ìaha nelõ amoda dofã sã. ¹⁰Gabula helèsèmãia sãla ìahamu nelõ. ¹¹Amala sãla ìahamu nebegi dolõ odoã nefolalo amõlia ìlile asigi geloì neada asigi afãdè made negei. Udia dolõ nefolalo amõlia nabuãia ìlia Idigi aulo mala amo gagadesa nelõ. ìlia Amala hamõsebegi, Fõloea ìli amilahilã Yesu bøgèla aulo amõli sigi asi. Amala hamõlahilã segeyo sulubadelagi ado mala sãla didiãlo mosõ afãdè Dilanasaie nebea ami awãlahilã, Fõloea Yesu mala sãla didiãha nelõ. ¹²Ea gãheo ì äudãgi amala hamõsamu nelõ. Amala hamõi amea Esia segea nefolalebe ìli sulubadela, Yu udia dolõeage, Giligi udia dolõeage, Dafidilo Geloie ado mala nabi.

Segebaie efegelalia hamõi

¹³Gõdea Fõloie naabõea geloì melèlo made hìdo elõi hamõsa nelõ. ¹⁴Ìe filimo dogelo fagulõge bululo fagulõge hile domalõgi diigilo amo gaula oloì difõlalebea ami awãsebegi, oloì damuladigi, mugabe doadigila awãladigisa nelõ.

¹⁵Amala hamõsebegi, Yu dolõ nawesalea mugabe fedai nesiladigisa aligilo nefolalo amõligi odoãea odo beala Dafidilo Geloì Yesuie èi sãla mugabe fedai nefolalo amõlima sãhalea, Fõloea ìe mala sãla ìlo Yesu amõie èigi dili

nesiladigisagola sälo. ¹⁴ Yu udia dolöie gobela ilo busa afädëie ëi Segebaie efegelali gifalädalä amolia amala hamosebegi, ¹⁵ mugabe fedai amea ilima säla obëgësalea, Na Yesu dawa, Fologe helësësa. Gasoda, dilida nowëla nabi. ¹⁶ Amala nabalahlä dolö amoma mugabe fedai nelo amea ilima nila sadia al-ogola ie geloia ili baagila awäla, ili nufudala ialalesebegi ili mosöa amila sësëla dudugimu fisäla asi. ¹⁷ Amala hamoimelëla säi amo nabalahlä, Ebesa nefolalo sulubadela Yu udia dolöge Giligi udia dolöge edefademalä bedälahilä, Dafidilo Geloï Yesuie ëi gauia adaha nelo. ¹⁸ Amase, asigi afädë negei yafie nefolalo amoli maalahilä, ulufadigila, nilia nafade amo hamoimelëla säla sisiaha maadei. ¹⁹ Golë hamolo yafie nefolalo amolia ilile golëie beba difolalo amo gaula mafulahilä, udia dolö nefolalo amoli sulubadelaëa bimäia gobesa maadei. Beba gobei amoli muni dafidi nii amoda näba gegeadolada siliba giwi dausini nabülasi bia gadoia nii.

²⁰ Amo gadola Dafidilo Geloïie ado mala daidolahilä edefademalä gelola bäui.

Ebesa ami nebegi habobahalea üalala säi

²¹ Amala hamosebegi, Folo ema Gesamia helësëlasisebegi daiala negesalea, dafidi Masedoniage Agaiage awälahilä, hobeala Yalusaleme moholöi moholöla helësëi. Amala helësëlahilä sähalea, Ami awäha maadelahläda, Olo-moge söfë moholö dialeala säi. ²² Amala sälahilä ea ie ugila negelo Dimodile Elasadale Masedonia mosaloi. Ele amala mosalolahilä, e holöbö Esia segea beaha nelo.

²³ Amo gala, Idigi aulo mala olelei amogi yömolö holöfalä made, edefade beselagalai. ²⁴ Dolö afädë nelo amoie ëi Demediliasa, ea nelebo elö elöla silibaea hamolo nelo. Ademisiie gobela ilo mosö gadoi holöfalä afädë afädëla Demediliasaea silibaea hamolo nelo.* Ea amo hamolo ameada hamoi hamolasilo nefolalo amolia muni edefade neaha aligilo. ²⁵ Ea ie hamoi hamolasilo amolige, dolö odoaea hamoi amo gadoi hamolo nefolalo amolige neala gegeдолasilahlä sähalea, Dolöla dilie, nilia hamoi amo hamolo amea muni edefade nelo amoda dilia dawa. ²⁶ Ebesa wimu made, Esiamadi sege holöbö sulubadelamadida, dolö Folo amea udia dolö yafie dusugala nidilahilä ilile asigi neala gagaolasila sähalea, Nelebo dolö naaboea hamola nowei amolida gode madela sälo nea. Amo dilia beadigi nabadigi amomelë. ²⁷ Ea amala hamosa neebe ameada, udia dolö amolia nabalahlä, nilia bidi nimolöie hamoi hamolo amoda nafadela säloea. Amomu made, nilile gode edefade udia Ademisiie gobela ilo mosöge udia dolöie siigi memalä gabula säloea. Amase, Esiamadi udia dolö nefolalebe amoliage, udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amoliage dafidi ie ëi gauia adalo gaso, ie ëi edefade amo neala nagadaialoeala säi.

²⁸ Ado säi amo nabalahlä, ilia edefademalä mihaläla gelola üalalahilä sähalea, Ebesaie Ademisida edefademalä neala gelola sähamu nelo. ²⁹ Amaimo, gaamugi nefolalo amoli sulubadelaëa üalala dodogösa difolalo. Amala üalala dodogösa difolalea Masedonia fii dolö äudä Gaiusale Alisadagusale Folobalä nawesa aligilo amole ilia gaalu gedolo gaamu edefade dibeä ami fodolofalä sigi gaula asi. ³⁰ Foloea udia dolö yafie gegedoi dibeä ami hï äudulä hamosebegi, Yesu bëgëla aulo nefolalo amolia made mosalola säi. ³¹ Esia sege amoie gamane sigi aligilo odoa Folobalä damelë hamola aligilo nelo amolia Foloma ado säsisalea sähalea, Di gedolo gaamu dibeä ami dofä mosabiola säsi. ³² Iliä amala säsisëbe amo gaalu, udia dolö

* **19:24:** 19.24 Ademisida gowe gadoi. Eda wäfalä gode udia gadoi. Udia dolöea nelebo elö elöla göa nelegela wäfalä gode amogali ilo.

gegedoi amolia gelola üalala dodogöla säha difolalo amea ili asusugahalea odoaea ado elö säsebegida, odoaeada oböla ado elö säla aulo dabeladigisa dilo. Ili yafieada mi goweie gedoi gabula made helësei nefolalo. ³³ Yu dolö nefolalo amolia Alegisäda e nowela fedala aligisia ami namiäia nabelela gaula fedala ifosisebe amo bealahilä, udia dolö odoaea helësesaleada, mi e gabula helësei. Amala helësebegi Alegisäda e nowela aligilahilä nea naabo usigilisalea, gegedoi amolima ne mademelëla sädelä hamoi. ³⁴ Amala hamoi gaso, ilia eda Yu dolö amogi gabula bealahilä, ado gelola gaalu sähalea, Ebesaie Ademisida edefademalä neamelëla säha nebegimu, aoa äudä gadoi asi.* ³⁵ Gaamu amoie gusigusi nelo amea udia dolö sulubadela nefolalo amolima sau sagamolahlilä, ea ilima sähalea, Ebesa dolöla dilie, Ademisi edefade neebe amoie gobela ilo mosö neebe amoiege, amase, nelebo afädë mudaiala beselala digai dibe amoiege sigi aligiloda Ebesa gaamumu dibe amoda dolö afädëa dawa mada nowë. ³⁶ Hä, na säi amo gadola afädëa wäfalä säila sämolö uli ameada, dilia nelebo afädë asigi made gäwila hamolo amo gadola, made hamola, sau sagamo. ³⁷ Dilia dolö äudä sigi misi goweieada gobela ilo mosöa negei amogi afädë made fa nii, dilile gode udia amoge made gagadeimelë. ³⁸ Amaimo, Demediliasaeage ebalä hamoi hamolo neebe amoliage ilia afädëbalä gudimolö helësesa nea galëda, gamane gudilo dolö neebe amea amoie gudimolö segeyo odoa daijala negei dialea. Ili amogi gudimolöi galea. ³⁹ Amomu made ado odoage sämolö helësesa nea galëda, amoda gamane dolö amolia ado giwi sämolö gegedomalola säsegi sämolöi galea. ⁴⁰ Nilia walio hamoi amea Olomo gamane neebe ameada nilima dilia üalala dodogöla gëgëimelëla sälahilä, nilibalä gudimolöi gabumelë. Ili amala hamoseda, nilia walio gegecola üalala säi amoie mi goweie säimelëla sämolöi mademelëla gusigusi amea säla wagai. ⁴¹ Amala säla wagalahilä, ea gegedoi nefolalebe amolima afiaha maademaläi.

20

Folo e Masedoniage Giligige asi

¹ Ado gelola üalala dodogöla säha dilo amo sau sagaha maadeibua, Foloea Yesu bëgëla aulo amoli mofiamalolahilä, asigi gelolo mala ilima säla ialahilä, ne awähamelë, dili hawio, namialola sälahilä, e Masedonia moholö asi. ² Sege amoligi nawesa nea, Foloea ilima asigi gelolo ado yafie säla iia awälahlilä, hobeala Giligi segea beselagalai. ³ E ami aube ohodoa nelolahilä, hobeala e du neala Silia moholö hamosebegi, Yu fii nefolalo amolia e nufulöla didiäha dialeai amea, e Masedonia obëgëmolöla helësei. ⁴ Dolö ebalä asi amolida goweli. Gaamu Belialada Bilusaie malö Sobadage, Desalonaigala Alisadagusa Següdasalage, Debila Gaiusage, amase, Dimodige, Esia segeala Digigasa Dolofimasalage, amoli ebalä asi. ⁵ Dolö amolida ilidale dafidi awäla nili misiäia Doloasa ami beaha nelo. ⁶ Segeyo Edefadegi beledi edelo yidila made gobela molö amo baagilahilä, nili Filibai digila ödä duugi fila afiai. Amala afiala ödä duugi fila segeyo bia awälahlilä, afiala ili nebea Doloasa beselagalai. Beselagalalahilä segeyo gifalädaläi ami nelo.

Doloasa ami Foloea Yudigasa neala nowelasi

⁷ Segeyo gifalädalügi nili molö molö gedolahilä Foloea ilibalä didiäha nelo.* E aiyo amogi moholö gabula helëselahlilä, ea säla iaha nebegimu gasi mogoi. ⁸ Mosö ilibia hogoli nili gedoi amogida gamali wala negei malei dilo. ⁹ Ami

* **19:34:** 19.34 Aoa äudäda molö giai deala molöi gadoi. **19:34:** 19.34 Aoa äudäda molö giai deala molöi gadoi.

* **20:7:** 20.7 Dolö dawadigi odoa amolia helësesaleada, molö mai amoda Yesuie molö maila helësei.

malisä afädë amoïe ëi Yudigasa e mosö amoïe wïdo holela dagaboidaia ami salea edefademalä süwiala waoi. Foloea sähamu nebegi, Yudigasa süwiala adi elaboi amo hogogolula fedai osodadaia amila bebedoi. Amala hamosebegi, neahamelebe hä baagoi meli. ¹⁰ Folo e digalahilä malisä amodaia dia fedalahilä naaboea gauia welahilä sähalea, Hame gudusebemelë. Didi-gaomabula säi. ¹¹ Amala sälahilä Folo e bu fedala beledi dagabodasila nalahilä, ado sedadela säha nebegimu segeyo sagai. Segeyo sagasebegi, e asi. ¹² Malö amo made baagoi sebegi, ilia e sigi awähalea ilile iso asigia edefade obeägi.

Folo e Doloasala Miledusa asi

¹³ Nilï nilïdale ödä duugi filahilä Asoso moholö afiai. Asoso ami Folo gausialahilä ödä duugi fimolö helësëi. Folo e nagadabodo moholöie ea amala daiai. ¹⁴ Afialahilä Asoso ami ea nilï gausialahilä, eege ödä duugi fedala filahilä nihilïgïla Midilini afiai. ¹⁵ Amo aiyo amogi amilahilä, ödä duugi fila awäla Giosi sida gagala awäla, aiyo amogi Samoso awäla beselagalai. Amilahilä amo aiyo amogi Miledusa awäla beselagalai. ¹⁶ Esia segeamadi segeyo yogobodimolö madelahilä, Foloea Ebesa baagila moholöla helësëi. Yu udia dolöie molö nulö segeyo ëi Bëdigosi made beselagalai amo gaalu, fodolofalï Yalusaleme awäla beselagamolöi galëda, amoda moholöla helësëi.*

Foloea Geleso sosogo Ebesa nefolalo amolile dafidilo amolima hawiola säi

¹⁷ Miledusa ami nea Foloea udia dolö Godea wela ifosi Ebesa nefolalo amolile dolö dafidilo nefolalo amoli e neebee misiäia misialola säsi.* ¹⁸ Ili e neebee maala beselagalasebegi, ea ilima sähalea, Esia segeamadi degabo mi gäwila maala nelo amila dilibalä nea hamosa nelo amoda dilia dawadigi. ¹⁹ Yu dolö nefolalo amolia ne nifulö daiaha nelo amea ne fedogola beasebegi, na nihi nagadaiala siahalö digaha nea Dafidilo Geloïie hamoi hamolasisa nelomelë. ²⁰ Dili ugila negemolö amogi afädë musügä negela made, na dilima säla iadigi, udia dolö gegedoi dibeaa amige, dilile mosöa amige, säla oleleladigi amoda dilia dawadigi amomelë. ²¹ Amaimo, na Yu ilimage, amase, Giligi ilimage asigi besulahilä, Godemadi nea, nilile Dafidilo Geloï Yesuma asigi afädë negemalola gelola säla i amomelë.

²² Amala hamosa nelo gaso, hä walio Gesamia ne mosöla säse amo gadola, ne Yalusaleme moholö neawe. Ami neëgi, nema edo hamomolödu, na dawa mademelë. ²³ Dawa made gaso, na afädë dawadigida gowemelë. Sege sulubadelagi ne neloadi amogi nebegi Gesami Hedabia nema säla iahalea, Galabaia negemolöge së molöge bimolömelëla gelola säla iahamu nelomelë. ²⁴ Amaimo, ne namolö amoda nema memalä gadoi gabula helësësamelë. Godeïe ugila negelasilo Ado Mala Hedabi säla imolöie hamoi Dafidilo Geloï Yesuea nema i amo hamola wagamolö amoda geloi gabula gelola helësësa neawe. ²⁵ Hä, nabuö. Ne dafidi dili nefolalebeadi Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoïe mala säla iaha nelo gasoda, diligi afädëa hobeala nie mi bu elö made bimolöla helësësamelë. ²⁶ Amai gabugi, walio na dilima ulufadigila fädäla säla iahago. Afädë nafadegi awäsedä, asialada nema mademelë. ²⁷ Mida gowe. Godea hamomolö amo afädë musügä negela made, sulubadela na dilima säla iaha maadei amea. ²⁸ Geleso sosogo sugua sibi gadoi nefolalebe amoli dilia sigi namiäia Gesami Hedabia dili ifosi amo ilile asigige dihilile asigige hedabola beaha namialo. Udia dolö Godea wela ifosisi nefolalebe amoli ië namiäia hïle healea nii amoli dilia sugua sibi sigi aligilo amo

* **20:16:** 20.16 Baagila Asi Segeyo molö nalahilä segeyo nabülasi bia baagilahiläda Bëdigosi Segeyo beselagalalo. * **20:17:** 20.17 Miledusala Ebesa moholöda mia made, gilomida nabülasi bia gadoi. Ayala Fogomayu gadola.

gadola ili sigi namialo. ²⁹ Ne asibua ilua ügülo geloi gadoi dili nefolalebea gui maalahilä, sugua sibi gadoi nefolalebe amoli bobasëla made, nufudala hësömolöla helësësamelë. ³⁰ Dihili diligi dolö odoaea nowelahilä, ado halowela säla, Yesu bëgëla aulo nefolalebe amoli dusugala ili bëgëla misiäia moholömelë. ³¹ Hä idihë namialo. Na gäheo i ohodoagi esoage gasigige siahalö digaha nea dili hïdo hïdolama säla olelesamu nelo amo helësëmalo.

³² Amai gabugi Godemage, ie ugila negelo ado mala amomage dili gausisagomelë. Mala amea dili neala gelolasimolöige, Godeie udia dolögali hedabi imolö dibe amo gadola dilima imolöige nea. ³³ Na afädëie munige faguloge gesami awäla made nelomelë. ³⁴ Nihile naaboea nihï hamoi hamola, nihinege, nebalä aligilo amolige, nili molöge neleboge dofea negei dilo amoda dihili dawadigi amomelë. ³⁵ Na sulubadela hamosa nelo amo gadola hamoi edefade hamosebewea udia dolö geloi made nefolalebe amoli ugila negemolöi dibe amo oleimelë. Amase, Dafidilo Geloi Yesuea sähalea, Afädëa digali afädë iäседа, dia holöfalï obeägimolö. Gasoda, dia afädë elögali iäседа, dia edefademalä obeägimolömelëla säi amo helësëmolöi dibe amoge oleimelëla Folea säla wagai. ³⁶ Ea ado amo säha maadelahilä, ili sulubadelabalä ea emo gumu sagala gumusula Godema adoi. ³⁷ Godema adola wagasebegi, ili sulubadelaedefademalä diila Folo gaula mimi. ³⁸ Amala ilia edefademalä asigii. Asigii amoie mi edefadeda gowe. Ea nie mi bu elö made bimolömelëla säi amogi. Hä amalahilä ilia e du dibea ami ifola asi.

21

Folo ödä duugi awäla, Yalusaleme asi

¹ Nilia ilima, nili hä afiahamelë, dili hawiola sälahilä, ödä duugi fila mogolafali awäla Gosi beselagalai. Amo aiyo amogi Olodesi beselagalai. Amilahilä Badala beselagalai. ² Badala amila ödä du elö Fonisia moholö dibe amo bealahilä, nili amogi fila afiai. ³ Afiahalea nilia Saibulusi södülo dibe amo bealahilä naabo fefeädimadi dibe amo amilahilä nili baagila awäla Siliamadi awähamu nelo. Awähamu nea Daia awäla beselagalai, du amogi nelegei gaui amo ami negemolöie. ⁴ Daia ami beselagalala bëgëla aulo nefolalo amoli beagolelahilä, nili ilibalä segeyo gifalädalïa ami nelo. Gesamia ilima aligilahilä helësëlasisebegi, ilia Foloma Yalusaleme mosabiola säi. ⁵ Amala säsebegi gaso, nili moholö fu beselagalasebegi, hä doadigila afiai. Afiassebegi ili sulubadela udia malöla gaamugi amila nilibalä duhulu agesua afiai. Afialahilä nili sulubadelaeduhulu bosea ami emo gumu sasagalalahilä Godema adoi. ⁶ Godema adolahilä, nili hä afiahamelë, ilima dili hawiola säi. Amase, iliage nilima amala hawiolalahilä hili mosöa obëgësebegi nili duugi fimolöie afiai.

Sisalia ami bea sälo Agabasaea Foloma ado säla i

⁷ Ödä duugi filahilä Daia digila awähamu nea, Dolemesi beselagalai. Beselagalalahilä nedoo nefolalo amoli säla olela gausialahilä ilibalä segeyo afädë adi. ⁸ Diala aiyo amogi awäla Sisalia beselagalai. Beselagalalahilä Ado Mala Hedabi säla ilo afädë nelo amoie ei Filibi amoie mosöa digalahilä ebalä nefolalo. Filibida dolö Gifalädalïa amoligi nelo.* ⁹ Ie idiwilali biyidia sulo amoli dolö made fila awäla salea, Godeie bea sälo sulo.

¹⁰ Nili ami segeyo nahui nebegi Godeie bea sälo afädë amoie eida Agabasa eda Yudiala misi. ¹¹ E nili nebea ami maala, ea Foloie malibu gi amo nealahilä hile emole naabole neegilahilä, ea sähalea, Gesami Hedabia sähalea,

* **21:8:** 21.8 Filibida dolö gifalädalïa abosolo ugila negelo namiäia dafidi memelei amoligi nelo. Abosolo 6.1-6 bimalo.

Malibu goweie eedo amo Yalusaleme ami Yu dolö nefolalebe amolia gowe gadola gaula neegila dolö fii odoama imolömelëla säsebemelëla säi. ¹² Amala säi amo nabalahlä niliage, amase, udia dolö ami nefolalo amoliage Foloma Yalusaleme fedamolö gameläla sähamu nea häuai. ¹³ Amala sähamu nefolalebegi ea säla obëgësalea, Dilia diisamu dibegoea ne neala yölasisebe goda edoie. Ne Yalusaleme ami nea nïe emo naabo neegimolö gomu made. Dafidilo Geloï Yesuie ëigi baagomolö diëge amoda dofeala helësësamelëla säi. ¹⁴ Amala säsebegi, ea helësëi neebe amo hailsa fisimolöi made beala nilia fisilahilä sähalea, Dafidilo Geloia hamesebe amo gadola hamomäiamelëla säi.

Folo e Yalusaleme asi

¹⁵ Amala säla, segeyo amala nelolahilä, nelegei neala gaula Yalusaleme fedai. ¹⁶ Bëgëla aulo odoa Sisialiala nilibalä gegecola afiai. Afiai amoda Saibulusi fii afädë bëgëla aulo siiba nelo amoie ëida Nesono ie mosöa awäla nefolamolöie ilia nili sigi asi.

¹⁷ Nili Yalusaleme beselagalasebegi ami nedoolali amolia obeägila gauia idai. ¹⁸ Amo aiyo amogi Folola nihiligila Yemese neebea afiai. Afiaha dibegi, dolö dafidilo nefolalo amoli sulubadelage ami gegecol. ¹⁹ Foloea ilima dili go gabiola sälahilä, udia dolö fii odoa nefolalebea ami Godea emadi aligila hamoi amo ilima awala säla iaha maadei. ²⁰ Foloea awai amo ilia nabalahlä Godeie ëi gauia adai. Amalahilä ilia Foloma sähalea, Nedoo, dia dawa, Yu udia dolöda dausini maleia asigi afädë negei. Udia dolö amoli sulubadelaeada Ado säla negei amo gelola bëgëla awäha neamelë. ²¹ Amala hamola nelo amolima dolö odoa nefolalo amolia sähalea, Foloea Yu udia dolö sege elö elöla fii odoa amoligi nefolalebe amoli sulubadelama ado gowe gadoi säla olelelo. Mosesea Ado säla negei dilo amo fisimola säla, dilile malöie gafodo damumabio, siiba mala hamolo amoda made hamomalola säla iaha neamelëla odoaea säla i gabio. ²² Odoaea di yawe misi neala säседа, ilia dofä nabolö gabumelë. Hä nilia abilia hamomolödu. ²³ Amaimo, niliada dia mala afädë bëgëla hamomäiaie säla iaha. Nilibaläda Godema afädë hamomolömelëla säla negei dolö biyidia nea. ²⁴ Diada ili sigi awäla, ilia Godeie siigi nigime baai made neebe amo olelo mala hamomolö amo diage amala hamomalo, amase, ili busa gesemolöie ilile bidige dia negelasimalo.* Amala hamoseda, odoaea ado die säi amo nabelo amoliada, nilima wäfalä säla i gabula helësëlahilä, Ado säla negei dibe amo dia bëgëla hamolo gabula helësëmolömelë. ²⁵ Udia dolö fii odoa asigi afädë negei neebe amolima, ado sämolö helësëi dilo amo nilia beba dëdëla i. Nilia ilima sähalea, ili idihë nea, molö nulö dibe amogi wäfalä godegali göa nelegela i muabio. Amase, heale hi e muabio. Hogoï elö elöla sebe amo nufudahalea muugia heale gälo sali amola muabio. Amase, udia dolö fa nimabiola säla ila säi.

²⁶ Amalahilä amo aiyo amogi Foloea dolö biyidia amoli sigi nea, hiligila Godeie siigi nigime baai made neebe amo olelo mala hamoi. Amalahilä e gobela ilo mosöa awäla gobela iloma nigime baai made neebe amo oleloie segeyo amogi wagamolö gabugi, afädë afädëlaea amo galada odala imolö gabula säla i.

Yu dolö amolia Folo gauï

²⁷ Mala amoie segeyo gifalädalä dilo awäha maademolö ga made dibegi, Yu dolö odoa Esia segeala mofiai amolia Folo gobela ilo mosöa neebe amo meli. Bealahilä udia dolö nefolalo amoli sulubadelaea Foloma habobamäia neala habobasilahlä Folo gauï. ²⁸ Gaulahlä ilia gelola uuala sähalea, Isilale

* **21:24:** 21.24 Abosolo 18.18 amoge bimalo.

dolöla dilie, nili ugila negemolö mofiamo. Dolö gowea sege dibe sulubadelagi udia dolö nefolalebe sulubadelama säla olelesalea, Isilale udia dolöge, Ado säla negei dibe amoge, amase, sege gowege, amolida memalämelëla säla olelelomele. Amomu made, ea Giligi dolö odoa nefolalebe amoligi gobela ilo mosöa sigi maalahilä mosö Godea hile nafolai nelo amoge neala nafadei gabiola säi. ²⁹ Amala säi amoda dafidi ilia Ebesa fii ëi Dolofimasa e Folobalä gaamugi neebe amo bealahilä, Foloea e gobela ilo mosöa sigi nogila digai gabula helësëlahilä amala säi.

Ami dolö amolia Folo e sigi asi

³⁰ Amala säsebegi, gaamugi nefolalo amoli sulubadela fudugilahilä, udia dolö baluluia mafula gegecola ilia Folo gaulahilä, gobela ilo mosöa amila dusugala gaula awähalea gobela ilo mosö idi galo sulubadela fodolofali gaha maadei. ³¹ Amala hamolahilä Folo baagomäia nufülö hamosebegi, Olomo ami dolö beaha aligilo busa amea Yalusaleme udia dolö sulubadela edefademalä fudugila nudusaleamelëla säi amo nabi. ³² Amo nabalahlilä ea ami dolö sigi aligilo odoa nefolalo amolige ami dolö odoa nefolalo amolige sigi awälahlilä, udia dolö gegedoi neebea ami ili fodolofali baluluia afiai. Beaha aligilo busa amoge ami dolö odoa amolige maase bealahilä, ilia Folo made nufudala fisi. ³³ Ami dolö beaha aligilo busa amea Folo neebea awälahlilä e gaula nea, ea ami dolö amolima sähalea, Igi ëfë äudäea e nafodomola säi. Amala sälahilä ea nabahalea, Dolö goweda nowë, ea edo hamosiola nabi. ³⁴ Amala nabasebegi, udia dolö gegedoi nefolalo amolia säla obëgësalea, ado elö elöla gelola säla didigai. Amala gelola säla didigai amea ami dolö beaha aligilo busa amea ado mi fädäla made beasebegi, ami dolö amolima dolö goweda ami mosöa sigi mosalola säi. ³⁵ Amala sigi awäla e mosö aulo didaia fedadelä hamolebe udia dolö gegedoi amolia edefade habobasebegi, ami dolö amolia Folo e naaboea sogobala gaula fedai. ³⁶ Mida, udia dolö amolia, nufuö, baagomäia nufuöla gelola säla didigala ili bëgëla maasebegi amai.

Folo e asigi afädë negei amoie mi Yu ilima fädäla säla i

³⁷ Ami dolö amolia Folo e sigi gaula ilia mosöa digamolö hamosebegi, Foloea ami dolö beaha aligilo busa amoma sähalea, Na dima ado afädë nabedulela säi. Amala sälebe busa amea sähalea, Dida Giligi ado adolole. ³⁸ Isibi dolö afädë dafidi gamanebalä nudulahilä ie nudulo dolö dausini biyidia sege nafade udia dolö aligisia made ami sigi awäha nelo amoda di madelela nabi. ³⁹ Amala nabasebegi, Foloea sähalea, Neda Yu dolö neawe. Silisia segeie gaamu Dasasa dibe amoda nie segemelë. Nie gaamuda ilibia edefademelë. Na udia dolö ilima ado sädelä dima nabahala säi.

⁴⁰ Amala sälebe ami dolö beaha aligilo busa amea dofea sämosebegi, Foloea aulo didaia ami nea naabo usigili. Sau sagaha maadesebegi Foloea Hibulu adoea sähalea,

22

¹ Nado nedoola dilie, dilia na asiala hamoila säsebegeoie, asiala made hamoila dilima fädäla säla iahago, nabualola säi.

² Amala sälahilä Hibulu adoea säha neebe amo nabalahlilä, dolö nefolalo amolia dofä adola made sau sagala nefolalo. Sau sagala nefolalebegi Foloea sähalea, ³ Ne fiida Yumelë. Silisia segeie gaamu Dasasa amida nemea ne neegela ägüi. Gasoda, neda gaamu wegüi nea wi fädäla aligisebegi, Gamelielea ne olelesa nelo. Eada nema nilile naua mäüie mala säla negei dibe amo sulubadela hedabola säla olelei. Na Godea hamomola säsegi gelola hamosa nelo, dili walio nefolalebe goea hamosa neebe go gadola. ⁴ Idi gowegi

bëgëla aulo nefolalo amoli na neala sëlasisa nelo, ili baagomäia. Udiage dolöge nafodolahilä, ili galabaia mosöa negesa aligilomelë. ⁵ Gobela ilo Busa Edefade neebe ameage galisölö dolö nefolalebe sulubadelaeage, ilia na dofä säsebewe dilima säla ilo amo. Ili ilile edoo Damasaga nefolalebe amolima beba dëdëla, na gaula mosäia iäsisio. Iäsisibegi Idi bëgëla aulo ami nefolalo amoli gaulahilä së imäia Yalusaleme sigi obëgëmolöie nea asimelë. ⁶ Ne Damasaga suägila eso mogogi aligisebe amo gaalu, mudaijala yo digalo edefade fodolofalï maala nema sege yabagelelo wäla yabagelei. ⁷ Amaimo, ne nagadaia digala negei dibegi afädëa nema sähalea, Soloo, Soloo, edogi dia ne neala sëlasisala säse nabi. ⁸ Amo nabalahlilä na, Dafidilo, dida nowëla säla obëgëi. Amala säla obëgëlebeda ea nema sähalea, Neda Nasalese fii Yesu, dia neala sëlasilo amomelëla säsisio. ⁹ Dolö nebalä afiai amoliada yo digai amo meli gaso, afädëa nema ado säi amoie adoda ilia made nabi. ¹⁰ Amala hamosebegi, na nabahalea, Dafidilo, na abilia hamomolödula nabi. Amala nabasebegi, Dafidilo Geloia nema sähalea, Di nowela Damasaga mosö. Ami dia hamomolö Godea daiia amoda afädë ami neebe amea dima säla iäha maademolömelëla säsisio. ¹¹ Yo edefade digai amea na bimolö ulisebegi, dolö nebalä afiai amolia ne nabelela gaula awäla Damasaga beselagalai. ¹² Dolö afädë ei Ananaiasa e Damasaga ami nelo. Eada Ado säla negei dibe amo gadola hamolo nebegi, Yu udia dolö ami nefolalo amoli sulubadelaeada, eda dolö hedabi mogoi neala sälo nelo. ¹³ E maala ne neebea ga madefalï nea, ea nema sähalea, Nedoo Soloo, die si hedabi bu bimalola säsisio. Amala säi amole nie si bu hedabolahlilä bimolöi gabugi e meli. ¹⁴ Amasebegi ea sähalea, Nilile mäuie Gode neebe amea ea hamesebe amo dia helësëmäiage, ie hamoi hamolasilo asigi mogoifalï neebe amo dia siia bimäiage, hi ado säsebe amo nabuäiage di memeleimelë. ¹⁵ Dia meli amoge nabi amoge udia dolö sulubadelama säla imolöie e neala olelo di namolömelë. ¹⁶ Di memalä beaha samolöda edoie. Hä nowelahilä ödägi gela, Dafidilo Geloima adola, dia nafade hamoi amo hëla fisimalola säsiola Foloea säi.

Foloea fii elöma ado mala sämäia Godea fisiga gai

¹⁷ Foloea säla iähamu nea sähalea, Ne Yalusaleme obëgëlahilä gobela ilo mosöa Godema adosa salea sosoäla awäla ¹⁸ beahamelebe, Dafidilo Geloie miso nelo gabio. Ea nema sähalea, Dia nie säsisie amoda Yalusaleme nefolalebe amolia made nabolö ameada, hä fodolofalï, Yalusaleme digila di aabela mosalola säsisio. ¹⁹ Amala säsebegi, na säla obëgësalea, Dafidilo Geloie, na gedolo mosö difolalebea ami awäla udia dolö dima asigi afädë negei nefolalo amoli nufudala iälalala, galabaia negelo amoge hili dawadigimelë. ²⁰ Die olelo Sidibeniië heale digasolo amo gala nege ilibalä nelomelë. E baagomolöge dofeala helësëlahilä e baagomäia nufidelo amolile fagulo daia salugalo gii amoda na beaha nelomelëla säi. ²¹ Amala sälebe ea nema sähalea, Mosalo. Na di sege wagadi made, udia dolö fii elö sefolalebea ami fisiga gamolömelëla säi.

Foloea ami dolö amolima neda Olomo dolömelëla säi

²² Ea ado säha nelo amo udia dolö nefolalo amolia hedabola nabaha nea gaso, ea udia dolö fii elöma moholömelëla säse amo nabalahlilä, ilia gelola üalala sähalea, Dolö goweda baagomäia nufuö. Go gadoida wi namolöi made gabula säla didigai. ²³ Ili üalala didigala sähamu nea hilile fagulo daia salugai gila sadia galadigi, gulu dao gasala sadia adaladigisa nebegi, ²⁴ ami dolö beaha aligilo busa amea sähalea, Ili ema ado gelola säse goie mi säla imäia ami mosö mumusogi digala e fëgämalola säi. ²⁵ Amasebegi ilia Folo fëgämolöie e nafodoi. Nafodoi amola wäla nea, Foloea ami sigi aligilo ga madela neebe amoma nabahalea, Olomo dolöma gudi made nabala, Olomoie

mala säla negei ameada dolö amo fëgämolöda mogolalela nabi. ²⁶ Amala säi amo nabalahlilä sigi aligilo amea ami dolö beaha aligilo busa neebee awäla ema säla ïalahilä nabahalea, Dia abilia hamomolö gabu. Dolö goweda Olomo dolöla säi. ²⁷ Amasebegi beaha aligilo busa amea e neebee awäla ema nabahalea, Nema sämo. Dida Olomo dolölela nabi. Amalebe ea säla obëgësalea, Äla säi. ²⁸ Amalebe beaha aligilo busa amea sähalea, Nihine muni edefadea ne Olomo dolö hamomolöie niimelëla säi. Amalebegi Folea sähalea, Nemea ne neegela ägüsolo amo gala ne amala nelola säi. ²⁹ Amalebe e fëgämolö nefolalo amoli fodolofali badadi gasi gagai. Amasebegi ami dolö beaha aligilo busa amea helësësaleada, na Olomo dolö nafodoila helësëlahilä, e bedäha nelo.

Folea Yuie Galisolöma ado säi

³⁰ Amo aiyo amogi ami dolö beaha aligilo busa amea Yu amolia Folo eada edo asiala hamoidula fädäla bimolöie, e fisigälahilä gobela ilo busa amolige, Galisolö dolö amoli sulubadelage gegeedomalai. Gegedosebegi ea Folo sigi digala ili sebea ami ifosi.

23

¹ Folea Galisolö dolö amolima sila nea sähalea, Nedoola dilie, ne Godeie siigi nawesa neada nie iso asigia dofealahilä hahamola misi amo, aso, hamosa neawe. ² Amala säsebegi, gobela ilo Busa Edefade Ananiasaea dolö odoa Folo ga made nefolalo amolima sähalea, ïe nafigi nufuöla säi. ³ Amala säsebegi, Folea ema sähalea, Dida mosö alalo gai beni faleia hëi amo gadoi nebego, Godea di nufulömelë.* Ado säla negei dibe amo gadola dia nema gudi nabolö salea gasoda, dia Ado säla negei dibe amo damula ne nufuöla sähalela nabi. ⁴ Ea Amala nabasebegi, dolö e ga madela nefolalo amolia sähalea, Dia Godeie gobela ilo Busa Edefade neebee goma nafadela sähalela nabi. ⁵ Amala nabasebegi, Folea säla obëgësalea, Nie nedoola dilie, e gobela ilo Busa Edefade neala na made helësëi. Udia dolö dili nefolalebe amoie beaha aligilo neebee amo dilia e gagademabiola bebagi dëdëla negei dialeala säi. ⁶ Amalahilä Folea dolö nefolalebe amoli odoa Sadiusi sosogo, odoa Felesi sosogo nefolalebe amo helësëlahilä, Galisolö gegedoi nefolalo amolima ado gelola sähalea, Nedoola dilie, neda Felesi sosogo neawe. Nie nadoge Felesi sosogo nelomelë. Udia dolö baagoi nowemolö amo dofä gabula helësëla asigia sisiläfüsa neebeweieda gudisagomelëla säi. ⁷ Ea amala sälebegi, Sadiusi sosogo amoliage, Felesi sosogo amoliage ili gëgëlahilä gegedoi amo hilimu moge mogela nelo. ⁸ Sadiusi sosogo iliada udia dolö baagoi amoli made nowelolage selesaia fiige gesamige madela sälo nea, Felesi sosogo ilia ohodoa amoli dofä gabula helësësa neamelë. ⁹ Amalahilä dolö amolia gëgësalea ado gelola sähamu nebegi, mala dawadigi odoa Felesi sosogo amoligi nefolalo ilia nowela aligilahilä ado gelola sähalea, Dolö gowea nafade afädë hamoi nilia made meli neawe. Amai gesamiale ma, selesaia fia ema ado säla ïledula säi. ¹⁰ Amala säsebegi, ilia gëgëlahilä edefade nudusalea, Folo dusugagise amea damula galaloea ami dolö beaha aligilo busa amo bedäi. Bedälahilä ea ami dolö nefolalo amolima sähalea, Dili idogo digalahilä Folo e ili mogogila neala ami mosö mumusogi sigi obëgëmalola säi. ¹¹ Amala hamolahilä gasigi Dafidilo Gelo Folo neebee maalahilä sähalea, Asigi gelomalo. Bedämabio. Yawe Yalusaleme nea di nie neala olelo nelo amo gadola Olomo awälage amo gadola wäla hamomolömelëla säi.

* **23:3:** 23.3 Mosö alalo gai beni faleia hëila säi amoie mida gomalä. Mosö alalo gai nafade fea amoda made bimäialahlilä beni faleia hëlo amo gadoila helësëi.

Yu dolö ilia Folo baagomäia nufulö daiiai

¹² Sege yosebe amo gaalu, Yu dolö nefolalo amolia Folo nufulö daiiaha dilo. Ili migalia diigila ado gelola säla negesaleada, ilia molö ödäge made naala, Folo nufudala baagolahilä molö ödä molömelëla säla negei. ¹³ Nufulöla daialo amolida nabülasi biyidia baagi. ¹⁴ Ili gobela ilo busa amolige dolö dafidilo amolige neebee awälahilä ilia sähalea, Nilia migalia diigila ado gelola säla negesaleada, nilia molö made naala, Folo nufudala baagolahilä molö molömelëla säla negeimelë. ¹⁵ Amala hamoi gabugi, Galisolöla diliada ami dolö beaha aligilo busa amo sebea ado fisiga gahaleada, Folo dili neebee sigi digamalamäia, ema säi amoie mi fädäla hogomolöïela sämalö. Amala hamoseda, e dili mia, aso, made beselagalala neëgi, nilia e nufulöïe daiiai neamelëla säla i. ¹⁶ Amala säsebegi, gaso, Foloïe elefiie malöea ilia säi amo nabalahlilä, e ami dolöïe mosöa awäla mumusogi digala Foloma säla i. ¹⁷ Amo nabala Foloea sigi aligilo dolö afädë welahlilä sähalea, Diada malö malisä gowe beaha aligilo busa sebea sigi mosalo. Eada ado afädë ema sämolö gauleamelëla säi. ¹⁸ Amalebe ea malö malisä amo beaha aligilo busa sebea sigi awälahlilä sähalea, Galabaia negei Foloea ne wesaleada, malö malisä goweada ado afädë dima sämolö galea, di sebea sigi mosöla säla imelëla säi. ¹⁹ Amala säsebegi, ami dolö beaha aligilo busa amea malö malisä amoie naabogi gaula agesuadi heledo nea nabahalea, Diada nema edo sädeläla nabi. ²⁰ Amalebe ea sähalea, Yu ilia ado afädë negesalea gomälä negesio. Ema säi amoie mi fädäla nabolöïe, dia Folo e Galisolö neebee aiyo sigi digamalamäiala sämolöla säsio. ²¹ Amaseda, diada ilima ümabio. Mida, dolö amolida nabülasi biyidia baagi, ilia e nufulö musügä beaha nea. Ili migalia diigila ado gelola säla negesaleada, molö ödäge made naala, e nufudala baagolahilä molö ödä molömelëla säla negesio. Hä dia ümäia ili walio daiala beaha neamelëla säla i. ²² Amala säla ïbe beaha aligilo busa amea malö malisä amoma gelola sähalea, Dia nema säla i amo afädëma säla imabio, mosalola säi.

Gamane sigi aligilo Feligisi neebee, Folo e sigi asi

²³ Amala sälahilä ea ami sigi aligilo äudä misiëla welahlilä elema sähalea, Sisalia moholöïe ami dolö hädali äudäge, sugua hosigi fila aulo dolö nabülasi gifalädaliage, amase, göge gaulo dolö hädali äudäge, süwia midilö neë gaalu, moholöïe walio daiamalo. ²⁴ Amase, Foloïe sugua hosige dilia daialahilä e hedabola sigi awäla gamane busa Feligisi neebee sigi mosalola säi. ²⁵ Amala sälahilä ea beba afädë dëdëla ïahalea gomälä säla dëdëla i.

²⁶ Neda Golodiasa Ilisiasa, na gamane sigi aligilo Feligisi dolö edefade dima, Di go gabiola säla, beba gowe dëdëla ïasisago.

²⁷ Yu iliada dolö go gaula nufudadigimolöïe hamosebegi, na eda Olomo dolömelëla säsebe amo nabalahlilä, ami dolö amola e neebee maala na e damula awäla sigi obëgëimelë. ²⁸ Ili ema gudimolö ado säsebe amoie mi nabolöilahlilä, na ilile Galisolö neebee e sigi asimelë. ²⁹ Sigi awälahlilä beahamelebe, ilia ema gudimolö ado säi amoie mida ilile mala säla negei amoïemu meli. Amai ameada, e baagomäia nufulöge, galabaia negemolöïge, afädë made meli. ³⁰ Dolö go baagomäia nufulö daiyahaleamelëla afädëa nema säla ïasebegida, di neebee e fodolo fisiga idogosagomelë. Ea nafade hamoila sälo amoliage mi goweïemelëla dima säla imolö mosalahagomelëla säla dëdëla i. ³¹ Amaimo, ami dolö amolia ea säi amo gadola, gasigi Folo e sigi awäla Ädibadalisi gaamugi beselagalai. ³² Amo aiyo amogi ami dolö sugua hosigi fila aulo amoliamu e sigi awähamu nebegi, ami dolö odoa amolida hilile mosöa obëgëi. ³³ Ami dolö sugua hosigi fila afiai amoli awäla Sisalia beselagalalahilä, gamane sigi aligilo amoma beba dëdëi amo neala ïala,

amase, Fologe sigi maala e mia ifosi. ³⁴ Amalebe beba amo nidelahilä Foloma nabahalea, Dida bolobinisi abidilala nabi. Eda Silisiala helësëlahilä ³⁵ ea sähalea, Dia nafade hamoila sälo amoli mofiala neëgi, na die gudi nabalömelë. Amala sälahilä ea Heledoea mosöa e idihë namialai.

24

Yu dolöea Folea nafade hamoila säi

¹ Segeyo bia nelolahilä gobela ilo Busa Edefade Ananiasage, dolö dafidilo nefolalo amolige, Olomoie mala negei amo gadola sälasilo ëi Dedulusi nelo amea ilile säsimäia eege hiligila digai. Digalahilä, ilia gamane sigi aligilo amea nabuäia Foleada nafade gomu hamoimelëla säla i. ² Amalahilä sigi aligilo amea Folo misialai. Maala nebegi, Dedulusia ea asiala hamoi amoie ado säla iahalea, Dia nili sigi namolöi nelo amea nili nebea dalulo amoda negesimu dialeamelë. Dia nili hedabola sigi nelo amea sege edefade gowegi nefolalebewe hedabi namolöie, neala mogolasisa nelo. ³ Dolö edefade Feligisie, nilia amo bealahilä segeyo sulubadelagige sege dibe sulubadelagige dima obeägila edefademalä nesegesa aligilomelë. ⁴ Amai gaso, na asiala dima dofolaloea, dia nili bobasëla nilia ado oboba säsewe nabuäia. ⁵ Nafade hamoloda dolö gowemadila misi gabula beagolesamelë. Eada Yu dolö sege dibe sulubadelagi nefolalebe amoli neala habobalasilahilä nudulasiloge, amase, Nasalese sosogo nefolalebe amolile dafidiloge emu neamelë. ⁶⁻⁷ Amase, ea gobela ilo mosö Godeie siigi nigime baalasilage hamoi. Amalebegida nilia gauimelë.* ⁸ Amaimo, dihi mi fädäla hogomolöie dolö goma nabaseda, nilia nafade gowe hamoila säseweda dofä säsebela helësëmolömelëla säi. ⁹ Amala säsebegi, Yu iliage Dedulusiie ado ugila negela ado säi amoda dofämelëla säla i.

Folea Feligisima ado säi

¹⁰ Gamane sigi aligilo amea Folea ado sämäia ie naaboeamu oodo bibila säsebegi, ea obëgëla sähalea, Dida gäheo i yafiegi sege edefade goweie gudi mogelo nelo amo helësëlahilä, nie asigiada ilia ado säi amoie dima obëgëla sämolöda hedabi galea. ¹¹ Amaimo, na Godeie ëi gauia adala Godema adomolö Yalusaleme fedaia amila segeyo walioda giwimelë. Amoda dihi dawadigimolöi. ¹² Amaimo, ilia na gobela ilo mosöa nea afädëbalä didiäha neebe made meli. Amase, gedolo mosöage, sege gaamu dibeage udia dolö gegedoi amoli fudugilasila hamoseda made melimelë. ¹³ Amaimo, na nafade hamoila ilia walio sälebeda, na dofä amala hamoi amoda dima säla ulufadigimolö amo ulisio. ¹⁴ Ado dofä dima säla iahawe, amoda gomalä. Neda Idi ilia sosogo elöla säse gowe bëgësaleada, nilile mäuie Gode ëi gauia adalomelë. Amase, nada Ado säla negei dibe amo sulubadelage, Godeie bea sälo amolia ado säla dëdëla negei amoge dofä gabula helësësamelë. ¹⁵ Godea baagoi amoli nowela ifosimäia na beaha neebe amo gadola, amase, dolö goweliage amala beaha neamelë. Godea amala hamomäia na asigia sisiläfüsa nea. ¹⁶ Amalebe segeyo sulubadelagi Godeie siigige udia dolöie siigige nie iso asigia mogola namiäiala helësësa aligilo. ¹⁷ Neda gäheo i odoa nelolahiläda, nihile segea obëgësalea, udia dolö nelebo maade amoligali muni imolöiege, amase, Godegali odala imolöiege obëgëi. ¹⁸ Dafidida Godeie siigi nigime baai made neebe amo olelo mala hamolahilä, gobela ilo mosöa odala imolöie awäla

* **24:6-7:** 24.6-7 Dolö dawadigi odoa amolia helësësaleada, ado odoage damo gogi dialeala helësëi. Ado amoda gomalä. [Nilia nilile Ado säla negei amoie ema gudideläi 7 gaso, ami dolö beaha aligilo busa Iisiasa maala, nili bobala didiigilahilä, ea nilia gaula nelo amo sigi awäsio. 8 Sigi awäla ea nafade hamoila sälo amoli di nebea misialola säi.]

nebegi, ilia ne meli. Nebalä udia dolö gegedoi made, gëgëla nudusage made nudui. ¹⁹ Amalebe, Yu dolö odoa Esia segeala mofiai ami nefolalo amolia nema dia nafade hamoila säha nea galëda, di neebee hili ado amo sämolö yawe moholöi galea. ²⁰ Maade galëda, dolö nefolalebe gowelia ne Galisolö dolö neebee nowela ifosisolo amo gala, ilia na dofä nafade hamoila meli amo säla imäia. ²¹ Ne ilibalä nea na ado afädë säi amomuda gowe. Udia dolö baagoi nowemolö amo dofä gabula helësëla asigia sisiläfüsa neebeweëda, dilia walio gudisagomelëla säimelëla Foloea säi.

²² Amala säsebegi, Feligisia Idigi aulo mala hedabola dawadigi nelo ameadä gudi nabi amo wagalahilä sähalea, Ami beaha aligilo busa Ilisiasa e maasegi, dilile gudi säla mogemolöla säi. ²³ Amala sälahilä, ami sigi aligilo amoma sähalea, Folo e idihë nea gaso, hi helësëse amo gadola hamomäiage, amase, e damelë neebee amolia e ugila negemolö misiäiage fu imalola säi.

Feligisia Folo e gäheo i äudä galabaia negei

²⁴ Segeyo odoa nelolahilä, Feligisi e hile udia Dulusilabalä misi. Dulusila eda Yu udia. Feligisia Folo bea mosalolahilä sigi maasebegi, Foloea Geleso Yesuma asigi afädë negemolö mala säla iasebegi, Feligisia nabaha nelo. ²⁵ Nabelebe Foloea mogoi namolöge, asigi sigi namolöge, mogemolöie segeyo daiala negei amo maasebe amoiege säla iaha nelo. Säla iaha nebegi, Feligisi e bedalahilä sähalea, Di mosalo. Hobeala fu beaseda, na di misialamolömelëla säi. ²⁶ Amala helësëselo amo gala Feligisia Folobalä ado didiamolöie wesamu nelo amoda muni imäiala helësëlahilä amai. ²⁷ Gäheo i äudä nelolahilä Feligisi gadoi Bosiusi Fesidusi e gamane sigi aligilo bedefala nelo. Feligisiada Yu dolö nefolalo amoli obeägimäia Folo e galabaia mosöa ifosisamu nelo.

25

Foloea sähalea, Olomo beaha aligilo Gini Sisa neebee gudimolö moholömelëla säi

¹ Bolobinisigi ami gamane sigi aligilo Fesidusi beselagalala segeyo ohodoa nelolahilä, e Sisalia digila Yalusaleme fedai. ² Yalusaleme fedala nebegi gobela ilo busa nefolalo amolige, Yu udia dolö ei sälo nefolalo amolige e neebee awalähilä, Foloea nafade gomalä hamoimelëla säla i. Säla ilahilä ilia ema gelolafali sähalea, ³ Dia dofä nili ugila negela Folo eda Yalusaleme misialamäiala säi. Dafidi ilia didiähalea, Folo e, aso, idiafa maaha neëgi, e nifulöie idia negemolömelëla didiäi amo helësëla amala säi. ⁴ Amalebe Fesidusia säla obëgësalea, Folo eda Sisalia galabaia nea. Neda holöfali nelolahilä ami obëgemolömelë. ⁵ Dolö goea nafade afädë hamoi galëda, dilile ei sälo odoa nefolalebe amolia ebalä gudimolöie nebalä digamalalola säi.

⁶ Amida Fesidusi e ilibalä segeyo gödölasi gadoiledu ma, nabülasi gadoiledu, nelolahilä Sisalia digai. Amo aiyo amogi Fesidusi e gudisalea filo amodaia salea, ea Folo sigi misialai. ⁷ E maasebegi Yu dolö Yalusalemela digafiai amolia Folo e nogöla amaleladigila nea, ea nafade yafie edefade hamoimelëla säi. Amala säi gaso, ea dofä amala hamoi amoda säla ulufadigimolö amoda uli meli. ⁸ Amaimo, Foloea sähalea, Yu udia dolöie mala säla negei dibe amoge, gobela ilo mosöge, amase, Olomo beaha aligilo Gini Sisa neebee amomage na nafade afädë made hamoi neawela säi.

⁹ Amala säsebegi, Fesidusia Yu udia dolö obeägimäiala helësëlahilä Foloma säla obëgëla nabahalea, Iliä säi amoie na gudi mogemolöie Yalusaleme fedamolö helësësebelela nabi. ¹⁰ Amasebegi Foloea säla obëgësalea, Mosöa walio ne neebeweda Sisaie gudilo mosö. Nebalä gudimolö amoda mosö wegimelë. Dihï dawadigi, nada Yu ilimada asiala hamoi afädëda made.

¹¹ Amaimo, na nafade hamolo amea baagomolö galebada, ne baagomolö amoda dofealabio. Amai walio dolö gowelia na nafade hamoila säsebegi, amo dofä made galëda, afädëa ne neala ilile naabogi gausimolöda made bimolömelë. Amaimo, neda Sisaeamu nie gudi nabuäiala helësësamelëla säi. ¹² Amala säsebegi, Fesidusia dolö e ugila negela sälasilo amolibalä didiälakilä, ea Foloma säla obëgësalea, Dia Sisaea nabuäiala säi ameada dida Sisama moholömelëla säi.

Fesidusia Gini Agilibama Foloie nabi

¹³ Segeyo odoa baagilahilä, beaha aligilo Gini Agilibale Benisile Sisalia Fesidusima di go gabiola säla olemolö misi.* ¹⁴ Eleda Sisalia segeyo holöbö nahui nelo. Segeyo amo gala Fesidusia Foloie ado amoie Ginima säla i. Ea sähalea, Dolö afädë dafidi Feligisia galabaia negei nelo amo, wimu neamelë. ¹⁵ Ne Yalusaleme nelo amogida, Yu ilile gobela ilo busa amoliage dolö dafidilo amoliage dolö amoie sähalea, Ea nafade gomalä hamoimelëla säla ialakilä, na dofä ea asiala hamoila sämäiala säasio. ¹⁶ Amasebegi na ilima säla obëgësalea, Olomo nilile malada dolö memalä neala elöie naabogi gausiloda mademelë. Dolö gudimolö galëda, eda dafidi gudimolö dolö amo mimiagila mia sida alogola aligilo. Amase, nilia ema fu iahalea ilia ema säse amoie säla obëgëmäia fu ilomelëla säi. ¹⁷ Amalebe ilia wi maala gegeedosebegi, segeyo baagila made, amo aiyo amogi ne gudisalea filo amodaia salea, na dolö amo sigi misialola säi. ¹⁸ Dolö ebalä gudimolö amoli hä nowela nefolalebeda, ilia ea nafadefalä hamoi gabula sämabelela helësëi gaso, maade gabu. ¹⁹ Iliä ado gëgëla säha nelo amoda ilile Gode bëgëlo mala amole, Yesu baagola Foloea e noweimelëla sälo amolegi gëgëi. ²⁰ Na ado goie mi fädäla bimolö amo asusugasebegi, na ema nabahalea, Ado goie gudi mogemolöie Yalusaleme moholö helësësebelela nabi. ²¹ Amalebe Foloea, beaha aligilo giniamu nie gudi mogemäia galabaia namolöla säsebegi, na e beaha aligilo Gini Sisa nebea fisiga gamolölahilä gaso, aso, galabaia namialaimelëla Fesidusia säi. ²² Amala säsebegi, Agilibaea Fesidusima sähalea, Dolö goea ado säse amo nihä nabulöila helësësebemelëla säi. Amala sälebe, ea säla obëgësalea, aiyo dia ie ado nabulömelëla säi.

²³ Amo aiyo amogi Agilibale Benisile momadolakilä maala ami beaha aligilo busa nefolalo amolige, gaamu amoie dolö dafidilo nefolalo amolali gamane gegeedolo mosöa ami digai. Digalahilä, Fesidusia Folo e sigi misialasebegi ilia e sigi misi. ²⁴ Sigi maala nebegi Fesidusia sähalea, Gini Agilibao, dolö gegedoi sulubadela dilie, dolö dilia beasebe egoeda Yu udia dolö sulubadela, Yalusaleme amige, amase wige, nema nabahamu nea sähalea, E namolöi madela üalala säha aligilomelë. ²⁵ Amai gaso, na ea hamoi amoie e baagomäia nufulöda mi afädë made beagolei. Gasoda, ea beaha aligilo ginia ie gudi mogemäiala säsebegi, na ado afädë negesaleada, e fisiga gamolöla säi. ²⁶ Ea hamoi amoie dafidiloma beba dëdëmolöie afädë fädäla made beagolesebegi, Gini Agilibao, die siigi e sigi misialaimelë, amase dilile siigige. Mida, nilia ema säi amoie mi fädäla hogolahilä, ea hamoi amoie mi bebägi dëdëla negemolö dibe amo helësëlahilä, dëdëmolömelë. ²⁷ Afädë galabaia nebe amea nafade gomalä hamoila made dëdëla fisiga gamolöda dofea madela helësësamelëla Fesidusia säi.

26

Foloea Gini Agilibaea nabuäia ado säi

* **25:13:** 25.13 Gini Agilibada Heledo, Yemese nufidelo amoie malö. Abosolo 12.1 bimalo. Benisida Agilibaie elefi.

¹ Agilibaea Foloma sähalea, Dia sãmolö amo sãmalola säi. Amala säsebegi, Foloea naabo gauia adogola nea sähalea, ² Gini Agilibao, Yu dolöea nema dia nafade hamoila säi amo sulubadelaïeda walio na dima säla obëgëmolö amogida obeägïsamelë. ³ Obeägïsamelëla säi amoda, diada Yu udia dolö neebe amoïe mala sulubadelage, amase, nilïa elö elöla helësëla gëgëlo amoge dawadigisa maadei nebege. Ameada na walio ado säsebewe sedade säsebela helësëla made, hame negela nabuäiala helësësa.

⁴ Ne malësägila na hamosa nelo amoda Yu udia dolö sulubadelaëa dawadigisa maadei nea. Mi gãwia amila nihï segea neage Yalusaleme neage, namolöi nelo amo ilia dawadigi nea. ⁵ Ili ne malësägila dawadigi ameada ilia sãmolö helësësedä, na Felesi ilile mala hamosa nelo amo dima sãmolöi gabu. Nilïle Gode bëgëlo mala amoïe sosogo odoa dialea gaso, Felesi sosogoïe mala elö elöla yafie hamolo ameada sosogo odoa sulubadela baagila asimelë. ⁶ Amaimo, dafidi Godea nilïle mäuma ado afädë säla negei amo hamomäia na asigia sisiläfüsa neebeweïe ne nebegi walio gudisagomelë. ⁷ Ado säla negei amo bimolöïe nilï fii giwilasi nefolalo amolia asigia sisiläfülahilä, esoage gasigige Godeïe ëi gauia adala ema ado sãhamu nefolalea. Amaimo, beaha aligilo Ginie, na asigia sisiläfüsa neebeweïeda Yu dolö ilia dia nafade hamoila säha neamelë. ⁸ Godea udia dolö baagoi amoli nowelasilo neebe amo dilia e amala hamolo ulïla helësësa nefolalebegoda edoïe.

⁹ Nasalese fii Yesuïe ëi neala nafademolöïe, na hamoi edefade hamomolöila helësësa nelomelë. ¹⁰ Amala helësëlahilä, na Yalusaleme nea amala hamosa nelo. Gobela ilo busa nefolalo amolia ne geloi ïasebegi, udia dolö yafie Godea hïle nafolai amoli na galabaia negei. Amalahilä, ilia udia dolö amoli baagomäia nufualola säsegige na ülomelë. ¹¹ Segeyo yafiegi gedolo mosö nefolalebe amo sulubadelagi awälahilä, ilia Gode gagademäiaïe na ili neala sëlasisa nelo. Na ilima edefademalä mihaläla fii elö elölaïe gaamu dibeä amige awälahilä, ili neala sëlasisa nelomelë.

¹² Na amo gadola hamomäia gobela ilo busa nefolalo amolia ne geloi ïala, bebage dëdëla ïasebegi Damasaga gaamugi asi. ¹³ Beaha aligilo Ginie, ne idiafa awäla eso mogogi aligisebe amo gaalu, na beahamelebe, nege nebalä afiai amola nilï neebeä ami eso si gadoi made, yo edefade hïdo elöi mudaiala säsälosebe melï. ¹⁴ Amala hamosebegi, nilï sulubadela digafui difolalebegi, afädëa nema Hibulu adoea sähalea, Soloo, Soloo, edogi dia ne neala sëlasisa. I ägëgi emoea nufidelo wäla nufidelo goeada di dihïmu yölasisebegola säsio. ¹⁵ Amala sälebe na naba obëgësalea, Dafidilo, dida nowëla nabi. Amala nabelebe Dafidilo Geloia säla obëgësalea, Neda Yesu, dia neala sëlasilo amomelë. ¹⁶ Di nowela emoea emosala namië. Di hamoi hamolasilo namiäïage, dia walio ne neebe melï amoge, hobeä ne bimolö amoge udia dolöma säla ïmäia na di memelela ifosimolöïe ulufadigila misi neawe. ¹⁷ Hobeä ne bimolöla säi amoda, di fii nefolalebe amoliage, amase, udia dolö fii elö nefolalebe amoliage, di nufudadigiloea na damula moholömelë. Na di ilima fisiga gahagomelë. ¹⁸ Ilile si fisigälasimolöïeage, gasimi sagaia amila yo digalo dibeä amige, amase, Saidaniïe geloi hawa amila Godea sigi neebeä ami ili besulasimolöïe, na di fisiga gahagomelë. Iliä amala hamosedä, ilile nafade hamoi amo hëla fisimolö. Amase, udia dolö nema asigi afädë negela Godea hïle nafolaimadi namiäia fu ïmolömelëla säsio.

¹⁹ Amalebe, Gini Agilibao, selesäia mosöala olesalea ado säi amoda na fisila made nelo. ²⁰ Dafidida Damasaga nefolalebe amolimage, Yalusaleme nefolalebe amolimage, amase, Yudia sege sulubadela dibeä nefolalebe amolimage säla ïahalea, Dili asigi besulahilä Godemadi nea, dili dofä asigi besui amo

gadola mala hedabi olela hamosa namialola säla ialahilä, hobealada fii odoa ilimage amala säla äaha aligilomelë. ²¹ Amala säla äaha aligilo amoie, Yu dolö nefolalo amolia ne gobela ilo mosöa nebegi gaulahilä baagomäia nufidedelä hamoimelë. ²² Amaimo, Godea ne ugila negesebegida, na memasamage, äi sälomage ado säsäla misi amo, aso, walio säha neawe. Nada ado elö made sähamelë. Nada siiba bea sälölea, Moseselea nelebo gausiala digamolömelëla ado säla negei amomu sähamelë. ²³ Iliä gomalä säla negei. Afädë Memelei amoda së molö dialea. Amalahilä, bauiala nowemolö amo dafidifali hi nowese amea ea Godeie yo digalo amo e fii amolimage, amase, udia dolö fii odoa amolimage säla imolöla bea säla negeila Foloea säi.

Foloea Agiliba asigi afädë negemäiaie säi

²⁴ Foloea amala säha nebegi Fesidusia gelola uuala sähalea, Folo, dida gagaosebego. Die dawadigilo edefade goeada dihidi gagaosebegola säi. ²⁵ Amala säsebegi, Foloea sähalea, Dolö edefade Fesidusie, ne gagaosa maademelë. Nada dofä säha. Asigi gäwi nea gowe sähala sähamelë. ²⁶ Gini Agilibaeada na ado säi amoie dawadigisa neamelë. Nada musügä negela made säla äaha maademolöi neawe. Na helësäsaleada, ea dawa made made, amoli sulubadela ea dofä dawadigisa maadei nebegola helësäsamelë. Mida, amo hamoi amoda musügä nea hamoi made ameadä amala helësäsa. ²⁷ Gini Agilibao, diada bea säloie ado amoda dofäla helësäsale. Na helësäsaleada, diada dofäla helësäsalä helësäsamelëla säi. ²⁸ Amasebegi Agilibaea Foloma säla obögësalea, Ne Geleso sosogo namolöie fu oboba gogi aligilasimäia helësäsebelä säi. ²⁹ Amala säsebegi, Foloea säla obögësalea, Fu obobagi galëge ma, sedadegi galëge amoie na dimu made, udia dolö na walio ado säsebe nabaha nefolalebe amoli sulubadelage nihine gadoi namiäiaie Godema adosamelë. Nihine gadoi gaso, dili igi ëfëa galabaia negelo amo gadola made negela namiäiala helësäsamelëla säi.

³⁰ Amasebegi beaha aligilo ginige, gamane sigi aligiloge, Benisige, ilibalä sulo amolige hä nowei. ³¹ Nowelahilä ili segea doadigila awäla hilidomu sähalea, Dolö goweda ea hamoi amoie nufulöge, galabaia negemolöge maade gabula säi. ³² Amasebegi Agilibaea Fesidusima sähalea, Dolö goeada Sisaea ie gudi nabuäiala made säi galebeda, dia fisiga gamalalabiola säi.

27

Iliä Folo e Olomo mosäia ödä du edefadegi fisiga gai

¹ Iliä nili ödä du edefadegi Olomo moholö dialeala ado afädë negesebegi, ilia Fologe dolö galabaia negei odoage ami sigi aligilo afädëie naabogi gausi. Sigi aligilo amoie ëida Yuliasa. Eada ami dolö hädali afädë sigi aligilo nelo. Eda beaha aligilo Gini Sisaie Ami Dolö amoligi nelo. ² Nili ödä du edefade Adalamidiamala misi dilo amogi fila afiai. Ödä du amoda Esia segeie gaamu agesumadi beselagalaladigila moholö dilo. Desalonaigala Masedonia fii dolö afädë äi Alisadagusage nilibalä afiai. ³ Afiala amo aiyo amogi Saidono beselagalai. Beselagalalahilä Yuliasaea Foloma hedabola helësälasila sähalea, Di damelë wi nefolalebe amolia nelebo di gumusui dibe amo gadoi imäia, ili nebea moholöi galeala säla i. ⁴ Amalahilä sege amo digila ödä duugi afiaha dibegi, fo eso digasebeamadila maasebeamadi amogi moholö iliwasebegi, fo hagula Saibulusumadi dewagila afiai. ⁵ Afialahilä ödä duhulu dögëla awäla Silisiale Bäfiliale agesumadi awälahilä Ilisiaie gaamu Maila beselagalai. ⁶ Beselagalamelebe, ami dolö sigi aligilo amea ödä du elö Alegisädaliala misi Idalimadi moholö dilo amogi nili sigi awäla ifosi. ⁷ Segeyo holöbö nahuigi

afiahalea baagi sēla aligi gebela awāla Nidusa gaamu sida gagala afiai. Fo amea nili moholō helēsēido amogi moholōi made gabugida obōla fo hagula ödā södōlo Gilidimadi dewagila awāla Salomone segeamadi sida gagala afiai. ⁸ Nili baagi sēla aligi dewagila didigila awāla sege afādēgi beselagalai. Sege amoda Ödā Du Musügā Negelo Hedabi Segela sālo. Amoda gaamu Alasea ga madela ami dilo.

⁹ Segeyo yafie baagila asi amogige, amase, Molō Made Nulo Segeyo* amoge baagila asi amogige segeyo amo gaaluda, baagoloea ödā duugi aulo made negei. Amo helēsēla Foloea ilima sähalea, ¹⁰ Dolō dilie, wilahilā moholō amoda dofea made, nafade na melimelē. Nelegei difolalebe goge, du edefade wege neala nafademolō gabumelē. Amase, nili odoage baagomolō gabumelēla sāi. ¹¹ Amala sāi gaso, ami sigi aligilo amea ödā du gauloea ödā du eedolea helēsēse amo gadola hamodelāla helēsēla Foloea sāsebe amo gadola made hamodelāla helēsēi. ¹² I bäu gise gaalu, gögī mulo segeyo beselagalasebegi sege amogida ödā du negesilamu diamolō amo dofea made gabula helēsēlahilā, dolō yafie ilia Finigisi moholō amoie ado afādē negei. Ili nili Finigisi beselagalamolō walebelela bimolō moholōila helēsēi. Gögī mulo segeyo beselagalasebegi ami negesimu diamolōla helēsēi. Finigisi amoda Gilidi södōloie ödā agesua. Du negelo segea ami diēda eso digasido amoie fefeädimadilage dafädimadilage melēlo.

Du ödāgi awāha nebegi fo edefade misi

¹³ Fo eso digasido amoie fefeädimadila holōbö geleāla maasebegi, dolō amolia hili helēsēi amo gadola ga moholō dialeala helēsēi. Amala helēsēlahilā nelebo yōi igi aeanea hamoi amo dusugala neala gauia adalahilā, Gilidi segeie ödā agesuamadi afiai.* ¹⁴ Aso, afiaha dibegi heleia made fo geloi edefademalāde Gilidi södōlomadila misi. Fo amoie ēida Ulagulo fo.* ¹⁵ Amalahilā du amo foea gaula näiadodimu bolosebegi iliada du obögēdelā hamoi gasoda, obögēmolōi made meli. Amasebegi hä foea du gaula mosāia fisigisi. ¹⁶ Fisigisila awāla södōlo holōfalī, ēida Gaudaea fo holōfalī hagusebegi, niliada häualafalī du edefade mia du holōfalī begela negei amo dusugala gaula misi. ¹⁷ Dusugala gaula maala du holōfalī amo gauia adala du edefade amodaia negesebegi, ilia du edefade hawa ēfē fisiga idogolahilā amo bäimāia fēdōla begela negei. Ilida du amo ödāmu dibe amogi ödā dögōla digai made giābigi ēi Sidisi amogi aligisiloea bedāhalea ie balai amo haila negesebegi foeamu gaula asi. ¹⁸ Fole ödā bubolele dagabola maase amolea nilīda edefade besu besui. Amasebegi, amo aiyo amogi ilia mi gāwila nelegei dudaia negei amo duhulugi hadia idodogosa nelo. ¹⁹ Amalahilā awāla segeyo naabo osodagi, ödā duugi negelo nelegei odoa, ēfēge balaige ige amo gadoi difolalo amoge hili naaboea neala ödāgi hadia idodogoi. ²⁰ Segeyo yafiegi niliada eso, gasumilile made beala, fo edefademalā maahalea nili neala besu besusamu nelo. Amasebegi niliā helēsēsalea, nilīda samolō made gabu, baagomolō gabula helēsēi.

²¹ Segeyo yafie ili molō made nasebegi, Foloea ili mogogi nowela nea sähalea, Dolō dilie, dilia nie ado nabala Gilidi made baagi galebeda, nafadela bedālasila hamoi amoda made beala, nelegei odoa made fisilabio. ²² Amaimo, walio na dilima gomalā sähawe. Dili bedāla made, obeägimalo. Mida, nilīgi

* **27:9:** 27.9 Molō Made Nulo Segeyola sāi amoda nafade hēmōlōie odala ilo mala siiba daiala negei segeyo dilo amola helēsēi. * **27:13:** 27.13 Nelebo yōi igi aeanea hamoila sāi amoda gomalā. Nelebo yōi igi aeanea hamolahilā ödā du made mosāia begela ödāgi nea salelo. * **27:14:** 27.14 Ulagulo foda eso fedasido amoie fefeädimadila mulo, muugi fo gadoi.

afädë made baagomolö. Du wemu nafademolömelë. ²³ Gode neebe amoë ne neawe. Nada ië ëi gauia adaha aligilo. Gode amoë selesaia fii afädëa walio gasigi ne sebea maala nea ²⁴ sähalea, Folo, bedämabu. Dida awäla Sisaie siigi namolö galea. Amase, nabuö. Dolö dibalä ödä duugi sefolalebe goli sulubadelada made baagomolö Godea die naabogi gausila imelëla säσιο. ²⁵ Ameada, dolö dilie, bedäla made, obeägimalo. Mida, na helësësalea, Godea ado nema säi amo gadola gausiala digamolöla helësësamele. ²⁶ Gaso, foea nili gaula awäla södülo afädëgi aligisimolö galeamelëla Foloea säi.

²⁷ Amaimo, segeyo silasi awäha nelolahilä gasisebegi, nili ödä duhulu ëi Ödä Adiliagi foea gaula awähamu nelo. Gasi mogogi ödä du gaulo dolö amolia ödä agesu holöbö ga madei gabula helësei. ²⁸ Amala helësëlahilä ilia ödä amo dofe bimolöie ëfë sedade amoë bidigi yöi afädë begelahilä ödägi fisiga idogoi. Fisiga idogoi amo nea adogola beahamelebe ödä dögöla digai dofei amo mida nabülasi biyidia gadoi meli.* Amala bealahilä holöfalä aliga galahilä bu elö fisiga idogola dofela beahamelebe ödä dofei amo mida nabülasi ohodoa gadoi meli.* ²⁹ Amalahilä nili awähalea igidaia aligisiloea bedälahilä, ilia nelebo yöi igi aeanea hamoi biyidia amoli du amoë gobegi begela sadia idogoi.* Amalahilä ilia sege yola eso neemäia Godema adosa nelo. ³⁰ Amaimo, ödä du gaulo amolia du dögila äudulälahilä du holöfalä fisiga idogola wäfalä sähaleada, Nelebo yöi igi aeanea hamoi odoa duie busamadila fisiga idogosamelëla säi. ³¹ Amalebe Foloea ami sigi aligilo amomage ami dolö amolimage sähalea, Ili du gowegi made aligiseda, dili baagomolömelëla säi. ³² Amala sälebegi ami dolö amolia du edefadegi du holöfalä begei amo damula sali. ³³ Haea gämölö hä ga madese amo gaalu, Foloea dolö amoli molö muäiala ilima sähalea, Segeyo silasigi dili molö fodögila made naala memalä nelo. ³⁴ Walio dili molö muäiala sähamelë. Dili namolöie molö molö dialea. Dilile busa hili afädë made besela digimolömelëla säi. ³⁵ Amala sälahilä Foloea beledi afädë nealahilä ili sulubadela sebea ami nea Godema nesegelelahilä dagabola naha nelo. ³⁶ Amala hamosebegi, sulubadela asigi gadaealahilä ilige molö mai. ³⁷ Ödä du amogi dolö sefolalo amoli gedolada hädali äudäie nabülasi gifalädaläie odoai gafeia sulo. ³⁸ Molö mai agulahilä, ilia ödä du amo hageamäia helebe guläia gadoi ëi widi dilo amo ödägi sadia idodogosa nelo.

Du dagabodasi

³⁹ Segeyo hosogasebe amo gaalu, ilia duhulu agesua beselagaläia amo bealahilä, sege abididula asusugai. Asusugalahilä beahaleamelebe duhulu hedogola bose fula asi dibe amo bealahilä, ami awäla ödä du negemolöi galëda, negemolöla helësei. ⁴⁰ Amala helësëlahilä ilia nelebo yöi igi aeanea hamoi amoli ödägi ëfë amo damula sasali. Amala hamolahilä ödä du mogola mosäia adelo i ëfëa begela negei dilo amo fisigäi. Fisigälahilä foea ödä du gaula mosäia ilia duie busamadi balai afädë dilo amo gauia adogola neegilahilä, ili ödä agesu dibeami beselagalamolöie awäha nelo. ⁴¹ Awäha nea ödä du amo ödä isogi bose giäbigila fedai dilo amogi udigi. Busa amo udigila aligisilahilä fogomolö uli dilo. Amala aligisi dibegi ödä bubolela edefade maasebe amea du gobe aba fedafusalea dagabodasila nafadei. ⁴² Amala hamosebegi, dolö galäbaia negei amoli ödä agesua dasi afufula fisäla afialoea, ami dolö amolia ili sulubadela nufudadigimolöla helësei. ⁴³ Ili amala helësësebegi ami sigi aligilo amea Folo e made nufuäiala helësëla ilima säla iahalea, Dilia helësei amo

* **27:28:** 27.28a Mida nabülasi biyidia amoda hësä gidälasi gadoi. * **27:28:** 27.28b Mida nabülasi ohodoa amoda hësä gödülasasi gadoi. * **27:29:** 27.29 Abosolo 27.13 amogi gasumili nufi amo bimalo.

gadola hamomabiola säi. Amala sälahilä ea sulubadelama sähalea, Ödä dasi aulo nefolalebe dilidale ödägi nila digala dasi afufula agesua mosalo. ⁴⁴Odoa dilida i gäi amogi gaula, amase, odoa du nuli amogi gaula biila mola afufula mosalola säla i. Amala säi amo gadola hamolahilä niligi afädë made baagola hulu agesua dea negesa maadeimelë.

28

Folo e Malada södölogi nelo

¹ Nili agesua hedabola beselagalalahilä, ami fii amolia sege ödä södölo amoie ei Maladamelëla säla i. ² Udia dolö sege amogi fii amolia nili hedabola helësëla hido elöla ugila negei. Sege digahalea gögisebegi, ilia nulo gobelahilä nili sulubadelama hëgi haumolö mofiamalola säi. ³ Folea nulo gasa nidilahilä nulo gaamugi gobesebegi, nulo amogi baagolo nuba afädë nulo gaamuea hëgisebegi doadigila fedala, Foloie naabogi mihila begedigila gosai dilo. ⁴ Ami fii udia dolö amolia beahamelebe, Foloie naabogi nubaea mihila begedigila gosai dibe amo bealahilä hilidomu sähalea, Dolö goeada dofä dolö nufudala baagolo. Eda duhulugi baagomolö halabai gaso, godea nafade hamolo amolima bidi obëgëla ilo amea e made namiäia amasebela säi. ⁵ Amasebegi Folea nuba amo folalela nulogi hadia galahilä, eda made olola hedabi nelo. ⁶ Udia dolö amolia helësësalea, e galumolöledu ma, fodolo baagola digamolöledula helësëi. Amala helësëlahilä, ili sedademalä beaha nefolalebegi, emada nelebo afädë made hamose meli. Amasebegi ilia asigia oböla elö bedefala helësësalea, eda gode afädë gabula helësëi.

⁷ Sege afädë ili sebe amo gägägëla dilo amoda södölo amoie dafidilo ei Bubuliasaie sege dilo. Dolö amea nili ea mosöa fimäia fu iasebegi segeyo ohodoagi ea nili hedabola sigi nelo. ⁸ Bubuliasaie eedo domalo hëgige gaisa sëge oloi dibegi, Folea e dibeami awäla Godema adoi. Godema adolahilä ea ie naabo negesebegi oloi dilo amo wahilasi. ⁹ Amala hamosebegi, södölogi ami oloi difolalo amoli Folo nebea mafusebegi ili wahilasisi. ¹⁰ Nilima obeägila ilia hedabolafali hamoi. Amala hamolahilä hobeala nili ödä duugi äudulä hamosebegida ilia nelebo nili gumusui dibe amo gadoi i.

Folo awäla Olomo beselagalai

¹¹ Aube ohodoa ami nelolahilä, nili ödä du afädë Alegisädaliala misi dilo amogi fila afiai. Ödä du amo i bäu gilo segeyo amoli beselagalasebegi södölogi ami negesi dilo. Ödä du amoie busamadi malö äudä balagula ägüi amolele ausulubo ia hamola baala negei dilo.* ¹² Afiala nili Silagusa beselagalalahilä, segeyo ohodoa ami nelo. ¹³ Silagusa amila awäla giso Ilegiuma beselagalai. Segeyo afädë ami nelolahilä, fo eso digasido amoie fefeädimadila maasebegi, nili afiala gasila didiga digila awälahilä amo aiyo amogi awäla Budeoli beselagalai. ¹⁴ Beselagalalahilä ami nedoo odoa nefolalebe amoli beagolelahilä, ilia nilima segeyo gifalädalä namolömelëla säi. Ami nelolahilä nili Olomo moholö afiai. ¹⁵ Afiaha dibegi nedoolali Olomo ami nefolalo amolia nili maahala säi amo nabalalahilä, ilia nili idiafa gausiamolö maala odoa Abiasa magäia gaamugi gausialahilä, odoada hele filo mosö ohodoa nebea ami gausiai. Folea ili maasebe amo beala Godema nesegelahilä, ie iso asigi delësi.

¹⁶ Nili Olomo beselagalasebegi gamane ilia, ami dolö afädëa idihë neëgi, Folo mosö afädëgi hido namolöi galeala säi.

Folea Olomo nea Yesuie mala säla i

* **28:11:** 28.11 Malö äudä balagula ägüila säi amoda, wäfalë gode Susa amoie dolö malö äudäiela säi.

¹⁷ Segeyo ohodoa nelolahilä, Foloea Yu udia dolö nefolalo amolile dafidilo nefolalo amoli misiäia wei. Maala gegeosebegi Foloea ilima sähalea, Neddoola dilie, nili fii amolimage, nilile mäüie mala amomage na nafade afädë made hamoi nebegi, ne Yalusaleme ami nafodolahilä, Olomo dolö nefolalebe amolile naabogi gausimelë. ¹⁸ Iliä gudilahilä ne nufudala baagomolö amoie mi fädäla made beasebegi, fisigämolöla helësëi. ¹⁹ Amala helësësebegi, Yu dolö amolia amamabiola säsebegi, idi elö maade gabugi na beaha aligilo Gini Sisaeamu nie gudi nabuäiala säi. Amai gasoda, na ne fii amolima nafadela hamoila sämolöda helësëla made nelo. ²⁰ Mi amoie na dili siia beala ado sämolöie dili misiäia weimelë. Isilale ilia asigia sisiläfüsa neebe amoie igi ëfë gowea ne begela negei neawela säi.*

²¹ Amala säsebegi, ilia ema sähalea, Yudia amila dia hamoi amoie beba nilima made dädëla äasi. Nilile nedoo misi amoliage ado made säi. Dia nafade hamoilage made säla imelë. ²² Dia helësëi amo nilia nabolöila helësësebe. Mida, sege sulubadelagi sosogo gowe nafade neala sälo amo nilia dawadigi neamelëla säi. ²³ Amala sälahilä ilia ema segeyo naabo negesebegi, ili yafie Folo neebea mosöa ami mofiala gegedoi. Gegedosebegi Foloea yosefali nowela Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoie ado säla äahalea mi awala äaha nebegimu së gäi. Ea Mosese nebegi Ado säla negei amo gadolage, amase, Godeie bea sälo nefolalo amolia bea säla negei amo gadolage säla äahalea Yesuie säi amo dofä gabula helësëmäia säla äahamu nelo. ²⁴ Amala säla äasebegi, dolö odoaeada ea ado säsebe amo dofä gabula helësëi. Amase, odoaeada dofä gabulada made helësëi. ²⁵ Amala hamolahilä ili hilimu asigi afädë made negela afiai. Dafidida, Foloea ado afädë wagala sähalea, Godeie Gesamia bea sälo Aisaeama aligila dilile mäuma mogola säi gabu. ²⁶ Ea sähalea, Udia dolö amoli neebea awäla ilima sähalea, Dilia nabahamu nea gasoda, fädäla made helësëmolömelë. Dilia beahamu nea gasoda, galone gowe gabula made beagolemömelë. ²⁷ Amoie mida, udia dolö amolile asigi dofogai nea. Ili gëhe gai gadoia hedabola made nabelo nea. Ilile siige dofogai nea. Iliä siia beala, gëhea nabala, asigia helësëla besusa galebeda, amoda na ili wahilasilabiola sämalola

Aisaeaea säi.

Aisaea 6.9,10

²⁸⁻²⁹ Amai ameada gowe helësëmalo. Godeie damula moholö ado mala amoda udia dolö fii elö amolima fisiga gaila helësëmalo. Iliä nabolömelëla Foloea säla wagai.*

³⁰ Foloea mosö e adi amoie bidi äalahilä ami gäheo i äudä nelo. Ami nea udia dolö sulubadela e neebea mofusebe amoli obeägila gauia idala nelo. ³¹ Ea Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoiege säla äala, amase, Dafidilo Geloi Yesu Gelesoie malage säla olelesa nelo. Bedäla made gelola säla olelesa nebegi, afädëa ema olelemabiola made säi. Hä amo.

* **28:20:** 28.20 Abosolo 23.6, 24.21, 26.6 amoli bimalo. * **28:28-29:** 28.28-29 Dawadigi dolö odoaea helësësaleada ado odoage amogi dialeala helësëi. Ado amoda gomalä. [29 Foloea ado säsebegi, Yu dolö amolia awäha nea hilimu mihaläla gëgëla afiai.]

Age Dimodi

Neala olelo oboba

Foloea Dimodima beba gowe dödëla i.

Dimodiie emeda Yu udia salea, eda Geleso sosogo sulo. Ìe eedoda Giligi dolö nelo. Dimodi eda Geleso sosogo, asigi hedabi negei. Bolobinisi Galesiaie gaamu Ilisidala ami nebegi, Foloea beagolelahilä, Ado Mala Hedabi säla daidola moholöie, ea Dimodima, Ne ugila negemolö awähadula säi (Abosolo 16.1-3). Awälahilä, hobeala Foloea Dimodima sähalea, Udia dolö Godea wela ifosisi Ebese gaamugi nefolalebe amoli ugila negesalea, ilibalä ami namialola säi.

Foloea Dimodima beba gowe dödëla iasi amoda, ado geloi edefade ohodoaie dödëla iasi.

Ageda, Godeie mala dofä dibe amo gadola made säla olelelo nefolalebe amea, Geleso sosogo nefolalebe amoli dahila neloea, idihë namialola säi.

Ageduda, udia dolö Godea wela ifosisi amolia gomalä hamosa namolö dialealage, amase, udia dolö sigi aligiloea gowe gadola hamomolö dialealage säla i.

Osodada, Foloea Dimodima sähalea, Dimodi, di Geleso Yesuie hamoi hamolasilo dolö hedabi namolöie, gowe gadoi namolö dialealage, Geleso sosogo sege elö elölagila nefolalebe amoli, dia beaha namiäia gelolasiloie hamoi i amo, hedabolafali beaha nea, hamosa namialola säla wagai.

¹ Neda Folo, Geleso Yesuie abosolo neawe. Nilile damula aulo Godeage, nilia asigia sisiläfüsa namolö mi neebe Geleso Yesu ameage, ne abosolo namialai neawe.

² Dimodie, na dima beba gowe dödëla iasisago. Dia asigi afädë negei ameadä, dida dofä nie malöfali gadoi neagomelë.

Nado Godemadilage, nilile Dafidilo Geloi Geleso Yesumadilage ugila negelasiloge, bobasëloge, dalulasiloge diamiäia hamesa neawe.

Godeie mala dofä dibe amo gadola made olelesa neebe amo fädäla beaha namialola säi amo

³ Bolobinisi Masedonia moholö awähalea, na dima gelola säi amo gadola, Ebese gaamugi ami namialo. Dolö odoaea mala elöi olelesa neebe amoda, dia ilima olelemabiola sämolöiege, ⁴ amase, ilia siiba sedalu amomu säla olögöloge, yaua mäulali aliligi misi amolile ei amomu dusugala säloge, fisimalola säla imolöiege, ami namiäia hamesamelë. Ado amo gadoi säsebe ameadä, udia dolöea Godeie hamoi hamomäia ugila negelo mademelë. Ameadä udia dolö gëgëlasilo. Asigi afädë negelahilä, udia dolöea ie hamoi hamolomelë. ⁵ Dima sämalasebeweie mida gowe. Gelesoie udia dolöea odo boba hamomäiaie säha. Iso asigi gähe namolöge, iso asigia Godeie siigi dofeala helësëmolöge, Godema asigi afädë dofä negela namolöge, mala amolimadilada boba hamolo amo mulomelë. ⁶ Udia dolö odoaea mala amoli fisilahilä, asiala besula, ado mi maade amogi gagaola nawesa neamelë. ⁷ Iliä Godeie mala säla negei amoie säla olelelo namolö hamesalea gaso, ilia olelesaleage, amase, dofä amalamelëla gelola sähaleage, mi gomalä gabula hili helësëlo made neamelë.

⁸ Nilia helësësalea, afädëa Godeie mala amo mogola oleleseda, mala amoda hedabila helësësa nea. ⁹ Nilia elö helësësaleda, mala hamomolö amole, made hamomolö amole säla negelo amoda, udia dolö asigi mogoi nefolalebe amolile säla negelo mademelëla helësësa. Amoda udia dolö goweli gadoie

säla negeila helësésamelë. Udia dolöea mala damuloge, ado made nabala hamuloge, Gode made helësëloge, nafade hamuloge, Godeie mala made nabeloge, nagadaia malamuloge, eedole emele baagomäia nufideloge, udia dolö odoa baagomäia nufideloge, ¹⁰ udia dolö fa neloge, dolöea hilimu Sodomo mala hamuloge, Yosebe gaula asi amo gadola udia dolö neala gaula auloge,* wäfalä säloge, gudisalea wäfalä gomalä melimelä säloge. Amase, mala nafade odoa hamola mala dofä säi amo damulo nefolalebe amolile hamomolö amole, made hamomolö amole säla negei dialea. ¹¹ Mala dofä säi amoda Ado Mala Hedabi Godea na olelemäia i amogi dialea. Gode yo digalo hido elöi neebe amoda Ado Mala Hedabi amea olesa. Udia dolöea ie ei gauia adamolö dialea.

Gelesoea ne bobasëi amo helësëlahilä, nesegea neamelëla säi amo

¹² Geleso Yesu nilile Dafidilo Geloia nema geloi i amogi nesegea neawe. Mida, ea na dofea hamomolöi neebela helësëlahilä, ie hamoi hamolasimäia ne memelela ifosi amogi. ¹³ Dafidida na e gagadeloge, ie udia dolö neala sälasiloge, ado nafadela säloge nelomelë. Gaso, Dafidilo Geloia ne bobasëi gabio. Mida, amala hamoi amo hamosalea, na Geleso Yesuma asigi afädë negela made nea, nafade hamosala helësëla made fuduia hamosa nelomelë. ¹⁴ Nilile Dafidilo Geloie bobasëlo amo nema nobala adugalasisio. Ema asigi afädë negeloge, odoa boba hamuloge, Geleso Yesuma dibe amolela nema iasio.

¹⁵ Ado dofäfalä amo nilia nabaha maadei dibe amoda gowe.

Geleso Yesu e nafade hamolo nefolalebe amoli damula moholöie nagadaia digai nelo.

Ado amoda dofä gabula helësëmolö dialea. Nafade hamolo amolile dafidiloda nemelë. ¹⁶ Amala hamosa nebegi, ea ne bobasëi amoie mida gomalä gabio. Eda aabela habobalo made amo olemolöie, Geleso Yesuea nafade hamolo amolile dafidilo ne bobasëi. Amase, udia dolöea hobeä, ema asigi afädë negelahilä, namolöi namolö gaula nefolamolö amolia ne beala, hi ea ilimage amo gadola wäla bobasëmolö gabula helësëmäiaie. ¹⁷ Hä, eda beaha aligilo Gini namolöi neebe amoge, baagolo madege, bimolöi madege, hi emu Gode nebegi, nilia eda ilibiala säla, ie ei gauia adamolö amo diamolö diamolö galea. Amala hamomäiamelë.

Dimodi dia nafadebalä gelola nudusa namialola säi amo

¹⁸⁻¹⁹ Nie malö Dimodie, dafidi di helësëla bea säla negei dibe amo gadola, dia hamomäiaie sähago. Asigi afädë negei go amo wälasimu nea, iso asigia Godeie siigi dofeala helësëlahilä, gelola nudusa namialo. Odoaea ilile iso asigia Godeie siigi dofea madela helësëlahilä gaso, neadigila auaula aligila, ödä du igigi dusudasila fisilo amo gadola, ilile asigi afädë negei amo neala nafadesa maadeimelë. ²⁰ Amala hamosa nelo amoligi dolö äudäda, Haimelëasale Alegsädale neamelë. Elea hobeala Gode made gagademolö helësëmäia, na dolö äudä amole mugabe Saidaniie naabogi gausimelë.

2

Godema adomolö mala säi amo

¹ Hä, ado edefade afädë hamomäia hamesebe amo dafidi säla iahago. Udia dolöea Godema adosaleada, udia dolö sulubadela helësëla sämolöge, imola ëdëgmolöge, hili ilige odoage ugila negemäia sämolöge, nesegeage, adomolö dialea. ² Iliä, aso, ema nabala ugila negemäia adosaleada, beaha aligilo gini neebe amolige, sigi aligilo neebe amoli sulubadelage ugila

* **1:10:** Mi Gäwi 37.12-36 bimalo.

negemäia adomolö dialea. Mida, nilia Godema helësëmolö dibe amo gadola helësëlahilä, mala mogoi hamosa nea, dofeala aumala namolöge, daluloge gaula namiäiaie. ³ Ado amo gadoi sämolö amoda hedabi. Ameada, nilile damula aulo Gode obeägïlasilomelë. ⁴ Eada udia dolö sulubadela damula aulo gaula namiäiaie, ado dofä amo dawadigila namiäiaie hamesa nea. ⁵ Amala säi amoie mida, Gode afädëfalïmu nea. Amase, dolö afädëfalïamu Godele udia dolöle segela sälo mogogi nea. Dolö amoda Geleso Yesu emelë. ⁶ Ea udia dolö sulubadela sigi obëgësa maademolöie, ea hïle namolö amo fisiga gai. Amala hamoi ameada, Godea udia dolö sulubadela damula moholö hamela olemolö helësëla, segeyo daijala negeigifalï amo olei. ⁷ Mi amoie, ne abosologe, ado uuala säla iloge namiäia, Dafidiloea ne memelela ifosi gabio. Fii odoama Godeie mala dofä amo säla olelelo namiäia, ne memelela ifosi amo neawe. Na ado säseweda wäfalï made, dofä gelola sähamelë.

⁸ Dili sege sulubadela gedosegida, dolöea Godema adomäia hamesa neawe. Dolö amo hili ili nafolala Godema odala iala nea, mihaläla gëgëla made nea, ilile naabo gauia adala, Godema adomolö dialea.

Udiaea hamomolö mala dibe amo

⁹ Amo gadolamu, elö hamese amoda gomalä. Udiaea gugusäla bimäia made, faguloge nelebo gäsebe amoge hedabola gämolö galea. Busa hili momadomolöge, nelebo goloea hamoi difolalebe ameage, amase, bageie isogi momadolo hedabi helebe näia gadoi amea domalo momadomolöge, fagulo hedabifalï bidi edefadea niige, gämolöi mademelë. ¹⁰ Iliada hamoi hedabi hamolo amo momadola gämolöi galea. Geleso sosogo neala sälo udia amolia momado gämolö dofeada amomelë. ¹¹ Udiaea adola made, dofä nagadaiala salea, Godeie ado mala nabolö dialea. ¹² Na ado säsebe amoda gowe. Udiaea dolöma ado mala säla olelemäiaie, sigi aligimäiaie, namialamolöi mademelë. Iliada adola made, nabaha samolö galea. ¹³ Amoie mida, Godea dafidi Adamadale hamolahilä, hobealada Iba hamoi. ¹⁴ Amase, elöda, Adama dahila nii made. Udia dahila nealahilä, ea nafade hamoi. ¹⁵ Amai gaso, udiaea malö ägüsaleada, Godema asigi afädë negeimu saleage, boba hamolamu saleage, mala mogoi hamolamu saleage, gugusäla bimäia made hamola fiseda, Godea ili damula moholömelë.

3

Udia dolö Godea wela ifosisi amoli sigi aligilo amolida gowe gadoia namolö dialeala säi amo

¹ Ado dofäfalï amo nilia nabaha maadei dibe amoda gowe. Afädëa udia dolö Godea wela ifosisi nefolalebe amoli sigi aligilo namolöila helësësa nea galëda, eada hamoi hedabi hamesa neamelë. ² Amai gabugi, sigi aligilo dolö amoda asigi mogoi, odoaea ea asiala hamosebela made säloea namolö dialea. Amase, udia afädë goaeage,* nelebo dibe amo sulubadela asigi gäwila hamoloeage, asigi sigi aligiloeage, mala mogoi hamoloeage, udia dolö söfë mase amoli hedabola aealoeage, säla olelemolö dawadigilo gauiaie, namolö dialea. ³ Gagaomolöie gagaalo ödä edefade made nulöeage, nudumolöie fodolofalï abadigila made, udia dolö hedabola helësëla hame negeloeage, made gëgëloeage, amase, muni gesami made auloeage, namolö dialea. ⁴ Hïle udiale malöle hedabola sigi aligiloeage, ea ado säsebe amo hïle malöla ilia hedabola nabeloeage, namolö dialea. ⁵ Afädëa ie udiale malöle hedabola made sigi aligiseda, eada udia dolö Godea wela ifosisi nefolalebe amoli abeahäla

* **3:2:** Udia afädë goaeala säi amoie mida, udia äudä niiaie, udia elö fa neloeage, made namolö dialeala säi.

sigi namolödu. ⁶ E Geleso sosogo waliomu neloeada namolöi mademelë. Ea gugusäla bimäia hamosa neëgi, Godea mugabe busabalä gudi amo gadola, dolö amobaläge amala hamoloeamelë. ⁷ Udia dolö segea nefolalebe amolia dolö goda asigi mogoi neala sälo amea namolö dialea. Mida, ilia e gagadesegi, e mugabe busaie gei dibeami fädäloeamelë.

Digono dolö amolida gowe gadoia namolö dialeala säi amo

⁸ Amo gadola wäla, digono dolö ili asigi mogoimu nea, ado äudä sälo madea namolö dialea. Wani ödä edefade made nulöeage, muni aba adogola made neloeage, ⁹ iso asigi gagadelai nea, Godeie ado dofä säi dibe amo gaula mogosamu aligiloeage, namolö dialea. ¹⁰ Iliä abilia hamosebelela bimolöie, dafidi fedogola bealahilä, ilima nemola sämolö made galëda, ilia digono hamoi hamomolö dialea.

¹¹ Amo gadola wäla, ilile udiage* asigi mogoimu nea, baagido made säloge, nelebo dibe amo sulubadela asigi gäwila hamologe, mala hamosebe amo sulubadela mogoimu hamosa namolö dialea.

¹² Digono dolö udia afädë goaea namolö dialea.* Ìe malöge, ìe mosöa aligiloge hedabola sigi aligimolö dialea. ¹³ Digono dolö nefolalebe amoliada, hamoi hedabi hamosebe amo udia dolöea bealahilä, dolö amolida asigi mogoi neala säsegida, ilia, bedäla made, Yesuma asigi afädë negemäia gelola säla olelemolömelë.

Godeie ado mala mi dibe amoda edefademalämelëla säi amo

¹⁴ Na beba gowe dädësaleada, di nebea gui hä, fodolofalì moholöla helësësa neawe. ¹⁵ Dädëla iäseweie mida, ne hä di nebea fodolo made maaseda, beba gowe nidelahilä, dia udia dolö Godeie mosöa nefolalebe amolia mala gomalä hamomolö dibela dawadigimolömelë. Godeie mosöla säsebe amoda, Gode namolöi nebea wela ifosisi amoli nefolaleamelë. Ea wela ifosisi amolida igau gadoige, bagifufu gadoige, ado dofä amo ila neëgi nefolaleamelë. ¹⁶ Godeie ado mi dafidi ulufadigila made, negesi dilo. Amoda geloi edefade gelola dibe amo afädëa iso gäwi made gabula sämolöi mademelë.

Eda dolö domalola ulufala digai.

Godeie Gesamia e mogoifalì neamelëla olei.

Selesaia fiia e meli.

Ìe ado mala fii odoama säla ì.

Udia dolö sege elö elölagi nefolalo amolia ema asigi afädë negei.

E selesaia mosöa yo digalo dibeami fedalasilimelë.

4

Dolöea mala dofä dibe amo gadola made säla olelelo neala säi amo

¹ Godeie Gesamia ulufadigila fädäla sähalea, hobea udia dolö odoaea Godeie mala digila moholömelë. Digila awälahilä, ilia dahila nelo mugabege, mugabeie mala säla oleleloge nabala bögëla moholömelë. ² Asigi fea negela wäfalì sälo amolia mala amo gadoi säla olelelomele. Nuloea gobei baho dibeami badililo amo gadola, ilile asigi badili nea. ³ Dolö amo gadoi amolia säla olelesaleada, dolöea udia nimabiolage, molö odoa made mualolage, säla olelelo nea. Godea udia dolöea nesegelahilä molö muäia hamoi amoda ilia muabiola sälo. Ado dofä amo dawadigi asigi afädë negei nefolalebe amoliada molö dialea. ⁴ Nelebo sulubadela Godea hedabimu hamoi dibe amoligida

* **3:11:** 3.11 Dawadigi odoaea helësësaleada, Giligi adoea damo gowegi dädëida, digono udiäie säila helësëi. Odoaea helësësaleada, Giligi ado amoda, digonosi udiäie säila helësëi. * **3:12:** 3.12 Udia afädë goeala säi amoie mida, udia äudä niage, udia elö fa neloeage, made namolö dialeala säi.

afädë fisimolöi mademelë. Nilia Godema nesegelelahilä nimolö dialea. ⁵ Mida, Godea ado säla negei ameage, amase, nilia ema adose ameage, Godea amoda hedabi gabula sämolömelë.

Dimodi dida Gelesoie hamoi hamolo hedabi gowe gadoi namolö galeala säi amo

⁶ Dia ado amoli didoolalima säla ialahilä, Godeie ado mala dofä säla negei dibe amoge, mala hedabola säla olelei amo gaula mogosa neebe goge, gesami gelomäiaie molö amo dia nahamu aligiseda, Geleso Yesuie hamoi hamolo hedabi di namolömelë. ⁷ Dia fädäi nagadaiaie sibalö galone made amoli baagi iala auaula neada, asigi gelomäia Godea säi dibe amomu bögëla hamosa namialo. ⁸ Domalo gelomäia oodo bibila hamoseda, amoda holöbö ugila negemolö gaso, asigi gelomäia Godeie ado oodo bibisa aligiseda, amoda nelebo sulubadela hamose amo ugila negemolö. Walio neebeweiege, hobeä namolöi namolö amoiege, ugila negemolömelë. ⁹ Ado dofäfalä nilia nabaha maadei dibe amoda amo. ¹⁰ Ado amo helësëlahilä, nilia hamoi baagi sëi edefade hamosamu neebewemelë. Mida, nilia Gode namolöi neebe amoma asigia sisiläfüsa nea. Eada udia dolö sulubadelaie damula aulo nea. Ea amala hamolo neada, ema dofä asigi afädë negei neebe amoli hä, damula aulo nea.

¹¹ Dia udia dolöma mala amoli säla olelesaleada, hamomalola gelola säla iaha namialo. ¹² Udia dolöea di gafodo gähe gabula bealahilä, di memalä gadoi hamoloea, dia ado sämolöge, mala hamomolöge, boba hamomolöge, asigi afädë negela neebe goge, asigi gagadelai namolöge, Geleso sosogo nefolalebe amolia di bealahilä, ilige di neebe go gadoi namiäia namialo. ¹³ Ne misiäia beaha neada, Godeie bebagi ado säla dödëla negei dibe amo udia dolöea nabuäia nidelahilä, mala amo säla iadigi, säla oleleladigisa namialo. ¹⁴ Dolö dafidi nelo nefolalo amolia dima naabo negesisolo amo gala, afädëä bea säi ameadä, Gesamiie galu dima i amo gaula nebegoda fisimabio.

¹⁵ Udia dolö sulubadelaä mala amoli dima bäusebego bimäia, dia mala amoli oodo beala hamosa namolöie, dihidi gelolahilä hamosa namialo. ¹⁶ Dihidige, amase, dia mala olelesebegoge, hedabola idihë namialo. Fisila made, amala gelola hamosa aligiseda, dihidige, dia mala olelesegi nabaha neebe amolige damula aulo gaula namolömelë.

5

Dimodima udia dolö ili hile sosogofalä gadoi namialoi amo

¹ Dia ëdëdei sefolalebe amolima nemola sämabio. Dë diadoma sälo amo gadola wäla, ado geleä säla hamogimalo. Dolö geloi nefolalebe amolimage, dihile didooma sälo amo gadola wäla sämalö. ² Udia sesalebe sefolalebe amolimage, dihile diemema hamolo amo gadola wäla hamomalö. Udia geloi sefolalebe amolimage, dihile dialifima hamolo amo gadola wäla, asigi gagadelaimu nea hamomalö.

Udia didalo sigi namolö malage, udia didaloea hamomolö malage dibe amo

³ Udia didalo ugila negelo afädë maade, hidofalä seëda, amo hedabola helësëla ugila negemolö dialea. ⁴ Udia didalo amoie malöge, amase, yayege seëda, ilia Godeie mala mogola gaula neebe amo, ilile mosöa aligilo amolima olela, ilile mäuea ili ugila negei amo helësëla, bu ilige ugila negela obögëmolö dialea. Ilile hamoi edefade hamomolö amea, hamoi odoa baagila asi dialeala helësëmäia dia säla imalo. Mala amo gadola hamosa nefolalebe ameadä, Gode neala obeägilasilömelë. ⁵ Udia didalo e ugila negelo afädë maade, hidofalä sebe amea Godema asigia sisiläfüsa salea, yoba gasigige ema adosalea, ugila negemalola adosamu aligilo salea. ⁶ Udia didalo odoäa domaloiemu hamela

mi hamosa salea galëda, ili salea gaso, baagoi gadoi salea. ⁷ Ili asigi mogoi nea, odoaea ilia asiala hamosebela made sãmäia, mala dima säi amo gadola Geleso sosogo ilima säla ìmalò. ⁸ Afädëa e sosogofalige, e sosogo odoage beala made ugila negeseda, ea Godeie mala säla negei dibe amoma baagi ìala, Gode made helësëlo nefolalebe amoli gadoi made, eda nafadefalì nafade nea.

⁹ Udia didalo ilile èi bebägi dëdëla negei dibe gogida, udia didalo odoa gäheo i nabülasi gafeia made baagi sefolalebe amolile èi gegedomäbio.* E dafidi dolò afädëmamü filä asi amoge,* ¹⁰ ugila negelo udia amo saleala säloge, sulo. Amala hamolo salea, malò hedabola sigi aligiloge, näiadodi fii odoa ìe mosöa misialaloge, amase, Geleso sosogoie emo nigime hëloge,* udia dolò yöi gaula neebe amoli ugila negeloge, mala hedabi elò elöla hamologe, sulo. Udia didaloea mala amo gadoi hamosa filo sefolalebe amolile èimu dëdëla negemolò dialea.

¹¹ Udia didalo gäheo i nabülasi gafeia made baagila asi sefolalebe amolile èida dëdëmäbio. Ili domalöie hameloea Gelesoma baagi ìala, dolò elò moholò helësëmolò. ¹² Iliä amala hamola dafidi säla negei amo damuseda, gudimolò dië melëloea. ¹³ Amase elöda, bobogolo mala amo ilima bäula, ilia segeyo hili ili namolò amo yogobodila, udia dolò odoaea mosöa fìfi nawelo. Amomu made, ado gaula nawela baagido sämolöge, udia dolò èi säla hololöla, ado sämolöi made dibe amo säsäla nawesa aligilo. ¹⁴ Hä, na helësësaleada, udia didalo gäheo i nabülasi gafeia made baagila asi sefolalebe amolida dolò elò filä awälähilä, malò ägüla hilile mosöa hamoi hedabola beaha namiäia helësësamelë. Amala hamosedä, ado nii neebe amea gagademolò fu made bimolömelë. ¹⁵ Mida, odoaea idi mogoi amo fisila, mugabe Saidani bëgëla aulo salea.

¹⁶ Geleso sosogo udia afädë sebe amöie sosogo didalo odoa seëda, udia dolò Godea wela ifosi nefolalebe amoli made yömäia, udia amo sosogo amohi ugila negemolò dialea. Amala hamosedä, udia dolò Godea wela ifosi amoliada udia didalo ugila negelo afädë maade, hïdofalì sefolalebe amoli ugila negemolöi galea.

Dafidi nelo nefolalebe amoli sigi namolö mala dibe amo

¹⁷ Dolò dafidi nelo nefolalebe amoliada udia dolò hedabola sigi neëda, ili hedabola helësëla bidi hedabi ìmolò dialea. Mala säla ìadigi, säla oleleladigilo amolida dofä amamolò dialea. ¹⁸ Mida, eladi gadoi damula negei amo iso hedefala didigafumäia, sugua gao emoea emosala aligi mosäia sigi neada, sugua gaoea made müäia ìe nafi neegimolöi mademelëla säla dëdëla negei dialea.* Ado elò säla dëdëla negei dibe amoda gowe. Hamoi hamolo neebe amogalida, bidi ìmolò dialeamelëla säla dëdëla negei dialea.* ¹⁹ Afädëa sähalea, Dolò dafidi nelo ebedaea nafade afädë hamoimelëla säsedä, nabuäbio. Äudäeage ohodoaeage, hamosa neebe melimelëla säsedä, nabualo. ²⁰ Asiala hamolo amo udia dolöie siigi ifosilahilä, ilia nabala bedämäia, dolò amoma nemomalo. ²¹ Godeiege, Yesuiege, selesaia fii memelei nefolalebe amolilege siigi nea, dima mogolasila gomalä sähago. Hamomäia na dëdëla

* **5:9:** 5.9a Edoie ilile èi dëdëidu, nilia fädäla dawa made gaso, dawadigi odoaea helësësaleada, udia didalo odoa amolia säla negesalea, ilida dolò made filä, Godeie hamoi hamosamu namolöla säla negesebegi, Geleso sosogo iliada amala sälo amolile èi dëdëlahilä, amoli sigi aligila molò nelebo ugila negela ìaha aligilola helësëi. * **5:9:** 5.9b Dolò afädëmamü filä asila säi amöie mida, dolò elò fa neloda, made dëdëmolò dialeala säi. * **5:10:** 5.10 Yone 13.1-17 bimalo. * **5:18:** 5.18a Mala Bu Eegei 25.4 bimalo. * **5:18:** 5.18b Madiu 10.10ge, Ulugu 10.7ge bimalo.

ï amoli hamosaleada, udia dolö odoa dia hame negelo neebe amolibalä obeägisalea, odoamada auaula made, sulubadelama afädëdilamu hamomalo.

Dimodi dia mala hamosa nebegoda dihidi idihë nea hamosa namialola säi amo

²² Dia hä fodolofalï aabela afädëma naabo negesimabio. Odoaea nafade hamoi amo dima asiala baaloea. Dida asigi gagadelai namialo.

²³ Di iso olo lolosamu aligise ameada, ödä hïdomu muabio, wani ödä holöfalï nadigisa namialo.*

²⁴ Dolö odoaea nafade hamosebe amoda ulufa negelahilä, nafade hamoi amo udia dolö sulubadelaea dawadigilahilä fodolofalï gudilo. Odoaea nafade hamosebe amoda hobeafalï ulufadigilo. ²⁵ Amo gadola wäla, odoaea hedabi hamosebe amoda, aabela ulufadigilomelë. Amase, hedabi hamoi ulufala made hamoi dibe amoge, musügä negela namolöi mademelë.

6

Hamoi hamolasilo nefolalebe amolia mala hedabola hamomolö dibe amo

¹ Beaha aligilo nefolalebe amolia Godeïe ëimage, ïe ado malamage, ado nafadela made sämäiaïe, hamoi hamolasiloma i damui muugia negela begei gadoi nefolalebe amolida, ilile beaha aligilo neebe amo hawa nea, dofä hedabola helësëlahilä, ea hamomalola säsebe amo gadola nabala hamomolö dialea.* ² Hamoi hamolasilo ilile beaha aligilo amo Geleso sosogo neëda, ilia helësësalea, nïe beaha aligiloda hä, nedoofalï neawedalahilä, holöbö memalä gadoi hamola helësëmolöi mademelë. Iliä ugila negesebe amo Geleso sosogo neebe ameada, ilia e boba hamosebe ameage, ïe ado nabala hamoi gelola hamomolö dialea.

Mala elöi säla olelemolöge, muni boba hamomolöge dibe amo

Dia mala amoli udia dolöma säla oleleladigi, gelola säla iädigisa namialo. ³ Afädëa nilile Dafidilo Geloï Yesu Gelesoïe ado mala dofä säla negei dibe amo fisila, mala hedabi amo mogola gaula säla olelela made, mala elöi oleleseda, ⁴ dolö amoda asigi maade nea, gugusäla bimäia hamosa neamelë. Asigi nafade negela nea, ado yafie gaalu dagabola gëgëmolöge, ado eloalola nudumolöge hamelo. Amala hahamola awälahilä, mudiamolöge, udia dolö moge mogela gëgëmolöge, adoea mihisadiala sämolöge, odoama asigi nafade negela sämolöge, ⁵ dolö asigi nafade negei hilimu gëgësamu aligimolöge, mala amoli gadoi bäulo. Ado dofä amo dolö amo gadoimada maademelë. Iliä helësësaleada, Godeïe malaeada ili nelegei negelo dafidilo hamolasimolö gabula helësëlo.

⁶ Amai gaso, afädëa Godeïe mala gaula mogosa nea, Godea ema ï negei dibe amo gadoïda dofeala helësëseda, dofä nelegei negelo dafidiloda amomelë.

⁷ Mida, nilile nemea nilï neegela ägüsolo amo gala, afädë made gaula misi. Amase, nilï nagadaïa wila awäsolo amo galage, afädë made gaula moholö.

⁸ Amamolö gabugi, domalogi salugamolöge, molö molöge galëda, neda hä dofeada amola helësëdelä. ⁹ Amaimo, nagadaïa nelegei muni yafie negemolöïla helësëlo neebe amoli fedogola beasegige, gei dibeä amige, asigi made gäwila nafadelasilo yafie hamelogige digalomelë. Hamelo amoli gadoïada udia dolö neala nafadelasilo. ¹⁰ Mida, muni boba hamolo dibe ameada, nafade elö elöla dibe amo sulubadelaïe mi dialea. Udia dolö odoaea muni gelola hamelahilä, dafidi Godema asigi afädë negei amo digila asiala asimelë.

* **5:23:** Wani ödä mualai amoïe mida, e oloi amo ugila negemäiaïe. * **6:1:** 6.1 I damui muugia negela begeïla säi amo gadoïda, sugua gaoea nelebo afädë gaula dusugamäia, i damui muugia negela begelola säi.

Amala hamoi ameada, ilile isogi gäwila doa salimu nea, hili ili sê edefade nahamu neamelë.

Namolöi namolö gelola gaula namolö dibe amo

¹¹ Amai gaso, Godeie dolöo, dihidi mala amoli gadoi dibeamadila fisäla mosalo. Amala hamosa nea, bua gaula bégëla hamomolöda goweli. Asigi mogoi namolöge, mala mogoi hamosa namolöge, Godema asigi afädë negeomolöge, boba hamomolöge, yöi diëgi, dofea, aso madela namolöge, odoabalä hame negela namolöge, mala amoli bua gaula bégëla hamosa namialo.

¹² Nudusalea gelola nudulo amo gadola, Gelesoma asigi afädë negela nea, gelola nudusa namialo. Dia udia dolö yafiea nabuäia, Godema asigi afädë negei neawela fädäla säla ulufadigisolo amo gala, Godea namolöi namolö amo gaula namiäia imolöie di weigomelë. Dia namolöi namolö amo gaula fëdöla namialo.

¹³ Sulubadelagali namolö ilo Gode neebe amoie siigige, Geleso Yesuea Bödiasa Bailadima säla ulufadigisalea, ado dofä fädäla säi amoie siigige, dia afädë hamomäia gelola säla äasebe amoda gowe.

¹⁴ Dima hamomalai amo afädë damula madege, amase, sälage baala made, odoaea dia asiala hamosebela säloeage, hamosa neëgi wäla, Dafidilo Gelo Yesu Geleso ulufadigimolö segeyo amo beselagalamäia, amala hamosa namialo.

¹⁵ Godea segeyo hi daiala negei amo gausiala digasolo amo gala, Geleso e ulufadigimolömelë.

Gode eda obeägilo mi nea, hi emu Beaha Aligilo neamelë.

Eda gini sulubadela neebe amoie Ginige,

amase, dafidilo sulubadela neebe amoie Dafidilo Geloige e nea.

¹⁶ Gode hi emuda made baagolo nea.

Eda yo digalo edefade dibeami nea.

Afädëa yo digalo dibeami ga madela aligimolöi mademelë.

Afädëa e siia meli made nelo amo, siia bimolöi made nea.

Ëe ei gauia adamolöige, e geloi neamu neala sämolöige, Gode hilemu dialea.

Amala hamomäiamelë.

Nagadaia nelegei yafie negei nefolalebe amolima asigi afädë negemäia säla i dibe amo

¹⁷ Nagadaia nelegei yafie negei nefolalebe amolima ado goweli gelola säla imalo. Gugusäla bimäia, nagadaia nelegei gäalimulo difolalebe amoligi asigia sisiläfüla made, Godemamu asigia sisiläfümalamalo. Godeada gëla made, nilia obeägimäia nelebo sulubadela hedabimu äaha maadelo nea.

¹⁸ Ilima hamoi hedabi yafie hamomolöge, ugila negemolöge, nelegei gëla made odoagali sogomolöge, amo gadola hamosa namialola säla imalo.

¹⁹ Ili amo gadola hamoseda, nelegei hedabi gafedela negela, hili ili hobeami namolö amoie igau gadoi hamogila negemolö. Ameada, namolö dofäfalä amo gaula namolömelë.

Dihä hamoi hamosebego hedabola idihë namialola säi amo

²⁰ Dimodie, hamoi dia hamomäia dima gausi amo fädäla beala hedabola hamosa namialo. Odoaea nagadaiaie ado iso gäwi made nalä didiäha sefolalebea amige, mala dawadigisa maadeimelëla säha sefolalebea amige, di aligila made, sisigaha namialo. Ili dawadigisa maadeila sälo gaso, ilile dawadigiloda wäfalä, Godeie ado malabalä ado nii neamelë.

²¹ Ili odoaea helësésalea, dawadigilo amoda dofämelëla helësëla sälahilä, Godema asigi afädë negei amo fisila asiala awäsio.

Godeie ugila negelo dilibalä diamolöi diamiaia hamesa neawe.

Hä amo.

Agedu Dimodi

Neala olelo oboba

Foloea Dimodima beba elö gowe dödëla i amoda, Dimodi e malisä geloi nea, hedabi hamosa namolö mala dawadigimäia dödëla i. Ado geloi säida, fologola made nea, aso madela, hamosa namolö dialeamelëla säla i. Foloea Dimodima sähalea, Së molö diëgige, odoaea dima bimolö habobasegige, Yesu Gelesoma asigi afädë negei nebegoda, gelola nea, Yesu Gelesoie Ado Mala Hedabi dibe amoge, Godeie asialo made ado siiba säla negei dibe amoge, amoli gaula sisiläfulahilä, daidola säsäla nawesamu namialola säla i. Foloea Dimodima sähalea, Udia dolöea asigi made gäwila gagaoi gadoi nea gëgëmolömelë. Ili neebee ami aligila made, di nafolala näiadodi namialola gelola säsi.

Foloea säla wagahalea sähalea, Na hamoi amoge, mala hamosa nelö amoge, dia sulubadela dawadigisa maadei neagomelë. Amai, dia amo gadola hamosa namolö dialeamelëla säla dödëla i.

¹ Neda Folo, Gode hile hamelo dibe amea, Geleso Yesuie abosolo neawe. Nilia Geleso Yesuma aligila, namolö gähe gaula namiäia, Godea dafidi imolömelëla säla negei amea, dia imolö mosalola säsio. ² Nïe malö obeägilo Dimodie, na dima beba gowe dödëla iasisago.

Nado Godemadilage, nilile Dafidilo Geloi Geleso Yesumadilage ugila nege-lasiloge, bobasëloge, dalulasiloge diamolöi diamiäia hamesa neawe.

Ado Mala Hedabi amo helësëlahilä hewamolö made amo

³ Na Godema nesegea. Nïe mäuea Godeie hamoi hamosa nelö amo gadola, nage asigi gagadelai nea, Godeie hamoi hamosa neawe. Amaimo, yoba gasigige na Godema adosaleada, di helësësamu nea, Godema adosa aligilo. ⁴ Die siahalö digai amo helësëlahilä, obeägilo nema nobamäia na gelola di bimolöila helësësa neamelë. ⁵ Dia Godema asigi afädë negei amoda dofä gelola neebe amo na dawadigi neamelë. Die diaye Oloisilea, dieme Yunisilea Godema asigi afädë negei amo gadola, diage amala negei neebela helësësamelë. ⁶ Mi amoïeda, nïe naabo dima negesebegi, Godea Gesamiie galu i amo bäumäia, nulo fulabesegi söa fedalo amo gadola, söa fedamäiala helësësa namialo. ⁷ Mida, Godea nilima ie galu i ameada bedälasilo made. Eada gelomolöge, boba hamomolöge, asigi sigi namolöge galu amoli imelë. ⁸ Amaimo, nilile Dafidilo Geloie Ado Mala Hedabi olelemolöda, dia hewala made namialo. Neda Dafidilo Geloie galabaia dolö neawela helësëla, dia hewala made namialo. Hewala made nea, Godea geloi iase amo gadola, Ado Mala Hedabi säla imolöie na yöi gaula neebewe gadola gaula namialo. ⁹ Godea nili damula awäla ie udia dolö mogola namiäia, ea nili wei. Amala hamoi amoda, nilia hamoi afädë hamosebegi made, amoda Godea ie hameloeage, ugila negeloeage amala hamoi. Siiba Godea sege föi hamola made nea, Geleso Yesumadila aligila ie ugila negelo amo nilima i. ¹⁰ Siiba i amo, walio nilile damula aulo Geleso Yesu hi e ulufala misi amea, Godea ie ugila negelo amo ulufala olei. Gelesoea baagomolöie geloi damula sadia galahilä, ie Ado Mala Hedabi amea, namolöi namolö amo ulufala olei. ¹¹ Neda Ado Mala Hedabi amoie uuala säla iloge, abosologe, säla oleleloge namiäia, Godea ne memelela ifosimelë. ¹² Ne së naha neebeweda mi amoie së naha neawe. Na Geleso Yesuma asigi afädë negei nea, e dawadigi amea, na hewala made nea. Godea segeyo afädë daiala negei amo gausiala digamäia, ea nelebo nema gausi amo hedabola sigi namolöila helësësa. ¹³ Na dima säla i amo gadola, dia säla olelesamu namolöie gelola gaula namialo. Amala gaula nea, Geleso

Yesuma dila nea, asigi afädë negemolöge, boba hamomolöge, amoleda nilile dialeamelë. ¹⁴ Godeie Gesami nilima neebe amoie geloia, nelebo hedabi dima gausi amo hedabola sigi namialo.

¹⁵ Bolobinisi Esia ami fii udia dolö sulubadelaea ne digila awäha maadei amoda, dia dawadigi nebegomelë. Amoligida Figelusile Hemogenesisile nea.

¹⁶ Onesifolusia ne neala obeägila ugila negesamu nelo amo eege, ea mosöa aligilo amolige, Dafidilo Geloia bobasëla ugila negemäia hamesa neawe. Ne igi ëfëa begela negei amobalä, ea hewala bedäla made aligisio. ¹⁷ E Olomo gaamugi beselagalalahilä, ne beagolemölöila hogosamu nea, giso ne hä beagolesio. ¹⁸ Segeyo afädë daijala negei dibe amo gausiala digasolo amo gala, Dafidilo Geloia ie bobasëlo amo ema imäia hamesa neawe. Ebesa nebegi, ea ugila negesamu nelo amoda, dia dofä dawadigi nebegomelë.

2

Dimodi e Geleso Yesuie ami dolö gadoi namialoi amo

¹ Nïe malöo, ugila negelasilo amoda nili Geleso Yesuma dila nefolalebeweie dibe ameada, dida hä amomadi gelola namialo. ² Udia dolö yafiea nabaha sebegi, na ado säla olelei amolida diage nabi. Ado säi amoda, dia dolö asigi falagasei säla olelelo dawa gaui nefolalebe amolima säla iaha namialo. Hobealada, iliage odoama säla olelemäiala helësëlahilä, säla imalo. ³ Geleso Yesuie ami dolö hedabi gadoi nea, nili neebe amo gadola, yöi diëgi, diage dofea, aso madela namialo. ⁴ Amala nea, ami dolöea ami hamoi hamosalea, ie sigi aligilo neebe amo obeägimäiala helësëlahilä, ea nagadaia namolö amoieda asigia säosäola made nea, hamolo. ⁵ Amo gadola, balululo dolöea balululoie mala dibe amo gadola made hamola, e baluluia baagila awäseda, bidi nelo amo gadola made nimolömelë. ⁶ Molö sagaloea baagi sei hamoi hamoi amo gadola molö mumului dibe amo, hüdale nimolö dialea. ⁷ Na ado säsebeweli hedabola helësëmalö. Amala helësësa neëgida, dia dawadigisa maademäia ado säi amoie mida, Dafidilo Geloia dima helësëlasimolömelë.

⁸ Yesu Geleso helësësa namialo. E bauia amila nowelasi amoge, amase, e Debidie mäu nelo amoge, helësësa namialo. Ado Mala Hedabi amo na olelesa neebe amoda amomelë. ⁹ Na Ado Mala Hedabi amo olelese amogida, ne së naha neawe. Nafade hamolo dolö igi ëfëa nafodolo amo gadola ne nafodoi neamelë. Amaï gasoda, Godeie adoda nafodoi made dialea. ¹⁰ Amaimo, udia dolö Godea memelei amoli helësëlahilä, damula auloge, namolöi namolö hedabi hido elöi amoge, Geleso Yesuma dibe amole, iliage gaula namiäia, yöi sulubadela diëgi, aso made dofeala nea, ne së naha neawe. ¹¹ Ado dofäfali amo nilia nabaha maadei dibe amoda gowe.

Nilï ebalä baagoi galëda,
nilige ebalä namolömelë.

¹² Nilia yöi diëgi, dofea, aso madela nea, së naha aligiseda,
nilige sigi aligilo nea, ebalä sigi aligilo namolömelë.

Nilia e baagi iala, nilida e sosogo made neala säsedä,
eage nili baagi iala, dilida nie made nebegola sämolömelë.

¹³ Nilï asigi falagasei made neëda,
ea ado säi amo bedefamolöi made neebe ameada, eda asigi falagasei wälamu namolömelë.

Dimodima dida Godeie hamoi gelola hamosa namialola säi amo

¹⁴ Ado amoli dia udia dolöma helësëlasisamu namialo. Ila ado eloalola nuduloea, dida Godeie siigi nea, ilima idihë namialola sämalö. Ado eloalola säse amo, nabase amoli neala hedabolo made, nafadelasilomelë.

¹⁵ Godeie siigi ie hamoi hamolo nea, dia hamoi hamosebegoie, ie siigi hewala made, Godeie ado mala dofä dibe amo gelolahilä, dofä hamosala helësëla, mogolafali olelelo namialo. Godea dima obeägilahilä, hedabola hamosa nelo gabula sämäia, amala hamosa namialo. ¹⁶ Amala neada, nagadaiaie ado iso gäwi made nalä didiäha dibeami aligila made, di nafolala gasi gala namialo. Ado amo gadoi ameada, Godema habola nagadaia galu helësëlo mala bäumolömelë. ¹⁷ Mala amo gadoiada äyo siwä aligila edelo amo gadola edemolömelë. Dolö äudä Haimeneasalea Filedasalea mala amo gadoi hamolo nea. ¹⁸ Elea ado dofä dibeami asiala baagi feala asimelë. Elea sähaleada, Udia dolö nowelasimolö amoda, hä, nowelasisa maadeila sälahilä, udia dolö odoa asigi afädë negei amoli asigi neala balalëlasilo. ¹⁹ Amai gaso, nili asigi afädë negemolö amoie mida, Godea mosö igau gadoi sagasi amoda fologomolöi made, namolöi neamelë.* Ami ado äudä dädëla negei dibe amogi, afädëda gowe. Dafidilo Geloia udia dolö hile nefolalebe amolida hi dawadigisa maadei nea.* Amase, elöda gowe. Afädëa sähalea, Neda Dafidilo Geloie neawela säседа, ameada, nafade difolalebe amolima baagi ialahilä, digila moholö dialeala dädëla negei dialea.

²⁰ Mosö edefadegi, falo elö elöla negelo amoligi, odoada goloeage silibaeage hamoi negelo. Amase, odoada iiage, nageage hamoi negelo. Falo odoaeada, hamoi odoa hamomolöie memelela nafolala negelo. Amase, odoaeada segeyo sulubadelagi hamoi elö elöla hamomolöie negelo. ²¹ Amai gabugi, afädëa mala nafade amoli fisila hi nigime hësa maadeseda, falo hedabi memelela nafolala negelo amo gadola, eda Godema odala iala namolömelë. Ea ie Dafidilo ugila negela hamoi hedabi sulubadela hamomolöi namolömelë.

²² Malisä nefolalebe amolia asigia gesami aulo amo gadola made, dida fisäla awäla, asigi gagadelai amolia Dafidilo Geloia ili ugila negemäia welo nefolalebe amolibalä nea, di asigi mogoi namolöge, Godema asigi afädë negemolöge, boba hamomolöge, daluloge, amoli bua gaula bëgëla hamosa namialo. ²³ Udia dolö odoaea asigi made gäwila, ado memalä amogi didiäha neebeami made awäla, udia dolöea ado amo gadoia gëgëlola helësëlahilä, di ilibalä aligila made, nafolala namialo. ²⁴ Amaimo, Dafidilo Geloie hamoi hamolo nefolalebe amolia gëgëmolöda dofea mademelë. Eada udia dolö nefolalebe sulubadelabalä hame negeloge, säla olelemolö dawa gauige, odoama habobala obëgëla made, ado geleä säloge, amo gadoi namolö dialeamelë. ²⁵ Eada bafuäla sälo neebe amoli geleä aeasisila, hahamogilo namolö galea. Godea ili asigi besula, mala dofä dibe amo dawadigimolöie fu imäia, amala hamosa namolö dialeamelë. ²⁶ Ili asigi negela obëgëlahilä, dafidi mugabe busaea hamei dibe amo gadola hamomäia, ie gei dilo amea ili gaui dilo amo, goome holola fisäla mosäiage, amo gadola namolö galeamelë.

3

Aligila wagamolö ga madese gaalu, nafademolö yafie beselagalamolö amo

¹ Amaimo, ado gowe helësëmalo. Aligila wagamolö ga madese gaalu, nafademolö yafie beselagalamolömelë. ² Udia dolöea hili ilimu helësëmolöge, muni boba hamomolöge, gugusäla bimäia hamomolöge, hili ilile ei gauia adamolöge, gagademolöge, eedole emelele ado made nabulöge, made nesegemolöge, Godeie mala made nabulöge, die bimolömelë. ³ Amase, boba made hamomolöge, asiala hamose amo made fisimolöge, baagido sämolöge, asigi sigi made namolöge, gelola mihaläla nufudadigimolöge, hedabi hamolo dibe

* **2:19:** Godea mosö igau gadoi sagasila säi amoda, udia dolö Godea wela ifosisi nefolalebe amoli helësëla säi. * **2:19:** Nidei 16.5 bimalo.

sulubadela made hamemolöge, dië bimolömelë. ⁴ Amase, ilia hilile damelë ado nii neebe amogali hololöla imolöge, asigi made gäwila helësëse amo gadola aabela hamomolöge, ilia hilimu neda dofä edefade neala helësëmolöge, amase, Gode made boba hamola, domaloea hamelo amomu boba hamomolöge, dië bimolömelë. ⁵ Ila domaloeamu Godeie mala hamosalea, Godeie geloida maadela helësëmolömelë. Dimodie, udia dolö amoli gadoi nefolalebea ami, di aligila made, sisigaha namialo.

⁶ Amoligi dolö odoaeada, udia asigi made gäwi gadoi sebe amolile mosöa, asigi fea negela awälahilä, säfe negela ilile asigi gide begelo. Udia amolia nafade yafie dafidi hamoi amogi yöla nea gaso, gesami yafie awähamu fisa. ⁷ Udia amoliada mala gähe helësëmäia säla olelese amo nabahamu salea gasoda, ado dofä amo dawadigimolöi made salea. ⁸ Siiba Yanisile Yäbilisilea Mosesema bimolö habobala ado nii nelo amo gadola, dolö amo gadoi iliada ado dofä amoma habobalahilä, bafuäla ado neaha nea. Ila asigi nafade negei neada, Godeie mala gaula mogomolö uli nea.* ⁹ Dolö amolia amala hahamola awäha namolö mademelë. Dafidi nefolalo amolia Yanisile Yäbilisile gagaoi gadoi nea, dofea made hamosa neebe beagolei amo gadola, udia dolö walio nefolalebeweage dolö amolige gagaoi gadoi, dofea mademu hamosa neë bimolömelë.

Dimodima Godeie ado mala gelola gaula namialola säi amo

¹⁰ Amai gaso, dida nebalä nawesa nea, na mala olelelo amoge, mala hamosa nelo amoge, namolö mi hamosa nelo amoge, na Godema asigi afädë negela neebewege, aabela habobalo made amoge, boba hamolo amoge, yöi diëgi, dofea, aso madela aligilo amoge, ¹¹ odoaea nema nafadela hamolo amoge, së nulö amoge, amoli sulubadela dia dawadigisa maadei nebego. Ädiagoge, Aigioniamage, Ilisidalage, gaamu amoligi nebegi, nema yafie hamoi amoie së nahamu nelo amoda, dia dawadigisa maadei nebegomelë. Amo sulubadela hamosebegi, Dafidilo Geloia ne damula awäla sigi awäsio.* ¹² Dofä, udia dolöea Gode mi hamomolö dialeala helësësa neëgida, odoaea ili neala sëlasi molömelë. ¹³ Gasoda, dolö nafade hamolo amolige, udia dolö dahila nelo amolige, neala nafadela aligi awäha nelolahilä, nafademolöi nafademolömelë. Ila udia dolö dahila neaha neëgida, odoaea ilige dahila neaha namolömelë. ¹⁴ Dia hä, dawa nii amoge, mala dofä amo helësësa aligilo amoge, gaula mogosa nebegoda, gälasi namolöi namialo. Mida, dima mala olelelo amolida gowelila dihï dawadigi nebegoeage, ¹⁵ amase, Godeie bebagi ado säla dëdëla negei dibe amoda, di holöfaligi nea helësësamu nelo amo nebegoeage. Bebagi ado säla dëdëla negei dibe amoda, asigi falagasei negelasiloge, Geleso Yesuma asigi afädë negelo amea Godea damula aulola helësëlasiloge, amoda dihï dawadigi nebegomelë. ¹⁶ Bebagi ado sulubadela dëdëla negei difolalebe amolida dolöea dëdëmäia, Godea ilima helësëlasila. Säla olelemolöiege, nemomolöiege, mala halowei dibe amo hamogimolöiege, amase, asigi mogoi namolö amo oodo bibimolöiege, bebagi säla dëdëla negei difolalebe amoda ugila negelomelë. ¹⁷ Amoda, Godeie hamoi hamoloea hamoi hedabi sulubadela hamomolö amo dawa gaula nea, daialomelë.

4

Dimodima Godeie ado mala gelola säla äaha namialola säi amo

* **3:8:** Dolö äudä amolea Mosesebalä ado nii nelo amoie Sigi Obëgëi 7.11-22ge, 8.7-19ge, 9.11ge bimalo.

* **3:11:** Ädiagöeda Abosolo 13.50 bimalo. Aigioniamäeda Abosolo 14.2-6 bimalo. Amase, Ilisidalaäeda Abosolo 14.19-20ge, 16.1-5ge bimalo.

¹ Udia dolö nefolalebe welibaläge, baagoi amolibaläge gudi mogelo Geleso Yesuie siigige, Godeie siigige, amase, Geleso Yesu e obөгёsalea, ie Beaha Maadela Sigi Neebe amo moholöla helёsёla, na dima gelola sähago. ² Ado mala säla iahaleada, gelola säla iahamu namialo. Udia dolöea nabasege, made nabasege, aso madelahilä gelola nea, säla imolöie daiahamu namialo. Dia ado mala säla iahaleada, nemolage, mala halowei dibe amo hamogilage, asigi neala gelolasilage, sämolö dibe amo gadola, dofä hame negela, fologola made nea, säla olelesamu namialo. ³ Mida, hobeada udia dolöea ado mala dofä amo nabolö habobalahilä, hili hamese amo gadoi hamola, ado elö gёhea nabolöila helёsёlahilä, ili neebee ami mala odoa olelelo yafie nefolalebe amoli mafula gegedomolömelё. ⁴ Ado mala dofä amo nabolö habobala baagi ialahilä, mäuie sibalo dibe amoli nabolö helёsёla hamesa namolömelё. ⁵ Amaimo, dia segeyo sulubadelagi asigi sigi neamu, sё molö diёda, aso madelahilä, naha namialo. Ado Mala Hedabi säla iloie hamoi hamomalo. Godeie hamoi hamolo nea, hamoi sulubadela hamosa maadesa namialo.

Foloie hamoi hä hamola wagamolö dilo amo

⁶ Amase, ne baagomolöda, hä walio ga made dialeamelё. Wani ödä Godema odala iala söga salelo amo gadola, nie namolö amoda hä, söga salasebemelё. ⁷ Na nudusaleada, gelola nudui. Na balulusaleada, nofe amo hä, baagila asi. Godema asigi afädё negei amoda, fisila made, negesimu neawemelё. ⁸ Hä, walio asigi mogoi neebee amoie gini habuga gadoi bidida, nie negesi dialeamelё. Dafidilo Geloï mogelo mogoi neebee amea segeyo daiala negei beselagalasolo amo gala, bidi dibe amoda nihüma imolömelё. Amoda nemamu made, udia dolöea Dafidilo Geloï obөгёmäiala helёsёla beaha nefolalebe amolimage, ilile bidi dibe amoge hilima imolömelё.

Dimodi e Folo neebee fodolofali misialoi amo

⁹ Dihü idi hogola, ne neebee hä fodolofali maala, beselagalamolö helёsёмalo. ¹⁰ Mida, Demasa eada nagadaia galu nelebo dibe amo boba hamolahilä, ne digüla Desalonaiga awäsio. Amase, Gelesenese eda Galesia bolobinisigi asigo. Daidasa eda Disiligi Dalamesia asimelё. ¹¹ Amase, Ulugu emuda nebalä neamelё. Magaeada nie hamoi ugila negemolöi neebee ameada, dia e bea awälahilä haligila misialo. ¹² Digigasada, na Ebesa mosaloimelё. ¹³ Di maahaleada, nie fagulo daia salugalo gii Doloasa gaamugi ami Gabasaie mosöa negesiä misi amoge, amase, beba amoge neala gaula misialo. Beba odoa sugua gafodo gadoia hamoi difolalebe amo galone geloï edefademelё, elaboloeo, neala gaumalo. ¹⁴ Alegisäda eada igi ёi gabaea nelebo hamolo neebee amea ne edefademalä neala nafadelasisio. Amala hamoi amoieda, Dafidilo Geloia e bidi dofea imolömelё. ¹⁵ Nilia ado säi amogida, ea edefademalä bafuäla ado neaha nelo amea, dige ebalä idihё namialo.

¹⁶ Dafidi nebalä gudisolo amo gala, na säla obөгёsebegida, dolö afädё nemadida maade. Sulubadelaеa ne digüla awäha maadei gabio. Iliа amala hamoi ameada, Godea ilibalä bidi made negemäia hamesa. ¹⁷ Amai gaso, Dafidilo Geloï e nebalä nea, udia dolö fii odoa nefolalebe amoli sulubadelaеa nabuäia, na ado mala säla iaha maademäia, ea ne neala gelolasisio. Ilaba busi edefade gadoi, ёida laeono, ie nafigila, ne damula awäsio. ¹⁸ Dafidilo Geloia nafade sulubadela dibeа amila ne nea neahamu nelolahilä, selesaia mosöa hü Beaha Maadela Sigi Neebee ami ne sigi moholömelё. Ёe ёi gauia adamolö amoda diamolöi diamiaia helёsёsa neawe. Amala hamomäiamelё.

¹⁹ Bilisilale Aguilalege, amase, Onesifolusige ie mosöa aligilo amolige, na ilima hawioila säila säla imalo. ²⁰ Elasadasa eda Golidi ami aligisisio. Amase,

Dolofimasa eda olosebegi, gaamu Miledusa ami digila asimelë. ²¹ I bäu gisalea gögi mulo segeyo amoli made maala neebe amögi, ne neebee moholö, dihï idi hogola, beselagalamolö helësëmalo. Yubulasaeeage, Budeneseage, Ilinasaeeage, Golodiaeeage, Geleso sosogo sulubadelaeeage di hawiosebego.

²² Dafidilo Geloï eda dië gesamibalä namiäia. Godeïe ugila negelo dilibalä diamolöi diamiäia hamesa neawe.

Hä amo.

Foloea Daidasama Dëdëla İ

Neala olelo oboba

Daidasada Yu dolö made nelo. Ea Gelesoma asigi afädë negelahilä, Folobalä Ado Mala Hedabi säla olelela aligi nawesa aligilo. Gilidi södüloie sege dibe amo sulubadelamadi, Geleso sosogo nefolalebe amoli beaha namiäia, Foloea Daidasama, dia beaha namialola sälahilä, e ami dīgila asi. Dīgila awälahilä, oböla hobeala Foloea Daidasa ugila negela beba we dëdëla İ.

Foloea beba we dëdëla İ amoie mida, ohodoa dibe beala amo ulufala dëdëla İ.

1. Geleso sosogo neebe amoli sigi namiäia afädë memelesaleada, mala gowe gadoi hamoloea namolöi galeala helësëlahilä, memelemalola säla dëdëla İ.

2. Udia dolö fädäimage, gafodo gähemage, hamoi hamolasilo nefolalebe amolimage, gomalä hamosa namialolage, gomalä säha namialolage, säla dëdëla İ.

3. Asigi sigi namialolage, hamoi hedabi hamosa namialolage säla dëdëla İ.

Daidasaea Geleso sosogo Gilidi södülogi nefolalebe amoli gelolasila, Geleso sosogoea hamolo malada gomalämelëla säla dëdëi

Foloea Daidasama beba dëdëla İ amo

¹ Neda Folo, Godeie hamoi hamolasiloge, Yesu Gelesoie abosologe, neawe. Udia dolö Godea memelei amolia ema asigi bogia adogolamu nefolamiäiaiege, amase, ilia ado mala dofä amo dawadigimäiaiege, Godea ne memelela ifosimelë. Mala dofä amo dawadigi amolia mala mogoi hamosa nefolamolömelë. ² Amala hamolo amolia namolöi namolö amo gaumolöie asigia sisiläfüsa nefolalea. Godea wäfali sälo made ameadä, sulubadela made hamola nea, namolöi namolö dofä imolömelëla säla negei. ³ Ea segeyo hī daiala negei amogi, İe ado mala hī ulufala olesio. Nilile damula aulo Godea na ado amo säla olelemäia, hamoi amo nema İasio.

⁴ Daidasao, na dima beba gowe dëdëla İasisago. Alia Godema asigi afädë negei ameadä, dida nie malöfalı gadoi neagomelë. Nado Godeage, nilile damula aulo Geleso Yesueage elele ugila negelasiloge, neala dalulasiloge dima diamiäia hamesa neawe.

Daidasaea Gilidi södülogi ami hamoi hamomalai amo

⁵ Na di Gilidi södülogi ami namialola säsiä asi amoda, hamogimolö odoa ami dibe amo dia hamogisa maademäiage, amase, gaamu sulubadelagi, dolö dafidi nelo nefolalebe amolia Geleso sosogo nefolalebe amoli sigi aligimäia memelela ifosimäiage. Na hamomalai amo gadola dia hamomäiaie, di dīgila asimelë. ⁶ Dolö dafidi nelo gowe gadoia namolö dialea. Udia dolöie siigi nafade made baaiage, udia afädë goaeage*, amase, İe malölali asigi afädë negeiage, odoaea malö amolia gagaola mala nafade elö elöla hamolo, ado made nabelola sälo made. Amo gadoi neebe amoligi memelemolö dialamelë. ⁷ Sigi aligilo Godeie hamoi hamolo neebe ameadä, udia dolöie siigi nafade made baaiä namolö dialea. Mala goweli hamoloeada made namolö dialea. Udia dolö emosala eegela beaha aligiloage, fodolofalı habobaloage, gagaomolöie gagaolo ödä edefade nulöage, amase, nudumolöie fodolofalı abadigiloage, muni aba adogola neloeage, made namolö dialea. ⁸ Amase,

* **1:6:** 1.6 Udia afädë goaeala säi amoie mida, udia äudä niage, udia elö fa neloeage, made namolö dialeala säi.

mala goweli hamoloeada namolö dialea. Udia dolö söfë mase amoli hedabola aealoeage, hedabi hamolo dibe sulubadela amo hameloeage, asigi sigi aligiloeage, asigi falagaseiage, hi e Godema odala iala mala mogoi mu hamoloeage, domaloea hamelo dibe amoli sulubadela sigi aligiloeage, sigi aligilo namolö dialea. ⁹ Ea ado mala dofä amo fëdöla gaula namolö dialea. Ema olelei amo gadola, bedefala made, gaula namolö dialea. Amo gadola namolö dibe amoie mida gomalä. Ea ado mala dofä hedabola säla olelesebe amea udia dolöie asigi gelolasimäiage, amase, udia dolö odoaea, Ai, amala madela sälo amolia asiala sälo gabula helësëmäiage, ado mala fëdöla gaula namolö dialea.

Gilidi segea ami wäfalä säla olelelo yafie nefolalo amo

¹⁰ Amala säsebe amoie mida, ado neadigilo yafie amoli ami nefolaleamelë. Amoliada ado yafie memalä säla dabolahilä, udia dolöie asigi balalëlasila gadiabola säla olelelo nefolalea. Amala sälo amoligi yafieda, gafodo damumolö dialeala sälo amoli nefolaleamelë. ¹¹ Ado neadigilo ilia muni gesami awäla, mala nafade dofea made dibe amoli säla olelesebe amea udia dolö odoage, amase, ilile sosogo sulubadela nefolalebe amolige, asigi neala balalëlasilo nefolaleamelë. Dolö amoli gadoia amo gadola made säla olelemäia, dia ili dofogamalo. ¹² Siiba Gilidi fii hili iligi bea sälo nelo afädëa sähalea, Gilidi fii iliada

wäfalimu säloge,

nafadefalä nafade sugua ilaba gadoi nafadege,

molö badoia nalahilä, hamoi made hamolo, habobame nefolaleala

säi. ¹³ Ado amoda dofä säimelë. Amai ameada, ilia Godeie ado malamu gaula mogosamu namiäia, dia ilima gelola nemomalo. ¹⁴ Amase, Yu fii ilile mäuie sibalo awalo amo made nabuäiage, ado dofä amo memalä gadoi hamolo amolia hamomalala säla negelo amo made nabala hamomäiage, ilima amala nemomalo. ¹⁵ Godeie siigi nigime baai made neebe amolimada, nelebo sulubadela nigime baai made, hedabimu dialea. Be, Yesuma asigi afädë made negela, asigi halowei nefolalebe amolimada, nelebo sulubadela nigime baai, nafademu dialea. Amase, ilile helësëloge iso asigige helegela nafadesa maadei nefolaleamelë. ¹⁶ Ili adoeamu, Nilia Gode dawa neala sälo. Gasoda, mala ilia hamosebe amea, Gode made dawa neala ulufadigilo. Odoaea ilima bimolö habobala, ilia mala mogoi dibe amoli sulubadela fisila, ado nabelo made nea, hedabi hamomolö amo uli neamelë.

2

Fädäi neebe amolima olelemalai amo

¹ Amasegi gaso, dihida Godeie mala dofä säla negei dibe amo gadolamu udia dolöma säla olelesa namialo.

² Dia hä, dolö fädäi neebe amolima gomalä säla olelesa namialo. Ili nelebo dibe amo sulubadela asigi gäwila hamomalolage, asigi mogoi namialolage, hili ilile asigi sigi namialolage, asigi afädë negei amo made digala gelola namialolage, odoabalä hedabola boba hahamosa namialolage, amase, yöi diëgi, dofea, aso madela namialolage, säla iaha namialo.

³ Amo gadola wäla, udia fädäi sefolalebe amolimage, gomalä säla olelemalo. Baagido sämabiolage, gagaolo ödäea asigi made neala gagaomäiage, Godea hamei dibe amo gadola bögëla hamosa samäiage, ilia mala hedabi olelemolö galeamelëla säla imalo. ⁴ Amala hamolo amea, udia fädäi amolia udia gafodo gähe sefolalebe amolima olelemolöi dialea. Ili ilile dolöge, malöge, boba hamomalola olelemolöi dialea. ⁵ Amase, ilia hilile asigi sigi aligilahilä, Godeie siigi nigime baai made namialolage olelemolöi dialea.

Amase, ilile mosöge malöge sigi aligila, haeafula gauia wewesa nea, ilile egoa hawa namialola olelemolöi dialea. Ilia amala hamosa aligiseda, odoa neebe amolia Godeie ado nafade gabula made sämolömelë.

Dolö gafodo gähe neebe amolia hamomolö dialeala olelemalai amo

⁶ Amo gadola wäla, dolö gafodo gähe nefolalebe amolimage ilile asigi sigi namolö dialeamelëla gelola säla imalo. ⁷ Dihï nelebo sulubadela hamosebego hamosaleada, mala hedabi hamosebego odoaea beala, bögëla hamomäialahilä, olela hamomalo. Ado säla olelesaleada, ado odoa gegoala made säla, asigi gäwila nea, mogoimu säla olelelo namialo. ⁸ Odoaea di baagido made sämäia, ado mogola sämolö dibe amo gadolamu säla iaha namialo. Amala hamoseda, dibalä ado nii nefolalebe amolia nili baagido sämolö fu made beala, hili ili hewamolömelë.

Hamoi hamolasilo neebe amolia ilile sigi aligilo hawa namolö dialeala olelemalai amo

⁹ Dia hamoi hamolasilo neebe amolima gomalä säla olelemalo. Ilile sigi aligilo neebe amo hawa nea, säla obögëla made, ili neala obeägilasila ilia säsebe amo sulubadela bögëla hamola namolö dialeala säla olelemalo. ¹⁰ Amase, ilile sigi aligiloie nelebo muni dibe amogi fa made nimäia säla olelemalo. Hamoi hamolasilo amolia hedabimu hamoseda, ilile sigi aligiloea asigi fodoia gala elelaboi namiäia olemolö. Amala olemolö dialeala hamoi hamolasilo amolima säla olelemalo. Mida, odoaea hamoi hamolasilo amolile mala sulubadela bealahilä, nilile damula aulo Godeie mala hedabi amoda momadolasi gabula sämäia.

Yesu misiäia beaha nea, nilia Godea hamomalola säi dibe amo gadola bögëla hamomolö amo

¹¹ Godea udia dolö sulubadela damula aulo gaula namiäia, ie ugila negelo amo ulufala olei. ¹² Godema habola baagi iäla nagadaia galu helësëla, domaloea gelola hamelo dibe amoli sulubadela hamomolö, ugila negelo neebe amea nilia fisisa maademäia olelelomele. Asigi sigi namolöge, mogola hamomolöge, Gode mi hamola namolöge, nagadaia neebewegi nea, ugila negelo neebe amea nilia amala hamosa namiäia olelelomele. ¹³ Nilia nagadaiawi amala hamosa nea, nilia asigia sisiläfülo amo misiäia beaha nefolaleamelë. Amoda nilile damula aulo Gode edefade Yesu Gelesoea ie yo hido elöi digala ulufadigimäia beaha nefolaleamelë. ¹⁴ Ea nili helësëla ie namolö fisi. Nilia nafade hamolo sulubadela dibe amila sigi obögëmolöiege, hile udia dolömu namiäiage, amase, hamoi hedabi hamomolö amo gelola hamesa namiäia, ea amala baagola bedefai.

¹⁵ Hä, mala amolida udia dolöma säla olelesa namialo. Godeie geloigi nea, ilile asigi neala gelolasiladigi, nemoladigisa namialo. Udia dolöea di beala made golosomäia.

3

Godea nili neala hedabolasi amea, nilia hedabi hamomolö dibe amo

¹ Geleso sosogo Gilidi neebe amolima bu helësëlasila, dia gomalä säla imalo. Ilia gamane sigi aligilo geloi neebe amolige, amase, gamane hamoi hamolo odoa neebe amoli hawala namiäiage, ilia hamomola säsebe amo gadola hamomäiage, säla imalo. Hamoi hedabi sulubadela hamomolö amo daiala namiäiage säla imalo. ² Amase, afädë baagido sämabiolage, adoea odoabalä gëgëla made, dofä nagadaialahilä, udia dolö sulubadelabalä hame negela namolö dialeala säla imalo.

³ Siiba nilige asigi gäwi made nea, ado nabala made, nafadea nili dahila neala, domaloea gelola hamelo nafade elö elöla yafie dilo amea, gide begei nelo. Nafademu hamomolömadige mudiamolömadige nea, habobalo nilima nobalahilä, nilia nihilimu habobaha nelo amomelë. ⁴ Amala hamosamu nebegi gaso, nilile damula aulo Godea ie ugila negeloge, boba hamologe, nilima ulufala olela, ⁵ ea nili damula asi. Amoie mida, nilia hamoi hedabi afädë hamosa nebegi made, ie bobasëlo dilo amea, nili damula asi gabio. Nili nigime hëla, gähe neegela ägülasi. Amalahilä, Gesami Hedabia nili bedefalasila, namolö gähe iala, ea nili damula asi. ⁶ Nilile damula aulo Yesu Gelesoie aulodaia nea, Godea gëla made, ie Gesami nilima nobalasila adugamäia nilima söga sali. ⁷ Amala hamoi amoie mida, Godea ie ugila negelasioea nilima dili asigi mogoi nebegola säi gabulahilä, asigia sisiläfüsa nea namolöi namolö amo beaha namolöie. ⁸ Ado weda dofä gelola säi dialeamelë.

Ameada, Godema asigi afädë negei nefolalebe amolia hamoi hedabi hamosamu namiäia, na mala säseweli dia gelola säla iaha namiäia hamesamelë. Mala amoli gadoi bëgëla hamosebe amoda hedabifali. Ameada udia dolö sulubadela ugila negemäiala hamomolö dialea. ⁹ Ado memalä amogi didiamolöge, yaua mäulali aliligi misi amolile ei säla sämolöge, gëgëmolöge, Mosesea Ado säla negei dibe amogi adoea nudumolöge, amo gadoi säsebea ami di aligila made sisigaha namialo. Amo gadoi sälo amoda udia dolö ugila negelo made, galone mademelë.

¹⁰ Afädëa Geleso sosogo nefolalebe amo mogemolöie ado säседа, äudäla hamogila säla imalo. Säla iasebe amo made nabala auaula fofolëседа, baagi imalo. ¹¹ Dolö amo gadoida asigi halowei nea, hi asiala hamoi amea, e himu mogeie neebe amoda dia dawa amomelë.

Daidasa e hä Folo neebee misialoi amo

¹² Ademasa galë be Digigasa galë, elegi afädë na di neebee mosalamolömelë. Elegi afädë di neebee ami beselagalaseda, neda Nigobolisi gaamugi ami neëgi, dihi idi hogola, beselagalamolö helësëmalo. I bäu gisalea gögi mulo segeyogi, neda Nigobolisi ami namolö helësëi neamelë. ¹³ Abolosile, mala säla negei amo dawadigi Senasale nawesa namolö amo, ele idiafa awähalea gumusui odoa melëloea, dia ele ugila negemolö amo helësësa namialo. ¹⁴ Amase elöda, alile udia dolö amoli gägä made negeloea, segeyo sulubadelagi hamoi hedabi hamola, udia dolö odoa gumusui nefolalebe amoli dofä ugila negelo amo helësëmäia säla imalo.

¹⁵ Udia dolö nebalä nefolalebe weli sulubadelaea di hawiosebego. Udia dolöea Yesuie ëigi nili boba hamosebe amolimage, nilia ili hawioila säila sämalö.

Godeie ugila negelo dili sulubadelama diamäia hamesa neamelë.
Hä amo.

Age Yone

Neala olelo oboba

Yone eda Yesuie damelë. Eda Yesu bægëla aulo dolö giwilasi amogi. Hobeafalï ëdëi sali hamosalea ea ado go dëdëla Geleso sosogo nefolalo amolima i. Dëdëla i amoie mida gowe. Godea nili boba hamoi amo gadola, amase, niliage udia dolö odoa boba hamomalola säla dëdëi. Amase, ea elö sähalea, Wäfalï säsäla olelelo moholömelë. Hedabola beaha namialola säla dëdëi. Iliä sähalea, Godeie malöda dolö namolö misi mademelëla sämolömelëla Yonea beba gowe dëdëi. Ado Mala Hedabi Yone dëdëi amoge Yone eamu dëdëimelë.

Namolöi namolö Ado e ulufadigila misi

¹ Nelebo sulubadela maadeia, nelo misi amoie ado nilia nabala, siia beala, naaboea diigilalahilä, nilia dilima namolöi namolö Ado e misi amoie säla iahago. ² Namolö dofä ulufadigi amo bealahilä, nilia meli amo dilima säha. Namolöi namolö e siiba Eedobalä nelo ulufadigila misi amoie säla iahago. ³ Dilia nilibalä dila namiäia nilia meli nabi amole dilima säla iahago. Eedo, ie Efege Yesu Gelesolebalä nilia dila neamelë. ⁴ Dilimage nilimage obeägilo nobamäia nilia dilima beba dëdëla iasisago.

Gode e yo digalo neebe

⁵ Ea ado säi amo nilia nabalahlilä, dilima säla iahago. Gode eda yo digalo nea, gasimi sagalo gadoi nafade ema madefalimelë. ⁶ Nilia ebalä dila neala säha nea, gasimi sagalo gadoi nafademu hamosa aligiseda, wäfalï sälo nea, dofä sälo made gaula neamelë. ⁷ E nafade baai made, yo digalo neebe amo gadola nili nafade baai made, yo digalomadi nawesa aligiseda, odoa neebe amolibalä dila neage, ie malö Yesuie healea nafade hamoi amo sulubadela hësage neamelë. ⁸ Nilia sähalea, Na nafade hamolo madela säседа, nili nihili gadiabola säha, dofä sälo nilile isogi made neamelë. ⁹ Amai gaso, nilia nafade hamoi amo säla sisiaseda, Gode mogoi nea hëmolömelëla säi amo gadola hëmolömelë. Nilia mala nafade hamoi amoge sulubadela hësa maademolömelë. ¹⁰ Nilia sähalea, Na nafade hamoi madela säседа, Gode eda wäfalï sälo neala säloge, ie adoge nilima mademelë.

2

Gelesoda nilile ugila negelo neebe

¹ Nie malöla dilie, nafade made hamomäia na dilima beba gowe dëdëla iasisago. Gasoda, nili afädëa nafade afädë hamoseda, nilile Ugila Negelo Eedobalä nea, Yesu Geleso e asigi mogoi neebe amo neamelë. ² Nilile nafade hamoi amo hëmäia ea hile namolö amo odala iala baagoi. Nililemu hëmäia made, udia dolö sulubadelaie nafade hamoi amo hëmäia amala hamoi.

Gode dawadigi neebe ameada ie mala bægëla hamosa neala säi

³ Amaimo, nilia ea säi dibe amo gadola hamosamu aligiseda, nilia e dawadigila helësësamelë. ⁴ Afädëa ea säi amo gadola made hamosa nea sähalea, E dawadigila säседа, eda wäfalï sälo nea, dofä sälo ema mademelë. ⁵ Afädëa ea säi dibe amo gadola hamoseda, Godema boba hamolo amo dofä fädäi neamelë. Nili ebalä dila neada gomalä helësëdelä. ⁶ Afädëa ebalä dila neala säседа, Yesuea hamosa nelo amo gadola hamosa namolöi galea. ⁷ Nie damelë obeägilola dilie, na dilima hamomalola säla negei amo dëdëla iasisa

amoda hädamade negei made, siiba negei.* Amoda mi gäwia amila dilo. Siiba negeila säi amo dilia nabaha maadei. ⁸ Amai gaso, hamomalola säla negei amo dödëla iasisebegoda gähemelë. Gelesoie namolöea hamoi amoge dilile namolöea hamoi amoge dofä gabula melëlo. Mida, gasimi sagalo amoda usila, yo digalo dofä amoda yo digaha neamelë. ⁹ Afädëa ie edooma bimolö habobala nea ea sähalea, Yo digalo neebee ami neala säседа, gasimi sagaia ami neamelë. ¹⁰ Afädëa ie edooma boba hamosa neebe amoda yo digalomadi nea. Ie isogi yo digalo neebe ameada nelebo afädëa e digalasimolöi mademelë. ¹¹ Amai gasoda, afädëa ie edooma bimolö habobala nea galëda, gasimi sagaigi nea. Ami nawesa nea. Gasimi sagaloea ie si dofogasegi, idi gowegi awähala helësëla made, nagubaia nawesa nea.

¹² Malöla dilie, dilile nafade hamoi amo Gelesoie ëigi hëla fisi amoie na dilima dödëla iahago.

¹³ Asigi fädäi nadola dilie, Afädë siibafalä siiba neamu nelo dilia dawadigi amoie na dilima dödëla iahago.

Malisäfalie, dilia nafadelasilöie busa neebe amo nufuda salala salolela asi amoie na dilima dödëla iahago.

¹⁴ Malöla dilie, dilile Diado neebe amo dawadigi amoie na dilima dödëla iahago.

Asigi fädäi nadola dilie, Afädë siibafalä siiba neamu nelo dilia dawadigi amoie na dilima dödëla iahago.

Malisäfalie, dilia geloi amoiege, Godeie ado dilile isogi dibe amoiege, nafadelasilöie busa neebe amo nufuda salala salolela asi amoiege na dilima dödëla iahago.

Nagadaia galu boba hamomabiola säi

¹⁵ Nagadaia galu amole nelebo nagadaia dibe amole boba hamola nami-abio. Afädëa nagadaia galu dibe amo boba hamoseda, Nadoma boba hamolo amo ema mademelë. ¹⁶ Nagadaia dibe amo sulubadela Nadomadila mulo made. Amoda gowe. Domaloea gelola hamelo amoge, siia beala gelola hamelo amoge, afädëa nelegei yafie negelo ameage hamoi hamolo ameage gugusäla bimäia hamolo. Amo sulubadela Nadomadila mulo made, nagadaia amila mulomelë. ¹⁷ Naga föige nagadaia hamelo amoge hogosa helesalea gaso, udia dolöea Godea hamese amo gadola hamolo amoli namolömelë.

Gelesoie ado nii misi neebe

¹⁸ Nie malöla dilie, nilida hä segeyo aligila wagamolö fumadi neamelë. Dilia dafidi Gelesoie ado nii moholömelëla säi nabi amo walioda hä odoa Gelesoie ado nii malei misi neamelë. Ameada nilida hä aligila wagamolö fumadi nea gabula helësëdelä. ¹⁹ Ili nili digila bahila doadigila afiaha maadei. Amolia nilibalä dila made nelo. Dofä dila nelo galebeda nili gedola afädëfalä neëgi, amalabio. Ili afiaha maadei amea ili sulubadela nilibalä dila made nelo amo oleimelë. ²⁰ Amai gaso, dilima Gelesoea Godeie Gesami i. Dili sulubadelaea dofä sälo dawadigi nebego. ²¹ Dilia ado dofä amo dawadigi madela helësëla dödësa maade. Dilia ado dofä amo dawadigi ameage wäfalä sälo amo ado dofä amila mulo made amo dawadigi ameage na dilima dödëla iasisago. ²² Wäfalä sälo amoda nowë. Eada sähalea, Afädë Memeleida Yesu madela sälomelë. Efegele Eedolema baagi ilo amoda Gelesoie ado niimelë. ²³ Efegeba baagi ilo amobalä eedoda nea mademelë. Efegeba asigi afädë negelo neebe amobaläda eedo neamelë.

* **2:7:** 2.7 Yone 13.34 gomalä säla dödëla negei dialea. Yesuea sähalea, Na dili boba hamoi amo gadola dilia dihilimu boba hahamola namialola säla dödëla negei dialea.

Ado dofä Gesami Hedabia olelesa neebe

²⁴ Mi gäwia amila nabi dilile isogi dibe amo amalasi namialo. Amalasi aligiseda, dili Efegele Eedolebalä namolömelë. ²⁵ Ea niligali imolöla daiai amoda gowe. Namolöi namolö imolöla daiai. ²⁶ Iliia dili dahila nimolö helësësa neebe amoie na dilima beba dödëla iahago. ²⁷ Amai gaso, dilima Gelesoea Godeie Gesami i amo nea. Ameada afädëa dili olelemolöi made. Gesamia nelebo sulubadela dili olelesaleada wäfalä made, dofä sälo nea. Dilima olelei amo gadola, Gelesobalä dila namialo.

Nili Godeie malö neebe

²⁸ Amai gabugi, nie malöla dilie, hi e ulufadigisolo amo gala ie siigi nili hewaloea bedäla made gelola namolöie ebalä dila namialo. ²⁹ Amai dilia eda mogoifali neebe amo helësësebe amea gomalä helësëmalö. Sulubadelaea mala mogoi hamosa neebe amolida Godeie malölali nefolaleala helësëmalö.

3

¹ Wae, Nado Godea nilima sähalea, Dili nie malölali nebegola säla abodo gadola boba hamosa neadu. Dofä gelola nilida ie malölali neebe amo. Nagadaia nafade hamolo neebe amolia Nado dawa made neebe amea nilige dawa made nea. ² Nie damelë obeägilola dilie, nili walio Godeie malölali neebe amo hobea nili abodo gadoi namolödu dawa made nea gaso, nilia afädëfali helësësebe amoda gowe. Geleso ulufadigisolo amo gala e abodo gadoi maase bimolödu, amo nilia siia beahalea, e neebe amo gadoi namolö gabula helësësamelë. ³ Ea nili hi e gadoi namolö gabula sulubadelaea asigia sisiläfüsa nefolalebe amolida nigime baai made, hi e nigime baai made neebe amo gadoi namolö gabula hehelësësa neamelë.

⁴ Nafademu hamolo nefolalebe amoli sulubadelaeadä Godeie ado säla negei dibe amo neadigilo nea. Mala nafade dibe amea ie ado säla negei dibe amo neadigilomelë. ⁵ Nafade hëla fisimolöie e ulufadigila misi amoge ema nafade afädë baai made amoge dilia dawadigi. ⁶ Amaimo, afädë ebalä dila neebe ameada nafade hamosamu aligilo mademelë. Afädëa nafade hamosamu neebe ameada e made beagolei, e dawa made nea. ⁷ Nie malöla dilie, afädëa dili dahila neloea idihë namialo. E asigi mogoi neebe amo gadola afädëa mala mogoi hamolo neebe amoge asigi mogoi nea. ⁸ Siiba mi gäwilafali mugabe busaeada nafademu hamosa nelo. Amo gadola afädëa nafademu hamolo neebe amoge e sosogo nea. Ea nafademu hamosa nebegi, Godeie Malöea mugabe busaea hamoi amo hailadigimolöie ulufadigila misi. ⁹ Amaimo, afädë Godeie malö neebe ameada nafade hamosamu aligilo made nea. Amoie mida, ie namolöie gägä negela hi e gadoi bedefai nea. E Godeie malö neebe amea nafade hamosamu namolö uli nea. ¹⁰ Amo helësëlahilä, Godeie malö neebe amoge mugabe busaie malö neebe amoge nowëie walebelela mogela melëlomelë. Mala mogoi hamolo made neebe amoda Godeie malö made nea. Amase, ie edooma boba hamolo made neebe amoge Godeie malö made neamelë.

¹¹ Mi gäwia amila ado säla i nilia nabi amoda gowe. Nilia nihilimu boba hamosa namialola säla i. ¹² Nafadelasilöie busaie sosogo nelo Geinia ie ëo baagomäia nufi. Nili e gadoi namiabio. Nufi amoda mi edogi. Mida, ie ëoea hedabimu hamosa nebegida, Geiniada nafademu hamosa nelo. ¹³ Amaimo, nie nedoola dilie, nagadaia nafade hamolo neebe amolia dilima bimolö habobaseda, fudugimabio. ¹⁴ Nilia nilile nedoo nefolalebe amolibalä boba hamosa neebe amea nilia helësësaleada, nilida baagomolö dibe amila namolöi namolömadi dëgëla asi nefolaleala helësësa. Afädëa boba made hamoseda, eda baagomolö dibe ami nea. ¹⁵ Afädëa hile edooma bimolö

habobaha neebe amoda udia dolö baagomäia nufidelo nea. Baagomäia nufidelo neebe amolia namolöi namolö gaula made neebe amoda dilia dawadigi. ¹⁶ Gelesoea hile namolö amo niligali fisiga gala i amea, nilia boba hamolo amo helësësa nea. Amai gabugi, niliage nilile nedoo nefolalebe amoligali nilile namolö amo fisiga gala imolöla. ¹⁷ Afädë nelegei negelo neebe amea ie edoo nelebo maade neebe amo bealahilä made bobasëseda, Godeie boba hamolo amo ebalä abeahäla neadu. ¹⁸ Nïe malöla dilie, nilia adoeamu boba hamolo gadoi namiabio. Dofä hamoi hamosa nea boba hamola namialo.

Godeie siigi neebe amea gelola namolö

¹⁹⁻²⁰ Amala hamolo amea nilida dofä säloie sosogo neala helësëmolömelë. Nafade hamosebe amoie së molö dialeala iso asigigi säla iaseda, ie siigi asigi sigi namialo. Mida, Godea nilile iso asigi baagila awäla, ea sulubadela dawadigi amea amala sigi namolöla. ²¹ Nïe damelë obeägilola dilie, nilile iso asigigi së molö dialeala made säla iaseda, ie siigi bedäi made gelola neamelë. ²² Elöda, nilia ea hamomalola säi amo gadola hamosebe ameage, e obeägimäia hamosebe ameage nilia ema afädë nabaseda, ea imolömelë. ²³ Godea hamomalola säi amoda gowe. Nilia ie malö Yesu Gelesoie ëigi asigi afädë negela nea, nihilimu boba hahamosa namolöla. Ea amala hamomalola säi. ²⁴ Amaimo, afädëa ea hamomalola säi amo gadola bëgëla hamoseda, eda Godebalä dila nea. Amase, eege dolö amolibalä dila neamelë. Godea ie Gesami niligali i ameadä nili Godebalä dila neala helësësamelë.

4

Dofä sälo Gesamile wäfalä sälo gesamile mogemolö

¹ Nïe damelë obeägilola dilie, wäfalä bea sälo yafie amoli sege sulubadelagi nawesa nea. Amai odoaea Gesami nema neala säsedä, sulubadelaedä dofä säsebelä helësëmabio. Ili Godemadila walebelelä bimolöie fedogola bimalo. ² Ilima Godeie Gesami neebelelä fädäla bimolö amoda gowe. Afädëa sähalea, Yesu Geleso eda dofä dolö domalola digaila säha neebe amomada Godeie Gesami nea. ³ Amaimo, afädëa sähalea, Yesu amala made digaila säha neebe amomada Godeie Gesami nea mademelë. Mala amoda Gelesoie ado niimadila misi dialea. Dafidi mala amo moholömelëlä säi dilia nabi amoda walio hä nagadaia misi dialea. ⁴ Nïe malöla dilie, dilida Godeie malö nea. Wäfalä bea sälo neebe amoli nufuda salalahilä salolelä baagila asi nebego. Mida, dilibalä dila neebe ameadä nagadaia nafade hamolo amolibalä dila neebe amoda baagila asi neamelë. ⁵ Amolida nagadaia dolö neebe amea ilia nagadaia galu säha neebe amoda nagadaia nafade hamolo amolia nabelo nea. ⁶ Amaimo, nili Godeie sosogo nefolalea. Ado nilia säsolo amo gala udia dolöea Gode dawadigi nefolalebe amolia nilile ado nabelo nea. Amai gaso, udia dolö Godeie sosogo made nefolalebe amolia nilile ado nabelo made neamelë. Amo gadola dofä sälo Gesamige wäfalä sälo gesamige mogemolöi galea.

Dolö afädëa Gode boba hamoi neebe ameadä odoage boba hamomalola säi

⁷ Nïe damelë obeägilola dilie, boba hamolo amoda Godemadila mulo amea nilia nihilimu boba hahamosa namolöla. Afädëa odoä neebe amo boba hamosa neebe amoda Godeie malö nea, ea Gode dawadigi nea. ⁸ Amaimo, afädëa odoä boba made hamosa neebe amoda Gode dawadigi made nea. Mida, Gode eda boba hamolo nea. ⁹ Godea ie Efege afädëfalä amo nagadaia digamalai. Ea amala hamoi amea nili namolöi namiäia amai. Amala digamalai ameadä Godea nili boba hamosa neebe amo olei. ¹⁰ Boba hamolo

amoïe mida gowe. Nilia edale boba hamoi made, eadale nili boba hamolahilä, nilia nafade hamoi amo hëmäia ie malöea hile namolö amo odala iala baagomäia e digamalai.

¹¹ Nie damelë obeägilola dilie, Godea nili amala boba hamoi amea nilia nihilimu boba hahamosa namolöla. ¹² Afädëa Gode made meli nea gaso, nili nihilimu boba hahamosa aligiseda, Gode eege nilibalä dila nea, nilile isogi ie boba hamolo amea hamese amo gadola hamosage neamelë. ¹³ Amaimo, Godea ie Gesami niligali i amea nilia ema dila neebe amoge, amase, ea nilima dila neebe amoge nilia dawadigimelë. ¹⁴ Nadoea ie malö nili sege föi sulubadelagi neebe amo sulubadelagali damula aulo namiäia fisiga idai. Fisiga idai amo nilia siia bealahilä, ulufadigila säla iahago. ¹⁵ Afädëa Yesu eda Godeie Efege neala säla ulufadigiseda, Godeda ebalä dila nea, amase, eege Godebalä dila neamelë. ¹⁶ Amaimo, Godea nili dofä boba hamosa neala nilia dawadigi nea. Gode eda boba hamolo nea. Afädëa boba hahamosa aligiseda, e Godebalä dila nea, amase, Godege ebalä dila neamelë.

¹⁷ Nilia amala aligiseda, nilile isogi ie boba hamolo amea hamese amo gadola hamosa nea. Amala hamosa neebe amea, nili nagadaia nea hi e gadoi aligilo amea, aligila wagala gudisololo amo gala nili bedämolö made, geloi namolömelë. ¹⁸ Afädëa boba hamomolöge bedämolöge balagula gaula namolöi mademelë. Boba hamolo dofä fädäi amea bedälo amo nesiladigilo. Mida, së molömedi neebe amea bedälo. Afädë bedälo neebe amoda Godeie boba hamolo amea hamese amo gadola made hamosa neamelë. ¹⁹ Godea dafidi nilidale boba hamoi amea nilia boba hamosa nea. ²⁰ Afädëa ie edooma bimolö habobaha nea sähalea, Na Godema boba hamosa neawela säседа, eda wäfali sälo nea. Ea ie edoo amoli siia bealahilä, ili boba made hamosa nea galëda, Gode made meli neebe amo ea boba hamomolö amo uli nea. ²¹ Ea nilia hamomalola säla i amoda gowe. Afädëa Godema boba hamosa nea ie edooma boba hamomolöi galeala säi.

5

Geleso sosogoea nafade sulubadela nufuda salelo neebe

¹ Afädë Memelei amo dofä Yesu e nealahilä asigi afädë negei neebe amoli sulubadelada Godeie malö nea. Eedo afädë amoma boba hamosa neebe amoli sulubadelaie ie malö amomage boba hamosa nea. ² Nilia Gode boba hamolahilä ea hamomalola säla negei dibe amo nabala hamolo amea, nilia Godeie malölali neebe amo boba hamolo neala helësëmolö dialea. ³ Mida, Godema boba hamolo amoda gowe. Ea hamomalola säi amo nabala hamolo. Amoda iliawai made, hamomolöi dialea. ⁴ Mida, Godeie malö nefolalebe amoliada nagadaia nafade hamolo elö elöla dibe amo nufuda salala baagila aulo nea. Yesu Gelesoma asigi afädë negei neebe amea nagadaia nafade hamolo dibe amo nufuda salalahilä baagila asimelë. ⁵ Nagadaia nafade hamolo dibe amo nufuda salala baagila moholö neebe amoda nowëa. Amoda gowe, Yesu e Godeie malö neala sälahilä asigi afädë negei neebe ameamu baagila moholöi nea.

Godea ie malömadila namolöi namolö i

⁶ Ödäeage healeage misi amoda Yesu Geleso*. Ödäeamu made, ödäeage healeage misi. Gesamia dofä sälo amea dofä amala misi amo säla iaha nea. ⁷ Ohodoa ilia dofä amala misila säla iaha nea. ⁸ Gesamige, ödäge, healeage amolile adoda afädëdimu säla iaha nea. ⁹ Udia dolöea siia meli amo dofä

* **5:6:** 5.6 Giligi adogida ulufadigila dëdëi made, ödä heale elemu säi. Dawadigi odoe neebe amoliada, ödäla säi amoda Yesu ödägi gei amo helësëi. Healela säi amoda Yesu baagoi amo helësëi.

säsebelä asigi afädë negelomelë. Amai gaso, Godeie ado dofä sälo dibe amea udia dolöie ado sälo amo baagila asi dialea. Mida, e Gode nea. Elöda, hile efegeie säsisä nea. ¹⁰ Amala säla i amo, afädëa Godeie malöma asigi afädë negei neebe amoie isogii ie malöea hamoi Eedoea säsisä neebe amo neala gaula nea. Amai gaso, elöea Godema asigi afädë made negei nea, Gode eda wäfalä sälo neala helësëlo nea. Mida gowe. İe malöea hamoi säla i amo dofä gabula asigi afädë made negei amea. ¹¹ Amaimo, ado säla i amoda gowe. Godea niligali namolöi namolö i. İe malömadila namolöi namolö amo i. ¹² Afädëa ie malöma dila neebe ameadä namolöi namolö amo gaula nea. Afädëa ie malöma dila made neebe ameadä namolöi namolö amo made gaula nea. ¹³ Godeie malöie eigi asigi afädë negei nefolalebela dilie, dilia namolöi namolö gaula nebe go dawadigimäia, na dilima ado gowe dëdëla iasisago. ¹⁴ Nilia Godea helësëi dibe amo gadola ema adosa nea, nilia afädë nabaseda, ea nilia säi amo gadoi imolömelë. Ameadä nili ie siigi bedäla made gelola neamelë. ¹⁵ Nilia ema ado afädë nabasegi, ea nabolö gabula dawadigi nefolalebe amea ema nabi amo imolö gabula dawadigi nefolalea. ¹⁶ Afädëa ie edoea nafade hamosa neë beaseda, nafade amo gadoi hamose ameadä baagomolöi made galëda, Godema nabaseda, Godea ema namolö imolömelë. Amo säsebe amoda, nafade ameadä ili baagomolöie made säha nea. Amaimo, na gomalä säha, nafade hamose ameadä baagolo dialea. Nafade amoie dilia adolasimalola säha maade. ¹⁷ Asiala hamolo sulubadelada nafademü. Amai gasoda, nafade hamose ameadä baagolo made, nafade odoa amo gadoi dialea.

¹⁸ Nilia helësësaledä, afädë Godeie malö neebe ameadä nafade hamosamü aligilo made neala helësësa. Mida, Godeie efegea e sigi neëgida, nafadelasiloie busa neebe ameadä e diigimolöi made nea. ¹⁹ Nilida Godeie malö neebe amoda dawadigi. Nafadelasiloie busa amea nafade hamolo neebe amoli sulubadela beaha neebe amoge nilia dawadigi. ²⁰ Godeie malö nagadaia digai amo nilia dawadigi nea. Nilia Gode dofä neebe amo dawadigimäia ea dawadigilo amo niligali i. Nilia dofä Gode neebe amoma dila, ie malö Yesu Gelesomage dila nefolalea. Gode eda dofä nea. Namolöi namolö amoda hi e gelola nea. ²¹ Nie malöla dilie, wäfalä sälo gode neebe amo helësëlahilä, gasi gala sigola namialo. Hä amo.

Agedu Yone

Neala olelo oboba

Yonea beba agedu gowe dēdēi amoda ado holōbō obobala sāi amo gowe. Geleso sosogo dihilimu boba hahamosa namolō dialeala sāi. Amase elōda, wāfali sāsāla olelelo neebe amolia dili neala golila dahila neloea hedabola idihē namialola dēdēla ī.

¹ Neda ēdēi sali dafidiloea udia Godea memelei* ĩe malōlalima dēdēla ĩahago. Na dili dofā boba hamosa neamelē. Namu made, ado dofā dawadigi ili sulubadelaēage dili boba hamosa nea. ² Ado dofā nilile isogi dibe ameage amo nilibalā diamolōi dibe ameage dili boba hamosa nea. ³ Nado Godeage, ĩe malō Yesu Gelesoeage dofā nili boba hamola, elea ugila negela, nili bobasēla, aealasiolea nilile isogi gelolasimolōmelē.

⁴ Nadoea nilia hamomalola sāi amo gadola dīe malō odoaea ado dofā amo bēgēla awāhala sāi amo nabalahlā, na edefademalā obeāgimelē. ⁵ Amai gabugi, udiao, nili nihilimu boba hamodi. Hamomalola sāla negei dēdēla ĩasise amoda gāhe made, mi gāwia amila nilibalā dilo amo. ⁶ Boba hamolo amoda gomalā. Ea hamomalola sāla negei amo gadola bēgēla awāla hamolo. Ea hamomalola sāla negei amoda gowe. Dilia mi gāwia amila nabi amo bēgēla hamomalo. ⁷ Mida, dahila nelo yafiea Yesu Gelesoda dolō domalola digai madela sāsāla sege elō elōgi afiaha maadei. Amolida dahila nelo, Gelesoie ado nii nea. ⁸ Amai gabugi, dilia hamoi amoie bidi nimolō amo made neala dabadigiloea, idihē namialo. Bidi amo sulubadela nimolōie amala namialo. ⁹ Afādēa Gelesoea sāla olelei amo hedabola gaula made, ado odoa balagula gaula neebe amoda medelala baagila asi neebe amobalāda Gode e nea made. Afādēa ea sāla olelei amo hedabola gaula neebe amobalāda Efegele Eedole nea. ¹⁰ Afādēa dili neebea maala, Gelesoea sāla olelei amo gadola made, elō gaula maaseda, e sāla olela gausiala mosōa maala fimola sāmabio. ¹¹ Afādēa e sāla olela gausiaseda, ĩe nafade hamosa neebe amo ebalā dila hamosa nea.

¹² Na dilima ado yafie sāla ĩmolō gaso, bebagi dēdēla ĩase amo dofea made. Ne dili neebea sōfē mudulā. Maala nea dilile migalī beala sāla ĩdulā, nili obeāgisa maademolōie. ¹³ Dilile dialifi memelei* amoie malōlali dilima ilia hawioila sāsīsago. Hā amo.

* **1:1:** 1.1 Udia Godea memelei amo gadoida Geleso sosogo.

* **1:13:** 1.13 Agedu Yone 1 bimalo.

Osoda Yone

Neala olelo oboba

Yonea beba osoda gowe dëdëi amoda udia dolö Godea wela ifosi amoli beaha aligilo ëi Gaiusama dëdëla ï. Dëdëla ïahalea, Yonea Gaiusaea Geleso sosogo sigi nea ugila negesa nelo amoïe nesegesamelëla säla ï. Nesegelahilä sähalea, Dolö afädë ëi Daiodelefisiasiala hamosebe amoïe hedabola siia bealahilä, sigola namialola säla dëdëla ï.

¹ Neda ëdëi sali dafidiloea, nie damelë aeaifalï Gaiusao, na di dofä boba hamosa nea dima dëdëla ïasisago. ² Nie damelë aeaifalïe, nelebo dia hamosa nebege hedabola hamosa namiäiage, di olola made hedabola namiäiage, die gesami hedabi neebe amo gadola namiäia helësësamelë. ³ Dofä sämolömadi namolöi nelo amo gadola, asigi falagasei nea dofä sämolömadi namolöi neamelëla nedoo odoa maalahilä nema säla ï amo nabalahlilä, na edefademalä obeägimelë. ⁴ Afädëa sähalea, Die malësä dofä sämolömadi asi namolöi neala säse nabalahlilä, na edefademalä obeägisa aligilo. Na obeägilo ameadä obeägilo sulubadela baagila asi dialea.

⁵ Nie damelë aeaifalïe, di asigi falagasei nea. Didoolali ugila negeladigi, odoa ilia di dawa made nefolalebe amoli ugila negeladigisa nebegoda hedabola hamosa nebegola säha. ⁶ Amolia udia dolö Godea wela ifosi yawe nefolalebe welima dia boba hamolo amo säla ïmelë. Amala säla ïlo amoli nelebo gaula nawesa namolö awäsebe amo gadola afiasebea ami Godea helësëse amo gadola dia ili ugila negemalo. ⁷ Mida, ili Yesuïe ëigi awähalea, Godema asigi afädë negei made nefolalo amolile nelebo afädë iligali ïmäiala made helësëla, bahila asi gabio. ⁸ Amala hamolo amoïe nilia ilibalä dofä säloïe hamoi gedola hamomolöïe dia ili ugila negemolö dialea.*

⁹ Na beba dëdëla udia dolö Godea wela ifosi di neebea nefolalebe amolima ï. Amala ï gasoda, Daiodelefisiasiala e busa namolöila helësëlahilä, na ado säi amo fisi gabio. ¹⁰ Ea nilile ëi säla udia dolö odoama ado nafadefalï nafadege wäfalï sämolöge säha neebe amo ne dili neebea maalahilä, ea nafade hamolo amo dilia nabuäia na säla ulufadigimolömelë. Ea amomu hamolo made, edoolali odoa maasegige dili misigolela säla obeägilo mademelë. Amala hamolo made nea, udia dolö odoaea dili maase amoma mosöa fimäia fu ïmolö helësëi neebe dilia udia dolö Godea wela ifosi odoabalä seëge ili segea doadigila mosäia eada nesiladigimolömu helësëlomelë.

¹¹ Nie damelë aeaifalïe, nafade hamolo neebe amolia nafade hamolo amo gadola hamola oodo bibila hamola made, hedabi hamolo neebe amolia hedabi hamolo amo gadola hedabi hamola oodo bibila hamosa namialo. Udia dolö hedabi hamosa neebe amolida Godeïe malö nea. Nafade hamosa neebe amoliada e melï made nea.

¹² Udia dolö sulubadelaëa Demediliasa eda gowe gadoi neala säha aligilomelë. Eada dofä sämolömadi nea ea dofä sämolö gauï neebe amo gadoi neala olelo nea. Niliage e siia bealahilä, eda gowe gadoi neala sälomelë. Dia nilia säsebeweda mogola säsebelä dawadigi.

¹³ Ado sämolö yafie gaulea gaso, dima bebagimu dëdëla ïmolö habosebe-melë. ¹⁴ Holöfalï nelolahilä, haligila odagi beaha nea sämolöïe ne di neebea mudulä.

* **1:8:** 1.5-8 Dolö amolia Gode mala säla ïia wage nawesa namolö asi.

¹⁵ Aealo dima diamiäia hamesamelë. Damelë odoa amolia dima hawiosebegola säsisago. Alile damelë di neebee neebe amoli hïdo hïdolama hawioila säila säla ïmalo. Hä amo.